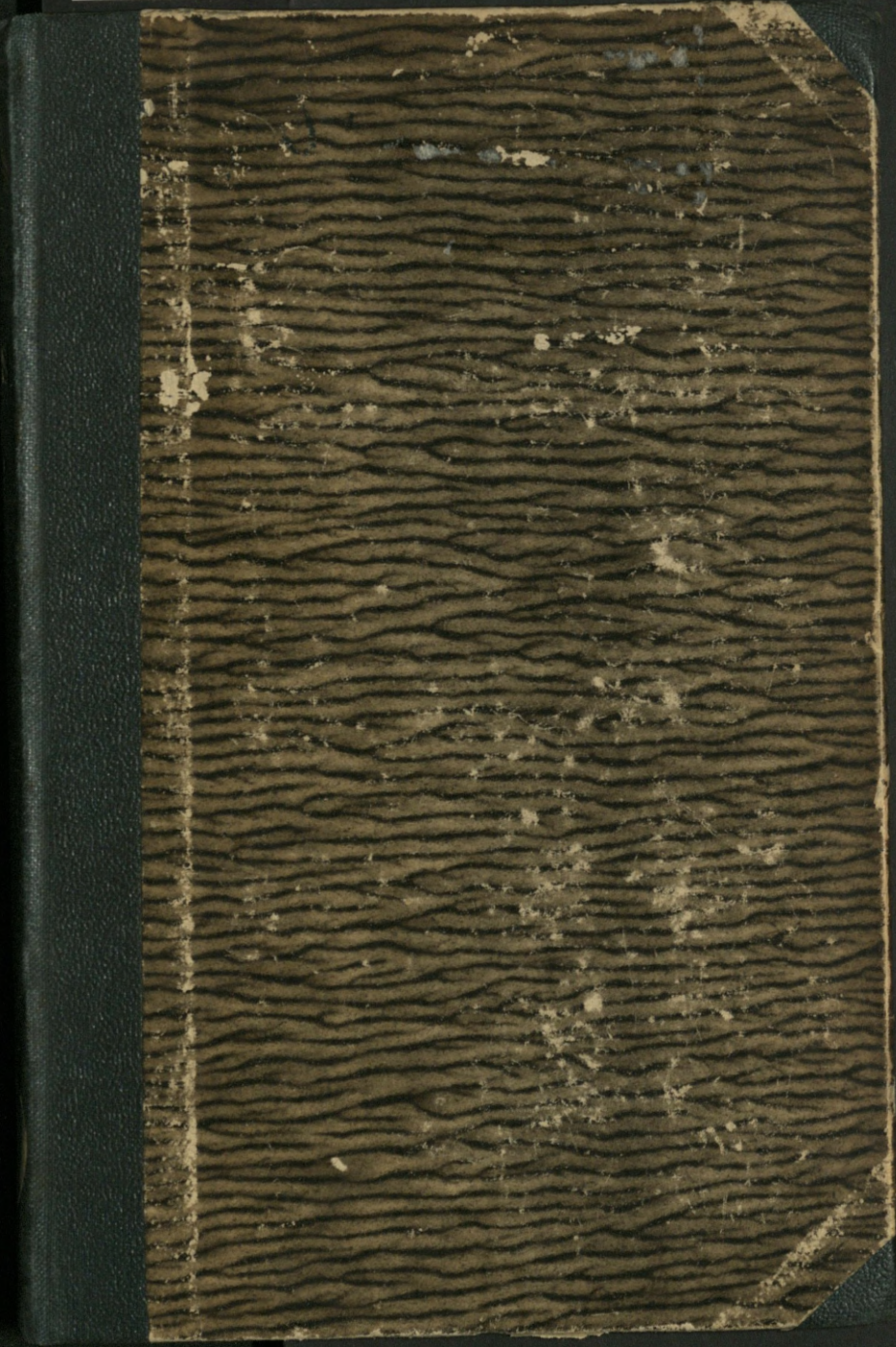

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

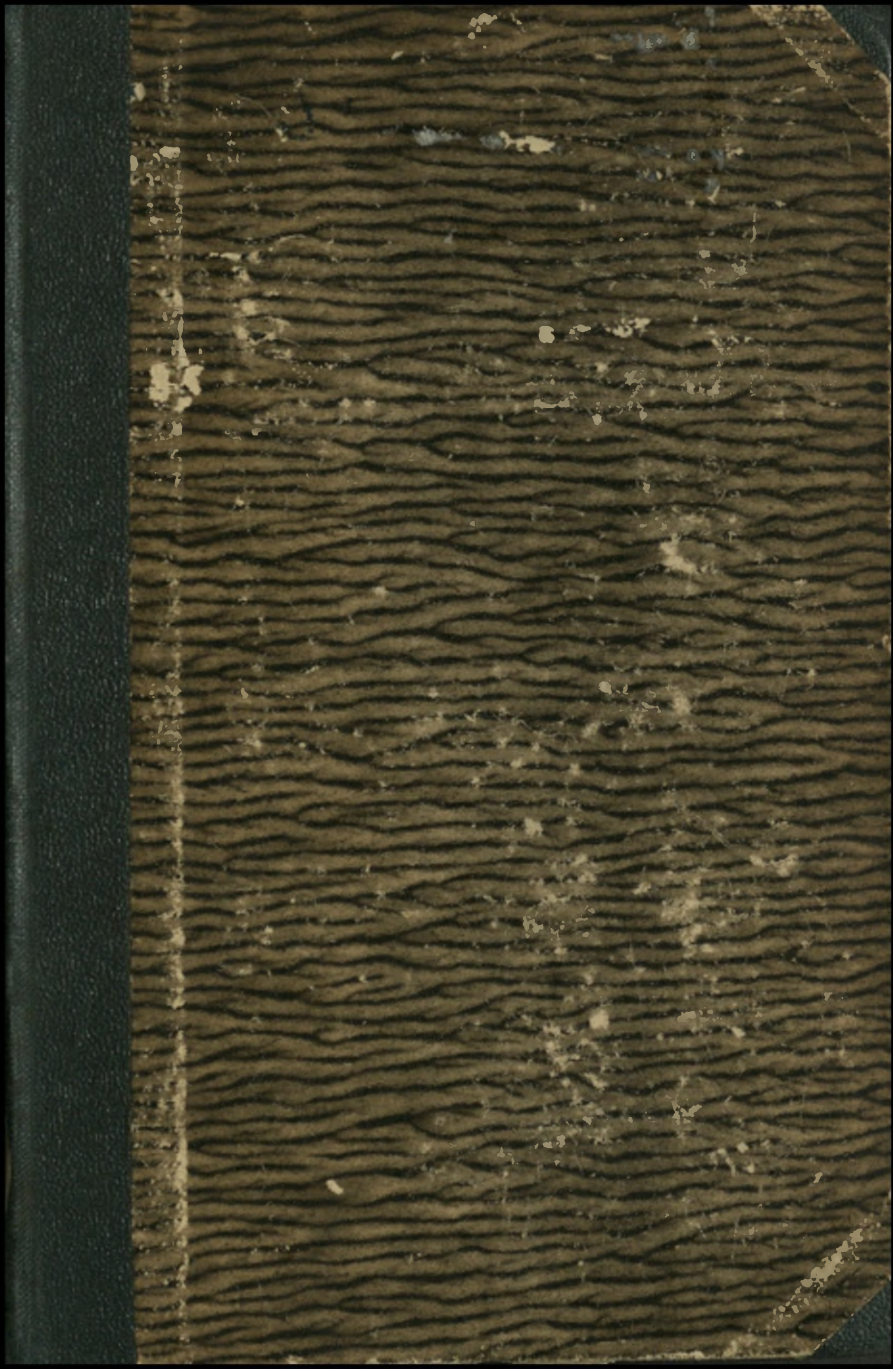
Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Colour Chart #13

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
------	------	-------	--------	-----	---------	-------	---------	-------

DANES-PICTA.COM

b. ant.

438 RW

LYSIAE
ORATIONES

AD CODICEM PALATINUM NUNC DENUO COLLATUM

RECENSUIT

CAROLUS SCHEIBE.

ACCEDUNT ORATIONUM DEPERDITARUM FRAGMENTA

EDITIO ALTERA AUCTA ET EMENDATA.

1741

LIPSIAE

SUMPTIBUS ET TYPIS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXXVIII.

1878

VC 4805

CAROLO LUDOVICO KAYSERO

HEIDELBERGENSI

8

PRAEFATIO.

Haec Lysiae editio altera quod non solum ab omnibus ceteris quotquot vulgatae sunt editionibus, sed etiam ab ea quam ipse anno 1852 curavi longe distat, factum est maxime diligentissima codicis Palatini sive Heidelbergensis X (88) collatione, quam mea gratia denno confecit C. L. Kayserus, vir de Lysia insigniter meritis ac mihi, quod grato animo palam profiteor, meisque studiis humanissime favens. Ad huius enim scripturam codicis verba oratoris vel imprimis seu potius unice revocanda esse constat, ex quo Herm. Sauppins vir doctissimus mihiq̄ue amicissimus id quod Emperius aliiq̄ue coniectura assequuti erant ad liquidum perduxit in epistola critica ad God. Hermannum (Lipsiae 1841), illum librum manuscriptum ab ipso versatum excussumque fontem esse, ex quo reliqui ad unum omnes deducti sint, Laurentiani verò C, quem praeter ceteros sequendum sibi arbitratus est Imm. Bekkerus, scriptorem fuisse ingeniosum illum quidem et Graecae linguae peritissimum, sed qui tamen suoapte iudicio et arbitrio per multa vel immutaverit vel inseruerit. Cuius librarii mutationes etsi multae sunt a Sauppio Baiteroque (quos breviter Turicenses appellare libet) in egregio corpore oratorum Atticorum Turici a. 1838—1850 in lucem emisso remotae, tamen mihi iam tum quum primum edebam Lysiam, haud exiguus numerus locorum, in quibus falsae codicis Laurentiani C opinaciones propagatae haeserant, ad auctoritatem archetypi erat revocandus. Ac primum quidem in *collocandis verbis* scriptor istius libri, maiorem scilicet sermonis elegantiam consectans aut, si quid insolentius positum esset, id ad vulgarem ordinis verborum consuetudinem redigere studens saepius discessit ab exemplo suo Heidelbergensi: sequutus est I. Bekkerus, cuius quot et quanta sint quum in alios veterum scriptores tum in oratores Atticos merita non est quod exponam hoc loco, ac ne Turicenses quidem critici non stulerunt huiusmodi correctiones. Singulos locos tunc a me restitutos deinceps enumerabo, ante uncus codicis X scripturam, subinde ordinem verborum eum notans, quem secundum cod. C retinuerunt cum I. Bekkero editores Turicenses. Or. 6. § 7. αὐτῷ οὐδὲν χαρισαμένοις ego cum X] οὐδὲν χαρισαμένοις αὐτῷ Bekk. et Turr. cum C. Eiusdem or. § 36. τούτῳ

χάριν εἰδέναι X] χάριν εἰδέναι τούτω C (Bk. Turr.). Or. 7. § 41. ἀθλιώτατος ἀν] ἀν ἀθλιώτατος. — Or. 10. § 25. ὑπὸ τῶν ἀποβαλόντων ψευδομαρτυριῶν] ψευδομαρτυριῶν ὑπὸ τῶν ἀποβαλόντων. — Or. 12. § 28. πῶς ὑμᾶς εἰκὸς] πῶς εἰκὸς ὑμᾶς. — Eiusdem or. § 82. ἀκρίτους ἀπέκτειναν] ἀπέκτειναν ἀκρίτους (ἀκρίτους cum Turr. scripsi pro ἀκρίτως). — Or. 13. § 39. αὐτῶν κατεγνώσθη] κατεγν. αὐτῶν. — Or. 14. § 35. μέγα ἐδύνατο] ἐδύνατο μέγα. — Or. 25. § 10. ἐγίνετο ἀφέλεια] ἀφέλ. ἐγίν. — Eiusdem or. § 27. διὰ τοὺς μὲν] διὰ μὲν τοὺς. — Ibid. πολλάκις χρῆσθαι] χρῆσθαι πολλάκις. — Eiusdem or. § 29. ἐν ὀλιγαρχία καὶ ἐν δημοκρατία] ἐν δημοκρ. καὶ ἐν ὀλιγαρχία. — Nec minus in or. 2. collocationem verborum ante Bekkerum vulgatam et e solo cod. F a Bekk. et Turicensibus immutatam restitui § 6. καὶ δοῦσαι δίκην τῆς ἀνοίας] F: καὶ δίκην τῆς ἀνοίας δοῦσαι. — § 47. κινδύνους ἐπιθέντες] F: ἐπιθέντες κινδύνους.

Deinde quaecumque verba sunt e cod. C neque sensu postulante nec alia necessitate cogente in orationem a Bekk. et Turic. *invecta*, ea exterminavi archetypo obsequutus. Or. 2. § 1. κειμένων X et F (cfr. § 20. 60. 64. 75. 76.)] Bekk. et Turr. e ceteris: κειμένων ἀνδρῶν. — Eiusdem orat. § 42. τῶν ἄλλων] τῶν ἄλλων ἀπάντων. — Eiusd. or. § 77. ὄντες] ἀπαξ ὄντες. — Eiusd. or. § 78. ἀξιον] ἀξιον ἦν. — In or. 3. § 31. ὡς ἐγὼ cum omnibus codd. ne C quidem excepto scripsi pro ὡς ἄρ' ἐγὼ, quod unde natum sit nescio. — Or. 13. § 82. καὶ ἔρριψεν] καὶ εἰ ἔρριψεν. — Or. 14. § 4. ὅπη εἰς τὸν λοιπὸν] ὅπη καὶ εἰς τὸν λοιπὸν. — Or. 19. § 49. καὶ τῶν νεωστὶ ἐν δόξῃ] καὶ τῶν νεωστὶ παρὰ τὸ εἰκὸς ἐν δόξῃ. — De verbis or. 24. § 10. dicetur suo loco. — Or. 25. § 27. τοὺς μὲν] ὥστε τοὺς μὲν (cf. Saupp. epist. crit. p. 23.).

Tum Lysiae reddidi quae a scriptore codicis C temere *immutata* sunt. Or. 11. § 3. εἰάν τις εἴπη] scripsi secundum X coll. or. 10. § 6. pro εἰάν τις φῆ, quod C habet probaveruntque Bekk. et Turr. — Or. 13. § 36. ἐγίνετο X] ἐγένετο C (Bk. Turr.). — Eiusdem or. § 59. ψηφίζεσθαι] ψηφίσασθαι. — § 78. συλλάβοιεν] λάβοιεν. — § 93. ἐπεὶ ἐν] ἐπειδὴ ἐν. — Or. 20. § 25. ἀπελιπόμην] ἀπελιπόμην. — Or. 21. § 3. εἰσφορὰν] εἰσφορὰς (illud per attractionem). — Eiusd. or. § 10. ἐγίνετο] ἐγένετο. — Or. 26. § 5. γενομένων] γεγενημένων. — Or. 31. § 6. καὶ γὰρ οἱ] ὅσοι δὲ, quamvis id speciosum. Ceterum v. infra annot. ad or. 24. § 8. or. 25. § 16. or. 26. § 6. 13. 19. cett. — Praeterea redii ad librorum omnium scripturam or. 2. § 19., ubi ὀρίσαι scripsi (ὀρίσαι X syllaba erasa, secundum lectionem Kayserianam) pro ὀρίσασθαι, quod quamvis non infitior melius se habere, tamen illud propterea non reiiciendum esse loci docent Platonici a Taylora allati. — Or. 3. § 44. ὑπὲρ τῆς πατρίδος] revocavi pro περὶ τῆς πατρίδος. V. Schaefer. et Frank. ad Dem. Ol. I. § 5. p. 10,

17., nos in Vindiciis Lysiatis p. 13. Weber. ad Dem. Aristocr. p. 130. 131. *)

Haec igitur in priore editione maxime ad codicis Palatini X fidem correxeram. Sed mihi percensenti universam libri illius a Kaysero viro etiam in minutissimis rebus perspicaci acutoque collati scripturam planum factum est vel sic in lubrico adhuc atque instabili solo locatum fuisse orationis Lysiacae fundamentum. Imm. enim Bekkerus propter opinionem suam de codicis Laurentiani C praestantia praeiudicatam eum qui principem locum obtinet codicem Heidelbergensem desultorie tantum et carptim inspexit et adhibuit: quo factum est ut, qui post illum edidimus Lysiam quum hariolationes fucati istius codicis interpolationesque expellere sincero studio niteremur, nonnunquam e Bekkeri silentio de scriptura optimi libri coniecturam facientes novas excitarem turbas et nescii insontesque falsa pro veris venditarem, ut praetermittam inveteratos quosdam de hiatu**), de litteris finalibus aliisque rebus levioribus errores et Stephani Aldique exemplaribus in omnes deinceps editiones derivatos, de quibus ne augurari quidem coniectura quicquam poteramus. Quare ut tandem ex quo fonte Lysiae emendatio haurienda sit luculenter appareat, operae pretium facturum esse mihi visus sum, si integram codicis Palatini scripturam infra in medium attulerim. Quod vero ne manifesta quidem vitia***) silentio premenda existimavi, non timeo ne futurum sit ut in malae sedulitatis reprehensionem incurram: non enim ignorant qui has res callent etiam ex ipsis mendis cognesci codicis naturam. Quodsi ceterorum librorum manu scriptorum propriae quaedam sunt ac prae-

*) Subiungam quae quanquam minoris momenti sunt, tamen ne ipsa quidem quantivis, sed ex eo genere ut ab eiusmodi editore, qui non indulgeat eclecticae quam vocitant criticae, negligi non debeant. Or. 8. § 13. ἡδη X] C: ἡθει (Bk. Turr.). — Or. 13. § 59. νῦν δὲ X] C: νννι δὲ (Bk. Turr.). — Or. 19. § 48. πάνυ πολλά restitui e cod. X] C: πάνπολλα (Bk. Turr.). — Eiusd. or. § 56. ἔνεκεν X] C: ἔνεκα (Bk. Turr.). Ceterum ex illo locorum numero in hac editione, ut par erat, eos omisi, quos iam e Kayseri collatione a me Bekkeri silentio aut notis non satis accuratis in errorem inducto falso correctos esse cognovi.

**) De quo passim aliter iudicaturus esset Benselerus, si huius libri rationem iam tum penitus habuisset cognitam, quum suum de hiatu opus laboriosum componebat.

***) Sic saepius inclinatio accentus neglecta, contra pronomen indefinitum interdum acuto notatum accentu, ι subscr. omissum, infinitivi λύσαι, καταλύσαι, ξίψαι scripti, formis reflexivis αὐτοῦ, αὐτῆς cett., septem dumtaxat vel octo locis exceptis, pronomen ἀναφορικόν αὐτοῦ, αὐτῆς substitutum, plerumque μηδὲ μία, μηδὲ πώποτε, γ' οὖν, nonnunquam ὅ τι, ubi est coniunctio, semper μουννυχιάσιν, πολοστόν exaratum, et quae sunt id genus similia.

ripuae lectiones, eas non pluris quam hominum doctorum coniecturas aestimandas duxi H. Sauppium sequutus in epist. crit. ad G. Hermannum p. 9. Ac Vindobonensem quidem unum omnium fidelissime ad exemplum archetypi expressum esse quicumque varietatem lectionis Reiskianam (Vol. VI. p. 659 sqq.) cum nova nostra Palatini collatione comparaverit facile animadvertet.

In *formis* verborum id laboravi, ut Lysiam, quo neminem magis Attice loquutum esse artium scriptores et grammatici consentiunt omnes, Atticum repraesentarem. Quare partim meo partim aliorum iudicio haec restitui: καθιστάναι ter pro καθιστάνειν, χρέως ter pro χρέους coll. Butt. I. p. 241. Lobeckio ad Phryn. p. 391. Reisigio in enarr. ad Oedip. Col. p. LVII., τεθνεώτος cett. ubique pro τεθνεϊότος cett., ἔνεκα quater pro οὔνεκα, quod etiam Schoemannus ad Isaeum p. 481. ab oratoribus pariter ac poetis arcendum esse suadet (εἴνεκα vero et ἔνεκεν, nisi codex archetypus alteram formam obtinet, non mutavi), Πειραιῶς pro Πειραιεῶς, quod fere ubique invenitur in cod. X, optativorum formas in εἰαν exeuntes quater pro terminatione αἰεν (quanquam ab aliis scriptoribus, ut Antiphonte, Platone, Xenophonte, Demosthene vulgarem formam repudiatam non esse facile concesserim. V. Maetzner. ad Antiph. p. 122. Weber. ad Dem. Aristocr. p. 369.), κατάξαντες pro κατεάξαντες, ἑωνούμην pro ὠνούμην, ποδήσομαι pro ποθέσομαι, νεῶν pro νηῶν, Ἀκαδημεία pro Ἀκαδημία*), Χολλήτης pro Χολλίδης, ἐνέπληντο pro ἐνεπέπληντο, ἐξεκλησιάζετε pro ἐκκλησιάζετε, οὔτοσί pro οὔτος, ubicumque nomen eius, quem orator digito vel oculis designat, articulo carens praecedit aut sequitur (cfr. Elmslei. ad Aristoph. Acharn. 1062. sive 1049. ed. Br. Cobet. orat. de arte interpr. p. 95. mearum Emendatt. Lys. fasc. p. 29. n. sq.) in or. 3. § 4. or. 8. § 10. or. 13. § 41. et 52. or. 23. § 1., fragm. 1. § 2., fragm. 8.: alia, quae omnia suis locis commemorabuntur infra. Cogitans tamen ad unam normam non omnia esse exigenda, illius studii non adeo tenax fui, ut Cobetum, virum cetera ingeniosum atque in Lysia perquam versatum, usquequaque sequens contra codicis archetypi fidem usumque aliorum scriptorum tentarem ἦντιβόλει. quod legitur ter, ὤμυνε (v. ad or. 19. § 26.), ἔλεινός, ἔληξόμην, εὔνοοῦντες (or. 13. § 13.), κακονοοῦντες (or. 29. § 10.). Quod συνοίδασι intactum reliqui or. 11. § 1. et δῶη or. 6. § 19., id feci propterea, quod has orationes ab Lysia abiudicandas esse existimavi; ὠφλησεν autem ex or. 13. § 65. non sustuli, quum illud incisum insititium mihi esse videretur.

Iam eos locos singulatim adiiciam, in quibus vel discessi ab auctoritate codicis X, vel verba oratoris aliter constitui atque factum

*) De Latina huius vocabuli mensura v. C. Lachmann. ad Lucret. III. 374. p. 159. et 160.

est a superioribus editoribus, I. Bekkero potissimum et Turicensibus, quorum nomina ad eas scripturas apposui, quas assensu suo probaverunt, ne quibus rebus mea editio a ceteris distaret quinquam fugeret. De quibus autem verbis nihil annotavi, ea quemadmodum in orationis serie scripta exstant, ita in archetypo contineri putanda sunt. Lectiones codicis Palatini Bekkerianas insignivi eadem qua summus criticus usus est littera X simplici, Kayserianas vero binis litteris coniunctis X^K. Quotiescumque *vulgo* probatam receptamque scripturam aliquam dixi, et Bekkerianam et omnes quotquot eam exceperunt editiones intelligi volui. Emendationes, quarum suum cuiusque auctorem ut investigarem maximam operam dedi, non solum petii ex ipsorum editorum animadversionibus, quorum novissimus Westermannus qua est iudicii sobrietate coniectandi libidinem compescens complures codicis optimi lectiones adhuc neglectas in suum locum restituit (cfr. eiusdem Commentationum criticarum in scriptores Graecos pars IV. Lips. 1853.), sed etiam e Dobraei adversariorum tomo I. p. 192—262. (Cantabrigiae 1831.), e Foertschii commentatione critica de locis nonnullis Lysiae et Demosthenis (Lipsiae anno 1827. edita) et ex eiusdem observationibus criticis in Lysiae orationes (Halis Sax. a. 1829.), ex Emperii observationibus in Lysiam (Brunsvigae 1833.) et ex eiusdem opusculis p. 313—315. (Gottingae 1847.), e Bakii scholiorum hypomnematum tomo II. (Lugduni Bat. 1839.) et III. (1844.), ex H. G. Hamakeri quaestionibus de nonnullis Lysiae orationibus (Lugduni Bat. 1843.)*, e Cobeti oratione de arte interpretandi (Lugd. Bat. 1847.), ex G. A. Hirschigii emendationibus, quae sunt in miscellaneorum philologorum et paedagogicorum nova serie fasc. I. p. 126—145. (Amstelodami 1850.), e L. Kayseri censuris, quas fecit de editione priore Rauchensteinii in diurnis eruditorum Monacensibus a. 1848. n. 223. et 224., de mea in iisdem diurnis a. 1852. n. 48—51. deque Rauchensteinii editione orationum Lysiae selectarum valde laudanda in annalibus Heidelbergensibus a. 1853. n. 14. et 15, denique e Rauchensteinii censura meae editionis annalibus philologicis et paedagog. Lipsiensibus 1852. inserta p. 138—151., atque ex aliis aliorum hominum eruditorum animadversionibus. Praeterea Th. Bergkii meus et C. Halmius vir mihi carissimus per litteras aliquot suspiciones mecum communicaverunt: meas ipsius coniecturas quasdam defendere ac tueri studebam in Emendationum Lysiacarum fasciculo Strelitiae novae a. 1852. emisso.

Or. 1. Inscr. *Αυσίον ὑπὲρ τοῦ ἑρατοσθένους φόνου, ἀπολογία.* X^K. || § 1. *ἠγόσθε καὶ* (sine interpunctione) X^K. || *ζημίας μακρὰς* habet etiam X^K (certe litterae α similiores quam ι ductus est). || § 6. *ὦ Ἀθηναῖοι* nunc e X^K (qui *ὦ* α perinde at-

*) Contra quas ego scripsi Vindicias Lysiacas, quae prodierunt Lipsiae 1845.

que in § 7. exaratum habet, ubi recte lectum est ab interpretibus*) edidi: ὧ ἄνδρες vulgo. || μήτε λυπεῖν] μήτε ἀπιστεῖν coni. Bergk. V. Reisk. et Foertsch. observatt. crit. in Lys. oratt. p. 47. || § 7. τῷ πρώτῳ χρόνῳ X^K. || [ἀγαθῆ] inclusi Dobraeo au-

ctore. || § 9. ἴσα X^K, ut ubique. || ὧ X^K, h. e. ὧ ἄνδρες, quem admodum recte legerunt interpretes, at librarius codicis C inde ef-

fecit ὧ δικασταί: aliquoties invenitur ὧ ἄν, ut § 32. || § 12. παιδίω Bekk. (Turr.): παιδί libri. || πρότερον δὴ nunc e coni. Sauppii reposui: πρότερον δὲ vulgo. || § 14. ἐρομένον δέ μου X^K. || εἰπῶν] ὑπονοῶν G. A. Hirschig. in miscellan. philol. et paedag. novae seriei fasc. I. p. 127., recte puto. || § 15. ὑποπεμφθεῖσα ἐπι

NO: ὑποπεμφθεῖσα X. || αὐτῆ δὲ Taylorus (Turr.): αὐτῆ δὲ libri ἦν

(Bk.). || παρ' αὐτῆ X^K (eadem manu). || § 17. τέχνην Bekk. coll. or. 6. § 7. (Turr.): τὴν τέχνην libri. || § 19. τότ' ἦδη X^K: τότε ἦδη vulgo. || § 20. πεισθεῖη Reiskius (Bk. Turr.): προσθεῖη libri. || § 22. πέντε . . .] Punctis appositis significavi aliquid deesse mihi videri. V. Reisk. et Bakius in schol. hypomn. II. p. 198 sqq. || οὐδὲν ἄν libri: οὐδένα Bekk.: οὐδέν' ἄν Westermannus. V. Schaefer. ad Dem. p. 42. 21. et ad Plut. V. p. 52. || § 24. ὡς οἶόν τε] ὡς οἶός τε Hirschig. coll. § 42. || § 26. ἐποίησα Coraes in Isocr. II. p. 290. (Bk. Turr.): ἐποίησας libri. || § 27. ἐδύνατο etiam X^K, quod cum propter Bekk. silentium Turr. et me fugeret, dedimus ἠδύνατο. || § 29. ΜΑΡΤΥΡΕΣ e Coislin. et N recepi (Turr.): est etiam in X^K, non ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ, quod ceteri libri habent. V. ad or. 3. § 14. || § 30. τὸν νόμον] „Immo τὸν νόμον τὸν —“ Westerm., recte fortasse. || ἐφ' ἡμῶν Bergk.: ἐφ' ὑμῶν libri (Bk. Turr.). || ἀποδέδοται O: ἀποδίδοται cett. || τούτου — φόνον Reisk. (Turr.): τοῦτον — φόνον libri. || § 31. ἐπ' ἔθηκε (sic) X^K. || § 32. εἰάν δὲ γυναῖκα] Cfr. potissimum C. Fr. Hermannii commentat. de iniuriarum actionibus. Gotting. 1847. p. 25 sqq. || § 33. αὐτοῖς X^K. || § 37. Σκέψασθε δέ] δέ add. corr. M. || § 41. τῶν φίλων τῶν ἐγγυτάτῳ] του φίλου τῶν ἐγγ. Hamakerus in quaest. Lys. p. 2. Bergk. vel τῶν φίλων του ἐγγ. vel τῶν φίλων τῆν ἐγγ., quod quidem, si minus toleranda erit vulg. scriptura (v. Vindic. Lys. p. 3.), maxime placet. || § 42. ἐκείνη nunc restitui e libris cum Westerm. coll. or. 2. § 13. 16. or. 17. § 9., adde or. 23. § 6. Foertsch. observatt. crit. in Lys. or. p. 65.: ἐν ἐκείνῃ Markl. (Turr. et ego in ed. I.). Item omisi

*) Ibi enim Bekkerus in margine annotans ἄνδρες] ἀθηναῖοι C, videtur codicum notas permutasse, quum in ordine verborum sit ὧ Ἀθηναῖοι.

nunc praepono. § 13. || ^o μ' X^k h. e. μάρτυρες, non μαρτυρίαί, quod in X inesse quispiam colligat e Bekkeri notis. || § 43. οὕτως περὶ X^k: οὕτω περὶ vulgo. || πῶποτε γεγένηται X^k et O (nisi quod ille πωποτε sine accentu habet): γεγένηται πῶποτε vulgo. || § 44. ἤλιπιζον corr. M (Turr.): ἤλιπιζον μὲν cett., unde Imperius probabiliter coni. ἤλιπιζόν ποθεν. || § 45. οὐδὲ ἑωρακῶς corr. M (Bk. Turr.): οὔτε ἑωρ. cett. || § 47. ἐξαμαρτήσονται CN et corr. M:
 σονται

ἐξαμαρτησουσιν X. || § 48. ταῖς ζημίαις] ταῖς ἐσχάταις vel ταῖς μεγίσταις ζημ. Reisk. Illud Westerm. recepit. V. Foertsch. observatt. p. 55. || § 49. ὅ τι ἂν οὖν XCN: ὅ τι ἂν οὐ M: οὖν om. Bk.

Or. 2. § 1. ἴσον X^k. || οὐδὲ μιᾶς X^k. || § 2. πανταχῆ nunc e X^k (qui πανταχῆ) CFN recepi: πανταχοῦ vulgo. || § 3. γνώμαις nunc restitui e XCMNV: μνήμαις vulgo. V. Reisk. p. 55. || § 4. Ἄρεως CTU (Turr.): Ἄρεως cett. (Bk.). || ἐνομιζοντο δὲ libri (West.): δὲ om. Reisk. (Turr. et ego in I.). V. Foertsch. in comment. crit. p. 41. || § 6. περὶ τῶν λοιπῶν ἄμεινον βουλευσασθαι XCMNV (nunc cum West.): ἄμεινον περὶ τῶν λοιπῶν βουλ. F (Bk. Turr. ego I.): περὶ τῶν λοιπῶν βουλ. ἄμεινον G. || ἐποίησαν Bekk. in add. (Turr.): ἐποίησαντο libri. || τὴν ἐαυτῶν δικαίως X^k CFGMNU (nunc): τὴν αὐτῶν δικ. V. (Turr. et ego I.). || § 7. τὰ αὐτῶν X^k. || δοῦναι τῶν nunc e libris praeter F, qui δοῦναι τὴν τῶν habet, restitui cum West. || § 8. οὐδὲ μιᾶς X^k (ut ubique). || § 9. εἰς τὴν αὐτῶν X^k. || § 10. ἐπὶ τῷ πολέμῳ X. || ὠνπερ ἔνεκα X^k: ὠνπερ ἔνεκεν G (vulgo): ὠνπερ ἔνεκ' U. ||

§ 12. ἠρακλέους X^k. || § 13. οὐκ ἐγγυς] imo οὐδ' ἐγγυς, quod requirit sedes negationis. || ἔσονται ἄνδρες γενομένοι coni. G. A. Hirschig. || § 15. διὰ δὲ τὴν FG: δὲ cett. om. || τοὺς ἰκέτας αὐτῶν e libris praeter FGU (qui τοὺς ἰκ. παρ' αὐτῶν) nunc restitui cum West. coll. F. Vaterno in Iahnii anal. philol. Suppl. t. IX. p. 48. || ἐκείνους τοῖς F: ἐκείνους δὴ τοῖς G: ἐκείνους δὲ τοῖς
 ους

cett. || § 17. ἐκβάλλοντες XCFMNUV. || § 19. βασιλενομένοις —
 ους

διδασκομένοις X. || § 20. τὴν αὐτῶν ἀρετὴν X^k. || διεκινδύνευσαν] δις ἐκινδύνευσαν C. Schiller. in ed. Andoc. p. 82. coll. Dem. Epit. § 10. || § 21. δουλώσεσθαι e X^k reposui: δουλώσασθαι vulgo. Cfr. § 36. || [τοὺς Ἑλληνας] nunc seclusi Imperio suasore. || ἄλλων] πολλῶν XCMUV. || § 22. πόλιν ἴωσιν X^k, ita tamen, ut λιν et ωσιν recentiore atramento scripta sint: in mg. legitur γρ. πόλεων eadem manu, quae posteriorem syllabam voc. πόλιν aut renovavit aut mutavit. || § 23. ταῦτα διενοοῦντο nunc e X reposui: τοιαῦτα διεν. vulgo. || οὐ λογισμῶ... εἰδότες libri praeter F, qui οὐ λογισμῶ δόντες, et G, qui οὐ λογισμῶ ἰδόν-

τες. Plurimorum librorum scripturam defenderunt Reisk. in Var. Lect. p. 664 sq. et Foertsch. in observatt. p. 58 sqq. „Num ἐνδόντες, εἰδότες?“ Saupp. Reiskio p. 84. post λογισμῶ videtur deesse χρώμενοι. Mihi aliquando in mentem venit οὐ λογισμῶ εἰκόντες τοῖς ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνοις. || τῇ αὐτῶν ἀρετῇ X^K. || ἐνέμειναν XCMNUV. || § 24. post τὴν δ' ἐκ τῶν in X^K omnia madore corrupta sunt usque ad § 28. πεξῆν quod erasum est. || § 29. ὑφισταμένον] Quattuor extremae litterae in rasura scripta sunt in X^K, ut supra § 22. || § 30. ἐμβάντες F (Turr. coll. § 32. 40.). Cett. aut ἐσβάντες aut βάντες aut εἰσβάντες (X). || § 31. ἐμειλλον....] Mihi ἀπώλοντο videtur excidisse. || μάχεσθαι malim abesse cum G. A. Hirschigio coll. Lycurgi Leocr. § 48. || § 32. ἀμφοτέρα δὲ X^K: ἀμφοτέρα δ' vulgo. || § 34. οὐκ ἂν ἰδῶν X^K: ἰδῶν οὐκ ἂν FG (vulgo). || οἶος] Priorae tres litterae in X^K rec. atr. exaratae sunt, quo etiam τῇ post τῆδε suprascr. || § 35. ἀπίστον, ὑπὲρ τοῦ προσιόντος κινδύνον coni. Emperius, idem mox ὑπὲρ τῆς φιλότιτος deiebat. || κινδύνον; cum interius signo X^K. || Σαλαμῖνι; οἷς Marklandus: σαλαμινίοις X^K (ductus post σαλαμι a rec. m. est): σαλαμινίοις cett. praeter F, qui σαλαμῖνι. || § 36. τὸ θάνατον CN (Turr.): τὸ . θανατον (eraso ν) X^K: τὸν θάνατον cett. (Bk.) || τὸν αὐτῶν libri (τὸν αὐτ' X^K, ita tamen, ut littera τ industa sit a correctore ac spiritus lenis et nota litteris vt suprascripta ab eadem correctrice manu sint, prae qua nequit explorari, quid antiqua dederit): τὸν αὐτῶν τῷ αὐτῶν FG (Bk.). Cfr. Klotz. quaest. crit. I. p. 15. || συμφορᾶν, ἂ Taylor. (Bk. Turr.): ἂ om. libri. || § 37. ἰερῶν δέ] Fort. πυνθανόμενοι δὲ ἰερῶν μὲν. || § 38. παιᾶνας (ita ut ἄ medium e correctione sit) X^K. || § 39. μητέρων praeter μ rec. atram. scriptum in X^K. || λογισμὸς δ' libri: λογισμὸς τε Steph. (Bk. West.). || § 40. ἦ πολὺ (i subscr. rec. atram.) et in mg. ἦ X^K. || αὐτῶν ψυχᾶς X^K. || § 41. [πολιτευομένων] ego de meo addidi, cfr. Polyb. IV. 76. 2., ubi eadem est oppositio. Reisk. voluerat αὐτονομουμένων interponi. Praeterea ante ἐλευθερίας cum Reiskio desidero κοινῆς vel ἐτέρων. || τῆς αὐτῶν X^K. || § 42. τῶν ἄλλων συμμάχων nunc e X aliisque codd. edidi: τῶν ἄλλων ἀπάντων συμμ. FG (vulgo). || καίτοι] καὶ γὰρ τοι Reisk.: καὶ γὰρ Dobr. || § 43. ἀναμφισβήτητα ἀριστεία Reisk. et fortasse F (Bk. Turr.): ἀναμφισβήτητ' ἀριστεία G: ἀναμφισβητήτως ἀριστεία cett. || § 44. παρασχόντες] ας et ό rec. atram. correctae habet X^K, ita ut ipse quoque παρέχοντες habuisse videatur. || καὶ τοῖς ἄλλοις] καὶ om. X. || τειχιζόντων nunc e XCMN edidi: διατειχιζόντων vulgo. || § 45. ἔξουσι X^K: ἔξουσιν vulgo. || τῶν Ἑλλήνων Reisk. (Turr.): cett. om. artic. (om. Bk. West.). || θαλάσσης X (nunc): θαλάττης FU (vulgo). || § 46. τῆ βασιλείως X^K, sed articulum et ια syllabam ως rec. atram. addita habet. || τεγεάται X^K. || § 47. βέβαιον

(sic. corr. rec. atram.) X^k. || *καὶ ναυμαχοῦντες* supra versum rec. atram. add. X^k. || *τοὺς βαρβάρους*] art. om. X. || § 50. *αὐτῶν ψυχ.* X^k. || § 53. *αὐτῶν ἀπελθόντες* idem. || § 54. *μὲν οὐ* X^k C N: *μὲν οὖν οὐ* vulgo. || *ἢ λόγος ἢ χρόνος* X^k et plurimi libri: *ἢ χρόνος ἢ λόγος* vulgo. || *μηνύσαι* X^k. || § 55. *ἴσον* X^k. || § 57. *δεῖ*] *ἔδει* Markl. || *πόλεων*] *πολέμων* conl. Saupp. || § 58. *Ἐπέδειξαν*] *Ἐπεδείξαντο* G. A. Hirschig. Sed v. § 69. extr. et or. 18. § 3. || § 59. *θάλασσαν* nunc e X: *θάλατταν* GUV (vulgo). V. Benseler. ad Isocr. Areop. p. 122. || *ἐγκαθηστᾶσιν* Stephan. (Bk. Turr.): libri vel *ἐγκαθιστᾶσιν* (in quibus X) vel *ἐγκαθιστῶσιν* vel *ἐν καθιστᾶσιν*. || § 62. *δουλείας οὐχ* X: *δουλείας ὡς οὐχ* cum FG Bekk. || § 63. Editores Turr. conl. *τείχη δὲ νέα ἀντὶ* — *ἀνέστησαν* vel *τείχη δὲ ἀντὶ* — *νέα ἀνέστησαν*, recte opinor. || *μετέδωσαν* FGUV: *μετέδωκαν* cett., in quibus X. || § 65. *οἰοί τε* X^k: *οἰοί τ'* vulgo. || *ἐγίνοντο* X et NV (nunc): *ἐγένοντο* vulgo. || § 67. *καινὸν* Tayl. in lect. Lys. p. 246 ed. Reisk. (Bk. Turr.): *κοινὸν* libri. || § 67. extr. *ἐπιδείξαντες* etiam X^k. || § 68. *βέβαιον ἂν* Markl. Libri ἂν om. (om. Bk. Turr.) || § 69. *τὴν τε ἐκείνων* X^k: *τὴν τ' ἐκ.* vulgo. || § 70. *μὲν γὰρ πατριῶν* libri (Turr. coll. Foertsch. observatt. crit. p. 60 sq.) praeter FV, qui *γὰρ* om. (om. Bk.) || § 71. *αὐτοὺς μὲν* X^k || § 73. [*καὶ θάψαι*] uncos admovi Reiskio auctore. || § 76. *ἴσον* X^k. || § 79. *ὑπὲρ τῶν* Franzius (Turr.): *τῶν* libri om. (om. Bk.) || *καίτοι γὰρ* X^k, at statim § 80. *καὶ γὰρ* *τοὶ* habet.

Or. 3. Inscr. *Πρὸς Σίμωνα ἀπολογία* nunc e X^k (qui *Λυσίου πρὸς Σίμωνα ἀπολογία*) edidi: *Ἀπολογία πρὸς Σίμωνα* vulgo. || § 2. *γίνονται* X^k: *γίνονται* vulgo. || § 3. *περὶ τοιούτων πραγμάτων* Franz. (Turr. coll. § 40. 48.): *περὶ τῶν τραυμάτων* libri (Bk.). || *συνοίσεσθαι* etiam X^k. || § 4. *φαίνομαι* etiam X^k. || *Σίμων οὐτός* Cobetus: *Σίμων οὗτος* libri (Bk. Turr.). || § 5. *ὅσα δὲ εἰς* X^k: *ὅσα δ' εἰς* vulgo. || § 9. *πρέποντά ἐστι* Do-braeus (Turr.): *πρέποντα ἔσται* libri (Bk.). || § 10. *λαβῶν δὲ* X10. || § 11. *εἰσαρπάσειαν* ego de meo: *εἰσαρπάσαιεν* libri. || § 12. *οὔτοι δ' ἐκπηδῶσιν ἐφ' ἡμᾶς ἢ ἤδη μεθύοντες* nunc edidi e Reiskii coniectura (ita tamen, ut ἢ ἤδη non ad μεθύοντες, sed ad ἐκπηδῶσιν pertineat): *ἢ ἤδη μεθύοντες. οὔτοι δ' ἐκπηδῶσιν ἐφ' ἡμᾶς* libri (Bk.): *οὔτοι δ' ἢ ἤδη μεθ. ἐκπηδῶσιν ἐφ' ἡμᾶς* Schottus (Turr. West.): *καὶ δὴ μεθ. οὔτοι ἐκπηδ. ἐφ' ἡμᾶς* Bakius in schol. hypomn. II. p. 204: *τότε δὴ μεθ. οὔτοι ἐκπ. ἐφ' ἡμᾶς* Kayserus. Aliquando conieci scripsisse Lys. *ἐνταῦθα δὴ μεθ. οὔτοι ἐκπ. ἐφ' ἡμᾶς*: *ἐνταῦθα* enim exitu verbi superioris *ἔξερχόμεθα* absorptum esse putavi. || § 14. *κάνταῦθα* Markl. (Turr.): *καὶ ταῦτα* libri. V. Saupp. epist. crit. ad G. Hermannum p. 10 sq. || *ἵνα* — *γενέσθαι, οὔτε* libri praeter C, qui *δι' ἄ* — *γενέσθαι, ἔνθα οὔτε* (Bk.). || *ἔλαβεν* ex CO dedi, quum X habeat *ἔλα*, quod scribas codicum illorum recte legisse puto: *ἔσχεν*

corr. M, quod commendat Saupp. ep. crit. p. 11. coll. § 27. || ὡν ἐγὼ Markl.: ὡς ἐγὼ libri (Bk. Turr.). || Tit. ΜΑΡΤΤΡΕΣ nunc ego scripsi: ΜΑΡΤΤΡΙΑΙ vulgo: om. X^K, lacuna totidem litterarum relicta, et IM. Cfr. ad or. 1. § 29. et or. 7. § 10. || § 15. μαρτυρούμενον] Malim διαμαρτυρούμενον. || § 17. οὕτως ὑβρισθέντα XIMO. || § 18. μάχης δὲ] μάχης XIO: πολλῆς δὲ μάχης M. || τυπτόντων αὐτὸν librorum plurimorum, in quibus X, scripturam revocavi: „porro illis puerum (αὐτὸν = μειράκιον, v. § 35.) caedentibus“. Tam ebrii erant, ut ipsum puerum a Simone amatum verberibus peterent, quod sobrii certo facturi non fuissent. τυπτόντων αὐτῶν corr. CO (Turr. et ego in I. coll. § 37.): πιπτόντων αὐτῶν Reisk. in Var. lect. p. 670: τυπτόντων αὐτούς Hamaker. in quaest. de nonnullis Lys. loc. p. 2. ἐπὶ δὲ πιπτόντων αὐτῶν nuper coni. Rauchensteinus. || § 19. πώποτε ἐνεκάλ. X^K: πώποτ' ἐνεκάλ. vulgo. || § 20. τῶν κακῶν] art. e solo Vindob. accessit. || περὶ αὐτοῦ hic habet X^K. || κατα-

φρονήσας] καταφρονήσεώς XI. || ἀγῶναμε X^K. || μ in mg. idem. || § 23. ἀμφοτέρους Tayl. (Bk. Turr.): ἀμ' ἀμφοτέρους libri. || ἐκβάλλων] V. fragm. 37. Moneo Hirschigii caussa. || μάλιστα] μέγιστα coni. Hamaker. Sed v. Vindic. Lys. p. 5. || § 25. βουλομένους] βουλόμενος XIO et pr. M. || § 27. ταῖς αὐτοῦ X^K ut § 29. || § 28. ἐγὼ δ'] δ' om. XIMO. || § 29. φοιτῶν] παροινῶν coni. Hamaker. p. 3. V. Vindic. Lys. p. 6. || § 31. ὡς ἐγὼ] ὡς om. XIO. || § 33. μηνύσαι X^K. || § 34. εἰς τοσοῦτο X (nunc): εἰς τοσοῦτον vulgo. || § 35. γενομένης] λεγομένης Bakius. || ῥίψαι
ων

X^K. || φεῦγον X. || § 36. χρῆ Bekker. (Turr.): χρῆν libri. || περὶ αὐτῶν h. l. habet X^K. || § 37. ταῦτα εἰκότα] ταῦτα μὲν εἰκότα coni. Reisk.: ταῦτα εἰκότα μὲν Saupp. || περὶ αὐτῶν CO (Turr.): παρ' αὐτῶν cett. (Bk.) || § 40. παιδῶν] παιδικῶν e solo M Bekk., sed ipse confert or. 4. § 7. || § 41. [τρανύματος] nunc cum G. A. Hirschigio seclusi. || § 42. κατάξαντες Dobraeus et Cobet.: κατέξαντες libri (Bk. Turr.). || § 43. παιδιῶν C (Turr.): παιδικῶν cett. (Bk.), v. Vindic. Lys. p. 6. || οὕτως καὶ X (nunc): οὕτω καὶ IMO: οὕτως vulgo. || § 44. ἠπίστασθε Bernhardy synt. Gr. p. 375: ἐπίστησθε libri (Bk. Turr.). || πολὺ ἂν] πολὺ καὶ X^K et CIMO, defensum ab Klotzio in quaest. crit. p. 44. Equidem, nisi error scribae est, quod crediderim, ita corrigendum putem: πολὺ καὶ δικαιοτέρον ἂν αὐτός. || καθίστη] καθίστησι Emperius. || § 45. στρατείας Tayl. (Bk. Turr.): στρατιᾶς libri. || ἀκοσμάτατος Emperius (Turr.): κοσμιώτατος libri (Bk.) || § 47. μὴ περιίδητε] μὴ με περιίδητε cum Reiskio Bekkerus: sed v. or. 7. § 25. 43. cfr. Vindic. Lys. p. 13 sqq.

Or. 4. [ΑΔΗΛΟΝ] addendum vidit Tayl. || § 1. περὶ τούτου ὡς οὐκ ἐγένοντο ἡμῖν περὶ τούτου διαλλαγῆι X^K. || ἔλαβον X. ||

ἀπέδωκε X^K et C (Turr.): ἀπέδωκα cett. (Bk.) V. Foertsch. observatt. crit. p. 76 sq. || § 2. [δι'] ἐκείνην] δι' seclusi Hamakeri

ω

suasu. || φανερώς X^K et O: φανερός C. || ἃ ἔλαβεν Tayl.: ἡ ἔλ. libri. || γ' ἀληθῆ G. A. Hirschig coll. § 12: τάληθῆ libri. || § 4. ἡς Scaliger (Turr.): ἡ libri (Bk.): ἦν voluit Reisk. || § 5. αὐτός αὐτόν] Prius αὐτός Reiskio delendum videbatur, uncis inclusum est a Bekk. Sed v. Foertsch. comment. crit. p. 43. || § 6. extr. et 7. πρόνοια Tayl. (Bk. Turr.): προνοία libri. || § 7. οὐ γὰρ ἂν] ἂν add. C et corr. M. || ἀλλ' οἴκοθεν ἔχοντες] Videtur aut ἐγχειρίδιον (§ 6.) aut σίδηρον aut ὄπλα excidisse: ὄστρακον enim intelligi nequit. || νῦν δὲ ὁμολ. X^K: νῦν δ' ὁμολ. vulgo. || § 8. ἐναντίος XCMO. || ἀνάγκη δὲ X^K: ἀνάγκη δ' vulgo. || § 9. τραῦμά τε Reisk.: τραῦμά γε libri, unus O τραῦμά γ'. || § 10. κατεῖπεν X^K: κατεῖπε vulgo. ||

ἡ
κοινὰ X^K. || § 11. πρότερος τοῦτον] Fortasse πρότερος τούτου cfr. § 15. || ῥάδιον αὐτῇ τοῖς Reisk. (Turr.), quod idem voluit X, qui ῥάδιον αὐτῇ τοῖς: cett. ῥάδιον τοῖς (Bk.). || τούτοις ποιῆσαι . . .] Punctis nunc significavi aliquid deesse mihi videri, quod apparet e § 12. τεμνηρίων καὶ μαρτυριῶν. || § 12. ἰσχύσαι X^K. || § 13. In ed. I. edidi e coniectura Hamakeri: δεινόν γε εἰς — [ἔδωκα τὸ ἀργύριον] — ἐξῆν ἂν μοι χρ., in Vindic. Lys. p. XI. secluis verbis ἔδωκα τὸ ἀργ. particulam εἰ servandam, ἂν vero expungendam duxi. Nunc revocavi codd. scripturam. Wester manno verba ἐν τῶν πολεμίων glossam sapere videntur. || ποι- οῦνται] σπουδῆν ποιοῦνται anonymus Taylori: πειρῶνται Stephan.: περὶ παντός vel περὶ πλείστον ποιοῦνται Reisk.: προαι- ροῦνται Baiter.: ἀντιποιοῦνται Saupp. (cfr. Aeschin. or. 2. § 33.): βούλονται vel γλίχονται Emper.: possis etiam ἔργον ποιοῦνται, ut est in Isocr. or. 16. § 40. Plat. Phaedr. p. 232. A. || § 15. τοὺς αὐτοῦ X^K. || πότερον πρότερος nunc Marklando anctore scripsi: πότερον πρότερον libri. || § 16. αὐτῇ] αὐτῇ XCMO. || § 16. extr. et 17. οὐδὲν ἐν ταύτῃ. ἔγωγ' ἂν ἄνισον εἶχον βα- σανισθείσης] Locum corruptum dedi, uti scriptus est in libris (praeter C), nisi quod ἂν ἄνισον dedi, quod fortasse legitur in M, pro eo quod illi habent ἂν ἴσον. C: οὐδὲν αὐτήν. καίτοι ἔγωγ' οὐκ ἴσον εἶχον βασαν. Sauppium suspicatur: οὐδὲν, οὐδὲ ταύ- της ἂν ἴσον εἶχον βασαν. In ed. I. proposui: οὐδὲν. ταύτης (per anaphoram) ἔγωγ' ἄνισον ἔχων βασανισθείσης ἀλλ'. Rau- chenstein coniecit: καὶ οὐ λήσειν ἡμελλεν οὐδὲν. ταύτης ἔγωγ' ἄνισον εἶχον βασαν. Denique Kayserus per litteras indicavit mihi Lysiam sibi tale aliquid scripsisse videri: καὶ μάλιστα ἦδει ὅτι διὰ — γεγένηται. καίτοι (vel simpliciter καὶ) οὐ λήσειν ἡγού- μνην οὐκ ἴσον ἔγωγε ἔχων βασανισθείσης ταύτης. || § 18. ἔστιν, ἐν ὑπολόγῳ Markl.: ἔστιν ὑπολόγῳ C: ἔστι μὲν ὑπὸ λόγῳ cett. || προῦνοηθῆν Augerus: προνοηθῆναι libri, quod defendebat

Foertsch. observ. crit. p. 77. || § 19. ἀλλ' ἀλογώτατον Sluiter. et Coraes ad Isocr. p. 298. (Turr.): ἀλλὰ λόγῳ τὸ τῶν libri (Bk.).

Or. 5. § 1. ἱκετεύοντος G. A. Hirschig (v. etiam fragm. 78. § 4., cfr. or. 18. § 27. or. 21. § 21: κελεύοντος libri. || § 2. οὕτως μετοικεῖν X^k: οὕτω μετ. vulgo. || § 5. ὅ τι ἂν] nunc ego ἂν, quod deesse viderunt Turr., adieci ante ἀγαθόν, om. libri.

Or. 6. Inscr. om. libri. || § 1. ἐδῆσε τὸν ἵππον] πον XEM. supplevit Taylorus ex Harpocr. v. ῥόπτρον. || § 2. ὅτι Ἀνδοκίδης μὲν ἔλεγε τοὺς αὐτοῦ (αὐτοῦ X^k) συγγενεῖς καὶ φίλους ἀπώλλυε (ἀπολλύων X^k), φάσκων αὐτοῖς συνεργοὺς εἶναι, quae pone λέγοντος posita erant, Reisk. insiticia esse vidit, seclussit Bekkerus, ego omisi cum Turr. || § 3. ἐπισταμένους ὅτι nunc e libris revocavi: in ed. I. expunxi ὅτι, μοκ τιμωρεῖσθαι scribens (Emendationum Lysiac. fasc. p. 30). || τιμωρεῖτον nunc e Dobraei con. dedi cum West.: τιμωρεῖτε X: τιμωρεῖται EKM: „immo τιμωροῦνται.“ Saupp. || ἐσεσθαι . . .] Mihi pariter ac Dobraeo sub fine deesse aliquid videri punctis indicavi. Sauppianus aut in ὄντα latere aut post hoc excidisse suspicatur τιμωρόν vel simile quid. || § 4. δι' ἡμᾶς („nostra culpa“ Vindicc. Lys. p. 59 sq.) nunc ego de meo emendavi: libri enim ἡμᾶς (sine δι'), unus G ὑμᾶς. Vulgo ἡμῶν. || θυσίας θύσει nunc scripsi e certissima emendatione Cobeti (in comment. philol.): θυσιάσουσι X et GK: θυσιάσει vulgo. || εὐχεται XK. || Ἐλευσινίῳ — Ἐλευσῖνι Palmerius: Ἐλευσῖνι — Ἐλευσινίῳ libri. || μυστηρίοις libri (Turr. coll. Andoc. or. 1. § 110.) praeter C, qui ἐν τοῖς μυστηρίοις (Bk.). || § 5. τῆς ἑορτῆς . . . ἢ θύειν] Verbum aliquod adveniendi deesse patet. Baiterus ex ἢ θύειν effecit ἦλθον, deleto ἢ ante θεωρεῖν, quod iam Tayloro in mentem venerat. Ego vero ἢ θύειν εἰς ταύτην τὴν πανήγυριν uear Thucyd. 6, 54. ἐς τὰ ἱερά ἐθνον. || § 6. διὰ τὰ ἠσεβημένα — γινώσκουσαι delenda censet G. A. Hirschig. || ὧ ἂν ξυγγένηται] ὅσοις ξυγγένηται con. Rauchenstein. Mihi nunc scribendum videtur ὅτω οὖν ξυγγένηται. || § 7. πλείστον] πλείστων XG. || ὃς μόνος] ὡς μόνος XGKM. || κακόν, — κακόν.] Prius κακόν Valckenarius tollebat, posterius Tayl. et Hirschig. coll. or. 9. § 20. || § 9. τοσοῦτον XM (nunc): τοσοῦτο vulgo: v. or. 6. § 33. cfr. or. 3. § 34. || ἱερά . . .] Lacuna est unius versus in C. || § 11. [μᾶλλον ἢ ἦττον] nunc seclusi Tayloro auctore. || [Ἀνδοκίδης] item ego seclusi. In meis observatt. in oratores Att. p. 41 sq. conieci Ἀρχίππῳ. || πρόσσηχτε Turr.: πρόσσηχτε libri. || καίπερ ego in iisdem observatt. in oratt. Att. p. 41. (Turr.): καὶ libri (Bk.). Vulg. retinet West. et defendit in Commentatt. crit. IV. p. 3. eadem ratione, quam Marklandus inierat, || Ἀρχίππον Palmerius et Schott. (Turr.): Ἀριστιππον libri (Bk.). || τὸν αὐτοῦ X^k. || § 12. ἐρμαί X^k. || πρᾶγμα ἔχοι X^k. || § 13. ἐπίτιμοι ὄντες nunc mihi glossema videtur. || μεθέξουσι; (interrogative) X^k. || ὑπὲρ αὐτοῦ X^k. || ἀλλὰ καὶ] καὶ

nunc uncis liberavi monitu C. Schilleri ad Sluiteri lectt. Andoc. p. 121. et Westermanni in Commentatt. crit. IV. p. 3. coll. or. 25. § 13. Possit et ἀλλ' ἤδη conici. || ἦτε καὶ ἔστε nunc e X^K recepi, etsi locum sanum esse vix puto: καὶ om. GKM (non X): ἦτε, αὐτοὶ ἔστε con. Kayserus. Totum locum sic refingendum statuit Reiskius: εἰ δ' ὑμεῖς αὐτοκράτορες ὄντες αὐτοὶ ἔστε οἱ ἀφελόντες (vel ἀνελόντες) τὰς τιμωρίας τῶν θεῶν, ὑμεῖς αὐτοί, ἀλλ' οὐχ οὗτοι αἴτιοι ἔσονται, ad sententiam recte, ut opinor. Quod Emperius ἦ γε coniecit pro ἦτε non intelligo. || οὐχ οὗτοι Reisk. et Saupp.: οὐχ om. libri (om. Bk. Turr.). || § 14. καὶ ἀπολύεται οὐδὲν δόξας ἀδικεῖν nunc ego reposui ex egregia Lobeckii in Aglaoph. p. 1094. emendatione: καὶ πολλοῦ οὐδὲ δόξαν ἀδικεῖν X et G: καὶ πολλοὺς οὐδὲ δόξαν ἀδικεῖν ceu. praeter C, cuius inane commentum καὶ πολλοὶ οὐδ' ἔδοξαν ἀδικεῖν omnes post Bekkerum editores propagavimus. || ὁμολογούντων Reisk.: ὁμολογουμένων libri (Bk. Turr.). || § 15. αὐτὸς] οὗτος Dobr. || κατὰ om. X et GKM. || τοὺς ἐξ Ἀρείου πάγου cum Dobr. malim abesse: πάγου om. libri uno, ut videtur, K excepto. || Post πόλιν quae libri habent ἢ τραύματος ἐκ προνοίας Bekk. inclusit, ego Taylora monente cum Turr. omisi. Cfr. Meier. de bonis damnat. p. 100. n. 331. || ἐὰν κατὴ C: ἐὰν μὲν κατὴ X et cett. || οὐ τιμωρήσεσθε] οὐ om. X et cett. libri. || § 17. τοσοῦτο XCKM. || περὶ τὰ] περὶ τὰς XCG. || τῆ αὐτοῦ X^K. || περὶ ταῦτα τὰ ἱερά] τὰ ἱερά exterminandum statuit Valckenarius apud Sluiterum. || § 18. ἀπάγοντι] ἀγαγόντι Dobraeus. || § 19. εἰς τὰ ἀμαρτήματα] διὰ τὰ ἀμαρτ. Emper. monens ἵνα valere ubi: εἰς ἃ ἡμάρτητο αὐτῶ Kayserus coll. or. 31. § 20. Westerm. post εἰς nonnulla excidisse existimat. || προσκλησεῖ Kayser. || δώη. "Turr. Infra tamen § 21. legitur παραδοίη. || § 20. οὐδὲ γὰρ Reisk.: οὔτε γὰρ libri (Bk. Turr.). || ὁ δὲ θεὸς τέλος] Nunc malim οὐδὲ ὁ θεὸς τέλος („ac ne deus quidem eos morte immittenda ab his malis liberat"). Reisk. voluerat ὁ δὲ θεὸς οὐδὲ τέλος. || τέλος τούτων Scaliger (Bk.): τέλος τούτων libri (Turr.). || § 21. ἐξ ἐπιβολῆς Tayl.: ἐξ ἐπιβουλῆς libri. Meier. de lite Att. p. 35. n. 26. || ἔδησεν] ἐδέησεν libri: λέληθεν Valckenarius. At v. Meier. de lite Att. p. 179. n. 34. || § 22. μὴ μηνυτῆς Stephan.: libri μὴ om. || ἡ ἀργυρίον Taylor.: μαρτυρίον libri. || ἔχειν] εἶμην XGK. || § 23. τῶν αὐτοῦ συγγενῶν X^K. || ἀφανῆς αὐτῶ] ἀφανῆς ἦν αὐτῶ Tayl. || § 24. μηνύσαι ut § 23. X^K. || ἱερῶν margo X, qui in ordine verborum habet γερῶν, ut CGK: γέρων M. || μηδ' ἀδικούμενον Reisk. (Turr. v. meae observatt. in orat. Att. p. 41.): μὴ ἀδικούμενω (Bk.). || § 25. γὰρ πω Reisk.: γὰρ πον libri (Bk. Turr.). || Ἀθῆναι Bekkerus: Ἀθηναίων libri: Ἀθηναῖοι Reiskiana. || § 26. Κιτιέων] Κιτιέων Ald., quod placet. || § 27. ἐπὶ τῶν Tayl. Libri γε

ἐπεὶ τῶν, vel ἐπ' εἰ τῶν (X) vel ἐπειδὴ τῶν. || . . . θεὸς λή-
θην ἔδωκεν] Ante haec verba fere haec videntur excidisse τοσαύ-
την δὲ αὐτῶ τῶν ἀσεβημάτων (sive ἀδικημάτων). Turr. autem
locum sic e codd. dederunt πόλιν, ἐπεὶ τῶν τετρακοσίων θεὸς
λήθην ἔδωκεν. || § 28. εἰρχθη ego scripsi: εἰρχθη vulgo.
Eustath. ad Od. α, 27. Butt. gr. Gr. ampl. II. p. 125. Lobeck.
ad Ai. p. 338. Maetzner. ad Antiph. p. 37. Frank. ad Aeschin.
Tim. § 16. C. Fr. Hermann. de iniuriarum actionibus. Gotting.
1847. p. 20. n. 56. || ἀποδράς δὲ Reisk.: ἀποδράσας libri (δὲ
add. solus M). Malim ἀποδράς δὲ καὶ. || ἀφίκοιτο] ἀφίκετο
Tayl. ἀφίκετο Kayser. Equidem vulg. non sollicitaverim: „auf-
giebat omnia in quotquot adveniebat loca, s. ut primum in ea ad-
venit“ (repetitionis notione subiecta). || § 29. ἐπὶ δημοκρατίας
nunc ego de meo correxī: εἰς δημοκρατίαν libri. Cfr. § 27. κα-
τέπλευσεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων. Kayse-
rus coni. οὔσης δημοκρατίας coll. or. 7. § 27. Taylorus εἰς
δημοκρατουμένην τὴν ἑαυτοῦ πόλιν (Westerm. item). || εἰς τὴν
αὐτοῦ ego nunc scripsi: εἰς τὴν αὐτοῦ X^k: εἰς τὴν ἑαυτοῦ
vulgo. εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν insiticia putat Dobr. || πρυτάνεισιν

εἰς
Dobr. (Turr.): πρυτανεύεισιν libri (Bk.). || ἐνθάδε] ἐνθάδε G:
ἐνθένδε XKM. || τοῖς θεοῖς] τοῖς ἔργοις Markl. An deest aliquid
quale peiθόμενοι (vel χαριζόμενοι) τοῖς θεοῖς καὶ βεβαιουῦντες? ||
§ 30. ἡσέβησεν] Nunc malim ἡσέβηκεν coll. § 21. || ἐν τῶ
αὐτῶ] In ed. I. auctore Reiskio adiecti ἐνιαυτῶ. Sed v. or. 20.
§ 35. Schillerus ad Sluiteri lect. Andoe. p. 114. conferri iubet
Fritsch. in praef. ad Sept. Dial. p. XI. || § 31. καὶ ὅταν] καί-
τοι ὅταν Markl. || τὸν αὐτοῦ X^k. || τὸ τὸν βίον βιοῦν ego in
observatt. in oratores Att. p. 50. (Turr.): libri βιοῦν om. || ἐπι-
νοῶν nunc ego de meo reposui: ἐπινοεῖν libri (Bk. Turr.). ||
§ 32. αὐτὸν X^k. || ἡμῖσος X^k et K. || κρείττων C (Turr.): κρείτ-
τον X et cett. (Bk.) || ἀλύπω nunc auctore Stephano scripsi:
ἀλύπως libri (Bk. Turr.). || ἦ add. solus C. || § 33. Εἰς τοσοῦ-
τον X^k: Εἰς τοσοῦτο vulgo. V. or. 6. § 9. || τὰ πολιτικά
πράττει Valckenarius diatr. Eur. p. 254. (Foertsch. comment.
crit. p. 1 sqq. Turr.): τῇ πόλει καὶ πράττει (Bk.). || καὶ ἐπιτιμᾶ
τῶν ἀρχόντων τισὶ καὶ ἀποδοκιμάζει Reisk.: Dobr. τισὶ tolle-
bat. Sed v. Foertsch. l. d. p. 2. coll. Lobeckio ad Soph. Ai. p.
475. || § 35. ἔχω] ἔχει Franz. coll. § 6. || § 36. τῆς δὲ ταρα-
χῆς Palmer. (Bk. Turr.): τῆς δ' ἀρχῆς X^k. || αὐτὸ τούτου ego
de meo. Cfr. or. 13. § 51. or. 30. § 19. Foertsch. observatt.
p. 28: αὐτὸ τοῦτο libri (Bk. Turr., τοῦτο secludentes). V. Emend-
datt. Lysiac. fasc. p. 21 sq. n. || § 38. οὔτε ὧν Reisk. (Turr.):
οὔτε τῶν libri (Bk.). || πειραιῶς hic habet X^k, sed infra § 39.
πειραιῶς. || οὔδενι γὰρ ἡμῶν X^k: οὔδενι γὰρ ὑμῶν vulgo. ||
καὶ τοῦτον ἡμῶν ἀπολαύσαι] Fortasse καὶ τοῦτον τῶν αὐτῶν

ἡμῖν ἀπολαῦσαι vel καὶ τοῦτον τῶν ἡμετέρων ἀπολαῦσαι coll. or. 28. § 6: Rauchenstein coniecit καὶ τῶν αὐτῶν τοῦτον ἡμῖν. || § 39. μὲν δὴ] μὰ Δί' Reisk. sed cfr. or. 13. § 27. || ἐπειδὴ] εἰ δὴ Kayserus. V. Reisk. || ἐνδημοῦντες nunc scripsi e Markl. et Kayseri coniectura: ἐνδεεῖς ὄντες libri. V. § 44. || ἀποδημοῦντος M: cett., in quibus X, ἀποδημοῦντες. || § 42. κηφισίον (sic) X^K, sed mox legitur κηφισίω. || λέγειν G. Hermannus de part. ἄν p. 130. (Turr.): λέγει libri: λέγη Bekkerus. Cfr. or. 31. § 9. |, οὐδ' ἄν δύνασθε X (nunc): οὐκ ἄν δύν. CGM (Bk. Turr.). || αὐτῇ] αὐτοῦ X et GK. || § 43. κολάζητε C: κομίζητε X et cett. |, τὴν αὐτοῦ X^K. || § 44. οὐκοῦν X^K. || ἐξεληλεγμένοι Reisk. (Turr.): ἐξεληλεγμένοι libri (Bk.). || ἀθῶοι] Ἀθηναῖοι libri: ἀξήμιοι cum Emperio Westerm. Mihi vero ἀθῶοι facilius in ἀθηναῖοι depravari potuisse videtur, quam ἀξήμιοι. || δόξειν] δόξειεν libri. ||

λ

§ 45. πλήν] πρὶν CKM: πρὶν X^K. || ἐπὶ τῶν λ X^K. || Ἐλευσινόθεν Reisk. (Bk. Turr.): ἔλευσιμιόθεν libri. || ἀγαπητῶς — σωθῆναι nunc e X C et corr. M restitui: ἀγαπητῶς — σωθέντα cett. In proecdosi de meo dedi: ἀγαπητῶς ἔχειν — σωθέντα. || § 46. εἰς τί σκεψ. nunc reposui ex emendatione Marklandi, nisi quod ille εἰς τι: εἴ τι σκεψ. libri. || § 47. καίτοι Auger. et Bekk. (Turr.): καὶ libri. || § 48. γενόμενος . . .] Hic aliquid excidisse videtur. Franz. interponenda putat haec οὐδὲν συμβαλλόμενος. Confirmat lacunae suspicionem signum . in mg. X^K bis positum. || ἀγαθὸν γίνονται X^K (non γέονται): ἀγαθὸν γέονται CGKM (Turr. et ego I.): γέονται Bekk. || § 49. γενομένην X^K et C: γινομένην GKM (West.). || εἰσαγών libri (West.) praeter C, qui εἰσαγαγών (Bk. Turr. ego I.). || ἐπαρθεῖς] Westerm. con. ἀποροῦσι. Sed quae opposita sunt ἔνεκα τῆς μετοικίας aliud quid scripsisse auctorem orationis docent: ἐπαρθεῖς κέρδει Reisk. Mihi nunc ἐπὶ πράσει scribendum videtur. || εἰσαγαγόντες X et CGK || ἀνταποδοῦς . . .] „Post hanc vocem in C lacuna est trium paginarum.“ Bekk. De cod. X v. Saupp. epist. crit. p. 7. || ἀγαθὸν ποιήσας] Nunc corrigendum esse puto ἀγαθὸν ἐποίησας. || § 50. ἐποίει Tayl. (Turr.): ποιεῖ libri (Bk.). || § 51. ἐπέδεικνυε X^K. || ἱερεῖα XGKM. || § 52. ἱερῶν αὐτῶν XK. || § 53. καθαίρειν] Post hoc verbum erant haec ἀρὰν ἀπάγεσθαι, quae ex interpretamento nata esse vidit Tayl., om. Bk. Turr. || § 54. Concinnius esset τῶν μὲν ἀνθρώπων. || § 55. ὑμᾶς; (interrog.) X^K.

Or. 7. In inscriptione ΠΕΡΙ ex Harpoer. et Photio sumptum servavi pro ΤΠΕΡ, quod e codd. Lysiae cum Bekk. rursus edidit West. || § 1. ἀπροσδοκῆτος Tayl.: ἀπροσδοκῆτως libri. || κοινολ Stephan.: οἱ κοινολ libri. || § 2. νυνὶ με] νυνὶ γε Emperius. || φασιν ἀφανίζεῖν nunc e Marklandi con. edidi (West.): φασιν om. libri. Kayserus φασι ante σηκὸν poni volebat. Sauppis,

ἦγον
quod X habet *ολόμενοι*, coniecit *ἀφανίζεῖν λέγουσιν, ολόμενοι*. ||
ἦγον

ολόμενοι nunc e CO reposui, X enim habet *ολόμενοι*: ἠγοῦμενοι vulgo. || *ἀπελέγξαι* nunc e Westermanni et Rauchensteinii conii. dedi: *ἀποδείξαι* libri. || *αὐτοῖς* Saupp.: *αὐτοῖς* libri. || § 3. καὶ δεῖ με nunc restitui: καὶ δεινὸν μὲν Bakius schol. hypomn. II. p. 213. (ego in I.) || *ἄμ'* — *ἀκούσαντα* Saupp. (ep. crit. p. 11.): *ἐν* — *ἀκούσαι* C (Bk.): *ἄλλ'* — *ἀκούσαντας* X et cett. || § 4. *δημευθέντων τῶν ὄντων δ' ἐκείνου*] *δημευθέντων δὲ τῶν ὄντων ἐκείνου* Reisk. et Bk. Fortasse *τῶν ὄντων δ' ἐκείνου δημευθέντων*. || *ἑωνούμην* ego correxi: *ᾠνούμην* libri (Bk. Turr.). cfr. or. 22. § 11. Rauchenstein. ex Emperii conii. dedit *ᾠνούμαι*. Imperfecto usus est Lysias, quemadmodum Andoc. de myster. § 134., siquidem *ἑωνησάμην* Atticum non est. Lobeck. ad Phryn. p. 138. || § 5. *τοῦ μὲν προτέρου χρόνου*] *ἐμὲ διὰ τὸν πρότερον χρόνον* Hamaker. Sed v. meae Vindic. Lys. p. 10 sqq. || *μορία* O: *μορία* M: *μορία* X et cett. || § 6. ὁ πολέμος Dobr. (Turr.): libri om. artic. (om. Bk.) || *φίλων*] *ψιλῶν* Hamak. Sed v. m. Vindic. Lys. p. 14 sqq. || *τῶν τῆ πόλει* Nunc malim *τῶν τότε τῆ πόλει*. || *ἀπρακτον* O (Turr.): *ἀπραστοι* M et fortasse etiam X^K, sed ductu non satis certo, ut inde ἀπρα

τον factum esse videatur a cett. scribis. || *πλεῖον* X pr. (qui *πλεῖον*) *πλεῖω* C (Bk.): *πλεῖονα* cett. V. Saupp. ep. crit. p. 12. || § 7. οὐ θαναμαστόν δ'] δ' accessit e solo C. || *πολλὰ ἐν ἐκείνω*] Nunc suspicor *πάντα ἐν ἐκείνω*. || § 10. ὅς δύο ἔτη Harpocr. Suid. Phot. v. *σηκός* (Turr. Saupp. ep. crit. p. 103.): *δύο δ' ἔτη* Lysiae libri (Bk.). || *τρίτω δὲ* X^K (qui tamen *τρίτω*): *τρίτω δ' ἔτει* vulgo. || *ὁμοίως*] *τελευταίος* Hamaker. Sed v. m. Vindic. p. 16. || *πρωτέως* X et CMO. || *δεῦρο ἔτε* X (Turr.): *δεῦρ' ἔτε* CM (Bk.). *δευρῆτε* O. || *μάρτυρες*. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. Markl. (Turr.) Post ἔτε in

X^K lacuna est octo fere litterarum, in mg. μ. (i. e. *μάρτυρες*), sed mox in tit. *μαρτυρία* habet. Cett. vel *μάρτυρες*. — *Μαρτυρία*, vel simpliciter *μαρτυρία*. || § 11. *σῆκον*] *οἶκον* X et CMO. || *φανεραιτέρως* Markl. (Turr.): *φανερῶς* libri (Bk.). || § 12. *ἀλφούμενος* nunc e Sauppianae emendatione cum West. et Rauch. scripsi: *ἠγούμενος* libri. Tayl. et Madvig. (in Philologi II. suppl. p. 19. n. 12.) *ἠγούμενος μάλλον λέγεσθαι ἢ ᾧς* et hic et § 31. || *ἔνα ἠγγισθῆ*] V. Sintenis in Philologo VI. p. 750. || *ἐγένετο* X^K (cfr. § 32. extr.): *ἐγένετο* vulgo. || *ποιήσαντι*] *μη ποιήσαντι* Markl.: *περιποιήσαντι* Kayserus: Rauchenstein. totum locum sic scribendum suspicatur: ὅ τι κέρδος ἐγένετ' ἂν μοι ἀφανίσαντι καὶ ἦτις ζημίαι περιποιήσαντι. || § 13. *ἐγένετο* X^K: *ἐγένετο* vulgo. || § 14. *πολλὰς ἂν*] Nunc ante *πολλὰς* mihi aliquid deesse videri punctis indicavi. *ἐγὼ δὲ τούναντιον*

πολλὰς ἂν Hamakerus: ἐγὼ δὲ πολλὰς ἂν Kayserus: πολλὰς δ' ἂν Emperius (West. Rauchenst.): πολλὰς γὰρ ἂν Turr. et ego in I.: simplicissima medela est, quam in Vindic. Lys. p. 20. proposui ἂν πολλὰς ἂν, sed nunc etiam αὐτὸς addi velim. || § 16. ἂν εἰδείην] ἂν ἦδειν Emperius et Hamaker., recte fortasse. || § 17. οἰκετῶν Palmer.: εἰκότων libri. || τοῖς ἐλογασμένοις] τοῖς δ' ἐλογασμένοις Rauchenst. V. Hamaker. quaest. Lys. p. 14. || ἀνευγκεῖν C: ἂν ἐνευγκεῖν X et cett. || § 18. [τοὺς παριόντας ἦ] nunc auctoribus Dobraeo et Kaysero seclusi: τοὺς περιοικοῦντας γείτονας scripsit Hamak. l. d. p. 14 sq. || ἀποκρυπτόμενοι οἴομεθα nunc ego de meo edidi: ἀποκρυπτόμεθα libri: ἀποκρυπτόμεθα καὶ οἴομεθα G. A. Hirschig. (Rauch.) || § 19. τοῦτον CM: τούτων X et cett. || οὕτως τολμηρὰς X^K: οὕτω τολμ. vulgo. || § 20. ὑπέλιπες Franz. (Turr.): ἀπέλιπες libri. || § 21. πείσαι] Defendi posse scio, sed tamen nunc malim πείσας: neque enim in ipso persuadendo posita erat salus, sed persuadendo orator eam effectum iri sperabat. || ἐθέλει σοι] ἐθέλει μοι X et CM. || § 22. φήσας μ' ἰδεῖν Reisk.: φῆς μὴ δεῖν libri. V. Vindic. Lys. § 21 sqq. || διαγιγνώσκειν X^K: διαγινώσκειν vulgo. || § 23. πάσχω· ὅς εἰ μὲν] πάσχω· εἰ μὲν West. (comment. crit. IV. p. 5.): πάσχω· εἰ μὲν γὰρ vel πάσχω, ὅτι εἰ μὲν ego conieci in Vindic. p. 23: πάσχω ὑπὸ τούτου vel τουτουί, ὅς εἰ μὲν Hamakerus probante Kaysero. Vulg. defendit Rauchenst. coll. or. 13. § 77. or. 12. § 30. or. 19. § 10. Isocr. or. 18. § 37, quos tamen locos non tam intolerabili obscuritate et durtie laborare, quam hunc nostrum recte monuit Kays. in diar. Heidelb. 1854. nro. 15. p. 227. Quidni igitur scribas πάσχω, ὅσω εἰ μὲν: „Iniquissima igitur patior, quatenus (quandoquidem) si“ etc., plane ut est apud Herod. V. 49. Cfr. Isaei or. 1. § 48. Thucyd. VI. 89. ibique intpp. Ellendt. in lex. Soph. II. p. 378., nec absimile est illud Lys. or. 4. § 13. || ταύτην τὴν ζημίαν nunc e libris Kaysero et Rauch. suadentibus revocavi: τὴν post Bekk. om. omnes editores. || τούτου μὲν] τοῦτο μὲν X^K. || ἅμα Bekk.: ἄλλαι X^K, cett. vel ἄλλα vel ἄλλὰ. || τε] libri γε. || § 25. καὶ τὴν πατριδα e coni. Kayseri (qui tamen καὶ om.) cum West. addidi coll. or. 3. § 32. 38: om. libri. || ἐπιμελουμένους XCO (Turr.): ἐπιμελομένους Bk. || § 25. ἐργαζόμενον C: ἀργαζόμενον M: ἐργαζόμενον X et O: nunc tamen malim ἐπεργαζόμενον coll. § 29. || § 26. [οὕτω] cum Dobr. et Hamak. inclusi. || ὡς ἀφανίζων νυνὶ κρίνομαι; nunc Westermanno auctore interrogationis signum pone κρίνομαι posui. Antea post haec verba tanquam ab οὐ δήπου suspensa punctum erat. ἠφάνιζον ὡς νυνὶ κρίνομαι Hamak.: ἀφανίζων ὡς νυνὶ κρίνομαι Kays. nunc in diar. Heidelb. l. d. p. 227. Rauchenstein. locum ita fere interpretatur, ut nos fecimus in Vindic. p. 25. || § 27. ἦ ἐπὶ τῶν λ X^K. || ἐξῆν] ἐξὸν Auger. Dobr. Hamak. Sed v. m. Vindic.

Lys. praefat. p. VII. || τοιοῦτο X et CM (nunc): τοιοῦτον vulgo. || § 29. ἀπεργαζόμενον X^k. || ἀπογράφαι] ἀπέγραψέ X et cett. || με Tayl. (Turr.): με ἐγγὺς libri. || § 30. περὶ ὧν αὐτοὶ σύνιστε] περὶ ὧν αὐτοὶ οὐδὲν ἔμοι σύνιστε Kayser. coll. § 22. et or. 13. § 18., recte mea sententia. Sed ad veritatem forsitan propius accedas, si corrigas περὶ ὧν αὐτοὶ οὐδὲν σύνιστε ἐμαντῶ, ταῦτ' ἀνασχ. || § 31. πεποίηκα ἢ ὡς Tayl. et Madvig (v. ad § 12.). Turr. consuli iubent Fritzs. quaestt. Lucian. p. 90. || τᾶλλα X^k. || § 32. ἄλλης debebat G. A. Hirschig coll. § 3. Sed v. § 30. or. 18. § 11. or. 26. § 9. nos in observatt. in or. Att. p. 9 sq. || § 33. μαρτυρεῖ μᾶλλον, ἢ (sic interpunctum) X^k. || § 34. γὰρ ἔχων Reisk.: παρέχων libri. || πάντες εἰσὶν] πάντες ἔτι εἰσὶν coni. West. et Rauch., quae mea quoque aliquando coniectura fuit, sed potest defendi vulg. || ἔτοιμός ἐμι nunc de mea coni. iam diu in Vindicc. Lys. p. 27. proposita, in quam eandem incidit etiam Kays., edidi: ἔτοιμος ἤμην libri, unde West. (comment. crit. IV. p. 6.) ἔτοιμος ἢ μὴν, falso: Dobr. ἔτοιμος εἶην (Turr. et ego in I.). || § 35. δοκεῖ δεινὸν εἶναι cod. Venetus Taylori (Markl. Kays.): δοκεῖν εἶναι X et C: δοκεῖ εἶναι vulgo. || περὶ αὐτῶν X^k. || κατηγοροῦσιν] καταγορεύουσιν Cobet. in Mnemosyne 1854. fasc. 1. Sed v. or. 1. § 20. Antiph. or. 1. § 10. (Vindicc. Lys. p. 30.) || Post κακῶν interrogationis signum sustuli. || § 36. οἶμαι εἶναι libri. || εἶναι] εἰπεῖν libri. || § 37. ἤλεγχον nunc ego de meo correxī: ἔλεγον libri. Cfr. Lycurgi Leocr. § 33. οἱ τ' ἐξέλεγχοντες τῶ ἔργῳ (servi) et ibid. § 29. ἔλεγον ταῦτε Kays. in diariis Monac.: ἔλεγον καὶ παρὰ τὴν ἀλήθειάν τι idem in diar. Heidelberg. l. d. p. 233. Post ἔλεγον verba ἀ οὗτος ἐβούλετο transponenda censuit Bekk. || προσήκει Markl. (Turr.): προσήκει libri. || μετ' ἐμοῦ nunc e Stephani coniectura reposui, quanquam veram eam esse non praestiterim: nam μήτ' ἐμοῦ X et MO, unde μὴ κατ' ἐμοῦ Kays. in diar. Heidelb. l. d. p. 233.: πρὸς ἐμοῦ C (vulgo). || § 38. τοῦτον Tayl.: τούτῳ libri. || αἰτιάσθαι Kayserus in diar. Heidelb. p. 234. || § 39. [ἐγνωκέ- ναι] addidi cum Hamak. quaestt. p. 22.: om. libri: ὑποπτέειν potius addi voluit Kayserus in diar. Monac., ἠσθῆσθαι idem in diar. Heidelb. p. 234. || ἠγοῦμαι ὅτι libri praeter C, qui ἠγοῦμαι νομίζειν ὅτι (Bk. Turr.). || ἐχθρῶν om. X et MO. || οἱ τοιοῦτοι Reisk.: artic. om. libri. || § 40. ἠτιάσαντο operae Bekkeri Berolinenses per errorem. || βούλεσθε] Quidni ἐβούλεσθε? || ἔνεκα CMO: σῦνεκα X. || ἠδιον Tayl. Libri vel ἠδη (X), vel δῆ. || ἐμὲ αὐτῶν Schott. (Turr.): ἐμὲ αὐτόν libri (Bekk. cum Reiskio ἐμὲ αὐτός). || § 42. παρὰ] ἢ ἄρα XM, εἰ ἄρα O.

Or. 8. § 1. ἐπεγκαλῶ] Fortasse ἐγκαλῶ. || τοὺς μὲν γὰρ οὐδὲν οἶμαι τιμήσειν] τοὺς μὲν γὰρ παρ' οὐδὲν οἶμαι τιμήσειν Emperius. Ego conieci τοῖς μὲν γὰρ οὐδὲν οἶμαι μελήσειν: Westermannus vero τοῖς μὲν γὰρ οὐδὲν οἶμαι διοίσειν. |

ἐπιτηδεύεις Tayl.: ἀνεπιτηδεύεις libri (Bk. Turr.). || § 3. τάχα δὴ βοηθῶν exterminanda censet Cobetus: nunc ego suspicor τάχα δὴ βοηθῶν τούτοις (incusatis), οἷς (quibus rebus) ἡμάρτηκε. || εἰπάτε (i. e. quisque vestrum, quod assumendum e voc. τις): εἰπάτε cum Cobeto West. || οὖν om. C (om. Bk.) || ἐπ' ἡγγεῖλε (sic) X^K. || § 4. καίτοι οὕτως] καιτιοιουτως (sinē acc.) X^K. Locus corruptissimus, cui multa sunt adhibita sanandi genera, quorum ut aliud alio incertius est et contortius, ita improbabilius. || ὁ τι Emper.: ὅτι vulgo. || κατ' ἐμοῦ, ταῦτά λέξαιμι nunc ego de Marklandi con. scripsi: κατ' ἐμοῦ ταῦτα, δόξαιμι libri (vulg.). Male cum Emperio Western. ita distinxit: κατ' ἐμοῦ ταῦτά, λέξαιμι. || ταῦτα λέγοιμι X^K et DGO. || § 5. οὐκ ἔχειν ὅπως O: οὐκ ἐκεῖνο πῶς X et DG: δι' ἐκεῖνο ὅπως C. || ἐλευσίναδε X^K. || οἴτινες μὲν] μὲν a Bekk. seclusum tuentur Turr. coll. or. 10. § 15. Plat. Civit. IV. p. 421. B. V. p. 479. A. || ἄνδρα λάθρα Coisl. Taylori et Sangermannensis Augeri: λάθρα ἄνδρα cett. || § 6. ἀπειπόντα X et CGO. || § 7. αὐτὸς Schott. (Turr.): οὗτος libri: τοιοῦτον Reisk. (Bk.) || ὑπερεῖδε X^K et CDO. || εἴρων D: θεωρῶν X et cett. || ὑμᾶς μὲν πλουτοῦντας] sic ego de meo orationem complevi (West.): ὑμᾶς μὲν om. libri. || ὑμᾶς ante ὑπόπτενον nunc de meo inserere malui, quam sequi alteram meam coniecturam, qua pronomine ὑμᾶς omisso συνόντας scribendum esse suspicatus sum. Neque enim quisquam, quod ipse consue- tudinem cum aliquo habet, gravate ferre dicitur, sed quod alii secum. || § 8. καὶ ταῦτα δ' ὅτι — ἀπαγγελεῖν ἡμῖν] καὶ ταῦτα δ' ὅτε πρὸς τοὺς τελευταίους ἐλέγετε, οὐκ ᾤεσθε ἀπαγγελεῖν ἡμῖν Saupp. et Cobet.: καὶ ταῦτα διὰ τί — ἐλέγετε Emperius. Ceterum pro τελευταίους Franz. voluit ἐπιτηδεύεις: si quid mutandum, ἀναγκαίους probabilius videtur. || ἀπαγγελεῖν C: ἀπαγγέ- λειν D: ἀπαγγέλλειν X et GO. || κἀνταῦθα σοφ. καλὸν εἶναι, „putabatis in eo quoque praeclaram sapientiam conspicuam esse“: καὶ ταῦτα σοφ. καλὸν εἶναι Saupp. || εἰδότες Reisk. (Turr.): εἰπόντες libri (Bk.). || § 9. ταῦτά Scaliger: τὰ (sic) X^K: τὰ cett. || ἐμοῖς Steph.: ἐμοὶ libri. || ἐξήτουν X^K. || § 10. τοῦ ἵππου — φάσκων] Locus lacunosus et depravatus. τοῦ ἵππου πρὸς Ἠγέ- μαχον, κάμνοντα τὸν ἵππον ἀνάγειν με βουλόμενον Dobraeus. Emperius autem in superioribus con. πρᾶξάι με τὰ, dein pro μα- χόμενον voluit Μάχων vel Ἠγέμαχος. Mihi pone ἵππου et no- men eius, de quo infra loquitur orator, et verbum, e quo accusa- tivus πράξαντά με pendebat, excidisse videtur. Tum pro μαχό- μενον κάμνοντα, quod Reisk. defendit interpretans equum qui in pugna defatigatus est, nescio an scribendum sit μαραινόμενον καὶ κάμνοντα. || οὔτοσι Cobet.: οὔτος libri. || § 11. σφῶν γε Dobr. (Turr.): ἐφ' ὧν γε libri. || μετὰ τούτων] μὴ ὑπὸ τούτων West. || ἀδικονμένῳ μοι μηδὲν] διωκόμενῳ, περὶ τούτων μοι μηδὲν Dobr.: an forte διωκόμενῳ αἰτουμένῳ μοι μηδὲν? || ἀντιλέξειν

nunc ego de meo correxi: ἀντιλέγειν libri. || § 12. ἀντίπραττον] ἀντέλεγον Emper. || Fortasse παρόντων οὖν τῶν. || ὀριζόμενος nunc auctore Markl. dedi: ὀριζόμενος libri. || δοκοίην C: δοκοίη X et cett. || ἄρα γε X^k. || ἀποτρέψειν Markl. (Turr.): ἀποτρέπειν libri. || κωλύσαίτε Reisk.: κωλύσετε libri. || ἐξελέγγειν ἔτι; Reisk.: ἐξελέγγειν ὅτι libri praeter C, qui ἐξελέγγειν (et sic Bk. Turr.). || § 13. ἐπιλέγειν Emper. (Turr.): ἐκλέγειν libri (Bk.). || ἔπειτα nunc ego correxi (ἔπειτα enim et εἶτα cum indignatione interrogantis esse notum est): ἐπεὶ libri: ἔπειτα τί Baiter.: ἢ τί Emper. || § 14. νῦν ἤδη καὶ πάλαι] νῦν ad Γινώσκω, πάλαι ad ζητούντας pertinere mihi videtur: quare, si quid mutandum, fortasse καὶ expungendum. Sed Lobeck. ad Phryn. p. 323. n. νῦν τε καὶ πάλαι (cfr. or. 10. § 20.), Emper. vero νῦν τε δὴ

α

καὶ πάλαι. || πάντα μᾶλλον] πάντων C: πάντων X et cett. || § 15. μετὰ τοῦτο Auger. (Turr.): μετὰ τοῦτον libri (Bk.). || § 16. κακῶσαι λείπετε ἤδη οὐδέν ego emendavi e vestigijs codicum: κακῶσας λέπτιδι οὐδέν X: κακῶσας λέπτιδι οὐδέν DO: κακῶσας λέπτῃ δε G: κακῶσαι λείπετε οὐδέν C (Bk. Turr.). || ἔλλείπετε Franz. et Emper. || ὅτε C: ὅταν X et G: ὅτι DO. || ἐλέγετε κακῶς] ἔλεγε καλῶς X: ἔλεγε κακῶς cett. || βοηθεῖτε, πάντ' εἴρηκα DO: βοηθεῖτε πάντες, εἴρηκα X et G (Bk. Turr.): βοηθεῖτε, πάντα γὰρ ἂν εἴρ. C || § 17. κατὰ τί δὴ DO, ut videtur (Bk.): κατὰ τί δὴ τι X et G: κατὰ τί δὴ ποτε C (Turr.). || οὐκ ἔφνυλατ. Reisk.: οὐκ om. libri. || ἐλέγετε κακῶς, παρακαταδήκην ἔχων nunc ego emendavi: ἐλέγετε, καὶ παρακαταθ. ἔχων X: καὶ om. C (om. vulgo). || § 18. ὅ τι ζημιωθήσομαι] ὅ τι καὶ ζημ. Cobet. || ποθήσομαι DO: ποθέσομαι cett. (Bk. Turr.) || ἐμαρτυρεῖτε X. || § 19. ἀλλ' ὡς C: ἀλλ' om. cett. || εὐνοοῦντες nunc dedi auctore Benselero de hiatu p. 183: εὐνοὺς ὄντες libri: εὐνοιοὶ ὄντες cum Reiskio omnes ed. Quanquam scio Cobetum in orat. de arte interpr. p. 94. εὐνοεῖν et κακονοεῖν Atticum esse negare. V. ad or. 13. § 13. et or. 29. § 10. Cfr. Soph. Aiac. 689. Aristoph. nub. 1411. Xen. Cyr. 8. 2, 1. || ἐπ' εἰδ' ἂν (sic) X^k. || μὴ ξυνῶ Markl. (Turr.): μηνύσω X et DGO: μηνίσω C (Bk.). || τρέψασθε Markl.: τρέπεσθε libri. || ἀπαχθήσεσθε etiam X^k. || ὁ εἰς C: art. om. cett. || αὐτὸν hic habet X^k.

Or. 9. § 1. περὶ παντός Markl. (Turr.): περὶ τοῦ παντός libri (Bk.). || § 2. ὅτι μὲν X et C (nunc): ὅτι μὲν οὖν cett. (vulgo). || εὐνοϊαν] ἄνοϊαν Reisk., ἀνίαν Bergk., εὐήθειαν Jacobs. et Dobr., δύνοϊαν vel εὐχέρειαν Emper. De ceteris v. Franz. ad h. l. || οὐκ ἂν θανατάσαιμι;] nunc Foertschii observatt. crit. p. 7 sq. suasu signum interrogationis posui, ceteri punctum: τοῦτ' ἂν θανατάσαιμι Markl. || § 3. τὴν ἀπολογίαν

τζ

Franz. (Turr.): libri art. om. (om. Bk.) || § 4. προπέουσιν] πρόσ

(sic fere) X^K. || ὑπετυπούμην habet etiam X^K. || § 5. Φιλίου] Φιλέου Bekk.: Φιλίνου Dobraeus. || § 6. V. C. Fr. Hermanni de iniuriarum actionibus comment. Gottingae 1847. p. 5 sqq. || ἐπαγγελαντος τινός (sic) X^K. || ἀπαγορευόντος] ἀγορευόντος Reisk., recte opinor, cfr. § 9. 10. || § 7. [δὲ] inclusi Reiskium et Emperium sequutus (servarunt Bk. Turr.). || τοὺς παραδόντας Reisk. et Emper. (Turr.): τοὺς παρόντας καὶ libri (Bk.). || γραφήν] „die Denunciationsacte“: ἀπογραφὴν Reisk.: ἐγγραφὴν Westerm. ||
ἔμμενοι

ἐννοοῦντες nunc scripsi secundum X^K, qui ἐννοοῦντες: ἐννοοῦμενοι cett. (vulgo). || δι' ἰδίας nunc ego dedi e conī. Bakii schol. hypomn. II. p. 247. et hic et § 22: διὰ τὰς libri. Possis etiam διὰ τὰς ἰδίας, ut or. 13. § 44. || ἐκριναν] „deest citatio testium.“ Baiter. Assentior. cfr. § 9. Reiskius ad Νόμος addi voluerat Μάρτυρες. || § 9. ἐκτίσαι X^K. || § 11. εὐθύνας ὑπέσχον] εὐθύνας ὑποσχόντες Rauchenstein. in Annal. philol. et paedag. Lips. γ. 142. Equidem vulg. veram esse puto, sed post ὑπέσχον aut addendum aut intelligendum censeo τούτων. Strategī enim non omnino nullam rationem rettulerunt, quod fieri per leges non poterat, sed non rettulerunt illius multae exactae (τῆς ἐπιβολῆς τῶν παραθέντων). || ἀπηλλαγμένος εἶην Schott. et Emperius (Turr.): ἀπηλλαγμένοι εἶεν libri (Bk.). || οὐδ' ἐννόμως Emperius (Turr.): ἴβρι οὐδ' om. (om. Bk.) || διδοῦσαι δὲ X^K: διδοῦσαι δ' vulgo. || εὐθύνας Sluiter (Turr.): αὐτοὶ εὐθύνας Reisk.: λόγους Dobr.: αὐτοῖς libri. || § 13. εἰδέναι] εἰδῆσαι X et C. || § 14. διὰ τὴν ἀνάγκην καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν libri ante Reisk. editi: διὰ τὴν ἀνάγκην διὰ τὴν ἡλικίαν X et O, unde διὰ τὴν ἀν. καὶ τὴν ἡλ. Westerm.: sed καὶ ἀνάγκη διὰ τὴν ἡλικίαν Dobr., quod nunc mihi probatur: διὰ τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν ἀνάγκην C (Bk. Turr.). || πάσχοιμι . . .] Nunc mihi nonnulla deesse videri punctis significavi. || § 15. βουλευσασθαι Reisk. (Turr.): βουλευσαι libri (Bk.). || § 16. ἀπαντος λόγου Dobr. (Turr.): ἀπαντος τοῦ λόγου libri. || τί δ' ἂν ἐπραξαν Saupp. (ep. crit. p. 13.): πᾶν δ' ἂν ἐπρ. Franz. Libri praeter C, qui add. ἂν. πᾶν ἐπραξαν. Mihi aliquando scribendum videbatur [εἰκότως δὲ] πᾶν ἂν ἐπρ. || τοῦ ἀδίκου Markl.: τοῦ δικαίου libri (Bk.): τοῦ δικαιοῦν cum Dobr. Turr. coll. Hesych. v. δικαιοῦσαι, Suida v. δικαιοῦμενος, Wesselingio ad Herod. V. 92.: τὰ δίκαια Emperius. || § 17. ἀλλὰ γὰρ Turr.: ἀλλὰ γὰρ εἰ libri. Fortasse ἀλλὰ γὰρ καὶ. || οὕτως] οὕτε X et CO. || τὸ πέραις] τὸ μέρος Emperius. || ἐξήλασαν] ἐξελαύνουσι vel ζητοῦσι ἐξελαύνειν conī. Rauchenst. in Annal. Lips. p. 143. Mihi nunc ἐξελάσαι scribendum videtur, ut id ex ἐπεχειρήσαν pendeat. || § 18. τοῖς δ' αὐτῶν X^K. || § 19. ἐκ παντὸς τρόπου Dobr. (Turr.) Libri ἐκ παντὸς τοῦ τρόπου (Bk.). || καὶ ante ἡδικηκότες add. solus C, cett. om. || § 20. ἂν ἡγανάκτου] ἂν unciis, quibus circumdederam in ed. I., nunc liberavi.

Westerm. comment. crit. IV. p. 7. || τῆς πόλεως . . .] Reisk. στερηθῆναι vel ἐκπεσεῖν addendum esse censet, quod probans ego puncta apposui. || § 21. περὶ τῆς ἀπογοῶ ἀγανίζομαι (sic) X^k. || πιστεύων X. || ἐν τῇ πόλει] ἐν om. X et CO. || παραχθεις Markl. coll. § 18. Cfr. etiam or. 13. § 22. 55 (Turr.). Libri παραχθεις (Bk.). || τί με χρῆ διανοηθέντα] μείναι addendum esse censenti Rauchenst. in Annal. Lips. p. 143. Foertsch. autem in observatt. crit. p. 8 sqq. defendit vulg. || ἀτυχήμασι Reisk.: ἀδικήμασι libri.

Or. 10. Inscr. κατὰ θεομνήστου (ἀ non add.) X^k. || § 2. γὰρ αὐτὸ Emper. (Turr.): γὰρ αὐτὸν libri (Bk.). || § 3. περὶ τοῦ πατρός] Fortasse περὶ τοῦ ἐμοῦ πατρός vel περὶ τοῦ πατρός τοῦ ἐμαντοῦ, quae opponantur illis § 2. τὸν ἐναντοῦ. || § 4. τρίακοντα τρία Scaliger: libri τρία om. || ἐξ ὅτου δ' Reisk.: libri δ' om. || ὑπὸ τῶν λ' X^k. || οὔτε τί ἐστιν ὄλ. E. Ziel in diurnis antiquariis 1844. p. 415 sq. coll. or. 11. § 2. Iam Stephan. voluerat οὔτ' ὅ τι ἐστιν ὄλ. Libri οὔτ' εἰ ἐστιν ὄλ. (Bk. Turr.) || ἐπεβούλευσα ἄν Markl.: libri ἄν om. Aliter comparata sunt illa in or. 11. § 2. || ἐδυνάμην X^k: ἡδυνάμην vulgo. || § 5. προσήκει X et C. || ἀνάγκη με οὖν X^k. || Tit. μάρτυρες om. etiam X^k. || § 7. δεῖν post οἶμαι nunc interposui ex or. 11. § 3. Rauchenst. monitu. || τούτων] nescio an ex or. 11. § 3. hic substituendum sit τῶν ἔργων, cfr. nostrae or. § 10. || [ἀπεκτόνασί τινας — καὶ ὄσοι] add. Auger. et Dobr. coll. or. 11. § 3. (add. Turr., nisi quod Saupp. hic quidem τῶν αὐτῶν abesse mavult), om. cum libris Bekk. || ἄν ἔργον Turr. coll. or. 11. § 4. Libri ἄν om. (om. Bk.) || § 8. εἶπη habet X^k priore loco, deinde εἶποι. || § 9. εἶπαι X^k. || λέγοντι „οὐδέν μοι μέλει“ nunc correxi e Markl. sententia: alioquin qui sequitur indicativus ἐστὶ non habet quo explicetur Libri λέγοντι οὐδέν σοι μέλει (μέλλει X) et Bekk.: λέγοντι ὅτι οὐδέν σοι μέλει ego in ed. I. cum Franzio et Zielio l. d. p. 114.: λέγοντι ὅτι οὐδέν σοι μέλοι Lennep. ad Phalar. ep. p. 190.: λέγοντι οὐδέν σοι μέλει Steph. (Turr. West.) || εἶπαι X^k, ut assolet. || § 10. τῶν ἰῶ γενόμενος X^k. || εἴ τις ἀπάγοι] εἰ τὴν ἀπάγ. X. || ἀλλ' ἀφίεις X^k. || οὐκ ἄν φάσκοι X. || μαχῆ Bekk.: μάχη (sic) X^k, μάχη cett. || § 11. κακῶς Taylor.: καλῶς libri. || § 12. δόξαντα Reisk.: δέξαντα libri. || εἶη . . .] Pone hoc verbum mihi videtur ἀφείναι deesse. Reisk. post κτεῖναι interposuit ἀποφεύγειν (Bk.). Foertsch. observatt. p. 14 sqq. ἀφείναι pone κτεῖναι interserendum putavit. || εἰπόντι σε] fortasse idem voluit scriptor cod. X^k, qui εἶπε τι σε σε (hac figura:

¶ π τ σ σε): abbreviator enim § 6. τῶ εἰπόντι σε, nisi forte scripsit Lysias ὅς (vel ὅτι) ἐπετίμησέ σοι. || εἶπαι X^k. || οὐδέν ἐν Markl. (Turr.): οὐδέν libri (Bk.). || § 13. οὐκ οὖν (interrog.)

scripsi nunc e X^K et ex or. 11. § 6., ubi πῶς οὐν οὐ δεινόν legitur: οὐκοῦν vulgo. || δέη σε Markl. (Turr.): δεήση libri (Bk.). || λαμβάνειν (ab ἀξιότης suspensum) libri. V. Klotz. quaest. crit. I. p. 9.: λαμβάνεις Tayl. (Bk.): ἐκλαμβάνειν Reisk. coll. or. 11. § 6. || οὕτως οὐ X^K: οὕτω σὺ vulgo. || ὥστε οὐδέποτε X^K: ὥστ' οὐδέπ. vulgo. || § 14. ὥστε οὐκ X^K: ὥστ' οὐκ vulgo. || Καί μοι Markl. (Turr.): καίτοι libri (Bk.). Cfr. § 15. || Tit. νομος deest in X^K relicto spatio, νό in mg. legitur. || § 15. ἀλλὰ νῦν] ἀλλὰ νῦν γ' Reisk. (Bk.) V. quem Turr. conferri iubent Elmslei. ad Eur. Med. p. 219. Adde Aeschin. or. 1. § 48. Herod. IX. 42. Arist. Acharn. 1032. Foertsch. observatt. crit. p. 4. || μὴ παρέχη] μὴ om X. || πράγματα] πρᾶγμα X. || § 16. ποδοκᾶκη X et C et hic et infra. || πέντε] non solus C, sed etiam X^K habet δέκα (ἡμέρας Ἰ), quod nisi apud Demosthenem Timocr. § 105. δέκα scribendum est, hic repudiari oportet. Saupp. coniecit ἡμέρας πέντε καὶ νύκτας Ἰσας coll. illo Demosth. loco. || εἰν Auger. (Turr.) V. Dem. I. d. Boeckh. oecon. civil. Ath. vol. I. p. 491. n. a. ed. II.: εἰν μὴ libri (Bk.). || προτιμήση μηλιαία (sic) X^K. ταῦτό nunc ego de meo scripsi: αὐτό Harpocrat. v. ποδοκᾶκη (Turr.). Lysiae libri αὕτη ἐστίν (Bk.). || καλεῖται] καλεῖ X. || ἐξελεθῶν, i. e. e carcere. Saupp. coni. εισελθῶν. || § 17. Τοῦτο τό nunc e X restitui: Τοῦτων τό C: Τοῦτων τό μὲν Bekk. (vulgo). Cfr. § 18. Τό στάσιμον τοῦτο. || ὁμοσάντα Harpocrat. v. ἐπιόρησάντα (Turr.). Lysiae libri ὁμόσαι (Bk.). || ἀπίλλειν] ἀπειλλεῖν X. || τὸ ἀποκλείειν νομίζεται] τοῦτο ἀποκλείειν νομ. Markl. § διαφέρου C: διαφέρου X. || τουτουί Markl. Libri τουτί (Bk. Turr.). || § 19. πολοῦνται C: παλοῦνται X (mox etiam παλεῖσθαι X^K). V. Westermann. ad Plut. Sol. c. 23. p. 57. Praeterea cfr. Lobeck. ad Phryn. p. 583. C. Fr. Hermann. de iniuriarum actionibus p. 28. Becker. in Charicle II. p. 137 sqq. ed. II. et C. Fr. Hermann. ibid. p. 142 sq. || οἰκῆος καὶ δούλης τὴν βλάβην εἶναι ὀφείλειν Schott. et Herald. animadv. in Salmas. V. 8 (qui tamen εἶναι om.). Libri οἰκῆος καὶ βλάβης τὴν δούλην εἶναι ὀφείλειν. Herm. Schelling. de Solonis legg. p. 138. καὶ οἰκῆου καὶ δούλης τὴν διπλὴν εἶναι ὀφείλειν. || § 20. σιδηροῦς X. || νῦν τε C: νῦν X. || § 21. ἀκούσαι τινα nunc Foertschio auctore in observatt. p. 15 sq. cum West. scripsi pro ἀκούσαντα: ἐστὶ ζῆν ἀκούσαντα vel ἐστὶν ἀκούσαι Dobraeus. || ἀπτεκονεῖν ἢ τὴν ἀσπίδα add. C, om. X. || § 22. τούτῳ δ' οὐδενὸς ἀξίας, εἰ Markl.: τούτῳ δ' οὐδενὸς ἀξιώσει X^K: οὐδὲ C. || § 23. φήσατε] φήσητε praeter C etiam X^K. || κατεσκέδασται Reisk.: κατεσκέδασται libri. || § 24. δωρεὰν Schott.: δῶρον libri. || ἐν ἡ] ἐν ᾧ Emper.: ἐφ' ἡ Westerm. Nunc sanum puto. || ἐλεήσεις X^K: ἐλεήσειεν vulgo. || § 25. λέγοντα Reisk. (Turr.): καὶ λέγοντα libri (Bk.). || § 26. ἀκούσαντα] ἀκούσαντά τε malit Bekkerus. ||

μηδ' ὑβρίζοντί τε καὶ λέγοντι nunc ex mea conii. dedi iam in ed. I. proposita secundum or. 11. § 9.: καὶ ὑβρίζοντι καὶ λέγοντι libri (vulgo). || μείζω X^K. || ἀλοχρᾶς αἰτίας Bekk. cum Reisk. || ἀκηκοῦσι; ὅς Reisk.: ἀκηκοῦτος libri. || § 27. καὶ ἀλλοῦς] καὶ καλοῦς Dobr. || μεθ' ὑμῶν] μεθ' ἡμῶν X^K, sed h. l. illud praestat. || εὐθύνην] εὐθύνην or. 11. § 9., quod et h. l. et or. 25. § 30. reponi malim. || § 28. [ἀντηρῆσθαι] ego addidi ex or. 11. § 10. Libri om. || ἱεροῖς add. Wassius apud Taylorum ex or. 11. § 10., om. libri. || § 29. νεανῖαι] νεανικώτεροι G. A. Hirschigius. Fortasse μάλλον νεανῖαι: illud enim propter id quod sequitur μάλλον excidisse videtur. || τοσοῦτο μάλλον X^K. || οὐκ ἔχουσιν] γυναικῶν ἔχουσιν Reisk., probante Kaysero: οὐκ ἰσχύουσιν Westerm. || § 30. τρέπεσθαι Markl. (Turr. coll. or. 11. § 11.): τρέπεσθαι libri (Bk.). || οὐδεμίαν Markl. coll. or. 11. § 11

τούτου

(Turr.): οὐδεμιᾶ libri (Bk.). || § 31. γενοιτο: μείζων (sic suprascr. eadem m.) X^K. || διώκω μὲν nunc ego correxi ex or. 11. § 12: μὲν om. libri.

Or. 11. Inscr. κατὰ θεομνήστον β. X^K. || § 3. ὅποσοι Stephan.: ὅποιοι libri. || τοῦτον Bekk. in add. (Turr.): τουτουλί libri (Bk.). || § 4. καλῆ σε Markl. (Turr.): καλέση libri (Bk.). || τύπτειν φῆ Emperius (Turr.): τύπτοι X^K: τύπτῃ C (Bk.). Iam Stephanus voluerat τύπτειν εἴπη. || § 5. εἴποι Franz. et Turr. e Vindobon.: εἴπη cett. || ῥίψαι X^K, ut ubique. || ἔξω θέμενος] ἐκδεδυμένος εἴη Markl., recte opinor. ἔξεδνέ τινος Emperius. || § 6. οὐδ' εἴ τις C: εἴ μὴ τις X. || εἰάν τις φῆ X^K. || εἰάν μὲν (non μὴ) τις γε εἴπη X^K. || τιμωρεῖσθαι Turr. coll. or. 10. § 13. Libri τιμωρεῖν (Bk.). || ἀξιοῦν Tayl. (Turr.): ἄξιον libri (Bk.). || § 7. [ἀκούσαι] add. Turr. coll. or. 10. § 21. || ἐγὼ γοῦν δεξαίμην ἂν Markl. coll. or. 10. § 21. (Turr.): ἐγὼ οὖν δεξαίμην libri (Bk.). || πατέρα ἔχειν] ἔχειν om. X, quare hoc verbum malim post γνώμην poni secundum or. 10. § 21. || καίτοι γε Contius et Franz. (Turr.): καί γε libri (Bk.). || § 8. βελτίων οὔτος Sluiterus coll. or. 10. § 23. Libri βελτίονος οὔτος (Bk. Turr.). || τῷ σώσαντι nunc ego correxi ex or. 10. § 23. Libri artic. om. || § 9. κινδύνονος add. Taylorus: libri om. || ἐπ' ὀλιγαρχίας Baiterus: ὅπ' ὀλιγ. libri (Bk. Turr.). Cfr. or. 10. § 27. || § 10. ἦ ante ἐλ τεθυνηκώς ego addidi ex or. 10. § 23. Libri om. V. Markland. p. 370. ed. Reisk. Index Reisk. v. ἦ. Lys. or. 2. § 73. or. 25. § 23. Isaei or. 1. § 20. Heindorf. ad Plat. Gorg. p. 183. Schaeff. ad Dem. p. 191, 22. Schoemann. ad Isaeum p. 186. || § 11. ἰδόντας Schottus: libri ἰδιώτας.

Or. 12. § 2. προτοῦ X^K. || § 3. κατηγορίαν ποιήσομαι X. || § 5. φάσκοντες δὲ nunc ex Emperii conii. cum Rauch. scripti: δὲ om. libri. || ἀδίκων] ἀδικούντων Bakius in schol. hypomn. II. p. 259. || τραπέσθαι] προαγαγέσθαι Hamakerus: προτρέπεσθαι

Kayser, in diurnis Heidelb. || τοιαῦτα nunc e Markl. conii. dedi cum Rauch.: καὶ τοιαῦτα libri. || § 6. πένεσθαι, τὴν δ' Markl. et Emper. (Turr.): γενέσθαι τὴν libri (Bk.). || § 7. περὶ οὐδενός] παρ' οὐδέν Cobet. V. Rauch. in edit. II. || ἔνεκα C: οὐνεκα X. || § 11.

ἀμολόγησα C: ἀμολ^ὸ X^K, quod nescio an ἀμολόγονν significet. || φιάλας ἀργυρᾶς nunc e C revocavi, quum idem voluisse videatur
ἀρ^ῶ

X^K, qui φιάλας habet: φιάλας ἀργυρίου in ed. I. edidi, nota Bekkeri inductus. || § 12. δ' ἔμοι etiam X^K habet. || εἰς τοῦ ἀδελφοῦ nunc e mea conii. (Vindicc. p. 41.) scripsi: εἰς τὰ τοῦ ἀδ. libri. || § 13. παρεκελεύετο] Bekk. cum C παρακελεύεται. || § 14. προθύμων] προθύμως G. A. Hirschig. || § 17. ὑπ' ἐκείνων libri (Turr.): ἐπ' ἐκείνων Ald. (Bk.) Cfr. Foertsch. observatt. p. 20. || § 18. ἔτυχεν] intell. δούς. || § 19. τοῦ αὐτῶν X^K. || § 20. ὥσπερ οὐκ ἂν ἕτεροι nunc Sauppio auctore cum Rauch. scripsi: οὐκ om. libri. || γε ὄντας] ἔχοντας XC. || πάσας τὰς] μὲν interponi voluit Reiskius, recte. || εἰσενεγκόντας] ἐνεγκόντας X. || πᾶν τὸ in X^K supra scripsit manus recentior, quae accentus in ἐχθρόν et πολλοὺς fecit acutos. || λυσαμένους: τοιούτων ἡξίωσαν] sic interpunxi e Bergkii sententia: λυσαμένους τοιούτων ἡξίωσαν vulgaris est distinctio, quam tuetur Kayserus τοιούτων ἡξίωσαν debebat Hamakerus. || § 24. ἔρεσθαι X^K. || ὄσιον] ὄσον XC. || ὃ τι Brunck. ad Aristoph. pac. v. 118. (in add.) et Bekk. (Turr.): εἴ τι libri. || § 25. Ἴνα μὴ ἀποθάνωμεν;] μὴ om. X, seclisit Rauch., sed necessarium est ob id quod praecedit Ἀντέλεγον. || § 26. ἀποκτείναις Bekk. conii. in add. (Turr.): ἀποκτείνης C atque etiam X^K, quod ipsum (scil. cum ι subscr.), nisi reponendum erit ἀποκτείναις, ita probo, ut pro σώσειας malim σώσης ἡμᾶς. Bekk. ἀποκτείνοις. || § 27. προσετάχθη Reisk. (Bk. Turr.): ἐτάχθη libri, quod defendit Foertsch. observ. p. 18 sqq. || ἐπεὶ τοι Taylorus: ἐπεὶ Rauch.: ἐπειτα libri (Bk. Turr.). || πίστιν] πείραν Bergk. || ἦττον Canterus: πίστιν libri. Marklandus voluit omitti ut e superiore πίστιν natum. || ἐτύγχανε X^K: ἐτύγγχανε vulgo. || [ἐναντίαν] ante γνώμην nunc ego de meo interserui. || § 29. αὐτῆς] i. e. τῆς τῶν τριάκοντα, seclisit Dobr., aut abesse maluit aut scribi αὐτῶν Turr. || παρὰ τοῦ Canterus: παρ' αὐτοῦ libri. || § 30. μὲν δὴ C: μηδὲν δὴ X. || σώζειν τε αὐτὸν καὶ τὰ τούτοις ἐψηφισμένα παρόν nunc dedi e Sauppil conii.: σώζοντα αὐτὸν καὶ τὰ τούτοις ἐψηφ. ὃν X: σώζων αὐτὸν καὶ τὰ τούτοις ἐψηφ. (omisso ὃν) C: σώζοντα αὐτὸν, κατὰ τὰ τ. ἐψ. Baiter. (ego in ed. I.): σώζειν ἕξδον καὶ αὐτὸν καὶ τὰ τούτοις ἐψ. conii. West., illud ὃν, quod est in X, negligens. Totum locum post Markl. ita constituit Kayserus: οὐκ ἐν τῇ οἰκίᾳ κατὰ τὰ τ. ἐψ., ἀλλ' ἐν τῇ ὁδῷ σώζοντα αὐτὸν συλλ. ἀπ., quam sententiam facilius assequare scribens οὐκ ἐν τῇ

οἰκία ἀλλ' ἐν τῇ οἰκίᾳ σῶζοντα αὐτὸν παρα τὸ τούτοις ἐψηφισμένον (sc. ut Polemarchus in domo sua comprehenderetur) συλλ. ἀπήγ. || § 31. τοῖς διὰ Reisk. (Turr.): τούτοις διὰ libri (Bk.). || § 33. περὶ αὐτῶν — παρ' αὐτοῖς — περὶ αὐτῶν X^K. || § 34. ἐποίησας nunc dedi auctore Dobr. cum Rauch.: ποιήσας libri (vulgo). || ἐτύχετε — ἀπεψηφίσασθε] ἐτυγχάνετε — ἀπεψηφίσεσθε Kayserus (Rauch.), recte fortasse. || περὶ αὐτοῦ X^K. || § 35. ἡμέτεροι X^K. || πολῖται X^K. || περιέργον] Nunc malim περιέργω. || ὑπὲρ ἡμῶν X^K. || τιμωρομένους Markl. (Turr. coll. or. 13. § 74.): τειρομένους Canter. (Bk.): τηρομένους libri. || § 36. οὐκ οὖν X^K: οὐκοῦν Bk. || ὅτε nunc ex omnibus libris dedi, etiam e X^K, qui ὄτ' (h. e. ὅτε): ὅτι Markl. (vulgo). Dissen. ad Dem. de cor. § 114. V. ad or. 19. § 6. || τοὺς ἐκ τῆς θαλάττης] Nunc malim τοὺς τεθνεώτας ἐκ τῆς θαλάττης, quanquam vulgo. quodammodo defendi posse non negaverim. Reisk. νανα γούντας interponendum censuit. || τούτους δὲ nunc ex libris dedi: τούτους δὲ δὴ vulgo. || ὑφ' ἡμῶν C: ἀφ' ἡμ. X. || § 38. ἐστὶ X^K: ἐστίν vulgo. || κατηγορούμενα X. || ἑξαπατῶσιν, ὑμῖν] ἑξαπατῶσιν ὑμᾶς Bakius. || ἢ πόλεις Markl.: ἢ libri om. || § 39. ἐπεὶ vereor ut sanum sit. Fortasse ἐπειτα „hoc si iste facere instituerit, tum“ cett. || ὑμετέραν Reisk. (Turr.): ἡμετέραν libri (Bk.). || § 40. [τοσαῦτα] pone ἐσκύλευσαν nunc de mea coni. inserui. || ὅτι ἐαντοῖς scripsi auctore Classeno post Sluiterum, qui ὅτι αὐτοῖς (sic Turr. et ego in ed. I.): libri οἷς αὐτοῖς (Bk.): s enim in οἷς corruptum ex ε. Nisi forte locus ita constituendus est: ἀλλ' ὡς αὐτοῖς — νομίζοντες εἶναι eadem constructione, qua usus est Lys. in nostrae or. § 69. πραττούσης μὲν — εἰδότες δὲ ὅτι. — || § 41. Post ἐπαινεῖν Tayloro praeunte aliquid excidisse putat Kayserus in annal. Heidelb. p. 228. || § 42. ἐπραξαν X. || ἐπραττε X^K: ἐπραττεν vulgo. || Post παρέξομαι in X^K relinquitur spatium decem fere litterarum. || § 43. τῷ ἡμέτερω X^K. || § 44. φυλάρχους] φρουράρχους C. Fr. Hermann. in progymn. in Aristoph. Equit. 2. p. 18. Sed v. nos in Vindicc. Lys. p. 47. || φυλακᾶς] φυλάς Taylor. Sed v. nos l. d. p. 40. (Cfr. liber meus, qui inscribitur die oligarchische Umwälzung p. 35. n. 11.) || χρῆ ἀρχεῖν X^K. || ψηφίσασθε Bekk. (Turr.): libri vel ψηφίσασθε (X) vel ψηφίσεσθε. || § 45. ἡμᾶς X^K. || § 46. αὐτοῦ Ἐρατοσθένους] Nomen secludendum et tum ἀκούσαντας καὶ οἱ scribendum censet Kayserus in annal. Heidelb. p. 229. V. die oligarchische Umwälzung p. 35. n. 11. || § 47. extr. lacuna est in X^K ut § 42. || § 48. ψευδεῖς εἶεν] Rauchenst. in add. coni. ψευδεῖς εἶσιν. || ἀλλὰ τὰ C: ἀλλὰ τὰληθῆ X. || § 49. εἵνοι φασίν X^K. || § 50. ἐν τῷ λόγῳ] ἐν τοῖς λόγοις Kays. in annal. Heid. p. 228. coll. § 25. || ἐντανθοῖ X (Turr.): ἐντανθθα C. G. Dindorfius ex praecepto Elmsleii ad Aristoph. Acharn. 152. correxisset ἐντανθί. Sed v. praeter Schaeferum ad complures Demosthenis locos G. Her-

mann. ad Arist. nub. 813. Maetzn. ad Antiph. p. 201. Weber. ad Dem. Aristocr. p. 221. Fritsch. in comment. de Aristoph. Acharn. (Rostochii 1831) p. 33. Kühner. ad Xen. memor. IV. 2, 13. || *αὐτῶ*] *αὐτὰ* ᾧ X: fortasse *αὐτὰ* (illa ipsa XXXvirorum consilia) *τούτῳ*, nisi vero gravius mendum delitescit. || *τοσοῦτον*?

δτ

τοσαῦτα X^κ: *τοσαῦτα* C. || § 51. *ἀμφοτέρα ταῦτα*] *ἀμφοτέρᾳ τε ταῦτα* Hamakerus, probabiliter. || *γιννομένας* X^κ: *γιννομένας* vulgo. || *ὀπότεροι*] *ὀπότεροί μοι*, unde Reisk. conii. *ὀπότεροι μόνοι*. || § 52. *εἰ γὰρ* nunc e Schotti et Sintenis (Philol. VI. p. 751.) emendatione edidi: *καὶ γὰρ* libri: *καὶ γὰρ εἰ* Canterus (vulgo). || *τῆν αὐτοῦ* X^κ. || *εὐνοίαν* Markl.: libri *συνοσίαν* (Bk. Turr.). || *ἔσεισθαι*] Conieceram in Vindic. Lys. p. 53. *σπεῖσεισθαι*. Sed v. Rauch. || *ἐλευσίναδε* X^κ. || § 53. *ἔδειξάμεν* nunc e Geelii ap. Hamak. p. 33. emendatione scripsi: *ἔδοξαν* libri: *ἔδειξαν* cum Cantero Rauch. || *Πειραιῶς* Tayl. (Turr.): *Πειραιέως* librⁱ (Bk.). || *Λαμπρεῦς* Tayl. (Tur. coll. Schoemann. ad Isae. p. 273. Adde Ross. dem. Att. p. 126 sq. Keil. anal. epigraph. et onomat. p. 176.: libri *Λαμπρεῦς* (Bk.). || *κρίτια τῆ ἐκείνων* (om. *καὶ*)

οἷς

X^κ. || *αὐτοὶ* Markl.: *αὐτοὺς* X: *αὐτοὺς* C (Bk. Turr.): *αὐτίς* Reisk., Bergk^{ius} tollendum putat. V. Emendationum Lysiac. fasc. p. 25. || *Πειραιεῖ* Reisk. (Turr.): *Πειραιεῖ ἢ* libri (Bk.). || § 56. *οἷς καὶ* nunc ego de meo reposui: „quibus (i. e. *τοῖς* *ἔξ* *ἀστεος*, a quibus creati erant) etiam manifesto ostenderunt“, cfr. § 92. 93.: *οἷ καὶ* libri (ego in ed. I. Emendatt. Lys. p. 24. n.): *ἢ καὶ* Reisk^{ius} (Bk. Turr.), sed qua id ratione ostenderint, § 57. demum describitur. Quare Bergk^{ius} οὐ omnino expungi volebat. || *τεθνεῶτες* C: *τεθνειώτες* X. || § 57. *ἀδίκως ἔφευγον*, *ὑμεῖς δικαίως* Sluiterus (Turr.): *δικαίως ἔφευγον*, *ὑμεῖς ἀδίκως* libri, quae si servare volueris, deinceps necessario scribendum erit *εἰ δ' ὑμεῖς δικαίως*, οἱ *τριάκ.* *ἀδίκως*, eamque rationem iam in ed. I. a me propositam sequutus est West. || *δὴ ἐτέρων*] *δι' ἐτέρων* X^κ. || § 58. *κρείττους αὐτῶν* X^κ. || *στρατεύεσθαι* nunc e X cum Rauch. restitui: *στρατεύασθαι* C (vulgo). || § 59. *ἐδανείσαντο* X^κ. || *ἠτήσαντο* nunc e X cum Rauch. recepi: *ἠτήσαντο* vulgo. || § 60. *οἷς ὑμεῖς* Tayl.: *οὖς ὑμεῖς* libri. || § 61. *οὐ δεῖ*] *οὐ* om. X. || *ὅμως δέ* X^κ: *ὅμως δ'* vulgo. || *πλείστον* Reisk. (Turr.): *πλείστον* libri (Bk.). || § 62. *Φέρε δὴ* habet praeter C etiam X^κ, non *Φέρε δέ*, quod recepit Bekk. || *ὡς ἂν* C: *ἂν* om. X. || *ἀπολογήσεσθαι* Markl. (Turr.): *ἀπολογήσασθαι* libri (Bk.). || *ἐκείνω* Tayl. (Turr.): *ἐκείνοις* libri (Bk.). || § 63. *οὐ γὰρ*] *καὶ γὰρ* Kayserus et ego coniecimus. Sed v. Rauch. || § 64. *τοὺς Θεραμένους* ego de meo: *τοῦ Θεραμ.* libri. V. ad or. 30. § 2. et ad or. 32. § 26. Nusquam in hac oratione articulus nominis Theramenis praefigitur. || *αἰτίον* — *γεγενημένου* Bekk. (Turr.):

αίτιους — γεγενημένους libri. || § 63. ὑπ' αὐτῶν Saupp.: ὑπ' αὐτοῦ libri (Bk.). || § 66. ἐαυτὸν παρεῖχεν Dobr. (Turr.): ἐαυτὸν τῇ πόλει παρεῖχεν libri (Bk.). || κάλαισχρον praeter C etiam X^k. || προτέρους Canterus (Turr.): προατέρους libri (Bk.). || § 67. ἀρχιπτόλεμον praeter C etiam X^k. || ἀπώλεσε X^k: ἀπώλεσεν vulgo. || § 68. τιμώμενος δὲ καὶ τῶν μεγίστων] V. Vindicc. Lys. p. 57 sq. et Rauch. Nisi vero tale aliquid scriptum fuit, quale τιμώμενος δὲ καὶ ὕστερον, καὶ τῶν μεγίστων. || § 69. σωτήρια nunc e Markl. emendatione edidi articuli defectu maxime motus (Turr.): σωτηρίαν libri (Bk. et ego in ed. I.). || πολεμίων ἔνεκεν Vindob. (Turr.): πολ. εἵνεκεν C (Bk.): πολ. οὕνεκεν X. Sententia: „ne hostes comperiant.“ Sed βλάβης ante vel post ἔνεκεν intrudi volebat Kays. in annal. Heidelb. p. 229. || ἐν τοῖς αὐτοῦ X^k. || ταῦτα ᾧ nunc scripsi e vestigiis codicis X^k, qui pariter ac C ταῦτα habet: ταῦθ' ᾧ vulgo. || ἐπετρέψατε] ἐπέμψατε X. || καὶ γυναικὰ X^k. || § 70. οὕτως δὲ X^k, qui οὕτ' (h. e. οὕτως): οὕτω δὲ vulgo. || αὐτὸς ἐκείνοις Canter.: αὐτοῖς ἐκείνοις

ελ Π

libri. || πειραιέως X^k. || περιαιρεῖν (sic) X^k. || καταλύσαι X^k. || § 71. ὑπ' ἐκείνων nunc e Marklandi et Rauch. conii. scripsi: ὑπ' ἐκείνου libri (vulgo). Reiskius ὑπ' ἐκείνου retinens dein

o

ceps scribi voluit ὑπ' αὐτῶν. || § 72. παρόντων X^k. || αὐτοῖς μηδεὶς nunc e X recepi: μηδεὶς αὐτοῖς C (vulgo). || μηδὲ ἀπειλοῖ Turr.: μήτε ἀπειλοῖτο libri: μηδὲ αἰτιώτο Emperius. || ψηφίσοισθε X et C. || § 73. ἐκέλευσεν ἡμᾶς X. || ἐγινώσκετε X^k: ἐγινώσκετε vulgo. || ἐξεκλησιάζετε scriptis Sauppian monitu, qui contulit or. 13. § 73. 76. Adde Buttman, ad Demosth. Mid. p. 102. Krüger. ad Thucyd. 8, 93.: ἐκκλησιάζετε libri (Bk.). || § 74. μέλοι] μέλλοι X^k. || περὶ σωτηρίας libri (Turr.): περὶ σωτηρίας [ὁ λόγος] Bekk. Cfr. Aristoph. equit. 87. || ποιήσεθ' — κελεύει nunc Cobeto auctore scripsi cum Rauch.: ποιῆσαιθ' — κελεύοι libri (vulgo). || § 75. οἱ δὲ ὄχοντο X^k (qui οἱ δ' ὄχοντο, ita ut alter ductus supervacaneus sit): οἱ δ' ὄχ. vulgo. || τοῦτο γ' οὖν (sic) X^k. || § 76. δέκα δὲ οὖς] δὲ habet X^k, at infra δέκα ἐκ τῶν (sine δ'). || τὴν αὐτῶν X^k. || § 77. δεῖ] δοκεῖ X. || οὐδὲν φροντίζοντων Dobr. et Emperius (Turr.): οὐδὲν φροντίζων X: φροντίζων C (Bk.). || αὐτὸς ἔργω Markl. et Dobr. (Turr.): αὐτοῖς ἔργω C (Bk.): αὐτῶ ἔργω X. || § 78. αἰτίου γεγενημένου Reiskius: αἰτιοὶ γεγενημένοι X^k, quo illud sane melius est. || αὐτοῦς φίλους X^k. || τῆς αὐτοῦ X^k. || ἥδη γὰρ] Saupp. malit δις γὰρ vel ἥδη δις γὰρ. || § 79. [μὲν] add. Reisk. (add. Bk. Turr.) || § 80. μέλειν X^k. || § 81. Κατηγορεται cum Bakio in schol. hypomn. II. p. 263. emendavi (v. Emendatt. Lys. fasc. p. 18 sq.): κατηγορεῖτε libri: Κατάγνωτε Emperius, probante Kaysero in annal. Heid. p. 229.: cui coniecturae,

ut alia mittam, non conveniunt quae sequuntur ὁ μέντοι ἀγων κ. τ. λ. || δὴ Ἐρατοσθένους ego de meo. δὲ Ἐρατ. libri. || αὐτὸς] ὁ αὐτὸς vel αὐτὸς Markland. et Kays. || κρινομένην nunc e Reiskii emendatione dedi cum Rauch, pro γινομένων. || § 83. ἀκριτως X, ut supra § 82. || δημεύσατε nunc cum Reiskio rescripsi (Bk.): δημεύσετε libri (Turr. et ego in ed. I.). Schoemann. ad Isaeum p. 186. || οἰκίας] Nunc malim τὰς οἰκίας. || § 84. δίκην] δίκην ἱκανήν Reisk.: ἱκανήν δίκην G. A. Hirschigius. Sintenis in Philol. VI. p. 751. ἱκανήν ante οὐκ ἂν inserendum statuit. || δύναισθε Bekk.: δύνησθε libri. || τοσοῦτον ἦ nunc e Reiskii coui. scripsi: τοσοῦτον δ' libri. In ed. I. δ' inclusi. V. Rauch. || § 85. ἐνθνυμονμένοις C (Bk.). || ἐδύναντο Markl. (Turr.): δύναιντο libri (Bk.). || ἐλθεῖν C: ἐλεῖν (sic) X^K. || τῶν [τε] Saupp. Libri τε om. || § 86. Ἀλλὰ καὶ τῶν] Ἀλλὰ καὶ τοῦτο τῶν Kayserus, probabiliter. || ξυνεργούντων Bekk. (Turr.): ξυνεργούντων XC: συνερούτων Reisk. || κάγαθοι] ἢ ἀγαθοὶ X. || αἰτήσονται] i. e. ἐξαιτήσονται, v. or. 30. § 33., et αἰτούμενοι ὑπὲρ Ἀλκibiάδου sunt in or. 14. § 22. Ipsum ἐξαιτήσονται Kaysero auctore (qui tamen addit αὐτούς) substituit Rauch., expungi volebat Bergk. (Cfr. Emendatt. Lys. p. 9. n.) || τὴν αὐτῶν X^K. || τῆς τούτων Markl. Libri om. τούτων. || ἀπολλύναι Markl. Libri ἀποδοῦναι. || οὐδὲ τὰ Reisk.: οὔτε τὰ X: οὔτω τὰ C. || § 87. τὸ ὑμέτερον πλήθος nunc e Dobr. coni. reposui τοῦ ὑμετέρου πλήθους libri. V. Kays. et Rauch. in ed. || § 88. τεθνεώτων C: τεθνεώτων X. || δεινὸν εἰ] δεινὸν οἱ X. || ἀπολέσασι δῆπου ἐπ' nunc dedi e Sauppil emendatione (ep. crit. p. 14.): ἀπολέσασιν ἦπον X: ἀπολέσασιν ἦ πον ἐπ' Reisk. (ego in ed. I.): ἀπολ. ἐπ' C (Bk. Turr.). || ὁπότε βοηθεῖεν X^K. || § 89. πολλῶ nunc ego emendavi: nam πολλοὶ praeter Cetiam X^K πολὺ vulgo. || ῥᾶδιον libri (Turr.): ῥᾶον Stephan. (Bk.) Isaei or. 8. § 50. V. Lobeck. ad Phryn. p. 403. || § 90. δείξατε] δείξετε Markl. || περὶ τῶν πραγμάτων] Nunc malim περὶ τούτων τῶν πραγμάτων vel περὶ τοιούτων πραγμ. || ὡς ὀργιζόμενοι] Num expungendum ὡς? || ἐποιεῖτε nunc restitui e libris (v. Rauch.): ποιεῖτε Cobet. (ego in ed. I.) || § 91. ἀποψηφίζεσθαι] V. Foertsch. observ. p. 25. || κρύβδην εἶναι τὴν ψῆφον nunc ego de meo edidi eadem collocatione, quae est ap. Dem. or. 19. § 239. (Rauch.): εἶναι om. X: κρύβδην τὴν ψῆφον εἶναι C (vulgo). || § 92. πειραιέως praeter C etiam X^K, ut § 94. 95. || διὰ τούτων C (Turr.): διὰ τούτων X (Bk.). || ἄστεος ἐστὲ X^K. || § 93. [ἂν] nunc seclisi Baitero auctore. || ὄνειδιῶν XC. || § 94. πονηροτάτων Reisk.: πονηροτέρων libri. || σφετέρως Markl.: ὑμετέρως libri. || § 95. ἀπέκτειναν Bekk. (Turr.): ἀπέκτεινον X: ἀπέκτενον C. || ἀφέλκοντες Reisk.: ἀφελόντες libri. || § 96. φονέας αὐτῶν X^K. || τὴν αὐτῶν X^K. || § 98. μὴ πάθητε] μὴ ἐπάθετε C. Halmius mihi indicavit sibi scribendum videri. || σωτή-

για Reisk.: σωτήρια X: σωτηρία cett. || § 99. [οὐδέν] add. Canterus. || ὑπὲρ τε Saupp. (Turr.) Libri τε om. (om. Bk.) || § 100. ἡμῶν Augerus: ὑμῶν libri. || εἴσεσθαι] εἰσόψεσθαι Hamakerus. Sed v. Vindicc. Lys. p. 61 et 78. || καταψηφισμένοι etiam nunc retinui, quanquam puto latere καταψηφισμένους εἴσεσθαι vel φανήσεσθαι, quo simul id quod sequitur particip. πεποιημένους faciliorem explicatum habet: καταψηφίσθαι Baiterus (Rauch. West.), quod non omnino necessarium esse ex or. 13. § 94 et 95 apparet. Kaysero cum Reiskio post πεποιημένους videtur φανήσεσθαι ex-cidisse.

Or. 13. [ΕΝΔΕΙΞΕΩΣ] quod titulo additur in codd. nunc seclusi e Dobraei sententia, qui confert § 85. V. Hoelscher. de vita et script. Lys. p. 81 sq. Saupp. ep. crit. p. 140. || § 1. V. Vindicc. Lys. p. 63 sqq. || τυγχάνει οὐν μοι X^K. || § 4. καὶ δὴ ὅ τι Marklandus: καὶ διότι libri. || ἀκριβῶς ἂν μαθόντες ἡδίων] ἀκρ. μαθ. ἡδίων ἂν Cobetus. || § 5. ἐν τῇ πόλει] ἐν ex-pungi voluit Hamak. Sed v. Vindicc. Lys. p. 66. et Rauch. || § 6. γίνεσθαι, ἐπεβούλευον (sic interp.) X^K. || μάλιστα — καταστήσεσθαι] μάλιστα — καταστήσεσθαι Markl.: μάλιστ' ἂν — καταστήσεσθαι Emperius: μάλιστα ἐπιτήδειον — καταστήσεσθαι Reiskius. || § 8. ἐτοιμοὶ εἶεν] ἤτιμοίεν X. || κλεοφῶν τὲ (sic) X^K. || § 9. ποιήσειν libri (Turr.). V. Foertsch. observatt. p. 78. Saupp. ep. crit. p. 32.: ποιήσει Bekk. || ἄλλο τι X^K, ut § 14. || § 11. ἔμενεν C: ἔμενεν X. || καὶ τὰ κανὰ] καὶ τὰ κατὰ X^K. || ἀνδεῖς X^K. || ἀπόρως pro glossemate habet Kayserus, non hiuria, cfr. § 53. || § 12. καταλύσαι X^K. || εἰς τὰ ὄπλα ἀναπαν-sόμενος] V. Vindicc. Lys. p. 66 sqq.: εἰς τὰ ὄπλα ἀναπαν-sάμενος Markl. || ἐν τῇ προφάσει] ἐπὶ τῇ προφ. Baiterus. At cfr. or. 7. § 20. V. Hamaker. de nonn. Lys. locis p. 15. nos in Vindicc. Lys. p. XII sq. || § 13. στρατηγῶν Markl. Libri στρατιω-τῶν. || εὐνοοῦντες] εὐνοὶ ὄντες Cobet. V. ad or. 8. § 19. || ἦν] οἶαν Cobet. || § 14. κατασκάψαι Bekkerus (Turr.): διασκάψαι libri. || § 15. γενομένην G. A. Hirschig.: λεγομένην libri (Bk. Turr.), quod defendit Rauch. V. Emendatt. aliquot Lycurgeae p. 3. || ἐπιτρέψαι] ἐπιτρέψειν Steph.: ἂν ἐπιτρέψαι Markl. Cfr. § 47. || νεῶν Turr., qui tamen non receperunt. Libri νηῶν (Bk. Turr.). || § 17. δὲ ταῦτα] δ' ἐκ τούτων Hamak. Sed v. Vindicc. Lys. p. 69. || τούτους Markl.: τούτον libri. || § 19. ὑποφαίνοιτο] αποφαίνοιτο malit Bekk.: οὕτω φαίνοιτο Kayser. || ἐκπέμπουσι] ὑποπέμπουσι aptius iudicat Rauch. coll. or. 1. § 15.: ἐπιπέμ-πουσι Saupp. || [τὴν πρὸ τῶν τρ. βουλευούσαν] inclusi Dobraeo et Hamakero auctoribus. || § 20. ἢ πρὸ] ἢ om. X. || ὡς ἴστε, μάλιστα] ὡς οἶον τε μάλ. Sed v. Vindicc. Lys. p. 70. || πολλοὶ οἱ nunc ego de meo correxī: οἱ om. libri. || ὑστέραν Tayl. Libri ὑμετέραν. || βουλὴν τὴν Reisk. Libri art. om. || ψηφίσματα τὰ Bekk. (Turr.) Libri art. om. || οὐκ ἐπ' Foertsch. comment. crit.

p. 9. Libri οὐκέτι. || ἅπαντα ἐλέγετο nunc restitui: ἅπαντα ἐγένετο Markl (ego in ed. I.). V. Reisk. et Rauch., qui contulit Dem. or. 23. § 20. Adde § 23. et Maetzner. ad Lycurg. p. 273. || ὡσαν] οὐκ οὖσιν X. || τὸν νοῦν προσέχ. X (Turr.): τὸν νοῦν ἦσον προσέχ. cum Reiskio Bekkerus: τὸν ν. μὴ προσέχ. C. || § 22. ψηφίζεται nunc ego de meo dedi: ψηφίσετε X: ψηφίσατο C: ἐψηφίσατο vulgo. || Tit. ψήφισμα deest in X. || § 23. οἱ αἰρεθέντες Reisk.: Libri οἱ διαιρεθέντες. || προήσεσθαι Reiskius: προσήσεσθαι libri (West.): hoc vero esset: „negaverunt se hoc in se admissuros s. dixerunt se hoc reformidaturos esse. V. Xen. memor. II. 7, 11. || παράξεν Cobet. cfr. § 32. 55. et or. 9. § 18. 21. Libri παρέξεν (Bk. Turr. West. comment. crit. IV. p. 7). V. etiam ad or. 23. § 9. || § 24. τὸ ὄνομα X et C. || μουνυχιάσιν, ut statim et § 52. X^k. || ἐκεῖ ἦσαν Tayl. (Turr.): ἐκίνησαν X: ἐκάθισαν C (Bk.). || ποιήσασθαι Foertsch. observatt. p. 26. (Turr.): ποιῆσαι libri (Bk.). || § 25. ὑποβάλλωσιν X. || § 26. εἰ μὴ τι σοι X^k. || § 27. ὅμοιά γε] ὅμοια γὰρ Cobetus. || μὲν γὰρ nunc e Cobeti conii. editi: μὲν γε libri (vulgo). || ὑπῆρχε; (cum signo interrogat.) X^k. || κατέλιπε; nunc ex G. A. Hirschigii conii. cum Rauch. scripsi: ἀπέλιπε; libri (vulgo). || § 28. ἢ ἐκείνοις ἐκπλεῦσαι X (nunc cum West.): ἐκπλεῦσαι ἢ ἐκείνοις C (vulgo). || ὡς δὲ Tayl. Libri ὥστε. || σοῦ τὸ Reisk. (Bk. Turr. coll. § 50.): τοῦτο C: οὕτω X. || § 29. Pro titulo est lacuna in X^k, ψ. est in mg. ut § 33. Ceterum ante ΨΗΦΙΣΜΑ additum velim ΜΑΡΤΤΡΕΣ. || hic in X^k est μουνυχιάξε. || § 30. ἐκομισθησαν (Agoratus, strategus taxiarchique) X^k: ἐκομισθη (quod ferri nequit, quum nomen Ἀγόρατος sequatur in apodosi) vulgo. || τῶν αὐτοῦ X^k. || Tit. ἐρώτησις deest sine lacuna. || § 31. πλειόνων αὐτῶν Tayl.: πλειόνων αὐτὸς libri. || ἐργάζεσθαι, καὶ αὐτὸς Saupp. ep. crit. p. 24 sq.: ἐργάζεσθαι αὐτὸς X: ἐργάζεσθαι αὐτὸν ὥστ' C (Bk.). Kays. in annal. Heidelb. conii. ἐργάζεσθαι ὥστε καὶ οὐτοσί. || κατηγορηκέναι] κατειρηκέναι Cobet. in Mnemosynes fasc. 1. (1854.) coll. § 50. V. ad or. 7. § 35. || § 32. μουνυχιάσιν X^k. || [μετὰ τοῦτο προσαπογράφει ἑτέρους τῶν πολιτῶν] delenda esse vidit Dobraeus ut petita e § 56., deleverunt Turr. conferentes § 53. || ἀπέχρη ἢ ἐν τῇ βουλῇ γεγενημένη Bremius et Cobetus: ἀπέχρη ἐν τῇ βουλῇ μῆνυσις μὲν ἢ γεγενημένη X (in qua scriptura μὲν ἢ videtur iteratio initii insequentis verbi esse): ἀπέχρη ἐν τῇ βουλῇ μῆνυσις ἢ γεγενημένη C (Bk.): ἀπέχρη ἐν τῇ βουλῇ μῆνυσις μόνη (e Reiskii conii.) γεγενημένη Turr.: ἀπέχρη ἐν τῇ βουλῇ μόνον γεγενημένη Rauchenst. || ἄλλ' οὐκ οἶμαι σε ἔξαρον ἀν γενέσθαι nunc ego de meo emendavi: ἄλλ' οἶμαι σε ἔξαρον γενέσθαι X: οὐ γὰρ οἶμαι σε ἔξ. γενέσθαι C (Bk. Turr.), unde cum Reiskio in ed. I. scripsi οὐ γὰρ ἀν οἶμαι σε ἔξ. γεν. Pro ἀν γενέσθαι possis etiam cum Cobeto γενήσεσθαι. || Tit. ἐρώτησις iterum deest in X, ut § 30. ||

§ 33. Tit. ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ. Reisk. (Turr.) Libri singularem (Bk.). || καὶ τὰ ἐν τῷ δῆμῳ καὶ τὰ] Utrumque τὰ deleri voluit Hamak. Sed v. Vindicc. Lys. p. 71. || § 34. κατεσκάφη καὶ Reisk.: libri κατεσκάφησαν. || καὶ τί οὐ τῶν δεινῶν Saupp. (ep. crit. p. 78.): libri καὶ τοιοῦτον δεινὸν (Bk.). || § 35. κατεστάθησαν] Quidni κατέστησαν? || Pro titulo ψ. est in mg. X^K, ut § 29. || § 37. καδδίσκουσ praeter C habet etiam X^K. || τὴν μὲν καθαιρούσαν ἐπὶ τὴν ὑστέραν . . .] Sic nunc ego scribendum existimavi secundum X puncta insuper adiciens. τὴν μὲν ἐπὶ τὴν πρώτην, τὴν δὲ καθαιρούσαν ἐπὶ τὴν ὑστέραν C (vulgo: solus Rauch. codicis huius additamentum seclusit): τὴν μὲν καθαιρούσαν ἐπὶ τὴν ὑστέραν, τὴν δὲ σώζουσαν ἐπὶ τὴν προτέραν post Ald. Reiskiana, recte fortasse. Totum incisum secludendum censet Kayserus in annal. Heidelb. p. 230. || ὥστε ἐκ X^K: ὥστ' ἐκ vulgo. || § 38. Tit. ὀνόματα deest X. || § 39. ἀδελφὴν] ἀδελφόν X. || τὸς αὐτῶν X^K. || § 40. μέλαν τε λιμάτιον ἡμφισμένη . . .] Sic nunc scripsi e X, punctis insuper adiectis: aliquid enim deesse iam Reiskius sensit καὶ δακρύουσα vel καὶ πενθοῦσα addendum esse ratus. Kayserus in annal. Heid p. 230. καὶ ἀποκειραμένη supplevit coll. Isaei or. 4. § 7. et Eur. Iph. Aul. 1416. In ed. I. pro τε cum Koenio ad Corinth. p. 72 τὸ edidi. || § 41. τὰ αὐτοῦ nunc e X scripsi (qui tamen ex more τὰ αὐτοῦ): τὰ ἐαντοῦ vulgo. || τουτουὶ Cobet.: τούτων libri (Bk. Turr.). || αἴτιος ἦν] αἴτιος αὐτῷ ἦν Cobetus. || τουτωί idem: τούτω libri (Bk. Turr.). || τῷ αὐτοῦ X^K. || ὑπὲρ αὐτοῦ Saupp. coll. § 42. 92. 94. Ceit. ὑπὲρ αὐτοῦ. || § 42. κνεῖν C (Turr.): κνεῖν X (Bk.): illud recepi haud ignarus eorum quae observavit Lobeck. ad Soph. Liac. p. 182 sqq. || τῇ αὐτοῦ X^K. || ἐξ αὐτοῦ X^K. || τῷ γενομένῳ] Vir doctus in Mnemosynes p. III. (1854) coniecit αὐτῷ ἀνδρὶ γενομένῳ. || ὑπὲρ αὐτοῦ X^K. || § 43. ἐκ ποδῶν X^K. || § 44. μὴ supra ἐλεῖν recentiore manu suprascr. in X^K. || § 45. σφετέρους αὐτῶν inclusi Dobraeo auctore. || κατλειπόντες Hamakerus: καταλιπόντες libri (Bk. Turr.). || οὐ ἡπιζον — ταφήσεσθαι debebat Hamak. Sed v. Vindicc. Lys. p. 71 sq. || σφετέρων αὐτῶν uncis inclusit Rauch. || τελευτήσαιαν Cobet. Libri τελευτήσαιεν (Bk. Turr.). || § 46. γένοιτο Tayl.: γένοιτο libri. || ἔτι δὲ τὰ τείχη — πόλεως τὴν πόλιν insiticia putat Hamakerus coll. § 43. || ὡς ante κατεσκάφη seclusit Rauch. || τὰ νεώρια] τὰ om. X. || τὴν ἀκρόπολιν ἡμῶν X et C. || § 47. οὐσίας om. X et C. || ταῦτα ἐκείνοι — § 48. τῶν κακῶν τῶν γεγεννημένων expungenda censet Hamak. ut conflata e § 15. 16. 33. || § 48. βουλομένους] βουλόμενός γ' Ziel, in diurnis antiquar. 1844. p. 415. Sed cfr. § 16. || πρᾶξαι τῇ πόλει] πρᾶξαι τὴν πόλιν. Sed v. Voemel. ad Hegesippi or. de Halonn. p. 150. || τῇ πόλει ἐπιβουλεύειν libri (Turr.): τῇ βουλῇ ἐπιβουλ. Reisk. (Bk. West.): [τῇ πόλει] ἐπιβουλ. Rauch. Sed v. Kayser. in

annal. Heidelb. p. 230. || [τῶ πλήθει τῶ ὑμετέρῳ] seclusi Vander-
 heidio auctore. V. Tayl. || § 49. δεῖ γὰρ nunc e libris restitui:
 δεῖν γὰρ (partic.) ego in ed. I. || ὁ οὐκ ἂν nunc e Vindob.
 scripsi: κἂν X: ὄπερ οὐκ ἂν C (Bk. Turr. West.): οὐκ ἂν
 ego in ed. I. Totum locum sic constituit Cobetus: καὶ γὰρ ὡς
 οὐ κατεμήνυσε — τοῦ θανάτου οὐκ ἂν δύναίτο οὐδέποτε ἀπο-
 δεῖξαι. || [ἀποδείξαι] ego iam in ed. I. de meo secluseram. || § 50.
 Tituli in mg. X^k leguntur (non omittuntur). || § 51. ἐμήνυσε
 ταῦτα] ἐμήνυσε πάντας coni. Reiskius: ego nunc ταῦτα dele-
 verim. || οὐδ' ἂν τοῦτο Stephan. (Turr.) Libri οὐδ' ἂν τοῦτον
 (Bk.). || καταλυθείη ἂν Markl. Cfr. Xen. Anab. V. 9, 28 (ibique
 Krügerus). Thucyd. II. 93.: καταλυθείσαν libri: καταλυθείη
 Bekk. (Turr. Rauch.) || τοῦτον libri (Turr.): τοῦτον Bekk.
 V. Foertsch. observatt. p. 27 sq. Cfr. Emendatt. Lys. fasc. p. 21.
 nota. || § 52. ὑπερβολή X. || ἐκείνων nunc revocavi e X^k et C:
 ἐκεῖνο enim non habet X. || μὲμνησθε Tayl. (Turr.): μεμνησθαι
 libri (Bk.). Cfr. Emendatt. Lys. fasc. p. 21. || τουτωί Cobetus:
 τουτω libri (Bk. Turr.). || ὁ τ' ἐπὶ (divisim) X^k. || οἱ ἐγγυηταὶ
 Markl. Libri art. om. || § 53. ἐπίθου Cobet. Libri ἐπέιθου (Bk.
 Turr.). || Ἀθηναίων nunc e Vindob. recepi, nam Ἀθηναίως X^k
 habet: Ἀθηναίους vulgo. || Post ἔτυχον Kays. in annal. Heid.
 p. 230. interponi vult ὀρασιώνης. || § 54. Καριδεύς e Bergkij
 emendatione scripsi. Cfr. Steph. Byz. v. Καρία p. 359, 16 ed.
 Mein. Libri Καριεύς, unde Palmerius Ἰκαριεύς, quod receperunt
 editores omnes, falso. Hunc enim Xenophontem civem Athenien-
 sem esse non potuisse demonstravi in Emendatt. Lys. fasc. p. 9
 sqq. Praeterea idem Bergk. coniecit Καρνεύς vel Καμιρεύς. ||
 οὕτω . . . X, in C est lacuna novem litterarum (om. Bk. Turr.).
 V. Reisk. ad h. l. et liber quem inscripsi Die oligarchische Um-
 wälzung p. 52 nota 18.: οὕπω coni. Westermann. (Commentat.
 crit. IV. p. 9): οὕτως ὡς ἴστε Rauch. || οὐκ ἄξιοι habet X^k
 (e Bekkeri nota coniciat aliquis οὐκ abesse). || ἀπόλλυσαν] ἀπόλε-
 σαν Hamakerus. Sed v. Emendatt. Lys. p. 9. nota. || τὰ ἥδιστα]
 τὰ βέλτιστα Hamak. V. Vindicc. Lys. p. 76. || § 55. ἀναφέρειν
 τί X^k. || τοῦ τῶν τῶν τριάκοντα X^k (prius τῶν in extrema pagi-
 na est). || οὗτος οὖν Dobr.: οὗτοσι οὖν libri (Bk. Turr.). || ἐν
 μουνυχιάσιν X. || εὐρίσκονται Reisk.: εὐρίσκων τε X: εὐρίσκου-
 σι C. || § 56. τάληθῆ Augerus (Turr. coll. § 50., or. 6. § 23. 24.
 Andoc. or. 1. § 20.): libri ἀληθῆ (Bk.), quod non defenditur locis
 ab Westermanno allatis or. 1. § 28. or. 4. § 12. 13. or. 19.
 § 54. || δικαίως καταψηφισάμενοι] Hic equidem δικαίως in ed. I.
 deletum volebam transpositumque ante ἐκείνος § 57. Kayserus
 vero nunc in annal. Heidelb. p. 230. neutrum necessarium putans
 § 57. flagitat ἢ πον Ἀγόρατος καὶ δικαιοτέρον ἀποθανεῖται vel
 σφόδρα γε δικαίως ἀποθαν., atque iam Reiskius voluerat ἢ πον
 Ἀγ. γε πολὺν δικαιοτέρον ἀποθ. || δημίῳ Schottus. Libri δῆμψ. ||

§ 57. ὅς γε Toupius ad Longin. p. 211. Libri ὄστε. || § 58. Χολλείδῃ Harpocrat. p. 185, 3. Libri Lysiae Χολλείδῃ (Bk. Turr.). Cfr. Meier. de gentil. Att. p. 54. Ross. dem. Att. p. 63. (coll. p. 140.) Stephan. Byz. I. p. 695, 6. ed. Meinek. (qui illic Χολλείδαι scripsit, quanquam libri Χολλείδαι habent, sed vs. 8. cod. optimus Rehdig. Χολλειδεύς et vs 8. et 9. idem Χολλειδῶν). || μουνυχιάσιν X^K. || § 59. ἀπογράψας ἀπέκτεινας Jacobs. animadvers. in Athen. p. 172. (nunc recepi): ἀπογράψας X et Coisl.: ἀπέγραψας C (Turr. et ego in ed. l.): ἀπέτριψας Reisk. (Bk.) || τοῦτο μέντοι X^K. || οὐ καθαρῶς Taylor. coll. Luciani Tim. 52. Adde eiusdem Rhetor. praec. 24. Dem. or. 57. § 55. Libanii vita Dem. p. 5, 6. Bekk. Herod. I. 147.: οὐ καλῶς libri. Dobraeus voluerat οὐκ ἀληθῶς. V. Emendatt. Lys. fasc. p. 13. || § 61. καὶ ὑπὸ σοῦ] Nunc malim καὶ αὐτὸς ὑπὸ σοῦ. || [καὶ Ξενοφῶν — ὁ Θάσιος] seclusi Dobraeo auctore, qui haec desumpta putat e § 54. V. Emendatt. Lys. fasc. p. 12. Ceterum ὁ Ξενοφῶν X. || τῆς τότε Markl.: τῆς τε libri. || ἀπέγραψας Tayl. Libri ἀπεγράψης. || § 62. εἰ μὲν X (nunc): εἰ μὲν οὖν C (vulgo). || οὐδὲ πάποτε οὐδ' ὑφ' ὑμῶν X^K. || § 63. συλληφθέντες γε nunc ego correxi: συλληφθέντες δὲ X^K: δὲ om. vulgo. || § 64. μέντοι C: μὲν X. || Εὐμάρης Stephan.: libri Εὐμαρήs. || § 65. [Πολλὰ τοίνυν—§ 67. ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, μάρτυρας κάλει ab interpolatore intrusa esse ostendit Hamak. p. 53 sqq. Quare nunc uncis circumsaepsi cum Rauch. || Πολλὰ] Τάλλα Dobr. et Foertsch. observatt. p. 31., Bekk. conii. Πάντα. || ἄφλησεν] Si haec Lysiae esse persuasum haberem, cum Sauppio corrigerem ἄφλεν. || § 66. ἱκανῶς Bekk. (Turr.): κα σωπῆs libri. || § 67. ἀστῆs C: αὐτὸs X. || § 68. φαινιπιδῆν X. || ἐνθάδε Markl. Libri ἐνθένδε. || § 69. ἦ που τοῦ C (Turr.): ὑπὸ τοῦ X: ἦ που τούτου Tayl. (Bk.) || § 70. φῆσιν] φήσει Kayserus in annal. Heid. p. 231. || Ἀθηναῖον] ἀθηναῖ (i. e. Ἀθηναῖον) X^K, dein ἀθηναῖον, ut correctio (ex ω in ο) statim facta appareat. || αὐτον ἐδῆμος (sic) X^K. || § 71. ἐπειυχέτην] περιευχέτην Cobet. || αἶμα τούτω ego de meo: ἀλλὰ τούτω X: ἀλλ' ἐν τούτω C (Bk. Turr.). || Ἀγόρατος δὲ Markl. Libri Ἀγόρ. τε. || οἶδε] εἶδε Dobr. et Hamak. At v. Vindicc. Lys. p. 78. || Ψήφισμα.] Hoc ipsum decretum inesse in Ussingii Inscript. Graec. ined. (Havn. 1847.) no. 56. vidit Bergkii in diurnis antiquar. 1847. p. 1099 sq. || § 72. πεποιημένον . . .] Plura hic desiderari vidit Taylor. || τὰ σφῶν nunc e Sauppil coniect. dedi: τὰ om. libri. || § 73. οὐτος πολὺ] οὐτοσι πολὺ Sauppil apud Rauch. || πολὺ ἡμῶν X. || καταφρονεῖ nunc cum Cobeto scripsi (Rauch.): καταφρονεῖ libri. ||

η

ἔξεκ — κλισιαζε X^K (sic eadem m. suprascr., in ἔξεκ versus finitur: est tamen eadem forma § 76. in medio versu). || οὐκ ἀπέκτεινε Conttus (Turr.). Libri οὐκ ἂν ἀπέκτεινε. || δι' ὁ Sauppil.: δι' ἂν

libri (Bk. Turr.). Cfr. § 76. || ἐκείνοι ἀπέθανον X. || § 74. ἡ ἐπι] ὄτ' ἐπὶ X, unde in ed. l. effeci ἡ τότε' ἐπὶ. || ἂν λαβόντες] ἀναλαβόντες X. || φυγόντων Turr.: φευγόντων libri (Bk.). || § 75. εἰ μὲν οὖν μὴ ἀποκτείνας προσποιεῖται, ἀδικεῖ] Ad προσποιεῖται est ἀποκτεῖναι intelligendum. V. Rauch.: εἰ μὲν οὖν μὴ ἀπέκτεινας, πρὸς πολιτείαν ἀδικεῖς Hamakerus. Ego vero in Vindicc. Lys. p. 80 sq. conieceram εἰ μὲν οὖν μὴ ἀποκτείνας προσποιεῖται πολίτης εἶναι (vel etiam ποιητὸς εἶναι coll. Aristot. Pol. III. 1. p. 71. ed. Götting.), ἀδικεῖ. || § 77. ἀπὸ Φυλῆς X (nunc recepi): τοῖς ἀπὸ Φυλῆς C (vulgo). || τινες ἐπὶ Φυλῆ Rauch. (nunc): τ. ἐπὶ Φυλὴν libri: Dobr. secludi volebat. || § 78. οὐχ οὕτω nunc e C revocavi, quum X^k habeat οὕτω, non οὐπω (om. οὐχ): οὐπω οὕτω vulgaris lectio ante Bekk. (Turr. et ego in ed. l.). Ceterum in X^k sic distinctum: αὐτοὺς, ταῦτα λέγων ὅτι οὕτω. || § 79. ἐπὶ Φυλῆ auctoribus Westerm. et Kaysero scripsi: ἐπὶ Φυλὴν libri, secluserit cum Dobr. Rauchenst. || σύσκη- νος γιγνόμενος X^k. || οὐτε ὁ ταξίαρχος nunc e Sauppil coniectura scripsi: libri art. om. || § 80. αἱ διαλλαγὰι Dobr. Libri art. om. (om. Bk. Turr.) || hic praeter consuetudinem περραιῶς habet X^k. || καὶ ἐκεῖ Schott. (Turr.): καὶ ἐκεῖνος X: καὶ τότε C (Bk.). || § 81. πύλαις Palmerius (Bk. Turr.). Libri φυλαῖς. || § 82. V. Vindicc. Lys. p. 82 sqq. || καὶ ἐπὶ Φυλῆ C (nunc): καὶ ἐπὶ Φυλὴν X (ego in ed. l.). || οὐδεὶς γὰρ — αἴτιος debebat Dobr., ut e § 79 huc translata. || πολίτας Tayl. Libri ὀπλίτας. || κατέταξε X^k: κατέταξεν vulgo. || § 83. ἐγὼ μὲν οἶμαι in ed. l. cum Reiskio uncis circumdederam. V. Rauch. || § 85. καὶ δισχυρίζεσθαι X^k (non καὶ ἰσχυρίζεσθαι, quod fortasse C habet, ut Bekkerus notas codicum permutasse videatur): καὶ τῶδὶ ἰσχυρίζεσθαι Reisk. (Bk.): καὶ τούτῳ ἰσχυρίζεσθαι Kayser. in annal. Heid. p. 231. || ἐπαγωγῆ X, sed non plane certum Kays. dicit sic legi in cod., infra sane est ἐπαγωγῆ, sed § 86. ἀπαγωγῆ. || ὁ πάντων C: ὁ om. X. || ῥαστώνην Dobr. et Emper. (Turr.) Libri ἔνοχος ὢν ῥαστώνην (Bk.). || αὐτῷ εἶναι X^k. || § 86. Locum desperatum et saepe tentatum sic dedi, ut legitur in libris mscr., nisi quod οὐκ ante οἰόμενοι interposui cum Tayloro. — Sauppil et Rauchensteinii coniuncti in huius editione ita coniecerunt: δοκοῦσι δ' ἔμοιγε οἱ ἔνδεκα οἱ παραδεξάμενοι τὴν ἀπαγωγὴν ταύτην, οὐκ οἰόμενοι Ἀγοράτῳ συμπράττειν τότε, ἀλλὰ δισχυρίζομενοι, σφόδρα ὀρθῶς ποιῆσαι, Διονύσιον τῆ ἀπαγωγῆ, ἣν ἀπάγει, ἀναγκάζοντες προσγράψασθαι τό γε ἐπ' αὐτοφάρῳ. ἡ πῶς οὐκ ἂν εἶη; πρῶτον μὲν ἐναντίον πεντακοσίων ἐν τῆ βουλῆ — ἀπογράφας. τίς ἂν ἀποκτείνειε καὶ αἴτιος γένοιτο τοῦ θανάτου; Ceterum v. Saupp. ep. crit. p. 142. et Rauchenstein. in Philologo V. p. 519 sq. Equidem ἐπέχω. || τινὰς ἀποκί. X^k. || § 87. οἰεται] Foertsch. observ. p. 34. et nos in Vindicc. Lys. p. 52 sq. || ὁ αἴτιος Emperius (Turr.). Libri art. om. (om.

Bk.) Paulo ante οὐκ οὖν X^K, sicut dedimus, οὐκοῦν Bekk. || § 88. ἐν [τῷ] Πειραιεῖ] nunc Baitero auctore art. seclusi cum Rauch. || ἐμπόδων γ' οὖν X^K. || ἐπ' αὐτοφώρῳ τι] Reisk. τι om.: Dobr. et Emper. τὸ ἐπ' αὐτοφώρῳ. V. Vindicc. Lys. p. 85. Ceterum ἐπ' αὐτοφ. τί X^K. || τῷ πράγματι Reisk. Libri τῷ γραμματι. || οὗ τι πιστεύει Reisk. (nunc cum Turr.): οὔτε πιστ. X: οὐ πιστεύει C (Bk. ego in I.). || § 90. εἶχον ἄν τινα Baiterus. Libri ἄν om. (om. Bk. Turr.) || οὐδέν· οὐδένα Reisk.: libri οὐδέν om. || τοῖς ἐν Πειραιεῖ] nunc ex emendatione Palmerii scribere malui, quam probare Baiteri coniecturam ἢ τοῖς ἐν ἄστει. Libri τοῖς ἐν ἄστει, unde equidem suspicor τοῖς ἐν Πειραιεῖ] ἀλλὰ τοῖς ἐν ἄστει vel τοῖς ἐν ταύτῳ. || § 91. „C post δῆμον lacunam habet versus dimidii. πεποιῆσθαι inserebat Reiskius.“ Bekk. In X^K nullum est lacunae vestigium. || αὐτοῦ X^K, ut et infra. || προδούς C. — In ed. Reisk. barbare προδόσας: in X Coisl. Vindob. est προδόντα, unde Reisk. προδούς πάντα, recte fortasse. || οὐ κατὰ Emperius (Turr.): οὐ καὶ διὰ libri (Bk.). || § 92. ὑμῶν ἐνὶ X. || ὅμῃν ἐπέσκηψαν καὶ ἡμῖν X. || ἔμβραχυν Dobraeus: βραχὺ libri (Bk. Turr.). V. Emendatt. Lys. fasc. p. 30 nota. || τί κείνοι X^K. || § 93. ἀνεῖναι] ἀφεῖναι Markl. At recte Turr. conferunt Xen. Hell. II. 3, 51. Adde Anab. VII. 6, 30. || περιεστηκότα Markl. Libri παρεστηκότα. || ἐργάσησθε] ἐργάσεσθε Baiterus. || οὐ μόνον τοῦτο C: οὐ μόνον τουτ X. || τῇ αὐτῇ] ἀλλὰ τῇ αὐτῇ X, unde ἅμα τῇ αὐτῇ Dobr. (West.): mihi ἀλλὰ videtur repetitum esse e superiore versu. || § 94. γινώσκετε X^K: γινώσκετε vulgo. || αὐτῶν X^K. || § 95. ἐγένοντο] ἐγένετο maluit Saupp. || αἵτιον τούτων] αἴτιον τοῦτον X. || [ἅπαντα] seclusi Taylora suadente. Sententiae aptum foret καὶ ἕκαστον. || § 96. ἐδόκει Markl. Libri δοκεῖ. || οὐχ ὁμόψηφοι γίνεσθε ἐπειτα delenda censuit Reiskius.

Or. 14. § 1. παρέσχε. ὥστε X^K. || § 2. τοσοῦτο X (nunc): τοσοῦτον C (vulgo). || ἐπ' ἐνίοις Reisk. Libri ἐπινικίοις, quod tuetur Kayserus, sed obstat genetivus ὄν. Tamen ego quoque aliquid fortius et significantius requiro quam ἐπ' ἐνίοις. || τοὺς ἐχθροὺς] Emperius aut ἐτέρους aut etiam τοὺς ἐτέρους scribendum putat. Ego vero καὶ τοὺς ἐχθροὺς scripserim. || § 3. περὶ μὲν X (nunc): περὶ μὲν οὖν C (vulgo). || [Ἀνάγνωθι — ΝΟΜΟΣ.] secludenda esse vidit Bakius schol. hypomn. II. p. 280. || § 6. ὅσοι ἔαν X^K. || § 7. ἀστρατίας praeter C etiam X^K. || καταλεγείς ὀπλίτης nunc e Stephani emendatione edidi: ὁ καταλέγεις ὁ πατήρ X et Vindob.: ὁ καταλεγείς ο πηρον Coisl. et Sangermann.: οὐ κατελέγη, λειποταξίου δὲ ὅτι C (Bk.): καταλεγείς ο' παρῆν, λειποταξίου δὲ ὅτι Emper. (Turr. et ego in ed. I.): Totum locum sic constituit Bergkii καταλεγείς ὀπλίτης οὐκ ἐπεξῆλθε μεθ' ὁμῶν στρατοπεδευομένων, λειποταξίου δὲ ὅτι οὐ παρέσχε (in X et Vindob. est οὐ παρέσχε). Kayserus

vero ita: καταλεγεις οὐ παρῆν, οὐδὲ παρέσχε μετὰ τῶν ἄλλων
 ἑαυτὸν τάξει, οὐτ' ἐξῆλθε μεθ' ὑμῶν στρατοπεδουόμενος,
 δειλίας δὲ κ. τ. ἔ. V. Rauchenstein. in annal. Lips. p. 145 sq. ||
 ἐξῆλθε Reisk. Libri ἐπεξῆλθε (Bk. Turr.). || στρατοπεδουόμενος
 Tayl. (Turr.): στρατοπέδω μόνος XC (Bk.): στρατοπεδουόμενων
 Reiskiana. || δεῖν αὐτὸν Schott. et Emper. (Turr.): δεῖ ἕκαστον
 libri (δεῖν ἕκαστον Bekk.). || ὀπλιτῶν Stephan.: πολιτῶν libri. ||
 § 8. ποιήσεσθαι] ποιήσασθαι X^K (non ποιήσεσθαι). || § 9.
 Οὗτος C: ὅτι X. || τῶν πολιτῶν libri (Turr.): τῶν ὀπλιτῶν
 Reisk. (Bk.) || § 10. ἱππεύσαντες δὲ Stephanus: ἱππου ὄντες δὲ
 X: ἔφιπποι δὲ ὄντες C (Bk.): ἱππεύοντες δὲ Emperius (Turr.). ||
 καὶ τὸν ἄλλον nunc e X^K recepi: καὶ om. vulgo. || § 11. ὅτι, εἰ]
 ὅτ' εἰ X^K. || δειλίαν deleri vult G. A. Hirschig. || § 12. τὸν ὑφ'
 ὑμῶν Reisk. Libri τὰ ὑφ' ὑμῶν. || § 13. ἔάν — καταψηφίσθη
 Coraes ad Isocr. II. p. 313., qui aut illud, quod ego recepi, aut
 εἰ — καταψηφιεῖσθε, quod ediderunt Turr., legi voluit. Libri ἔάν
 — καταψηφιεῖσθε (Bk.). Duplex protasis per eandem coniunctio-
 nem (ἔάν — ἔάν et εἰ — εἰ) et in principio et in fine enunciati
 introducta est etiam Lys. or. 21. § 6. or. 26. § 7. Dem. de cor.
 § 217. (v. Dissen. ad Dem. de cor. p. LXVI.), Aeschin. or. 2.
 § 33. || § 14. ψιλοὶ Markl. Libri φίλοι. || § 15. τάρεστὰ X^K:
 τὰ ἀρεστὰ vulgo. || τὴν ψήφον φέρειν C: φέρειν deest in X^K la-
 cuna relicta. || § 16. ἐξαίτησονται] αἰτήσονται G. A. Hirschig.
 Cfr. § 22. || τοσαύτην δειλίαν deleri vult idem. || ὄν εἰ] ὄν om.
 X. || § 17. ὅτε C: ὅταν X. Sic infra § 36. ὅτε μὲν C: ὅταν
 μὲν X. || παῖς ὢν Reisk. (Turr.): παῖς ἦν καὶ C (Bk.): παῖς ἦν
 X. || τὰ τοῦ πατρὸς Reisk.: τὰ πατρὸς X: τοῦ πατρὸς C. ||
 § 18. τὸ αὐτῶν Baiter.: τὸ αὐτῶν libri (Bk.). || μηδὲν ἄν nunc
 e Taylori coniectura dedi: μηδένα ἄν libri. In ed. I. cum Co-
 beto scripseram μηδένα [ἄν]. || μηδ' ἄν τὰς nunc e X recepi:
 μηδὲ διὰ τὰς C (vulgo), in qua scriptura Cobetus μηδὲ alienum
 existimavit. || § 20. προστατόμενα] πραττόμενα X^K, ut § 21.,
 ubi varietatem scripturae memorat Bekk., h. l. neglectam. || § 21.
 ποιούμενοι, φιλοτιμούμενοι δὲ] ποιοῦνται, φιλοτιμούμενοι (sine
 δὲ) Reisk., quod nunc mihi probatur. || οὐδὲν ἄλλ' ἔδει X. || γὰρ
 ἄν Baiter. Libri ἄν om. (om. Bk. Turr.) || ἡγοῦντο Markl. —
 Libri ἡγοῦντο (vulgo). || § 22. ἱππεύει δεδοκίμασμένος Scaliger:
 ἱππεύειν δεδοκίμασμένος X: ἱππεύειν δεδοκίμασμένος ἐστίν C
 (Bk.): ἱππευε δεδοκίμασμένος Markl. (Turr.) || αὐτοῖς χαρίζεσθαι,
 μεμνησθαι Dobr. et Baiterus ad Lycurg. p. 153 sq. (Turr.): αὐ-
 τοῖ ὀργίσεσθαι, μεμνησθαι X: αὐτοῖ ὀργίσεσθαι μεμνησθαι δὲ
 C: αὐτῶ ὀργίσεσθαι, μεμνησθαι Bekk. || ποιήσουσι X^K: ποιή-
 σουσιν vulgo. || § 23. τὸν Ἀλκιβιάδην] Nunc aut expungi articu-
 lum aut τουτοῦν Ἀλκιβ. corrigi malim. || τὴν αὐτοῦ Markl. (Turr.):
 τὴν αὐτοῦ libri (Bk.). || § 24. ἀποδεχεσθαι X^K. || § 25. ἔπινε
 μὲν Turr.: ἔπινεν Reisk. (Bk.): ἔτι μὲν X: νυκτός τε C. ||

ὑπὸ τῷ ἀετώματι est Bergkii in exercitatt. crit. spec. VI. (Marburgi 1851.) p. 7. coll. Harpocr. v. ἀετός emendatio. Alii coniec-
 cerunt vel ὑπὸ τῷ αὐτῷ ἱματίῳ (Turr.), vel ὑπὸ τῷ αὐτῷ εἴ-
 ματι vel ὑπὸ τῷ αὐτῷ στρώματι (Bk.), vel ὑπὸ τῷ αὐτῷ στρω-
 ματεῖ. X^K habet ὑπὸ τῷ αὐτοματι (sic sine accu): C autem
 ὑπὸ τῷ αὐτῷ οἰκήματι. || ἐκώμαζε δὲ Reisk.: ἐκώμαζε X: καὶ
 ἐκώμαζε C. || δόξει Coisl. Vindob. Sangerm. (Turr.): δέξει X:
 δόξειεν C (Bk.). || §. 26. ὑπὸ Ἀλκιβιάδου libri (Turr.). V. Dobr.
 et Emper. observ. p. 36 sq.: ὑπὸ Ἀρχεβιάδου cum Reisk. Bek-
 kerus. || Ὁρνεάς nunc ego correxi (v. Steph. Byz. I. p. 496. ed.
 Meinek. et Thucyd. VI. 7.), quanquam obscura res est: ὄρνεος
 X^K (non ὄρεος) et γρ. C: ὄρεος C (Turr. et ego in I.):
 Ὁρεος Bekk. || τελευτῶν δὲ] τελευτῶντά τε X^K. || § 27. οὕτως
 ἐμίσει] οὕτω μισεῖ X^K. || οὐδ' ἂν Reisk.: οὐδὲ libri. || Ἀρχεβιά-
 δης Reisk. Libri Ἀρχιβιάδης. || § 28. τοὺς αὐτοῦ X^K. || τὴν
 αὐτοῦ γυναῖκα X. || ὡς οὐκ ἀδελφόν] G. A. Hirschig. con-
 οὐχ ὡς ἀδελφόν. || αὐτῆς — ἐκείνης] Nunc aut alterutrum de-
 lendum videtur, aut cum Markl. αὐτοῦ — ἐκείνης scribendum. ||
 τὴν αὐτοῦ Turr.: τὴν αὐτοῦ X: τὴν ἑαυτοῦ C (Bk.). || § 29.
 πεπραγμένων] γεγραμμένων praeter C etiam X^K. || ἄλλ' ὄν
 Reisk. Libri ὄν μᾶλλον (Bk. Turr.), in qua scriptura illud ipsum
 delitescit quod dedi: μᾶλλον autem hic nihil valet. || οὗτος X
 (Turr.). V. Cobet. p. 88.: ὄδ' C: ὁ δ' Bekk. || πολοστον X^K. ||
 τῶν ὄνειδῶν τῶν Markl.: τῶν εἰδῶν τῶν X: τῶν C. || προσόν-
 των Cobet. coll. Dem. de cor. § 264.: προσηκόντων libri (Bk.
 Turr.). || § 30. Ἀλκιβιάδου, ὃς ἐπέισε] ἀλκιβιάδου· ἐπέισε X^K. ||
 δεκέλλειαν X^K. || § 31. ὄντινα λαμβάνετε C: ὄντινα λαμβά-
 νεται X: ὄντιν' ἂν λαμβάνητε Reisk. || § 32. ἄξιον εἶνεκα
 praeter C etiam X^K: ἄξιον ἔνεκεν vulgo. || στρατεύσας Markl.
 Libri στρατεύσασθαι. || § 33. Φυλὴν] φυλακὴν X. || § 35.
 [αὐτῷ] nunc ego seclusi: αὐτῷ enim suprascr. in X^K, quanquam
 eadem m. || § 37. αὐτῶν τοῖς Λακεδαιμονίοις ego de meo. V.
 Emendatt. Lys. fasc. p. 24. — Libri αὐτοῖς Λακεδαιμ. (Bk.):
 αὐτῶν Λακεδαιμονίοις cum Markl. Turr. || § 38. αὐτοῦ καταγν.
 X^K. || § 39. ἐν τῇ ναυμαχίᾳ Reisk. Libri art. om. || τοῖς τριά-
 κοντα] τοῖς λ' X^K. || καὶ τὸν πατρός πρὸς μητρός πάππον
 Turr. secundum Harpocr. v. Ἀλκιβιάδης. Cfr. Vater. Rerum And-
 docid. I. p. 12. nota: καὶ τὸν πρὸς μητρός X^K (non om. prae-
 positionem): καὶ τὸν μητρός Bekk. || § 40. μηδὲ μίαν X^K. || § 42.
 διακείμενοι — πολιτευόμενοι] πολιτευόμενοι — διακείμενοι Bekk.
 in add., cui nunc assentior. || ἄλλ' ἅπερ πεπόνθασιν, ἅπαντα
 πεποιήκασιν, καὶ ἅ πεποιήκασιν καὶ πεπόνθασιν nunc ego de
 mea con. correxi („sed ea ipsa, quae passi sunt, ea omnia pa-
 traverunt, et quae patraverunt, ea etiam passi sunt“): ἄλλ' ἅτε
 πεπόνθασιν ἅπαντα ἅ πεποιήκασιν καὶ πεπόνθασιν X^K: ἄλλὰ
 καὶ πεπόνθασιν καὶ πεποιήκασιν ἅπαντα C, quod nihili est

(vulgo). || § 43. ἀπολογεῖται X^K. || ἤσθησθε Dobr. et Boissonad. ad Philostr. epist. p. 98.: ἔστε Reisk. (Turr.): libri εἴσεσθε (Bk.). || § 46. πολλοστὸν τὸ πολοστὸν X^K, sed articulus erat reiiciendus. V. Foertsch. observatt. p. 42 sq. || § 47. ψηφιοῦνται C: ψηφίσονται X. || Titulos tres add. Markl. (add. Turr., om. Bk.)

Or. 15. § 1. τῆς ἀσρατίας X^K, ut § 4. || κοινούσ] κοινωνούσ X. || ᾧ ἂν nunc e Reiskii emendatione scripsi (Rauchenstein. in annal. Lips. l. d. p. 146.): ᾧσ ἂν libri (Bk. Turr.): οἷσ ἂν Markl. (ego in ed. I.) || § 2. εἰ ἐν Reisk. Libri ἐν om. || διδόντες Tayl. Libri διαδόντες. || τῶν μὲν μὴ [καταψηφίζεσθαι, τῶν δὲ] καταψηφίζεσθαι Turr.: τὸν μὲν μὴ καταψηφίζεσθαι X: μὴ καταψηφίζεσθαι C (Bk.). Marklandus voluerat τῶν μὲν καταψηφίζεσθαι, τῶν δὲ μὴ. || § 3. γένοιτο, εἰ] γένοιτο, ἢ εἰ Meier. in Comment. V. 3. de orat. Andoc. c. Alcib. p. 15. n. 147., quod etsi Graecis valde usitatum (v. ad or. 11. § 10.), necessarium tamen non est. || τολμήσει ὁ Markl. Libri τολμήσειε. || ἐν ταῖσ Reisk. Libri ἐμβάς. || § 4. ὅ τι X^K, ut passim. || διοίσει Bekkerus: δεήσει libri. || τούτων C: τούτων ἂν X. || § 5. ἀφαιρῶν C: φένων X. || § 6. ἕως ἐδοκιμάσθησαν Dobr. —

Libri ἕως ἂν ἐδοκιμάσθησαν (Bk. Turr.). || § 7. ἐπὶ τούτων (sic corr.) X^K. || § 8. δικαίως χαρίζοισθε] δικαίως ὀργίζοισθε Foertsch. comment. p. 12 sq.: ἀδίκως χαρίζοισθε Markl.: εἰ καὶ μὴ δικαίως, χαρίζοισθε Reisk. || § 9. μεγάλης ζημίας εἶναι X^K. || § 10. τὴν αὐτοῦ X^K. || ὅσ ἂν] οἷσ ἂν X. || § 11. ἐλάττονος Markl. — Libri ἐλαττόνων. || ὀπλίτας] πῶλίτας, in mg. vero ὀπλίτας, eadem, ut videtur, manu X^K. || ἕξουσίαν αὐτῶ X^K.

Or. 16. § 3. φαίνωμαι καὶ nunc e Reiskii coni. cum Rauch. dedi: libri καὶ om. || ὅστ' ἐπεδήμουν libri (Bk.): ὅδ' ἐπεδήμουν Turr. Sed cfr. G. Hermann. ad Elmsleii Medeam v. 4. et 1321. et ad Aiac. 1199. || § 4. μεθισταμένη τῇ πολιτεία X et C. || § 5. σχόντες nunc e Saupprii novissima emendatione cum Rauch. edidi: ἔχοντες libri. || § 6. ἀναπράξετε nunc ex Harpocr. v. κατάστασις (p. 107.) scripsi: ἀναπράττεται X^K: ἀναπράττετε cett. (vulgo): ἀναπράξαιτε nunc Saupp. (Rauch.) De coniunctivo v. Bremii excurs. ad Lys. I. p. 436. || § 7. ἀποδείξειαν Cobet. Libri ἀποδείξαιεν (vulgo). || γινῶναι ὅτι nunc cum Kaysero correxi: libri γινῶναι διότι (vulgo), quae non minus dittoγραφία est, quam in Isaei or. 3. § 50.*) || § 8. ὥστε μηδὲν

*) Apud Isocratem autem διότι saepius pro ὅτι usurpatum est hiatus evitandi causa (v. Benseler. ad Areopag. p. 409. et praef. ad Isocr. I. p. V.), nec in Demosthene Dinarchoque istum usum spreverim. V. Maetzner. ad Dinarch. p. 91.

δι' ἄλλο με ἡγεῖσθε] ὥστ' εἰ μηδὲν διαβάλλομαι ἡγεῖσθε X^K.
Correxit primus, ni fallor, Taylorus. || Pro titulo lacunam habet

X^K et ^ρμα (sic) in mg. || § 10. μὴ δὲ πάποτε μοι X^K. || § 11. διώκηκα Saupp. — Libri διώκησα (Bk. Turr.). || § 13. ἀσφάλειαν εἶναι δεῖν νομίζοντας] ἀσφάλειαν εἶναι δὴ νομ. vulgo ante Reiskium: ἀσφάλειαν εἶναι καὶ ἄδειαν νομίζ. vel voce ἀσφάλειαν sublata εἶναι ἄδειαν νομίζ. Sauppium apud Rauch.: ἀσφάλειαν εἶναι Kayserus in annal. Heidelb. l. d. p. 231. Equidem nunc puto scripsisse Lysiam ἀσφάλειαν εἶναι δεινὸν νομίζοντας. || ἔφη] ἔτι X. || extr. Pro titulo lacunam habet X^K et μαρτ^ρα in mg. || § 14. ἀνάβητε, μάρτυρες Steph. (Turr.) Libri μάρ-

τυρες om. (om. Bk.) || extr. Pro titulo X^K ^ρμ^ρ habet in mg. ut etiam § 17. extr. || § 15. ἐνθανόντων] Markl. vel ἐνθα θανόντων, quod vereor ut Lysianum sit, vel ἐνταῦθα θανόντων, quod malim. Certe ἐναποθανόντων usitatus erat. || στεριεῶς τοῖς πασιν ἀνοίς (sic) X^K. || § 16. ψηφισαμένων — φοβουμένων] ψηφισαμένων — φοβουμένων δὲ Rauch.: ψηφισαμένων δὲ — φοβουμένων Kayser. in annal. Heidelb. l. d. p. 231. || ἀποχωρήσαι] ἀποκληρῶσαι Markl. et Kayserus l. d. Sed mente intelligendum ἀπὸ τοῦ λοιποῦ στρατοπέδου. || § 18. εἴ τις τολμᾷ] εἴ τις τομᾷ Hamakerus. Sed v. Vindicc. Lys. p. 86. || § 19. περιερχόμενοι nunc ego Imperio auctore, Kaysero suasore cum Rauch. reposui: ἀπερχόμενοι libri (Bk.): ἀμπερχόμενοι Dobr. (Turr. ego in I.) || § 20. τῶν τῆς πόλεως libri (i. e. „ὅτι οὐδὲν ἔστι μέρος τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων, ὃ οὐκ ἔπραξαν“ Reisk.): τὰ τῆς πόλεως cum Dobraeo Turr. et nuperrimi editores.

Or. 17. Inscr. Δημοσίων ἀδικημάτων nunc e X^K dedi omissa praepos. Περί, quae vulgo additur. Περί δημοσίων χρημάτων Schott. (Bk. Turr.) Πρὸς τὸ δημόσιον περὶ τῶν Ἐράτωνος χρημάτων Hoelsch. Inscriptio utique falsa est, sive ἀδικημάτων sive χρημάτων ponitur. || § 1. ἀναγκαῖον μοι X^K. || § 2. τοσοῦτόν γε Steph. — Libri τοσοῦτόν τε. || δανεῖσαι, ὦν] δανεῖσαι, καὶ ὦν X. || ὡς δ' ἐχρήσατο X (nunc recepti cum West.): ἃ δ' ἐχρήσ. vulgo. || § 3. τάλλα X^K. || § 4. αὐτῶν τῶν ἀπογραφῶν Reisk.: αὐτῶν ἀπογράφω libri. || τέτταρες X (nunc): τέσσαρες C (vulgo). || ὅτι οὐκ ἂν παραλιπόντες — δημεύειν πάντα τὰ Ἐράτωνος ἀπέγραφον, [ἀπογράφοντες] καὶ ἃ ἐγὼ πολὺν ἤδη χρόνον κέκτημαι. Sic ego locum emendavi, addens ἀπογράφοντες de mea coniectura et cum Reiskio καὶ ἃ ἐγὼ pro καὶ λέγω scribens, quod habet X^K (non λόγῳ), qui idem τὴν articulum post δημεύειν interponit aut ex διττογραφία τ' ἦν aut e syllaba proxime antecedentis verbi δημεύειν natum. ἂν autem participio adiectum recte tuetur Sauppium in epist. crit. p. 15., bene de argumentatione Lysiae disserens. De toto loco v. Emendatt. Lys. fasc. p. 15 sqq.,

de τρεῖς γὰρ καὶ τέτταρες Wex. in prolegom. ad Taciti Agric. p. 29 sqq. Cod. C haec habet: ὡς οὐκ ἂν παρέλιπον, — δημεύειν οἱ πάντα τοῦ Ἑρατ. ἀπογράφοντες· ἐγὼ δὲ πολὺν ἤδη χρ. κέκτημαι (Bk.). || οὐδ' ἐτέρωθεν X^K. || § 5. ἀμφισβήτητον X^K. || χρέως Saupp. — Libri χρέους (Bk. Turr.). || Κινηνοὶ C (nunc cum West. coll. Ross. dem. Att. n. 6. Aristoph. nub. 135. et 211., ubi cod. Ravennas eandem formam habet): κινδυννοὶ X: Κινηνοὶ Steph. (vulgo). Sic etiam § 8. || διεγράψαντο Meier. de lite Att. p. 27. n. et Dobr. — Libri διέγραψαν (Bk. Turr.). V. Emendatt. Lys. fasc. p. 17. || λαχόντος Bekkerus (Turr.): λαχόντες libri. || § 6. τὰ Ἑρασιπῶντος] τὰ Ἑρατίωνος Meier. de bonis damnat. p. 192. Cfr. Emperii observatt. p. 37 sq. || ἔδοξε X^K: ἔδοξε vulgo. || τὰ δύο X itemque extrema § (nunc recepti, v. Emendatt. Lys. fasc. p. 20. nota): τὰ δύο C (Bk. Turr. ego in I.). || § 7. τετίμηται intell. cum Reisk. et Dobr. οἱ σύνδικοι. Scaliger et Cobetus voluerunt τετίμηται. || ἀποκηρυχθέντων C: ἐπικηρυχθέντων X. || τοῦ Κικ. Bekk. (Turr.): libri τὸ Κικ. || τρία ἔτη Reiskius e Vindobonensi, in X^K non omissum est sed plane detritum. Sic in eiusdem sequenti versu δίκαι vix potest legi, atque etiam § 9. καὶ ἀνταὶ αἱ ἀπογραφαὶ obscurum. || ναυτοδίκας] αὐτοδίκας X. || § 9. πλεόνων X^K. || ἢ τῶ] ἢ in X suprascr. eadem m. rubro atramento. || Pro titulo lacuna est in X^K, nihil tamen in mg. notatum. || § 10. Ὅτι μὲν] οὐν, quod e solo Vindob. vulgo addebatur, non additur in X, nunc omisi. || ἀφεις Turr. coll. § 6. Libri ἀφεις (Bk. Turr.). || ἐναντίον ὑμῶν] Dubium non est quin plura interciderint.

Or. 18. Inscr. ΤΩΝ ΤΟΤ Bekk. in ed. Oxoniensi (Turr.), in Berolinensi TOT, ut est etiam in X^K. Deinde ΕΠΙΛΟΓΟΣ nunc seclusi. V. Hamaker. quaestt. p. 65 sqq. m. Vindic. Lys. p. 86 sqq. || § 1. οἱοὶ Bekk. (Turr.): οἶ libri. || πολίται X^K. || § 2. καὶ [μεγάλων] ἀγαθῶν] καὶ e Galeno XVIII. 2. p. 657. ed. Kühn. ediderunt Turr. pro ἰδίᾳ, quod est in libris: ego aliquando in observatt. in orat. Att. p. 40. conieceram ἦδη. Deinde μεγάλων oppositionis causa addendum esse vidit Baiterus. || § 3. τὴν αὐτοῦ Saupp.: αὐτοῦ libri (Bk.). || ἐπεδείξατο, quod ipsum voluit et X^K, qui ἐπέδειξα, et Vindob., qui ἐπεδείξα, scripsi e Reiskii con. in var. lect. p. 698.: ἐπέδειξε cett., ut or. 1. § 58. (Bk. Turr.) || § 4. ἐν τῇ ναυμαχίᾳ Reisk. Libri art. om. || ἐπιβουλευόντων X^K in mg. a manu rec., in ipsa oratione βουλευόντων, ut est etiam in C. || § 5. ληφθεῖς] κληθεῖς vel παρακληθεῖς Kayserus, quarum emendationum si alterutra admittatur, certe ἄλλ' vel καὶ interponendum erit post πείθεσθαι, ut verba καὶ ἐν τοιούτῳ καιρῷ κληθεῖς cohaereant cum eo quod infra sequitur εἴλετο. Nam quod a XXXviris ad dominationis societatem invitatus est hoc afflicto tempore Eucrates, non fuit constantiae signum, sed potius id, quod repudiavit illum honorem. Quare aut

aliud quid in corrupto verbo latere, aut illud ab imperito interprete (pro αἰρεθεῖς) ascriptum esse existimaverim. || ἐπιδεῖν τεύχη X^K. || καταδεδουλωμένον X. || § 6. ἐνομίζετο — αὐτῷ Baiterus: ἐνόμιζε — αὐτῷ X^K: ἐνόμιζε — αὐτῷ cett. (Bk.) || § 7. τῆς πόλεως Dobr. (Turr.): τῆς πολιτείας libri (Bk.). || λειτουργηκόσι] κεχορηγηκόσι G. A. Hirschig. || λειτουργοῦσι] ὑπουργοῦσι Dobr. Emper. Hamak. (Cfr. m. Vindicc. Lys. praef. p. VIII.): πεποιηκόσι Kayserus (West.), ad sententiam recte. Mihi vero nunc καὶ τετριταρχηκόσι κάλλιστα et tum ἀλλὰ προθύμως λειτουργηκόσι scribendum videtur. || § 8. καίτοι — τῶν ὄντων deleri voluit Hamak., ut conflata e § 12. et 22. || ὡς κακοὶ ὄντες X^K. || § 9. extr. ἐχαρίζετο nunc ego de mea coniectura (Vindicc. Lys. p. 55.) addidi: ἔχαιρε solus C, cett. om. || αὐτῷ τῆς καθόδου Baiter., αὐτῷ τῆς κ. cett. omnes. || § 10. Ἀκαδημίαν Cobetus. Libri ἀκαδημίαν (Bk. Turr.). Cfr. Steph. thes. s. v. Buttmanni gr. Gr. II. p. 283. Aristoph. nub. 1005. ibique Hermann., Alexis apud Athen. VIII. p. 336. E., Steph. Byz. I. p. 56. ed. Mein., ubi codd. omnes illam formam nobis probatam obtinent, nisi quod optimus Rehdig. Ἀκαδημία exhibet. In Hyperidis fragm. or. κατὰ Δημοσθένους nuper invento ed. Saupp. vol. II. p. 351. a. vs. 4. est Ἀκαδημίας. || § 11. ἐγεγένητο] Cum Tayl. malim ἐγένετο. || οἷς μάλ.] Cum Reiskio malim οὖς μάλ. || § 12. ἡμᾶς ὄντας X (nunc recepi cum West.): ὄντας ἡμᾶς C (vulgo). || τοιούτους] τηλικούτους Hamak. (Cfr. m. Vindicc. Lys. p. 92.) || § 13. Πολίλοχος Tayl. et Bergkii in epistola Andocidi Schilleriano adiuncta p. 140. coll. Harpocr. v. Πολίλοχος (Turr.): πολίλοχ^ο X^K (quod Kaysero πολίλαχος esse videtur, non πολίσχοχος, ut Bekk. annotavit): πολίλαχος C: Πολιοῦχος Galenus: Πολίλαρχος Stephan. (Bk.) || αὐτῷ X^K. || ἀπόδειξι] ἐπίδειξι Emperius. || extr. τὰ ἐναντία X (nunc recepi): τὰναντία C (vulgo). || § 14. ἐξημῴσατε nunc ego de mea conii. (Vindicc. Lys. p. 89.) reposui: ἐξημῴσα libri (vulgo). || παρανόμων φεύγοντος τοῦ αὐτοῦ ἀνδρός] παρανόμων διώκοντος καὶ φεύγοντος τ. αὐτοῦ ἀνδρ. Meier. de lite Att. p. 111. n. 27., Hamakerus ab interprete adiecta esse putat. || § 15. αὐτοῖς X^K. || τὰς δὲ πρὸς αὐτοὺς ἀνύρους add. C, om. X, item ἰμοχ μὲν post τοῖς. || ὀργίζοισθε] ὀργίζεσθε Cobetus, ὀργιέσθε Reiskius. || § 16. φθορησαι] depravatum: θανατώσαι Markl., ὀργισθῆναι Rauchenst. || [οἱ] τὰ τῆς πόλεως [πράττοντες] διάκεινται nunc ego edidi de mea conii. iam in Vindicc. Lys. p. 93. proposita, in quam postea etiam Kays. incidit: οἱ τὰ τῆς πόλεως πρᾶττοντες διάκεινται libri (vulgo). Hamakerus coniecit ὥστ' οὐχ ὅτι ἂν τῇ πόλει βέλτιστον ἦ, τοῦτο ὑμεῖς ψηφίζεσθε, ἀλλ' ἂφ ὧν ἂν αὐτοὶ κερδαίνειν μέλλωσι, ταῦτα οἱ ὀητορες λέγουσι. || § 17. τὰ αὐτῶν X^K. || δημεύεσθαι C: δεδημεῦσθαι X. || εἰκότως ἡμελεῖτε praeter C etiam X^K. || ὁμόνοιαν μὲν Bekk. in add., quod nunc placet. || § 18. ἐπὶ τιμωρίαν — πλουτήσαι . . .]

Nunc puto verbum excidisse in fine, quale ἡβούλεσθε. In ed. I. verba ἐπὶ τιμωρίαν — τραπόμενοι Baitero auctore uncis inclusi ut conflata e § 19. Reiskius voluerat τραπομένους, Rauchenstein. nuper deleto verbo τραπόμενοι scribendum coniecit ἐπὶ τιμωρία τῶν παρεληλυθότων. || § 19. συγγνώμη μὴ XC. || ταύτην Markl.: αὐτήν libri. || τῆς αὐτῶν X^k. || κακῶς] κακούς X^k, quod propter oppositum χρηστούς fortasse probandum. || § 20. ἔωρατε X (Turr.): ἔωρατο C (Bk.). || πείθησθε] πίδθησθε Cobet. || § 21. ἐπεὶ καὶ (sic) X^k. || § 22. ἀθλιωτάτους Stephan.: libri ἀθλιοθεάτους. || [ἡμᾶς] ante παῖδας nunc ego de meo seclusi. || § 23. ὑπὲρ τῆς πολιτείας ἧς] ὑπὲρ ἧς πολ. Taylor., ὑπὲρ ἧς Emper. || § 24. ἀναβιβάζομαι X (Turr.): ἀναβιβάζομαι C (Bk.). || § 25. τὸ μέρος] τὸ om. X.

Or. 19. Inscr. ὑπὸ τῶν ἀριστοφάνους χρημάτων πρὸς το δημόσιον X^k. || § 1. ολλήν μοι X^k (omissa litt. initiali). || ἐγὼ μὲν] μὲν expungebat Emperius. || § 2. γινώσκουσιν X^k: γινώσκ. vulgo. || § 3. ἡμεῖς δὲ X^k: ἡμεῖς δ' vulgo. || § 4. ὥστε X^k: ὥστ' vulgo. || ὑπὲρ πάντων τῶν πεπραγμένων] ὑπὸ πάντων ὑπὲρ τῶν πεπραγμένων Saupp.: ὑπὸ πάντων τῶν παραγενομένων Stoll. in Philol. VI. p. 659. (West. Rauch.) post Dobraeum, qui ὑφ' ἀπάντων τῶν παραγεγενημένων. V. tamen Kayser. in annal. Heidelb. I. d. p. 232. || οἱ δ' αὖ X^k. || § 5. ὅτ' οὐν] ὅτι οὐν Cobet. Sed v. ad or. 12. § 36. || § 6. ἰδεῖν] δεινότετον X^k: correxit Markl. || ἀποδέχεσθαι Reisk. Libri ἀποδέχεσθε. || § 7. οὐδὲ γὰρ Dobr. et Emperius (Turr.): οὐ γὰρ libri (Bk.). || δεινὴ ἢ Reisk. Libri art. om. (om. Bk. Turr.) || § 8. δοκοῦσι μοι X^k. || § 9. εἰς αὐτόν X^k, ut statim § 10. || τετραπλάσια (i. e. δ' πλάσια) nunc e Spengelii emendatione scripsi coll. § 59. et 61.: διπλάσια libri (vulgo). || § 10. λάβωσιν C (Bk. Turr.): μὴ δῶσιν X: κληρονομήσωσιν Markl. coll. Aeschin. or. 1. § 30.: ὀφεληθῶσιν Kayserus. Mihi nunc gravior corruptela subesse videtur. Fortasse enim tale quid scripserat Lysias: κληρονομήσωσι κατὰ δύοσιν vel κληρονομηθῆ κατὰ δύοσιν (per testamentum, ut hoc opponatur hereditati ab intestato, τοῖς πατράοις). || § 11. ἀληθῆ ἔστι X^k. || ἀκροασάμενους ἡμῶν codex Stephani: ἀκροασάμενων ἡμῶν X^k, ἀκροασάμενων ἡμῶν (ut videtur) C. || νομιζήτε Reisk. (Turr.): νομιζέται X^k (non νομιζέτε): νομίσητε C (Bk.). || § 12. τὴν ἀδελφὴν] Malebam cum Taylora τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν. || § 13. τῇ τε πόλει ἐν γε Reisk.: τῇ πόλει ἐν τε libri. || ἀλλ' ὅτε Sluiterus: αλλο τε (sic) X^k: ἄλλως τε cett. || ἐκ τοῦ βίου πᾶν καὶ X^k. || § 14. ἐν ἡλικίᾳ Cobet.: ἐν τῇ ἡλικίᾳ libri. || § 15. οὐκ ἔδωκεν nunc scripsi e Bekkeri conii.: οὐ δέδωκεν libri (vulgo). || Φαίδρω ὄντι] ὄντι Φαίδρω Taylor., φαιδρώνοντι X^k. || τὸ ἴσον X^k, ut semper. || § 16. ὥστε X^k: ὥστ' vulgo. || ἐγένετοὺν ἑλλησπ. X^k. || § 17. νίει Baiterus coll. § 12. 36. 40. 47. Libri νίῳ (Bk. Turr.). ||

§ 18. πολλοῖς δὴ nunc ego de Sauppil (ap. Rauch.) coniectura scripsi: πολλοῖς ἂν libri (West.): πολλοῖς ἄλλοις cum Reiskio ego in ed. I. V. Emendatt. Lys. fasc. p. 27 sq. || ἦν] „illi licebat per vitae condicionem vel conveniebat intra modestos privatatum rerum limites consistere.“ Bekk. conferri iubet Hemsterhuis. ad Luciani I. p. 430.: ἐπιμελὲς ἦν Kayserus: ἤρκει Jacobs. in additam. animadvers. in Athen. p. 270. Si quid mancum esse videatur, scripserim equidem ἡδομένῳ ἦν vel ἱκανὸν ἦν. || ἀνῆλωση X: ἀνάλωσεν C (Bk.), quam ipsam formam ubique reponendam esse iudicat Cobetus, at res contra se habet. Benseler. ad Isocr. Areopag. p. 135. || § 19. ἐξ αὐτῶν ὧν] ἐξ ὧν Cobetus. || Διονυσίου nunc e Sauppil (ap. Rauch., quem vide) conii. scripsi: καὶ Λυσίου libri: καὶ Λυσίου Διονυσίῳ Kayserus. || τῶν παραγενομένων nunc e X restitui („audivi a Piraeensium iis qui tunc aderant“): τῶν om. C (om. vulgo): τότε παραγενομένων conii. Westerm. || § 21. τὰλλα X^K. || § 22. εἰπῶν X (Bk. Turr.): λαβῶν C. πειθῶν conii. Jacobsius, ἔχων Cobetus, ἀπορῶν Kayserus in annal. Heidelb. p. 232. Mihi vero nunc scribendum videtur ἀπιῶν, quod accommodatum est ad id quod sequitur τῇ δὲ προτεραία ἢ ἀνήγετο. || ἢ ἀνήγετο nunc scripsi: v. Buttm. ad Dem. Mid. p. 553, 11. (§ 119.): ἢ X, quod Turr. tuentur compluribus locis: ἢ ἢ C (ego in ed. I.). || § 23. αὐτῷ ἡκουσῶν] αὐτῶν ἡκουσῶν X: αὐτῶ ἡκουσα C. || μηδὲν] Nunc malim cum Markl. μηδενοῖς. || ἐκ Κύπρου] cum ἐπιστολῶν δ' αὐτῷ ἡκουσῶν iungenda sunt, siquidem defendi possunt: ἐν Κύπρῳ Marklandus, pone πατρὸς collocanda censet Reisk., eicienda Rauchenst. || ἂν τι] ἀντι X. || οὐκ εἰ ἦν δυνατὸς] οὐκ εἰην (sic, ut § 13.) δυνατὸς X^K: οὐκ εἰ δυνατὸς ἦν C: οὐχ ἂ δυνατὸς ἦν Bekkerus. || Εὐνομον. . . .) Nunc significavi aliquid deesse. Εὐνομον καὶ τοὺς ἄλλους μάρτυρας add. Auger. et Saupp. Εὐνομον. Μαρτυρία. Κάλει μοι καὶ τοὺς ἄλλους μάρτυρας. Westerm. idque placet. || § 24. ἔχρησαν] ἐχρήσαντο X^K, unde conicio scripsisse oratorem ἐχρησαν τοῦτο. || § 25. ὃ δὲ μέγιστον] τὸ δὲ μέγ. Cobet. At v. Bernhardy synt. Gr. p. 297 sq. Similibus locis idem flagitat Cobetus, hoc igitur loco monuisse satis erit. || πυριλαμποῦς X. || αὐτῷ — [ὡς Ἀριστοφάνην] καὶ λαβεῖν — ἄς ἔχοι] Etiam nunc teneo hanc meam emendationem. De meo enim ὡς Ἀριστοφάνην, quippe quod videatur interpretamentum praegressi αὐτῷ (i. e. ad Aristophanem) seclusi, deinde interposui καὶ ante λαβεῖν, denique ἄς ἔχοι ex Ald. dedi. V. Emendatt. Lys. fasc. p. 4 sqq.: [αὐτῷ] — ὡς Ἀριστοφάνη καὶ λαβεῖν — ἄς ἔχοι Bergkiius: χρυσῆν, ἦν ὑποθήσειν εὐθείως Ἀριστοφάνει λαβῶν ἐκκ. μνάς Kayser.: ὅτι ἔλαβε μὲν — χρυσῆν, δώσει δ' Ἀριστοφάνει λαβῶν ἐκκ. μνάς ἐπ' αὐτῇ ἔν' ἔχοι Sauppil cum eoque nunc Rauch. Libri habent αὐτῷ — ὡς Ἀριστοφάνην (Ἀριστοφάνη C) λαβεῖν — ἂν (ὡς ἄς C) ἔχοι et sic Bekk. et Turr., nisi quod ille ὡς

ἔχοι, hi ἄς ἔχοι. Praeterea φιάλην χρυσῆν C: φιάλης μὲν χρυ-
σῆς X. || τὰ τῆς τριηραρχίας ego de meo (Emendatt. Lys. fasc.

6
p. 7.): τὰς τριηραρχίᾳ (sic) X^K. Quae eadem m. suprascripta
sunt signa, iis Sauppium in editione Rauchensteinii indicari putat
τὴν τριηραρχίαν, idque reposuit Rauchensteinius. Mihi secus vi-
detur. τὰς τριηραρχίας vulgo. || λύσεσθαι Stephan. (Turr.): λύ-
σασθαι libri (Bk.). || καὶ χρημάτων Stephan. (Turr.): libri καὶ om.
(om. Bk.) || § 26. δεομένου δε μου (sic, μου est in initio alte-
rius versus) X^K. || τὸ χρυσίον Saupp. — Libri art. om. (om. Bk.
Turr.) || ὄμνυε] ὄμνυ Cobet. Sed v. Krügeri gr. Gr. I. § 36.
n. 2. (Thucyd. V. 19. et 24. Lys. or. 6. § 51.) || Post ἐπειδὴ C
lacunam habet litterarum duodecim, nulla est in X. V. Emendatt.
Lys. fasc. p. 6. || ἦδισι' ἄν Markland. (Turr.) Libri ἄν om.
(om. Bk.) V. Emendatt. Lys. fasc. l. d. || § 28. Titulus ex C ac-
cessit, om. in X. || ὅτι πρὶν Sluiter. et Dobr. (Turr.): ὅτι πρὶν
νικοφῆμω ἢ καὶ ἀριστοφάνει πρὶν libri: ὅτι Ἀριστοφάνει, πρὶν
Reisk. (Bk.) || ἡμᾶς, οὐκ nunc ego de meo reposui pro γε μὴν
οὐκ, quod est in X^K, vel οὐδὲν, quod habet C (Bk.), vel γῆ μὲν
οὐκ, quod ceteri (Turr. et ego in ed. I.). Bekkerus post νικῆσαι
desideravit Κόνωνα, unde Sauppium apud Rauch. coni. Κόνωνα,
οὐκ. || ἀλλεῖ χωρίδιον (sic) X^K. || δ' ἢ Reisk.: δὲ libri. ||
§ 29. ἢ ἔτεσιν X^K. || οὐσίας] αἰτίας X. || δις χορηγήσαι
Reisk.: διαχορηγήσαι libri. || ὀλέσθαι] ὀλέσθαι in ed. I. scripsi
cum Reiskio, signo interrogationis post καταλελοιπέναι posito.
Sed v. Emendatt. Lys. fasc. p. 21. χρῆναι expungi volebat Em-
perius. || § 30. ἄξια λόγου revocavi e C: ἀξιολόγου enim habet
X^K, quem cod. ἄξιον λόγου habere auctor erat Bekkerus. || ἔχοιεν
ἄν C: ἔχοι ἄν X. || τοιαῦτα ἂ Tayl. — Libri ἂ om. || § 31. τὰ
χρήματα Saupp. Libri art. om. (om. Bk. Turr.) || φύλακα revocavi
e X^K et C: φύλακας in ed. I. dederam nota Bekkeri in erro-
rem inductus. || κατεστήσαμεν ἐν Emperius. Libri ἐν om. (om. Bk.
Turr.) || [ἐμῆ] seclusi (om. Turr. post Tayl. et Emperium). ||
πλείον ἢ Saupp. in epist. crit. p. 39. Libri πλείω ἢ (Bk.). ||
§ 32. ἐνοφείλεσθαι Bekk. coni., recte opinor. || ἄς ὄχετο etiam
X^K, ἂ ὄχ. in Bekkeriana Berol. per errorem operarum. || § 34.
ἠξιοῦτε ἄν C (nunc recepi): ἠξίουν X: ἄν omisi in ed. I. cum
Turr. || τοὺς ἀναγκαίους τοὺς ἐκείνου καὶ τοὺς προσήκοντας
nunc ego de mea coni. reposui coll. § 38.: nam X^K habet τοὺς
ἐκείνου (sic cum lacuna) καὶ τοὺς προσήκοντας. In ed. I.
cum Sauppio edidi καὶ τοὺς προσήκοντας τοὺς ἐκείνου. || ἀπο-
λέσαι Bergkii. Libri ἀπολέσθαι. || πολοστὸν X^K, sed mox πολ-
λοστὸν, ut § 39. 42. || § 35. τούτων nunc ego correxi: τούτων X,

αι
τοῦτο C (vulgo): τούτων Reiskii. || οἴονται] οἰοντε X. || ὁμο-
λογήσειαν ἄν Emperius (Turr.). Libri ἄν om. (om. Bk.) ||

πλείονα] Saupp. mavult πλείον. || § 36. ταῦτά γινῶναι] ταῦτα γινῶναι X^K: ταῦτά γινῶναι καὶ Cobet. Sed v. Markl. ad h. l. || παρ' αὐτοῖς X^K. || σά Cobetus (nunc recepi): ἴσα libri. V. Rauch. || § 37. ἀντῶ X^K. || § 38. δημεύσατε Reisk. (Bk. Turr.) Libri δημεύσετε. Kayserus coni. ἐδημεύσατε et tum ἐλάβετε. V. § 61. || τὰ Τιμοθέου C: τὰ τοῦ Τιμ. X, quod nescio cur non recepi. || ἐλάττω δ' nunc ego de meo. ἐλάττω ἐὰν X (Turr.): ἐλάττω δὲ C: ἐλάττω ἄν cum Sauppio Rauch.: ἐλάττω τε δὴ Kayserus in annal. Heidelb. l. d. p. 233. || λάβοιτ' ἢ ἐκ Palmer.: λάβοι τὴν ἐκ X: λάβοιτε ὡς καὶ ἐκ C. || τοῦτο ἔνεκα X. || ἄν ἀξιοῦτε nunc ego scripsi: ἤξιοῦτε ἄν Markl. et Kays.: ἤξιοῦτε X (Turr. et ego in ed. I.): ἀξιοῦτε ἄν C (Bk.). || § 39. εἰκός] intell. ἐστι. Kayserus vero in annal. Heidelb. p. 233. coni. εἰκότως νε δικαίως coll. § 44. || § 40. κεφάλαιον τί γίγνεται X^K. || § 41. αὐτὸς γὰρ] αὐτο σ (sic) γὰρ X^K. || νόσω] νήσω Tayl. et Emper. || διέδθετο Tayl. et Emper. (Turr.) Libri ἤσθετο (Bk.). || τούτων μάρτυρας] τούτου μάρτυρα XC. || Pro titulo lacuna relinquitur in X^K, sed titulus ipse in mg. desideratur. || § 42. ἀήθησαν εἶναι X^K. || καὶ οἰκίαν Marklandus (Boeckh. oecon. civil. Athen. I. p. 89. ed. alt.). Libri καὶ οὐσίαν. V. Emendatt. Lys. fasc. p. 26. nota, ubi contuli § 29. || κατεχορήγησε δὲ Reisk.: καὶ ἐχορήγησε δὲ X: καὶ ἐχορήγησε C. || ὑπὲρ αὐτοῦ X^K. || § 43. ναῦς] μνάς X. || § 44. ὥστε X^K: ὡσι' vulgo. || αἰτιασαίσθε Dobraeus, qui idem etiam αἰτιώσθε coniecit Kaysero probante. Libri αἰτιάσθε, quod servans Rauch. cum Turr. omisit ἄν particulam. || ἐπεὶ Reisk. (Turr.): ἐπὶ X: εἰ C (Bk.). || δοκούντων εἶναι Reisk.: δοκούντων εἰ libri. || § 45. ἐμπροσθεν X (nunc recepi cum West.): πρόσθεν C (vulgo), cfr. § 53. || καὶ ζῶντες] οἱ ζῶντες Tayl. || ἐφάνη] ἐφάνησαν X. || § 46. πλείον praeter C etiam X^K (qui εἶναι, πλείον): πλέον vulgo. || ἐνειμάσθη δὲ τῶ νῆε C: ἐνειμάσθη δὲ τῶ νῆϊ X. || ἐνάτερος Dobr. Libri ἐκατέρω (vulgo). || Ἄλλον Turr. (sic Boeckh. quoque scribit in inscr. navali X. d. vs. 89. p. 384.): Ἄλλου cett. || ἔφη] ἐφάνη Bakius coni. in schol. hypomn. II. p. 242. Sed v. Boeckh. oecon. civil. Ath. I. p. 629. ed. alt. || § 47. ταλάντων] τάλαντα Reisk. Turr. conferunt Faesium in miscell. crit. Seebod. II. p. 703. || [ἦν] post ἐνδον nunc ego de meo seclusi: ἐνδον εἶναι Markl. probantibus Kaysero et Rauch. || Νικήρατος δὲ X^K: Νικήρατος δ' vulgo. || καταλείπειν Kayserus (nunc recepi cum Rauch.): καταλιπεῖν libri. || § 48. ὅτε libri (Turr.): ὅς, ὅτε Reisk. (Bk.) || πλείστα Reisk.: ὅς πλείστα, unde Foertsch. observatt. p. 46. coni. ὡς πλ. || ὡς φησι] ὡς φασι Tayl. || τότε, τούτου τὸ νῦν nunc ego de mea coni. distinxi et correxi (τότε, tunc quum id fiebat, interpretante Reiskio, oppositum est voci νῦν): τότε τούτου τοίνυν X: τὸ τούτου τοίνυν C (Bk.): τὸ δὲ τούτου τοίνυν coniecit Saupp. Quod nisi cui τότε placeat, scribat per me licet ποτέ. || τίμημα X^K: τίμημ' vulgo. ||

παρ' οἷς κατέλιπεν] οἷσπερ ἂν κατέλιπεν Emperius. παρ' οἷς κατέθετε ἂν nuper conī. Kayser. in annal. Heid. p. 226. || § 49. φαινόμεθα δῆ] δῆ om. X. || ἐψευσμένοι] ἐψηφισμένοι XC. || τεθνεωτων Markl.: τεθνεῶτος libri. || ἔξενεχθεῖεν ἂν X^K. || § 50. ἢ ὅσα αὐτὸς ἠμολόγει παρὰ τῶν ν. κ. ἐμπ. λαβεῖν] ἢ et λαβεῖν, in X omissa, addita sunt in C. Nunc igitur puto scripsisse Lysiam ἢ ὅσα αὐτὸς ἠμολόγει παραλαβεῖν (vel simpliciter λαβεῖν) παρὰ τῶν ν. κ. ἐμπ. || ἀπογράφοντος Reisk. (Turr.): ἀπογραφέντος libri (Bk.). || § 51. ἀπάντων] ἀπόντων X. || εἶτα ἐπαθε C: εἶτα εἰ ἐπαθε X. || πρὶν Steph.: πλὴν libri. || εἶτα οἱ προσήκοντες] εἶτ' οὐχ οἱ προσήκ. vel ἄρ' οὐχ οἱ προσήκ. G. A. Hirschig. Si quid mutandum sit, vocabulo εἶτα, quod forsitan e superiore εἶτα huc irrepserit, expuncto simpliciter scribi possit οὐχ vel οὐχὶ οἱ προσήκοντες. || εἰδότας] εἰδότες X. || καὶ δῆ ego correxi in observatt. in oratt. Att. p. 40. (Turr.) Libri καὶ ἰδία (Bk.). || γέ τινας Markl. (Turr.): τέ τινας X: τινας C (Bk.). || ἀπολέσθαι οἱ φραδίως τολμῶντες Kayserus coll. § 49.: φραδίως ἀπολέσθαι οἱ τολμῶντες libri (vulgo). || § 52. ὁ τάλαντα ὁ δ' X^K. || § 53. μεταγινώσκειν X^K: μεταγινώσκειν vulgo. || § 54. μᾶλλον ἢ] ἢ μᾶλλον XC. || ἀπολέσαι Reisk. Libri ἀπολέσθαι, quod defensum ivit Foertsch. observatt. p. 47 sq. || § 55. ὑμῖν περὶ δ' (sic spatio relicto) X^K, unde conicias scriptum exstitisse ὑμῖν ἱκανῶς, περὶ δ'. || ὑμῖν εἶπεῖν X (nunc recepi cum West.): ὑμῖν om. C (om. vulgo). || οὐδὲ τῷ πατρὶ X^K. || οὐδὲ πρὸς δικαστηρίῳ οὐδὲ πρὸς βουλευτηρίῳ X^K (nisi quod i subscriptis caret): οὔτε πρὸς δικαστ. οὔτε πρὸς βουλ. vulgo. || § 56. ἔχειν τί X^K. || § 57. οἱ προαναλίσκοντες] οὗ προαναλίσκονσι Rauch. Sed v. Saupp. ap. Rauch. || μόνον X (nunc recepi): μόνου vulgo. || οὐ δὲ πώποτε X^K. || καὶ καθ' ἐκάστην X (nunc rec.): καθ' ἐκάστην C (vulgo). || Titulus λειτουργία deest in X. || § 58. καὶ τοῖς χρήμασι] αὐτοῖς χρήμασι X^K. || δοκοῦντά Markl. (Turr.) Libri δοκοῦντάς (Bk.). || δαπάνην] δίκην Reisk. Sed v. Rauch. ad h. l. (ἐξ ἀρχῆς = a principio, von Hause aus). || § 59. εἴσεσθαι] ἔσεσθαι X. || [μου] extr. seclusi Dobraeo auctore. || § 60. τὸν αὐτοῦ X^K. || εἰς λάθη X^K. || § 61. ὃν ὑμεῖς] ὃ νῦν εἰς X. || δημεύσαιδ' C: δημεύσηθ' X. || ὥστε οὐ X^K: ὥστ' οὐ vulgo. || ἀφελήσεσθε C: ἀφελήθησεσθε X (West.). || § 62. ὥσπερ ἐκεῖνον] ὥσπερ εἰ ἐκεῖνον X^K, fortasse ὥσπερ καὶ ἐκεῖνον. || τῷ γ' ἔργῳ Markl.: τῷ τ' ἔργῳ. || πάλαι ταῦτ' ἐστὶ...] πάλαι ὑμέτερα ταῦτ' ἐστὶ Reisk.: πάλαι τῆς πόλεως ταῦτ' ἐστὶ Dobraeus: τῆς πόλεως ταῦτ' ἐστὶ Saupp. Ego conieci in ed. I. πάλαι ταῦτ' ἐστὶ κοινά. || ὑμῖν δὲ libri (Turr.): ὑμῖν τε Steph. (Bk.) || § 63. ἀθλητάς, οἷς nunc de Reiskii coniect. reposui: οἷς om. X: ἀθλητάς, καὶ C (Bk. Turr. ego in I.): ἀθληταῖς Tayl. (West.): ἀθλητῆς Markl.

Or. 20. In titulo cum X^k omisi δήμου καταλύσεως ἀπολογία, quae vulgo adduntur. || § 1. ἦσαν αὐτῶν] „erant in eorum numero“. ἦσαν tamen debebat Emperius. || οὗτος τυγχάνει] In Lysiae oratione scriberem οὗτος ἐν τυγχ. || § 2. κατηγοροῦσι δὲ αὐτοῦ] αὐτοὶ in X^k suprascr. eadem m. || ἀριστα διαγνοῖεν ἂν C (vulgo): ἀριστα διαγνοῖεν X: ἂν pone ἀριστα ponendum censuit Cobetus, cui fortasse obtemperandum est. || ὅποιοι τινὲς εἰσιν X^k. || § 3. τί διαπραττέσθαι X^k. || παρ’ ὑμῖν; X^k. || ἦ — ἱκανός nunc cum C et Reiskio scripsi, femininum enim ἱκανός exemplo caret: ἦ — ἱκανός X: ἦ — ἱκανή Markl. || § 4. ἀμαρτήματ’ αὐτοῦ X^k. || ὥστε αὐτοῦ*) X^k. || ἦ αὐτοῦ ἔνεκα nunc e Rauchenst. con. dedi: ἦ om. libri. || οἱ δ’ ἐν βοιωτοῖς X^k || ἐπιθυμῆσαι διὰ τὰ πρόσθεν ἀμαρτήματα nunc e X^k recepi: ἐπιθυμῆσαι (ceteris omissis) C (vulgo). Bekkerus in X legi ait ἐπιθυμῆσαι μηδὲ διὰ τ. πρ. ἀμ., sed μηδὲ Reiskius demum adiecit in ed. sua. || § 5. οἷος τὲ ἐστίν X^k. || ἀδικεῖν ἐν] ἀδικεῖν μὲν habet X^k (non ἐν): ἀδικεῖν C. Correxit Reiskius. || § 6. προέδωκε] προὔδωκε mavult Saupp. || οἱ δ’ οὐχ’ ὑπέμ. (sic) X^k. || § 8. οὐκ ἀπηχθάνοντο] οὐκ om. X. An forte fuit μὴ ἀπηχθάνοντο? || οἱ δὲ ἀπέθνησκον X^k: οἱ δ’ ἀπέθν. vulgo. || φόβος τῶν πεπονθότων] φόβος τῶν πεπονθ. Reiskius. φόβος ἢ τῶν κατηγορῶν Kayserus, cfr. § 18. et 21. Totum locum sic refingi voluit Markl. τὸ δέος τὸ τῶν κατηγορῶν καὶ ὁ φόβος τῶν πεπονθότων. || § 9. μὴ δὲ X^k. || § 10. τὸ ὑμέτερον — πείσεται in X^k recentiore manu scripta sunt, quum antiqua evanuisset. || ἡμέραις; cum signo interrogationis cum X^k scripsi: ἡμέραις; vulgo. Item mox οὔτοι πονηροί; (interr.), quum vulgo esset οὔτοι πονηροί. || Eadem illa rec. manus in mg. ascripsit λογιστήριον tanquam indicem. || § 11. ἐν γε ταῖς C: ἐν τε ταῖς habet etiam X^k (non ἐν ταῖς). || κατηγορησ(αν ψευδῆ τοῦ πατρὸς). quae inclusi eadem illa manus rec. restauravit. || Φρύνιχον αὐτοῦ] Nunc malim Φρυνίχον αὐτόν. || ἔφησαν X^k, non ἔφασαν, ut Bekk. refert et ut vulgo editur. || ἂν τῷ ἄστει X^k. || § 12. τῷ τρόπῳ τῷ C: τῷ τρόπῳ τῷ X. || καὶ μὴ X (nunc recepi): μὴ καὶ C (vulgo). || ὑμῶν ἐστίν X^k. || § 13. καταλογεῖς repetit in mg. X^k manus recentior. || ἐναντισχιλίου praeter C habet etiam X^k, non ἐναντισχ. || δημοτῶν] πολιτῶν Emperius. || γράφοι ego correxi in observatt. in orat. Att. p. 57. (Turr.): libri γράφῃ (Bk.). || οὐχ’ οἱ (sic) X^k, ita § 19. et alibi. || πλείους Dobr. (Turr.): libri πλείστους (Bk.): ἐξ ἐλαττόνων πλείους Kayserus, recte opinor. ||

*) Hinc non iam annotabitur haec codicis X^k scriptura, quae legitur praeterea in or. 21. § 22. or. 22. § 10. or. 23. § 10. 13. or. 25. § 13. or. 26. § 14. or. 27. § 7. or. 28. § 4 (bis). 6. 9. 12. or. 29. § 3. 4. 8. 12 (τὰ αὐτῶν). or. 30. § 5. 7. 26. 27. or. 31. § 33.

§ 14. τῶν δ' εἰπόντων X^k: τῶν δὲ εἶπ. vulgo. || § 15. ἡδικοκότες delectab G. A. Hirschig. Sed v. nostrae observatt. in or. Att. p. 41. || οὐδ' ἔδοξαν Dobr. et ego l. d.: libri οὐδὲν ἔδοξαν (Bk. Turr.). || § 16. ὑμεῖς αὐτοὶ — παρέδοτε] ὑμᾶς αὐτοὺς — παρέδοτε Emperius. Dobraeus pone τοῖς πεντακισχιλίους omissum putavit τὰ πράγματα, quod ego probans puncta apposui. || καὶ εἰ αὐτοὶ] καὶ αὐτοὶ X^k (sic εἰ eadem m. suprascr.): καὶ οἷς αὐτοὶ Markl. (Bk.) || χορῆν Markl. Libri χορῆ. || οὗτος δ' ἐν πολλοῖς δηλοῖ — ἐβούλετο] Kayserus tale quid scriptum fuisse suspicatur οὗτος δ' ἐν πολλοῖς δηλὸς ὑμῖν ἐνοῶν, ὃς καὶ, εἴ περ τι νεωτ. ἐβούλετο. || § 17. ὁ τί πως nunc ego de meo emendari: τις ὅπως X^k (non τίς ὅπως): ὅπως τι C (vulgo). || § 18. ὄφλε C: ὄφειλε X. || ἔρημον Reiskius (Turr.): ἐρήμ^υ (sic) X^k: ἐρήμην cett. (Bk.) || εἶχε μαρτυρίαν, εἶχε μαρτυρεῖν] εἶχε μαρτυρίαν, ἐμαρτύρει Franzius: εἶχεν, ἐμαρτύρει Baiterus: εἶχεν, ἠνείχετο μαρτυρεῖν Saupp. et Funkhanel. Ego in observatt. in orat. Att. p. 50 sq. conieci εἶχε μαρτυρεῖν, ἐμαρτύρει. || δεδοικότες] μηδὲν δεδοικότες Reiskius. || § 19. ἡ praeter C etiam X^k: ἡ Bekk. || γ' ἄν] ἄγαν X. || ἀφείτε Dobr. (Turr.) Libri ἀφῆτε (Bk.). || ξένος τίς X^k. || ἡμᾶς αὐτοὺς] Neque αὐτοὺς quicquam valet h. l. et oppositio requiritur voc. ξένος. Quare nunc scribendum suspicor ἡμᾶς ἀστοὺς ὄντας vel πολίτας ὄντας. || ὑμῖν] ἐν ὑμῖν („vestro decreto“) Reisk. || γενέσθαι; cum signo interrog. X^k: γενέσθαι. vulgo. || § 20. ἀπόντες Markl. Libri ἄπαντες. || αἰτίοι εἰσὶν X^k. || § 21. τὸ, τε_ (sic) ὑμέτερον X^k. || § 23. ὅσων οὐδεμιᾶς στρατείας] ὅσων οὐδὲ μιᾶς στρατιαῖς X^k: ὅτι οὐδεμιᾶς στρατιαῖς C: ὅσων ἐστρατεύασθε οὐδεμιᾶς στρατείας Reisk. Aut ita explicanda erit scriptura vulgata, aut fortasse scribendum ὅσον οὐ (tantum non) οὐδεμιᾶς στρατείας. || ἐξείη Dobr. (Turr.): ἐξῆ libri (Bk.). || εἰσφέρει praeter C e iam Xi^k. || τὲ τὰς X^k. || § 24. οὐκ ἦν...] Post haec aliquid deesse mthj videtur. Kayserus ἀχορηστος supplet, Rauchenstein. conieci ὑμῖν δ' οὐκ ἦν, πρὶν ἐμὲ καταλεγῆναι εἰς τοὺς ἰππέας, εἰδέναι, οἷος ἦν κ. τ. λ. coll. § 25. || τοὺς ἰππέας X (Turr.): κατελεγμένον εἰς τοὺς ἰππέας C (Bk.): omnino abesse malunt Turr. || σῶν C: σῶον X. || ἀνεσώθη X^k. || ἐληξόμην Tayl. (Bk. Turr.): ἠλιξόμην X: ὀπιλιξόμην C: ἐληξόμην Cobetus. At tum corrigendi erunt Andoc. or. 1. § 101. Thucyd. I. 5. Xen. Anab. V. 1. 9. alii. || § 25. ἡνάγκαζον ἰππεύειν] haec ut sana habeam ne nunc quidem a me impetrare possum (v. Observatt. in orat. Att. p. 52.), conferens Thucyd. VI. 94. et 98. Fortasse ἡναγκάζοντο ἰππους παρέχειν vel πορίζειν. || ἰππεύειν, ἰππευον καὶ X, cuius scripturam nunc revocari (v. Observatt. in orat. Att. p. 51.), putans primis huius § verbis corruptis illis ac mutilatis dixisse oratorem se initio, fortasse quod equi deerant, in hopli-

tarum numero necessario dimicasse. In ed. I. dedi ὀπλιτεύειν cum Foertschio, omitteus insuper cum Bekk. et Turr. illa quae desunt in C ἵππευον καὶ. || ὀπλιτεύων. ὦν Stephan. (Turr.), cfr. § 28.: ὦν om. X: ὀπλιτεύων καὶ ὑπὲρ τούτων C (Bk.). || ἴ in mg. X^k, in ordine verborum nulla lacuna, quae tamen est § 26. et 28. extr. || § 27. ἀποδοῦναι ἔμοι nunc rescripsi e X: ἀποδοῦναι μοι C (vulgo). || ἀγαθὰ (i. e. τὰ ἐγγεγραμμένα) nunc recepi e X: ἀγαθὸς C (vulgo): ἀγαθοῦ Markl. || καὶ ἔτι, ὅτε] καὶ ὅτε ἔτι coni. Reisk. || καίτοι ταῦτα (i. e. τὸ ἦκειν: „atqui hoc et vobis et illis tunc utile et salutare fuisset“) nunc e X^k recepi: καίτοι ταῦτα vulgo. Reisk. in var. lect. p. 705. coniecerat καὶ τοιαῦτα ἄ. Mox ἡμῖν τε malle. || § 28. καὶ τὰ ἀδελφὸν τὸν νεώτατον (sic) X^k. || οἷ οὐ Tayl. Libri οἷ om. || § 29. αὐτοὶ οἱ — ἴσασιν, οἵτινες] Nunc malim αὐτοὶ τε οἱ — ἴσασιν, καὶ οἵτινες vel αὐτοὶ τε οἱ — ἴσασιν καὶ ὑμῶν οἵτινες. || ἦτε] εἶτε X^k. || ἦττον] Reisk. post Steph.: ἦττον libri (etiam X^k). || Titulum add. solus C. || § 30. εἰς ὑμᾶς, δικαίως τούτων nunc e X^k scripsi et distinxī: εἰς ὑμᾶς οὐ δικαίως, τούτων C, ut videtur (vulgo). Antehac conieceram ὡς ὑμᾶς ἀδικῶν, τούτων. || εἰ — πάσχειν] vocula τι alicubi deest. || § 31. οὐ γὰρ Turr. Libri οὐ γὰρ ἄν (Bk.). || extr. ὅταν Dobr. (Turr.): ὅς ἄν libri. Possis etiam ὅς ἄν vel ὅσα ἄν. || § 32. λόγον τὸν Markl. (Turr.) Libri λεγόντων (Bekk. alteram Marklandi coniecturam λόγον τῶν expressit). || extr. ἡμῶν] ὑμῶν X. || § 33. ἡμῖν] ἦν μὲν Scaliger, quod nunc perplacet: ἦν ἡμῖν Reisk. || οὐκ ἔστι πόθεν nunc ego correxi post Cobetum (p. 100.), qui οὐκ ἔστιν ὀπόθεν. Libri οὐκ εἴη πόθεν, unde Markl. coni. οὐκ ἄν εἴη πόθεν (West.). || ἐκτίσωμεν nunc cum Cobeto edidi. Libri ἐκτίσωμεν. || extr. ἀξιούμεθα nunc ego de meo scripsi (coll. § 24. 33.): ἀξιοί ἐσμεν Cobetus. Libri ἀξιοῦμεν. || § 34. δι' αὐτὸν G. A. Hirschig. (nunc cum West. recepi): καὶ αὐτὸν libri. || δικαιότεροι ἔστε X^k. || § 35. ἐξαιτοῦνται σφᾶς nunc ego de meo correxi. Libri ἐξαιτοῦνται ὑμᾶς. || ἀλλὰ ἐλέησατε X^k: ἀλλ' ἐλέησατε vulgo. || § 36. ὅστις δ' Steph. — Libri δ' om. || ἐλέησαντες ἀποψηφίσασθε Scaliger: ἐλέησαντας ἀποψηφίσασθαι X: καὶ ἐλέησαντας ἀποψηφίσασθαι C. || μηδὲ — τὸ σωθῆναι Dobr. (Turr.) Libri μηδὲν — τοῦ σωθῆναι (Bk.).

Or. 21. „Priorem orationis partem deesse primus notavit Vanderheidius.“ Turr. || § 1. περὶ ὅτον τινὸς X^k. || § 4. Κηφισοδώρω Clinton in fast. Hellen. ad a. 402, 4. et Bergk. in calce Andocidis Schilleriani p. 138. (Turr.) Libri Κηφισοδότῳ (Bk.). || § 6. ἀριστά μοι πλεῖ praeter C etiam X^k. || § 7. στρατηγὸς ὦν] ὦν add. solus C. || § 8. φορέριος praeter C etiam X^k. || Μυτιλήνῃ nunc ego correxi. Libri Μιτυλήνῃ. V. Steph. Byz. s. v. I. p. 465. Mein. cfr. p. 119, 3. Item apud Dem. or. 13. § 8. et or. 15. § 19. cod. Σ eandem formam habet. V. Wesse-

ling. ad Herod. I. 160. Duker. ad Thucyd. III. 25. Schoemann. ad Isaeum p. 408. Bähr. ad Herod. I. 27. || § 9. ἐπειδὴ καὶ τοῖς Markl.: ἐπειδὴ δὲ τοῖς X: ἐπειδὴ τοῖς C. || ἐκούμισα] ἐκομισά-
μην Rauchenst., haud temere. || § 10. εἶχον] εἶλον X^K. || Ναυσί-
μαχον Schott. et Bergk. l. d. p. 140. (Turr.) Libri *Ναυσίμαχον*

(Bk.). || § 10. Titulus μ ⁹⁷ in mg. X^K, lac. in ordine verborum. ||
§ 13. προσιόντα Reisk. Libri *προσόντα*. || ἀρπάζεται; X^K. ||
δελόντων X (nunc recepi, cfr. or. 1. § 6. or. 19. § 15. Lobeck.
ad Phryn. p. 7. ad Aiacc. p. 81 sq. Weber. ad Dem. Aristocr.
p. 408.): ἐθελόντων C (vulgo) probante Benselero ad Isocr. Areop.
p. 261. || § 14. εἰν δέμε X^K. || τᾶλλα X^K. || § 15. τῶν μὲν
ὑμετέρων Dobr. (nunc recepi oppositionis gratia): τῶν μὲν ἐτε-
ρων libri. || μὴ ἐπιθυμῆς. Schott. Libri *μὴ om.* || § 16. μὲν
τῶν ὄντων nunc e Reiskii conii. dedi: μὲν τῶν ἐμῶν vir eruditus
apud Tayl. (West.): μὲν τῶν X: μὲν C (vulgo). || § 17. δικαίως
σώζεσθαι] δικαίως σωθήσεσθαι Markl., δικαίως ἀν σώζεσθαι
Reisk. Equidem ἀν pone σώζεσθαι collocaverim. || ἐξαιτήσαντο
nunc ex Emperii conii. scripsi. Libri *ἐξητήσαντο*. || *τοιούτων*
τοιούτων X. || *ταύτην χάριν* nunc e Kayseri conii. reposui: *ταύ-*
την τὴν χάριν Westerm. Libri *τὴν χάριν*. || § 18. τοῦτο δ' οὐκ ἀν
C (Bk. Turr.), cuius tamen codicis scripturam veram non puto:
nam τοῦτό γε X, unde Dobraeus fortasse rectius οὐ γὰρ ἀν τοῦτό
γε (West.). || ἔχοι τίς X^K. || αἰσχροῦ τινοῦ X^K. || τῶν ἰδίων
Bekk. (Turr.) Libri art. om. || *πεπολιτεύσθαι καὶ ὑμᾶς* nunc
ego de meo distinxi („vos quoque scire me in republica versatum
esse“): *πεπολιτεύσθαι, καὶ ὑμᾶς* vulgo: *πεπολιτεύσθαι, καὶ*
ὑμᾶς δὲ conii. Rauch. ad or. 19. § 5. || *δεῖν* Reisk. Libri *δεῖ*. ||
§ 19. *μὴ μόνον*] *μὴ μόνων X*. || *ἀλλὰ τῶν ἰδίων X* (nunc re-
cepi): *ἀλλὰ καὶ τῶν ἰδίων cett.* (vulgo). || *τὴν λειτουργίαν*
Dobr. art. mavult abesse. || *μὴδ' ὑφ' ἡδονῆς*] *μὴδ' ἡδονῆς C*
(Bk.). V. Saupp. ep. crit. p. 15 sq. || *οὐκ ἀν δυνάμενοι δ' X*,
qui *οὐκ ἀν δυνάμενοι δ'* secundum Kayserum: *οὐ δυνάμενοι δ'*
C (Bk.). V. Saupp. ep. crit. l. d. || *οὕτω διακείμενος*] V. fragm.
53. § 3. || § 21. *ἐν τῷ δῆμῳ — ὑμῖν*] Emperius aut *ἐν τῷ*
δαινῷ scribendum, aut *ὑμῖν* delendum esse coniecit. || *δι' ἃ* Dobr.
et Foertsch. comment. p. 16. (Turr.) Libri *ἃ*. || § 22. *μαιοί-*
μην γὰρ ἀν Bekk. (Turr.): *ἀν om.* libri. || § 23. *οὐδὲ πῶ ποτε*
X^K. || *δέον*. . . cum Turr. edidi: *δέον X*: *δέον ἐμνήσθην C* (Bk.).
Rectius Reiskius conii. *δέον ἐνεθυμήσθην*, Bakius schol. hypomn.
III. p. 253. *δέον ἐλογισάμην*. Nuper Rauchenst. suspicatus est
δέον, δεινὸν ἡγούμην. An fuit *δέον, ἐνεθούμην*? || *τοσοῦτ πε-*
νεστέρους (sic) X^K. || § 24. *οὐδ' εἰ ποτε*] *οὐδέποτε X*. || § 25.
γενέσθαι, καὶ nunc ex Hoelscheri (de Lys. p. 100.) coniectura
scripsi: *γενέσθαι, ἢ* libri. || *ἀνάξια*] *ἄξια X*. || *μὲν ἡμῶν* praeter C
etiam X^K.

Or. 22. § 1. ὅτι] „qui dicerent (intelliguntur autem amici frumentariorum) se mirari quod frumentarios accusavissent.“ Tamen ὅτε cum Sauppio reposuit Rauch. || τοὺς λόγους nunc auctore G. A. Hirschigio cum Rauch. dedi: τοὺς om. libri. || § 2. ἀκρίτως XC. || γνώσεσθε τὰ δίκ. X^k. || § 3. ἔνεκα ego scripsi et hic et § 12. et or. 32. § 10. pro οὐνεκα, quod est in libris. || § 4. ἔνεκα δεδιώς τὰς αἰτίας: αἰσχροὺν δ' ἡγοῦμαι Dobr. (Turr.) Libri ἔνεκα· δεδιώς δὲ τὰς αἰτίας αἰσχροὺν ἡγοῦμαι (Bk.). || § 5. καὶ εἰπέ] καὶ om. XC. || μέτοικος εἶ; Ναί.] μέτοικος εἶναι X^k a pr. m., secunda signum; post εἶ et acutum ναί adiecit. || ἀξιοῖς ἦ] ἦ delendum censet Sauppianus. || φορμῶν] φορμός in mg., a rec. m. habet X^k. || ἄν ὁ νόμος] Fort. ὅσων ὁ νόμος vel ὅσον ὁ νόμος. || πλείω σίτον] πλείω om. X. || § 7. Χρῆν Reisk. Libri χρῆ. || § 8. ἡρώτων μὲν X. || τέσσαρες Bergk. in commentat. de reliq. comed. Att. antiquae p. 18. (Bakius schol. hypomn. III. p. 258.) Libri δύο (quod exarabatur δ'). Cfr. Boeckh. oecon. civil. I. p. 118. ed. alt. || § 9. δ' ἐπὶ τῆσδε Bekk. (Turr.): ἐπιτηδες X: ἐξέπιτηδες C: δ' ἔτι τῆτες vel δ' ἐπὶ τῆτες Reisk. (var. lect. p. 707.): δὲ τῆτες Emperius. || ΜΑΡΤΤΡΙΑ nunc scripsi e

X^k, qui μ^{ία} in mg., in ordine verborum pone παρέξομαι spatium octo fere litterarum habet. ΜΑΡΤΤΣ vulgo. || § 10. οὐχ' ὑπὸ X^k, ut ubique. || ἀπολογήσασθαι X. || § 11. Ἄλλὰ γὰρ nunc cum ed. Reisk. et Bekk. rescripsi: Ἄλλὰ μὲν γὰρ libri: μὲν inclusit Rauch. || οὐκ ἐλεύσεσθαι] V. Lobeck. ad Phryn. p. 38. Tamen οὐ καταφενύξεσθαι Rauch., quod ipsum ego quoque aliquando conieceram vel οὐκέτι φενύξεσθαι. || ἡμῖν πωλοῖεν X (nunc cum West.): ὑμῖν πωλ. C (vulgo). || § 12. ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι. ΜΑΡΤΤΡΕΣ. Markl. (Turr.) Libri ὑμῖν μάρτυρας παρέχομαι. (Bk.) || § 13. τίμιον] nunc abesse malim. || § 14. αὐτοὶ Markl. Libri οὗτοι. || κεκλείσθαι] Saupp. mavult κελῆσθαι. || § 15. ὑμῖν, ἐν οἷσπερ] ἡμῖν. ἐν οἷς περ X^k. || οἱ πολέμιοι] οὐδ' οἱ πολέμιοι Reisk. || § 16. ἀπεκληροῦτε nunc auctore Markl. reposui: ἀποκληροῦτε libri (vulgo). || § 17. ὑμῖν ἐστιν praeter C etiam X^k: ἐστιν ὑμῖν Turr. et ego in ed. I., a Bekkero in errorem inducti. || ἐφ' ὑμῖν γὰρ — πιστεύειν] ἐφ' ὑμῖν γὰρ ἐστιν — πιστεύειν Reisk. Ego nunc conii. ἐφ' ὑμῖν γὰρ — πιστεύειν ἐστίν. || § 18. [λαμβάνειν] Nunc hoc verbum ex eo quod infra positum est δίκην λαμβάνειν huc irrepsisse puto. Westermanni sententiam non satis intelligo. || ἐπειθυμεῖτε Reiskius. Libri ἐπιθυμεῖτε (Bk. Turr.). || δίκην λαμβάνειν;] Reiskius ἢ παρὰ τῶν ὁμολογούντων mente addendum censuit, ipsis Lysiae verbis addi vult Kayserus in annal. Heidelb. p. 234. || § 19. τοῖς ἐν τῇ πόλει — καταγνώτε] πάσῃ τῇ πόλει, ὥστε πένθονται πάντες — θάνατον τούτων καταγνώτε conii. Kayserus l. d. Ceteris non mutatis certe τούτων recte correctum puto. || § 20. παραδείγματος

seclusit Dobr. || οὕτω γὰρ ἔσονται] V. Rauchenst. || δὲ ὅτι X^K: δ' ὅτι vulgo. || αἰροῦνται] αἰτούνται X. || παύσεσθαι nunc ego emendavi: παύσεσθαι enim habet praeter C etiam X^K: παύσασθαι vulgo. || § 21. ἐφ' οὓς Reiskius Libri ἐφ' οἷς (Bk. Turr.). Cfr. § 17. || τίν' αὐτούς Reiskius: τίνα αὐτούς C: τὴν αὐτήν X. || ἐπειδ' ἂν X^K. || εἰσπλέουσιν Reisk. coll. § 17. Libri ἐμπλέουσιν.

Or. 23. § 1. τουτῶ ego scripsi. Libri τουτῶ (Bk. Turr.). Cfr. § 9. et ad or. 3. § 4. || § 2. ὁπόθεν δημοτεύοιτο] ὁπότε δημοτ. X. || ἤστινος X^K. || προσκαλεσάμενος] προσκαλεσόμενος Bakius. Sed v. Meier, die Privatschiedsrichter p. 24 sq. Ceterum Tayl. coni. προσκαλεσάμενος αὐτὸν πρὸς τοὺς (sine καὶ) — καὶ ἐλθῶν. || Ἰπποθωντίδι Sauppium coll. Boeckhii C. Inscr. pluribus locis. Libri Ἰπποθωντίδι (Bk.). || § 3. Ἐρμαῖς, ἵνα οἱ] ἔρμασινᾶ. οἱ X: ἔρμασινᾶς, οἱ C. || γινώσκουεν X^K (qui εἰ τινα γινώσκουεν): γιγνώσκουεν vulgo. || φεύγοι Reiskius. Libri φύγοι

(Bk. Turr.). || § 4. τὲ δίκας X^K. || extr. μ in mg. X^K spatio relicto, ut § 8. || § 6. γινώσκοι X^K: γιγνώσκ. vulgo. || § 8. ἀληθῆ ἔστι X^K, ut § 14.: ἀληθῆ ἔστι Bekker. || § 9. ἐμαρτύρησεν] ἐμαρτύρητο cum Westermanno (comment. crit. IV. p. 10.) Rauchenst. Quod quidem mihi quoque placeret, nisi ἐμαρτύρησεν ad testimonium in hac ipsa oratoris causa modo dictum referri putarem. Qui enim § 7. universe dicebatur εἰς δέ τις, is est idem Nicomedes, qui Pancleonem servum sibi fugitivum esse affirmabat. Quod ita esse quum ex aliis rebus tum ex eo quod praeter Nicomedem et feminam cum Nicomede de Pancleone rixantem (§ 11.) nemo hunc sibi servum addictum esse aiebat. Neque tamen idcirco § 8. ad καὶ τὸν cum Taylora nomen Νικομήδην addere opus est. || παράξειν Cobetus et Kayser. in annal. Heid. p. 234. (nunc recepi): παρέξειν libri. || εἰς ἀγορὰν] V. Westerm. commentat. crit. IV. p. 7. || § 10. ἀντιγραφῆς] ἀντιγραῖ (sic) X^K: ἀντιγράψεως C (Bk.). || § 11. τοῦτον [ἐξαιροῖτο] ἢ ἄγοι φάσκων nunc ego scripsi post Reiskium, qui τοῦτον ἐξαιροῖτο ἢ εἰς δουλείαν ἄγοι φάσκων coniecit: τοῦτον ἀφαιροῖτο ἢ ἄγοι φάσκων Saupp. (ego in ed. I.) Libri τοῦτον ἄγοι ἢ φάσκων (Bk. Turr.). Aperte inter ἀφαιρεῖσθαι et ἐξαιρεῖσθαι εἰς ἐλευθερίαν discrimen facit Lysias, v. § 9. 10. et imprimis § 12. || § 13. δόξαι ἂν ὑμῖν Πλαταιεὺς εἶναι X^K: δόξαι ἂν ὑμῖν εἶναι Πλαταιεὺς vulgo. || § 14. αὐτοῦ τὸν Ἀριστόδικον] αὐτὸν τὸν Ἀριστόδημος (antea § 13. Ἀριστόδημος) habet X^K. Fortasse notas codicum confudit Bekk. atque in C inesse αὐτοῦ significare voluit. || § 15. φῶκει ἐκεῖ Markl. Libri ἐκεῖ om. || τούτων ὑμῖν] ὑμῖν operae Bekkeri omiserunt. || Post hanc orationem in X^K dimidiata pagina 112 a. et tota 112 b. relinquitur vacua.

Or. 24. § 1. πολλοῦ X^K littera initiali omissa, ut or. 19. || πρότερον γὰρ] γὰρ om. X. || ἄλλο μοι X^K. || § 2. οὐ μὲν γὰρ — με συκοφαντεῖ, οὐδ' ὡς — [ψεύδεται]: nunc e Cobeti emendatione dedi, praeterea με ante συκοφαντεῖ e C inserens: εἰ μὲν γὰρ — με, συκοφαντεῖ, εἰ δ' ὡς — ψεύδεται libri. οὐ μὲν γὰρ — με συκοφαντεῖ, εἰ δ' ὡς — ψεύδεται nunc Saupp. in ed. Rauchensteinii, qua coniectura omnis perit concinnitas, ut praetermittam τιμωρεῖται pro τιμωρεῖσθαι μέ φησιν positum perquam durum esse. || § 3. καλῶς deleri vult Cobetus. || § 4. οἶον, διὰ (sic) X^K. || § 5. ἐν τῇ τέχνῃ Baiterus mavult abesse, cfr. § 9. || τὴν μὲν οὖν ἐκ τῆς τέχνης εὐπορίας X^K. || τὸν ἄλλον τὸν ἐμὸν βίον C: τῶν ἄλλων τὸν ἐμὸν βίον X: τὸν ἄλλον βίον τὸν ἐμὸν G. A. Hirschig., quo tamen non opus. V. or. 6. § 24. Krügeri gr. Gr. § 50. 9. n. 1. || τυγχάνει libri (Turr.): τυγχάνει ᾧν Reisk. (Bk.), quum Ald. habeat τυγχάνω. Turr. conferri iubent or. 20. § 36. Schneider. ad Plat. Civit. I. p. 151. V. Krügeri gr. Gr. § 56. 4. n. 3. || § 6. ἦν ἂν Tayl. (Turr.) Libri ἧς ἂν (Bk.). || § 7. ἐστὶν ᾧ βουλή X^K. || τοὺς καὶ Reisk. Libri καὶ τοὺς. || μηδέμε X^K. || § 8. ἐχόμενα X: ἐπόμενα C (Bk. Turr.). V. Saupp. ep. crit. p. 16. coll. Graseri adversar. Platon. p. 89. || § 9. προκαλεσαίμην Reiskius: προσκαλεσαίμην libri. || τύχοι τι Emperius (Turr.): libri τύχοι τις (Bk.). || γενόμενον X (Turr.). Libri γενομένου (Bk.). || εἶναι; καὶ ἐστὶ τι nunc ego de meo scripsi (τοιούτων εἶναι, i. e. conditionem permutandarum fortunarum recusare: pendet e verbis δεινόν ἐστι): εἶναι καὶ ἔτι libri (Bk.): εἶναι; καὶ τί ἔτι Saupp. ep. crit. p. 16.: εἶναι; καὶ τί C. Halmius: denique εἶναι ὁμολογεῖν ἂν καὶ ἔτι ἀπορώτερον; Kayserus. || § 10. ἔγνω γὰρ ego de meo in ed. I. emendavi, quam emendationem ne nunc quidem reiicere volui, etsi εἰκὸς γὰρ, quod Kayserus proposuit, sententiae magis convenire non diffiteor: ἐγὼ γὰρ libri: ἐγὼ γὰρ ὄρω cum Sauppio Rauch. De toto loco cfr. Emendatt. Lys. fasc. p. 1 sqq. || πάντας τοὺς X: πάντας οἶμαι τοὺς C (Bk. Turr.). || τοιούτων τι Sauppian ap. Rauch. e X, at hic narrat (in mea collatione nihil est annotatum): τοιούτων δραστῶν τινά C (Bk. Turr.): τοιούτων ζητεῖν καὶ φιλοσοφεῖν Kayserus. (In Emendatt. Lys. l. d. conieceram τοιούτων τοῦτο ζητεῖν καὶ τοῦτο φιλοσοφεῖν.) || [δαδίων ἐστὶ μαθεῖν] ego seclusi ut ab interprete profecta. || § 12. σιωπᾶν ἂν nunc ego correxi: ἂν om. libri. Kayserus, qui particulam inserendam esse vidit, in annal. Heid. p. 234. post τούτων eam posuit. || δυνατός εἰμι nunc de Kayseri coni. reposui: δυνατός εἶην libri. Cfr. eiusdem § verba extrema et § 14. 18. || § 14. οὐδ' οὕτως εὐ ποιῶν] οὐδ' οὕτως ὑμῖν εὐ ποιῶν Reisk. (ironice: „neque hic vobiscum consentit, in quo recte facit, quod ego factum laudo“): οὐδ' ὅστις εὐ φρονῶν Marklandus: οὐδ' οὕτως εὐ νοῶν Sauppian: οὐδ' οὕτως εὐ φρονῶν Rauchenst. An fuit: οὐδ' οὕτως ὑμῖν

ὡς εὖ ποιῶν („tanquam in ea re recte faciat“). || ὥσπερ ἐπὶ κλή-
 ρον X^K. || § 15. Λέγει C: λέγω X^K (non λέγων). || πρᾶξονως
 μηδὲ Turr. Libri πρᾶξον ὡς μηδὲ (Bk.). Emperius voluerat πρᾶ-
 ξόνως μηδὲν. V. Rauchenst. || § 16. πενομένους] Cum Reiskio
 malim τοὺς πενομένους. || ταῖς αὐτῶν θώμαις hic habet
 praeter consuetudinem X^K. || § 18. οὖς ἐὰν (sic) X^K. || ὑπάρ-
 ξαντας] συναρξαντας X^K, correxit iam Steph. || § 20. μυροπω-
 λεῖον, ὃ δὲ C: μυροπάλιον, οἱ δὲ X. || ὄπη ἂν τύχοι X^K. || ὡς
 τοὺς ἐγγυτάτω] τοὺς om. X. || ὡς τοὺς πλείστον] ὡς οὐ πλεί-
 στον X^K, et hoc et illud correxit Stephan. || ἀμοῦ Bekkerus
 (Turr.): ἄλλου libri. || § 22. μηδ' οὐ] μὴ δ' οὐ X^K. || μόνον
 Markl. Libri μόνον. || § 23. δειλαιότατος] δικαιότατος X. ||
 θῆσθε Bekkerus (Turr.): θέσθε libri. || τὴν ψῆφον Tayl. Libri
 τῇ ψήφῳ. || § 25. ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐτός] ἀλλ' add. C, om. X. ||
 extr. ἀπάντων] ἐνδεῆς ἀπάντων Reisk., ἀπαντῶν Westerm., δι'
 ἀπάντων Rauch., κινδυνεύων Kays. in annal. Heidelb. p. 234.
 In ed. I. ἅπαντα conieci.

Or. 25. § 1. ὁμοίως — ὀργίξεσθαι X (nunc recepi, cfr.
 Emendatt. Lys. fasc. p. 19 sq., ubi attuli Herod. I. 39. Thucyd.
 V. 88. Dem. or. 19. § 238. Nunc addo ipsius Lysiae or. 18.
 § 19.): εἰ ὁμοίως — ὀργίξεσθε C (vulgo). || οἱ ἀμελοῦντες] εἰ
 ἀμελ. Markl. et C. Halmius. || οἱ σαφῶς] εἰ σαφῶς Reisk., ὅτι
 σαφῶς West., καὶ σαφῶς Kays. in ann. Heid. p. 231. Quidni
 καὶ οἱ σαφῶς? || τοὺς μηδὲν Reiskius: τοὺς μὲν X. || κερδαίνειν
 ἦ] „lucrum facere sive mercedem accipere, aut alioquin (i. e. nisi
 eam acceperint) vobis persuadere.“ κερδαίνειν καὶ iam Taylorus,
 quod ut reciperem monuit me Halmius. Nunc autem utrumque
 pro glossemate habendum esse Kayserus in annal. Heid. p. 231.
 mihi persuasit. || τὴν γνώμην ταύτην] τὴν αὐτὴν γνώμην nunc
 Rauchenst. coniecit. V. Reisk. || § 2. γεγένηται Dobr. Libri γε-
 γένηται (Bk. Turr.). || ὁμοῦ κατηγορημένα nunc ego cum
 Markl. scripsi. Libri ἐμοῦ κατηγ. (vulgo). || ἀποδείξω Stepha-

ειν

nus: ἀποδείξαι X: ἀποδείξω C. || ἅπαντας ψευδομ.] ἅπαντα
 ψευδομ. Stephan. idque placet. || πειραιέως X^K. || ὁ βέλτιστος
 Reiskius. Libri art. om. || § 3. καθιστάναι Coraes ad Isocr.
 p. 438. (Turr.) Libri καθιστάνειν (Bk.). || χρηματίζονται idem.
 Libri χρηματίζειν τὸ. || § 4. ἐὰν ἀποφανῶ] Imo ἐὰν φανῶ. || § 5.
 εἰδίσαμε X^K. || καὶ μέγα κέρδος] οἱ μέγα κέρδος coni. C. Halmius. Si
 quid mutandum, fort. scribendum οἱ καὶ μέγα κέρδος. || § 7. ἀπο-
 φαίνων deleri vult Kayserus in annal. Heid. p. 231. || § 8. ἐν ὑμῖν
 ἔστι X^K. || § 9. ἀμφοτέρων τῶν Reiskius. Libri art. om. || πει-
 ραιέως X^K. || ἀνθις Reiskius: ἀντοῖς X: ἀντῶν C. Equidem
 aut scribi malim ἀν τῆς, i. e. τῆς ὀλιγαρχίας, aut cum Marklano
 et Bekkero omnino abesse. || ἐπολιόρκουν τοὺς μεθ' αὐτῶν nunc
 ego de meo correxi („nonnulli e factione optimatum vobiscum

contra Eleusinem egressi oppugnabant eos, qui suae ipsorum factionis erant, i. e. XXXviros eorumque socios⁴): ἐπολιορκοῦντο μεθ' αὐτῶν X^k: ἐπολιορκοῦντο μεθ' ἑαυτῶν C: ἐπολιορκοῦντο μετ' αὐτῶν vulgo. || § 10. ἦτις αὐτοῖς nunc restitui e X, qui ἦ τις αὐτοῖς habet: εἴ τις αὐτοῖς vulgo. || ἐγγίνετο ὠφέλεια X^k: ἐγγίνετο ὠφέλεια ego in ed. 1.: ὠφέλεια ἐγγίνετο C (Bk.). || οὕτως

γὰρ X^k: οὕτω γὰρ vulgo. || ποιοῖσθε] ποῖη^{αι} — σθε (sic, σθε novum versum inchoat) X^k: ποιῆσθε C. || δικαιοτάτην τὴν Rauchenstein. Libri art. om. || § 11. εὐθύνας δεδωκότες] ἢ εὐθύνας (vel εὐθύναις) ἐαλωκότες Emperius: εὐθύνας οὐ δεδωκότες Marklandus: ἢ εὐθύνας ὠφληκότες Kayserus coll. or. 10. § 27. V. Reisk. ad h. l. et Saupp. in ed. Rauchensteinii. || παρ' ὑμῖν μάλλον X^k. || οὐκ ἄξιον] οὐκ ἄξιον περὶ τῶν τοιούτων Rauchenst. haud temere. || ἀποδέχεσθαι Tayl. (Turr.) Libri ὑποδέχεσθαι (Bk.). || § 12. ἰδίᾳ — δημοσίᾳ e Stephani sententia dedi: ἰδίᾳ — δημοσίᾳ libri (Bk. Turr.). || τετριηράρχηκα ego in observatt. in orat. Att. p. 57. correxi. Libri ἐτριηράρχησα (Bk. Turr.). || § 13. προσταττομένων] πραττομένων X. || ἑδαπανώμην] ἑδαπανώμεν X: ἑδαπάνουν C. || συμφορὰ γίνοιτο praeter C etiam X^k: συμφ. γένοιτο vulgo. || ἀλλὰ [καὶ] ἐκ] καὶ cum Emperio inclusi. || § 14. οὔτε τῶν Markl. et Emperius (Turr.). Libri οὔτε ἐπὶ τῶν (Bk.). Cfr. or. 30. § 7. || οἱ τριάκοντα (quod scribebatur οἱ λ') Markl. (Turr.): οἷδε libri: οἱ δέκα Reisk. (Bk.) || οὕτως ψευδομένους X^k: οὕτω ψευδομένους vulgo. || § 15. κεροῖσθαι Reiskius. Libri χοῖσθαι. || § 16. οὐδ' εἰς — οὐδὲ δίαιταν X (Bk.): οὐδ' εἰς — οὔτε δίαιταν C: οὔτ' εἰς — οὔτε δίαιταν Turr. || ὀργίξεσθε Ald. Libri ὀργίζοισθε. || ὥστε ἐν ὀλιγ. X^k: ὥστ' ἐν ὀλιγ. vulgo. || § 18. Ἠγοῦμαι δέ X^k: Ἠγοῦμαι δ' vulgo. || μηδὲν] οὐδὲν C (Bk.). || ἐχθροῦς] ἐκ τοῦ X. || ἐκβάλλοντας X. || ἀφηρημένους] ὑφηρημένους Saupp. || ὑπολειφθήσεται Dobr. Libri ἀπολειφθήσεται (Bk. Turr.). || § 19. κοινὰ γίνεσθαι X^k: κοινὰ γίνεσθαι vulgo. || § 20. ἠγείσθαι C: ἠγείσθε X, quod ut soloeicum nollem receptum a Westerm. || § 21. κατὸν] ἀγαθὸν X. || § 22. στασιάζοντας — ἐκκεκηρυγμένους ἐκ τοῦ ἄστεος Taylorus (Turr. coll. or. 31. § 8., adde or. 12. § 95.). Libri στασιάζοντας ἐκ τοῦ ἄστεος — ἐκκεκηρυγμένους (Bk.). Verba ἐκ τοῦ ἄστεος expungi maluit Dobr. || τοὺς δὲ ἄλλους C: τοὺς ἄλ-

λους δὲ X. || πλείους δὲ ὄντας] πλείους / οὔ^τ X^k (lineam / post πλείους positam pro δὲ habet Kayserus passim sic ἢ scripto): πλείους ὁ ὄντας C (Bk. Turr.). || ὑπὲρ ἡμῶν] ὑπὲρ ὑμῶν X. |, κατιέναι delendum censuit Saupp.: in eandem ego incideram coniecturam. Sed v. Foertsch. observatt. p. 11. || § 23. οὕτως διακειμένους X^k: οὕτω διακειμένους vulgo. || § 25. μνησθήναι

καὶ nunc e Baiterl coni. dedi: καὶ libri om. || § 27. οὕτως διετέθητε X^K (et quidem puncto post διετέθητε posito): οὕτω διετέθητε vulgo. || τὸν μὲν X (Turr.): ὥστε τοὺς μὲν C (Bk.). || § 28. πειραιῶς X^K bis. || διεκλεύσαντο Taylorus: διελύσαντο libri. || ἂν παραμείναι Taylor. in annot. poster. VI. p. 55. ed. Reisk. (Turr.) Libri ἂν om. (om. Bk.) || § 29. ἠγοῦμαι δέ X^K: ἠγοῦμαι δ' vulgo. || § 30. πολλὰς δέ X^K: πολλὰς δ' vulgo. || εὐθύνην] Fort. εὐθύναν, v. ad or. 10. § 27. || § 31. ὅμως Reiskius: libri ὁμοίως, quod defendebat Funkhaenel. in diuinis antiquariis 1845. suppl. nro. 17. || οὕτως ῥαδίως X^K: οὕτω ῥαδίως vulgo. || § 32. καὶ τούτων μὲν] ἢ τούτων μὲν per interrogationem Kayser. in annal. Heid. p. 231., quod § 30. dictum sit τούτων δ' ἄξιον θαυμάζειν. Nihilo minus vulg. habere mihi videtur quo defendatur. || καὶ δέξαιντ' ἂν] καὶ δέξαι τ' ἂν (sic) X^K. Cum Reiskio ego addi velim δι' ἑαυτοῦς. Kayserus in annal. Heidelb. p. 231. coniecit οὐ καὶ δέξαιντ' ἂν post Marklandum, qui οὗτοι καὶ δέξαιντ' ἂν vel οὗτοι δέξαιντ' ἂν. || § 33. διὰ τοὺς τῶν ἐκ Πειραιῶς Turr. (nunc recepi): τῶν om. libri. Non infitior tamen me malle διὰ τοὺς ἐκ Πειραιῶς κινδυνεύσαντας vel διὰ τοὺς ἐκ Πειραιῶς omisso voc. κινδύνους, propterea quod oppositum est δι' ἑτέρους. || αὐτοῖς ἐξείναι Saupprius: αὐτοῖς ἐξ. Bekk. cum libris. || δι' ἑτέρους Taylorus (Turr.): δι' ἑτέρου X: δι' ἑτέρων C (Bk.). || τούτους μὲν ἐπιλύσεσθαι] hanc depravatam scripturam servare malui, quam amplecti Saupprii emendationem τούτους μὲν ὑποδύσεσθαι, quam veram non puto. τούτους μὲν ἐπιλύσεσθαι X: αὐτούς μὲν ἐπιλύσεσθαι C: τούτους μὲν ἐπηλυγάσεσθαι Reisk. (Ruhnken. ad Timaeum v. ἐπηλυγάζονται p. 85 sq.): mihi potius tale quid latere videtur quale hoc est τούτου μὲν (τοῦ ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωνται) ἀπελαθήσεσθαι vel ἐκβληθήσεσθαι vel ἐκπεσεῖσθαι. || τὸ αὐτὸ πάντες] hanc quoque scripturam cod. X intactam reliqui, quod mihi de certa emendatione non constitit: δι' αὐτὸ πάντες C (Bk.): τὸ αὐτῶν πάντες Emperius: τῶ αὐτῶ πάντες Baiterus: τοῦτο ὑποτυποῦντες Saupprius ap. Rauchenst. (certe oportebat ὑποτυποῦντες scribi, ut or. 9. § 4.): τοιοῦτοί γ' ὄντες Westermannus: τοῦτο δείσαντες Kayserus, quae mihi verisimillima videtur emendatio, ita tamen, ut scribatur τοῦτ' αὐτὸ δείσαντες. || δι' ἄλλων] nunc malim δι' ἄλλον, cfr. § 32. et hac ipsa § δι' ἑτέρους. || § 34. κατανοῆσαι C: κατηγορεῖσαι X. || αὐτοὶ τε Reiskius: αὐτοὶ δέ libri. || § 35. περὶ ἡμᾶς C (Turr.): περὶ ἡμᾶς X (Bk.). || εἰς ὑπο. . . .] C lacunam habet paginarum 2½. De X v. Saupp. ep. crit., qui inter hanc et eam quae hic sequitur orationem in X olim orationem nunc plane deperditam κατὰ νικίδου ἀργίας fuisse ex indice illi codici praemisso cognovit.

Or. 26. Tit. om. X et cett. codd. || § 1. δοκιμασέαν X^K. || πο ἴσεσθαι C: ποιήσεσθαι X. || ἀμφοτέρω habet etiam X^K

(ἀμφο^{ω/}): ἀμφοτέρων C. || § 2. ὑμῖν μεταδοῦναι] ὑμῖν μεταδ. X. || extr. καταγιγνώσκουσιν X^K: καταγιγνώσκουσιν vulgo. || § 3. ἀκούω μὲν nunc ego de meo emendavi. Libri ἀκούομεν. V. § 16. || ὑπὲρ τῶν αὐτοῦ κατηγορουμένων διὰ Baiterus: ὑπὲρ ὧν αὐτὸν κατηγοροῦμεν ὧν διὰ X^K (Bk. Turr. omisso altero ὧν): ὑπὲρ ὧν αὐτοῦ κατηγοροῦμεν οὐ διὰ C. || ἀπολογήσασθαι X. || § 4. αὐτῶ ἀναδήματα] αὐτῶν ἀναδ. conl. Reisk. || § 5. extr. μὴ εὐθήθεις] ἵνα μὴ εὐθήθεις Reisk. ||

η
δοκῆτε] δοκεῖτε. (sic) X^K. || § 6. ἀλλὰ ἀνάγκη X^K: ἀλλ' ἀνάγκη vulgo. || ἀδύνατον Taylorus: δυνατὸν X: οὐ δυνατὸν C (Bk. Turr.) || πληρωθῆναι libri (Turr.): κληρωθῆναι Marklandus (Bk.). || § 7. προσδοκῆσαι δεῖ] προσδοκῆσαί X^K (non addito δεῖ): προσδοκᾶτε C (Bk.). V. Foertsch. observatt. p. 29. || δοκιμασθέντα nunc scripsi secundum X^K, qui δομισθέντα. Scribebatur δοκιμασθέντ'. || ἐξιούσαν Vindobon. et Scaliger. Libri ἀξιοῦσαν. || τῶ ἐνιαυτῶ] τῶ ἐαυτοῦ ἐνιαυτῶ conl. Reiskius. || § 8. init. οὐ τοῦτο] οὐ om. X^K, add. Stephanus. || § 9. ἥκιστα περὶ libri (Turr. coll. Bernhardyi synt. Gr. p. 200.): περὶ seclisit Bekkerus. || τῇ πολιτεία seclisit idem. At v. Foertsch. comment. p. 21. || παραλαβόντες Markl. et Emperius (Turr.). Libri προλαβόντες (Bk.). || § 10. εἰ μὲν X (nunc rec.): εἰ μὲν δὲ C (vulgo). || ἔδοκιμάζετο] ἔδοκιμάζετε X, add. C ἄτε βεβουλενικός. || ἄρμα] τοῦνομα Reiskius, γράμμα Emperius. || νῦν δὲ X (nunc rec.): νυνὶ δὲ C. || μῆδὲ βεβουλενικός om. C. V. Saupp. ep. crit. p. 21. || φανοῖσθε] φανεῖσθε Bekkerus. || § 11. ἐβούλευσεν] ἐβούλευσας X, unde Reisk. effecit ἐβούλευσεν ἄν, recte fortasse. || ταύτην δὲ τὴν ἀρχὴν Markl. et Emperius (Turr.). Libri ταύτης δὲ τῆς ἀρχῆς (Bk.) || κύριος] κύριός τε X. || § 12. καθήκειν] προσήκειν conl. Franzius. || πῶς οἴεσθε] ὡς οἴεσθε X. || δικάζοντα, ὄν] ὄν om. X. || αὐτὸς οὗτος C: αὐτὸς ὧν οὗτος X: αὐτὸς ὧν τοιοῦτος Ald. (Reisk.) || § 13. ἀρ' οὐκ Stephanus. Libri ἀρ' οὐν. || ἠγγήσασθαι X. || αὐτῶν αἰτίους ἠγγήσεσθαι, ὅταν γένωνται] πάντων αἰτίους ἠγγήσεσθαι, ὅσα ἐγένοντο Markl.: πάντων αἰτ. ἠγ. ὅσα γεγένηται Kayserus. Mihi nunc scribendum videtur αὐτῶν αἰτ. ἠγ. ὅταν ταῦτὰ γένωνται (vel γένηται) ἐκείνοις τοῖς χρόνοις. || κἀκεῖνοι X (nunc recepi), ab orphanis enim orator redit ad cives: κἀκεῖνο vulgo. Possis etiam κἀν ἐκεῖνοι. || [Θρασύβουλος] nunc seclisit Kaysero auctore. || Λαοδάμαντα X^K, ut § 14. || τε ἀποδοκιμασθῆναι] γε ἀποδ. X. || ὃς ὅπως C: ὃς om. X. || διάκειται Scaliger. διακεισθαι X: διεκειτο C (Bk. Turr.). De toto loco v. Emendatt. Lys. fasc. p. 31 sq. || § 14. τοῦτον δοκιμάσητε nunc ego scripsi (Emendatt. Lys. p. 32.). αὐτὸν δοκιμάσητε libri. || ἀγῶν Turr.: erat ἀγῶν. || ἡ σκοπεῖν habet X^K sine ulla correctione. || § 15. init. in X^K est Λαοδάμαντι, ut mox. || καθιστάναι Turr. coll. or. 25. § 3. Libri καθιστάνειν (Bk.). || ὑμῖν δὲ τόνδε

ἀποδοκιμάσαι, δόξετε γὰρ κἀκείνον δικαίως ἀποδοκιμάσαι X, praeterquam quod post δικαίως additur ἄν, quod delevi Dobraeo auctore (Turr.). V. imprimis Saupp. ep. crit. p. 17 sqq.: καὶ εἰ μὲν τόνδε ἀποδοκιμάσετε, δόξετε κἀκείνον δικαίως ἄν ἀποδοκιμάσαι C (Bk.). || extr. ἔάν δὲ μὴ δὲ τόνδε οὐκ ἐκείνον X^K. || § 16. ἔξαμαρτανόντων] ἔξαμαρτόντων G. A. Hirschigius coll. § 20. || § 18. τοιούτους τοὺς Markl. Libri art. om. || ἐφυγεῖν Markl. (Turr.) Libri ἐκφεύγειν (Bk.). || α γεγενημένων usque ad οἷας ἐγὼ ὑπὲρ τοῦ δήμου (incl.) recentiore atramento litterae restauratae sunt in X^K. || § 19. ὁ ἄλογον δοκεῖ Stephanus: τὸ ἄλογον δοκεῖ X: τὸ ἄλογον δοκοῦν C (Bk. Turr.). V. Emendat. Lys. fasc. p. 32. || § 20. πολλὰ Reisk. Libri πολλοὺς. || τοιαῦτά σοι ἐγὼ Turr. Libri τοιαῦτας οἷας ἐγὼ (Bk.). || § 21. οὐδ' ὡς ὁ πατήρ habet X^K (non οὐδ'), at deinceps οὐδ' ὡς οἱ πρόγονοι. || § 22. πᾶν γὰρ] πάντα γὰρ X. || § 23. ἡμᾶς X (nunc rec. cum West.): ὑμᾶς C. || § 24. τοῦτο] Malim τοσοῦτο. || ἐκατέρω Reisk. (Turr.) Libri ἐκατέρων (Bk.).

τ

Or. 27. Inscr. κατὰ ἐπικρά καὶ τῶν συμπροσβεβυτῶν ἐπίλογος ὡς θεόδωρος (ut genetivi forma incerta sit) X^K. || § 1. ἐπιλείψει Reiskius (Turr.). Libri ὑπολείψει (Bk.). || § 2. ἤτιον τοσοῦτον] τοσοῦτον om. C (om. Bk.). || πλήθος....] Punctis ali- quid deesse mihi videri significavi. Confirmat lacunae suspicionem

X^K, qui πλήθος et eandem notam in mg. habet: πλήθος τῶν κινδύνων Franzius: βλάβος Reiskius: ἔχθος sensui aptum fore putat Sauppianus. || ὑμῖν] ἡμῖν X. || γίνεται X^K: γίνεταί vulgo. || ὅποταν scripsi pro ὅποτε ἄν. || § 3. τὴν πόλιν Marklandus. Libri τῇ πόλει (Bk. Turr.). || καταστάντες] κατασταθέντες G. A. Hirschig. || § 4. Ὀνομάσαντος] Ὀνοσάνδρον vel Ὀνομακρίτον Reiskius: Ὀνομακλέους Franzius. Rerum memoriae convenerit Τιμαγόρον (Athen. VI. p. 251. Dem. de f. Legat. § 137.) || τούτον δὲ] τούτε δὲ X^K. || ἀπεψηφίσασθε] ἀποψηφίσασθαι X, quod nisi concinnitas obstaret, defendi posset. || ἀπάντων] ἀμοφῶν Schottus, quod aut ipsum aut simpliciter αὐτῶν malim. || ἀλλ' αὐτοὶ C, αὐτοὶ X. || § 5. τότε πάντες] τοὺς πάντας X. || § 6. ἔχουσι Dobraeus. Libri ἔξουσι (Bk. Turr.). || ὀφθῶσιν] ληφθῶσιν G. A. Hirschig. || ἀδικημάτων] λημάτων idem. Franzius comparat Plat. Civit. II. p. 365. extr. || § 8. αὐτοῖς κρίσιν C: αὐτοὺς κρίσιν X. || δεδωκέναι] Kayserus addit δοκεῖν, probabiliter. || § 9. οὐ δὲ ταῦτα X^K. || § 10. εἰσφορὰς Reiskius (Turr.): εἰσφορὰν libri (Bk.). || § 11. ὑμεῖς C: ὑμῖν X. || ἔστιν ὅτε] Fort. ἔστι μὲν ὅτε. || § 12. οἱ ἀδικούμενοι Contius et Brunckius ad Soph. Antig. 260. Libri art. om. || ἐξαιτεῖσθαι libri Reiskiani: ἐξαιτήσονται X: ἐξαιτήσονται C (Bk. Turr.). Nisi statuere velis e superiore verbo ποιήσουσιν infinitivum ἐξαιτεῖσθαι pendere, pro

Μπο αὐτὴ ἐπιχειρήσουσιν vel ζητήσουσιν substituendum aut tale verbum alicubi excidisse putandum erit. Totum locum sic restituendum esse existimat Kayserus: εἰδισμένοι οἱ δημόται καὶ φίλοι καὶ κλαίοντες ἐξαιτήσονται αὐτοὺς κ. τ. λ. || § 13. ἀποδείξαντες X^K. || οὕτως πείθειν X^K: οὕτω πείθειν vulgo. || ὡστ' Turr.: ὡστε Marklandus (Bk.): ἴσως τ' X: καὶ ἴσως C. || § 14. δεήσεσθαι] δεήσασθαι Emperius, quam formam Graecis inauditam recepit Westermannus, rectius δεηθῆναι Kayserus, sed neque ex hac forma δεήσεσθαι natum esse verisimile est, et ea quae antecedunt ἐτι δὲ τοὺς αὐτοὺς ἠγεῖσθαι χρῆ labem contraxisse puto. || τὰ ὑμέτερα] Libri art. om. || ὑμᾶς αὐτόγε X^K. || § 15. εἰ ὑμεῖς παρὰ X^K. || § 16. τιμήσατε Stephanus. Libri τιμωρήσατε.

Or. 28. § 1. αὐτῶ πολλάνκις] Nunc malim αὐτῶ οὐδὲ πολλάνκις. || § 3. ἐπὶ ante τοῖς τοιούτοις debebat G. A. Hirschig. || § 4. πάντας] πάντας ἄν Cobetus. Marklandus voluerat ἔγωγ' ἄν πάντας. || § 5. καὶ ἐπειδὴ Stephanus. Libri ἐπειδὴ καὶ. || § 6. ἐπειδὴ δὲ τάχιστα X^K. || ἐνέπληντο Cobetus coll. Aristophl. vesp. 1304 sq. Libri ἐνεπέπληντο (Bk. Turr.). || τῶν ὑμετέρων] τῶν om. XC. || § 7. ἅμα Reiskius. Libri ἄλλα. || ὑφήρηται Reiskius (Turr.). Libri ἀφήρηται. || καθιστάναι Turr. Libri καθιστάνειν (Bk.). || οὕτως γὰρ X^K: οὕτω γὰρ vulgo. || τὸν νοῦν ἡμᾶς X^K. || ἔξειν] ἄξειν Cobetus. V. Benseler. ad Isocr. Areop. p. 93. || § 8. οὕτως τελευτήσας X^K: οὕτω τελευτήσας

vulgo. || ἤδη τί δοκουν^τ. (sic) X^K. || § 9. τῶν χρημάτων] τῶν om. XC. || παρὰ τῶν ἐχθρῶν] παρὰ τῶν προέδρων ego conieci in Observatt. in orat. Atticos p. 39., quod etiam nunc verum puto. || διαφθεῖρειν X (Turr.): διαφθείροντας C (Bk.). V. Sauppil ep. crit. p. 21 sq. || § 10. ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι nunc edidi cum Schotto: ὧ ἄνδρες δικασταί libri (vulgo). || § 11. ὅστις libri (Turr.): ὅτι ὅστις Stephanus (Bk.). V. Foertsch. observatt. p. 54. Sauppil ep. crit. p. 23. || § 12. ἀλικαρνασοῦ praeter C etiam X^K. || οὐ τὴν αὐτὴν nunc Sauppil auctore (ep. crit. p. 22.) scripsi: τοιαύτην libri (Bk.): οὐ τοιαύτην Ald. (Turr. et ego in I.) || ἀλλ' ὅσοι X (Turr.): ὅσοι C (Bk.). || § 13. ἰσχύειν Marklandus (Turr.). Libri ἴσχειν (Bk.). || εἶναι πολείας X^K. || ὑπόλογον Stephanus. Libri ὑπὸ λόγον. || § 14. ποιήσαιεν ego de meo. Libri ποιήσαιεν (Bk. Turr.). || ὑμᾶς αὐτοὺς X^K. || ποιήσωσι libri (Turr.): ποιήσουσι Marklandus (Bk.). || § 15. ὅτε γὰρ ἠγησάμεθα Reiskius et Kayserus coniecerunt, ἐπάσχομεν solus Kayserus. Vulg. tamen defendi potest: „Quotiescumque opinamur salutem nos consequutos, graviora patimur,“ ut sententia generalis sit. || καὶ τοὺς ὑμετ. — ποιήσατε post βουλευέσθε § 16. poni voluit Bekkerus. Sed v. nos in Schneidewini Philol. V. p. 359 sqq. || § 16. habet αὐτῶν X^K. || § 17. καὶ οἱ Ἀλικαρν. Reisk. Libri

art. om. (om. Bk. Turr.) Ceterum ἀλικαρνασσεῖς praeter C etiam X^K. || αὐτοῖς scripsi cum Sauppio. || τὴν δίκην] δίκην C (Bk.).

Or. 29. § 2. ποῦ χρῆ] ποῦ χρῆ X. || πῆ ζητῆσαι] ποῖ ζητ. XC. || § 3. πωλητὴν Dobraeus et Emperius (Turr.). Libri πολιτῶν (Bk.). || τριῆραρχον αὐτὸν] αὐτὸν om. C (om. Bk.). || § 4. οἱ μὲν τὰς] Reiskius voluerat ob μὲν τὰς μεγίστας. V. Foertsch. observatt. p. 54 sq. || § 5. προσήκειν X (Turr.): προσήκει C (Bk.). || δεδοχθαι Markl. et Emperius. Libri δέδοκται (Bk. Turr.). Baiterus abesse vult. || § 6. περὶ Ἐργοκλέους nunc e X restitui: παρ' Ἐργοκλέους C (vulgo). || μεσεγγυηθέντη (sic) X^K. || [καὶ μὴ κατηγορεῖν] inclusi Dobraeo auctore ut cum verbis proxime sequentibus pugnantia. || ἐπειδὴ] ἐπειδᾶν X^K, sicut C. || βουλομένων Taylorus. Libri βουλομένην (Bk. Turr.). || μὴ νύειν libri (Turr.): μὴ νύσειν Stephanus (Bk.). V. Foertsch. observatt. p. 56. || § 7. τριῆραρχίαν nunc correxī cum Tayloro coll. § 4. Libri τριῆραρχον (vulgo). || § 8. οὐδὲν γὰρ] Planus erat οὗτος γὰρ οὐδὲν. || καὶ πολλῶ πλείον αὐτῶ τούτων ego nunc de meo emendavi: καὶ πολλῶ πλείον δ' αὐτῶ τούτων X^K (nisi forte latet πλείονα αὐτῶ): καὶ πολλῶ πλείον' αὐτῶ τούτων Ald., κ. π. πλείω αὐτῶ τούτων Bekkerus (vulgo). || § 9. καὶ γὰρ δὴ δεινὸν ἂν Cobetus, perinde ac § 11. (Emendatt. Lys. fasc. p. 27.) Utrobique libri καὶ γὰρ ἂν κα' δεινὸν (Bk. Turr.). || ὑμέτερα αὐτῶν X^K: ὑμέτερο αὐτῶν vulgo. || § 10. κακοοῦντες] κακόνοι ὄντες Cobetus. Cfr. or. 13. § 13. || § 11. τῆς αὐτοῦ Turr.: τῆς αὐτοῦ ceti. || § 12. εἴησαν] οἱ ἦσαν X. || πειραιέως X. || § 13. οὓς ἂν λαμβ. X^K.

Or. 30. § 1. τινὲς εἰς κρίσιν X^K: τινες εἰς κρ. Bekk. || ἰξίῳ] ἄξιον C (Bk.). || § 2. οἶα τὴν πόλιν libri, etiam X^K (Turr.): ὅσα τὴν πόλιν Bekk. cum Ald. || τοὺς Σόλωνος Reisk. Libri τοῦ Σόλωνος. V. nos ad or. 12. § 64. || αὐτὸν habet h. l. X^K. || ἐξέτη Taylorus. Libri ἐξ ἔτη. || § 3. τεταμιεύμεθα] ἐταμιεύομεθα Kayserus in annal. Heid. p. 232., recte fortasse. Contra Coraas ad Isocr. II. p. 200. perfecto hoc servato paullo post παρέχονται scribi vult. || § 4. ἐπειτα διορισμένον Ald.: ἐπὶ τὰ διορισμένα X: ἐπειτα διορισμένα C. || ἀναγράφειν, αὐτὸν ἀπάντων κύριον ἐποίησατο Aldus (Turr.): ἀναγράφειν αὐτὸν. ἀπάντων κύριον ἐποίησατε X^K: ἀναγράφειν, αὐτὸν ἀπάντων κύριον ἐποίησεν C (Bk.). || καὶ ὅσα... διαχειρίσας Turr. post Reiskium, qui recte coni. καὶ ὅσα οὐδεὶς ἄλλος διαχειρίσας. X habet καὶ ὅσα χειρίσας, C autem καὶ τοσαῦτα χειρίσας, unde Bekkerus καὶ τοσαῦτα διαχειρίσας. || § 6. ἀπάντων γε αὐτῶν τὴν Turr.: ἀπάντων Γ δὲ (sic, una littera deleta) τὴν X^K: ἀπάντων τὴν C (Bk.): ἀπάντων αὐτῶν τὴν Franzius. Particula γε sane in illa editorum Turr. emendatione incommode posita. ἀπάντων ἀθρόων τὴν Marklandus: ἀπάντων συλλήβδην τὴν Kayserus in annal. Heid

p. 232. Ego nunc conicio *ἀπάντων ἐνταῦθα τὴν* vel *ἀπάντων ἐν ταύτῳ τὴν*. || ποιήσασθε libri (nunc rec.): ποιήσασθαι Markl. (vulgo.) || § 7. τότε δὲ περὶ τῶν ἐμῶν τούτῳ Vindob. (Turr.): τότε δὲ περὶ τῶν ἐμῶν τότε X: ἐγὼ δὲ περὶ τῶν ἐμῶν τότε C (Bk.). || τετρακοσίων Taylorus, sicut infra etiam. Libri τριακοσίων. || ἐνθυμείσθε· τούτων Sauppis: ἐνθυμείσθε τῶν X: ἐνθυμείσθε ὅτι ἐκ τῶν (Bk.). Non tamen disiteor mihi magis placere vel Marklandi illud ἐνθυμ. τῶν τοιαῦτα λεγόντων ἂν ἀκούσητε vel Westermanni ἐνθυμ. ὅτι εἰ ἀκροᾶσθε (vel ἀνέχεσθε) τῶν τοιαῦτα λεγ. || τετρακοσίων πλεῖον ἢ χίλιοι X, nisi quod τετρακοσίων a Tayloro pro τριακοσίων correctum est (Turr.): πλεῖον ἢ χίλιοι τῶν τριακοσίων C (Bk. praeterquam quod τετρακοσίων scripsit). || § 8. πεντακισχιλίων nunc Tayloro auctore cum Rauch. edidi: τριακοσίων X^K: τρισχιλίων vulgo. || § 9. οἶμαι — νομίζω οἶμαι — νομίζων X. νομίζω secluserat Rauch., at ne sic quidem locum persanatum puto. Kayserus ad sententiam recte videtur coniecisse οἶμαι, θανμαστόν ἐστὶν ὑμᾶς Νικόμαχον vel Νικόμαχον ὑμᾶς. Nunc vero mihi simplicissima emendatio haec videtur οἶμαι — νομίζειν Νικόμαχον ἐτέροις ὡς ἀδικοῦσι μνησικακεῖν ἄξιον, ὃν ἐγὼ. || ὡς ἀδικοῦσι nunc ex emendatione Kayseri scripsi: ἀδίως X^K: ἀδίκοις cett. In ed. I. pro insiticio habui assentientemque nactus sum Rauchensteinium. || § 10. καὶ οὐ τὰ Reiskius. Libri οὐ om. || Κηφισιεύς Palmerius: Κηφισεύς XC. || δέισαντας X^K. || § 11. Νικομαχίδην Νικόμαχον Palmerius. Sed v. Hemsterhus. ad Luciani Tim. 44. Foertsch. comment. p. 34. Schoemann. ad Isaeum p. 344. C. Fr. Hermann. Abhandlungen p. 47. n. 14. || § 12. Χρέμων Schottus (Turr. coll. § 14.). Libri Κλεοφῶν (Bk.). || § 13. ὅποσοι ἡμῶν X^K (sed fuit ὑμῶν). || ἴσως τίς ἦν X^K. || § 14. στρομαχίδης praeter C habet etiam X^K. || § 15. καὶ τῆς εὐνοίας] καὶ particulam quibus in ed. I. incluseram uncis nunc rursus liberavi. ||

τ ν

συγκαλεσάντων X. || § 16. οὐδένα X (Turr.): οὐδέν C (Bk.). || τούτου Sauppis coll. Dem. or. 25. § 66. Dinarcho ap. Harpocr. v. ὑπόλογος. V. Saupp. ep. crit. p. 23.: τουτ X^K (qui αὐτῷ τουτ ὑπολόγον): τοῦτο C (Bk.). || μέρος τί X^K. || § 17. στηλῶν Taylorus: εὐπλῶν X: ὄπλων C. || § 18. χρὴ μανθάνειν Turr.: μανθάνειν χρὴ C (Bk.): μανθάνειν X. || ὥστε ἄξιον X^K: ὥστ' ἄξιον vulgo. || παρέδοσαν, ὥστε ἄξιον ἡμῖν τὰς] παρέδοσαν ἡμῖν, ὥστ' ἄξιον τὰς Reiskius et Baiterus, quorum coniecturam expressit Rauchenst. || τῆς τύχης ἔνεκα] τῆς γε τύχης ἔνεκα G. A. Hirschig. coll. or. 31. § 29. Vel hoc vel ἀλλὰ τῆς τύχης ἔνεκα ego quoque conieceram. Sed v. ad or. 10. § 15. || § 19. [ἔπειτα] nunc cum Rauch. secluserat. ἔπειτ ἂ X^K. Westerm. coni. ἐπεὶ ταῦτα μᾶλλον. || ἔτι δὲ] ἔπειτα Kayserus in annal. Heid. p. 232., ἔπειτα δὲ Bergkii, qui in annal. philol. et paedag.

Lips. 1852. 4. p. 392. locum sic constituit ἐπεὶ τὰ μάλιστα συμ-
φέρει τῇ πόλει, ἔπειτα δὲ ὁ ὄμιλος ἐψηφίσατο, εἰ δυνήσ.
δαπανᾶν. || προσιόντων et infra προσιόντα Reiskius. Libri προσ-
όντων et προσόντα. || § 20. ἱκανὰ ἦν ἄ nunc e Marklandi
emendatione cum Bekk. rescripsi: ἱκανὰ εἶναι libri (Turr. et ego
in I.). || § 21. καίτοι οὗτος Reiskius (nunc recepi. Turr.): καὶ
τούτοις libri (Bk.): κατὰ οὗτος Jacobs. in Athen. p. 320. et
Rauch.: καὶ Cobetus: καπὶ τούτοις ego post Markl. in ed. I. ||
καὶ εἰ] εἰ δὲ C (Bk.). || ὑμῖν] ἡμῖν X. || § 22. σύλας (pignora)
ego nunc de meo emendavi: σύλα X^K: σύλα vulgo. || δύο τά-
λαντα] Nisi amplius duo talenta mutuo sumserant Athenienses,
scribendum videtur τὰ δύο τάλαντα. V. die oligarchische Um-
wälzung zu Athen p. 123. n. 20. || καὶ τὰ τεύχη] καὶ om. X. ||
ἡ βουλευούσα] ἡ ἀεὶ βουλευούσα Sluiterus, recte. || τὰ πονηρό-
τατα Reisk. Libri art. om. (om. Bk. Turr.) || § 23. καθιστάσι
Reiskius. Libri καθιστώσι. || προσέχουσι] γὰρ add. Marklandus,
δὲ Sauppilus: illud malim. || αὐτῶ τιμήσ. Reiskius: αὐτῶν τιμήσ.
Vidob.: αὐτὸν τιμήσ. cett. || § 26. ἀλλὰ ὅτε X^K: ἀλλ' ὅτε
vulgo. || χρήματα C: χρήμασι X. || ἀλλὰ τῶν] ἀλλὰ καὶ τῶι
Cobetus. Sed v. Schoemann. ad Isaeum p. 334. || § 27. πε-
πράσθαι X^K. || § 28. αὐτοῖς libri (Turr.). V. Emperii observat.
p. 45. et nostra in Vindic. Lys. p. 106.: αὐτοῦς Marklandus
(Bk.). || § 29. δεινότατον] δεινότατον, ὅτι C (Bk.). || οὐ προσ-
ῆκει] οὐδὲν προσῆκει Reiskius. || § 30. ὑπὸ τούτων C: ὑπὸ
τῶν X. || § 32. ζητήσουσι [πεῖθειν] scripsi e sententia Franzii et
Turr.: ζητήσουσι X (Turr.): ζητοῦσι C (Bk.). uterque sine πεῖ-
θειν: αἰτήσουσι Foertschius (West.). || § 33. ὥσπερ ἂν τούτους
nunc e libris restitui: ἂν enim cum σώζοντας iungendum, quod
prope necessarium erat, ne deprecatores illi vere Nicomachum ser-
vaturi esse viderentur: ὥσπερ καὶ τούτους Turr., ὥσπερ δὴ τού-
τους Cobetus, ὥσπερ αὐτοῦς τούτους ego in ed. I. (Emendatt.
Lys. fasc. p. 26.) || ἐπ' ἂν X^K. || οὔτε Νικόμαχος οὔτε
τῶν seclisut Dobraeus. Nomen Νικόμαχος suspectum. Ego in
Vindic. Lys. p. 107. conieci οὔτε Τισαμενὸς οὔτε τῶν vel τῶν
ὑπὲρ Νικόμαχου. || § 35. τοίνυν] οὖν C (Bk.). || ἀξιοῦμενοι]
ἐξαιτούμενοι Sauppilus. V. Koen. ad Gregor. Cor. p. 157. Bekkeri
anecd. p. 80. || παρακαλοῦμεν ὑμᾶς dedi e coni. Turr. Libri ὑμᾶς
om. Marklandus voluerat ὑμᾶς παρακαλοῦμεν. || καὶ μὴ πρὸ nunc
e Marklandi coni. scripsi: καὶ om. libri (om. vulgo). || ὑμετέραν
νομοθεσίαν] ἡμετέραν νομοθεσίαν X.

Or. 31. § 1. excidit littera initialis in X^K. || βουλευτή-
ριον Bekkerus. Libri δικαστήριον. || συμβουλευέσειν X^K (Turr.):
συμβουλεύειν Bekk. || § 2. ἔνεστί τε libri (Turr.): ἔνεστι δὲ
Bekk. || τινὰ οἶδε X^K. || § 3. ἐγὼ τε Marklandus. Libri ἔγωγε. ||
διατούτο X^K, ut § 25. || ὅ τι ἱκανῶς X^K, nisi quod ὅτι legitur
(Turr.): εἰ τι ἱκ. Bekk. || § 4. εἰσι τῶ λόγῳ, ἀποφῆναι ego de

meo. Libri art. om., editi distinguunt εἰσι, λόγῳ ἀποφῆναι. Reiskius εἰσι λέγειν. V. Emendatt. Lys. fasc. p. 35 sq. Etiam X^K post λόγῳ virgulam habet. Praeterea nunc ἀποφῆναι ἂν scribendum suspicor. || ἐξ ὧν — ὑπολίπω nunc auctore G. A. Hirschigio cum Rauch. scripsi. Libri ἐξ ὧν — ὑπολίπωμαι. Emperius ἐξ deleri voluit. || § 6. μετέχουσι X^K: μετέχουσιν. vulgo. || καὶ γὰρ οἶ] καὶ γὰρ X^K sine οἶ, quod Steph. add.: ὅσοι δὲ C (Bk. Turr.). || πατρὶς αὐτοῖς ἐστὶν X^K (Turr.): πατρὶς ἐστὶν αὐτοῖς C (Bk.). || § 6. extr. πατρίδα ἑαυτοῖς praeter C etiam X^K (non αὐτοῖς), et sic dedi. || § 8. κατὰ τοῦτο] κατὰ τοσοῦτον C (Bk.). || οἷ δ' εἰς X^K. || τὰ ἐναντία] τὰναντία C (Bk.). || § 9. ἐνθάδε] „immo ἐν-θύνδε“ Bekk. || τούτων τί X^K. || κατειργασμένοις C et Reiskius: κατεργασαμένοις X, unde nisi proverbialis loquutio esset ἐπ' ἐξειργασμένοις (Steph. thes. v. ἐξεργάζομαι p. 1283. ed. Didot.), corrigerem κατειργασμένοις. || παρασχεῖν nunc restitui e X: παρῆσχε vulgo. Cfr. or. 6. § 42. ἔξει ὅ τι λέγειν. Hermann. de part. ἂν p. 130. || § 10. καίτοιγε ego de meo: καὶ γὰρ libri: καίτοι Bekkerus (Turr.). Cfr. or. 1. § 42. or. 8. § 11. or. 11. § 7, ubi καίγε in codd. est pro καίτοιγε. || § 11. γνώμη τοῦτο] τοῦτο γνώμη C (Bk.). || τῶν αὐτῶν ἀδικημάτων] τῶν ταῦτ' ἠδικημάτων G. A. Hirschig. Sed v. Markl. in ed. Reisk. p. 476. || § 12. ἦν ταλαιπωρεῖν Taylorus. Libri ἦ ταλαιπωρεῖ. || ὁράται X^K. || § 13. ὅς οὐ τι Sauppius in ep. crit. p. 103. (ὅς οὐ iam Marklaudus, ὅς οὐχὶ Bremius voluerat): οὐτ' εἰ libri. οὐ γὰρ Reisk. (Bk. Turr.) || φαίη δ' ἂν ταῦτα καὶ αὐτὸς ἐλεγχόμενος nunc ego emendavi post Kayserum, qui φῆσει δὲ αὐτὸς ταῦτα ἐλεγχόμενος coniecit. φηγὰς κατὰ ταῦτὰ καὶ αὐτὸς γενόμενος Westermannus (Rauch.), in qua coniectura κατὰ ταῦτὰ ab h. l. aliena sunt: φημὶ δὲ καὶ ταῦτα καὶ αὐτὸς παραγενόμενος Sluiterus et Sauppius: φῆ δὲ καὶ ταῦτα καὶ αὐτὸς γενόμενος X: καὶ ταῦτα, ὡς φησί, καὶ ἄστὸς γενόμενος C. || § 14. μέντοι τί X^K. || § 15. εἰσενεγκεῖν] εἰσενέγκειεν Reiskius. || § 16. ἐνθάδ' Ald.: ἐνθα X, om. C. || ἐλέγχειν αὐτόν.] In ed. I. puncta apposueram, quibus probationem ipsam excidisse indicarem. || Μαρτυρία τῶν αἰρεθέντων μετὰ Διοτίμου e notis cod. X eruit Sauppius ep. crit. p. 81. (μαρτυρία τῶν αἰρεθέντων μετὰ διο X^K in mg.) Bekkerus notis illis non recte intellectis dedit Μαρτυρία τῶν περὶ Διοτίμου (Turr.): C habet Μάρτυρες. || § 17. ὠφελήσει — κερδαίνει C: ὠφελῆσοι — κερδαίνοι X: ὠφελῆσαι — κερδαίνοι Ald. Totum locum sic constituit Cobetus: οὐχ ὅπως ὠφελῆσε τὴν πόλιν ἐν τοιοῦτῳ καιρῷ καὶ ἀπορία κατασταῶσαν ἀλλὰ καὶ κερδαίνειν — παρεσκευάσατο. V. or. 33. § 3. || ὁρώμενος X. || § 18. οἷ νῦν αὐτόν] οἷ νῦν αὐτῷ Reiskius et Cobetus. „Sed v. Antiph. or. 1. § 11. or. 2. α. § 2. or. 3. γ. § 6. Dem. Mid. § 107. c. Pantaen. § 59.“ Turr. Adde Eur. Androm. 735. Maetzner. ad Antiph. p. 128. || § 19. τό τε, ἀφελόμενον X^K. || § 20. οἶδα

Taylorus: ἤδη X: οἶμαι C. || δίκαιον εἶναι nunc ex Emperii emendatione reposui pro *ικανόν εἶναι*, quod non usurpatur illo modo ab Atticis scriptoribus. || *ὁποῖός τις ἦν — αὐτήν* X^K. || § 21. *ἔαντιῆς]* αὐτῆς C (Bk.). || *παραλιπούσα]* παραλείπουσα Viudob., quod nunc placet, siquidem illa mulier Antiphani tres minas adhuc viva tradidit. || *ἄρα δῆλον* X^K. || *ἂν ποιήσουσα]* ἂν debebat Dobraeus. Sed cfr. quae conferri iubent Turr. eorundem annot. ad Lycurgum p. 131. et 270. Adde Frankii Quaestiones Aeschin. (Fuldae 1841.) p. 11. Weber. ad Dem. Aristocr. p. 155. Baeumlein. de modis Graecis p. 358 sq. || § 22. *μικρα* nunc ex Emperii emendatione scripsi pro vulg. *μηδ*. || § 23. extr. spatio relicto titulus non legitur in mg. X^K. || § 24. *Τί οὖν libri:* *Τί ἂν οὖν* Bekk. (Turr.) Sed v. Hermann. de part. ἂν p. 157 sqq. Bernhardy synt. Gr. p. 411., interpretes ad Lycurgum § 144., imprimis Maetzner. p. 326. || *περὶ τὴν πατρίδα]* *περὶ* debebat Cobetus. || *τότε κακόν* Venetus Taylori et C: *τότε ἀγαθόν* X^K. || *ἤδη — ἤδη]* Prius ἤδη ego in ed. I. pro insiticio habui, *πάλα* Cobetus substitui voluit, pro altero *νῦν* δὴ maluit Westermannus. in iterato vero vocabulo acumen quoddam quaesitum inesse intellexit Rauchensteinus. || *τιμησεται]* *τιμησεται* Cobet. || § 25. *τοὺς πονηροὺς* vir celeberrimus apud Taylorum: *τοῖς πονηροῖς* libri. || § 26. *οὐχ ὅπως μὴ τιμασθησεται. . . .* nunc Reiskio auctore edidi: *μὴ* om. libri. Ceterum desunt nonnulla. Sluiterus addidit *ἀλλὰ καὶ βουλευεῖν*, Marklandus *ἀλλ' ὅπως τιμηθήσεται*, Rauchensteinus *ἀλλ' ὅπως τιμησεται*. || *δικαίως γ' ἂν* nunc e libris revocavi (τ' X pro γ'): *δίκαιός γ' ἂν ἦν* scripsi cum Cobeto in ed. I. || *ὅστις]* Ne quis *εἴ τις* requirat, cfr. or. 4. § 41. Aristoph. equit. 1275. Bernhardy synt. Gr. p. 291 sq. Maetzner. ad Antiph. p. 244. || *τιμασίας* nunc Dobraeo auctore correxi: *ἀπορίας* libri (vulgo): *ἀτιμίας* Kayserus coll. § 29. || *ἐκκλησιάζοιτε* nunc e Kayseri in annal. Heidelb. p. 231. emendatione scripsi (West.): *ἐκκλησιάζεται* X (Turr.): *ἐκκλησιάζοιτο* C (Bk.): *ἐκκλησιάζεσθαι* in ed. I. dedi, quanquam vel *ἀγωνίζεσθαι* vel *ἐξετάζεσθαι* requiri autumavi. Totum locum sic refingendum putat Kayserus l. d. *καίτοι δικαίως γ' ἂν, ὅστις — ἐλευθερίαν, οὐ περὶ τοῦ βουλευεῖν αὐτόν, ἀλλὰ περὶ τοῦ δουλεύειν καὶ τῆς μεγίστης ἀτιμίας ἐκκλησιάζοιτε*. || § 28. *οὐ γὰρ δήπου* Cobetus. Libri *οὐ γὰρ ἂν δήπου* (Bk. Turr.). || *τοιούτων ποτε]* *τοιούτων ποτε* X^K, *τοιούτων τότε* C. || § 30. *διότι ποτε* X^K. || *ἔδειχθη]* tuetur Kayserus vel *ἐπεδείχθη* scribendum existimat: *εἰσήχθη* scripsi in ed. I. (Emendatt. Lys. fasc. p. 23.): *ἐνομίσθη* Dobraeus, *ἐτάχθη* Sauppis, *παρεδείχθη* Rauchensteinus. || *γίνεσθαι* X^K: *γίνεσθαι* vulgo. || § 31. *καὶ οὕτω συντιμηθῆναι]* καὶ οὕτως γε *τιμηθῆναι* coniecit Reiskius: καὶ οὕτως *ἀξίον* vel καὶ *τοιούτων ὄντων* *τιμηθῆναι* Rauchensteinus: *τὴν καθόδον ὑμῖν τιμηθῆναι* Kayserus in annal. Heidelb. p. 232. An forte scripsit Lysias *διὰ*

τούτους (intell. τούς κινδύνους) ἂν τιμηθῆναι? || § 32. βουλεύεσθαι] βούλεσθαι X. || extr. ἄλλων γε] ἄλλων τε X, ἄλλων C. || § 33. διαμαχοῦμενος Marklandus. Libri διαμαχοῦμενος (Bk. Turr.). || § 34. τούτων αὐτοῦς Reiskius: τούτων αὐτῶν libri. || ὄντες αὐτοί] ὄντες αὐτῶ X. || κοινὰ] κοινὰ Taylorus, δεινὰ Turr. Verum ἀλλότρια non ad παραδείγματα, sed ad ἐπιτηδεύματα refertur. Planius dixisset καὶ κοινὰ παραδείγματα καὶ — ἀλλότρια. Vulg. tuetur etiam Foertschius observatt. p. 57 sq.

Or. 32. Argumentum prius una cum initio orationis usque ad § 4. τὴν ἐαυτοῦ θυγατέρα legitur in Walzii rhetor. Graec. V. p. 546 sq., alterum in Dionysii Hal. t. V. p. 497 sq., cui totum huius orationis fragmentum debetur. || § 5. et 7. Θρασύλου Turr. Libri Θρασύλλον, quod ego recepissem, nisi or. 21. § 7. propter codicis X ceterorumque auctoritatem Θρασύλου probandum fuisset. Duplex enim λ alibi libri mscr. tuentur. V. Schoemann. ad Isae. p. 354 sq. Lobeck. Patholog. p. 137. || δικαίῳ περὶ Saupp. coll. § 23. (ep. crit. p. 143.), quum codd. AB Grosii habeant καὶ ὡσπερ. Cett. ἑτέρῳ εἰς (Bk.). || § 6. Post τετταράκ. μῆς... Sauppio conferenti § 15. videntur fere haec excidisse: ἐγγείους δὲ δισχιλίους δραχμάς δεδανεισμένας. || § 8. ἐπιλειπόντων Reisk. (Turr.) Libri ὑπολειπόντων (Bekk. ὑπολιπόντων, unde Emper. p. 48. ἐπιλιπόντων). || § 8. αὐτῇ Tayl. (Turr.) Libri αὐτῆς (Bk.). || § 10. ἔνεκα Dobson. Libri οὕνεκα. V. ad or. 22. § 3. || § 11. πολὺ ἂν εἶη ἔργον ego scripsi, eodem verborum ordine, qui est § 26. Libri πολλὰ ἂν εἶη. Iam Cobet. p. 97. scite voluerat πολὺ ἂν ἔργον εἶη, sed ἔργον facilius ante λέγειν poterat excidere. || ἠντιβόλει] Cobet. p. 97. ἠντεβόλει. || § 12. extr. δὲ αὐτοῖς] ὁ αὐτὸς Emperius. || § 13. ἐξέπλει Tayl. Libri ἐξέλιπε. || παρ' αὐτοῦ παρακαταθήκην Contius (Turr.). Libri vel παρ' αὐτοῦ παρακαθήκην vel παρ' αὐτοῦ καταθήκην (Bk.). || [κατα]λιπεῖν ego post Dobr., qui coni. λιπεῖν. Possis etiam ἐκλιπεῖν, modo ne ἀπολιπεῖν, quod voluit Westermannus. Libri καταλιπεῖν. || § 14. διοικίσει Reisk. (Bk. Turr.) Libri διοικήσει. || Κολλυτοῦ Turr. Libri Κολυττοῦ. Praeter locos a Turr. e C. Inscr. allatos v. G. Kiessling. de Hyperide comment. I. in Lycurgi perdr. or. fragm. p. 157 sq. Frank. ad Aeschin. Timarch. § 41. Maetznar. ad Dinarch. or. 1. § 76. || extr. πρὸς αὐτήν nunc Reiskio auctore edidi. Libri πρὸς ταύτην (vulgo). || § 15. ἐγγείους codd. AB Grosii atque etiam Reisk. in var. lect. (Turr.) Libri ἐγγύους (Bk.). || ἄπερ libri (Turr.). Cfr. § 6. Reisk. ἄ παρ' (Bk.). || § 18. πιστεύσαι τινα] Malim abesse τινα. || § 19. [εἰς ἀλλήλους] nunc ego seclusi, quippe quae Taylora teste libris mscr. desint: πρὸς ἀλλήλους Emperius (West.). || § 20. ἔχειν Reisk. (Bk. Turr.) Libri ἐλεῖν. || τρέψει Contius et Dobr. (Turr.) Libri στρέψει (Bk.). || γνωφεῖον Reisk. (Turr.) Libri γνωφεῖον ἱμά-

τια (Bekk. *ἑμάτια* inclus.). || § 21. *αὐτῷ* Reisk. (Turr.) Libri *αὐτῶν* (Bk.). || τὸ δὲ τούτοις *λελόγισται* Reisk. (Turr.) Libri *τούτοις* *λελογίσθαι* (Bk.). V. Emendatt. Lys. fasc. p. 32. || *ἔφ' ὧ* Sylburg. (Turr.) Libri *ἔφ' ὧν* (Bk.). || § 22. *τῶν παιδίων* AB Grosii (Turr.). Cett. *τῶν παιδίων*. || *χρημάτων* T et B Grosii (Turr.). Cett. *τῶν χρημ.* (Bk.) || § 24. *αὐτοῖς ὀρφανοῖς οὐσί* ego de meo. Libri *τοῖς ὀρφανοῖς οὐσί* (Bk. Turr.). Reisk. *voluerat τούτοις ὀρφ. οὐσί*. V. Emendatt. Lys. fasc. p. 23 sq. || *αὐτοῦ θυγατριδῶν* Helmstad. et regii Taylori (Turr.). Cett. *θυγατριδῶν αὐτοῦ* (Bk.). V. Saupp. ep. crit. p. 143 sq. || § 25. *ὅποι* AB Grosii (Turr.). Cett. *ὅπη* (Bk.). || § 26. *τοῦ Ἀλέξιδος* (Bk.). V. ad or. 12. § 64. || § 29. [*τῶν τετραράκοντα μνῶν*] add. Markl. Libri om. (om. Bk. Turr.) || *ἀπολωλεκῶς*] *Αὐτὶ ἀπολωλεκῶς* scribendum aut cum Reiskio *ἀπολωλεκῶς οὐδὲν*. || *ἐλληφῶς*] *ᾠφληκῶς* Emperius.

Or. 33. Ex eodem Dionys. Hal. V. p. 520 sqq. R. Cfr. Diodor. Sic. XIV. 109. || § 1. *πλούτου* AB Grosii (Turr. coll. or. 2. § 80.). Cett. *πλούτῳ* (Bk.). || § 3. *σοφιστῶν λίαν ἀχρήστων* Markl. (Bk. Turr.) Libri *σοφῶν τῶν λίαν χρηστῶν*. || *πολλὰ μὲν αὐτῆς*] G. A. Hirschigius coniecit *πολλὰ μὲν μέρη αὐτῆς*. || § 4. *τῶν αὐτῶν*] *τῶν ἀτυχούντων* Marklandus, *ἀτυχούντων* Westermannus, *τῶν εὐ νοούντων* Sauppis, *τῶν τὰναντία* Dobraeus, *τῶν ἐναντίον* Dryander de Antiphonte p. 66. Mihi nunc scribendum videtur *πονούτων* vel *τῶν πονούτων*. || § 5. *αὐτός*] Sauppis malit *οὗτος*. || § 7. *καιομένην*] *κακουμένην* Dobraeus. || *οὐκ ἀδίκως καὶ — καὶ* — qui principes sunt Graecorum non iniuria (sive: idque iure) quum propter virtutem sibi insitam tum propter rerum bellicarum scientiam“ (v. Emendatt. Lys. fasc. p. 8. nota): quod moneo G. A. Hirschigii caussa, qui coniecit *οὐκ ἀδίκως ἀλλὰ*. || *διὰ τὴν τῶν πρὸς* Reiskius. Libri *διὰ τὴν πρὸς* (Bk. Turr.): *διὰ τὴν περὶ* Westerm. post Reiskium ad Dionys. Hal. V. Emendatt. Lys. fasc. p. 8. || § 9. *οὐκ ἂν ἀγανακτήσειεν ὄρων* Baiterus: *οὐκ ἀνιάται ὄρων* Dobraeus.

Or. 34. Et *Ἐπόθεσις* et ipsum orationis fragmentum debetur eidem Dionys. Hal. V. p. 525 sqq. In *Ἐποθ. τοῖς γῆν* scripti cum Baitero pro *τοῖς τὴν γῆν* coll. § 4. || § 1. *δις ἥδη* Dobr. (Turr.) Libri *διὸ δὴ* (Bk.). || § 2. *ἔστὲ* Markl. et Emper. (Turr.) Libri *εἰσὶν* (Bk.). || § 3. [*οὔτε οὐσίῳ*] add. Saupp. coll. or. 18. § 6. Libri om. (om. Bk.) Stephan. addebat *οὔτε ἡλικία*, Markl. *οὔτε πλούτῳ*. || *ἐνεκτήμεθα* scripti cum Emperio p. 46., quae forma plusquamperfecti sola est Lysiaca. Cfr. (or. 2. § 17. extr.) or. 19. § 27. or. 24. § 11. or. 31. § 14. fragm. 78. AB Grosii et Ald. *ἐκτήμεθα* (Turr.). Cett. *ἐκτησάμεθα* (Bk.). || *οὐχ ὅπως* Stephan. (Turr.) Libri *οὐχ οὕτως* (Bk.). || *Ἀθηναίων*

τινὰ ἀπίσωμεν Turr. Libri ἵνα Ἀθηναίων τινὰ ποιήσωμεν. || ἀπολοῦμεν libri. ἀπελώμεν cum Reiskio Bekkerus. || § 4. πείθειθε Sluiter. (Turr.) Libri πειθώμεθα (Bk.). || [κἄν] add. Franz. Libri om. (om. Bk.) Reisk. add. solum ἐν (add. Turr.). || οὐ τοὺς γῆν Markl. (Turr.) Libri καὶ οὐ τοὺς γ. || § 6. εἶτα τοιούτων Baiter. Libri εἶτα τοῖς τῶν (Bk. Turr.). Sluiter. voverat εἶτα τούτων. || ἐρωτῶσι Markl. (Turr.) Libri ἐρωῶσι (Bk.). || § 7. μὲν πείθω] Nunc coniiicio μὴ πειθώμεθα: „ nisi illis (Lacedaemoniis) obtemperamus.“ || τὸν κίνδυνον] Articulum nunc ego de meo adieci. || καὶ Ἀργείους] καὶ nunc ego de meo adieci. || § 8. τούτους οὐ καταδουλ. Reisk. (Turr.) Libri οὐ om. (om. Bk.) || [ἦττον] add. Reisk. et Emper. p. 46. (Turr.) Libri om. (om. Bk.) || § 9. ὡ Ἀθηναῖοι AB Grosii (Turr.). Cett. ὡ ἄνδρες (Bk.). || ἡμῖν λείπεται AB Grosii (Turr.). Cett. ἡμῶν λέλ. (Bk.) ἡμῖν μόνη λέλ. Reiskius, qui et supra μιᾷ μάχη coniecit, haud temere. || § 10. ἀλλὰ γὰρ Reisk. (Bk. Turr.) Libri γὰρ om. || καὶ ἐλπίζοντας] Immo ἐλπίζοντας δέ. || ἐλπίζ. τὸ Tayl. (Turr.) Libri ἐλπίζ. ἐπὶ τὸ (Bk.). Sluiter. ἐλπίζοντας ἔτι τὸ (probante Franzio), postremo Westermannus κατελπίζοντας δ' ἔτι, sed illud verbum non videtur Lysiae aetatis fuisse. || § 11. οὐκ οὖν ego scripsi. Bk. et Turr. οὐκοῦν.

FRAGMENTA.

Non omnia Lysiae fragmenta, quotquot reperta sunt, in mea editione repetenda curavi, sed singulis verbis, quae quidem a grammaticis vel lexicographis e perpetuitate orationis Lysiacae exempta afferuntur, omissis ea tantum recepi, quae continuo sermone continerentur atque aliquem certe qualemcumque funderent sensum. Post Taylorum, I. Bekkerum, alios scite ea diligenterque tractavit Lud. Hoelscherus in perutili libro qui est de vita et scriptis Lysiae oratoris Berol. 1837. *) Nemo tamen in illa colligenda, disponenda, emendanda, explicanda plura et maiora habuit merita quam H. Sauppis in Oratorum Attic. vol. II. p. 170—216.: cui quae accepta refero una cum iis quae ab aliis depromsi quaeque ipse et in priore et in hac editione novavi hoc loco enumerabo.

*) De quo libro quid sentirem publice professus sum copioseque exposui in Iahnii annalium philol. et paedag. vol. XXXI. fasc. 4. (1841.) p. 355 sqq.

Fragm. 1. § 1. νομίζω δ' Saupp. Erat νομίζων. || πε-
 ριδεῖν αὐτὸν Saupp. Erat περιδ. αὐτὸν. || **§ 2.** καταδήσω
 δέ nunc ego de meo correxi. Erat καὶ οἷσω δέ. Cfr. Plat.
 Legg. IX. p. 921. D. || τουτοῖ ἐγὼ de meo. Erat τοῦτον. ||
 γεγονότα Saupp. Erat γεγονέναι. || **§ 3.** προδόσεις Saupp.
 ex AP. Cett. προπόσεις (Bk.). || **§ 4.** τοῦ τεθνεώτος Saupp.
 e C. Cett. τούτου τεθν. || **§ 5.** [ὄσω ἐλάττους ἦσαν] auctores
 Casaubono deleuit Saupp. conferens Demetr. περὶ ἔρω. § 128.
 et 262. Phot. lex. p. 483, 21. Suid. 2, 2. p. 593. || ΜΑΡ-
 ΤΤΡΕΣ add. Saupp. || **Fr. 5.** Ἀρχεβιάδης Saupp., qui tamen
 non recepit. Libri Ἀρχεβιάδης. Tayl. hoc fragm. recte ad orationem
 X. contra Archebiadem referre videtur. Apud Pollucem
 falso Isaeum pro Lysia horum verborum auctorem appellari docet
 Harpocr. v. πλειστηριάσαντες et ἐπίγειον, quod ἐπίγνον scri-
 bendum esse vidit Boeckh. tit. naval. p. 162. || **Fr. 7.** Οὔτε
 libri (Saupp.). Erat Οὐ. || δύναιτο ego in observatt. in orat.
 Att. p. 57. (Spp.) Erat δύνανται. || **Fr. 8.** πεποίηκεν οὔτοςί·
 γο. distinctxit Saupp., ego vero οὔτοςί pro οὔτος correxi. Erat
 πεποίηκεν οὔτος γο. || **Fr. 10.** τρίς, ἐὰν Dobraeus et ego in
 observatt. in orat. Att. p. 54. (Spp.) Erat τίσαι· ἄν. De δραχμᾶς
 Saupp. confert fragm. lex. rhet. Cantabr. 671, 11. 12. || **Fr. 14.**
 τὰ παρ' ὑμῶν nunc ego correxi. Antea omittebatur articulus:
 de cuius ante pronomen demonstrativum collocatione v. Krügeri
 gramm. Gr. § 50. 11. n. 20., ubi e Demosthene haec afferuntur
 αὶ πρὸς τοὺς τυράννους αὐταὶ λίαν ὀμιλῖαι. In ed. I. τὰ ante
 γράμματα posui (Emendatt. Lys. fasc. p. 35.). γράμματα sunt
 inscriptiones s. tituli honorifici. || τὴν ἀρετὴν] Fort. τὴν ἐμὴν
 ἀρετὴν vel τὴν ἀρετὴν τὴν ἐμὴν. || **Fr. 16. § 1.** εἶην Franz.
 (Spp.) Libri ἦν. || χρέως ego correxi. Libri χρέους (Spp.). ||
 δόξης Saupp. coll. p. 605, 2. Libri δοκῆς. || ἀλλ' ἄπει λαβῶν
 ἐπὶ τὰ σαντοῦ Saupp. coll. p. 605, 3., ubi ἀλλὰ καὶ λαβ. ἐπὶ
 τ. σ. Hoc loco libri ἀλλὰ λαβῶν ἐπὶ τὰ σαντοῦ. || **§ 2.** δὲ εἰ
 Reisk. in indice Graeco p. 784. (Spp.) Libri δέ εἰμι. || συμβο-
 λαίου Emperius (Spp.). Libri συμβουλευεῖν. || ἐνεκάλει Bekk.
 (Spp.) Libri ἐνεκαλεῖτο. || ἕως] Meier, Die Privatschiedsrichter
 u. die öffentlichen Diaeteten p. 7 sq. conī. εἰ καὶ. || **Fr. 22.** αὐ-
 τὴν ego scripsi (Spp.). Erat αὐτὴν. || **Fr. 23.** εἴχετε — ἤξιοῦτε
 Saupp. Erat ἔχετε — ἀξιοῦτε. Deinde Saupp. conī. τῶν θυ-
 γατέρων ἤξιοῦτε ἐπιδικάσασθαι. || Post or. XV. ausus non sum
 orationem contra Dexippum, ab Harpocr. seu forte ab eius libra-
 riis Lycurgo tributam, Lysiae vindicare, quamvis hanc Saupp.ii
 coniecturam veri speciem habere non negem. || **Fr. 29.** Περὶ τοῦ
 Διογένους κληρῶν Spengel. e Monac. et Paris. (Hoelsch. Spp.)
 Erat Ἐπερὶ Διογένους· καὶ πρωί. || ὁπότε Monac. et Paris.
 (Hoelsch. Spp.) Cett. ὅτε. || **Fr. 31.** ὁ τῶν libri. Saupp. edi-
 dit ὁ τῶν ἰ τῶν. || **Fr. 32.** Duo fragm. in unum coniunxit Bekk.

scribens ἀμφισβητεῖ pro ἀμφισβητεῖν. || Ἄρα οὖν Hoelsch. (Spp.) Cod. Ἄρα οὖκ. || **Fr. 33.** Meier. de lite Att. p. 320 sq. Isaei esse vidit: sequuti sunt Hoelsch. et Saupp. || ἐς Βόθυνον Saupp. ad Isaei fragm. p. 231. coll. Harpocr. v. βόθυνος (p. 45. Bk.) et Cratino in Bekk. Anecd. p. 85, 2. Libri ἐν βοθύνοις. || De **Fr. 34.** egi in Actis societ. Graecae Lips. 2. p. 97 sq. || εἰς τι libri (Spp.). εἰς τὸ Bekkerus. || ταῦτά libri (Spp.). τοιαυτα Bekkerus. Pone βουκεφάλια Sauppio fere haec excidisse videntur: εἶχε δὲ Λυσιμένης σκεῦος. || **Fr. 40.** ἴεναι Bekk. (Spp.) Erat εἶναι. || **Fr. 41.** Τοῖς — συνάκουν Spengel. ad Varron. p. 632. e vestigiis cod. Monac. (Spp.): Πρὸς τοὺς — συνοικοῖη Putschius (Bk.). || **Fr. 43.** ἐπιτροπείαν Saupp. cum cod. A Grosii p. 600. Codd. hic omnes ἐπιτροπῖαν, p. 600. autem ἐπιτροπήν celt. (Bk.) || **Fr. 48.** et **49.** coniunxit Saupp., quod dubitari possit utrum in oratione aliqua dicta fuerint an apophthegmata Iphicratis habenda sint. || XXXIII. Hanc orationem Saupp. non diversam putat a quinta. || **Fr. 52.** πλείονος Dobr. (Spp.) Erat πλείονα. || **Fr. 53.** § 2. αὐτῶν Saupp. Erat αὐτῶν. || **Fr. 54.** σσκενασάμενος nunc ego correxi. Erat ἐσκενασμένος. || λαβῶν ἐξήγαγε ξίφος ἔχων ὑπὸ μάλης ego correxi in Iahnii annal. XXXI. p. 378. (Spp.) Erat ὑπὸ μάλης λαβῶν ἐξήγαγε ξίφος ἔχων. || **Fr. 55.** πάθοι Krehlii servavi, quamvis verum esse minime persuasum habeam. Monac. Spengelii (ad Varron. p. 633.) ΠΑΘΟΙ, unde Saupp. παῖς εἶη. Nunc suspicor ἢ νόθος. || οὖκ] Putsch. οὐδεῖς. || μητέρα τούτων τῶν Saupp. e Monac., qui μητέρα αὐτου του του. Spengel. μητέρα αὐτοῦ τούτων τῶν. || **Fr. 56.** τε ἦ} Ego in Iahnii annal. l. d. p. 379. malebam τε καὶ. || XXXX. Titulum Πρὸς Λαῖδα cum Sauppio dedi ex Athen. XIII. p. 586. E. et Harpocr. Athenaeus autem XIII. p. 592. E. κατὰ Λαῖδος probante Hoelsch. || **Fr. 61.** Κάμψαντι — ἐστὶ e Suida et proborum codd. vestigiis dedit Hoelsch. et Saupp. Erat Ἔστι δὲ κάμψαντι — omisso altero ἐστὶ. || πᾶνν πολλή Bekk. in fragm. Lys. Libri vel πᾶνν πολλοῖς vel πᾶνν πολὺς vel εὐρυχωρίᾳ πᾶνν πολλῇ. || XXXXIII. Orationem unam eamque κατὰ Μικίνου, non πρὸς Μικίνην (vel Μικρίνην vel Σμικρίνην cfr. Athen. VIII. p. 365. B. Harpocr. v. ἐπιβλήτας) fuisse e verbis Anonymi in Rhetor. Gr. VII. p. 286. recte collegisse videtur Sauppianus. || **Fr. 65.** τὰ add. Saupp. In libris deerrat. || ἐτέρας αἰτίας cod. Monac. et Emper. observ. p. 47. (Hoelsch. Spp.) Erat ἐταίρας αἰτίας (Bk.). || **Fr. 68.** οὖκ οἶνος Lusac. exercit. acad. I. p. 30. et Bergk. comment. de reliq. comoed. Att. p. 428. n. (Spp.) Erat οὐ κείνος. Vales. ad Harpocr. νοῦ κείνος. || μεν...] Sauppio p. 194. videtur καὶ πεπλασμένης vel simile partic. excidisse. || **Fr. 71.** Tria exempla a Theophrasto afferri vidit Markl. (Spp.) || συγγένειαν εὐμένειαν intactum reliqui. Saupp. τε συγγένειαν καὶ εὐγένειαν, qui τε ex Helmstad., καὶ de suo addiderit et εὐγένειαν

cum Markl. scripserit. An forte τὴν τῆς συγγενείας εὐμένειαν? || **Fr. 72.** δ' ὀπώραν ego correxi in Schneidewini Philol. I. p. 185. (Spp.) — Libri δὲ δῶρα. Lud. Dindorf. ad Diodor. vol. IV. p. 285 sq. voluerat δὲ τὰ ὄρατα. || τὸν ἀγρόν Etym. M. (qui antea ἀποδοῦς). Phot. et Suid. τὸ ἀργύριον. || **Fr. 75.** § 3. καταλλαγείς ego de meo. Cfr. § 2. Erat ἀπαλλαγείς. Olim in observatt. in orat. Att. p. 46. conieci διαλλαγείς, quod recepit Saupp. De toto loco v. Emenda'tt. Lys. fasc. p. 32 sqq. || καθίστατο ego de meo. Libri vel ἀφίστατο vel ἀφίσταται (Spp.). Cobet. p. 96. ἀφίκετο. || ὥστε ἐτύγχανε libri. Ego in observatt. in orat. Att. p. 46 proposui ὥστε ὅτ' ἐτύγχανε (prob. Hoelsch.). || παριόντα ego correxi in Iahnii annal. XXXI. p. 382. (Spp.) Erat tum ἀπιόντα tum παριόντων. || § 4. Verba ἐξηλωκῶς μὲν — πλούσιος εἶναι ego deleri volui in Iahnii annal. l. d., tuitus est Saupp. || τοὺς ἐν τῇ πόλει ego de meo. Omittebatur art. τοὺς. || **Fr. 76.** forsitan ipsum initium orationis fuerit. || LIII. Πρὸς Τληπόλεμον Saupp. Libri ABV: πρὸς Τακπόλεμον. Cett. πρὸς τὸν Πόλεμον, unde effecerunt πρὸς τὸν Πολέμουνα (Bk. Hoelsch.). || **Fr. 78.** § 1. Θανμάση Saupp. e p. 596. Erat Θανμάση. || § 3. οὐσίαν] Nunc malim οἰκίαν propter praegressum εἰσιόντων. || § 4. οὖν Saupp. ex A Grosii. Cett. οὖν μοι. || ἰκετεύοντος G. A. Hirschig. (V. ad or. 5. § 1.) Erat κελεύοντος (Spp.). || **Fr. 79.** οὗτος — αὐτῶ ego correxi in observatt. in or. Att. p. 46 sq. (Hoelsch. Spp.) Erat οὐδέν — αὐτῶ. || περὶ δὲ ego ibid. Erat περὶ sine δὲ. || **Fr. 80.** οἷσθε ego correxi in Iahnii annal. XXXI. p. 384. (Spp.) Erat οἷσθαι. || **Fr. 82.** Φιλωνίδης δ' nunc dedi. Erat ὁ Φιλ. δ'. || **Fr. 84.** forsitan ex or. 32. sumptum fuerit. Cfr. illic § 17. extr. et § 23. || **Fr. 89.** ὑμῖν περὶ ψυχῆς Bekk. Libri ἡμῖν περὶ φυγῆς. || **Fr. 91.** ναυτικούς ἡμᾶς] Saupp. coniecit ναυτικά τὰ ἡμῶν. Ego breviloquentiam vulgatae excusam. || **Fr. 92.** ὧ μὲν πολὺ, πολὺς, ὧ δὲ μικρόν, μικρός] Boissonad. ad Choricium Gaz. p. 325. proposuit ὧ μὲν πολὺς, ὧ δὲ μικρός. || **Fr. 95.** κνημίαν Saupp. cum V coll. Poll. X. 157. Erat κνημίδα. || **Fr. 97.** Πολλαχῆ Saupp. Erat Πολλαχοῦ.

Scribebam Strelitia nova Megapolitana.

Car. Scheibe.

LYSIAE

vita orationumque praecipuae virtutes

secundum

Dionysium Halicarnassensem V. p. 452 sqq.
ed. Reiskianae*).

1 *Λυσίας ο Κεφάλου Συρακουσίων μὲν ἦν γονέων, ἐγεννήθη δὲ Ἀθήνησι μετοικοῦντι τῷ πατρὶ, καὶ συνεπαιδευθὴ τοῖς ἐπιφανεστάτοις Ἀθηναίων· ἔτη δὲ πεντεκαίδεκα γεγονώς εἰς Θουρίους ὄχητο πλέων σὺν ἀδελφοῖς δυοῖ κοινωνήσων τῆς ἀποικίας, ἣν ἔστελλον Ἀθηναῖοί τε καὶ ἡ ἄλλη Ἑλλὰς δωδεκάτῳ πρότερον ἔτει τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου· καὶ διετέλεσεν αὐτόθι πολιτευόμενος ἐν εὐπορίᾳ πολλῇ μέχρι τῆς συμφορᾶς τῆς κατασχούσης Ἀθηναίους ἐν Σικελίᾳ. μετ' ἐκείνο δὲ τὸ πάθος στασιάζαντος τοῦ δήμου ἐκπίπτει σὺν ἄλλοις τριακοσίοις Ἀττικισμὸν ἐγκληθεῖσι· καὶ παραγενόμενος αὐθις εἰς Ἀθήνας κατὰ ἄρχοντα Καλλίαν, ἑβδομον καὶ τεσσαρακοστὸν ἔτος ἔχων, ὡς ἂν τις εἰκάσειεν, ἔξ ἐκείνου τοῦ χρόνου διετέλεσε τὰς διατριβὰς ποιούμενος Ἀθήνησι. πλείστους δὲ γράψας λόγους εἰς δικαστήριά τε καὶ βουλὰς καὶ πρὸς ἐκκλησίας εὐθέτους, πρὸς δὲ τούτοις πανηγυρικούς, ἐρωτικούς, ἐπιστολικούς, τῶν μὲν ἔμπροσθεν γεγεννημένων ῥητόρων ἢ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀκμασάντων ἠφάνισε τὰς δόξας, τῶν δὲ ἐπιγενομένων οὐ πολλοῖς τισι κατέλιπεν ὑπερβολήν, ἅτ' ἐν ἀπάσαις ταῖς ἰδέαις τῶν λόγων καὶ μὰ Δί' οὕτοιγε ταῖς φανλοτάταις εὐδοκιμῶν. τίνι δὲ κέχρηται χαρακτηριστῆρι λόγων καὶ τίνας ἀρετὰς εἰσενήνεκται νῦν ἤδη πειράσομαι λέγειν.*

2 *Καθαρός ἐστὶ τὴν ἐρμηνείαν πάννυ καὶ τῆς Ἀττικῆς γλώττης ἄριστος κανών, οὐ τῆς ἀρχαίας, ἣ κέχρηται Πλάτων καὶ*

*) Haec quoniam tironibus magis quam doctis destinata volui, et omittenda curavi ea, quae illis minus utilia esse videbantur, et pauca mutavi, quae aperte depravata sunt.

Θουκυδίδης, ἀλλὰ τῆς κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐπιχωριαζούσης. κατὰ τοῦτο μὲν δὴ τὸ μέρος, ὅπερ ἔστι πρῶτον καὶ κυριώτατον ἐν λόγοις, λέγω δὲ τὸ καθαρῆναι τὴν διάλεκτον, οὐδεὶς τῶν μεταγενεστέρων αὐτὸν ὑπερεβάλετο· ἀλλ' οὐδὲ μιμήσασθαι πολλοὶ δύναμιν ἔσχον, ὅτι μὴ μόνος Ἰσοκράτης.

Ἐτέραν δὲ οὐδὲν ἐλάττω ταύτης ἀρετὴν πολλοὶ μὲν ἐξήλωσαν τῶν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀκμασάντων, οὐδεὶς δὲ βεβαιότερον ἐπεδείξατο. τίς δ' ἔστιν αὕτη; ἢ διὰ τῶν κυρίων τε καὶ κοινῶν καὶ ἐν μέσῳ κειμένων ὀνομάτων ἐκφέρουσα τὰ νοούμενα. ἥκιστα γὰρ ἂν τις εὖροι Λυσίαν τροπικῆ φράσει χρησάμενον· καὶ οὐκ ἐπὶ τούτῳ μόνον ἐπαινεῖν ἄξιον, ἀλλ' ὅτι καὶ περιττὰ καὶ σεμνὰ καὶ μεγάλα φαίνεσθαι τὰ πράγματα ποιεῖ τοῖς κοινοτάτοις χρώμενος ὀνόμασι καὶ ποιητικῆς οὐχ ἀπτόμενος κατασκευῆς. ὅμως δὲ τοῖς ἰδιώταις διαλέγεσθαι δοκῶν πλεῖστον ὅσον ἰδιώτου διαφέρει. καὶ ἔστι ποιητῆς κράτιστος λελυμένης ἐκ μέτρου λέξεως, ἰδίαν τινὰ λόγων εὐρηκῶς ἀρμονίαν, ἣ τὰ ὀνόματα κοσμεῖ τε καὶ ἠδύνει μηδὲν ἔχοντα ὀγκῶδες μηδὲ φορτικόν.

Τρίτην ἀρετὴν ἀποφαίνομαι περὶ τὸν ἄνδρα τὴν σαφήνεια, οὐ μόνον τὴν ἐν τοῖς ὀνόμασιν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν τοῖς πράγμασιν. ἔστι γὰρ τις καὶ πραγματικὴ σαφήνεια οὐ πολλοῖς γνώριμος· τεκμαίρομαι δὲ ὅτι τῆς μὲν Θουκυδίδου λέξεως καὶ Δημοσθένους, οἳ δεινότατοι πράγματα ἐξεπιεῖν ἐγένοντο, πολλὰ δυσείκαστά ἐστιν ἡμῖν καὶ ἀσαφῆ καὶ δεόμενα ἐξηγητοῦ· ἢ δὲ Λυσίου λέξις ἅπασά ἐστι φανερά καὶ σαφῆς καὶ τῷ πάνυ πόρρω δοκοῦντι πολιτικῶν ἀφεστάναι λόγων. καὶ εἰ μὲν δι' ἀσθένειαν δυνάμεως ἐγίνετο τὸ σαφές, οὐκ ἄξιον ἦν αὐτὸ ἀγαπᾶν, νῦν δὲ ὁ πλοῦτος τῶν κυρίων ὀνομάτων ἐκ πολλῆς αὐτῷ περιουσίας ἀποδείκνυται ταύτην τὴν ἀρετὴν. καὶ οὐκ ἐπὶ μὲν τῆς ἐρημείας τοιοῦτός ἐστιν, ἐν δὲ τοῖς πράγμασιν ἀκαιρός τις καὶ μακρός· συνέστραπται δέ, εἴ τις καὶ ἄλλος, καὶ πεπύκνυται τοῖς νοήμασι. καὶ τοσούτου δεῖ τῶν οὐκ ἀναγκαίων τι λέγειν, ὥστε καὶ πολλὰ τῶν χρησίμων ἂν δόξειε παραλιπεῖν, οὐ μὰ Δί' ἀσθενεία εὐρέσεως αὐτὸ ποιῶν, ἀλλὰ συμμετρήσει τοῦ χρόνου, πρὸς ὃν ἔδει γενέσθαι τοὺς λόγους· βραχὺς γε μὴν οὕτως, ὡς μὲν ἰδιώτῃ δηλώσαι βουλομένῳ τὰ πράγματα, ἀποχρῶντως, ὡς δὲ δῆτορι περιουσίαν δυνάμεως ἐνδείξασθαι ζητοῦντι, οὐχ ἱκανῶς.

- 5 Μετὰ ταυτας ἀρετὴν εὐρίσκω παρὰ Λυσία πάνυ θαυμαστήν, ἧς Θεόφραστος μὲν φησιν ἄρξαι Θρασύμαχον, ἐγὼ δ' ἠγοῦμαι Λυσίαν. τίς δ' ἔστιν ἢ φημι ἀρετὴν; ἢ συστρέφουσα τὰ νοήματα καὶ στοργγύλως ἐκφέρουσα λέξεις, οἰκεία πάνυ καὶ ἀναγκαῖα τοῖς δικανικοῖς λόγοις καὶ παντὶ ἀληθεῖ ἄγωνι.
- 6 Ἐχει δὲ καὶ τὴν ἐνάργειαν πολλὴν ἢ Λυσίου λέξεις· αὕτη δὲ ἔστι δύναμις τις ὑπὸ τὰς αἰσθήσεις ἄγουσα τὰ λεγόμενα. γίνεται δὲ ἐκ τῆς τῶν παρακολουθούτων ὑπολήψεως. ὁ δὲ προσέχων τὴν διάνοιαν τοῖς Λυσίου λόγοις, οὐχ οὕτως ἔσται σκαιὸς ἢ δυσάρεστος ἢ βραδύς τὸν νοῦν, ὅς οὐχ ὑπολήπεται τὰ δηλούμενα ὡς γινόμενα ὄραν, καὶ ὡσπερ παροῦσιν οἷς ἂν ὁ ῥήτωρ εἰσάγη προσώποις ομιλεῖν, ἐπιζητήσῃ τε οὐδὲν εἰκός· τοὺς μὲν γὰρ δοκοῖη ἂν δρᾶσαι, τοὺς δὲ παθεῖν, τοὺς δὲ διανοηθῆναι, τοὺς δὲ εἰπεῖν.
- 7 Κράτιστος γὰρ δὴ πάντων ἐγένετο ρητόρων φύσιν ἀνθρώπων κατοπτεῦσαι καὶ τὰ προσήκοντα ἐκάστοις ἀποδοῦναι πάθη τε καὶ ἡθῆ καὶ ἔργα. ἀποδίδωμι τε οὖν αὐτῶ καὶ τὴν εὐπρεπεστάτην ἀρετὴν, καλουμένην δὲ ὑπὸ τῶν πολλῶν ἡθοποιῶν ἀπλῶς γὰρ οὐδὲ εὐρεῖν δύναμαι παρὰ τῷ ῥήτορι τούτῳ πρόσωπον οὔτε ἀνηθοποίητον οὔτε ἄψυχον. τριῶν τε ὄντων ἐν οἷς καὶ περὶ ἃ τὴν ἀρετὴν ταύτην συμβέβηκεν εἶναι, διανοίας τε καὶ λέξεως καὶ τρίτης τῆς συνθέσεως, ἐν ἅπασιν τούτοις αὐτοῦ ἀποφαίνομαι κατορθοῦν. οὐ γὰρ διανοουμένους μόνον ὑποτίθεται χρηστὰ καὶ ἐπιεικῆ καὶ μέτρια τοὺς λέγοντας, ὥστε εἰκόνας εἶναι δοκεῖν τῶν ἡθῶν τοὺς λόγους, ἀλλὰ καὶ τὴν λέξιν ἀποδίδωσι τοῖς ἡθεσιν οἰκείαν, ἣ πέφυκεν αὐτὰ ἑαυτῶν κράτιστα δηλοῦσθαι, τὴν σαφῆ καὶ κυρίαν καὶ κοινὴν καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις συνηθεστάτην. ὁ γὰρ ὄγκος καὶ τὸ ξένον καὶ τὸ ἐξ ἐπιτηδεύσεως ἅπαν ἀνηθοποίητον. καὶ συντίθησθαι γε αὐτὴν ἀπλῶς πάνυ καὶ ἀφελῶς, ὄρων ὅτι οὐκ ἐν τῇ περιόδῳ καὶ τοῖς ῥυθμοῖς ἀλλ' ἐν τῇ διαλελυμένῃ λέξει γίνεται τὸ ἡθος. καθόλου δέ, ἵνα καὶ περὶ ταύτης εἴπω τῆς ἀρετῆς, οὐκ οἶδ' εἴ τις ἄλλος ρητόρων τῶν γε τῇ ὁμοίᾳ κατασκευῇ χρησαμένων τοῦ λόγου, εἴτε ἡδίων συνέθηκεν εἴτε πιθανώτερον. δοκεῖ μὲν γὰρ ἀποίητός τις εἶναι καὶ ἀτεχνίτευτος ὁ τῆς ἁρμονίας αὐτοῦ χαρακτήρ, καὶ οὐ θαυμάσαιμ' ἂν εἰ πᾶσι μὲν τοῖς ἰδιώταις, οὐκ ὀλίγοις δὲ καὶ τῶν φιλολόγων, ὅσοι μὴ μεγάλας ἔχουσι τριβὰς περὶ λόγους, τοιαύτην τινα παράσχοι δόξαν, ὅτι ἀνεπιτηδεύτως

καὶ οὐ κατὰ τέχνην, αὐτομάτως δὲ πως καὶ ὡς ἔτυχε σύγκειται. ἔστι δὲ παντὸς μᾶλλον ἔργου τεχνικοῦ κατεσκευασμένος. πεπολιῆται γὰρ αὐτῷ τοῦτο τὸ ἀποίητον, καὶ δέδεται τὸ λελυμένον· καὶ ἐν αὐτῷ τῷ μὴ δοκεῖν δεινῶς κατεσκευάσθαι τὸ δεινὸν ἔχει.

Οἶομαι δὲ καὶ τὸ πρέπον ἔχειν τὴν *Λυσίου* λέξιν οὐδενος 8
ἦττον τῶν ἀρχαίων ρητόρων, κρατίστην ἀπασῶν ἀρετὴν καὶ
τελειοτάτην, ὁρῶν αὐτὴν πρὸς τε τὸν λέγοντα καὶ πρὸς τοὺς
ἀκούοντας καὶ πρὸς τὸ πρᾶγμα (ἐν τούτοις γὰρ δὴ καὶ πρὸς
ταῦτα τὸ πρέπον) ἀρκούντως ἡρμωσμένην. καὶ γὰρ ἡλικία καὶ
γένει καὶ παιδείᾳ καὶ ἐπιτηδεύματι καὶ βίῳ καὶ τοῖς ἄλλοις, ἐν
οἷς διαφέρει προσώπων τὰ πρόσωπα, τὰς οἰκείας ἀποδίδωσι
φωαῖας πρὸς τε τὸν ἀκροατὴν συμμετρῆι τὰ λεγόμενα οἰκείως, οὐ
τὸν αὐτὸν τρόπον δικαστῆ τε καὶ ἐκκλησιαστῆ καὶ πανηγυρίζοντι
διαλεγόμενος ὄχλῳ. διαφορὰς τε αὐτῷ λαμβάνει κατὰ τὰς ἰδέας
τῶν πραγμάτων ἢ λέξεις. ἀρχομένῳ μὲν γὰρ ἔστι καθεστῆκυῖα
καὶ ἠθικὴ, διηγουμένῳ δὲ πιθανὴ καὶ ἀπεριέργος, ἀποδει-
κνύντι δὲ στρογγύλη καὶ πυκνὴ, αὖξοντι δὲ καὶ παθαινομένῳ
σεμνὴ καὶ ἀληθινὴ, ἀνακεφαλαιουμένῳ δὲ διαλελυμένη καὶ
σύντομος. ληπτέον δὴ καὶ τὸ πρέπον τῆς λέξεως παρὰ *Λυσίου*.

Ὅτι μὲν γὰρ πιθανὴ καὶ πειστικὴ καὶ πολὺ τὸ φυσικὸν 9
ὑποφαίνουσα καὶ πάνθ' ὅσα τῆς τοιαύτης ἰδέας ἔχεται, πρὸς
εἰδότητος οὐδὲν ἴσως δεῖ λέγειν· δι' ὄχλου γὰρ ἤδη τοῦτό γε, καὶ
οὐδεὶς ἔστιν ὅστις οὐχὶ καὶ πείρα καὶ ἀκοῆ μαθὼν ὁμολογῆι
πάντων ρητόρων αὐτὸν εἶναι πιθανώτατον.

Μίαν δὲ ἀρετὴν ἔτι τοῦ ρήτορος ἐπιδείξομαι κρίνας καλ- 10
λίστην τε καὶ κυριωτάτην καὶ μόνην ἢ μάλιστα τῶν ἄλλων τὸν
Λυσίου χαρακτῆρα δυναμένην βεβαιῶσαι. τίς δὲ ἔστιν ἡδε ἢ
ἀρετῆ; ἢ τοῖς πᾶσιν ἐπανθοῦσα τοῖς τ' ὀνόμασι καὶ τῇ τάξει
χάρις, πρᾶγμα παντὸς κρείττον λόγου καὶ θαυμασιώτατον.
ῥᾶστον μὲν γὰρ ἔστιν ὀφθῆναι καὶ παντὶ ὁμοίως ἰδιώτη τε καὶ
τεχνίτη φανερόν, χαλεπώτατον δὲ λόγῳ δηλωθῆναι καὶ οὐδὲ
τοῖς κράτιστα εἰπεῖν δυναμένοις εὐπορον. ταύτην μέντοι κρα-
τίστην τε ἀρετὴν καὶ χαρακτηριστικωτάτην τῆς *Λυσίου* λέξεως
ἔγωγε πείθομαι, εἴτε φύσεως αὐτὴν δεῖ καλεῖν εὐτυχίαν εἴτε
πόνου καὶ τέχνης ἐργασίαν, εἴτε μικτὴν ἐξ ἀμφοῖν ἔξιν ἢ δύνα-
μιν, ἢ πάντας ὑπερέχει τοὺς λοιποὺς ρήτορας.

Τριχῆ δὲ νενεμημένου τοῦ ρητορικοῦ λόγου καὶ τρία πε- 11

ριειληφότος γέννη, τό τε δικανικόν και τό συμβουλευτικόν και τό καλούμενον επίδεικτικόν η πανηγυρικόν, έν άπασι μέν τούτοις έστιν ό άνήρ λόγου άξιος, μαλιστα δε έν τοις δικανικοις άγώσι. κών τούτοις δε αύτοις άμείνων έστι τά μικρά και παράδοξα και άπορα είπειν καλώς η τά σεμνά και μεγάλα και εύπορα δυνατάς. ό βουλόμενος δε την Λυσίου δύναμιν άκριβώς καταμαθείν έν τών δικανικών αύτην μάλλον λόγων η έν τών πανηγυρικών τε και συμβουλευτικών σκοπείτω.

... *[Faint, mostly illegible text continues in the main body of the page]* ...

9 ... *[Faint text]* ...

10 ... *[Faint text]* ...

11 ... *[Faint text]* ...

ARGUMENTA ORATIONUM BREVITER DESCRIPTA.

Orat. 1. Euphiletus accusatus, quod Eratosthenem, quem in stupro uxoris suae deprehensum interemerat, contra legem insidiosè allectum abreptumque e via et ad aram confugientem interemisset, apud heliastas in iudicio ἐπὶ Δελφινίῳ rege sacrorum referente caedem illam iustam fuisse defendit.

Orat. 2 funebris in Ceramico, ubi sepeliebantur qui pro patria mortui erant, habita (si quidem habita est) circa ol. 96, 4. (387. a. Chr. n.) ad celebrandam memoriam eorum Atheniensium, qui bello quod dicitur Corinthiaco Corinthiis contra Lacedaemonios eorumque socios opem ferentes occubuerant. Laudationem hanc alii tribuunt Lysiae, alii, quorum ego sententiae accedo, ab eo abiudicandam censent.

Orat. 3. Is, cui haec oratio scripta est, amator Theodoti pueri Plataeensis, a Simone, qui et ipse illum puerum amabat, vulneris de industria illati (τραύματος ἐκ προνοίας) reus factus, ab hoc crimine, quod exilio et bonorum publicatione puniebatur, apud Areopagitas se defendit post cladem ol. 96, 4. a. Chr. n. 393. ab Atheniensibus sociisque ad Corinthum acceptam (§. 45.).

Orat. 4. Similis est causa superiori. Duo cives Athenienses communi consilio et sumptu servam emerant. Lite autem de bonorum permutatione composita quum inter eos convenisset etiam ut utriusque communis esset serva, alter eam contra pactionem initam apud se conclusam retinuit. Quapropter hic male ab altero mulcatus illum τραύματος ἐκ προνοίας postulavit. Reus se defendit hac oratione, quam mutilam esse patet.

Orat. 5. Callias μέτοικος a servis suis indicatus, quod sacrilegium commiserit, hac δευτερολογία defenditur apud heliastas praesidibus, ut videtur, undecimviris.

Orat. 6, item δευτερολογία. Andocides, qui ob mysteria Cereris profanata atque Hermas deiectos ol. 91, 2. a. Chr. n.

415. ita ἀτιμίᾳ affectus erat, ut neque templa deorum adire neque sacris interesse neque rempublicam administrare ei liceret, tamen ab exilio bis, et quidem sub dominatione Quadringentorum ol. 92, 2. a. Chr. n. 411. et post Thrasybuli reditum ol. 94, 1. a. Chr. n. 404., in patriam redux hac lege se teneri noluit. Quare tertio post reditum eius anno, i. e. ol. 95, 1. a. Chr. n. 400. a Cephisio, Agyrrhio, Meleto, Epichare ἐνδειξις ad regem sacrorum delata eodemque praeside acta est apud heliastas. Hanc autem orationem a Lysia scriptam non esse inter omnes hodie constat. Meleto eam tribuit Hoelscherus. alii a rhetore posterioris aetatis (Demetrio Phal.) confectam esse statuunt.

Orat. 7. Orator, homo opulentus (§. 14. 21. 31.) a Nicomacho quodam iuvene (§. 29.) primo accusatus, quod Suniade archonte (ol. 95, 4. a. Chr. n. 397.) oleam sacram eamque publicam (μορίαν §. 2.), postea truncum oleae sacrae saeptum (σηκόν) exciderit, quod crimen publicatione bonorum et exilio puniebatur, se defendit apud Areopagitas rege sacrorum referente. Oratio aliquanto post ol. 95, 4. a. Chr. n. 397. habita est.

Orat. 8. Quum orationum Lysiacarum omnium corruptissima sit maximeque mutila et lacunosa, de caussa et argumento magis coniectura augurari licet, quam quicquam pro certo pronuciari potest. Is qui verba facit duodecim minas Polyceli mutuo dederat, pignori acceperat equum vitiosum iam et morbidum, quem quum illi reddere vellet repeteretque pecuniam, intercessit Diodorus, cum oratore familiaritate coniunctissimus, ne restitueret equum suadens Polyclemque sine controversia pecuniam redditurum affirmans. Equo mortuo et re ad arbitros delata Diodorus ad Polycelis partes transiit: hinc ille cum familiaribus suis oratori omnibus modis obtrectare, clam eum vexare, passim iniquos de eo sermones iactare, quamvis amicitiam simulans, nunquam destiterat. De qua re conqueritur qui hanc oratiunculam habet atque amicitiam renunciat. Epistola Reiskio, Dobraeo epitome visa est, Spengelius exercitationem eam ante anarchiam confectam esse censet, Hoelscherus Lysiae orationem esse negat, negat propter hiatum evitatum etiam Benselerus de hiatu p. 183.

Orat. 9. Polyaenus, miles emeritus, qui ob privatas inimicitias iterum militiae erat ascriptus, quum hoc aegre ferens indignationem verbis paullo liberioribus declarasset, multa a strategis ei imposita est, nondum tamen exacta, sed in album relata et praefectis aerarii (τοῖς ταμίαις) commissa, qui quidem causa cognita poenam suo periculo remittunt. Adversarii autem Polyaeni designationem bonorum (ἀπογραφὴν) delulerunt ad undecimviros, quibus ille praesidibus apud heliastas se defendit. Ceterum haec quoque oratio dubitatum est a quibusdam num genuina sit.

Orat. 10. Theomnestus a Lysitheo quodam per εἰσαγγελίαν accusatus erat, quod quanquam arma abiecisset, tamen pleno civium iure uteretur: in qua causa quum actor huius orationis et Dionysius Lysitheo testes affuissent, Theomnestus illi exprobraverat, quod patrem interemisset. Is propterea actionem κακηγορίας contra Theomnestum instituit habuitque orationem in heliaea praesidibus thesmothetis ol. 99, 1. a. Chr. n. 384.

Orat. 11. Epitomen esse superioris orationis posteriore tempore confectam hodie constat.

Orat. 12. Eratosthenes, qui solus e XXXviris cum Phidone post restitutam libertatem Athenis remanserat, ab ipso Lysia accusatur, quod Polemarchum, Lysiae fratrem, inquilinum opulentum, collegis suis XXXviris indicta causa trucidandum tradiderit. Acta est haec caedis (φόνου) causa, qua orator simul ipsos petit XXXviros, Euclide archonte statim post victos illos expulsosque ol. 94, 2. a. Chr. n. 403., fortasse apud heliastas ad Delphinium.

Orat. 13. Agoratus, Eumaris servi filius, quum obsessis Athenis apud senatum indicavisset viros quosdam bonos nobilesque in quibus Dionysodorum taxiarchum contra rempubl. coniurasse, effecerat ut illi a XXXviris capitis damnarentur. Horum dominatione eversa restitutoque populari imperio Agoratus a Dionysio, fratre Dionysodori, et ab eo, cui Lysias hanc orationem scripsit, occisi leviro, per ἀπαγωγὴν ad undecimviros deductus et caedis (vel potius βουλευσεως) reus factus est. Oratio igitur, quae post Dionysii orationem dicta videtur, habita est in heliastarum iudicio praesidibus undecimviris aliquanto post ol. 94, 4. a. Chr. n. 401. (§. 83. 84. coll. §. 56.)

O rat. 14. Deuterologia est ab advocato (*συνηγόρω*) Ar-
 chestratidis (§. 3.) apud milites strategis et hipparchis praesi-
 dibus habita contra Alcibiadem, Alcibiadis clarissimi filium,
 sceleribus multis inquinatum, qui *λειποταξίου* accusatur, quod
 se suo arbitratu ex hoplitarum, inter quos conscriptus erat, nu-
 mero exemerit, ut, quamvis *ἀδοκίμαστος* esset, minus pericu-
 losam subiret equestrem militiam. De tempore nihil certum,
 nisi causam post ol. 94, 2. a. Chr. n. 403. oratam esse. Falkius
 eam ad ol. 96, 2. a. Chr. n. 395. refert satis probabiliter.

O rat. 15, in eadem causa contra eundem dicta. Boeck-
 hius eam in oecon. civ. I. p. 368. ed. alt. non ab ipso Lysia, sed
 ab aequali eius scriptam esse autumat, quae sententia mihi quo-
 que probatur, Marklandus finem prioris fuisse cumque illa co-
 haesisse coniecit, *τριτολογία* videtur Schoemanno et Hoelschero.

O rat. 16. Mantiheus sorte designatus senator quum in vi-
 tae examine (*δοκιμασίᾳ*) apud senatum decedentem institutis
 accusatus esset, quod in equitum numero sub XXXviris mili-
 tasset, hanc criminationem falsam esse et rebus ipsis et vitae
 suae probitate suisque in rempublicam meritis demonstrat. De-
 fensionem hanc intra ol. 96, 3. a. Chr. n. 394. (§. 13. 15. 16.)
 et ol. 97, 3. a. Chr. n. 390. (§. 15.) dictam esse probabile est.

O rat. 17. Erato, qui actoris avo duo talenta debebat,
 quum mortuus esset filiis Erasiphonte, Eratone, Erasistrato re-
 lictis, aliquanto post omnia eius bona publicare populo visum
 est in iisque etiam agrum Sphettium, quem actor diu possede-
 rat, ex quo tempore Erasistrato, qui unus tum fratrum in urbe
 erat, de universo debito litem intenderat causamque obtinue-
 rat. Quare lite aerario mota (*διαδικασίᾳ*) res ad iudicium ve-
 nit, cui praesunt *οἱ σύνδικοι*. Incidit oratio in ol. 95, 3. a. Chr.
 n. 398.

O rat. 18. Populari imperio revocato instauratisque iudi-
 ciis quidam apud populum rettulerat ut criminis alicuius causa
 publicarentur facultates Eucratis, Niciae fratris, strategis, paullo
 post expugnatas Athenas interfecti. Ille quum causa cecidis-
 set, aliquanto post Poliochus eadem re iterum ad iudices delata
 publica fieri Eucratis bona iussit. Quod ne accideret cavere
 studuit alter Eucratis filius hac defensione (non *δευτερολογία*,
 v. Hamakeri quaestt. p. 67 sqq. et meae Vindic. Lys. p. 90 sqq.),

quam non integram, sed mutilatam habemus. E §§ 10. 15. 19. Krügerus orationem ol. 95, 4. a. Chr. n. 397. scriptam esse coniecit.

O rat. 19. Aristophanes eiusque pater Nicophemus quum prodicionis, ut videtur, damnati indicta caussa obiissent, bona eorum post pacem restitutam publicata sunt: quae quum opinionione minora esse viderentur, Aristophanis socer in suspicionem venit de aliqua pecuniae parte clam aversa, ideoque facultates eius in indicem bonorum publicandorum relatae sunt (*ἀπογραφή*), ipse lite instituta in iudicium vocatus est. Hic vero quum decessisset, filius in heliastarum iudicio, cui praeerant *οἱ σύνδικοι*, hac oratione patrem defendit ol. 98, 1. vel 2. a. Chr. n. 388. vel 387.

O rat. 20. Polystratus in numerum *τῶν καταλογέων*, qui consilio et auctoritate optimatum nomina quinquies mille civium ad comitia convocandorum in tabulis inscriberent, electus atque invito animo in Quadringentorum receptus senatum, cui summa reipubl. permissa est, redintegrato populari imperio propter facinus aliquod absens grandi pecunia multatus est. Aliquanto post denuo perduellionis (*δήμον καταλύσεως*) reus a filio hac, ut verisimile est, *δευτερολογία* defenditur. Orationem, cuius Lysiam auctorem non fuisse persuasum habeo, in id quod XXXvirum dominationem praecessit tempus incidere consentaneum est.

O rat. 21. Hac oratione, cuius priorem partem temporum iniuria interiisse patet, reus, quisquis fuit, utrum contra crimen munerum a se acceptorum (§ 21 sq.), an potius contra *ἀπογραφὴν* (§ 16.) sese defenderit dubium est. Utique se defendit ille et totius vitae institutum et sua in rempubl. merita recensendo. Quod a grammaticis titulo adiectum est vocabulum *ἀπαράσημος*, significat id orationem nomine rei carere. Habita videtur circa ol. 94, 3. a. Chr. n. 402.

O rat. 22. Lege cautum erat, ne quis amplius quinquaginta *φορμῶνς* frumenti coemeret. Quam legem quum migrassent mercatores frumentarii, res per *εἰσαγγελίαν* delata est ad senatum, in quo complures statim undecimviris tradendos illos censuerunt. Hanc autem sententiam impugnans is qui nostram orationem dixit tandem obtinuit ut caussa thesmothetis tradere-

tur agereturque in iudicio heliastarum. In hoc igitur ne illâ repugnantia dardaniis gratum fecisse videretur, ipse eos hac oratione accusavit damnandosque iudicavit. Tempus incertum.

Orat. 23. Panleo fullo ad polemarchum in ius vocatus ab actore, qui ab illo contumeliis affectus erat, exceptione fori (*παραγραφῆ*) utebatur, se non *μέτοικον* sed Plataeensem esse ideoque iure civis Attici uti contendens, rem vero ad polemarchum, qui de inquilinis ius dicebat, pertinere negans. Iam falsam esse hanc *παραγραφὴν* demonstrat orator. Recte igitur Hoelscherus orationem sic putat inscriptam fuisse: *κατὰ τῆς Παγκλέωνος παραγραφῆς*.

Orat. 24. Is qui verba facit quod corpore invalidus et egenus eral, stipendium ex aerario accepit. Exstitit autem qui, ut hoc subsidio hominem privaret, per *εἰσαγγελίαν* eum neque inopem esse neque *ἀδύνατον* indicaret: exercere enim artem quaestuosa, equos ascendere, similia. Adversus hanc delationem in prytania senatus, ubi *δοκιμασία* invalidorum instituebatur, factam habita est haec oratio leporis facetiarumque plena aliquanto post XXXviro exactos (§ 25. coll. § 8. 22.). Ab Lysia eam abiudicat Boeckhius in oecon. civ. I. p. 343. ed. alt.

Orat. 25. Hanc defensionem fuisse verisimile est in *δοκιμασία* apud heliastas a magistratu quodam designato oratam, qui in illo vitae examine ab Epigene, Demophane, Clisthene sycophantis accusatus erat, quod per XXXvirorum dominatum in urbe remansisset. Titulus igitur falsus. Scripta esse videtur intra ol. 96, 2. et 3. (403. et 402. a. Chr. n.)

Orat. 26. Thrasybulus Collytensis auctoritate sua effecerat ut Leodamas archontis eponymi dignitatem sortitus in examine sollemni a senatoribus instituto reprobaretur. Euander autem vicarius eius constitutus quum sibi quoque metueret, quod sub XXXvirorum imperio inter equites stipendia meruerat, thesmothesis persuasit ut suam probationem in penultimum anni diem differrent. Tum igitur iuvenis post XXXvirorum demum dominationem sui iuris factus Euandrum in senatu accusat fortasse ol. 99, 2. a. Chr. n. 383. die penultimo (Hoelscher. p. 109. Saupp. ep. crit. p. 19 sqq.).

Orat. 27. Deuterologia est, qua Epicrates surreptae pe-

cuniae publicae (*κλοπῆς δημοσίων χρημάτων*) in ratione magistratus a se gesti reddenda postulatur: iudicio praesunt logistae. Tituli autem et paragraphi primae verba *καὶ τῶν συμπροσβευτῶν* mihi pariter ac Falkio a rhetore male adiecta esse videri dixi in Vindicc. Lys. p. 94., quam sententiam ipso illo additamento ὡς *Θεόδωρος* confirmari puto. Oratio ad ol. 98, 2. (a. Chr. n. 387.) refertur a Falkio, a Franzio ad ol. 97, 1. (392.)

Orat. 28. Ergocles, Thrasybuli Stiriensis paullo ante occisi amicus eiusdemque in imperio collega, perduellionis, peculatus repetundarumque per *εἰσαγγελίαν* denunciatus atque iussus publicarum pecuniarum rationem referre hoc epilogo in contione (non in iudicio, ut ex insequenti oratione constat) accusatur ol. 97, 3. a. Chr. n. 390.

Orat. 29. Ergoclis capite damnati bona publicata quum opinione hominum minora essent, Philocrati, quaestori eius atque amico, de aversis fortunis eius suspecto caussa *ἀπογραφῆς* intenditur ol. 97, 4. a. Chr. n. 389.

Orat. 30. Post imperium Quadringentorum sublatum Nicomachus, servo patre natus, inter *νομοθέτας*, qui obsoletas Solonis leges recognoscerent et conformarent, receptus in eoque collegio *ἀναγραφεὺς* creatus, qui leges recognitas in columellis quattuor mensium spatio incidendas curaret, in hoc negotio integrum sexennium consumpsit munusque illud foedissime administratum obtinuit usque ad XXXviro, a quibus in exilium eiectus est. Libertate restituta in patriam reversus iterum officio conscribendarum legum, quae quidem ad sacra pertinebant, eadem perfidia et libidine per quattuor annos functus quum rationem reddere nollet, hac oratione in iudicio, cui decem logistae praeerant, *ἀλογίου* accusatus est ol. 95, 2. a. Chr. n. 399.

Orat. 31. Philo Acharnensis professus ad sortitionem senatorii muneris (nondum autem sortitus § 33.) in *δοκιμασίᾳ* apud senatum decedentem instituta a senatore quodam ut indignus impugnatur maxime quod, quamvis a XXXviris expulsus, tamen non alterius utrius partis fuerit.

Orat. 32. V. argumenta Graeca orationi ipsi praemissa. Est *δευτερολογία* in caussa male gestae tutelae (*δίκη ἐπιτροπῆς*) a marito filiae Diodoti, qui erat frater Diogitonis rei, e filia Dio-

gitonis susceptae pro uxoris fratribus apud heliastas archonte praeside habita ol. 94, 4. a. Chr. n. 401.

O rat. 33. V. argumentum fragmento praemissum. Olympicus ludis Olympicis habitus ol. 98, 1. a. Chr. n. 388.

O rat. 34. Scripta est ol. 94, 2. a. Chr. n. 403. Ceterum v. argumentum Graecum.

ΛΥΣΙΑΣ.

I.

ΠΕΡ ΤΟΥ ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ ΦΟΝΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

51.
92

Περὶ πολλοῦ ἂν ποιησαίμην, ὧ ἄνδρες, τὸ τοιού-
τους ὑμᾶς ἐμοὶ δικαστὰς περὶ τούτου τοῦ πράγματος γε-
νέσθαι, οἰοίπερ ἂν ὑμῖν αὐτοῖς εἴητε τοιαῦτα πεπονθό-
τες· εὐ γὰρ οἶδ' ὅτι, εἰ τὴν αὐτὴν γνώμην περὶ τῶν ἄλλων
ἔχοιτε, ἦνπερ περὶ ὑμῶν αὐτῶν, οὐκ ἂν εἴη ὅστις οὐκ
ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις ἀγανακτοίη, ἀλλὰ πάντες ἂν περὶ
τῶν τὰ τοιαῦτα ἐπιτηδευόντων τὰς ζημίας μικρὰς ἠγοῦ-
σθε. καὶ ταῦτα οὐκ ἂν εἴη μόνον παρ' ὑμῖν οὕτως 2
ἐγνωσμένα, ἀλλ' ἐν ἀπάσῃ τῇ Ἑλλάδι· περὶ τούτου γὰρ
μόνου τοῦ ἀδικήματος καὶ ἐν δημοκρατίᾳ καὶ ὀλιγαρχίᾳ
ἢ αὐτῇ τιμωρία τοῖς ἀσθενεστάτοις πρὸς τοὺς τὰ μέγι-
στα δυναμένους ἀποδέδοται, ὥστε τὸν χειρίστον τῶν
αὐτῶν τυγχάνειν τῷ βελτίστῳ· οὕτως, ὧ ἄνδρες, ταύ-
την τὴν ὕβριν ἅπαντες ἄνθρωποι δεινοτάτην ἠγοῦνται.
περὶ μὲν οὖν τοῦ μεγέθους τῆς ζημίας ἅπαντας ὑμᾶς 3
νομίζω τὴν αὐτὴν διάνοιαν ἔχειν, καὶ οὐδένα οὕτως ὀλι-
γώρως διακεῖσθαι, ὅστις οἶεται δεῖν συγγνώμης τυγχά-
νειν ἢ μικρὰς ζημίας ἀξίους ἠγεῖται τοὺς τῶν τοιούτων
ἔργων αἰτίους· ἠγοῦμαι δέ, ὧ ἄνδρες, τοῦτό με δεῖν ἐπι- 4
δειξαι, ὡς ἐμοίχευεν Ἐρατοσθένους τὴν γυναῖκα τὴν
ἐμὴν καὶ ἐκείνην τε διέφθειρε καὶ τοὺς παῖδας τοὺς
ἐμοὺς ἤσχυνε καὶ ἐμὲ αὐτὸν ὕβρισεν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν
ἐμὴν εἰσιῶν, καὶ οὔτε ἔχθρα ἐμοὶ καὶ ἐκείνῳ οὐδεμία ἦν
πλὴν ταύτης, οὔτε χρημάτων ἕνεκα ἐπραξα ταῦτα, ἵνα

πλούσιος ἐκ πένητος γένωμαι, οὔτε ἄλλου κέρδους οὐδενὸς πλὴν τῆς κατὰ νόμους τιμωρίας.

- 5 Ἐγὼ τοίνυν ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν ἅπαντα ἐπιδείξω τὰ ἔμαυτοῦ πράγματα, οὐδὲν παραλείπων, ἀλλὰ λέγων τὰ-
ληθῆ· ταύτην γὰρ ἔμαυτῷ μόνην ἠγοῦμαι σωτηρίαν,
6 ἐὰν ὑμῖν εἰπεῖν ἅπαντα δυνηθῶ τὰ πεπραγμένα. Ἐγὼ
γάρ, ὡς Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ ἔδοξε μοι γῆμαι καὶ γυναῖκα ἠγα-
ρόμην εἰς τὴν οἰκίαν, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον οὕτω διε-
κείμεν ὥστε μήτε λυπεῖν μήτε λίαν ἐπ' ἐκείνη εἶναι ὃ τι
ἂν θέλῃ ποιεῖν, ἐφύλαττόν τε ὡς οἶόν τε ἦν, καὶ προσ-
εἶχον τὸν νοῦν ὥσπερ εἰκὸς ἦν· ἐπειδὴ δέ μοι παιδίον
γίγνεται, ἐπίστενον ἤδη καὶ πάντα τὰ ἔμαυτοῦ ἐκείνη
παρέδωκα, ἠγοῦμενος ταύτην οἰκειότητα μεγίστην εἶναι·
7 ἐν μὲν οὖν τῷ πρώτῳ χρόνῳ, ὡς Ἀθηναῖοι, πασῶν ἦν
βελτίστη· καὶ γὰρ οἰκονόμος δεινὴ καὶ φειδωλὸς [ἀγαθὴ,
καὶ ἀκριβοῦς πάντα διοικοῦσα· ἐπειδὴ δέ μοι ἡ μήτηρ
ἔτελεύτησε, πάντων τῶν κακῶν ἀποθανοῦσα αἰτία μοι
8 γεγένηται. ἐπ' ἐκφορὰν γὰρ αὐτῇ ἀκολουθήσασα ἡ ἐμὴ
γυνὴ ὑπὸ τούτου τοῦ ἀνθρώπου ὀφθείσα, χρόνῳ δια-
φθείρεται· ἐπιτηρῶν γὰρ τὴν θεράπαιναν τὴν εἰς τὴν
ἀγορὰν βαδίζουσαν καὶ λόγους προσφέρων ἀπώλεσεν
9 αὐτήν. Πρῶτον μὲν οὖν, ὡς ἄνδρες, (δεῖ γὰρ καὶ ταῦθ'
ὑμῖν διηγήσασθαι) οἰκιδιόν ἐστὶ μοι διπλοῦν, ἴσα ἔχον
τὰ ἄνω τοῖς κάτω, κατὰ τὴν γυναικωνῆτιν καὶ κατὰ τὴν
ἀνδρωνῆτιν. ἐπειδὴ δὲ τὸ παιδίον ἐγένετο ἡμῖν, ἡ μή-
τηρ αὐτὸ ἐθῆλαξεν· ἵνα δὲ μή, ὁπότε λούεσθαι δέοι,
κινδυνεύῃ κατὰ τῆς κλίμακος καταβαίνουσα, ἐγὼ μὲν
10 ἄνω διητώμην, αἱ δὲ γυναῖκες κάτω. καὶ οὕτως ἤδη
συννειδισμένον ἦν, ὥστε πολλάκις ἡ γυνὴ ἀπῆει κάτω
καθευδήσουσα ὡς τὸ παιδίον, ἵνα τὸν τιτθὸν αὐτῷ διδῶ
καὶ μὴ βοᾷ. καὶ ταῦτα πολὺν χρόνον οὕτως ἐγένετο,
καὶ ἐγὼ οὐδέποτε ὑπώπτευσά, ἀλλ' οὕτως ἡλιθίως διε-

κείμην ὥστε ᾤμην τὴν ἑμαυτοῦ γυναῖκα πασῶν σωφρο-
 νεστάτην εἶναι τῶν ἐν τῇ πόλει. Προϊόντος δὲ τοῦ χρό- 11
 νου, ὡς ἄνδρες, ἤκου μὲν ἀπροσδοκῆτως ἐξ ἄγρου, μετὰ
 δὲ τὸ δεῖπνον τὸ παιδίον ἐβόα καὶ ἐδυσκόλαινε, ὑπὸ
 τῆς θεραπαίνης ἐπίτηδες λυπούμενον, ἵνα ταῦτα ποιῇ·
 ὁ γὰρ ἄνθρωπος ἔνδον ἦν· ὕστερον γὰρ ἅπαντα ἐπυθό-
 μην. καὶ ἐγὼ τὴν γυναῖκα ἀπιέναι ἐκέλευον καὶ δοῦναι 12
 τῷ παιδίῳ τὸν τιτθόν, ἵνα παύσῃται κλαῖον. ἡ δὲ τὸ
 μὲν πρῶτον οὐκ ἤθελεν, ὡς ἂν ἀσμένῃ με ἐωρακυῖα
 ἤκουτα διὰ χρόνου· ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ ὠργιζόμεν καὶ ἐκέ-
 λευον αὐτὴν ἀπιέναι, „ἵνα σύ γε“ ἔφη „πειρᾶς ἐνταῦθα
 τὴν παιδίσκην· καὶ πρότερον δὴ μεθύων εἴλκεις αὐτήν.“
 καὶ ἐγὼ μὲν ἐγέλων, ἐκείνη δὲ ἀναστᾶσα καὶ ἀπιούσα προσ- 13
 τίθησι τὴν θύραν, προσποιουμένη παίζειν, καὶ τὴν κλεῖν
 ἐφέλκεται. καὶ γὰρ τούτων οὐδὲν ἐνθυμούμενος οὐδ’ ὑπο-
 νοῶν ἐκάθευδον ἄσμενος, ἤκων ἐξ ἄγρου. ἐπειδὴ δὲ ἦν 14
 πρὸς ἡμέραν, ἤκεν ἐκείνη καὶ τὴν | θύραν ἀνέφωξεν. ἐρο-
 μένου δ’ ἐμοῦ τί αἱ θύραι νύκτωρ ψοφοῖεν, ἔφασκε τὸν
 λύχνον ἀποσβεσθῆναι τὸν παρὰ τῷ παιδίῳ, εἶτα ἐκ τῶν
 γειτόνων ἐνάσασθαι. ἐσιώπων ἐγὼ καὶ ταῦτα οὕτως
 ἔχειν ἠγούμην. ἔδοξε δέ μοι, ὡς ἄνδρες, τὸ πρόσωπον
 ἐψιμυθιωσθαι, τοῦ ἀδελφοῦ τεθνεῶτος οὐπω τριάκονθ’
 ἡμέρας· ὅμως δ’ οὐδ’ οὕτως οὐδὲν εἰπὼν περὶ τοῦ πράγ-
 ματος, ἐξελθὼν ὠχόμην ἐξω σιωπῇ. Μετὰ δὲ ταῦτα, 15
 ὡς ἄνδρες, χρόνου μεταξὺ διαγενομένου καὶ ἐμοῦ πολὺ
 ἀπολελειμμένου τῶν ἑμαυτοῦ κακῶν, προσέροχεται μοί
 τις πρεσβῦτις ἄνθρωπος, ὑπὸ γυναικὸς ὑποπεμφθεῖσα
 ἦν ἐκεῖνος ἐμοίχευεν, ὡς ἐγὼ ὕστερον ἤκουον· αὕτη δὲ
 ὀργιζομένη καὶ ἀδικεῖσθαι νομίζουσα, ὅτι οὐκέτι ὁμοίως
 ἐφοῖτα παρ’ αὐτήν, ἐφύλαττεν ἕως ἐξεῦρεν ὅ τι εἴη τὸ
 αἴτιον. προσελθοῦσα οὖν μοι ἐγγὺς ἡ ἄνθρωπος τῆς 16
 οἰκίας τῆς ἐμῆς ἐπιτηροῦσα, „Εὐφίλητε“ ἔφη „μηδεμιᾶ

πολυπραγμοσύνη προσεληλυθέναι με νόμιζε πρὸς σε· ὁ
 γὰρ ἀνὴρ ὁ ὑβρίζων εἰς σε καὶ τὴν σὴν γυναῖκα ἐχθρὸς
 ὦν ἡμῖν τυγχάνει. εἰάν οὖν λάβῃς τὴν θεράπαιναν τὴν
 εἰς ἀγορὰν βαδίζουσαν καὶ διακονοῦσαν ὑμῖν καὶ βασι-
 νίσης, ἅπαντα πεύσῃ. „ἔστι δ’“ ἔφη „Ἐρατοσθένους Οἴη-
 θεν ὁ ταῦτα πράττων, ὃς οὐ μόνον τὴν σὴν γυναῖκα διέ-
 φθαρκεν ἀλλὰ καὶ ἄλλας πολλὰς· ταύτην γὰρ τέχνην
 17 ἔχει.“ ταῦτα εἰποῦσα, ὧ ἄνδρες, ἐκείνη μὲν ἀπηλλάγη,
 ἐγὼ δὲ εὐθέως ἐταραττόμην, καὶ πάντα μου εἰς τὴν γνώ-
 μην εἰσήει, καὶ μεστὸς ἦν ὑποψίας, ἐνθυμούμενος μὲν
 ὡς ἀπεκλείσθην ἐν τῷ δωματίῳ, ἀναμιμνησκόμενος δὲ
 ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐψόφει ἢ μέταυλος θύρα καὶ ἢ
 αὐλῆιος, ὃ οὐδέποτε ἐγένετο, ἔδοξέ τέ μοι ἢ γυνὴ ἐψιμυ-
 θιωσθαι. ταῦτά μου πάντα εἰς τὴν γνώμην εἰσήει, καὶ
 18 μεστὸς ἦν ὑποψίας. ἔλθων δὲ οἴκαδε ἐκέλευον ἀκολου-
 θεῖν μοι τὴν θεράπαιναν εἰς τὴν ἀγορὰν, ἀγαγὼν δ’ αὐ-
 τὴν ὡς τῶν ἐπιτηδείων τινὰ ἔλεγον ὅτι ἐγὼ πάντα εἶην
 πεπυσμένος τὰ γινόμενα ἐν τῇ οἰκίᾳ· „σοὶ οὖν“ ἔφη
 „ἔξῃστι δυοῖν ὀπότερον βούλει ἐλέσθαι, ἢ μαστιγωθεῖ-
 σαι εἰς μύλωνα ἐμπεσεῖν καὶ μηδέποτε παύσασθαι κα-
 κοῖς τοιοῦτοις συνεχομένην, ἢ κατειποῦσαι ἅπαντα τὰ-
 ληθῆ μηδὲν παθεῖν κακὸν ἀλλὰ συγγνώμης παρ’ ἐμοῦ
 τυχεῖν τῶν ἡμαρτημένων. ψεύσῃ δὲ μηδέν, ἀλλὰ πάντα
 19 τὰληθῆ λέγε.“ κάκεινή τὸ μὲν πρῶτον ἔξαρκος ἦν, καὶ
 ποιεῖν ἐκέλευεν ὅ τι βούλομαι· οὐδὲν γὰρ εἰδέναι· ἐπει-
 δὴ δὲ ἐγὼ ἐμνήσθην Ἐρατοσθένους πρὸς αὐτὴν, καὶ εἶ-
 πον ὅτι οὗτος ὁ φοιτῶν εἶη πρὸς τὴν γυναῖκα, ἐξεπλάγη
 ἡγησαμένη με πάντα ἀκριβῶς ἐγνωκέναι. καὶ τότε ἦδη
 πρὸς τὰ γόνατά μου πεσοῦσα, καὶ πίστιν παρ’ ἐμοῦ λα-
 20 βοῦσα μηδὲν πείσεσθαι κακόν, κατηγόρει πρῶτον μὲν
 ὡς μετὰ τὴν ἐκφορὰν αὐτῇ προσίοι, ἔπειτα ὡς αὐτὴ τε-
 λευτῶσα εἰσαγγέλῃ καὶ ὡς ἐκείνη τῷ χρόνῳ πεισθείη,

καὶ τὰς εἰσόδους οἷς τρόποις προσίοι, καὶ ὡς Θεσμοφο-
 ρίοις ἐμοῦ ἐν ἀγρῷ ὄντος ᾤχετο εἰς τὸ ἱερὸν μετὰ τῆς
 μητρὸς τῆς ἐκείνου· καὶ τὰλλα τὰ γενόμενα πάντα ἀκρι-
 βῶς διηγήσατο. ἐπειδὴ δὲ πάντα εἴρητο αὐτῇ, εἶπον 21
 ἐγὼ, „ὅπως τοῖνυν ταῦτα μηδεὶς ἀνθρώπων πεύσεται·
 εἰ δὲ μή, οὐδὲν σοι κύριον ἔσται τῶν πρὸς ἐμὲ ὠμολογη-
 μένων. ἀξιῶ δὲ σε ἐπ’ αὐτοφώρῳ ταῦτά μοι ἐπιδείξει·
 ἐγὼ γὰρ οὐδὲν δέομαι λόγων, ἀλλὰ τὸ ἔργον φανερὸν
 γενέσθαι, εἴπερ οὕτως ἔχει.“ ὠμολόγει ταῦτα ποιήσειν. 22
 καὶ μετὰ ταῦτα διεγένοντο ἡμέραι τέσσαρες ἢ πέντε, ...
 ὡς ἐγὼ μεγάλοις ὑμῖν τεκμηρίοις ἐπιδείξω. πρῶτον δὲ
 διηγήσασθαι βούλομαι τὰ πραχθέντα τῇ τελευταίᾳ ἡμέ-
 ρᾳ. Σώστρατος ἦν μοι ἐπιτήδειος καὶ φίλος. τούτῳ
 ἡλίου δεδυκότος ἰόντι ἐξ ἀγροῦ ἀπήντησα. εἰδίως δ’ ἐγὼ
 ὅτι τηρικαῦτα ἀφιγμένος οὐδὲν ἂν καταλήψοιτο οἴκοι
 τῶν ἐπιτηδείων, ἐκέλευον συνδειπνεῖν· καὶ ἐλθόντες οἴ-
 καδε ὡς ἐμέ, ἀναβάντες εἰς τὸ ὑπερῶον ἐδειπνοῦμεν.
 ἐπειδὴ δὲ καλῶς αὐτῷ εἶχεν, ἐκεῖνος μὲν | ἀπιὼν ᾤχετο, 23
 ἐγὼ δὲ ἐκάθευδον. ὁ δ’ Ἐρατοσθένης, ὃ ἄνδρες, εἰσέρ-
 χεται, καὶ ἡ θεράπαινα ἐπεγείρασά με εὐθύς φράζει ὅτι
 ἔνδον ἔστί. κἀγὼ εἰπὼν ἐκείνη ἐπιμελεῖσθαι τῆς θύρας,
 καταβὰς σιωπῇ ἐξέρχομαι, καὶ ἀφικνουῦμαι ὡς τὸν καὶ
 τὸν, καὶ τοὺς μὲν ἔνδον κατέλαβον, τοὺς δὲ οὐκ ἐπιδη-
 μοῦντας εὗρον. παραλαβὼν δ’ ὡς οἶόν τε ἦν πλείστους 24
 ἐκ τῶν παρόντων ἐβάδιζον. καὶ δᾶδας λαβόντες ἐκ τοῦ
 ἐγγύτατα καπηλείου εἰσερχόμεθα, ἀνεωγμένης τῆς θύ-
 ρας καὶ ὑπὸ τῆς ἀνθρώπου παρεσκευασμένης. ὥσαντες
 δὲ τὴν θύραν τοῦ δωματίου οἱ μὲν πρῶτοι εἰσιόντες ἔτι
 εἶδομεν αὐτὸν κατακείμενον παρὰ τῇ γυναικί, οἱ δ’ ὕστε-
 ρον ἐν τῇ κλίνῃ γυμνὸν ἔστηκότα. ἐγὼ δ’, ὃ ἄνδρες, 25
 πατάξας καταβάλλω αὐτόν, καὶ τὴν χεῖρα περιεραγῶν εἰς
 τοῦπισθεν καὶ δῆσας ἡρώτων διὰ τί ὑβρίζει εἰς τὴν οἴ-

- κίαν τὴν ἐμὴν εἰσιών. κάκεινος ἀδικεῖν μὲν ὠμολόγει, ἠντιβόλει δὲ καὶ ἰκέτευε μὴ αὐτὸν κτεῖναι ἀλλ' ἀργύριον
- 26 πράξασθαι. ἐγὼ δ' εἶπον ὅτι „οὐκ ἐγὼ σε ἀποκτενῶ, ἀλλ' ὁ τῆς πόλεως νόμος, ὃν σὺ παραβαίνων περὶ ἐλάττονος τῶν ἡδονῶν ἐποιήσω, καὶ μᾶλλον εἴλου τοιοῦτον ἁμάρτημα ἐξαμαρτάνειν εἰς τὴν γυναῖκα τὴν ἐμὴν καὶ εἰς τοὺς παῖδας τοὺς ἐμούς ἢ τοῖς νόμοις πείθεσθαι καὶ
- 27 κόσμιος εἶναι.“ οὕτως, ὧ ἄνδρες, ἐκεῖνος τούτων ἐτυχεν ὥνπερ οἱ νόμοι κελεύουσι τοὺς τὰ τοιαῦτα πράττοντας, οὐκ εἰσαρπασθεῖς ἐκ τῆς ὁδοῦ, οὐδ' ἐπὶ τὴν ἐστίαν καταφυγών, ὥσπερ οὗτοι λέγουσι· πῶς γὰρ ἂν, ὅστις ἐν τῷ δωματίῳ πληγείς κατέπεσεν εὐθύς, περιέστρεψα δ' αὐτοῦ τὴν χεῖρα, ἔνδον δὲ ἦσαν ἄνθρωποι τοσοῦτοι, οὓς διαφυγεῖν οὐκ ἐδύνατο, οὔτε σίδηρον οὔτε ξύλον οὔτε
- 28 ἄλλο οὐδὲν ἔχων, ὧ τοὺς εἰσελθόντας ἂν ἡμύνατο. ἀλλ', ὧ ἄνδρες, οἴμαι καὶ ὑμᾶς εἰδέναί ὅτι οἱ μὴ τὰ δίκαια πράττοντες οὐχ ὁμολογοῦσι τοὺς ἐχθροὺς λέγειν ἀληθῆ, ἀλλ' αὐτοὶ ψευδόμενοι καὶ τὰ τοιαῦτα μηχανώμενοι ὀργὰς τοῖς ἀκούουσι κατὰ τῶν τὰ δίκαια πραττόντων παρασκευάζουσι. Πρῶτον μὲν οὖν ἀνάγνωθι τὸν νόμον.

NOMOS.

- 29 Οὐκ ἠμφισβήτη, ὧ ἄνδρες, ἀλλ' ὠμολόγει ἀδικεῖν, καὶ ὅπως μὲν μὴ ἀποθάνῃ ἠντιβόλει καὶ ἰκέτευεν, ἀποτίνειν δ' ἔτοιμος ἦν χρήματα. ἐγὼ δὲ τῷ μὲν ἐκείνου τιμῆματι οὐ συνεχώρουν, τὸν δὲ τῆς πόλεως νόμον ἡξίουν εἶναι κυριώτερον, καὶ ταύτην ἔλαβον τὴν δίκην, ἣν ὑμεῖς δικαιοτάτην εἶναι ἠγησάμενοι τοῖς τὰ τοιαῦτα ἐπιτηδεύουσιν ἐτάξατε. Καί μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 30 Ἄνάγνωθι δέ μοι καὶ τοῦτον τὸν νόμον ἐκ τῆς στήλης τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου.

NOMOS.

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, ὅτι αὐτῷ τῷ δικαστηρίῳ τῷ ἐξ Ἀρείου πάγου, ὃ καὶ πάτριόν ἐστι καὶ ἐφ' ἡμῶν ἀποδέδοται τοῦ φόνου τὰς δίκας δικάζειν, διαρρήδην εἴρηται τούτου μὴ καταγινώσκειν φόνον, ὃς ἂν ἐπὶ δάμαρτι τῇ ἑαυτοῦ μοιχὸν λαβῶν ταύτην τὴν τιμωρίαν ποιήσῃται. καὶ οὕτω σφόδρα ὁ νομοθέτης ἐπὶ ταῖς γαμεταῖς γυναιξὶ 31 δίκαια ταῦτα ἠγήσατο εἶναι, ὥστε καὶ ἐπὶ ταῖς παλλακαῖς ταῖς ἐλάττους ἀξίαις τὴν αὐτὴν δίκην ἐπέθηκε. καίτοι δῆλον ὅτι, εἴ τινα εἶχε ταύτης μείζω τιμωρίαν ἐπὶ ταῖς γαμεταῖς, ἐποίησεν ἄν. νῦν δὲ οὐχ οἴός τε ὦν ταύτης ἰσχυροτέραν ἐπ' ἐκείναις ἐξευρεῖν, τὴν αὐτὴν καὶ ἐπὶ ταῖς παλλακαῖς ἠξίωσε γίνεσθαι. Ἀνάγνωθι δέ μοι καὶ τοῦτον τὸν νόμον.

NOMOS.

Ἀκούετε, ἄνδρες, ὅτι κελεύει, ἐάν τις ἄνθρωπον 32 ἐλεύθερον ἢ παῖδα αἰσχύνῃ βία, διπλὴν τὴν βλάβην ὀφείλειν, ἐὰν δὲ γυναῖκα, ἐφ' αἰσπερ ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνέχεσθαι. οὕτως, ὦ ἄνδρες, τοὺς βιαζομένους ἐλάττους ζημίας ἀξιόους ἠγήσατο εἶναι ἢ τοὺς πείθοντας· τῶν μὲν γὰρ θάνατον κατέγνω, τοῖς δὲ διπλὴν ἐποίησε τὴν βλάβην, ἠγούμενος τοὺς μὲν δια- 33 πραττομένους βία ὑπὸ τῶν βιασθέντων μισεῖσθαι, τοὺς δὲ πείσαντας οὕτως αὐτῶν τὰς ψυχὰς διαφθείρειν ὥστ' οἰκειότερας αὐτοῖς ποιεῖν τὰς ἄλλοτρίας | γυναῖκας ἢ τοῖς ἀνδράσι, καὶ πᾶσαν ἐπ' ἐκείνοις τὴν οἰκίαν γεγονέναι, καὶ τοὺς παῖδας ἀδήλους εἶναι ὁποτέρων τυγχάνουσιν ὄντες, τῶν ἀνδρῶν ἢ τῶν μοιχῶν· ἀνθ' ὧν ὁ τὸν νόμον τιθεὶς θάνατον αὐτοῖς ἐποίησε τὴν ζημίαν. Ἐμοῦ 34 τοίνυν, ὦ ἄνδρες, οἱ μὲν νόμοι οὐ μόνον ἀπεγνωκότες εἰσὶ μὴ ἀδικεῖν, ἀλλὰ καὶ κεκελευκότες ταύτην τὴν δίκην λαμβάνειν· ἐν ὑμῖν δ' ἐστὶ πότερον χρῆ τούτους ἰσχυ-

35 ροὺς ἢ μηδενὸς ἀξίους εἶναι. ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι πάσας
 τὰς πόλεις διὰ τοῦτο τοὺς νόμους τίθεσθαι, ἵνα, περὶ
 ὧν ἂν πραγμάτων ἀπορῶμεν, παρὰ τούτους ἐλθόντες
 σκεψώμεθα ὅ τι ἡμῖν ποιητέον ἐστίν. οὗτοι τοίνυν περὶ
 τῶν τοιούτων τοῖς ἀδικουμένοις τοιαύτην δίκην λαμβά-
 36 νειν παρακελεύονται. οἷς ὑμᾶς ἀξιῶ τὴν αὐτὴν γνώμην
 ἔχειν· εἰ δὲ μή, τοιαύτην ἄδειαν τοῖς μοιχοῖς ποιήσετε,
 ὡς καὶ τοὺς κλέπτας ἐπαρεῖτε φάσκειν μοιχοὺς εἶναι, εὐ
 εἰδότας ὅτι, ἐὰν ταύτην τὴν αἰτίαν περὶ ἑαυτῶν λέγωσι
 καὶ ἐπὶ τούτῳ φάσκωσιν εἰς τὰς ἀλλοτρίας οἰκίας εἰσιέ-
 ναι, οὐδεὶς αὐτῶν ἄψεται. πάντες γὰρ εἴδονται ὅτι τοὺς
 μὲν νόμους τῆς μοιχείας χαίρειν ἔαν δεῖ, τὴν δὲ ψῆφου
 τὴν ὑμετέραν δεδιέναι· αὕτη γὰρ ἐστὶ πάντων τῶν ἐν τῇ
 πόλει κυριωτάτη.

37 Σκέψασθε δέ, ὦ ἄνδρες· κατηγοροῦσι γὰρ μου ὡς
 ἐγὼ τὴν θεράπαιναν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ μετελθεῖν ἐκέ-
 λευσα τὸν νεανίσκον. ἐγὼ δέ, ὦ ἄνδρες, δίκαιον μὲν ἂν
 ποιεῖν ἡγούμην ὥτινι οὖν τρόπῳ τὸν τὴν γυναῖκα τὴν
 38 ἐμὴν διαφθεύραντα λαμβάνων· εἰ μὲν γὰρ λόγων εἰρη-
 μένων ἔργου δὲ μηδενὸς γεγεννημένου μετελθεῖν ἐκέ-
 λευον ἐκείνον, ἠδίκουν ἂν· εἰ δὲ ἤδη πάντων διαπεπραγ-
 μένων καὶ πολλάκις εἰσεληλυθότος εἰς τὴν οἰκίαν τὴν
 ἐμὴν ὥτινι οὖν τρόπῳ ἐλάμβανον αὐτόν, σωφρονεῖν
 39 ἔμαυτὸν ἡγούμην· σκέψασθε δὲ ὅτι καὶ ταῦτα ψεύδον-
 ται· ῥαδίως δὲ ἐκ τῶνδε γνώσεσθε. ἐμοὶ γάρ, ὦ ἄνδρες,
 ὅπερ καὶ πρότερον εἶπον, φίλος ὢν Σώστρατος καὶ οἰ-
 κείως διακεείμενος ἀπαντήσας ἐξ ἀγροῦ περὶ ἡλίου δυ-
 σμᾶς συνεδείπνει, καὶ ἐπειδὴ καλῶς εἶχεν αὐτῷ, ἀπιὼν
 40 ὄψατο. καίτοι πρῶτον μὲν, ὦ ἄνδρες, ἐνθυμήθητε ὅτι,
 εἰ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐγὼ ἐπεβούλευον Ἐρατοσθένει, πό-
 τερον ἦν μοι κρεῖττον αὐτῷ ἐτέρωθι δειπνεῖν ἢ τὸν συν-
 δειπνήσοντά μοι εἰσαγαγεῖν; οὕτω γὰρ ἂν ἦττον ἐτόλμη-

σεν ἐκεῖνος εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν. εἶτα δοκῶ ἂν ὑμῖν τὸν συνδειπνοῦντα ἀφείς μόνος καταλειφθῆναι καὶ ἔρημος γενέσθαι, ἢ κελεύειν ἐκεῖνον μένειν, ἵνα μετ' ἐμοῦ τὸν μοιχὸν ἐτιμωρεῖτο; ἔπειτα, ὦ ἄνδρες, οὐκ ἂν δοκῶ 41 ὑμῖν τοῖς ἐπιτηδείοις μεθ' ἡμέραν παραγγεῖλαι, καὶ κελεῦσαι αὐτοὺς συλλεγῆναι εἰς οἰκίαν τῶν φίλων τῶν ἐργυτάτω, μᾶλλον ἢ ἐπειδὴ τάχιστα ἡσθόμην τῆς νυκτὸς περιτρέχειν, οὐκ εἰδὼς ὄντινα οἴκοι καταλήψομαι καὶ ὄντινα ἔξω; καὶ ὡς Ἀρμόδιον μὲν καὶ τὸν δεῖνα ἦλθον οὐκ ἐπιδημοῦντας (οὐ γὰρ ἦδειν), ἐτέρους δὲ οὐκ ἔνδον ὄντας κατέλαβον, οὓς δ' οἴός τε ἦν λαβὼν ἐβάδιζον. καί- 42 τοιγε εἰ προῆδειν, οὐκ ἂν δοκῶ ὑμῖν καὶ θεράποντας παρασκευάσασθαι καὶ τοῖς φίλοις παραγγεῖλαι, ἵν' ὡς ἀσφαλέστατα μὲν αὐτὸς εἰσῆειν (τί γὰρ ἦδειν εἴ τι κάκεῖνος εἶχε σιδήριον;), ὡς μετὰ πλείστων δὲ μαρτύρων τὴν τιμωρίαν ἐποιούμην; νῦν δ' οὐδὲν εἰδὼς τῶν ἐσομένων ἐκείνη τῇ νυκτί, οὓς οἴός τε ἦν παρέλαβον. Καί μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, ὦ ἄνδρες· σκέψασθε 43 δὲ παρ' ὑμῖν αὐτοῖς οὕτως περὶ τούτου τοῦ πράγματος, ζητοῦντες εἴ τις ἐμοὶ καὶ Ἐρατοσθένει ἐχθρὰ πώποτε γεγένηται πλὴν ταύτης. οὐδεμίαν γὰρ εὐρήσετε. οὔτε 44 γὰρ συκοφαντῶν γραφάς με ἐγράψατο, οὔτε ἐκβάλλειν ἐκ τῆς πόλεως ἐπεχείρησεν, οὔτε ἰδίας δίκας ἐδικάζετο, οὔτε συνῆδει κακὸν οὐδὲν ὃ ἐγὼ δεδιὼς μὴ τις πύθηται ἐπεθύμουν αὐτὸν ἀπολέσαι, οὔτε εἰ ταῦτα διεπραξάμην, ἠλπίζον χρήματα λήψεσθαι· ἔνιοι γὰρ τοιούτων πραγμάτων ἔνεκεν θάνατον ἀλλήλοις ἐπιβουλεύουσι. τοσούτου 45 τοίνυν δεῖ | ἢ λοιδορία ἢ παροιμία ἢ ἄλλη τις διαφορὰ ἡμῖν γεγενῆναι, ὥστε οὐδὲ ἑωρακῶς ἦν τὸν ἄνθρωπον

πάποτε πλὴν ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτί. τί ἂν οὖν βουλόμενος
 ἐγὼ τοιοῦτον κίνδυνον ἐκινδύνενον, εἰ μὴ τὸ μέγιστον
 46 τῶν ἀδικημάτων ἦν ὑπ' αὐτοῦ ἡδίκημένος; ἔπειτα παρα-
 καλέσας αὐτὸς μάρτυρας ἠσέβουν, ἔξόν μοι, εἴπερ ἀδί-
 κως ἐπεθύμουν αὐτὸν ἀπολέσαι, μηδένα μοι τούτων
 συνειδένα;

47 Ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, οὐκ ἰδίαν ὑπὲρ ἑμαντοῦ
 νομίζω ταύτην γενέσθαι τὴν τιμωρίαν, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς
 πόλεως ἀπάσης· οἱ γὰρ τοιαῦτα πράττοντες, ὁρῶντες οἷα
 τὰ ἄθλα πρόκειται τῶν τοιούτων ἀμαρτημάτων, ἤττον
 εἰς τοὺς ἄλλους ἐξαμαρτήσονται, ἐὰν καὶ ὑμᾶς ὁρῶσι τὴν
 48 αὐτὴν γνώμην ἔχοντας. εἰ δὲ μή, πολὺ κάλλιον τοὺς
 μὲν κειμένους νόμους ἐξαλειψαι, ἑτέροισ δὲ θεῖναι, οὔτι-
 νες τοὺς μὲν φυλάττοντας τὰς ἐναντῶν γυναῖκας ταῖς ζη-
 μίαις ζημιώσουσι, τοῖς δὲ βουλομένοις εἰς αὐτὰς ἀμαρτά-
 49 νειν πολλὴν ἄδειαν ποιήσουσι. πολὺ γὰρ οὕτω δικαιο-
 τερον ἢ ὑπὸ τῶν νόμων τοὺς πολίτας ἐνεδρεύεσθαι, οἷ
 κελεύουσι μὲν, ἐὰν τις μοιχρὸν λάβῃ, ὅ τι ἂν οὖν βούλη-
 ται χρῆσθαι, οἱ δ' ἀγῶνες δεινότεροι τοῖς ἀδικουμένοις
 καθεστήμασιν ἢ τοῖς παρὰ τοὺς νόμους τὰς ἀλλοτρίας
 50 καταισχύνουσι γυναῖκας. ἐγὼ γὰρ νῦν καὶ περὶ τοῦ
 σώματος καὶ περὶ τῶν χρημάτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων
 ἀπάντων κινδυνεύω, ὅτι τοῖς τῆς πόλεως νόμοις ἐπει-
 θόμην.

2.

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΤΟΙΣ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ ΒΟΗΘΟΙΣ.

Εἰ μὲν ἡγούμην οἷόν τε εἶναι, ὦ παρόντες ἐπὶ τῷδε
 τῷ τάφῳ, λόγῳ δηλῶσαι τὴν τῶν ἐνθάδε κειμένων ἀρε-
 τήν, ἔμεμψάμην ἂν τοῖς ἐπαγγείλασιν ἐπ' αὐτοῖς ἐξ ὀλί-

γων ἡμερῶν λέγειν· ἐπειδὴ δὲ πᾶσιν ἀνθρώποις ὁ πῦς χρόνος οὐχ ἱκανὸς λόγον ἴσον παρασκευάσαι τοῖς τούτων ἔργοις, διὰ τοῦτο καὶ ἡ πόλις μοι δοκεῖ, προνοουμένη τῶν ἐνθάδε λεγόντων, ἐξ ὀλίγου τὴν πρόσταξιν ποιῆσθαι, ἡγουμένη οὕτως ἂν μάλιστα συγγνώμης αὐτοὺς παρὰ τῶν ἀκουσάντων τυγχάνειν. ὅμως δὲ ὁ μὲν 2 λόγος μοι περὶ τούτων, ὁ δ' ἄγων οὐ πρὸς τὰ τούτων ἔργα ἀλλὰ πρὸς τοὺς πρότερον ἐπ' αὐτοῖς εἰρηκότας. τοσαύτην γὰρ ἀφθουίαν παρεσκευάσεν ἡ τούτων ἀρετὴ καὶ τοῖς ποιεῖν δυναμένοις καὶ τοῖς εἰπεῖν βουλευθεῖσιν, ὥστε καλὰ μὲν πολλὰ τοῖς προτέροις περὶ αὐτῶν εἰρησθαι, πολλὰ δὲ καὶ ἐκείνοις παραλελειφθαι, ἱκανὰ δὲ καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἐξεῖναι εἰπεῖν· οὔτε γὰρ γῆς ἄπειροι οὔτε θαλάττης οὐδεμιᾶς, πανταχῆ δὲ καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις οἱ τὰ αὐτῶν πενθοῦντες κακὰ τὰς τούτων ἀρετὰς ὑμνοῦσι.

Πρῶτον μὲν οὖν τοὺς παλαιοὺς κινδύνους τῶν 3 προγόνων δίειμι, μνήμην παρὰ τῆς φήμης λαβών· ἄξιον γὰρ πᾶσιν ἀνθρώποις κἀκείνων μεμνηῆσθαι, ὑμνοῦντας μὲν ἐν ταῖς ῥῥαῖς, λέγοντας δ' ἐν ταῖς τῶν ἀγαθῶν γνώμαις, τιμῶντας δ' ἐν τοῖς καιροῖς τοῖς τοιούτοις, παιδεύοντας δ' ἐν τοῖς τῶν τεθνεώτων ἔργοις τοὺς ζῶντας.

Ἀμαζόνες γὰρ Ἄρεως μὲν τὸ παλαιὸν ἦσαν θυγατέ- 4 ρες, οἰκοῦσαι δὲ παρὰ τὸν Θερμώδοντα ποταμόν, μόναι μὲν ὠπλισμένοι σιδήρω τῶν περὶ αὐτάς, πρῶται δὲ τῶν πάντων ἐφ' ἵππους ἀναβάσαι, οἷς ἀνελπίστως δι' ἀπειρίαν τῶν ἐναντίων ἤρουν μὲν τοὺς φεύγοντας, ἀπέλειπον δὲ τοὺς διώκοντας ἐνομίζοντο δὲ διὰ τὴν εὐψυχίαν μᾶλλον ἄνδρες ἢ διὰ τὴν φύσιν γυναῖκες· πλέον γὰρ ἐδόκουν τῶν ἀνδρῶν ταῖς ψυχαῖς διαφέρειν ἢ ταῖς ιδέαις ἐλλείπειν. ἄρχουσαι δὲ πολλῶν ἔθνῶν, καὶ ἔργῳ μὲν 5 τοὺς περὶ αὐτάς καταδεδουλωμένοι, λόγῳ δὲ περὶ τῆσδε

τῆς χώρας ἀκούουσαι κλέος μέγα, πολλῆς δόξης καὶ μεγάλης ἐλπίδος χάριν παραλαβοῦσαι τὰ μαχιμώτατα τῶν ἔθνων ἐστράτευσαν ἐπὶ τήνδε τὴν πόλιν. τυχοῦσαι δ' ἀγαθῶν ἀνδρῶν ὁμοίας ἐκτῆσαντο τὰς ψυχὰς τῇ φύσει, καὶ ἐναντίαν τὴν δόξαν τῆς προτέρας λαβοῦσαι μᾶλλον ἐκ τῶν κινδύνων ἢ ἐκ τῶν σωμάτων ἔδοξαν εἶναι γυναι-
 6 κες. μόναις δ' αὐταῖς οὐκ | ἐξεγένετο ἐκ τῶν ἡμαρτη-
 μένων μαθούσαις περὶ τῶν λοιπῶν ἄμεινον βουλευσα-
 σθαι, οὐδ' οἴκαδε ἀπελθούσαις ἀπαγγεῖλαι τὴν τε σφε-
 τέραν αὐτῶν δυστυχίαν καὶ τὴν τῶν ἡμετέρων προρόνων ἀρετὴν· αὐτοῦ γὰρ ἀποθανοῦσαι, καὶ δοῦσαι δίκην τῆς ἀνοίας, τῆσδε μὲν τῆς πόλεως διὰ τὴν ἀρετὴν ἀθάνατον μνήμην ἐποίησαν, τὴν δὲ ἑαυτῶν πατρίδα διὰ τὴν ἐν-
 7 θάδε συμφορὰν ἀνώνυμον κατέστησαν. ἐκεῖναι μὲν οὖν τῆς ἀλλοτρίας ἀδίκως ἐπιθυμήσασαι τὴν ἑαυτῶν δικαίως ἀπώλεσαν.

7 Ἀδράστου δὲ καὶ Πολυνεῖκους ἐπὶ Θήβας στρατευ-
 σάντων καὶ ἠττηθέντων μάχῃ, οὐκ ἐόντων Καδμείωι θάπτειν τοὺς νεκρούς, Ἀθηναῖοι ἠγησάμενοι ἐκείνους μὲν, εἴ τι ἠδίκουν, ἀποθανόντας δίκην ἔχειν τὴν μεγίστην, τοὺς δὲ κάτω τὰ αὐτῶν οὐ κομίζεσθαι, ἱερῶν δὲ μαινομένων τοὺς ἄνω θεοὺς ἀσεβεῖσθαι, τὸ μὲν πρῶ-
 8 τον πέμψαντες κήρυκας ἐδέοντο αὐτῶν δοῦναι τῶν
 9 νεκρῶν ἀναίρεσιν, νομίζοντες ἀνδρῶν μὲν ἀγαθῶν εἶ-
 ναι ζῶντας τοὺς ἐχθροὺς τιμωρήσασθαι, ἀπιστούντων δὲ σφίσιν αὐτοῖς ἐν τοῖς τῶν τεθνεώτων σώμασι τὴν εὐ-
 ψυχίαν ἐπιδείκνυσθαι, οὐ δυνάμενοι δὲ τούτων τυχεῖν ἐστράτευσαν ἐπ' αὐτούς, οὐδεμιᾶς διαφορᾶς πρότερον πρὸς Καδμείους ὑπαρχούσης, οὐδὲ τοῖς ζῶσιν Ἀργείων
 9 χαριζόμενοι, ἀλλὰ τοὺς τεθνεῶτας ἐν τῷ πολέμῳ ἀξιοῦν-
 τες τῶν νομιζομένων τυγχάνειν πρὸς τοὺς ἑτέρους ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἐκινδύνευσαν, ὑπὲρ μὲν τῶν, ἵνα μηκέτι εἰς

τοὺς τεθνεώτας ἐξαμαρτάνοντες πλείω περὶ τοὺς θεοὺς
 ἐξυβρίσωσιν, ὑπὲρ δὲ τῶν ἐτέρων, ἵνα μὴ πρότερον εἰς
 τὴν αὐτῶν ἀπέλθωσι πατρίου τιμῆς ἀτυχήσαντες καὶ
 Ἑλληνικοῦ νόμου στερηθέντες καὶ κοινῆς ἐλπίδος ἡμαρ- 10
 τηκότες. ταῦτα διανοηθέντες, καὶ τὰς ἐν τῷ πολέμῳ τύ-
 χας κοινὰς ἀπάντων ἀνθρώπων νομίζοντες, πολλοὺς
 μὲν πολεμίους κτώμενοι, τὸ δὲ δίκαιον ἔχοντες σύμμα-
 χον ἐνίκων μαχόμενοι. καὶ οὐχ ὑπὸ τῆς τύχης ἐπαρθέν-
 τες μείζονος παρὰ Καδμείων τιμωρίας ἐπεθύμησαν, ἀλλ'
 ἐκείνοις μὲν ἀντὶ τῆς ἀσεβείας τὴν ἑαυτῶν ἀρετὴν ἐπε-
 δείξαντο, αὐτοὶ δὲ λαβόντες τὰ ἄθλα ὧν περ ἕνεκα ἀφί-
 κοντο, τοὺς Ἀργείων νεκρούς, ἔθαψαν ἐν τῇ αὐτῶν
 Ἑλευσίνι. περὶ μὲν οὖν τοὺς ἀποθανόντας τῶν ἑπτὰ ἐπὶ
 Θήβας τοιοῦτοι γεγόνασιν.

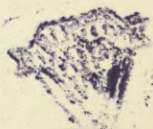
Ἐστέρῳ δὲ χρόνῳ, ἐπειδὴ Ἡρακλῆς μὲν ἐξ ἀνθρώ- 11
 πων ἠφανίσθη, οἱ δὲ παῖδες αὐτοῦ ἔφευγον μὲν Εὐρου-
 σθέα, ἐξηλαύνοντο δὲ ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων, αἰσχυ-
 νομένων μὲν τοῖς ἔργοις, φοβουμένων δὲ τὴν Εὐρουσθέως
 δύναμιν, ἀφικόμενοι εἰς τήνδε τὴν πόλιν ἰκέται ἐπὶ τῶν
 βωμῶν ἐκαθέζοντο· ἐξαιτουμένου δὲ αὐτοὺς Εὐρουσθέως 12
 Ἀθηναῖοι οὐκ ἠθέλησαν ἐκδοῦναι, ἀλλὰ τὴν Ἡρακλείους
 ἀρετὴν μᾶλλον ἠδοῦντο ἢ τὸν κίνδυνον τὸν ἑαυτῶν ἐφο-
 βοῦντο, καὶ ἠξίουσαν ὑπὲρ τῶν ἀσθενεστέρων μετὰ τοῦ
 δικαίου διαμάχεσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς δυναμένοις χαριζό-
 μενοι τοὺς ὑπ' ἐκείνων ἀδικουμένους ἐκδοῦναι. ἐπι- 13
 στρατεύσαντος δ' Εὐρουσθέως μετὰ τῶν ἐκείνῳ τῷ χρό-
 νῳ Πελοπόννησον ἐχόντων, οὐκ ἐγγὺς τῶν δεινῶν
 γενόμενοι μετέγνωσαν, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν εἶχον γνώμην
 ἤνπερ πρότερον, ἀγαθὸν μὲν οὐδὲν ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ πατρὸς
 αὐτῶν πεπονθότες, ἐκείνους τ' οὐκ εἰδότες ὁποῖοί τινες
 ἄνδρες ἔσονται γενόμενοι· δίκαιον δὲ νομίζοντες εἶναι, 14
 οὐ προτέρας ἔχθρας ὑπαρχούσης πρὸς Εὐρουσθέα, οὐδὲ

κέρδους προκειμένου πλὴν δόξης ἀγαθῆς, τοσοῦτον κίνδυνον ὑπὲρ αὐτῶν ἤραυτο, τοὺς μὲν ἀδικουμένους ἐλευοῦντες, τοὺς δ' ὑβρίζοντας μισοῦντες, καὶ τοὺς μὲν κωλύειν ἐπιχειροῦντες, τοῖς δ' ἐπικουρεῖν ἀξιοῦντες, ἡγούμενοι ἐλευθερίας μὲν σημεῖον εἶναι μηδὲν ποιεῖν ἄκοντας, δικαιοσύνης δὲ τοῖς ἀδικουμένοις βοηθεῖν, εὐψυχίας δ' ὑπὲρ τούτων ἀμφοτέρων, εἰ δέοι, μαχομένους
 15 ἀποθνήσκειν. τοσοῦτον δ' ἐφρόνουσι ἀμφοτέρω, ὥσθ' οἱ μὲν μετ' Εὐρυσθέως οὐδὲν παρ' ἐκόντων | ἐξήτουν εὐρίσκεισθαι, Ἀθηναῖοι δὲ οὐκ ἠξίουσι Εὐρυσθέα αὐτὸν ἰκετεύοντα τοὺς ἰκέτας αὐτῶν ἐξελεῖν. παραταξάμενοι δ' ἰδίᾳ δυνάμει τὴν ἐξ ἀπάσης Πελοποννήσου στρατιὰν ἐλθοῦσαν ἐνίκων μαχόμενοι, καὶ τῶν Ἡρακλέους παίδων τὰ μὲν σώματα εἰς ἄδειαν κατέστησαν, ἀπαλλάξαντες δὲ τοῦ δέους καὶ τὰς ψυχὰς ἠλευθέρωσαν, διὰ δὲ τὴν τοῦ πατρὸς ἀρετὴν ἐκείνους τοῖς αὐτῶν κινδύ-
 16 νοις ἐστεφάνωσαν. τοσοῦτον δὲ εὐτυχεστέροι παῖδες ὄντες ἐγένοντο τοῦ πατρὸς· ὁ μὲν γάρ, καίπερ ὢν ἀγαθῶν πολλῶν αἴτιος ἅπασιν ἀνθρώποις, ἐπίπονον καὶ φιλόνεικον καὶ φιλότιμον αὐτῷ καταστήσας τὸν βίον τοὺς μὲν ἄλλους ἀδικοῦντας ἐκόλασεν, Εὐρυσθέα δὲ καὶ ἐχθρὸν ὄντα καὶ εἰς αὐτὸν ἐξαμαρτάνοντα οὐχ οἷός τε ἦν τιμωρῆσασθαι· οἱ δὲ παῖδες αὐτοῦ διὰ τήνδε τὴν πόλιν τῇ αὐτῇ εἶδον ἡμέρᾳ τὴν θ' ἑαυτῶν σωτηρίαν καὶ τὴν τῶν ἐχθρῶν τιμωρίαν.

17 Πολλὰ μὲν οὖν ὑπῆρχε τοῖς ἡμετέροις προγόνοις μιᾶ γνώμη χρωμένοις περὶ τοῦ δικαίου διαμάχεσθαι. ἢ τε γὰρ ἀρχὴ τοῦ βίου δικαία· οὐ γάρ, ὥσπερ οἱ πολλοί, πανταχόθεν συνειλεγμένοι καὶ ἑτέρους ἐκβαλόντες τὴν ἄλλοτρίαν ὤκησαν, ἀλλ' αὐτόχθονες ὄντες τὴν αὐτὴν
 18 ἐκέκτηντο καὶ μητέρα καὶ πατρίδα. πρῶτοι δὲ καὶ μόνοι ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἐκβαλόντες τὰς παρὰ σφίσι αὐτοῖς

δυναστείας δημοκρατίαν κατεστήσαντο, ἡγούμενοι τὴν πάντων ἔλευθερίαν ὁμόνοιαν εἶναι μεγίστην, κοινὰς δ' ἀλλήλοις τὰς ἐκ τῶν κινδύνων ἐλπίδας ποιήσαντες ἔλευ- 19
 θέραις ταῖς ψυχαῖς ἐπολιτεύοντο, νόμῳ τοὺς ἀγαθοὺς τιμῶντες καὶ τοὺς κακοὺς κολάζοντες, ἡγησάμενοι θη-
 ρίων μὲν ἔργον εἶναι ὑπ' ἀλλήλων βία κρατεῖσθαι, ἀν-
 θρώποις δὲ προσήκειν νόμῳ μὲν ὀρίσαι τὸ δίκαιον, λόγῳ
 δὲ πείσαι, ἔργῳ δὲ τούτοις ὑπηρετεῖν, ὑπὸ νόμου μὲν
 βασιλευμένους, ὑπὸ λόγου δὲ διδασκομένους.

Καὶ γὰρ τοὶ καὶ φύντες καλῶς καὶ γνόντες ὅμοια, 20
 πολλὰ μὲν καλὰ καὶ θαυμαστὰ οἱ πρόγονοι τῶν ἐνθάδε
 κειμένων εἰργάσαντο, ἀειμνηστὰ δὲ καὶ μεγάλα καὶ παν-
 ταχοῦ οἱ ἐξ ἐκείνων γεγονότες τρόπαια διὰ τὴν αὐτῶν
 ἀρετὴν κατέλιπον. μόνοι γὰρ ὑπὲρ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος
 πρὸς πολλὰς μυριάδας τῶν βαρβάρων διεκινδύνευσαν.
 ὁ γὰρ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς οὐκ ἀγαπῶν τοῖς ὑπάρχουσιν 21
 ἀγαθοῖς, ἀλλ' ἐλπίζων καὶ τὴν Εὐρώπην δουλώσεσθαι,
 ἔστειλε πεντήκοντα μυριάδας στρατιάν. ἡγησάμενοι δέ,
 εἰ τήνδε τὴν πόλιν ἢ ἐκοῦσαν φίλην ποιήσαιντο ἢ ἄκου-
 σαν καταστρέψαιντο, ῥαδίως τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἄρ-
 ξειν, ἀπέβησαν εἰς Μαραθῶνα, νομίσαντες οὕτως ἂν
 ἐρημοτάτους εἶναι συμμαχῶν [τοὺς Ἑλληνας], εἰ ἔτι στα-
 σιαζούσης τῆς Ἑλλάδος ᾧ τινι χρὴ τρόπῳ τοὺς ἐπιόντας
 ἀμύνασθαι, τὸν κίνδυνον ποιήσαιντο. ἔτι δ' αὐτοῖς ἐκ 22
 τῶν προτέρων ἔργων περὶ τῆς πόλεως τοιαύτη δόξα παρ-
 ευστήκει, ὡς εἰ μὲν πρότερον ἐπ' ἄλλην πόλιν ἴασιν,
 ἐκείνοις καὶ Ἀθηναίοις πολεμήσουσι· προθύμως γὰρ
 τοῖς ἀδικουμένοις ἤξουσι βοηθήσοντες· εἰ δ' ἐνθάδε
 πρῶτον ἀφίξονται, οὐδένας ἄλλους τῶν Ἑλλήνων τολ-
 μήσειν ἐτέρους σώζοντας φανερὰν ἔχθραν πρὸς ἐκείνους
 ὑπὲρ αὐτῶν καταθέσθαι. οἱ μὲν τοίνυν ταῦτα διανο- 23
 οῦντο· οἱ δ' ἡμέτεροὶ πρόγονοὶ οὐ λογισμῶ *** εἰδότες

τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνους, ἀλλὰ νομίζοντες τὸν εὐ-
 κλεᾶ θάνατον ἀθάνατον περὶ τῶν ἀγαθῶν καταλείπειν
 λόγον, οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ πλῆθος τῶν ἐναντίων, ἀλλὰ
 τῇ αὐτῶν ἀρετῇ μᾶλλον ἐπίστευσαν. καὶ αἰσχυρόμενοι
 ὅτι ἦσαν οἱ βάρβαροι αὐτῶν ἐν τῇ χώρᾳ, οὐκ ἀνέμειναν
 πυθέσθαι οὐδὲ βοηθῆσαι τοὺς συμμάχους, οὐδ' ᾤθη-
 σαν δεῖν ἑτέροις τῆς σωτηρίας χάριν εἰδέναι, ἀλλὰ σφί-
 24 σιν αὐτοῖς τοὺς ἄλλους Ἑλληνας. ταῦτα μὲν γινώμη πάν-
 τες γνόντες ἀπήντων ὀλίγοι πρὸς πολλούς· ἐνόμιζον γὰρ
 ἀποθανεῖν μὲν αὐτοῖς μετὰ πάντων προσήκειν, ἀγαθοὺς
 δ' εἶναι μετ' ὀλίγων, καὶ τὰς μὲν ψυχὰς ἀλλοτρίας διὰ |
 τὸν θάνατον κεκτηῖσθαι, τὴν δ' ἐκ τῶν κινδύνων μνη-
 μὴν ἰδίαν καταλείψειν. ἤξιουν δ', οὓς μὴ μόνοι νικῶεν,
 οὐδ' ἂν μετὰ συμμάχων δύνασθαι· καὶ ἠττηθέντες μὲν
 ὀλίγῳ τῶν ἄλλων προαπολεισθαι, νικήσαντες δὲ καὶ τοὺς
 25 ἄλλους ἐλευθερώσειν. ἄνδρες δ' ἀγαθοὶ γενόμενοι, καὶ
 τῶν μὲν σωμάτων ἀφειδήσαντες, ὑπὲρ δὲ τῆς ἀρετῆς οὐ
 φιλοψυχήσαντες, καὶ μᾶλλον τοὺς κατ' αὐτοῖς νόμους
 αἰσχυρόμενοι ἢ τὸν πρὸς τοὺς πολεμίους κίνδυνον φο-
 βούμενοι, ἔστησαν μὲν τρόπαια ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τῶν
 βαρβάρων ἐν τῇ αὐτῶν, ὑπὲρ χρημάτων εἰς τὴν ἄλλο-
 26 τριαν ἐμβαλόντων, παρὰ τοὺς ὄρους τῆς χώρας, οὕτω δὲ
 διὰ ταχέων τὸν κίνδυνον ἐποιήσαντο, ὥστε οἱ αὐτοὶ τοῖς
 ἄλλοις ἀπήγγειλαν τὴν τ' ἐνθάδε ἄφιξιν τῶν βαρβάρων
 καὶ τὴν τῶν προγόνων νίκην. καὶ γὰρ τοὶ οὐδεὶς τῶν
 ἄλλων ἔδεισεν ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος κινδύνου, ἀλλ' ἀκού-
 σαντες ὑπὲρ τῆς αὐτῶν ἐλευθερίας ἤσθησαν. ὥστε οὐ-
 δὲν θαυμαστόν, πάλαι τῶν ἔργων γεγενημένων, ὥσπερ
 καινῶν ὄντων ἔτι καὶ νῦν τὴν ἀρετὴν αὐτῶν ὑπὸ πάν-
 των ἀνθρώπων ζηλοῦσθαι.

27 Μετὰ δὲ ταῦτα Ξέρξης ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεύς, κατα-
 φρονήσας μὲν τῆς Ἑλλάδος, ἐψευσμένος δὲ τῆς ἐλπίδος,

ἀτιμαζόμενος δὲ τῷ γεγενημένῳ, ἀχθόμενος δὲ τῇ συμ-
 φορᾷ, ὀργιζόμενος δὲ τοῖς αἰτίοις, ἀπαθῆς δ' ὢν κακῶν
 καὶ ἄπειρος ἀνδρῶν ἀγαθῶν, δεκάτῳ ἔτει παρασκευασά-
 μενος χιλίαις μὲν καὶ διακοσίαις ναυσὶν ἀφίκετο, τῆς δὲ
 πεξῆς στρατιᾶς οὕτως ἄπειρον τὸ πλῆθος ἦγεν, ὥστε καὶ
 τὰ ἔθνη τὰ μετ' αὐτοῦ ἀκολουθήσαντα πολὺ ἂν ἔργον
 εἴη καταλέξει· τὸ δὲ μέγιστον σημεῖον τοῦ πλῆθους· 28
 ἔξον γὰρ αὐτῷ χιλίαις ναυσὶ διαβιβάσαι κατὰ τὸ στενώ-
 τατον τοῦ Ἑλλησπόντου τὴν πεξὴν στρατιὰν ἐκ τῆς
 Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην, οὐκ ἠθέλησεν, ἡγούμενος τὴν
 διατριβὴν αὐτῷ πολλὴν ἔσεσθαι· ἀλλ' ὑπεριδὼν καὶ τὰ 29
 φύσει πεφυκότα καὶ τὰ θεῖα πράγματα καὶ τὰς ἀνθρωπί-
 νας διανοίας ὁδὸν μὲν διὰ τῆς θαλάσσης ἐποίησατο,
 πλοῦν δὲ διὰ τῆς γῆς ἠνάγκασε γενέσθαι, ζεύξας μὲν τὸν
 Ἑλλησποντον, διορύξας δὲ τὸν Ἄθω· ὑφισταμένου οὐ-
 δενός, ἀλλὰ τῶν μὲν ἀκόντων ὑπακουόντων, τῶν δὲ
 ἐκόντων προδιδόντων. οἱ μὲν γὰρ οὐχ ἱκανοὶ ἦσαν ἀμύ-
 νασθαι, οἱ δ' ὑπὸ χρημάτων διεφθαρμένοι· ἀμφοτέρω δ'
 ἦν αὐτοῦς τὰ πείθοντα, κέρδος καὶ δέος. Ἀθηναῖοι δ' 30
 οὕτω διακειμένης τῆς Ἑλλάδος αὐτοὶ μὲν εἰς τὰς ναῦς
 ἐμβάντες ἐπ' Ἀρτεμίσιον ἐβόηθησαν, Λακεδαιμόνιοι δὲ
 καὶ τῶν συμμάχων ἔνιοι εἰς Θερμοπύλας ἀπήντησαν,
 ἡγούμενοι διὰ τὴν στενότητα τῶν χωρίων τὴν πάροδον
 οἰοί τ' ἔσεσθαι διαφυλάξει. γενομένου δὲ τοῦ κινδύνου 31
 κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Ἀθηναῖοι μὲν ἐνίκων τῇ ναυμα-
 χίᾳ, Λακεδαιμόνιοι δέ, οὐ ταῖς ψυχαῖς ἐνδεεῖς γενόμενοι,
 ἀλλὰ τοῦ πλῆθους ψευσθέντες καὶ οὓς φυλάξειν ᾤοντο
 καὶ πρὸς οὓς κινδυνεύσειν ἔμελλον, οὐκ ἠττηθέν-
 τες τῶν ἐναπτιῶν, ἀλλ' ἀπρωθανόντες οὐπερ ἐτάχθησαν
 μάχεσθαι, τούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ τῶν μὲν δυστυχησάντων, 32
 τῶν δὲ τῆς παρόδου κρατησάντων, οἱ μὲν ἐπορεύοντο
 ἐπὶ τῆνδε τὴν πόλιν, οἱ δ' ἡμέτεροι πρόγονοι πυθόμενοι

μὲν τὴν γεγενημένην Λακεδαιμονίοις συμφορὰν, ἀπο-
 ροῦντες δὲ τοῖς περιεστηκόσι πράγμασιν, εἰδότες δ' ὅτι,
 εἰ μὲν κατὰ γῆν τοῖς βαρβάροις ἀπαντήσονται, ἐπιπλεύ-
 σαντες χιλίαις ναυσὶν ἐρήμην τὴν πόλιν λήψονται, εἰ
 δὲ εἰς τὰς τριήρεις ἐμβήσονται, ὑπὸ τῆς πεξῆς στρατιᾶς
 ἀλώσονται, ἀμφοτέρωθεν δὲ οὐ δυνήσονται, ἀμύνασθαι τε
 33 καὶ φυλακὴν ἱκανὴν καταλιπεῖν, δυοῖν δὲ προκειμένοι,
 πότερον χρὴ τὴν πατρίδα ἐκλιπεῖν ἢ μετὰ τῶν βαρβάρων
 γενομένους καταδουλώσασθαι τοὺς Ἕλληνας, ἡγησά-
 μενοι κρεῖττον εἶναι μετ' ἀρετῆς καὶ πενίας καὶ φυγῆς
 ἐλευθερίαν ἢ μετ' ὀνείδους καὶ πλούτου δουλείαν τῆς
 πατρίδος, ἐξέλιπον ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τὴν πόλιν, ἔν
 μέρει πρὸς ἑκατέραν ἀλλὰ μὴ πρὸς ἀμφοτέρας ἅμα τὰς
 34 δυνάμεις | κινδυνεύσωσιν, ὑπεκθέμενοι δὲ παῖδας καὶ
 γυναῖκας καὶ μητέρας εἰς Σαλαμίνα, συνήθροισον καὶ τὸ
 τῶν ἄλλων συμμάχων ναυτικόν. οὐ πολλαῖς δ' ὕστερον
 ἡμέραις ἦλθε καὶ ἡ πεξὴ στρατιὰ καὶ τὸ ναυτικόν τὸ τῶν
 βαρβάρων, ὃ τίς οὐκ ἂν ἰδὼν ἐφοβήθη, ὡς μέγας καὶ
 δεινὸς τῆδε τῆ πόλει κίνδυνος ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων
 35 ἐλευθερίας ἡγωνίσθη; ποίαν δὲ γνώμην εἶχον ἢ οἱ θεώ-
 μενοι τοὺς ἐν ταῖς ναυσὶν ἐκείναις, οὔσης καὶ τῆς αὐτῶν
 σωτηρίας ἀπίστου καὶ τοῦ προσιόντος κινδύνου, ἢ οἱ
 μέλλοντες ναυμαχῆσειν ὑπὲρ τῆς φιλότητος, ὑπὲρ τῶν
 36 ἄθλων τῶν ἐν Σαλαμίनि; οἷς τοσοῦτον πανταχόθεν πε-
 ριειστήκει πλῆθος πολεμίων, ὥστε ἐλάχιστον μὲν αὐτοῖς
 εἶναι τῶν παρόντων κακῶν τὸ θάνατον τὸν αὐτῶν προ-
 ειδέναι, μεγίστην δὲ συμφορὰν, ἢ ὑπὸ τῶν βαρβάρων
 37 εὐτυχῆσαντων τοὺς ὑπεκτεθέντας ἠλπίζον πείσεσθαι. ἢ
 που διὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἀπορίαν πολλάκις μὲν ἐδεξιό-
 σαντο ἀλλήλους, εἰκότως δὲ σφᾶς αὐτοὺς ὠλοφύραντο,
 εἰδότες μὲν τὰς σφετέρας ναῦς ὀλίγας οὔσας, ὁρῶντες δὲ
 πολλὰς τὰς τῶν πολεμίων, ἐπιστάμενοι δὲ τὴν μὲν πόλιν

ἤρρωμένην, τὴν δὲ χάραν πορθουμένην καὶ μεστην
 τῶν βαρβάρων, ἱερῶν δὲ καιομένων, ἀπάντων δ' ἔγγυς
 ὄντων τῶν δεινῶν, ἀκούοντες δ' ἐν ταύτῳ συμμεμιγμέ- 38
 νου Ἑλληνικοῦ καὶ βαρβαρικοῦ παιᾶνος, παρακελευσμοῦ
 δ' ἀμφοτέρων καὶ κραυγῆς τῶν διαφθειρομένων, καὶ
 τῆς θαλάττης μεστής τῶν νεκρῶν, καὶ πολλῶν μὲν συμ-
 πιπτόντων καὶ φιλίων καὶ πολεμίων ναυαγίων, ἀντι-
 πάλου δὲ πολὺν χρόνον οὔσης τῆς ναυμαχίας δοκοῦντες
 τοτὲ μὲν νενικηκέναι καὶ σεσῶσθαι, τοτὲ δ' ἠττησθαι
 καὶ ἀπολωλέναι. ἦ που διὰ τὸν παρόντα φόβον πολλὰ 39
 μὲν φῆθησαν ἰδεῖν ὧν οὐκ εἶδον, πολλὰ δ' ἀκούσαι ὧν
 οὐκ ἤκουσαν. ποῖαι δ' οὐχ ἱκετεῖαι θεῶν ἐγένοντο ἢ θυ-
 σιῶν ἀναμνήσεις, ἔλεός τε παίδων καὶ γυναικῶν πόθος
 οἰκτός τε πατέρων καὶ μητέρων, λογισμὸς δ', εἰ δυστυ-
 χήσειαν, τῶν μελλόντων ἔσεσθαι κακῶν; τίς οὐκ ἂν 40
 θεῶν ἠλέησεν αὐτοὺς ὑπὲρ τοῦ μεγέθους τοῦ κινδύνου;
 ἢ τίς ἀνθρώπων οὐκ ἂν ἐδάκρυσεν; ἢ τίς τῆς τόλμης
 αὐτοὺς οὐκ ἂν ἠγάσθη; ἢ πολὺ πλείστον ἐκεῖνοι κατὰ
 τὴν ἀρετὴν ἀπάντων ἀνθρώπων διήνεγκαν καὶ ἐν τοῖς
 βουλευμάσι καὶ ἐν τοῖς τοῦ πολέμου κινδύνοις, ἐκλιπόν-
 τες μὲν τὴν πόλιν, εἰς τὰς ναῦς δ' ἐμβάντες, τὰς δ' αὐ-
 τῶν ψυχὰς ὀλίγας οὔσας ἀντιτάξαντες τῷ πλήθει τῷ τῆς
 Ἀσίας. ἐπέδειξαν δὲ πᾶσιν ἀνθρώποις, νικήσαντες τῇ 41
 ναυμαχίᾳ, ὅτι κρεῖττον μετ' ὀλίγων [πολιτευομένων]
 ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας κινδυνεύειν ἢ μετὰ πολλῶν βασι-
 λευομένων ὑπὲρ τῆς αὐτῶν δουλείας. πλείστα δὲ καὶ 42
 κάλλιστα ἐκεῖνοι ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας
 συνεβάλοντο, στρατηγὸν μὲν Θεμιστοκλέα, ἰκανώτα-
 τον εἶπεῖν καὶ γνῶναι καὶ προᾶξαι, ναῦς δὲ πλείους
 τῶν ἄλλων συμμάχων, ἄνδρας δ' ἐμπειροτάτους. καίτοι
 τίνες ἂν τούτοις τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἤρισαν γνώμη καὶ
 πλήθει καὶ ἀρετῇ; ὥστε δικαίως μὲν ἀναμφισβήτητα 43

τάριστεία τῆς ναυμαχίας ἔλαβον παρὰ τῆς Ἑλλάδος, εἰκότως δὲ τὴν εὐτυχίαν ὁμοουοῦσαν τοῖς κινδύνοις ἐκτήσαντο, γνησίαν δὲ καὶ αὐτόχθονα τοῖς ἐκ τῆς Ἀσίας βαρβάροις τὴν αὐτῶν ἀρετὴν ἐπεδείξαντο.

- 44 Ἐν μὲν οὖν τῇ ναυμαχίᾳ τοιούτους αὐτοὺς παρὰσχόντες καὶ πολὺ πλείστον τῶν κινδύνων μετασχόντες τῇ ἰδίᾳ ἀρετῇ κοινὴν τὴν ἐλευθερίαν καὶ τοῖς ἄλλοις ἐκτήσαντο· ὕστερον δὲ Πελοποννησίων τειχιζόντων τὸν Ἴσθμόν, καὶ ἀγαπώντων μὲν τῇ σωτηρίᾳ, νομιζόντων δ' ἀπηλλάχθαι τοῦ κατὰ θάλατταν κινδύνου, καὶ διανοομένων τοὺς ἄλλους Ἕλληνας περιδεῖν ὑπὸ τοῖς βαρβά-
- 45 ροῖς γενομένους, ὀργισθέντες Ἀθηναῖοι συνεβούλευον αὐτοῖς, εἰ ταύτην τὴν γνώμην ἔξουσι, περὶ ἅπασαν τὴν Πελοπόννησον τεῖχος περιβαλεῖν· εἰ γὰρ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων προδιδόμενοι μετὰ τῶν βαρβάρων ἔσονται, οὗτ' ἐκείνοις δεήσειν χιλίων νεῶν οὔτε τούτους ὠφελήσειν τὸ ἐν Ἰσθμῷ τεῖχος· ἀκινδύνως γὰρ ἔσσεσθαι τῇ
- 46 τῆς θαλάσσης ἀρχὴν βασιλέως. διδασκόμενοι δὲ καὶ νομίζοντες αὐτοὶ μὲν ἄδικά τε ποιεῖν καὶ κακῶς βουλευέσθαι, Ἀθηναίους δὲ δίκαιά τε λέγειν καὶ τὰ βέλτιστα αὐτοῖς παραινεῖν, ἐβόηθησαν εἰς Πλαταιάς· ἀποδράντων δὲ ὑπὸ νύκτα τῶν πλείστων συμμάχων ἐκ τῶν τάξεων διὰ τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων, Λακεδαιμόνιοι μὲν καὶ Τεγεᾶται τοὺς βαρβάρους ἐτρέψαντο, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Πλαταιεῖς πάντας τοὺς Ἕλληνας ἐνίκων μαχόμενοι τοὺς ἀπογνόντας τῆς ἐλευθερίας καὶ ὑπομείναντας τὴν δου-
- 47 λείαν. ἐν ἐκείνῃ δὲ τῇ ἡμέρᾳ καλλίστην τελευτὴν τοῖς προτέροις κινδύνοις ἐπιθέντες, βέβαιοι μὲν τὴν ἐλευθερίαν τῇ Εὐρώπῃ κατειργάσαντο, ἐν ἅπασιν δὲ τοῖς κινδύνοις δόντες ἔλεγχον τῆς ἑαυτῶν ἀρετῆς, καὶ μόνοι καὶ μεθ' ἑτέρων, καὶ πεζομαχοῦντες καὶ ναυμαχοῦντες, καὶ πρὸς τοὺς βαρβάρους καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ὑπὸ πάν-

των ἤξιώθησαν, καὶ μεθ' ὧν ἐκινδύνεον καὶ πρὸς οὓς ἐπολέμουν, ἠγεμόνες γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος.

Ἦστέρῳ δὲ χρόνῳ Ἑλληνικοῦ πολέμου καταστάντος 48
 διὰ ζῆλον τῶν γεγενημένων καὶ φθόρου τῶν πεπραγμέ-
 νων, μέγα μὲν ἅπαντες φρονοῦντες, μικρῶν δ' ἐγκλη-
 μάτων ἕκαστοι δεόμενοι, ναυμαχίας Ἀθηναίοις πρὸς Αἴ-
 γυινήτας καὶ τοὺς ἐκείνων συμμάχους γενομένης ἑβδομή-
 κοντα τριήρεις αὐτῶν ἐλάμβανον. πολιορκούντων δὲ 49
 κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Αἴγυπτόν τε καὶ Αἴγυιαν, καὶ
 τῆς ἡλικίας ἀπούσης ἔν τε ταῖς ναυσὶ καὶ ἐν τῷ πεζῷ
 στρατεύματι, Κορίνθιοι καὶ οἱ ἐκείνων σύμμαχοι, ἠγού-
 μενοι ἢ εἰς ἔρημον τὴν χώραν ἐμβαλεῖν ἢ ἐξ Αἰγίνης
 ἄξειν τὸ στρατόπεδον, ἐξεληθόντες πανδημεὶ Γεράνειαν
 κατέλαβον. Ἀθηναῖοι δὲ τῶν μὲν ἀπόντων, τῶν δ' ἐγγύς 50
 ὄντων, οὐδένα ἐτόλμησαν μεταπέμψασθαι· ταῖς δ' αὐ-
 τῶν ψυχαῖς πιστεύσαντες καὶ τῶν ἐπιόντων καταφρονή-
 σαντες οἱ γεραίτεροι καὶ οἱ τῆς ἡλικίας ἐντὸς γεγονότες
 ἠξίουσαν αὐτοὶ μόνου τὸν κίνδυνον ποιήσασθαι, οἱ μὲν ἐμ- 51
 πειρία τὴν ἀρετὴν, οἱ δὲ φύσει κεκτημένοι· καὶ οἱ μὲν
 αὐτοὶ πολλαχοῦ ἀγαθοὶ γεγενημένοι, οἱ δ' ἐκείνους μι-
 μούμενοι, τῶν μὲν πρεσβυτέρων ἄρχειν ἐπισταμένων,
 τῶν δὲ νεωτέρων τὸ ἐπιταττόμενον ποιεῖν δυναμένων,
 Μυρωνίδου στρατηγοῦντος ἀπαντήσαντες αὐτοὶ εἰς τὴν 52
 Μεγαρικὴν ἐνίκων μαχόμενοι ἅπασαν τὴν δύναμιν τὴν
 ἐκείνων τοῖς ἤδη ἀπειρηκόσι καὶ τοῖς οὐπω δυναμένοις,
 τοὺς εἰς τὴν σφετέραν ἐμβαλεῖν ἀξιώσαντας εἰς τὴν ἀλ-
 λοτριάν ἀπαντήσαντες, τρόπαιον δὲ στήσαντες καλλι- 53
 στοῦ μὲν αὐτοῖς ἔργου, αἰσχίστου δὲ τοῖς πολεμίοις, οἱ
 μὲν οὐκέτι τοῖς σώμασιν, οἱ δ' οὐπω δυνάμενοι, ταῖς δὲ
 ψυχαῖς ἀμφοτέροι κρείττους γενόμενοι, μετὰ καλλίστης
 δόξης εἰς τὴν αὐτῶν ἀπελθόντες οἱ μὲν πάλιν ἐπαιθεύ-
 οντο, οἱ δὲ περὶ τῶν λοιπῶν ἐβουλεύοντο.

54 Καθ' ἕναστος μὲν οὐ φάδιον τὰ ὑπὸ πολλῶν κιν-
 δυνευθέντα ὑφ' ἑνὸς ῥηθῆναι, οὐδὲ τὰ ἐν ἅπαντι τῷ
 χρόνῳ πραχθέντα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ δηλωθῆναι. τίς γὰρ ἂν
 ἢ λόγος ἢ χρόνος ἢ ῥήτωρ ἄκανὸς γένοιτο μνηῦσαι τὴν
 55 τῶν ἐνθάδε κειμένων ἀνδρῶν ἀρετὴν; μετὰ πλείστων
 γὰρ πόνων καὶ φανερωτάτων ἀγῶνων καὶ καλλίστων
 κινδύνων ἐλευθέραν μὲν ἐποίησαν τὴν Ἑλλάδα, μεγί-
 στην δ' ἀπέδειξαν τὴν ἑαυτῶν πατρίδα, ἑβδομήκοντα
 μὲν ἔτη τῆς θαλάττης ἄρξαντες, ἀστασιάστους δὲ παρα-
 56 σχόντες τοὺς συμμάχους, οὐ τοῖς ὀλίγοις τοὺς πολ-
 λούς δουλεύειν ἀξιώσαντες, ἀλλὰ τὸ ἴσον ἔχειν ἅπαντας
 ἀναγκάσαντες, οὐδὲ τοὺς συμμάχους ἀσθενεῖς ποιούν-
 τες, ἀλλὰ κἀκείνους ἰσχυροὺς καθιστάντες, καὶ τὴν αὐ-
 τῶν δύναμιν τοσαύτην ἐπιδείξαντες, ὥσθ' ὁ μέγας βα-
 σιλεὺς οὐκέτι τῶν ἀλλοτρίων ἐπεθύμει, ἀλλ' ἐδίδου τῶν
 57 ἑαυτοῦ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ἐφοβεῖτο, καὶ οὔτε τριήρεις
 ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἐκ τῆς Ἀσίας ἐπλευσαν, οὔτε τύραν-
 νος ἐν τοῖς Ἑλλησι κατέστη, οὔτε Ἑλληνὶς πόλις ὑπὸ τῶν
 βαρβάρων ἠνδραποδίσθη· | τοσαύτην σωφροσύνην καὶ
 δέος ἢ τούτων ἀρετὴ πᾶσιν ἀνθρώποις παρεῖχεν. ὧν
 ἕνεκα δεῖ μόνους καὶ προστάτας τῶν Ἑλλήνων καὶ ἡγε-
 μόνας τῶν πόλεων γίνεσθαι.

58 Ἐπέδειξαν δὲ καὶ ἐν ταῖς δυστυχίαις τὴν ἑαυτῶν
 ἀρετὴν. ἀπολομένων γὰρ τῶν νεῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ εἶτε
 ἡγεμόνος κακίᾳ εἶτε θεῶν διανοίᾳ, καὶ συμφορᾶς ἐκείνης
 μεγίστης γενομένης καὶ ἡμῖν τοῖς δυστυχῆσασιν καὶ τοῖς
 ἄλλοις Ἑλλησιν, ἐδήλωσαν οὐ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον ὅτι
 59 ἢ τῆς πόλεως δύνამις τῆς Ἑλλάδος ἦν σωτηρία. ἑτέρων
 γὰρ ἡγεμόνων γενομένων ἐνίκησαν μὲν ναυμαχοῦντες
 τοὺς Ἑλληνας οἱ πρότερον εἰς τὴν θάλασσαν οὐκ ἐμβαί-
 νοντες, ἐπλευσαν δ' εἰς τὴν Εὐρώπην, δουλεύουσι δὲ
 πόλεις τῶν Ἑλλήνων, τύραννοι δ' ἐγκαθεστᾶσιν, οἱ μὲν

μετὰ τὴν ἡμετέραν συμφορὰν, οἱ δὲ μετὰ τὴν νίκην τῶν
 βαρβάρων. ὥστ' ἄξιον ἦν ἐπὶ τῷδε τῷ τάφῳ τότε κείρα- 60
 σθαι τῇ Ἑλλάδι καὶ πενθῆσαι τοὺς ἐνθάδε κειμένους, ὡς
 συγκαταδαπτομένης τῆς αὐτῶν ἐλευθερίας τῇ τούτων
 ἀρετῇ· ὡς δυστυχῆς μὲν ἡ Ἑλλὰς τοιούτων ἀνδρῶν ὀρ-
 φανῆ γενομένη, εὐτυχῆς δ' ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς ἐτέρων
 ἡγεμόνων λαβόμενος· τῇ μὲν γὰρ τούτων στερηθεῖσθαι
 δουλεῖα περιέστηκε, τῷ δ' ἄλλων ἀρξάντων ζῆλος ἐγγί-
 νεται τῆς τῶν προγόνων διανοίας. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐξή- 61
 χθην ὑπὲρ πάσης ὀλοφύρασθαι τῆς Ἑλλάδος· ἐκείνων δὲ
 τῶν ἀνδρῶν ἄξιον καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ μεμνησθαι, οἳ
 φεύγοντες τὴν δουλείαν καὶ περὶ τοῦ δικαίου μαχόμενοι
 καὶ ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας στασιάσαντες, πάντας πολε-
 μίους κεκτημένοι εἰς τὸν Πειραιᾶ κατήλθον, οὐχ ὑπὸ
 νόμου ἀναγκασθέντες, ἀλλ' ὑπὸ τῆς φύσεως πεισθέντες,
 καινοῖς κινδύνοις τὴν παλαιὰν ἀρετὴν τῶν προγόνων
 μιμησάμενοι, ταῖς αὐτῶν ψυχαῖς κοινὴν τὴν πόλιν καὶ 62
 τοῖς ἄλλοις κησάμενοι, θάνατον μετ' ἐλευθερίας αἰρού-
 μενοι ἢ βίον μετὰ δουλείας, οὐχ ἦττον ταῖς συμφοραῖς
 αἰσχυρόμενοι ἢ τοῖς ἐχθροῖς ὀργιζόμενοι, μᾶλλον βου-
 ληθέντες ἐν τῇ αὐτῶν ἀποθνήσκειν ἢ ζῆν τὴν ἀλλοτριάν
 οἰκοῦντες, συμμάχους μὲν ὄρκους καὶ συνθήκας ἔχοντες,
 πολεμίους δὲ τοὺς πρότερον ὑπάρχοντας καὶ τοὺς πολί-
 τας τοὺς ἑαυτῶν. ἀλλ' ὅμως οὐ τὸ πλῆθος τῶν ἐναντίων 63
 φοβηθέντες, ἀλλ' ἐν τοῖς σώμασι τοῖς ἑαυτῶν κινδυνεύ-
 σαντες, τρόπαιον μὲν τῶν πολεμίων ἔστησαν, μάρτυρας
 δὲ τῆς αὐτῶν ἀρετῆς ἐγγὺς ὄντας τοῦδε τοῦ μνήματος
 τοὺς Λακεδαιμονίων τάφους παρέχονται. καὶ γὰρ τοι
 μεγάλην μὲν ἀντὶ μικρᾶς ἀπέδειξαν τὴν πόλιν, ὁμοροοῦ-
 σαν δὲ ἀντὶ στασιαζούσης ἀπέφηναν, τείχη δὲ ἀντὶ τῶν
 καθηρημένων ἀνέστησαν. οἱ δὲ κατελθόντες αὐτῶν, 64
 ἀδελφὰ τὰ βουλευόμενα τοῖς ἔργοις τῶν ἐνθάδε κειμένων

ἐπιδεικνύντες, οὐκ ἐπὶ τιμωρίαν τῶν ἐχθρῶν ἀλλ' ἐπὶ σωτηρίαν τῆς πόλεως ἐτράποντο, καὶ οὗτ' ἐλαττοῦσθαι δυνάμενοι οὗτ' αὐτοὶ πλέον ἔχειν δεόμενοι τῆς μὲν αὐτῶν ἐλευθερίας καὶ τοῖς βουλομένοις δουλεύειν μετέδοσαν, τῆς δ' ἐκείνων δουλείας αὐτοὶ μετέχειν οὐκ ἠξίωσαν. ἔργοις δὲ μεγίστοις καὶ καλλίστοις ἀπελογήσαντο, 65 ὅτι οὐ κακίᾳ τῇ αὐτῶν οὐδ' ἀρετῇ τῶν πολεμίων πρότερον ἐδυστύχησεν ἡ πόλις· εἰ γὰρ στασιάσαντες πρὸς ἀλλήλους βία παρόντων Πελοποννησίων καὶ τῶν ἄλλων ἐχθρῶν εἰς τὴν αὐτῶν οἴοί τε ἐγίνοντο καταλθεῖν, δήλου ὅτι φραδίῳ ἂν ὁμοιοῦντες πολεμεῖν αὐτοῖς ἐδύνατο.

66 Ἐκεῖνοι μὲν οὖν διὰ τοὺς ἐν Πειραιεῖ κινδύνους ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ζηλοῦνται· ἄξιον δὲ καὶ τοὺς ξένους τοὺς ἐνθάδε κειμένους ἐπαινεῖσαι, οἳ τῷ πλήθει βοηθήσαντες καὶ περὶ τῆς ἡμετέρας σωτηρίας μαχόμενοι, πατριίδα τὴν ἀρετὴν ἠγησάμενοι, τοιαύτην τοῦ βίου τελευτὴν ἐποιήσαντο· ἀνθ' ὧν ἡ πόλις αὐτοῦς καὶ ἐπένθησε καὶ ἔθαψε δημοσίᾳ, καὶ ἔδωκεν ἔχειν αὐτοῖς τὸν ἅπαντα χρόνον τὰς αὐτὰς τιμὰς τοῖς ἀστοῖς.

67 Οἱ δὲ νῦν θαπτόμενοι, βοηθήσαντες Κορινθίοις ὑπὸ παλαιῶν | φίλων ἀδικουμένοις καινοὶ σύμμαχοι γενόμενοι, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην Λακεδαιμονίοις ἔχοντες (οἱ μὲν γὰρ τῶν ἀγαθῶν αὐτοῖς ἐφθόρουν, οἱ δὲ ἀδικουμένους αὐτοῦς ἠλέουν, οὐ τῆς προτέρας ἐχθρας μεμνημένοι, ἀλλὰ τὴν παροῦσαν φιλίαν περὶ πολλοῦ ποιούμενοι) πᾶσιν ἀνθρώποις φανερὰν τὴν αὐτῶν ἀρε- 68 τὴν ἐπεδείξαντο. ἐτόλμησαν γὰρ μεγάλην ποιοῦντες τὴν Ἑλλάδα οὐ μόνον ὑπὲρ τῆς αὐτῶν σωτηρίας κινδυνεύειν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν πολεμίων ἐλευθερίας ἀποθνήσκειν· τοῖς γὰρ Λακεδαιμονίων συμμαχοῖς περὶ τῆς ἐκείνων ἐλευθερίας ἐμάχοντο. νικήσαντες μὲν γὰρ ἐκείνους

τῶν αὐτῶν ἡξίου, δυστυχήσαντες δὲ βέβαιον ἂν τὴν δουλείαν τοῖς ἐν τῇ Πελοποννήσῳ κατέλιπον.

Ἐκείνοις μὲν οὖν οὕτω διακειμένοις ὁ βίος οἰκτρὸς 69 καὶ ὁ θάνατος εὐκτὸς· οὗτοι δὲ καὶ ζῶντες καὶ ἀποθανόντες ζηλωτοί, παιδευθέντες μὲν ἐν τοῖς τῶν προγόνων ἀγαθοῖς, ἄνδρες δὲ γενόμενοι τὴν τε ἐκείνων δόξαν διασώσαντες καὶ τὴν αὐτῶν ἀρετὴν ἐπιδείξαντες. πολλῶν 70 μὲν γὰρ καὶ καλῶν αἴτιοι γεγένηται τῇ ἑαυτῶν πατρίδι, ἐπηνώρθωσαν δὲ τὰ ὑφ' ἑτέρων δυστυχηθέντα, πόρρω δ' ἀπὸ τῆς αὐτῶν τὸν πόλεμον κατέστησαν. ἐτελεύτησαν δὲ τὸν βίον, ὥσπερ χρὴ τοὺς ἀγαθοὺς ἀποθνήσκειν, τῇ μὲν γὰρ πατρίδι τὰ τροφεῖα ἀποδόντες, τοῖς δὲ θρέψασιν λύπας καταλιπόντες. ὥστε ἄξιον τοῖς ζῶσι τούτους πο- 71 θεῖν καὶ σφᾶς αὐτοὺς ὀλοφύρεσθαι καὶ τοὺς προσήκουσας αὐτῶν ἔλεειν τοῦ ἐπιλοίπου βίου. τίς γὰρ αὐτοῖς ἐτι ἡδονὴ καταλείπεται τοιούτων ἀνδρῶν θάπτομένων, οἳ πάντα περὶ ἐλάττονος τῆς ἀρετῆς ἡγούμενοι αὐτοὺς μὲν ἀπεστέρησαν βίου, χήρας δὲ γυναικας ἐποίησαν, ὄρφανούς δὲ τοὺς αὐτῶν παῖδας ἀπέλιπον, ἐρήμους δ' ἀδελφούς καὶ πατέρας καὶ μητέρας κατέστησαν; Πολλῶν δὲ 72 καὶ δεινῶν ὑπαρχόντων τοὺς μὲν παῖδας αὐτῶν ζηλῶ, ὅτι νεώτεροί εἰσιν ἢ ὥστε εἰδέναι οἶων πατέρων ἐστέρηται, ἐξ ὧν δ' οὗτοι γεγόνασιν, οἰκτεῖρω, ὅτι πρεσβύτεροι ἢ ὥστε ἐπιλαθέσθαι τῆς δυστυχίας τῆς ἑαυτῶν. τί 73 γὰρ ἂν τούτων ἀνιαιρότερον γένοιτο, ἢ τεκεῖν μὲν καὶ θρέψαι [καὶ θάψαι] τοὺς αὐτῶν, ἐν δὲ τῷ γήρῳ ἀδυνάτους μὲν εἶναι τῷ σώματι, πασῶν δ' ἀπεστερημένους τῶν ἐλπίδων ἀφίλους καὶ ἀπόρους γεγονέναι, ὑπὸ δὲ τῶν αὐτῶν πρότερον ζηλοῦσθαι καὶ νῦν ἐλεεῖσθαι, ποθεινότερον δ' αὐτοῖς εἶναι τὸν θάνατον τοῦ βίου; ὅσῳ γὰρ ἄνδρες ἀμείνους ἦσαν, τοσοῦτῳ τοῖς καταλειπομένοις τὸ πένθος μείζον. πῶς δ' αὐτοὺς χρὴ λῆξαι τῆς λύ- 74

πης; πότερον ἐν ταῖς τῆς πόλεως συμφοραῖς; ἀλλὰ τότε
 αὐτῶν εἰκὸς καὶ τοὺς ἄλλους μεμνησθαι. ἀλλ' ἐν ταῖς
 εὐτυχίαις ταῖς κοιναῖς; ἀλλ' ἱκανὸν λυπηῆσαι, τῶν μὲν
 σφετέρων τέκνων τετελευτηκότων, τῶν δὲ ζώντων ἀπο-
 λαύοντων τῆς τούτων ἀρετῆς. ἀλλ' ἐν τοῖς ἰδίοις κινδύ-
 νοις, ὅταν ὀρῶσι τοὺς μὲν πρότερον ὄντας φίλους φεύ-
 γοντας τὴν αὐτῶν ἀπορίαν, τοὺς δ' ἐχθροὺς μέγα φρο-
 75 νοῦντας ἐπὶ ταῖς δυστυχίαις ταῖς τούτων; Μόνην δ' ἄν
 μοι δοκοῦμεν ταύτην τοῖς ἐνθάδε κειμένοις ἀποδοῦναι
 χάριν, εἰ τοὺς μὲν τοκέας αὐτῶν ὁμοίως ὥσπερ ἐκεῖνοι
 περὶ πολλοῦ ποιοίμεθα, τοὺς δὲ παῖδας οὕτως ἀσπαζοί-
 μεθα ὥσπερ αὐτοὶ πατέρες ὄντες, ταῖς δὲ γυναιξίν εἰ
 τοιούτους βοηθοὺς ἡμᾶς αὐτοὺς παρέχοιμεν, οἷοίπερ
 76 ἐκεῖνοι ζῶντες ἦσαν. τίνας γὰρ ἂν εἰκότως μᾶλλον τι-
 μῶμεν τῶν ἐνθάδε κειμένων; τίνας δ' ἂν τῶν ζώντων
 δικαιότερον περὶ πολλοῦ ποιοίμεθα ἢ τοὺς τούτοις προσ-
 ἤκοντας, οἳ τῆς μὲν τούτων ἀρετῆς τὸ ἴσον τοῖς ἄλλοις
 ἀπέλαυσαν, ἀποθανόντων δὲ μόνοι γνησίως τῆς δυστυ-
 χίας μετέχουσιν.

77 Ἀλλὰ γὰρ οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ τοιαῦτα ὀλοφύρεσθαι·
 οὐ γὰρ ἐλανθάνομεν ἡμᾶς αὐτοὺς ὄντες θνητοί· ὥστε τί
 δεῖ, ἂν πάλαι προσεδοκῶμεν πείσεσθαι, ὑπὲρ τούτων νῦν
 ἄχθεσθαι, ἢ λίαν οὕτω βαρέως φέρειν ἐπὶ ταῖς τῆς φύ-
 σεως συμφοραῖς, ἐπισταμένους ὅτι ὁ θάνατος κοινὸς καὶ
 τοῖς χειρίστοις καὶ τοῖς βελτίστοις; οὔτε γὰρ τοὺς πο-
 νηροὺς ὑπερορᾷ οὔτε τοὺς ἀγαθοὺς θαυμάζει, ἀλλ' ἴσον
 78 ἑαυτὸν παρέχει πάσιν. εἰ μὲν γὰρ οἷόν τε ἦν τοῖς τοὺς ἐν
 τῷ πολέμῳ κινδύνους διαφυγοῦσιν ἀθανάτους εἶναι τὸν
 λοιπὸν χρόνον, ἄξιον τοῖς ζῶσι τὸν ἅπαντα χρόνον πεν-
 θεῖν τοὺς τεθνεῶτας· νῦν δὲ ἦ τε φύσις καὶ νόσων ἦτ-
 των καὶ γήρωσ, ὅ τε δαίμων ὁ τὴν ἡμετέραν μοῖραν εἰ-
 79 ληχῶς ἀπαραίτητος. ὥστε προσήκει τούτους εὐδαιμο-

νεστάτους ἡγεῖσθαι, οἷτινες ὑπὲρ τῶν μεγίστων καὶ καλλίστων κινδυνεύσαντες οὕτω τὸν βίον ἐτελεύτησαν, οὐκ ἐπιτρέψαντες περὶ αὐτῶν τῇ τύχῃ, οὐδ' ἀναμειναντες τὸν αὐτόματον θάνατον, ἀλλ' ἐκλεξάμενοι τὸν κάλλιστον. καὶ γὰρ τοὶ ἀγήρατοι μὲν αὐτῶν αἱ μνημαί, ζηλωταὶ δὲ ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων αἱ τιμαί· οἱ 80 πενθοῦνται μὲν διὰ τὴν φύσιν ὡς θνητοί, ὑμνοῦνται δὲ ὡς ἀθάνατοι διὰ τὴν ἀρετὴν. καὶ γὰρ τοὶ θάπτονται δημοσίᾳ, καὶ ἀγῶνες τίθενται ἐπ' αὐτοῖς ῥώμης καὶ σοφίας καὶ πλούτου, ὡς ἀξιόους ὄντας τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ τετελευτηκότας ταῖς αὐταῖς τιμαῖς καὶ τοὺς ἀθανάτους τιμᾶσθαι. ἐγὼ μὲν οὖν αὐτοὺς καὶ μακαρίζω τοῦ θα- 81 νάτου καὶ ζηλωῶ, καὶ μόνοις τούτοις ἀνθρώπων οἶμαι κρεῖττον εἶναι γενέσθαι, οἷτινες, ἐπειδὴ θνητῶν σωματῶν ἔτυχον, ἀθάνατον μνήμην διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν κατέλιπον· ὅμως δ' ἀνάγκη τοῖς ἀρχαίοις ἔθρεσι χρῆσθαι, καὶ θεραπεύοντας τὸν πάτριον νόμον ὀλοφύρεσθαι τοὺς θαπτομένους.

3.

| ΠΡΟΣ ΣΙΜΩΝΑ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Πολλὰ καὶ δεινὰ συνειδὼς Σίμωνι, ὃ βουλή, οὐκ ἂν ποτ' αὐτὸν εἰς τοσοῦτον τόλμης ἡγησάμην ἀφικέσθαι, ὥστε ὑπὲρ ὧν αὐτὸν ἔδει δοῦναι δίκην, ὑπὲρ τούτων ὡς ἀδικούμενον ἐγκλημα ποιήσασθαι καὶ οὕτω μέγαν καὶ σεμνὸν ὄρκον διομοσάμενον εἰς ὑμᾶς ἐλθεῖν. εἰ μὲν οὖν 2 ἄλλοι τινὲς ἔμελλον περὶ ἐμοῦ διαγνώσεσθαι, σφόδρα ἂν ἐφοβούμην τὸν κίνδυνον, ὁρῶν ὅτι καὶ παρασκευαὶ καὶ τύχαι ἐνίοτε τοιαῦται γίνονται, ὥστε πολλὰ καὶ παρὰ γνώμην ἀποβαίνειν τοῖς κινδυνεύουσιν· εἰς ὑμᾶς δ' εἰσελθὼν ἐλπίζω τῶν δικαίων τεύξεσθαι. μάλιστα δ' 3 p. 126—135.

ἀγανακτῶ, ᾧ βουλή, ὅτι περὶ τοιούτων πραγμάτων εἰ-
 πειν ἀναγκασθήσομαι πρὸς ὑμᾶς, ὑπὲρ ὧν ἐγὼ αἰσχυ-
 νόμενος, εἰ μέλλοιεν πολλοί μοι συνείσεσθαι, ἤνεσχόμεν
 ἀδικούμενος. ἐπειδὴ δὲ Σίμων με εἰς τοιαύτην ἀνάγκην
 κατέστησεν, οὐδὲν ἀποκρυψάμενος ἅπαντα διηγῆσομαι
 4 πρὸς ὑμᾶς τὰ πεπραγμένα. ἀξιῶ δέ, ᾧ βουλή, εἰ μὲν
 ἀδικῶ, μηδεμιᾶς συγγνώμης τυγχάνειν· ἐὰν δὲ περὶ
 τούτων ἀποδείξω ὡς οὐκ ἔνοχός εἰμι οἷς Σίμων διωμό-
 σατο, ἄλλως δὲ ὑμῖν φαίνωμαι παρὰ τὴν ἡλικίαν τὴν
 ἔμαντοῦ ἀνοητότερον πρὸς τὸ μειράκιον διατεθεῖς, αἰ-
 τοῦμαι ὑμᾶς μηδὲν με χεῖρω νομίζειν, εἰδότας ὅτι ἐπι-
 θυμῆσαι μὲν ἅπασιν ἀνθρώποις ἔνεστιν, οὗτος δὲ βέλ-
 τιστος ἂν εἴη καὶ σωφρονέστατος, ὅστις κοσμιώτατα τὰς
 συμφορὰς φέρειν δύναται. οἷς ἅπασιν ἐμποδῶν ἐμοὶ γε-
 γένηται Σίμων οὗτοςί, ὡς ἐγὼ ὑμῖν ἐπιδείξω.

5 Ἡμεῖς γὰρ ἐπεθυμήσαμεν, ᾧ βουλή, Θεοδότου,
 Πλαταῖκου μειρακίου, καὶ ἐγὼ μὲν εὖ ποιῶν αὐτὸν
 ἡξίου εἶναι μοι φίλον, οὗτος δὲ ὑβρίζων καὶ παρανο-
 μῶν ᾧετο ἀναγκάσειν αὐτὸν ποιεῖν ὅ τι βούλοιο. ὅσα
 μὲν οὖν ἐκεῖνος κακὰ ὑπ' αὐτοῦ πέπονθε, πολὺ ἂν ἔργον
 εἴη λέγειν· ὅσα δὲ εἰς ἐμὲ αὐτὸν ἐξημάρτηκεν, ἡγοῦμαι
 6 ταῦθ' ὑμῖν προσήκειν ἀκοῦσαι. πυνθόμενος γὰρ ὅτι τὸ
 μειράκιον ἦν παρ' ἐμοί, ἐλθὼν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν ἐμὴν
 νύκτωρ | μεθύων, ἐκκόψας τὰς θύρας εἰσῆλθεν εἰς τὴν
 γυναικωνίτιν, ἔνδον οὖσῶν τῆς τε ἀδελφῆς τῆς ἐμῆς καὶ
 τῶν ἀδελφιδῶν, αἰ οὕτω κοσμίως βεβιώκασιν ὥστε καὶ
 7 ὑπὸ τῶν οἰκείων ὀρώμεναι αἰσχύνεσθαι. οὗτος τοίνυν
 εἰς τοῦτο ἦλθεν ὑβρεως ὥστ' οὐ πρότερον ἠθέλησεν
 ἀπελθεῖν, πρὶν αὐτόν, ἡγούμενοι δεινὰ ποιεῖν οἱ παρα-
 γενόμενοι καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐλθόντες, ἐπὶ παιδᾶς κόρας
 καὶ ὀρφανὰς εἰσιόντα, ἐξήλασαν βία. καὶ τοσοῦτου ἐδέη-
 σεν αὐτῷ μεταμελῆσαι τῶν ὑβρισμένων, ὥστε ἐξευρῶν

οὗ ἔδειπνουῦμεν ἀτοπώτατον πρᾶγμα καὶ ἀπιστότατον
 ἐποίησεν, εἰ μὴ τις εἰδείη τὴν τούτου μανίαν. ἐκκαλέσας 8
 γὰρ με ἔνδοθεν, ἐπειδὴ τάχιστα ἐξῆλθον, εὐθύς με τύ-
 πτειν ἐπεχείρησεν· ἐπειδὴ δὲ αὐτὸν ἡμυνάμην ἐνστάς,
 ἔβαλλέ με λίθοις. καὶ ἐμοῦ μὲν ἁμαρτάνει, Ἀριστοκρί-
 του δέ, ὃς παρ' ἐμὲ ἦλθε μετ' αὐτοῦ, βαλὼν λίθῳ συν-
 τρίβει τὸ μέτωπον. ἐγὼ τοίνυν, ὡς βουλή, ἡγούμενος 9
 μὲν δεινὰ πάσχειν, αἰσχυρόμενος δέ, ὅπερ ἤδη καὶ πρό-
 τερον εἶπον, τῇ συμφορᾷ, ἡνειχόμεν, καὶ μᾶλλον ἡρού-
 μην μὴ λαβεῖν τούτων τῶν ἁμαρτημάτων δίκην ἢ δόξαι
 τοῖς πολίταις ἀνόητος εἶναι, εἰδὼς ὅτι τῇ μὲν τούτου
 πονηρίᾳ πρόποντά ἐστι τὰ πεπραγμένα, ἐμοῦ δὲ πολλοὶ
 καταγελάσονται τοιαῦτα πάσχοντος τῶν φθονεῖν εἰδι-
 σμένων, εἴαν τις ἐν τῇ πόλει προθυμῆται χρηστός εἶναι.
 οὕτω δὲ σφόδρα ἡπορούμην ὅ τι χρῆσαιμην, ὡς βουλή, 10
 τῇ τούτου παρανομίᾳ, ὥστε ἔδοξέ μοι κράτιστον εἶναι
 ἀποδημῆσαι ἐκ τῆς πόλεως. λαβὼν δὲ τὸ μειράκιον
 (ἅπαντα γὰρ δεῖ τάληθῆ λέγειν) ὠχόμεν ἐκ τῆς πόλεως.
 ἐπειδὴ δὲ ᾧμην ἰκανὸν εἶναι τὸν χρόνον Σίμωνι ἐπιλα-
 θέσθαι μὲν τοῦ νεανίσκου, μεταμεληῆσαι δὲ τῶν πρό-
 τερον ἡμαρτημένων, ἀφικνουῦμαι πάλιν. καὶ γὰρ μὲν ὠχό- 11
 μην ἐς Πειραιᾶ, οὗτος δ' αἰσθόμενος εὐθέως ἤκοντα τὸν
 Θεόδοτον καὶ διατρίβοντα παρὰ Λυσιμάχῳ ὃς ᾤκει πλη-
 σίον τῆς οἰκίας ἧς οὗτος ἐμεμίσθωτο, παρεκάλεσέ τινας
 τῶν τούτου ἐπιτηδεῶν. καὶ οὗτοι μὲν ἡρίστων καὶ ἐπι-
 νον, φύλακας δὲ κατέστησαν ἐπὶ τοῦ τέγους, ἵν' ὅποτε
 ἐξέλθοι τὸ μειράκιον, εἰσαρπάσειαν αὐτόν. ἐν δὲ τούτῳ 12
 τῷ καιρῷ ἀφικνουῦμαι ἐγὼ ἐκ Πειραιῶς, καὶ τρέπομαι
 παριῶν ὡς τὸν Λυσιμαχόν· ὀλίγον δὲ χρόνον διατρί-
 ψαντες ἐξερχόμεθα. οὗτοι δ' ἐκπηδῶσιν ἐφ' ἡμᾶς ἤδη
 μεθύοντες. καὶ οἱ μὲν τινες αὐτῶ τῶν παραγενομένων οὐκ
 ἠθέλησαν συνεχῆμαρτεῖν, Σίμων δὲ οὗτοςὶ καὶ Θεόφιλος

- καὶ Πρώταρχος καὶ Ἀντοκλῆς εἶλκον τὸ μειράκιον. ὁ δὲ
 13 θύσας τὸ ἱμάτιον ᾤχετο φεύγων. ἐγὼ δὲ ἡγούμενος ἐκεῖ-
 νον μὲν ἐκφεύξεσθαι, τούτους δ', ἐπειδὴ τάχιστα ἐντύ-
 χουεν ἀνθρώποις, αἰσχυνομένους ἀποτρέψεσθαι, ταῦτα
 διανοηθεὶς ἐτέραν ὁδὸν ᾠχόμεν ἀπιών· οὕτω σφόδρ'
 14 αὐτοὺς ἐφυλαττόμην, καὶ πάντα ταῦτα ὑπὸ τούτων
 γιγνόμενα μεγάλην ἔμαυτῶ συμφορὰν ἐνόμιζον. κἀν-
 ταῦθα μὲν, ἵνα φησὶ Σίμων τὴν μάχην γενέσθαι, οὔτε
 τούτων οὔτε ἡμῶν οὐδεὶς οὔτε κατεάγη τὴν κεφαλὴν
 οὔτε ἄλλο κακὸν οὐδὲν ἔλαβεν, ὧν ἐγὼ τοὺς παραγενο-
 μένους ὑμῖν παρῆξομαι μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 15 Ὅτι μὲν τοίνυν οὗτος ἦν ὁ ἀδικήσας, ᾧ βουλή, καὶ
 ἐπιβουλεύσας ἡμῖν, καὶ οὐκ ἐγὼ τούτῳ, ὑπὸ τῶν παρα-
 γενομένων μεμαρτύρηται ὑμῖν. μετὰ δὲ ταῦτα τὸ μὲν
 μειράκιον εἰς γναφεῖον κατέφυγεν, οὔτοι δὲ συνεισπε-
 σόντες ἦγον αὐτὸν βία, βοῶντα καὶ κερραγότα καὶ μαρ-
 16 τυρόμενον. συνδραμόντων δὲ ἀνθρώπων πολλῶν καὶ
 ἀγανακτούντων τῷ πράγματι καὶ δεινὰ φασκόντων εἶναι
 τὰ γινόμενα, τῶν μὲν λεγομένων οὐδὲν ἐφρόντιζον,
 Μόλωνα δὲ τὸν γναφέα καὶ ἄλλους τινὰς ἐπαμύνειν
 17 ἐπιχειροῦντας συνέκοψαν. ἤδη δὲ αὐτοῖς οὔσι παρὰ τὴν
 Λάμπωνος οἰκίαν ἐγὼ μόνος βαδίζων ἐντυγχάνω, δεινὸν
 δὲ ἡγησάμενος εἶναι καὶ αἰσχυρὸν περιδεῖν οὕτως ἀνό-
 μως καὶ βιάως | ὑβρισθέντα τὸν νεανίσκον, ἐπιλαμβά-
 νομαι αὐτοῦ. οὔτοι δέ, διότι μὲν τοιαῦτα παρηνόμουν
 εἰς ἐκεῖνον, οὐκ ἠθέλησαν εἰπεῖν ἐρωτηθέντες, ἀφέ-
 18 μενοι δὲ τοῦ νεανίσκου ἔτυπτον ἐμέ. μάχης δὲ γενομέ-
 νης, ᾧ βουλή, καὶ τοῦ μειρακίου βάλλοντος αὐτοὺς καὶ
 περὶ τοῦ σώματος ἀμυνομένου καὶ τούτων ἡμᾶς βαλλόν-
 των ἔτι δὲ τυπτόντων αὐτὸν ὑπὸ τῆς μέθης, καὶ ἐμοῦ

ἀμυνομένοι, καὶ τῶν παραγενομένων ὡς ἀδικουμένοις
 ἡμῖν ἀπάντων ἐπικουρούντων, ἐν τούτῳ τῷ θορύβῳ
 συντριβόμεθα τὰς κεφαλὰς ἅπαντες. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι 19
 οἱ μετὰ τούτου παροινήσαντες, ἐπειδὴ τάχιστα με εἶδον
 μετὰ ταῦτα, ἐδέοντό μου συγγνώμην ἔχειν, οὐχ ὡς ἀδι-
 κούμενοι ἀλλ' ὡς δεινὰ πεπονηκότες· καὶ ἐξ ἐκείνου τοῦ
 χρόνου τεττάρων ἐτῶν παρεληλυθότων οὐδὲν μοι πώ-
 ποτε ἐνεκάλεσεν οὐδεὶς. Σίμων δ' οὕτως, ὁ πάντων τῶν 20
 κακῶν αἴτιος γενόμενος, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ἡσυχίαν
 ἤγε δεδιῶς περὶ αὐτοῦ, ἐπειδὴ δὲ δίκας ἰδίας ἤσθετο
 κακῶς ἀγωνισάμενον ἐξ ἀντιδόσεως, καταφρονήσας μου
 οὕτως τολμηρῶς εἰς τοιοῦτον ἀγῶνά με κατέστησεν. ὡς
 οὖν καὶ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν τοὺς παραγε-
 νομένους μάρτυρας παρεξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τὰ μὲν οὖν γεγενημένα καὶ ἐμοῦ καὶ τῶν μαρτύρων 21
 ἀκηκόατε· ἐβουλόμην δ' ἂν, ὡ βουλή, Σίμωνα τὴν αὐ-
 τὴν γνώμην ἐμοὶ ἔχειν, ἵν' ἀμφοτέρων ἡμῶν ἀκούσαν-
 τες τ' ἀληθῆ ῥαδίως ἐγνώτε τὰ δίκαια. ἐπειδὴ δὲ αὐτῷ
 οὐδὲν μέλει τῶν ὄρκων ὧν διωμόσατο, πειράσομαι καὶ
 περὶ ὧν οὗτος ἔψευσται διδάσκειν ὑμᾶς. Ἐτόλμησε γὰρ 22
 εἰπεῖν ὡς αὐτὸς μὲν τριακοσίας δραχμὰς ἔδωκε Θεοδότῳ,
 συνθήκας πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος, ἐγὼ δὲ ἐπιβουλεύ-
 σας ἀπέστησα αὐτοῦ τὸ μειράκιον. καίτοι ἐχρῆν αὐτόν,
 εἶπερ ἦν ταῦτ' ἀληθῆ, παρακαλέσαντα μάρτυρας ὡς
 πλείστους κατὰ τοὺς νόμους διαπράττεσθαι περὶ αὐτῶν.
 οὗτος δὲ τοιοῦτον οὐδὲν πώποτε φαίνεται ποιήσας, ὑβρί- 23
 ζων δὲ καὶ τύπτων ἀμφοτέρους ἡμᾶς καὶ κωμάζων καὶ
 τὰς θύρας ἐκβάλλων καὶ νύκτωρ εἰσιῶν ἐπὶ γυναικας
 ἐλευθέρας. ἂ χρὴ μάλιστα, ὡ βουλή, τεκμήρια νομίζειν
 ὅτι ψεύδεται πρὸς ὑμᾶς. σκέψασθε δὲ ὡς ἄπιστα εἴρηκε. 24

τὴν γὰρ οὐσίαν τὴν ἑαυτοῦ ἅπασαν πεντήκοντα καὶ διακοσίων δραχμῶν ἐτιμήσατο. καίτοι θαυμαστὸν εἰ τὸν ἐταιρήσονται πλειόνων ἐμισθώσατο ὧν αὐτὸς τυγχάνει
 25 κερητέμενος. εἰς τοῦτο δ' ἤκει τόλμης ὥστε οὐκ ἔξαρκεῖ περὶ τούτου μόνον αὐτῷ ψεύσασθαι, περὶ τοῦ δεδωκένας τὸ ἀργύριον, ἀλλὰ καὶ κεκομίσθαι φησί· καίτοι πῶς εἰκός ἐστι τότε μὲν ἡμᾶς τοιαῦτα ἔξαμαρτάνειν οἷα κατηγόρηκεν οὗτος, ἀποστερηθῆσαι βουλομένους τὰς τριακοσίας δραχμάς, ἐπειδὴ δὲ ἀπεμαχεσάμεθα, τηρικαῦτα ἀποδοῦναι τὸ ἀργύριον αὐτῷ, μήτε ἀφειμένους τῶν ἐγκλημάτων μήτε ἀνάγκης ἡμῖν μηδεμιᾶς γενομένης;
 26 ἀλλὰ γὰρ, ὦ βουλή, πάντα αὐτῷ ταῦτα σύγκειται καὶ μεμηχάνηται, καὶ δοῦναι μὲν φησιν, ἵνα μὴ δοκῇ δεινὰ ποιεῖν, εἰ μηδενὸς αὐτῷ συμβολαίου γεγεννημένου τοιαῦτα ἐτόλμα ὑβρίζειν τὸ μειράκιον, ἀπειληθέναι δὲ προσποιεῖται, διότι φανερός ἐστιν ἐγκαλέσας οὐδέποτε ἀργύριον οὐδὲ μνείαν περὶ τούτου οὐδεμίαν ποιησάμενος.

27 Φησὶ δ' ἐπὶ ταῖς αὐτοῦ θύραις ὑπ' ἐμοῦ δεινῶς διατεθῆναι τυπτόμενος. φαίνεται δὲ πλεῖον ἢ τέτταρα στάδια ἀπὸ τῆς οἰκίας διώξας τὸ μειράκιον οὐδὲν κακὸν ἔχων, καὶ ταῦτα πλεον ἢ διακοσίων ἰδόντων ἀνθρώπων ἔξαρκὸς ἐστι.

28 Λέγει δ' ὡς ἡμεῖς ἦλθομεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν τούτου ὄστρακον ἔχοντες, καὶ ὡς ἠπέλουν αὐτῷ ἐγὼ ἀποκτενεῖν, καὶ ὡς τοῦτό ἐστιν ἡ πρόνοια. ἐγὼ δ' ἠγοῦμαι, ὦ βουλή, θάδιον εἶναι γινῶναι ὅτι ψεύδεται, οὐ μόνον ὑμῖν τοῖς εἰωθόσι σκοπεῖσθαι περὶ τῶν τοιούτων, ἀλλὰ
 29 καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν. τῷ γὰρ ἂν δόξειε πιστὸν ὡς ἐγὼ προνοηθεῖς καὶ ἐπιβουλεύων ἦλθον ἐπὶ τὴν Σίμωνος οἰκίαν μεθ' ἡμέραν, μετὰ τοῦ μειρακίου, τοσούτων ἀνθρώπων παρ' αὐτῷ συνειλεγμένων, εἰ μὴ εἰς τοῦτο μα-

νίας ἀφικόμην ὥστε ἐπιθυμεῖν εἰς ὧν πολλοῖς μάχεσθαι,
 ἄλλως τε καὶ εἰδὼς ὅτι ἀσμένως ἂν με εἶδεν ἐπὶ ταῖς
 θύραις ταῖς αὐτοῦ, ὅς καὶ ἐπὶ τὴν ἐμὴν οἰκίαν φοιτῶν
 εἰσῆει βία, καὶ οὔτε τῆς ἀδελφῆς οὔτε τῶν ἀδελφιδῶν
 φροντίσας ζητεῖν με ἐτόλμα, καὶ ἐξευρῶν οὐ δειπνῶν
 ἐτύγγανον, ἐκκαλέσας ἐτυπτέ με. καὶ τότε μὲν ἄρα, ἵνα 30
 μὴ περιβόητος εἴην, ἡσυχίαν ἤγον, συμφορὰν ἑμαυτοῦ
 νομιζῶν τὴν τούτου πονηρίαν· ἐπειδὴ δὲ χρόνος διεγέ-
 νετο, πάλιν, ὡς οὗτός φησιν, ἐπεθύμησα περιβόητος
 γενέσθαι; καὶ εἰ μὲν ἦν παρὰ τούτῳ τὸ μειράκιον, εἶχεν 31
 ἂν τινα λόγον τὸ ψεῦδος αὐτῷ, ὡς ἐγὼ διὰ τὴν ἐπιθυ-
 μίαν ἠναγκαζόμην ἀνοητότερόν τι ποιεῖν τῶν εἰκότων·
 νῦν δὲ τούτῳ μὲν οὐδὲ διελέγετο, ἀλλ' ἐμίσει πάντων
 ἀνθρώπων μάλιστα, παρ' ἐμοὶ δ' ἐτύγγανε διαιτώμενον.
 ὥστε τῷ ὑμῶν πιστὸν ὡς ἐγὼ πρότερον μὲν ἐξέπλευσα 32
 ἐκ τῆς πόλεως ἔχων τὸ μειράκιον, ἵνα μὴ τούτῳ μαχοί-
 μην, ἐπειδὴ δὲ ἀφικόμην πάλιν, ἤγον αὐτὸν ἐπὶ τὴν
 οἰκίαν τὴν Σίμωνος, οὐ πλείστα ἔμελλον πράγματα
 ἔξειν; καὶ ἐπεβούλευον μὲν αὐτῷ, οὕτω δὲ ἦλθον ἀπα- 33
 ράσκενος, ὥστε μήτε φίλους μήτε οἰκέτας μήτε ἄλλον
 ἄνθρωπον παρακαλέσαι μηδένα, εἰ μὴ τοῦτό γε τὸ παι-
 δίον, ὃ ἐπικουρήσας μὲν μοι οὐκ ἂν ἠδύνατο, μηνῦσαι δὲ
 ἱκανὸν ἦν βασανιζόμενον, εἴ τι ἐγὼ ἐξημάρτανον; ἀλλ' εἰς 34
 τοσοῦτο ἀμαθίας ἀφικόμην, ὥστε ἐπιβουλεύων Σίμωνι
 οὐκ ἐτήρησα αὐτὸν οὐ μόνον οἷόν τ' ἦν λαβεῖν, ἢ νύ-
 κτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν, ἀλλ' ἐνταῦθα ἦλθον οὐ αὐτὸς ἔμελλ-
 ον ὑπὸ πλείστων ὀφθῆσεσθαι τε καὶ συγκοπῆσεσθαι,
 ὥσπερ κατ' ἑμαυτοῦ τὴν πρόνοιαν ἐξευρίσκων, ἵν' ὡς
 μάλιστα ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ὑβρισθείην; "Ἐτι τοίνυν, ᾧ 35
 βουλή, καὶ ἐκ τῆς μάχης τῆς γενομένης ῥάδιον γινῶμαι
 ὅτι ψεύδεται. τὸ γὰρ μειράκιον ὡς ἔγνω, ῥῖψαν θοιμά-
 τιον, φεῦγον ᾗχετο, οὗτοι δὲ αὐτὸν ἐπεδίωκον, ἐγὼ δὲ

- 36 ἑτέραν ἀπελθὼν ὁδὸν ᾠχόμην. καίτοι ποτέρους χρῆ αἰτίους τῶν γεγενημένων εἶναι νομίζειν, τοὺς φεύγοντας ἢ τοὺς ζητοῦντας καταλαβεῖν; ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι πᾶσιν εἶναι δῆλον ὅτι φεύγουσι μὲν οἱ περὶ αὐτῶν δε-
- 37 διότες, διώκουσι δὲ οἱ βουλόμενοί τι ποιῆσαι κακόν. οὐ τοίνυν ταῦτα εἰκότα, ἄλλως δὲ περὶ αὐτῶν πέπρακται, ἀλλὰ καταλαβόντες τὸ μειράκιον ἐκ τῆς ὁδοῦ ἤγον βία, ἐντυχῶν δ' ἐγὼ τούτων μὲν οὐχ ἡπτόμην, τοῦ μειρακίου δ' ἐπελαμβανόμην· οὗτοι δὲ ἐκείνόν τε ἤγον βία καὶ ἐμὲ ἔτυπον. καὶ ταῦθ' ὑμῖν ὑπὸ τῶν παραγενομένων μεμαρτύρηται. ὥστε δεινὸν εἰ περὶ τούτων ἐγὼ δόξω προνοηθῆναι, περὶ ᾧ οὗτοι τυγχάνουσιν οὕτω δεινὰ καὶ
- 38 παράνομα πεπονηκότες. τί δ' ἂν ποτε ἔπαθον, εἰ τάναντία τῶν νῦν γεγενημένων ἦν, εἰ πολλοὺς ἔχων τῶν ἐπιτηδείων ἐγὼ, ἀπαντήσας Σίμωνι, ἐμαχόμην αὐτῷ καὶ ἔτυπον αὐτὸν καὶ ἐδίωκον καὶ καταλαβὼν ἄγειν βία ἐξήτουν, ὅπου νῦν τούτου ταῦτα πεπονηκότος ἐγὼ εἰς τοιοῦτον ἀγῶνα καθέστηκα, ἐν ᾧ καὶ περὶ τῆς πατρίδος
- 39 καὶ τῆς οὐσίας τῆς ἐμαντοῦ ἀπάσης κινδυνεύω; Τὸ δὲ μέγιστον καὶ περιφανέστατον πάντων· ὁ γὰρ ἀδικηθεὶς καὶ ἐπιβουλευθεὶς ὑπ' ἐμοῦ, ὥς φησιν, οὐκ ἐτόλμησε τετάρων ἐτῶν ἐπισκήψασθαι εἰς ὑμῶς. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι, ὅταν ἐρωῶσι καὶ ἀποστερωῶνται ᾧ ἐπιθυμοῦσι καὶ συγκοπῶσιν, ὀργιζόμενοι παραχρῆμα τιμωρεῖσθαι ζητοῦσιν, οὗτος δὲ χρόνοις ὕστερον.
- 40 Ὅτι μὲν οὖν, ᾧ βουλή, οὐδενὸς αἰτιός εἰμι τῶν γεγενημένων, ἱκανῶς ἀποδεδείχθαι νομίζω· οὕτω δὲ διακείμαι πρὸς τὰς ἐκ τῶν τοιούτων πραγμάτων διαφορὰς, ὥστε καὶ ἄλλα πολλὰ ὑβρισμένος ὑπὸ Σίμωνος καὶ καταργεῖς τὴν κεφαλὴν ὑπ' αὐτοῦ οὐκ ἐτόλμησα αὐτῷ ἐπισκήψασθαι, ἡγούμενος δεινὸν εἶναι, εἰ ἄρα περὶ | παίδων ἐφιλονεικήσαμεν ἡμεῖς πρὸς ἀλλήλους, τούτου ἔνεκα

ἔξελάσαι τινὰς ζητῆσαι ἐκ τῆς πατρίδος. ἔπειτα δὲ καὶ 41
οὐδεμίαν ἡγούμην πρόνοιαν εἶναι [τραύματος], ὅστις μὴ
ἀποκτεῖναι βουλόμενος ἔτρωσε. τίς γὰρ οὕτως ἐστὶν
εὐήθης, ὅστις ἐκ πολλοῦ προνοεῖται ὅπως ἔλκος τις αὐ-
τοῦ τῶν ἐχθρῶν λήψεται; ἀλλὰ δῆλον ὅτι καὶ οἱ τοὺς 42
νόμους ἐνθάδε θέντες, οὐκ εἴ τινες μαχεσάμενοι ἔτυχον
ἀλλήλων κατάξαντες τὰς κεφαλὰς, ἐπὶ τούτοις ἤξιώσαν
τῆς πατρίδος φυγὴν ποιήσασθαι· ἢ πολλοὺς γ' ἂν ἐξή-
λασαν· ἀλλ' ὅσοι ἐπιβουλεύσαντες ἀποκτεῖναι τινὰς
ἔτρωσαν, ἀποκτεῖναι δὲ οὐκ ἠδυνήθησαν, περὶ τῶν
τοιούτων τὰς τιμωρίας οὕτω μεγάλας κατεστήσαντο,
ἡγούμενοι, ὑπὲρ ὧν ἐβούλευσαν καὶ προῦνοήθησαν,
ὑπὲρ τούτων προσήκειν αὐτοῖς δίκην δοῦναι· εἰ δὲ μὴ
κατέσχον, οὐδὲν ἦττον τό γ' ἐκείνων πεποιῆσθαι. καὶ 43
ταῦτα ἤδη καὶ πρότερον πολλάκις ὑμεῖς οὕτω διέγνωτε
περὶ τῆς προνοίας. καὶ γὰρ δεινὸν ἂν εἶη, εἰ ὅσοι ἐκ
μέθης καὶ φιλονεικίας ἢ ἐκ παιδιῶν ἢ ἐκ λοιδορίας ἢ
περὶ ἐταίρας μαχόμενοι ἔλκος ἔλαβον, εἰ ὑπὲρ τούτων
ἧν, ἐπειδὴν βέλτιον φρονήσωσιν, ἅπασι μεταμέλει, οὐ-
τως καὶ ὑμεῖς μεγάλας καὶ δεινὰς τὰς τιμωρίας ποιήσεσθε,
ᾧστε ἐξελεύειν τινὰς τῶν πολιτῶν ἐκ τῆς πατρίδος.

Θαυμάζω δὲ μάλιστα τούτου τῆς διανοίας. οὐ γὰρ 44
τοῦ αὐτοῦ μοι δοκεῖ εἶναι ἑρᾶν τε καὶ συκοφαντεῖν, ἀλλὰ
τὸ μὲν τῶν εὐηθεστέρων, τὸ δὲ τῶν πανουργοτάτων.
ἐβουλόμην δ' ἂν ἐξεῖναι μοι παρ' ὑμῖν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων
ἐπιδεῖξαι τὴν τούτου πονηρίαν, ἵνα ἠπίστασθε ὅτι πολὺ
ἂν δικαιότερον αὐτὸς περὶ θανάτου ἠγωνίζετο ἢ ἑτέρους
ὑπὲρ τῆς πατρίδος εἰς κίνδυνον καθίστη. τὰ μὲν οὖν 45
ἄλλα ἔασω· ὁ δ' ἡγοῦμαι ὑμῖν προσήκειν ἀκοῦσαι καὶ
τεκμήριον ἔσεσθαι τῆς τούτου θρασυτήτος καὶ τόλμης,
περὶ τούτου μνησθήσομαι. ἐν Κορίνθῳ γάρ, ἐπειδὴ
ὑστερον ἦλθε τῆς πρὸς τοὺς πολεμίους μάχης καὶ τῆς εἰς

Κορώνειαν στρατείας, ἐμάχετο τῷ ταξιάρχῳ Λάχητι καὶ ἔτυπεν αὐτόν, καὶ πανστρατιᾷ τῶν πολιτῶν ἐξεληθόντων, δόξας ἀκοσμότητος εἶναι καὶ πονηρότατος, μόνος Ἀθηναίων ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ἐξεκηρύχθη.

- 46 Ἐχοιμι δ' ἂν καὶ ἄλλα πολλὰ εἰπεῖν περὶ τούτου, ἀλλ' ἐπειδὴ παρ' ὑμῖν οὐ νόμιμόν ἐστιν ἔξω τοῦ πράγματος λέγειν, ἐκεῖνο ἐνθυμεῖσθε· οὗτοι εἰσιν οἱ βία εἰς τὴν ἡμετέραν οἰκίαν εισιόντες, οὗτοι οἱ διώκοντες, οὗτοι οἱ βία ἐκ τῆς ὁδοῦ συναρπάζοντες ἡμᾶς. ὧν ὑμεῖς μεμνημένοι τὰ δίκαια ψηφίζεσθε, καὶ μὴ περιόδητε ἐκ τῆς πατρίδος ἀδίκως ἐκπεσόντα, ὑπὲρ ἧς ἐγὼ πολλοὺς κινδύνους κενιδύνευκα καὶ πολλὰς λειτουργίας λειτουρῆγα, καὶ κακοῦ μὲν αὐτῇ οὐδενὸς αἴτιος γεγένημαί, οὐδὲ τῶν ἐμῶν προγόνων οὐδεὶς, ἀγαθῶν δὲ πολλῶν· ὥστε δικαίως ἂν ὑφ' ὑμῶν καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐλεηθεῖην, οὐ μόνον εἴ τι πάθοιμι ὧν Σίμων βούλεται, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἠναγκάσθην ἐκ τοιούτων πραγμάτων εἰς τοιούτους ἀγῶνας καταστῆναι.

4.

ΠΕΡΙ ΤΡΑΥΜΑΤΟΣ ΕΚ ΠΡΟΝΟΙΑΣ, ΠΕΡΙ
ΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΟΝ [ΑΔΗΛΟΝ].

Θαυμαστόν γε, ᾧ βουλή, τὸ διαμάχεσθαι περὶ τούτου, ὡς οὐκ ἐγένοντο ἡμῖν διαλλαγαί, καὶ τὸ μὲν ζεῦγος καὶ τὰ ἀνδράποδα, καὶ ὅσα ἐξ ἀγροῦ κατὰ τὴν ἀντίδοσιν ἔλαβε, μὴ ἂν δύνασθαι ἀρνηθῆναι ὡς οὐκ ἀπέδωκε, φανερωῶς δὲ περὶ πάντων διαλελυμένου ἀρνεῖσθαι τὰ περὶ τῆς ἀνθρώπου, μὴ κοινῇ ἡμᾶς χρῆσθαι συγχωρησαι. καὶ τὴν μὲν ἀντίδοσιν [δί] ἐκείνην φανερός ἐστι ποιησάμενος, τὴν | δ' αἰτίαν δι' ἣν ἀπέδωκεν ἅ ἔλαβεν, οὐκ ἂν ἄλλην ἔχοι εἰπεῖν (βουλόμενός γ' ἀληθῆ λέγειν) ἢ ὅτι

οἱ φίλοι περὶ πάντων ἡμᾶς τούτων συνήλλαξαν. ἔβου- 3
 λόμην δ' ἂν μὴ ἀπολαχεῖν αὐτὸν κριτὴν Διονυσίοις, ἵν'
 ὑμῖν φανερὸς ἐγένετο ἔμοι διηλλαγμένος, κρίνας τὴν
 ἐμὴν φυλὴν νικᾶν· νῦν δὲ ἔγραψε μὲν ταῦτα εἰς τὸ
 γραμματεῖον, ἀπέλαχε δέ. καὶ ὅτι ἀληθῆ ταῦτα λέγω, 4
 Φιλῖνος καὶ Διοκλῆς ἴσασι· ἀλλ' οὐκ ἔστ' αὐτοῖς μαρ-
 τυρῆσαι μὴ διομοσαμένοις περὶ τῆς αἰτίας ἧς ἐγὼ φεύγω,
 ἐπεὶ σαφῶς ἔγνωτ' ἂν ὅτι ἡμεῖς ἡμεν αὐτὸν οἱ κριτὴν
 ἐμβαλόντες καὶ ἡμῶν εἵνεκα ἐκαθέζετο. Ἄλλ' ἦν, εἰ βού- 5
 λεται, ἐχθρὸς· δίδωμι γὰρ αὐτῷ τοῦτο· οὐδὲν γὰρ δια-
 φέρει. οὐκοῦν ἦλθον αὐτὸς αὐτὸν ἀποκτενῶν, ὡς οὗτός
 φησι, καὶ βία εἰς τὴν οἰκίαν εἰσῆλθον. διὰ τί οὖν οὐκ
 ἀπέκτεινα, ὑποχείριον λαβὼν τὸ σῶμα, καὶ τοσοῦτον
 κρατήσας ὥστε καὶ τὴν ἀνθρωπον λαβεῖν; φρασάτω
 πρὸς ὑμᾶς. ἀλλ' οὐκ ἔχει εἰπεῖν. Καὶ μὴν οὐδεὶς γε 6
 ὑμῶν ἀγνοεῖ ὅτι θᾶττον ἂν ἐγχειριδίῳ πληγεις ἀπέθανεν
 ἢ πύξ παιόμενος. φαίνεται τοίνυν οὐδ' αὐτὸς αἰτιώμε-
 νος τοιοῦτόν τι ἔχοντας ἡμᾶς ἐλθεῖν, ἀλλ' ὀστράκῳ φησὶ
 πληγῆναι. καίτοι φανερὸν ἦδη ἐξ ὧν εἴρηκεν, ὅτι οὐ
 πρόνοια γεγένηται. οὐ γὰρ ἂν οὕτως ἦλθομεν, ἀδήλου 7
 ὄντος εἰ παρὰ τούτῳ εὐρήσομεν ὀστράκον ἢ οὕτως αὐτὸν
 ἀποκτενοῦμεν, ἀλλ' οἴκοθεν ἔχοντας ἂν ἐβαδίζομεν. νῦν
 δὲ ὁμολογούμεθα πρὸς παῖδας καὶ ἀνηλτοῖδας καὶ μετ'
 οἴνου ἐλθόντες. ὥστε πᾶς ταῦτ' ἐστὶ πρόνοια; ἐγὼ μὲν
 γὰρ οἶμαι οὐδαμῶς. Ἄλλ' οὗτος ἐναντίως τοῖς ἄλλοις 8
 δύσερῶς ἐστὶ, καὶ ἀμφοτέρα βούλεται, τό τε ἀργύριον
 μὴ ἀποδοῦναι καὶ τὴν ἀνθρωπον ἔχειν. εἶτα ὑπὸ τῆς ἀν-
 θρώπου παρωξυμμένος ὀξύχειρ λίαν καὶ πάροιμός ἐστιν,
 ἀνάγκη δὲ ἀμύνασθαι. ἢ δὲ τοτὲ μὲν ἐμὲ περὶ πολλοῦ
 τοτὲ δὲ τοῦτόν φησι ποιεῖσθαι, βουλομένη ὑπ' ἀμφοτέ-
 ρων ἐρᾶσθαι. καὶ ἐγὼ μὲν καὶ ἐξ ἀρχῆς εὐκόλως εἶχον καὶ 9
 νῦν ἔτι ἔχω· ὁ δ' εἰς τοῦτο βαρυνδαιμονίας ἦκει, ὥστε

- οὐκ αἰσχύνεται τραυμά τε ὀνομάζων τὰ ὑπώπια καὶ ἐν κλίῃ περιφερόμενος καὶ δεινῶς προσποιούμενος δια-
 κείσθαι ἔνεκα πόρνης ἀνθρώπου, ἣν ἔξεστιν αὐτῷ
 10 ἀναμφισβητήτως ἔχειν ἐμοὶ ἀποδόντι τὰργύριον. καὶ
 φησὶ μὲν δεινῶς ἐπιβουλευθῆναι καὶ πρὸς ἅπανθ' ἡμῖν
 ἀμφισβητεῖ, ἐξὸν δ' ἐκ τῆς ἀνθρώπου βασανισθείσης
 τὸν ἔλεγχον ποιήσασθαι οὐκ ἠθέλησεν· ἢ πρῶτον μὲν
 τοῦτ' ἂν κατεῖπεν, πότερα κοινὴ ἡμῖν ἦν ἢ ἰδίᾳ τούτου,
 καὶ πότερα τὸ ἡμισυ τοῦ ἀργυρίου ἐγὼ συνεβαλόμην ἢ
 οὔτος ἅπαν ἔδωκε, καὶ εἰ διηλλαγμένοι ἢ ἔτι ἐχθροὶ
 11 ἦμεν, ἔτι δὲ εἰ μεταπεμφθέντες ἦλθομεν ἢ οὔθενος κα-
 λέσαντος, καὶ εἰ οὔτος ἦρχε χειρῶν ἀδίκων ἢ ἐγὼ πρό-
 τερος τοῦτον ἐπάταξα. τούτων καθ' ἐν ἕκαστον καὶ τῶν
 ἄλλων οὔδὲν ἦν ὅ τι οὐ ῥάδιον αὐτῇ τοῖς τε ἄλλοις ἐμ-
 φανὲς καὶ τούτοις ποιῆσαι. . . .
- 12 Ὅτι μὲν οὖν οὔτε πρόνοια ἐγένετο οὔτε ἀδικῶ τοῦ-
 τον, ᾧ βουλή, ἐκ τοσοῦτων τεκμηρίων καὶ μαρτυριῶν
 ὑμῖν ἐπιδέδεικται· ἀξιῶ δ' ὅσον ἂν ἐγένετο σημεῖον
 τούτῳ πρὸς τὸ δοκεῖν ἀληθῆ λέγειν φυγόντος ἐμοῦ τὴν
 βάσανον, τοσοῦτον ἐμοὶ τεκμήριον γενέσθαι ὅτι οὐ
 ψεύδομαι, διότι οὔτος οὐκ ἠθέλησεν ἐκ τῆς ἀνθρώπου
 ποιήσασθαι τὸν ἔλεγχον, καὶ μὴ τοσοῦτον ἰσχυῖναι τοὺς
 τούτου λόγους, ὅτι φησὶν αὐτὴν ἐλευθέραν εἶναι· ὁμοίως
 γὰρ προσήκει καὶ μοὶ τῆς ἐλευθερίας, τὸ ἴσον καταθέντι
 13 ἀργύριον. ἀλλὰ ψεύδεται καὶ οὐκ ἀληθῆ λέγει. ἢ δεινόν
 γε· εἰ εἰς μὲν λύσειν τοῦ σώματος ἔδωκε τὸ ἀργύριον ἐκ
 τῶν πολεμίων, ἐξῆν ἂν μοι χρῆσθαι αὐτῇ ὅ τι ἐβουλό-
 μην, κινδυνεύοντι δέ μοι περὶ τῆς πατρίδος οὐδὲ πυθέ-
 σθαι παρ' αὐτῆς τὰληθῆ ἐκγενήσεται περὶ ᾧν εἰς τὴν
 κρίσειν καθέστηκε; καὶ μὲν δὴ πολὺ ἂν δικαιότερον ἐπὶ
 ταύτῃ τῇ αἰτία βασανισθεῖν ἢ ἐπὶ τῇ ἐκ τῶν πολεμίων
 λύσει πραθεῖν, ὅσῳ παρὰ μὲν ἐκείνων βουλομένων ἀπο-

λῦσαι ἔστι καὶ ἄλλοθεν | εὐπορήσαντι κομισθῆναι, ἐπὶ
 δὲ τοῖς ἐχθροῖς γενόμενον οὐ δυνατόν· οὐ γὰρ ἀργύριον
 λαβεῖν προθυμοῦνται, ἀλλ' ἐκ τῆς πατρίδος ἐκβαλεῖν
 αὐτὸν ποιοῦνται. ὣσθ' ὑμῖν προσήκει μὴ ἀποδέχεσθαι 14
 αὐτοῦ διὰ τοῦτο οὐκ ἀξιούντος βασανισθῆναι τὴν ἄν-
 θρωπον, ὅτι αὐτὴν ἐλευθέραν ἐσκήπτετο εἶναι, ἀλλὰ
 πολὺ μᾶλλον συκοφαντίαν καταγινασκειν, ὅτι παρα-
 λιπῶν ἔλεγχον οὕτως ἀκριβῆ ἔξαπατήσειν ὑμᾶς ῥαδίως
 ᾤήθη. οὐ γὰρ δὴ που τὴν γε τούτου πρόκλησιν πιστο- 15
 τέραν ὑμᾶς νομίζειν δεῖ τῆς ἡμετέρας, ἐφ' οἷς τοὺς αὐ-
 τοῦ οἰκέτας ἡξίου βασανίζεσθαι. ἃ μὲν γὰρ ἐκεῖνοι ἤδε-
 σαν, ἐλθόντας ἡμᾶς ὡς τοῦτον, καὶ ἡμεῖς ὁμολογοῦμεν·
 εἰ δὲ μεταπεμφθέντες ἢ μὴ, καὶ πότερον πρότερος ἐπλή-
 γην ἢ ἐπάταξα, ἐκείνη μᾶλλον ἂν ἤδει. ἔτι δὲ τοὺς μὲν 16
 τούτου οἰκέτας ἰδίους ὄντας τούτου εἰ ἐβασανίζομεν,
 ἀνοήτως ἂν τι τούτω χαριζόμενοι καὶ παρὰ τὴν ἀλήθειαν
 ἐμοῦ κατεψεύσαντο· αὕτη δὲ ὑπῆρχε κοινή, ὁμοίως ἀμ-
 φοτέρων ἀργύριον κατατεθεικότων, καὶ μάλιστα ἤδει.
 διὰ ταύτην ἅπαντα τὰ πραχθέντα ἡμῖν γεγένηται, καὶ
 οὐ λήσει οὐδὲν ἐν ταύτῃ. ἔγωγ' ἂν ἄνισον εἶχον βασα- 17
 νισθείσης, ἀλλ' ἀπεκινδύνεον τοῦτο· πολὺ γὰρ περὶ
 πλείονος τοῦτον ἢ ἐμὲ φαίνεται ποιησαμένη, καὶ μετὰ
 μὲν τούτου ἐμὲ ἡδικηκυῖα, μετ' ἐμοῦ δ' οὐδεπώποτε εἰς
 τοῦτον ἔξαμαρτοῦσα. ἀλλ' ὅμως ἐγὼ μὲν εἰς ταύτην
 κατέφυγον, οὗτος δὲ οὐκ ἐπίστευσεν αὐτῇ.

Οὐκ οὖν δεῖ ὑμᾶς, ὦ βουλή, τηλικούτου ὄντος τοῦ 18
 κινδύνου, ῥαδίως ἀποδέχεσθαι τοὺς τούτου λόγους, ἀλλ'
 ἐνθυμουμένους ὅτι περὶ τῆς πατρίδος μοι καὶ τοῦ βίου
 ὁ ἀγὼν ἔστιν, ἐν ὑπολόγῳ ταύτας τὰς προκλήσεις ποιει-
 σθαι. καὶ μὴ ζητεῖτε τούτων ἔτι μείζους πίστεις· οὐ γὰρ
 ἂν ἔχοιμι εἰπεῖν ἀλλ' ἢ ταύτας, ὡς οὐδὲν εἰς τοῦτον
 προὔνοήθη. ἀγανακτῶ δ', ὦ βουλή, εἰ διὰ πόρνην καὶ 19

δούλην ἄνθρωπον περὶ τῶν μεγίστων εἰς κίνδυνον καθέ-
 στηκα, τί κακὸν πώποτε τὴν πόλιν ἢ αὐτὸν τοῦτου εἰρ-
 γασμένος, ἢ εἰς τίνα τῶν πολιτῶν ὀτιοῦν ἐξαμαρτῶν;
 οὐδὲν γὰρ ἔμοιγέ ἐστι τοιοῦτον πεπραγμένον, ἀλλ'
 ἀλογώτατον πάντων κινδυνεύω πολὺ μείζω συμφορὰν
 20. ἔμανταῖα διὰ τούτους ἐπαγαγέσθαι. πρὸς οὖν παίδων καὶ
 γυναικῶν καὶ θεῶν τῶν τότε τὸ χωρίον ἐχόντων ἰκετεύω
 ὑμᾶς καὶ ἀντιβολῶ, ἐλεήσατέ με, καὶ μὴ περιίδητε ἐπὶ
 τούτῳ γενόμενον, μηδὲ ἀνηκέστῳ συμφορᾷ περιβάλητε·
 οὐ γὰρ ἄξιός οὗτ' ἐγὼ φεύγειν τὴν ἔμαντοῦ, οὔτε οὗτος
 τοσαύτην δίκην παρ' ἐμοῦ λαβεῖν ὑπὲρ ὧν φησιν ἡδικη-
 σθαι, οὐκ ἡδικημένος.

5.

ΥΠΕΡ ΚΑΛΛΙΟΥ
 ΙΕΡΟΣΤΡΑΤΙΑΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Εἰ μὲν περὶ ἄλλου τινὸς ἢ τοῦ σώματος, ὧ ἄνδρες
 δικασταί, Καλλίας ἠγωνίζετο, ἐξήρκει ἂν μοι καὶ τὰ παρὰ
 τῶν ἄλλων εἰρημένα· νῦν δέ μοι δοκεῖ αἰσχρὸν εἶναι,
 ἰκετεύοντος καὶ δεομένου, καὶ φίλου ὄντος καὶ ἐμοὶ καὶ
 ἕως ἔξῃ τῶ πατρί, καὶ πολλῶν συμβολαίων ἡμῖν πρὸς
 ἀλλήλους γεγενημένων, μὴ βοηθῆσαι Καλλίᾳ τὰ δίκαια,
 2 ὅπως ἂν δύνωμαι. ἐνόμιζον μὲν οὖν οὔτῳ μετοικεῖν
 αὐτὸν ἐν ταύτῃ τῇ πόλει, ὥστε πολὺ πρότερον ἀγαθοῦ
 τινος τεύξεσθαι παρ' ὑμῶν ἢ ἐπὶ τοιαύταις αἰτίαις εἰς
 τοσοῦτον κίνδυνον καταστήσεσθαι· νῦν δὲ οἱ ἐπιβου-
 λεύοντες οὐχ ἥττον ἐπικίνδυνον ποιοῦσι τὸν βίον τοῖς
 μηδὲν ἀδικοῦσιν ἢ τοῖς πολλῶν κακῶν αἰτίαις οὔσιν.
 3 ὑμᾶς δὲ ἄξιόν μὴ τοὺς μὲν τῶν θεραπόντων λόγους πι-
 στοὺς | νομίζειν, τοὺς δὲ τούτων ἀπίστους, ἐνθυμου-
 μένους ὅτι Καλλίᾳ μὲν οὐδεὶς πώποτε οὔτ' ἰδιώτης ἐνε-

κάλεσεν οὔτε ἄρχων, οἰκῶν δ' ἐν ταύτῃ τῇ πόλει πολλὰ μὲν ἀγαθὰ ὑμᾶς ἐποίησεν, οὐδεμίαν δὲ σχῶν αἰτίαν εἰς τοῦτο τῆς ἡλικίας ἀφίεται, οὔτοι δὲ ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ μεγάλα ἡμαρτηκότες καὶ πολλῶν κακῶν πεπειραμένοι, ὥσπερ ἀγαθοῦ τινος αἴτιοι γεγεννημένοι περὶ ἐλευθερίας νυκτὶ ποιοῦνται τοὺς λόγους. καὶ οὐ θαυμάζω· Ἰσασι 4 γὰρ ὅτι, ἂν ψευδόμενοι ἐλεγχθῶσιν, οὐδὲν μείζον τῶν ὑπαρχόντων πείσονται, ἐὰν δὲ ὑμᾶς ἐξαπατήσωσι, τῶν παρόντων κακῶν ἔσονται ἀπηλλαγμένοι. καίτοι τοὺς τοιούτους οὔτε κατηγοροῦς οὔτε μάρτυρας πιστοὺς χρῆ νομίζειν εἶναι, οἵτινες αὐτοὶ μεγάλα κερδαίνοντες περὶ ἐτέρων ποιοῦνται τοὺς λόγους, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ὅσοι τῷ δημοσίῳ βοηθοῦντες εἰς κινδύνους σφᾶς αὐτοὺς καθιστᾶσιν. ἄξιον δὲ μοι δοκεῖ εἶναι οὐ τούτων ἴδιον ἡγεῖ- 5 σθαι τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ κοινὸν ἀπάντων τῶν ἐν τῇ πόλει· οὐ γὰρ τούτοις μόνοις εἰσὶ θεράποντες, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν, οἳ πρὸς τὴν τούτων τύχην ἀποβλέποντες οὐκέτι σκέφονται ὅ τι ἂν ἀγαθὸν εἰργασμένοι τοὺς δεσπότης ἐλεύθεροι γένοιτο, ἀλλ' ὅ τι ψεῦδος περὶ αὐτῶν μηνύσαντες.

6.

ΚΑΤ' ΑΝΔΟΚΙΔΟΥ ΑΣΕΒΕΙΑΣ.

... ἔδησε τὸν ἵππον ἐκ τοῦ ῥόπτρου τοῦ ἱεροῦ ὡς ἀποδιδούς, τῇ δ' ἐπιούσῃ νυκτὶ ὑφείλετο. οὗτος οὖν ὁ ταῦτα ποιήσας θανάτῳ τῷ ἀλγίστῳ ἀπώλετο, λιμῶ· πολλῶν 2 γὰρ καὶ ἀγαθῶν αὐτῷ ἐπὶ τὴν τράπεζαν παρατιθεμένων ὄζειν ἐδόκει τοῦ ἄρτου καὶ τῆς μάξης κάκιστον, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἐσθίειν. καὶ ταῦτα πολλοὶ ἡμῶν ἤκουον τοῦ ἱεροφάντου λέγοντος. δίκαιον οὖν μοι δοκεῖ εἶναι νῦν 3 ἐπὶ τούτῳ τὰ τότε λεχθέντα ἀναμνηῆσαι, καὶ μὴ μόνον

τούς τούτου φίλους ὑπὸ τούτου καὶ τῶν τούτου λόγων ἀπόλλυσθαι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τοῦτον ὑφ' ἑτέρου. ἀδύνατον δὲ καὶ ὑμῖν ἔστι, περὶ τοιούτου πράγματος φέρουσι τὴν ψῆφον, ἢ κατελεῆσαι ἢ καταχαρίσασθαι Ἀνδοκίδῃ, ἐπισταμένοις ὅτι ἐναργῶς τῷ θεῷ τούτῳ τιμωρεῖτον τοὺς ἀδικοῦντας. ἐλπίσαι οὖν χρὴ πάντα ἄνθρωπον ὄντα καὶ ἑαυτῷ καὶ ἑτέρῳ ἔσσεσθαι. . . .

- 4 Φέρε γάρ, ἂν νυνὶ Ἀνδοκίδης ἀθῶος ἀπαλλαγῇ δι' ἡμᾶς ἐκ τοῦδε τοῦ ἀγῶνος καὶ ἔλθῃ κληρωσόμενος τῶν ἐννέα ἀρχόντων καὶ λάχῃ βασιλεύς, ἄλλο τι ἢ ὑπὲρ ἡμῶν καὶ θυσίας θύσει καὶ εὐχὰς εὐξεται κατὰ τὰ πάτρια, τὰ μὲν ἐν τῷ ἐνθάδε Ἐλευσινίῳ, τὰ δὲ ἐν τῷ Ἐλευσίνι ἱερῷ, καὶ τῆς ἑορτῆς ἐπιμελήσεται μυστηρίοις, ὅπως ἂν μηδεὶς
- 5 ἀδικῇ μηδὲ ἀσεβῇ περὶ τὰ ἱερά; καὶ τίνα γνώμην οἴεσθε ἔξειν τοὺς μύστας τοὺς ἀφικνουμένους, ἐπειδὴν ἴδωσι τὸν βασιλέα ὅστις ἔστι καὶ ἀναμνησθῶσι πάντα τὰ ἡσεβημένα αὐτῷ, ἢ τοὺς ἄλλους Ἑλληνας, οἳ ἔνεκα ταύτης τῆς ἑορτῆς. . . . ἢ θύειν εἰς ταύτην τὴν πανήγυριν βου-
- 6 λόμενοι ἢ θεωρεῖν; οὐδὲ γὰρ ἀγνῶς ὁ Ἀνδοκίδης οὔτε τοῖς ἔξω οὔτε τοῖς ἐνθάδε διὰ τὰ ἡσεβημένα. ἀναγκαιῶς γὰρ ἔχει ἀπὸ τῶν πολὺ διαφερόντων ἢ κακῶν ἢ ἀγαθῶν ἔργων τοὺς ποιήσαντας γινώσκεισθαι. ἔπειτα δὲ καὶ διώχληκε πόλεις πολλὰς ἐν τῇ ἀποδημίᾳ, Σικελίαν, Ἰταλίαν, Πελοπόννησον, Θετταλίαν, Ἑλλάσποντον, Ἰωνίαν, Κύπρον· βασιλέας πολλοὺς κεκολάκευκεν, ᾧ ἂν ξυγγέ-
- 7 νηται, πλὴν τοῦ Συρακουσίου Διονυσίου. οὗτος δὲ ἢ πάντων εὐτυχέστατός ἐστιν ἢ πλεῖστον γνώμη διαφέρει τῶν ἄλλων, ὃς μόνος τῶν συγγενομένων Ἀνδοκίδῃ οὐκ ἐξηπατήθη ὑπ' ἀνδρὸς τοιούτου, ὃς τέχνην ταύτην ἔχει, τοὺς μὲν ἐχθροὺς μηδὲν ποιεῖν κακοί, τοὺς δὲ φίλους ὅτι ἂν δύνηται κακόν. ὥστε μὰ τὸν Δία οὐ ράδιόν ἐστιν ὑμῖν αὐτῷ οὐδὲν χαρισασμένοις | παρὰ τὸ δίκαιον λαθεῖν

τοὺς Ἑλληνας. νῦν οὖν ὑμῖν ἐν ἀνάγκῃ ἐστὶ βουλευέ- 8
σασθαι περὶ αὐτοῦ. εὖ γὰρ ἐπίστασθε, ὡς ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, ὅτι οὐχ οἷόν τε ὑμῖν ἐστὶν ἅμα τοῖς τε νόμοις τοῖς
πατρίοις καὶ Ἀνδοκίδῃ χρῆσθαι, ἀλλὰ δυοῖν θάτερον,
ἢ τοὺς νόμους ἐξαλειπτέον ἐστὶν ἢ ἀπαλλακτέον τοῦ
ἀνδρός.

Εἰς τοσοῦτον δὲ τόλμης ἀφῆκται, ὥστε καὶ λέγει περὶ 9
τοῦ νόμου, ὡς καθήρηται ὁ περὶ αὐτοῦ κείμενος καὶ ἐξε-
στιν αὐτῷ ἤδη εἰσιεῖναι εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ εἰς τὰ ἱερά...
ἂν ἔτι καὶ νῦν Ἀθηναίων ἐν τῷ βουλευτηρίῳ. καίτοι 10
Περικλέα ποτέ φασι παραινέσαι ὑμῖν περὶ τῶν ἀσεβούν-
των, μὴ μόνον χρῆσθαι τοῖς γεγραμμένοις νόμοις περὶ
αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀγράφοις, καθ' οὓς Εὐμολπίδα
ἐξηγοῦνται, οὓς οὐδεὶς πω κύριος ἐγένετο καθελεῖν οὐδὲ
ἐτόλμησεν ἀντειπεῖν, οὐδὲ αὐτὸν τὸν θέντα ἴσασιν·
ἠγρεῖσθαι γὰρ ἂν αὐτοὺς οὕτως οὐ μόνον τοῖς ἀνθρώποις
ἀλλὰ καὶ τοῖς θεοῖς διδόναι δίκην. Ἀνδοκίδης δὲ τοσοῦ- 11
τον καταπεφρόνηκε τῶν θεῶν καὶ ὧν ἐκείνοις δεῖ τιμω-
ρεῖν, ὥστε πρὶν [μᾶλλον ἢ ἦττον] ἢ ἐπιδεδημηκέναι δέκα
ἡμέρας ἐν τῇ πόλει προσεκαλέσατο δίκην ἀσεβείας πρὸς
τὸν βασιλέα, καὶ ἔλαχεν [Ἀνδοκίδης], καίπερ πεποιηκῶς
ἂ οὗτος πεποίηκε περὶ τοὺς θεούς, καὶ ἵνα μᾶλλον πρόσ-
σχητε τὸν νοῦν, φάσκων τὸν Ἄρχιππον ἀσεβεῖν περὶ τὸν
Ἐρμῆν τὸν αὐτοῦ πατρῶον. ὁ δὲ Ἄρχιππος ἠντιδίκει ἢ 12
μὴν τὸν Ἐρμῆν ὑγιαῖ τε καὶ ὄλον εἶναι, καὶ μῆδὲν παθεῖν
ὧνπερ οἱ ἄλλοι Ἐρμαῖ· ὅμως μέντοι ἵνα μὴ ὑπὸ τούτου
τοιούτου ὄντος πράγματ' ἔχοι, δοὺς ἀργύριον ἀπηλλάγη.
καίτοι ὁπότε οὗτος παρ' ἐτέρου ἠξίωσε δίκην ἀσεβείας
λαβεῖν, ἢ που ἐτέρους γε παρὰ τούτου λαβεῖν δίκαιον
καὶ εὐσεβές ἐστίν.

Ἄλλὰ λέξει δεινὸν εἶναι, εἰ ὁ μὲν μηνυτῆς τὰ ἔσχατα 13
πείσεται, οἱ δὲ μηνυθέντες τῶν αὐτῶν ὑμῖν ἐπίτιμοι

ὄντες μεθέξουσι. καίτοι οὐχ ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπολογήσεται,
 ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων κατηγορήσει. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους
 οἱ ἐπιτάξαντες καταδέξασθαι ἀδικοῦσι, καὶ τοῦ αὐτοῦ
 ἀσεβήματος αἰτιοί εἰσιν· εἰ δ' ὑμεῖς αὐτοκράτορες ἦτε,
 καὶ ἐστὲ οἱ ἀφελόντες τὰς τιμωρίας τῶν θεῶν, ἀλλ' οὐχ
 οὗτοι αἰτιοὶ ἔβονται. ὑμεῖς οὖν μὴ βούλεσθε εἰς ὑμᾶς
 τὴν αἰτίαν ταύτην περιτρέψαι, ἔξόν τὸν ἀδικοῦντα κολά-
 14 σασιν ἀπηλλάχθαι. ἔπειτα δ' ἐκεῖνοι μὲν ἀρνοῦνται τὰ
 μεμνηνυμένα, οὗτος δὲ ὁμολογεῖ ποιῆσαι. καίτοι καὶ ἐν
 Ἀρείῳ πάργῳ, ἐν τῷ σεμνοτάτῳ καὶ δικαιοτάτῳ δικαστη-
 ρίῳ, ὁμολογῶν μὲν ἀδικεῖν ἀποθνήσκει, ἐὰν δὲ ἀμ-
 φισβητῇ, ἐλέγχεται, καὶ ἀπολύεται οὐδὲν δόξας ἀδικεῖν.
 οὐκ οὖν ὁμοίαν χρῆν γνώμην ἔχειν περὶ τε τῶν ἀρνούμέ-
 15 νων καὶ περὶ τῶν ὁμολογούντων. δεινὸν δὲ μοι δοκεῖ
 εἶναι· ἂν μὲν τις ἀνδρὸς σῶμα τρώσῃ, κεφαλὴν ἢ πρόσ-
 ωπον ἢ χεῖρας ἢ πόδας, αὐτὸς μὲν κατὰ τοὺς νόμους
 τοὺς ἐξ Ἀρείου πάργου φεύξεται τὴν τοῦ ἀδικηθέντος
 πόλιν, καὶ ἐὰν κατίη, ἐνδειχθεὶς θανάτῳ ζημιωθήσεται·
 ἐὰν δὲ τις τὰ αὐτὰ ταῦτα ἀδικήσῃ τὰ ἀγάλματα τῶν
 θεῶν, οὐδ' αὐτῶν κωλύσετε τῶν ἱερῶν ἐπιβαίνειν ἢ
 εἰσιόντα τιμωρήσεσθε; καὶ μὲν δὴ τούτων καὶ δίκαιον
 καὶ ἀγαθὸν ἐστὶν ἐπιμελεῖσθαι, ὑφ' ὧν καὶ εὖ καὶ κακῶς
 16 δυνήσεσθε πάσχειν. φασὶ δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων πολλοὺς
 διὰ τὰ ἐνθάδε ἀσεβήματα ἐκ τῶν παρ' αὐτοῖς ἱερῶν ἐξ-
 εἶργειν. ὑμεῖς δὲ αὐτοὶ οἱ ἀδικηθέντες περὶ ἐλάττους
 17 ποιεῖσθε τὰ παρ' ὑμῖν νόμιμα ἢ ἕτεροι τὰ ὑμέτερα. το-
 σοῦτο δ' οὗτος Διαγόρου τοῦ Μηλίου ἀσεβέστερος γεγέ-
 νηται· ἐκεῖνος μὲν γὰρ λόγῳ περὶ τὰ ἀλλότρια ἱερὰ καὶ
 ἑορτὰς ἤσέβει, οὗτος δὲ ἔργῳ περὶ τὰ ἐν τῇ αὐτοῦ πόλει.
 ὀργίζεσθαι οὖν χρῆν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς ἀστοῖς
 ἀδικοῦσι μᾶλλον ἢ τοῖς ξένοις περὶ ταῦτα τὰ ἱερὰ· τὸ
 μὲν γὰρ ὡσπερ ἀλλότριόν ἐστιν ἀμάρτημα, τὸ δ' οἰκείον.

καὶ μὴ οὓς μὲν ἔχετε ἀδικοῦντας ἀφίετε, τοὺς δὲ φεύ- 18
 γοντας ζητεῖτε συλλαμβάνειν, ἐπικηρύττοντες τάλαντον
 ἀργυρίου δώσειν τῷ | ἀπάγοντι ἢ ἀποκτείναντι. εἰ δὲ
 μὴ, δόξετε τοῖς Ἑλλησι κομπάζειν μᾶλλον ἢ τιμωρεῖσθαι
 βούλεσθαι. ἐπεδείξατο δὲ καὶ τοῖς Ἑλλησιν ὅτι θεοὺς οὐ 19
 νομίζει. οὐ γὰρ ὡς δεδιῶς τὰ πεποιημένα, ἀλλ' ὡς θαρ-
 ρῶν, ναυκληρίᾳ ἐπιθέμενος τὴν θάλατταν ἔπλει. ὁ δὲ
 θεὸς ὑπῆγεν αὐτόν, ἵνα ἀφικόμενος εἰς τὰ ἁμαρτήματα
 ἐπὶ τῇ ἐμῇ προφάσει δῶῃ δίκην. ἐλπίζω μὲν οὖν αὐτόν 20
 καὶ δώσειν δίκην, θαυμάσιον δὲ οὐδὲν ἂν μοι γένοιτο.
 οὐδὲ γὰρ ὁ θεὸς παραχρῆμα κολάζει, ἀλλ' αὕτη μὲν ἐστὶν
 ἀνθρωπίνη δίκη. πολλαχόθεν δὲ ἔχω τεκμαιρόμενος
 εἰκάζειν, ὁρῶν καὶ ἑτέρους ἡσεβηκότας χρόνῳ δεδωκό-
 τας δίκην, καὶ τοὺς ἐξ ἐκείνων διὰ τὰ τῶν προγόνων
 ἁμαρτήματα. ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ δέη πολλὰ καὶ κιν-
 δύνους ὁ θεὸς ἐπιπέμπει τοῖς ἀδικοῦσιν, ὥστε πολλοὺς
 ἤδη ἐπιθυμῆσαι τελευτήσαντας τῶν κακῶν ἀπηλλάχθαι.
 ὁ δὲ θεὸς τέλος τούτων λυμηνάμενος τῷ βίῳ θάνατον
 ἐπέθηκε. σκέψασθε δὲ καὶ αὐτοῦ Ἀνδοκίδου τὸν βίον, 21
 ἀφ' οὗ ἡσέβηκε, καὶ εἰ τις τοιοῦτος ἕτερός ἐστιν. Ἀνδο-
 κίδης γὰρ ἐπειδὴ ἥμαρτεν, ἐξ ἐπιβολῆς εἰσαχθεὶς εἰς τὸ
 δικαστήριον, ἔδησεν ἑαυτὸν τιμησάμενος δεσμοῦ, εἰ μὴ
 παραδοίῃ τὸν ἀκόλουθον· εὖ δ' ἤδει οὐ δυνησόμενος 22
 παραδοῦναι, ὃς διὰ τούτου καὶ τὰ τούτου ἁμαρτήματα
 ἀπέθανεν, ἵνα μὴ μνηυτὴς γένοιτο. καίτοι πῶς οὐ θεῶν
 τις τὴν τούτου γνώμην διέφθειρεν, ὃς ῥᾶον ἡγήσατο
 δεσμοῦ τιμησασθαι ἢ ἀργυρίου ἐπ' ἐλπίδι τῇ αὐτῇ; ἐκ δ' 23
 οὖν τούτου τοῦ τιμήματος ἐδέδετο ἐγγὺς ἐνιαυτόν, καὶ
 ἐμήνυσε δεδεμένος κατὰ τῶν αὐτοῦ συγγενῶν καὶ φί-
 λων, ἀδείας δοθείσης αὐτῷ, εἰ δόξειε τάληθ' ἡμνηῦσαι.
 καὶ τίνα αὐτὸν δοκεῖτε ψυχὴν ἔχειν, ὅποτε τὰ μὲν ἔσχατα
 καὶ τὰ αἰσχίστα ἐποίει μνηύων κατὰ τῶν ἑαυτοῦ φίλων,

- 24 ἡ δὲ σωτηρία ἀφανῆς αὐτῷ; μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπειδὴ ἀπεκτονῶς ἦν οὗς αὐτὸς ἔφη περὶ πλείστου ποιεῖσθαι, ἔδοξε τάληθῆ μνηῦσαι καὶ ἐλύθη, καὶ προσεψηφίσασθε ὑμεῖς αὐτὸν εἶργεσθαι τῆς ἀγορᾶς καὶ τῶν ἱερῶν, ὥστε μὴδ' ἀδικούμενον ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν δύνασθαι δίκην λαβεῖν.
- 25 οὐδεὶς γάρ πω, ἐξ ὅσου Ἀθῆναι ἀείμνηστοὶ εἰσιν, ἐπιτοιαύτη αἰτία ἠτιμώθη. δικαίως· οὐδὲ γὰρ ἔργα τοιαῦτα οὐδεὶς πω εἰργάσατο. καὶ τούτων πότερα τοὺς θεοὺς
- 26 χρὴ ἢ τὸ αὐτόματον αἰτιᾶσθαι; μετὰ δὲ ταῦτα ἐπλευσεν ὡς τὸν Κιττιέων βασιλέα, καὶ προδιδοὺς ληφθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ἐδέθη, καὶ οὐ μόνον τὸν θάνατον ἐφοβεῖτο ἀλλὰ καὶ τὰ καθ' ἡμέραν αἰκίσματα, οἴομενος τὰ ἀκρωτήρια
- 27 ζῶντος ἀποτμηθήσεσθαι. ἀποδρᾶς δὲ ἐκ τούτου τοῦ κινδύνου κατέπλευσεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων θεὸς λήθην ἔδωκεν, ὥστε εἰς τοὺς ἡδικημένους αὐτοὺς ἐπεθύμησεν ἀφικέσθαι. ἀφικόμενος δὲ
- 28 ἐδέθη καὶ ἠκίσθη, ἀπώλετο δὲ οὐχί, ἀλλ' ἐλύθη. ἔνθεν δὲ ἐπλευσεν ὡς Εὐαγόραν τὸν Κύπρου βασιλεύοντα, καὶ ἀδικήσας εἶρχθη. ἀποδρᾶς δὲ τοῦτον ἔφευγε μὲν τοὺς ἐνθάδε θεοὺς, ἔφευγε δὲ τὴν ἑαυτοῦ πόλιν, ἔφευγε δὲ εἰς οὗς τὸ πρῶτον ἀφίκοιτο τύπους. καίτοι τίς χάρις τῷ βίῳ, κακοπαθεῖν μὲν πολλάκις, ἀναπαύσασθαι δὲ μηδέ-
- 29 ποτε; καταπλεύσας δὲ ἐκεῖθεν δεῦρο ἐπὶ δημοκρατίας εἰς τὴν αὐτοῦ πόλιν τοῖς μὲν πρυτάνεσιν ἔδωκε χρήματα, ἵνα αὐτὸν προσαγάγοιεν ἐνθάδε, ὑμεῖς δ' αὐτὸν ἐξηλάσατε ἐκ τῆς πόλεως, τοῖς θεοῖς βεβαιοῦντες τοὺς νόμους
- 30 οὗς ἐψηφίσασθε. καὶ τὸν ἄνδρα οὐ δῆμος, οὐκ ὀλιγαρχία, οὐ τύραννος, οὐ πόλις ἐθέλει δέξασθαι διὰ τέλους, ἀλλὰ πάντα τὸν χρόνον, ἐξ ὅσου ἠσέβησεν, ἀλώμενος διάγει, πιστεύων ἀεὶ μᾶλλον τοῖς ἀγνωῶσι τῶν γνωρίμων διὰ τὸ ἡδικηκέναι οὗς γινώσκει. τὸ δὲ τελευταῖον νῦν ἀφικόμενος εἰς τὴν πόλιν δις ἐν τῷ αὐτῷ ἐνδέ-

δεικται. καὶ τὸ μὲν σῶμα αἰεὶ ἐν δεσμοῖς ἔχει, ἡ δὲ οὐσία 31
 αὐτοῦ ἐλάττων ἐκ τῶν κινδύνων γίνεται. καίτοι ὅταν
 τις τὸν αὐτοῦ βίον τοῖς ἐχθροῖς καὶ τοῖς συνοφάνταις
 διανέμη, τοῦτ' ἔστι τὸ τὸν βίον βιοῦν ἀβίωτον. ἂ τού-
 τῳ | ὁ θεὸς οὐκ ἐπὶ σωτηρίᾳ ἐπινοεῖν δίδωσιν, ἀλλὰ τι-
 μωρούμενος τῶν γεγενημένων ἀσεβημάτων. τὸ δὲ τε- 32
 λευταῖον νυνὶ παραδέδωκεν αὐτὸν ὑμῖν χρῆσθαι ὅτι ἂν
 βούλησθε, οὐ τῷ μὴ ἀδικεῖν πιστεύων, ἀλλ' ὑπὸ δαι-
 μονίου τινὸς ἀγόμενος ἀνάγκης. οὐκουν χρῆ μὰ τὸν Δία
 οὔτε πρεσβύτερον ὄντα οὔτε νεώτερον, ὄρωντας Ἀνδο-
 κίδην ἐκ τῶν κινδύνων σωζόμενον, συνειδότας αὐτῷ
 ἔργα ἀνόσια εἰργασμένῳ, ἀθεωτέρους γίνεσθαι, ἐνθυ-
 μουμένους ὅτι ἡμῖς ὁ βίος βιῶναι κρείττων ἀλύπῳ
 ἔστιν ἢ διπλάσιος λυπουμένῳ, ὥσπερ οὗτος.

Εἰς τοσοῦτον δὲ ἀναισχυντίας ἀφίεται, ὥστε καὶ 33
 παρασκευάζεται τὰ πολιτικὰ πράττειν καὶ ἤδη δημη-
 γορεῖ καὶ ἐπιτιμᾷ καὶ ἀποδοκιμάζει τῶν ἀρχόντων τισί,
 καὶ συμβουλεύει εἰς τὴν βουλὴν εἰσιῶν περὶ θυσιῶν καὶ
 προσόδων καὶ εὐχῶν καὶ μαντειῶν. καίτοι τούτῳ πειθό-
 μνοι πόλοις θεοῖς ἠγήσεσθε κεχαρισμένα ποιεῖν; μὴ
 γὰρ οἴεσθε, ὡς ἄνδρες δικασταί, εἰ ὑμεῖς βούλεσθε τὰ
 τούτῳ πεποιημένα ἐπιλαθέσθαι, καὶ τοὺς θεοὺς ἐπιλή-
 σεσθαι. ἀξιοὶ δὲ οὐχ ὡς ἠδικηκῶς ἠσυχίαν ἔχων πολι- 34
 τεύεσθαι, ἀλλ' ὥσπερ αὐτὸς ἐξευρὼν τοὺς τὴν πόλιν
 ἀδίκησαντας, οὕτω διανοεῖται, καὶ παρασκευάζεται ὅπως
 ἐτέρων μείζον δυνήσεται, ὥσπερ οὐ διὰ προαύτητα καὶ
 ἀσχολίαν τὴν ὑμετέραν οὐ δεδωκῶς ὑμῖν δίκην, εἰς οὓς
 νῦν ἀμαρτάνων οὐ λανθάνει, ἀλλ' ἅμα ἐξελεγχθήσεται
 τε καὶ δώσει δίκην.

Ἰσχυριεῖται δὲ καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ· ἀναγκαίως γὰρ 35
 ἔχω ὑμᾶς διδάσκειν ἂ οὗτος ἀπολογήσεται, ἢ ἀκούσαντες
 παρ' ἀμφοτέρων ἄμεινον διαγνώτε. φησὶ γὰρ ἀγαθὰ
 p. 222—233.

μεγάλα ποιῆσαι τὴν πόλιν μὴνύσας καὶ ἀπαλλάξας δέους
καὶ ταραχῆς τῆς τότε. τίς δὲ τῶν μεγάλων κακῶν αἴτιος
36 ἐγένετο; οὐκ αὐτὸς οὗτος, ποιήσας ἃ ἐποίησεν; εἶτα
τῶν μὲν ἀγαθῶν δεῖ τούτῳ χάριν εἰδέναι, ὅτι ἐμήνυσε,
μισθὸν ὑμῶν αὐτῷ διδόντων τὴν ἄδειαν, τῆς δὲ ταρα-
χῆς καὶ τῶν κακῶν ὑμεῖς αἰτιοὶ ἐστε, ὅτι ἐζητεῖτε τοὺς
ἠσεβηκότας; οὐ δῆπουθεν, ἀλλ' αὐτὸ τούτου τούναν-
τίον ἐτάραξε μὲν οὗτος τὴν πόλιν, κατεστήσατε δ' ὑμεῖς.
37 Πυνθάνομαι δ' αὐτὸν μέλλειν ἀπολογήσεσθαι ὡς αἱ
συνθῆκαι καὶ αὐτῷ εἰσι, καθάπερ καὶ τοῖς ἄλλοις Ἀθη-
ναίοις. καὶ τοῦτο πρόσχημα ποιούμενος οἴεται πολλοὺς
ὑμῶν, δεδιότας μὴ λύσητε τὰς συνθήκας, αὐτοῦ ἀπο-
38 ψηφιεῖσθαι. ὡς οὖν οὐδὲν προσήκει Ἀνδοκίδῃ τῶν συν-
θηκῶν, περὶ τούτου λέξω, οὔτε μὰ τὸν Δία τῶν πρὸς
Λακεδαιμονίους, ἃς ὑμεῖς συνέθεσθε, οὔτε ὧν πρὸς
τοὺς ἐν τῷ ἄστει οἱ ἐκ Πειραιῶς. οὐδενὶ γὰρ ἡμῶν το-
σοῦτων ὄντων τὰ αὐτὰ ἁμαρτήματα οὐδ' ὅμοια ἦν τοῖς
39 Ἀνδοκίδου, ὥστε καὶ τοῦτον ἡμῶν ἀπολαῦσαι. ἀλλ' οὐ
μὲν δὴ ἔνεκά γε τούτου διαφερόμενοι, ἐπειδὴ καὶ τούτῳ
μετέδομεν τῶν συνθηκῶν, τότε διηλλάγημεν. οὐ γὰρ
ἔνεκα ἐνὸς ἀνδρὸς ἀλλ' ἔνεκα ἡμῶν τῶν ἐξ ἄστεος καὶ ἐκ
Πειραιῶς αἱ συνθῆκαι ἐγένοντο καὶ οἱ ὄρκιοι, ἐπεὶ τοι
δεινὸν ἂν εἴη, εἰ περὶ Ἀνδοκίδου ἀποδημοῦντος αὐτοὶ
ἐνδημοῦντες ἐπεμελήθημεν, ὅπως ἐξαλειφθεῖη αὐτῷ
40 τὰ ἁμαρτήματα. ἀλλὰ Λακεδαιμόνιοι γὰρ ἐν ταῖς πρὸς
αὐτοὺς συνθήκαις ἐπεμελήθησαν Ἀνδοκίδου, ὅτι ἔπα-
θον ἀγαθόν τι ὑπ' αὐτοῦ; ἀλλ' ὑμεῖς ἐπεμελήθητέ γε
αὐτοῦ; ἀντὶ ποίας εὐεργεσίας; ὅτι πολλάκις δι' ὑμᾶς
41 ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐκινδύνευσεν; οὐκ ἔστιν, ὧ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, τούτῳ ἀληθῆς αὕτη ἢ ἀπολογία, μὴδ' ὑμεῖς
ἐξαπαταῖσθε. οὐ γὰρ τοῦτο λύειν ἐστὶ τὰ συγκείμενα, εἰ
Ἀνδοκίδης ἔνεκα τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων δίδωσι δίκην,

ἀλλ' ἂν τις ἔνεκα τῶν δημοσίων συμφορῶν ἰδίᾳ τινα τιμωρῆται.

Ἴσως οὖν καὶ Κηφισίου ἀντικατηγορήσει, καὶ ἔξει 42
ὅτι λέγειν· τὰ γὰρ ἀληθῆ χρῆ λέγειν. ἀλλ' ὑμεῖς οὐδ' ἂν
δύνασθε τῇ αὐτῇ ψήφῳ τόν τε ἀπολογούμενον καὶ τὸν
κατηγοροῦντα κολάσαι. ἀλλὰ νῦν μὲν περὶ τούτου και-
ρός ἐστι γινῶναι τὰ δίκαια, ἕτερος δὲ ἤξει Κηφισίῳ καὶ
ἡμῶν ἐκάστῳ, ὧν οὗτος νῦν | μεμνήσεται. μὴ οὖν καὶ
δι' ἑτέραν ὀργὴν τούτου ἀδικοῦντος νῦν ἀποψηφίσθησθε.

Ἄλλὰ λέξει ὅτι μηνυτῆς ἐγένετο, καὶ ἕτερος οὐδεὶς 43
ὑμῖν ἐθελήσει μηνύειν, ἂν κολάξητε. Ἀνδοκίδης δὲ
ἔχει τὰ μήνυτρα παρ' ὑμῶν, σώσας τὴν αὐτοῦ ψυχὴν
ἐτέρων διὰ ταῦτα ἀποθανόντων. τῆς μὲν οὖν σωτηρίας
ὑμεῖς τούτῳ αἰτιοί ἐστε, τῶν δὲ κακῶν τῶνδε καὶ τῶν
κινδύνων αὐτὸς ἑαυτῷ, παραβὰς τὰ δόγματα καὶ τὴν
ἄδειαν ἐφ' ἣ μηνυτῆς ἐγένετο. οὐκ οὖν ἐξουσίαν χρῆ 44
ποιεῖν τοῖς μηνυταῖς ἀδικεῖν (ἄρκει γὰρ τὰ πεποιημένα),
ἀλλὰ παραβαίνοντας κολάζειν. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι μηνυ-
ταί, ὅποσοι ἐπ' αἰσχροῖς αἰτίαις ἐξεληλεγμένοι σφᾶς αὐ-
τοὺς ἐμήνυσαν, ἐν γοῦν ἐπίστανται, μὴ ἐνοχλεῖν τοῖς
ἠδίκημένοις, ἠγρούμενοι ἀποδημοῦντες μὲν ἀθῶοι καὶ
ἐπίτιμοι δόξειν εἶναι, ἐπιδημοῦντες δὲ παρὰ τοῖς πολί-
ταις τοῖς ἠδίκημένοις πονηροὶ δόξειν καὶ ἀσεβεῖς εἶναι.
ὁ γοῦν πάντων πονηρότατος Βάτραχος πλὴν τούτου, γε- 45
νόμενος ἐπὶ τῶν τριάκοντα μηνυτῆς καὶ οὐδῶν αὐτῷ
συνθηκῶν καὶ ὄρκων καθάπερ τοῖς Ἐλευσινίοθεν, δει-
σας ὑμῶν οὓς ἠδίκησεν, ἐν ἑτέρῳ πόλει ᾤκει. Ἀνδοκίδης
δὲ καὶ αὐτοὺς τοὺς θεοὺς ἀδικήσας περὶ ἐλάττονος αὐ-
τοὺς ἔθετο, εἰσιῶν εἰς τὰ ἱερά, ἢ Βάτραχος τοὺς ἀνθρώ-
πους. ὅστις οὖν καὶ πονηρότερος καὶ ἀμαθέστερος Βα-
τράχου ἐστί, πάνυ δεῖ ἀγαπητῶς ὑφ' ὑμῶν αὐτὸν
σωθῆναι.

46 Φέρε δὴ, εἰς τί σκεψαμένους χρῆ ὑμᾶς Ἀνδοκίδου
 ἀποψηφίσασθαι; πότερον ὡς στρατιώτης ἀγαθός; ἀλλ'
 οὐδεπώποτ' ἐκ τῆς πόλεως ἐστρατεύσατο, οὔτε ἰππεὺς
 οὔτε ὀπλίτης, οὔτε τριήραρχος οὔτ' ἐπιβάτης, οὔτε πρὸ
 τῆς συμφορᾶς οὔτε μετὰ τὴν συμφορὰν, πλέον ἢ τεττα-
 47 ράκοντα ἔτη γεγωνῶς. καίτοι ἕτεροι φεύγοντες ἐν Ἑλλησ-
 πόντῳ συνετριηράρχουν ὑμῖν. ἀναμνήσθητε δὲ καὶ
 αὐτοὶ ἐξ ὄσων κακῶν καὶ πολέμου ὑμᾶς αὐτοὺς περιε-
 ποιήσατε καὶ τὴν πόλιν, πολλὰ μὲν τοῖς σώμασι πονή-
 σαντες, πολλὰ δὲ ἀναλώσαντες χρήματα καὶ ἰδία καὶ δη-
 μοσίᾳ, πολλοὺς δὲ καὶ ἀγαθοὺς τῶν πολιτῶν καταθά-
 48 ψαντες διὰ τὸν γενόμενον πόλεμον. Ἀνδοκίδης δὲ ἀπα-
 θῆς τούτων τῶν κακῶν γενόμενος . . . εἰς τὴν σωτηρίαν
 τῇ πατρίδι, ἀξιοὶ νυνὶ μετέχειν τῆς πόλεως, ἀσεβῶν ἐν
 αὐτῇ. ἀλλὰ πλουτῶν γὰρ καὶ δυνάμενος τοῖς χρήμασι
 καὶ βασιλεῦσιν ἐξενωμένος καὶ τυράννοις; ἂ νυνὶ κομ-
 πᾶσει, ἐπιστάμενος τοὺς ὑμετέρους τρόπους. ποῖαν
 49 εἰσφορὰν τούτῳ ἀγαθὸν γίνονται, καὶ ἐπιστάμε-
 νος ἐν πολλῷ σάλῳ καὶ κινδύνῳ τὴν πόλιν γινομέ-
 νην, ναυκληρῶν οὐκ ἐτόλμησεν ἐπαρθεῖς σίτου εἰσάγων
 ὠφελῆσαι τὴν πατρίδα. ἀλλὰ μέτοικοι μὲν καὶ ξένοι
 ἔνεκα τῆς μετοικίας ὠφέλουν τὴν πόλιν εἰσάγοντες· σὺ
 δὲ τί καὶ ἀγαθὸν ποιήσας, ὧ Ἀνδοκίδη, ποῖα ἀμαρτή-
 ματα ἀνακαλεσάμενος, ποῖα τροφεῖα ἀνταποδούς
 50 . . . Ἀθηναῖοι, μνήσθητε τὰ πεποιημένα Ἀνδοκίδη, ἐνθυ-
 μήθητε δὲ καὶ τῆς ἑορτῆς, δι' ἣν ὑπὸ τῶν πολλῶν προὔ-
 τιμήθητε. ἀλλ' ἐστὲ γὰρ ὑπὸ τῶν τούτου ἀμαρτημάτων
 ἤδη καταπλήγεις διὰ τὸ πολλάκις ἰδεῖν καὶ ἀκοῦσαι, ὥστε
 οὐδὲ τὰ δεινὰ ἔτι δεινὰ δοκεῖ ὑμῖν εἶναι. ἀλλὰ προσέχετε
 τὸν νοῦν, δοκεῖτω δ' ὑμῖν ἡ γνώμη ὀρθᾶν ἢ οὗτος ἐποίει,
 51 καὶ διαγνώσεσθε ἄμεινον. οὗτος γὰρ ἐνδύς στολήν, μι-
 μούμενος τὰ ἱερὰ ἐπεδείκνυε τοῖς ἀμνήτοις καὶ εἶπε τῇ

φωνῆ τὰ ἀπόρρητα, τῶν δὲ θεῶν, οὓς ἡμεῖς θεοὺς νομίζομεν καὶ θεραπεύοντες καὶ ἀγνεύοντες θύομεν καὶ προσευχόμεθα, τούτους περιέκοψε. καὶ ἐπὶ τούτοις ἰέρεια καὶ ἱερεῖς σπάντες κατηράσαντο πρὸς ἑσπέραν καὶ φοινικίδας ἀνέσεισαν, κατὰ τὸ νόμιμον τὸ παλαιὸν καὶ ἀρχαῖον. ὤμολόγησε δὲ οὗτος ποιῆσαι. ἔτι δὲ παρελ- 52
θῶν τὸν νόμον ὃν ὑμεῖς ἔθεσθε, εἴργεσθαι τῶν ἱερῶν αὐτὸν ὡς ἀλιτήριον ὄντα, ταῦτα πάντα βιασάμενος εἰσελήλυθεν ἡμῶν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἔθυσεν ἐπὶ τῶν βωμῶν ὧν οὐκ ἔξῃν αὐτῷ, καὶ ἀπήντα τοῖς ἱεροῖς περὶ ἃ ἠσέβησεν, εἰσῆλθεν εἰς τὸ Ἐλευσίνιον, ἐχερνίψατο ἐκ | τῆς ἱερᾶς χέρνιβος. τίνα χρῆ ταῦτα ἀνασχέσθαι; ποῖον 53
φίλον, ποῖον συγγενῆ, ποῖον δικαστὴν χρῆ τούτῳ χαρισάμενον κρύβδην φανερωῶς τοῖς θεοῖς ἀπέχθεσθαι; νῦν οὖν χρῆ νομίζειν τιμωρουμένους καὶ ἀπαλλαττομένους Ἀνδοκίδου τὴν πόλιν καθαίρειν καὶ ἀποδιοπομπεῖσθαι καὶ φαρμακὸν ἀποπέμπειν καὶ ἀλιτηρίου ἀπαλλάττεσθαι, ὡς ἔν τούτων οὗτός ἐστι.

Βούλομαι τοίνυν εἰπεῖν ἃ Διοκλῆς ὁ Ζακόρου τοῦ 54
ἱεροφάντου, πάππος δὲ ἡμέτερος, συνεβούλευσε βουλευομένοις ὑμῖν ὅ τι δεῖ χρῆσθαι Μεγαρεῖ ἀνδρὶ ἠσεβηκότι. κελευόντων γὰρ ἐτέρων ἄκριτον παραχρημα ἀποκτεῖναι, παρήνεσε κρῖναι τῶν ἀνθρώπων ἕνεκα, ἵνα ἀκούσαντες καὶ ἰδόντες σωφρονέστεροι οἱ ἄλλοι ᾧσι, τῶν δὲ θεῶν ἕνεκα οἴκοθεν ἕκαστον, ἃ δεῖ τὸν ἀσεβοῦντα παθεῖν, αὐτὸν παρ' ἑαυτῷ κεκρικότα εἰς τὸ δικαστήριον εἰσιέναι. καὶ ὑμεῖς, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, (ἐπίστασθε 55
γὰρ ἃ δεῖ ποιῆσαι) μὴ ἀναπεισθῆτε ὑπὸ τούτου. φανερωῶς ἔχετε αὐτὸν ἀσεβοῦντα· εἶδετε, ἠκούσατε τὰ τούτου ἁμαρτήματα. ἀντιβολήσει καὶ ἱκετεύσει ὑμᾶς· μὴ ἔλεεῖτε. οὐ γὰρ οἱ δικαίως ἀποθνήσκοντες ἀλλ' οἱ ἀδίκως ἄξιοι εἰσὶν ἔλεεῖσθαι.

7.

ΑΡΕΟΠΑΙΥΤΙΚΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΗΚΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Πρότερον μὲν, ὡς βουλή, ἐνόμιζον ἐξεῖναι τῷ βου-
 λομένῳ, ἡσυχίαν ἄγοντι; μῆτε δίκας ἔχειν μῆτε πράγ-
 ματα· νυνὶ δὲ οὕτως ἀπροσδοκῆτοῖς αἰτίαις καὶ πονη-
 ροῖς συκοφάνταις περιπέπτωκα, ὥστ' εἰ πως οἶόν τε,
 δοκεῖ μοι δεῖν καὶ τοὺς μὴ γεγονότας ἤδη δεδιέναι περὶ
 τῶν μελλόντων ἔσσεσθαι· διὰ γὰρ τοὺς τοιούτους οἱ κίν-
 δυνοὶ κοινοὶ γίνονται καὶ τοῖς μὴδὲν ἀδικοῦσι καὶ τοῖς
 2 πολλὰ ἡμαρτηκόσιν. οὕτω δ' ἄπορος ὁ ἀγὼν μοι καθέ-
 στηκεν, ὥστε ἀπεγράφην τὸ μὲν πρῶτον ἐλαίαν ἐκ τῆς
 γῆς ἀφανίζειν, καὶ πρὸς τοὺς ἐωνημένους τοὺς καρπούς
 τῶν μοριῶν πυνθανόμενοι προσήεσαν· ἐπειδὴ δ' ἐκ
 τούτου τοῦ τρόπου ἀδικοῦντά με οὐδεν εὔρειν ἐδυνή-
 θησαν, νυνὶ με σηκὸν φασὶν ἀφανίζειν, οἴομενοι ἐμοὶ
 μὲν ταύτην τὴν αἰτίαν ἀπορωτάτην εἶναι ἀπελέγξαι, ἀν-
 3 τοῖς δὲ ἐξεῖναι μᾶλλον ὅτι ἂν βούλωνται λέγειν. καὶ δεῖ
 με, περὶ ᾧ οὗτος ἐπιβεβουλευκῶς ἤκει, ἅμ' ὑμῖν τοῖς
 διαγνωσομένοις περὶ τοῦ πράγματος ἀκούσαντα καὶ περὶ
 τῆς πατρίδος καὶ περὶ τῆς οὐσίας ἀγωνίσασθαι. ὅμως δὲ
 4 πειράσομαι ἐξ ἀρχῆς ὑμᾶς διδάξαι. Ἦν μὲν γὰρ τοῦτο
 Πεισάνδρου τὸ χωρίον, δημευθέντων τῶν ὄντων δ' ἐκεί-
 νου Ἀπολλόδωρος ὁ Μεγαρεὺς δωρεὰν παρὰ τοῦ δήμου
 λαβὼν τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ἐγεώργει, ὀλίγον δὲ πρὸς
 τῶν τριάκοντα Ἀντικλῆς παρ' αὐτοῦ πριάμενος ἐξεμί-
 σθωσεν· ἐγὼ δὲ παρ' Ἀντικλέους εἰρήνης οὔσης ἐωνού-
 5 μην. ἡγοῦμαι τοίνυν, ὡς βουλή, ἐμὸν ἔργον ἀποδείξαι
 ὡς, ἐπειδὴ τὸ χωρίον ἐκτησάμην, οὐτ' ἐλαία οὔτε σηκὸς
 ἐνήν ἐν αὐτῷ. νομίζω γὰρ τοῦ μὲν προτέρου χρόνου,
 οὐδ' εἰ πάλαι ἐνήσαν μυρίαί, οὐκ ἂν δικαίως ζημιού-

σθαι· εἰ γὰρ μὴ δι' ἡμᾶς εἰσιν ἠφανισμένοι, οὐδὲν προσ-
 ἤκει περὶ τῶν ἀλλοτριῶν ἀμαρτημάτων ὡς ἀδικούντας
 κινδυνεύειν. πάντες γὰρ ἐπίστασθε ὅτι ὁ πόλεμος καὶ ⁶
 ἄλλων πολλῶν αἴτιος κακῶν γεγένηται, καὶ τὰ μὲν
 πόρρω ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐτέμνετο, τὰ δ' ἐγγύς ὑπὸ
 τῶν φίλων διηροπάζετο· ὥστε πῶς ἂν δικαίως ὑπὲρ τῶν
 τῇ πόλει γεγεννημένων συμφορῶν ἐγὼ νυνὶ δίκην δι-
 δοίην; ἄλλως τε καὶ τοῦτο τὸ χωρίον ἐν τῷ πολέμῳ δη-
 μευθὲν ἄπρακτον ἦν πλεον ἢ τρία ἔτη. οὐ θαυμαστὸν ⁷
 δ' εἰ τότε τὰς | μορίας ἐξέκοπτον, ἐν ᾧ οὐδὲ τὰ ἡμέτερ'
 αὐτῶν φυλάττειν ἠδυνάμεθα. ἐπίστασθε δέ, ὡ βουλή,
 ὅσοι μάλιστα τῶν τοιούτων ἐπιμελεσθε, πολλὰ ἐν ἐκεί-
 νῳ τῷ χρόνῳ δασέα ὄντα ἰδίαις καὶ μορίαῖς ἐλαίαις, ἃν
 νῦν τὰ πολλὰ ἐκκέκοπται καὶ ἡ γῆ ψιλὴ γεγένηται· καὶ
 τῶν αὐτῶν καὶ ἐν τῇ εἰρήνῃ καὶ ἐν τῷ πολέμῳ κεκτημέ-
 νων οὐκ ἀξιούτε παρ' αὐτῶν, ἐτέρων ἐκκοψάντων, δίκην
 λαμβάνειν. καίτοι εἰ τοὺς διὰ παντὸς τοῦ χρόνου γεωρ- ⁸
 γούντας τῆς αἰτίας ἀφίετε, ἥ που χρὴ τοὺς γ' ἐν τῇ εἰ-
 ρήνῃ περιμένους ἀφ' ὑμῶν ἀζημίους γενέσθαι.

Ἄλλὰ γάρ, ὡ βουλή, περὶ μὲν τῶν πρότερον γεγε- ⁹
 νημένων πολλὰ ἔχων εἰπεῖν ἱκανὰ νομίζω τὰ εἰρημένα·
 ἐπειδὴ δ' ἐγὼ παρέλαβον τὸ χωρίον, πρὶν ἡμέρας πέντε
 γενέσθαι, ἀπεμίσθωσα Καλλιστράτῳ, ἐπὶ Πυθόδωρου
 ἄρχοντος· ὃς δύο ἔτη ἐγεώργησεν, οὔτε ἰδίαν ἐλαίαν ¹⁰
 οὔτε μορίαν οὔτε σηκὸν παραλαβών. τρίτῳ δὲ ἔτει Δη-
 μήτριος οὐτοσὶ εἰργάσατο ἐνιαυτόν· τῷ δὲ τετάρτῳ Ἀλ-
 κία Ἀντισθένους ἀπελευθέρῳ ἐμίσθωσα, ὃς τέθνηκε
 ταῦτα τρία ἔτη. ὁμοίως καὶ Πρωτέας ἐμίσθωσατο. Καὶ
 μοι δεῦρο ἴτε μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐπειδὴ τοίνυν ὁ χρόνος οὗτος ἐξήκει, αὐτος γεωρ- ¹¹
 γῶ. φησὶ δὲ ὁ κατήγορος ἐπὶ Σουνιάδου ἄρχοντος σηκὸν

ὑπ' ἐμοῦ ἐκκεκόφθαι. ὑμῖν δὲ μεμαρτυρήκασιν οἱ πρό-
τερον ἐργαζόμενοι καὶ πολλὰ ἔτη παρ' ἐμοῦ μεμισθω-
μένοι μὴ εἶναι σηκὸν ἐν τῷ χωρίῳ. καίτοι πῶς ἂν τις
φανερωτέρως ἐξελέγξειε ψευδόμενον τὸν κατήγορον;
οὐ γὰρ οἶόν τε, ἂ πρότερον μὴ ἦν, ταῦτα τὸν ὕστερον
ἐργαζόμενον ἀφανίζειν.

- 12 Ἐγὼ τοίνυν, ὦ βουλή, ἐν μὲν τῷ τέως χρόνῳ, ὅσοι
με φάσκειεν δεινὸν εἶναι καὶ ἀκριβῆ καὶ οὐδὲν ἂν εἰκῆ
καὶ ἀλογίστως ποιῆσαι, ἠγανάκτουσιν ἂν, αἰρούμενος μᾶλ-
λον λέγεσθαι ὥς μοι προσῆκε· νῦν δὲ πάντας ἂν ὑμᾶς
βουλοίμην περὶ ἐμοῦ ταύτην τὴν γνώμην ἔχειν, ἵνα
ἠγῆσθῆ με σκοπεῖν, εἴπερ τοιούτοις ἔργοις ἐπεχειροῦν,
καὶ ὅτι κέρδος ἐγένετο τῷ ἀφανίσαντι καὶ ἥτις ζημίαι τῷ
ποιήσαντι, καὶ τί ἂν λαθῶν διεπραξάμην καὶ τί ἂν φανε-
13 ρὸς γενόμενος ὑφ' ὑμῶν ἔπασχον. πάντες γὰρ ἄνθρωποι
τὰ τοιαῦτα οὐχ ὕβρεως ἀλλὰ κέρδους ἔνεκα ποιοῦσι· καὶ
ὑμᾶς εἰκὸς οὕτω σκοπεῖν, καὶ τοὺς ἀντιδίκους ἐκ τούτων
τὰς κατηγορίας ποιεῖσθαι, ἀποφαίνοντας ἥτις ὠφέλεια
14 τοῖς ἀδικήσασιν ἐγένετο. οὗτος μέντοι οὐκ ἂν ἔχοι ἀπο-
δεῖξαι οὐδ' ὡς ὑπὸ πενίας ἠναγκάσθην τοιούτοις ἔργοις
ἐπιχειρεῖν, οὐδ' ὡς τὸ χωρίον μοι διαφθείρεται τοῦ ση-
κοῦ ὄντος, οὐδ' ὡς ἀμπέλοις ἐμποδῶν ἦν, οὐδ' ὡς οἰ-
κίας ἐγγύς, οὐδ' ὡς ἐγὼ ἄπειρος τῶν παρ' ὑμῖν κινδύ-
νων, εἴ τι τούτων ἔπραττον. . . πολλὰς ἂν καὶ μεγάλας
15 ἔμαυτῷ ζημίας γενομένας ἀποφῆναιμι· ὃς πρῶτον μὲν
μεθ' ἡμέραν ἐξέκοπτον τὸν σηκόν, ὥσπερ οὐ πάντας λα-
θεῖν δέον, ἀλλὰ πάντας Ἀθηναίους εἰδέναι. καὶ εἰ μὲν
αἰσχροὺς ἦν μόνον τὸ πρᾶγμα, ἴσως ἂν τις τῶν παριόν-
των ἠμέλησε· νῦν δ' οὐ περὶ αἰσχύνης ἀλλὰ τῆς μεγί-
16 στης ζημίας ἐκινδύνευον. πῶς δ' οὐκ ἂν ἦν ἀθλιώτατος
ἀνθρώπων ἀπάντων, εἰ τοὺς ἔμαυτοῦ θεράποντας μη-
κέτι δούλους ἔμελλον ἔξειν ἀλλὰ δεσπότας τὸν λοιπὸν

βίον, τοιοῦτον ἔργον συνειδότας; ὥστε εἰ καὶ τὰ μέγιστα
 εἰς ἐμὲ ἐξημάρτανον, οὐκ ἂν οἶόν τε ἦν δίκην με παρ'
 αὐτῶν λαμβάνειν· εὖ γὰρ ἂν εἰδείην ὅτι ἐπ' ἐκείνοις ἦν
 καὶ ἐμὲ τιμωρήσασθαι καὶ αὐτοῖς μηνύσασιν ἔλευθέροις
 γενέσθαι. ἔτι τοίνυν εἰ τῶν οἰκετῶν παρέστη μοι μηδὲν 17
 φροντίζειν, πῶς ἂν ἐτόλμησα τοσοῦτων μεμισθωμένων
 καὶ ἀπάντων συνειδότην ἀφανίσαι τὸν σηκὸν βραχέος
 μὲν κέρδους ἕνεκα, προθεσμίας δὲ οὐδεμίᾳς οὔσης τῷ
 κινδύνῳ τοῖς εἰργασμένοις ἅπασιν τὸ χωρίον ὁμοίως προσ-
 ἦκον εἶναι σῶον τὸν σηκόν, ἵν' εἰ τις αὐτοὺς ἠτιᾶτο,
 εἶχον ἀνευεγκεῖν ὄτρῳ παρέδοσαν. νῦν δὲ καὶ ἐμὲ ἀπολύ-
 σαντες φαίνονται, καὶ σφᾶς αὐτούς, εἴπερ ψεύδονται,
 μετόχους τῆς αἰτίας καθιστάντες. εἰ τοίνυν καὶ ταῦτα | 18
 παρεσκευασάμην, πῶς ἂν οἶός τ' ἦν πάντας πείσαι [τοὺς
 παριόντας, ἢ] τοὺς γείτονας, οἳ οὐ μόνον ἀλλήλων ταῦτ'
 ἴσασιν ἂ πᾶσιν ὄραν ἔξεστιν, ἀλλὰ καὶ περὶ ὧν ἀποκρυ-
 πτόμενοι οἰόμεθα μηδένα εἰδέναί, καὶ περὶ ἐκείνων πυν-
 θάνονται; ἐμοὶ τοίνυν τούτων οἱ μὲν φίλοι οἱ δὲ διάφοροι
 περὶ τῶν ἐμῶν τυγχάνουσιν ὄντες. οὓς ἐχρῆν τοῦτον πα- 19
 ρασχέσθαι μάρτυρας, καὶ μὴ μόνον οὕτως τολμηρὰς κα-
 τηγορίας ποιεῖσθαι· ὅς φησιν ὡς ἐγὼ μὲν παρειστήκειν,
 οἱ δ' οἰκέται ἐξέτεμνον τὰ πρέμνα, ἀναθέμενος δὲ ὁ βοη-
 λάτης ᾤχετο ἀπάγων τὰ ξύλα. καίτοι, ὦ Νικόμαχε, χρῆν 20
 σε τότε καὶ παρακαλεῖν τοὺς παριόντας μάρτυρας, καὶ
 φανερὸν ποιεῖν τὸ πρᾶγμα· καὶ ἐμοὶ μὲν οὐδεμίαν ἂν
 ἀπολογίαν ὑπέλιπες, αὐτὸς δέ, εἰ μὲν σοι ἐχθρὸς ἦν, ἐν
 τούτῳ τῷ τρόπῳ ἦσθα ἂν με τετιμωρημένος, εἰ δὲ τῆς
 πόλεως ἕνεκα ἔπραττες, οὕτως ἐξελέγξας οὐκ ἂν ἐδόκεις
 εἶναι συκοφάντης, εἰ δὲ κερδαίνειν ἐβούλου, τότε ἂν 21
 πλεῖστον ἔλαβες· φανεροῦ γὰρ ὄντος τοῦ πράγματος
 οὐδεμίαν ἄλλην ἠγούμην ἂν εἶναί μοι σωτηρίαν ἢ σὲ
 πείσαι. τούτων τοίνυν οὐδὲν ποιήσας διὰ τοὺς σοὺς λό-

- γους ἀξιοῖς με ἀπολέσθαι, καὶ κατηγορεῖς ὡς ὑπὸ τῆς
 ἐμῆς δυνάμεως καὶ τῶν ἐμῶν χρημάτων οὐδεὶς ἐθέλει
 22 σοὶ μαρτυρεῖν. καίτοι εἰ φήσας μ' ἰδεῖν τὴν μορίαν ἀφα-
 νίζοντα τοὺς ἐννέα ἄρχοντας ἐπήγαγες ἢ ἄλλους τινὰς
 τῶν ἐξ Ἀρείου πάγου, οὐκ ἂν ἐτέρων ἔδει σοὶ μαρτύρων·
 οὕτω γὰρ ἂν σοὶ συνηδέσαν ἀληθῆ λέγοντι, οἵπερ καὶ
 23 διαγιγνώσκειν ἐμελλον περὶ τοῦ πράγματος. δεινότατα
 οὖν πάσχω· ὃς εἰ μὲν παρέσχετο μάρτυρας, τούτοις ἂν
 ἠξίου πιστεύειν, ἐπειδὴ δὲ οὐκ εἰσὶν αὐτῶ, ἐμοὶ καὶ ταύ-
 την τὴν ζημίαν οἶεται χρῆναι γενέσθαι. καὶ τούτου μὲν
 οὐ θαυμάζω· οὐ γὰρ δήπου συκοφαντῶν ἅμα τοιούτων γε
 λόγων ἀπορήσει καὶ μαρτύρων· ὑμᾶς δ' οὐκ ἀξιῶ τὴν ἀν-
 24 τὴν τούτῳ γνώμην ἔχειν. ἐπίστασθε γὰρ ἐν τῷ πεδίῳ πολ-
 λὰς μορίας οὔσας καὶ πυρκαϊὰς ἐν τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐμοῖς
 χωρίοις, ἃς, εἴπερ ἐπεθύμουν, πολὺ ἦν ἀσφαλέστερον
 καὶ ἀφανίσαι καὶ ἐκκόψαι καὶ ἐπεργάσασθαι, ὅσῳπερ ἦτ-
 25 τον τὸ ἀδίκημα πολλῶν οὐσῶν ἐμελλε δῆλον ἔσεσθαι. νῦν
 δ' οὕτως αὐτὰς περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι ὥσπερ καὶ τὴν πα-
 τρίδα καὶ τὴν ἄλλην οὐσίαν, ἠγούμενος περὶ ἀμφοτέ-
 ρων τούτων εἶναί μοι τὸν κίνδυνον. αὐτοὺς τοίνυν
 ὑμᾶς τούτων μάρτυρας παρέξομαι, ἐπιμελουμένους μὲν
 ἐκάστου μηνός, γνώμονας δὲ πέμποντας καθ' ἕκαστον
 ἐνιαυτόν· ὧν οὐδεὶς πώποτ' ἐξημῴωσεν ὡς ἐργαζόμενου
 26 τὰ περὶ τὰς μορίας χωρία. καίτοι οὐ δήπου τὰς μὲν μι-
 κρὰς ζημίας οὕτω περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι, τοὺς δὲ περὶ
 τοῦ σώματος κινδύνους [οὕτω] περὶ οὐδενὸς ἠγοῦμαι·
 καὶ τὰς μὲν πολλὰς ἐλαίας, εἰς ἃς ἐξῆν μᾶλλον ἐξαμαρ-
 τάνειν, οὕτω θεραπεύων φαίνομαι, τὴν δὲ μορίαν, ἣν
 οὐχ οἶόν τ' ἦν λαθεῖν ἐξορύξαντα, ὡς ἀφανίζων νυνὶ
 27 κρίνομαι; Πότερον δέ μοι κρεῖττον ἦν, ὧ βουλή, δημο-
 κρατίας οὔσης παρανομεῖν ἢ ἐπὶ τῶν τριάκοντα; καὶ οὐ
 λέγω ὡς τότε δυνάμενος ἢ ὡς νῦν διαβεβλημένος, ἀλλ'

ὡς τῷ βουλομένῳ τότε μάλλον ἐξῆν ἀδικεῖν ἢ νυκί. ἐγὼ τοίνυν οὐδ' ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ οὔτε τοιοῦτο οὔτε ἄλλο οὐδὲν κακὸν ποιήσας φανήσομαι. Πῶς δ' ἂν, εἰ μὴ πάν- 28 των ἀνθρώπων ἔμαυτῷ κακονούστατος ἦν, ὑμῶν οὕτως ἐπιμελουμένων ἐκ τούτου τὴν μορίαν ἀφανίζειν ἐπεχειρησα τοῦ χωρίου, ἐν ᾧ δένδρον μὲν οὐδὲ ἐν ἔστι, μιᾶς δὲ ἐλαίας σηκός, ὡς οὗτός φησιν εἶναι, κυκλόθεν δὲ ὁδὸς περιέχει, ἀμφοτέρωθεν δὲ γείτονες περιοικοῦσιν, ἄεργον δὲ καὶ πανταχόθεν κάτοπτόν ἐστιν; ὥστε τίς ἂν ἀπετόλμησε, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἐπιχειρήσαι τοιούτῳ πράγματι; Δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι ὑμᾶς μὲν, οἷς 29 ὑπὸ τῆς πόλεως τὸν ἅπαντα χρόνον προστέτακται τῶν μοριῶν ἐλαιῶν ἐπιμελεῖσθαι, μήθ' ὡς ἐπεργαζόμενον πάποτε ζημιῶσαι μήθ' ὡς ἀφανίσαντα εἰς κίνδυνον καταστήσαι, | τοῦτον δ', ὃς οὔτε γεωργῶν ἐγγὺς τυγχάνει οὔτ' ἐπιμελητῆς ἠρημένοσ οὔθ' ἡλικίαν ἔχων εἰδέναι περὶ τῶν τοιούτων, ἀπογράψαι με μορίαν ἀφανίζειν.

Ἐγὼ τοίνυν δέομαι ὑμῶν μὴ τοὺς τοιούτους λόγους 30 πιστοτέρους ἠγήσασθαι τῶν ἔργων, μηδὲ περὶ αὐτῶν αὐτοὶ σύνοιστε, ταῦτ' ἀνασχέσθαι τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν λεγόντων, ἐνθυμουμένους καὶ ἐκ τῶν εἰρημένων καὶ ἐκ τῆς ἄλλης πολιτείας. ἐγὼ γὰρ τὰ ἐμοὶ προστεταγμένα ἅπαντα προ- 31 θυρότερον πεποίηκα, ὡς ὑπὸ τῆς πόλεως ἠναγκαζόμεν, καὶ τριηραρχῶν καὶ εἰσφορᾶς εἰσφέρων καὶ χορηγῶν καὶ τᾶλλα λειτουργῶν οὐδενὸς ἦττον πολυτελεῶς τῶν πολιτῶν. καίτοι ταῦτα μὲν μετρίως ποιῶν ἀλλὰ μὴ προθύμως 32 οὔτ' ἂν περὶ φυγῆς οὔτ' ἂν περὶ τῆς ἄλλης οὐσίας ἠγωνιζόμεν, πλείω δ' ἂν ἐκεκτῆμην, οὐδὲν ἀδικῶν οὐδ' ἐπικίνδυνον ἔμαυτῷ καταστήσας τὸν βίον. ταῦτα δὲ πράξας, ἃ οὗτός μου κατηγορεῖ, ἐκέρδαινον μὲν οὐδέν, ἔμαυτὸν δ' εἰς κίνδυνον καθίστην. καίτοι πάντες ἂν 33 ὁμολογήσατε δικαιοτέρον εἶναι τοῖς μεγάλοις χρῆσθαι

τεκμηρίοις περὶ τῶν μεγάλων, καὶ πιστότερα ἡγεῖσθαι περὶ ὧν ἅπασα ἡ πόλις μαρτυρεῖ, μᾶλλον ἢ περὶ ὧν μόνος οὗτος κατηγορεῖ.

- 34 Ἔτι τοίνυν, ὦ βουλή, ἐκ τῶν ἄλλων σκέψασθε. μάρτυρας γὰρ ἔχων αὐτῷ προσῆλθον, λέγων ὅτι μοι πάντες εἰσὶν οἱ θεράποντες, οὓς ἐκεκτῆμην ἐπειδὴ παρέλαβον τὸ χωρίον, καὶ ἔτοιμός εἰμι, εἴ τινα βούλοιο, παραδοῦναι βασανίζειν, ἡγούμενος οὕτως ἂν τὸν ἔλεγχον ἰσχυρότερον γενέσθαι τῶν τούτου λόγων καὶ τῶν ἔργων
- 35 τῶν ἐμῶν. οὗτος δ' οὐκ ἤθελεν, οὐδὲν φάσκων πιστὸν εἶναι τοῖς θεράπουσιν. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ δεινὸν εἶναι, εἴ περὶ αὐτῶν μὲν οἱ βασανιζόμενοι κατηγοροῦσιν, εὖ εἰδότες ὅτι ἀποθανοῦνται, περὶ δὲ τῶν δεσποτῶν, οἷς πεφύκασι κακονοῦσται, μᾶλλον ἂν εἴλοντο ἀνέχεσθαι βασανιζόμενοι ἢ κατειπόντες ἀπηλλάχθαι τῶν παρόντων κακῶν.
- 36 καὶ μὲν δὴ, ὦ βουλή, φανερόν οἶμαι εἶναι ὅτι, εἴ Νικομάχου ἐξαιτουῦντος τοὺς ἀνθρώπους μὴ παρεδίδουν, ἐδόκουν ἂν ἐμαυτῷ ξυνειδέναι· ἐπειδὴ τοίνυν ἐμοῦ παραδιδόντος οὗτος παραλαβεῖν οὐκ ἤθελε, δίκαιον καὶ περὶ τούτου τὴν αὐτὴν γνώμην σχεῖν, ἄλλως τε καὶ τοῦ
- 37 κινδύνου οὐκ ἴσου ἀμφοτέροις ὄντος. περὶ ἐμοῦ μὲν γὰρ εἰ ἤλεγχον, οὐδ' ἂν ἀπολογήσασθαί μοι ἐξεγένετο· τούτῳ δ' εἰ μὴ ὠμολόγουν ἂ οὗτος ἐβούλετο, οὐδεμιᾶ ζημιά ἐνοχος ἦν. ὥστε πολὺ μᾶλλον τοῦτον παραλαμβάνειν ἐχρῆν ἢ ἐμὲ παραδοῦναι προσῆκεν. ἐγὼ τοίνυν εἰς τοῦτο προθυμίας ἀφικόμην, ἡγούμενος μετ' ἐμοῦ εἶναι καὶ ἐκ βασάνων καὶ ἐκ μαρτύρων καὶ ἐκ τεκμηρίων ὑμᾶς περὶ
- 38 τοῦ πράγματος τάληθῆ πυθέσθαι. ἐνθυμεῖσθαι δὲ χρῆ, ὦ βουλή, ποτέροις χρῆ πιστεύειν μᾶλλον, οἷς πολλοὶ μεμαρτυρήκασιν ἢ ὧ μὴδεις τετόλμηκε, καὶ πότερον εἰκὸς μᾶλλον τοῦτον ἀκινδύνως ψεύδεσθαι ἢ μετὰ τούτου κινδύνου τοιοῦτον ἐμὲ ἔργον ἐργάσασθαι, καὶ

πότερον οἴεσθε αὐτὸν ὑπὲρ τῆς πόλεως βοηθεῖν ἢ συκοφαντοῦντα αἰτιάσασθαι; ἐγὼ μὲν [ἐγνωκέναι] ὑμᾶς 39 ἠγοῦμαι ὅτι Νικόμαχος ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν πεισθὲς τῶν ἐμῶν τοῦτον τὸν ἀγῶνα ἀγωνίζεται, οὐχ ὡς ἀδικοῦντα ἐλπίζων ἀποδείξειν, ἀλλ' ὡς ἀργύριον παρ' ἐμοῦ λήψεσθαι προσδοκῶν. ὅσῳ γὰρ οἱ τοιοῦτοὶ εἰσιν ἐπαιτιώτατοι καὶ ἀπορώτατοι τῶν κινδύνων, τοσοῦτῳ πάντες αὐτοὺς φεύγουσι μάλιστα. ἐγὼ δέ, ὦ βουλή, οὐκ ἠξίουν, 40 ἀλλ' ἐπειδήπερ με ἠτιάσατο, παρέσχον ἑμαυτὸν ὅτι βούλεσθε χρῆσθαι, καὶ τούτου ἔνεκα τοῦ κινδύνου οὐδενὶ ἐγὼ τῶν ἐχθρῶν διηλλάγην, οἳ ἐμὲ ἥδιον κακῶς λέγουσιν ἢ σφᾶς αὐτοὺς ἐπαινοῦσι, καὶ φανερῶς μὲν οὐδεὶς πώποτε ἐμὲ αὐτῶν ἐπεχείρησε ποιῆσαι κακὸν οὐδέν, τοιούτους δὲ ἐπιπέμπουσί μοι, οἷς ὑμεῖς οὐκ ἂν δικαίως πιστεύοιτε. πάντων γὰρ ἀθλιώτατος ἂν γενοίμην, εἰ 41 ρυγὰς ἀδίκως καταστήσομαι, ἅπαις μὲν ὦν καὶ μόνος, ἐρήμου δὲ τοῦ οἴκου γενομένου, | μητρὸς δὲ πάντων ἐνδεοῦς, πατρίδος δὲ τοιαύτης ἐπ' αἰσχίσταις στερηθεὶς αἰτίαις, πολλὰς μὲν ναυμαχίας ὑπὲρ αὐτῆς νεναυμαχηκῶς, πολλὰς δὲ μάχας μεμαχημένος, κόσμιον δ' ἑμαυτὸν καὶ ἐν δημοκρατίᾳ καὶ ἐν ὀλιγαρχίᾳ παρασχών.

Ἄλλὰ γάρ, ὦ βουλή, ταῦτα μὲν ἐνθάδε οὐκ οἶδ' ὅ 42 τι δεῖ λέγειν· ἀπέδειξα δ' ὑμῖν ὡς οὐκ ἐνῆν σηκὸς ἐν τῷ χωρίῳ, καὶ μάρτυρας παρεσχόμην καὶ τεκμήρια. ἃ χρῆ μεμνημένους διαγιγνώσκειν περὶ τοῦ πράγματος, καὶ ἀξιοῦν παρὰ τούτου πυνθέσθαι ὅτου ἔνεκα, ἐξὸν ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐλέγξαι, τοσοῦτῳ χρόνῳ ὕστερον εἰς τοσοῦτόν με κατέστησεν ἀγῶνα, καὶ μάρτυρα οὐδένα παρασχόμε- 43 νος ἐκ τῶν λόγων ζητεῖ πιστὸς γενέσθαι, ἐξὸν αὐτοῖς τοῖς ἔργοις ἀδικοῦντα ἀποδείξει, καὶ ἐμοῦ ἅπαντας διδόντος τοὺς θεράποντας, οὓς φησι παραγενέσθαι, παραλαβεῖν οὐκ ἠθέλεν.

8.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΤΥΝΟΥΣΙΑΣΤΑΣ ΚΑΚΟΛΟΓΙΩΝ.

Ἐπιτήδειόν μοι δοκῶ καιρὸν εἰληφέναι περὶ ὧν εἰ-
πεῖν ἐβουλόμην πάλαι· πάρεισι μὲν γὰρ οἷς ἐπεγκαλῶ,
πάρεισι δὲ ὧν ἐναντίον ἐπιθυμῶ μέμψασθαι τοῖς ἀδι-
κοῦσιν ἐμέ. καίτοι πολλῶ πλείων ἐστὶ σπουδὴ πρὸς τοὺς
παρόντας· τοὺς μὲν γὰρ οὐδὲν οἶμαι τιμήσειν, εἰ τοῖς
ἐπιτηδείοις ἀνεπιτήδαιοι δόξουσιν εἶναι (τὴν γὰρ ἀρχὴν
2 οὐδ' ἂν ἐπεχείρουν ἐξαμαρτάνειν εἰς ἐμέ), τοῖς δὲ βου-
λοίμην ἂν δόξαι μηδὲν ἀδικῶν τούτους ὑπὸ τούτων ἀδι-
κεῖσθαι πρότερον. ἀνιαρὸν μὲν οὖν ἀναγκάζεσθαι λέγειν
περὶ τούτων, ἀδύνατον δὲ μὴ λέγειν, ὅταν ἐναντίον τῆς
ἐλπίδος κακῶς πάσχω καὶ τοὺς δοκοῦντας εἶναι φίλους
ἀδικοῦντας εὐρίσκω.

3 Πρῶτον μὲν οὖν, ἵνα μὴ τις ὑμῶν τάχα δὴ βοηθῶν
οἷς ἐξημάρτηκε πρόφασιν πορίσῃται τῆς ἁμαρτίας, εἰ-
πάτω οὖν τίς ὑμῶν ὑπ' ἐμοῦ κακῶς ἀκήκοεν ἢ πέπον-
θεν, ἢ τίς ἐμοῦ δεηθεὶς οὐκ ἔτυχεν ὧν ἐγὼ τε δυνατὸς
ἦν ἀκείνους ἐπήγγειλε. τί δῆτά με κακῶς τὰ μὲν λέγειν
τὰ δὲ ποιεῖν ἐπιχειρεῖτε, καὶ ταῦτα πρὸς τούτους ἡμᾶς
4 διαβάλλειν, οὓς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διεβάλλετε; καίτοι
οὕτως ἐνοχλεῖ, ὥστε περὶ πλείονος ἐποίησατο δοκεῖν ἐμοῦ
κῆδεσθαι, καὶ μᾶλλον ἐμοῦ κατειπεῖν. ἃ δ' ἔλεγε, πάντα
μὲν οὐκ ἂν εἶποιμι· καὶ γὰρ ἀκούων ἡχθόμην, οὐδ' ἂν
ὑμῖν ἐπικαλῶν, ὃ τι ἐλέγετε κατ' ἐμοῦ, ταῦτά λέξαιμι·
καὶ γὰρ ἂν ἀπολύοιμι τῆς αἰτίας ὑμᾶς, εἶπερ ὑμῖν ταῦτά
5 λέγοιμι περὶ ἑμαντοῦ· ἃ δὲ ὑβρίζειν οἰόμενοι ἐμὲ κατα-
γελάστους ὑμᾶς αὐτοὺς ἐποιεῖτε, ταῦτα λέξω. βία γὰρ
ὑμῖν ἐφάσκετέ με ξυνεῖναι καὶ διαλέγεσθαι, καὶ πάντα
ποιοῦντες οὐκ ἔχειν ὅπως ἀπαλλαγῆτέ μου, καὶ τὸ τελευ-

ταῖον ἀκόντων ὑμῶν Ἐλευσίνάδε ξυνθεωρεῖν. καὶ ταῦτα
 λέγοντες οἴεσθε μὲν ἐμὲ κακολογεῖν, ἀποφαίνετε δὲ σκαι-
 οτάτους ἑαυτούς, οἷτινες μὲν ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον τὸν
 αὐτὸν ἄνδρα λάθρα μὲν ἐλοιδορεῖτε, φανερωῶς δὲ φίλου
 ἐνομιζετε. χρῆν γὰρ ὑμᾶς ἢ μὴ κακῶς λέγειν ἢ μὴ ξυνεῖ- 6
 ναι, καὶ ταῦτα φανερωῶς ἀπειπόντας ὀμιλίαν. εἰ δὲ αἰ-
 σχρὸν ἠγείσθε τοῦτο, πῶς αἰσχρὸν ἦν ὑμῖν ξυνεῖναι,
 πρὸς ὃν οὐδὲ ἀπειπεῖν καλὸν ἠγείσθε; καὶ μὴν οὐδὲν αὐ- 7
 τὸς ἐξεῦρον ὀπόθεν ἂν εἰκότως ὑπερείδετε τὴν ἐμὴν ὀμι-
 λίαν. οὔτε γὰρ ὑμᾶς σοφωτάτους ἐώρων ὄντας, ἑμαυτὸν
 δ' ἀμαθέστατον, οὐ μὴν οὐδὲ πολυφίλους ὑμᾶς, ἑμαυτὸν
 δ' ἔρημον φίλων, οὐδ' αὖ ὑμᾶς μὲν πλουτοῦντας, ἐμὲ δὲ
 πενόμενον, οὐδ' αὖ ὑμᾶς μὲν ὑπερευδοκιμοῦντας, ἑμαν-
 τὸν δὲ διαβεβλημένον, οὐδὲ τὰ μὲν ἐμὰ πράγματα κινδυ-
 νεύοντα, | τὰ δ' ὑμέτερα ἀσφαλῶς ἔχοντα. πόθεν ἂν οὖν εἰ- 8
 κότως [ὑμᾶς] ὑπώπτειον ἄχθῆσθαί μοι συνόντι; καὶ ταῦ- 8
 τα δ', ὅτι πρὸς τοὺς τελευταίους ἔλεγεν, οὓς ᾤεσθε ἀπαγ-
 γελεῖν ἡμῖν, κἀνταῦθα σόφισμα καλὸν εἶναι, εἰ περιήλ-
 θετε πάντες ὑμῶν αὐτῶν κατηγοροῦντες ὅτι πονηροῖς
 ἐκόντες ὀμιλεῖτε. περὶ μὲν οὖν τοῦ λέγοντος οὐδὲν ἂν
 περαίνοιτε πυνθανόμενοι. πρῶτον μὲν γὰρ εἰδότες ἐρή-
 σεσθε τὸν εἰπόντα μοι· πῶς γὰρ οὐκ ἴστε πρὸς ὃν ἐλέ- 9
 γετε τὸν λόγον; ἔπειτα κακὸς ἂν εἶην, εἰ ταῦτα ποιή- 9
 σαιμι αὐτὸν ἄπερ ἐκεῖνος ὑμᾶς. οὐ γὰρ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς
 ἐκεῖνος ἡμῖν ἀπήγγελλεν, ἐφ' οἷσπερ ὑμεῖς ἐλέγετε πρὸς
 ἐκεῖνον. ἐκεῖνος μὲν γὰρ ἐμοὶ χαριζόμενος ἀπήγγειλε
 τοῖς ἐμοῖς ἀναγκαίοις, ὑμεῖς δὲ βλάπτειν ἐμὲ βουλόμενοι
 πρὸς ἐκεῖνον ἐλέγετε. καὶ ταῦτα εἰ μὲν ἠπίστουν, ἐξε-
 λέγγειν ἂν ἐξήτουν· νῦν δέ· ξυμβαίνει γὰρ καὶ ταῦτα
 τοῖς πρὸ τοῦ, καὶ ἐμοὶ σημεῖα ταῦτα μὲν ἐκείνων ἐστίν,
 ἐκεῖνα δὲ τούτων ἱκανά. πρῶτον μὲν ἅπαντα δι' ὑμῶν 10
 πράξαντά με περὶ τῆς θέσεως τοῦ ἵππου προσήγε

- μαχόμενον κάμνοντα τὸν ἵππον, ἀνάγειν με βουλόμενον Διόδωρος οὐτοσί ἀποτρέπειν ἐπειράτο, φάσκων οὐδὲν ἀντιλέξειν περὶ τῶν δώδεκα μυνῶν Πολυκλέα, ἀλλ' ἀποδώσειν. τότε λέγων ταῦτα, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἵππου κατέστη τελευτῶν ἀντίδικος μετὰ τούτων, λέγων ὡς οὐ
- 11 δίκαιόν με εἶη κομίσασθαι τὸ ἀργύριον. καίτοιγε σφῶν γε αὐτῶν κατηγοροῦν. εἰ γὰρ ἂ μετὰ τούτων ἀδικουμένῳ μοι μηδὲν ἦν δίκαιον εἰπεῖν, ἧ που καλῶς συνέπραττον. καὶ ἐγὼ μὲν ᾤμην φιλοσοφοῦντας αὐτοὺς περὶ τοῦ πράγματος ἀντιλέξειν τὸν ἐναντίον λόγον· οἱ
- 12 δ' ἄρα οὐκ ἀντέλεγον ἀλλ' ἀντέπραττον. καὶ διὰ τοῦτο ἀντέπραττον, ἵνα τὸν ἐμὸν λόγον εἰδείη Πολυκλῆς· ἐδηλώθη γὰρ ταῦτα. παρόντων τῶν διαιτητῶν ὀργιζόμενος ὁ Πολυκλῆς εἶπεν ὅτι καὶ τοῖς ἐμοῖς ἐπιτηδεῖσις ἀδικεῖν δοκοίην, ὡς πρὸς ἐκεῖνον λέγοιεν. ἄρά γε ταῦτα ξυμβαίνει τοῖς ἀπαγγελλομένοις; ὁ γὰρ αὐτὸς ἀπήγγειλεν ὡς τοὺς ὑπὲρ ἐμοῦ μέλλοντας λέγειν ἀποτρέψειν φάσκοιτε, τοὺς δὲ τινὰς ἤδη κωλύσατε. καὶ ταῦτα τί με δεῖ φανε-
- 13 ρώτερον ἐξελέγχειν ἔτι; φέρε γὰρ, ἤδη πότ' ἐκεῖνος ὅτι Κλειτοδίκου δεηθεῖς ἐπιλέγειν οὐκ ἔτυχον; οὐ γὰρ δὴ παρῆν τούτοις· ἔπειτα κέρδος ἦν αὐτῷ διαβάλλειν ἐμὲ πρὸς ὑμᾶς οὕτω προθύμως, ὥστε σπονδάσαι πρὸς τοὺς ἐμοὺς
- 14 ἀναγκαίους πλάσασθαι ταῦτα; Γινώσκω δὲ νῦν ἤδη καὶ πάλαι ζητοῦντας πρόφασιν, ἠνίκα Θρασύμαχον ὑμᾶς ἐφάσκετε κακῶς λέγειν δι' ἐμέ. καὶ ἐγὼ μὲν ἠρώτων αὐτὸν εἰ δι' ἐμὲ κακῶς λέγοι Διόδωρον· ὁ δὲ τοσοῦτον ὑπερεῖδε τὸ δι' ἐμέ· πολλοῦ γὰρ δεῖν ἔφη δι' ὄντινον εἰρηκέναι Διόδωρον κακῶς. καὶ ταῦτα προσάγοντος ἐμοῦ πρόθυμος ὁ Θρασύμαχος ἦν ἐξελέγχεσθαι, περὶ ὧν οὐ-
- 15 τος ἔλεγεν· οὗτος δὲ πάντα μᾶλλον διεπράττετο. μετὰ τοῦτο Αὐτοκράτης ἐμοῦ παρόντος Θρασυμάχῳ ἔλεγεν Εὐρυπτόλεμον αὐτῷ μέμφεσθαι, φάσκοντα κακῶς ἀκού-

ειν ὑπ' αὐτοῦ· τὸν ἀπαγγέλλοντα δὲ εἶναι Μηνόφιλον.
 εὐθύς δ' ἐκείνος ἐπὶ τὸν Μηνόφιλον ἐβάδιξε μετ' ἐμοῦ·
 κακείνος οὔτε ἀκοῦσαι πώποτε ἔφασκεν οὔτε ἀπαγγεῖλαι
 πρὸς Εὐρυπτόλεμον, καὶ οὐ ταῦτα μόνον, ἀλλ' οὐδὲ δι-
 ειλέχθαι πολλοῦ χρόνου. τοιαύτας προφάσεις προφασί- 16
 ζόμενοι τότε μὲν ἐκ τῆς ἐμῆς καὶ Θρασυμάχου συνοισίας
 ἐστὲ φανεροί, νῦν δὲ ἐπειδὴ ἐκλελοιπασιν ὑμᾶς αἱ προ-
 φάσεις, ἐλευθεριώτερόν με κακῶσαι λείπετε ἤδη οὐδέν.
 χρῆν μὲν οὖν τότε με γινώσκειν ὀφειλόμενόν μοι ταῦτα
 παθεῖν, ὅτε καὶ πρὸς ἐμὲ περὶ ὑμῶν αὐτῶν ἐλέγετε κα-
 κῶς· ἔπειτα καὶ περὶ Πολυκλέους, ᾧ νυνὶ βοηθεῖτε,
 πάντ' εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς. κατὰ τί δὴ ταῦτα οὐκ ἐφυλατ- 17
 τόμη; εὐηθές τι ἔπαθον. ᾧμην γὰρ ἀπόθετος ὑμῖν εἶ-
 ναι φίλος τοῦ μηδὲν ἀκοῦσαι κακὸν δι' αὐτὸ τοῦτο, διότι
 πρὸς ἐμὲ τοὺς ἄλλους ἐλέγετε κακῶς, παρακαταθήκη
 ἔχων ὑμῶν! παρ' ἐκάστου λόγους ποιηροὺς περὶ ἀλλήλων.

Ἐγὼ τοίνυν ἐκῶν ὑμῖν ἐξίσταμαι τῆς φιλίας, ἐπεὶ 18
 τοι μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ οἶδ' ὅ τι ζημιωθήσομαι μὴ ξυνῶν
 ὑμῖν· οὐδὲ γὰρ ὀφελούμην ξυνῶν. πότερον γάρ, ὅταν
 ἢ τί μοι πράγμα, τότε ποθήσομαι τὸν ἐροῦντα καὶ τοὺς
 μαρτυρήσοντας; καὶ νῦν ἀντὶ μὲν τοῦ λέγειν ὑπὲρ ἐμοῦ
 τὸν λέγοντα πειρᾶσθε κωλύειν, ἀντὶ δὲ τοῦ βοηθεῖν ἐμοὶ
 καὶ μαρτυρεῖν τὰ δίκαια ξύνεστε τοῖς ἐμοῖς ἀντιδίκοις καὶ
 μαρτυρεῖτε. ἀλλ' ὡς εὐνοοῦντες ἐμοὶ τὰ βέλτιστα ἐρεῖτε 19
 περὶ ἐμοῦ; ἀλλὰ καὶ νῦν ὑμεῖς με μόνον κακῶς λέγετε.
 τὸ μὲν οὖν ἐμὸν οὐκ ἐμποδῶν ὑμῖν ἔσται. τοιοῦτον γὰρ
 πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς πείσεσθε, ἐπειδὴ περ ὑμῖν ἔθος ἐστὶν
 ἕνα τῶν ξυνόντων αἰεὶ κακῶς λέγειν καὶ ποιεῖν· ἐπειδὴ
 ὑμῖν ἐγὼ μὴ ξυνῶ, πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς τρέψεσθε, κἄπειτα
 καθ' ἕνα ἕκαστον ὑμῖν αὐτοῖς ἀπεχθήσεσθε, τὸ δὲ τελευ-
 ταῖον ὁ εἷς ὁ λειπόμενος αὐτὸς αὐτὸν κακῶς ἐρεῖ. κερδα- 20
 νῶ δὲ τοσοῦτον, ὅτι πρῶτον μὲν ὑμῶν ἀπαλλαγεῖς ἐλά-

χιστα κακῶς ὑφ' ὑμῶν πείσομαι· τοὺς μὲν γὰρ χρωμένους ὑμῖν κακῶς καὶ λέγετε καὶ ποιεῖτε, τῶν δὲ μὴ χρωμένων οὐδένα πώποτε.

9.

ὑΠΕΡ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ.

Τί ποτε διανοηθέντες οἱ ἀντιδικοί τοῦ μὲν πράγματος παρημελήκασι, τὸν δὲ τρόπον μου ἐπεχείρησαν διαβάλλειν; πότερον ἀγνοοῦντες ὅτι περὶ τοῦ πράγματος προσήκει λέγειν; ἢ τόδε μὲν ἐπίστανται, ἠγούμενοι δὲ λήσειν περὶ παντὸς πλείω λόγον ἢ τοῦ προσήκοντος ποι-
 2 οῦνται; ὅτι μὲν οὐκ ἔμοῦ καταφρονήσαντες ἀλλὰ τοῦ πράγματος τοὺς λόγους ποιοῦνται, σαφῶς ἐπίσταμαι· εἰ μέντοι ὑμᾶς οἴονται δι' εὐνοίαν ὑπὸ τῶν διαβολῶν πει-
 3 σθέντας καταψηφιεῖσθαι μου, οὐκ ἂν θαυμάσαιμι; ὧμην μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, περὶ τοῦ ἐγκλήματος, οὐ περὶ τοῦ τρόπου τὸν ἀγῶνά μοι προκεῖσθαι· διαβαλλόντων δέ με τῶν ἀντιδίκων ἀναγκαῖόν ἐστι περὶ πάντων τὴν ἀπολογίαὶν ποιήσασθαι. πρῶτον μὲν οὖν περὶ τῆς ἀπογραφῆς ὑμᾶς διδάξω.

4 Ἀφικόμενος προπέρευσιν εἰς τὴν πόλιν, οὐπω δύο μῆνας ἐπιδημητικῶς κατελέγην στρατιώτης. αἰσθόμενος δὲ τὸ πραχθὲν ὑπετοπούμην εὐθέως ἐπὶ μηδενὶ ὑγιεῖ κατειλέχθαι. προσελθὼν οὖν τῷ στρατηγῷ ἐδήλωσα ὅτι ἐστρατευμένος εἶην, ἔτυχον δὲ οὐδενὸς τῶν μετρίων. προπηλακισόμενος δὲ ἠγανάκτου μὲν, ἡσυχίαν δ' εἶχον.
 5 ἀπορούμενος δὲ καὶ συμβουλευόμενός τινι τῶν πολιτῶν τί χρῆσωμαι τῷ πράγματι, ἐπυθόμην ὡς καὶ δήσειν με ἀπειλοῦεν, λέγοντες ὅτι οὐδὲν ἐλάττω χρόνον Καλλικράτους Πολύαινος ἐνδημοίη. κάμοι μὲν τὰ προειρημένα δι-
 6 εἴλεκτο ἐπὶ τῇ Φιλίου τραπέζῃ· οἱ δὲ μετὰ Κτησικλέους

τοῦ ἄρχοντος, ἀπαγγείλαντός τινος ὡς ἐγὼ λοιδοροῦμι, τοῦ νόμου ἀπαγορεύοντος ἐάν τις ἀρχὴν ἐν συνεδρίῳ λοιδορῇ, παρὰ τὸν νόμον ζημιῶσαι ἠξίωσαν. ἐπιβαλόντες δὲ τὸ ἀργύριον πράξασθαι μὲν οὐκ ἐπεχείρησαν, ἐξιούσης δὲ τῆς ἀρχῆς γράψαντες εἰς λεύκωμα τοῖς ταμίαις παρέδωσαν. οἶδε μὲν τάδε διεπράξαντο· οἱ δὲ ταμίαι οὐδὲν ὅμοιον τοῖσδε διανοηθέντες, ἀνακαλεσάμενοι [δὲ] τοὺς παραδόντας τὴν γραφὴν, ἐσκοποῦντο τῆς αἰτίας τὴν πρόφασιν. ἀκούσαντες δὲ τὸ γεγενημένον, ἐννοοῦντες οἷα πεπονθῶς ἦν, τὸ μὲν πρῶτον ἐπειθον αὐτοὺς ἀφείναι, διδάσκοντες ὡς οὐκ ἐπιεικὲς εἴη τῶν | πολιτῶν τινὰς δι' ἰδίας ἔχθρας ἀναγράφεσθαι, ἀποροῦντες δὲ μεταπειθεῖν αὐτούς, τὸν παρ' ὑμῶν κίνδυνον ὑποστάντες ἄκυρον τὴν ζημίαν ἔκριναν.

Ὅτι μὲν οὖν ἀφείθην ὑπὸ τῶν ταμιῶν, ἐπίστασθε· ἅ προσήκειν δὲ ἠγούμενος καὶ διὰ ταύτην τὴν ἀπόδειξιν ἀπηλλάχθαι τοῦ ἐγκλήματος, ἔτι πλείονας καὶ νόμους καὶ ἄλλας δικαιοῦσαι παρασχέσομαι. Καί μοι λαβὲ τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

Τοῦ μὲν νόμου διαρρήδην ἀγορεύοντος τοὺς ἐν τῷ 9 συνεδρίῳ λοιδοροῦντας ζημιοῦν ἀκηκόατε· ἐγὼ δ' ὅτι μὲν οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ ἀρχεῖον, μάρτυρας παρεσχόμενι, ἀδίκως δὲ ζημιωθεὶς οὐτ' ὀφείλω οὐτ' ἐκτίσαι δίκαιός εἰμι. εἰ γὰρ φανερός εἰμι μὴ ἔλθῶν εἰς τὸ συνέδριον, ὁ 10 δὲ νόμος τοὺς ἐντὸς πλημμελοῦντας ἀγορεύει τὴν ζημίαν ὀφείλειν, ἠδίκηκῶς μὲν οὐδὲν φαίνομαι, ἔχθρα δὲ ἄνευ τούτου παραλόγως ζημιωθεὶς. συνέγνωσαν δὲ καὶ αὐτοὶ 11 σφίσις ὡς ἠδίκηκότες· οὐτε γὰρ εὐθύνας ὑπέσχον, οὐτε εἰς δικαστήριον εἰσελθόντες τὰ πραχθέντα ψήφῳ κύρια κατέστησαν. εἰ δ' οὖν ἐζημίωσαν μὲν οἶδε προσηκόντως, ἐκύρωσαν δ' ἐν ὑμῖν τὴν ἐπιβολήν, τῶν ταμιῶν ἀφέν-

- 12 των εικότως ἂν τοῦ ἐγκλήματος ἀπηλλαγμένος εἴην. εἰ μὲν γὰρ κύριοι ἦσαν πράξασθαι ἢ ἀφεῖναι, οὐδ' ἐννόμως ζημιωθεῖς εὐλόγως ἂν ὄφειλον· εἰ δ' ἔξεστι μὲν αὐτοῖς ἀφεῖναι, διδόασι δὲ εὐθύνας ὑπὲρ ὧν ἂν διαχειρίζωσιν, εἴ τι ἡδίκηκασι, τῆς προσηκούσης ῥαδίως δίκης τεύξονται.
- 13 Ὡς μὲν τρόπῳ παρεδόθην καὶ ἐξημιώθην, ἐπίστασθε· δεῖ δ' ὑμᾶς μὴ μόνον τοῦ ἐγκλήματος τὴν αἰτίαν ἀλλὰ καὶ τῆς ἐχθρας τὴν πρόφασιν εἰδέναι. Σωστράτῳ γὰρ φίλος ἐγενόμην πρότερον μὲν τῆς τούτων ἐχθρας,
- 14 εἰδὼς δὲ περὶ τὴν πόλιν ἄξιον λόγου γεγενημένον. γνώριμος δὲ γενόμενος διὰ τῆς ἐκείνου δυναστείας οὐτ' ἐχθρὸν ἐτιμωρησάμην οὔτε φίλον εὐηργέτησα· ζῶντος μὲν γὰρ διὰ τὴν ἀνάγκην καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν ἐσχόλαζον, ἐκλιπόντος δὲ τὸν βίον οὔτε λόγῳ οὔτε ἔργῳ ἔβλαψα οὐδένα τῶν κατηγορούντων, ἔχω δὲ καὶ τοιαῦτα εἰπεῖν, ἐξ ὧν ὄφελοίμην ἂν πολὺ δικαιότερον ὑπὸ τῶν ἀντιδίκων
- 15 ἢ κακῶς πάσχοιμι... τὴν μὲν οὖν ὄργην διὰ τὰ προειρημένα συνεστήσαντο, προφάσεως οὐδεμιᾶς πρὸς ἐχθραν ὑπαρχούσης. ὁμόσαντες μὲν οὖν τοὺς ἀστρατεύτους καταλέξειν παρέβησαν τοὺς ὄρκους, προὔθεσαν δὲ τῷ πλήθει
- 16 θει βουλευσασθαι περὶ τοῦ σώματος, ζημιώσαντες μὲν ὡς τὴν ἀρχὴν λοιδοροῦντα, κατολιγορήσαντες δὲ τοῦ δικαίου, βιαζόμενοι βλάπτειν ἐξ ἅπαντος λόγου· τί δ' ἂν ἔπραξαν μέλλοντες μεγάλα μὲν ἐμὲ βλάψειν, πολλὰ δ' ἑαυτοὺς ὄφελησειν, οἵτινες οὐδετέρου τούτων ὑπάρχον-
- 17 τος πάντα περὶ ἐλάττονος ποιοῦνται τοῦ ἀδίκου. ἀλλὰ γὰρ κατεφρόνησαν τοῦ ὑμετέρου πλήθους, οὐδὲ φοβηθῆναι τοὺς θεοὺς ἠξίωσαν, ἀλλ' οὕτως ὀλιγώρως καὶ παρανόμως προσηνέχθησαν, ὥστε ἀπολογήσασθαι μὲν περὶ τῶν πεπραγμένων οὐδ' ἐπεχείρησαν, τὸ δὲ τελευταίου, νομίζοντες οὐχ ἱκανῶς με τιμωρηθῆναι, τὸ πέρας
- 18 ἐκ τῆς πόλεως ἐξήλασαν. διατεθέντες δὲ οὕτω παρανό-

μως καὶ βιαίως, ἐπικρύψασθαι τὴν ἀδικίαν περὶ οὐδενὸς ἐποιήσαντο, παραγαγόντες δὲ πάλιν περὶ τῶν αὐτῶν ἡδίκηκότα με οὐδὲν ἐπιδεικνύουσι καὶ λοιδοροῦσι, τοῖς μὲν ἔμοις ἐπιτηδεύμασιν οὐ προσηκούσας διαβολὰς ἐπιφέρουντες, τοῖς δ' αὐτῶν τρόποις τὰς οἰκείας καὶ συνήθεις.

Οἶδε μὲν οὖν ἐκ παντὸς τρόπου προθυμοῦνται με τῇ 19
 δίκη ἀλαῶναι· ὑμεῖς δὲ μήτε ταῖς τούτων διαβολαῖς ἐπαρ-
 θέντες ἔμοῦ καταψηφίσησθε, μήτε τοὺς βέλτιον καὶ δι-
 καίως βουλευσαμένους ἀκύρους καταστήσητε. οἶδε μὲν
 γὰρ ἅπαντα καὶ κατὰ τοὺς νόμους καὶ κατὰ τὸ εἰκὸς ἐπρα-
 ξαν, καὶ ἡδίκηκότες μὲν οὐδὲν φαίνονται, λόγον δὲ πλεῖ-
 στον τοῦ δικαίου ποιησάμενοι. τούτων μὲν οὖν ἀδικούν- 20
 των μετρίως ἂν ἡγανάκτουν, ἡγούμενος τετάχθαι τοὺς
 μὲν ἐχθροὺς κακῶς | ποιεῖν, τοὺς δὲ φίλους εὖ· παρ'
 ὑμῶν δὲ τοῦ δικαίου στερηθεῖς πολὺ ἂν μᾶλλον λυπη-
 θεῖην. δι' ἐχθραν μὲν γὰρ οὐ δόξω κακῶς πεπονθῆναι,
 διὰ κακίαν δὲ τῆς πόλεως λόγῳ μὲν οὖν περὶ τῆς 21
 ἀπογραφῆς ἀγωνίζομαι, ἔργῳ δὲ περὶ πολιτείας. τυχῶν
 μὲν γὰρ τῶν δικαίων (πιστεύω δὲ τῇ ὑμετέρῃ γνώμῃ)
 μείναιμι ἂν ἐν τῇ πόλει· παραχθεῖς δὲ ὑπὸ τῶνδε εἰ ἀδί-
 κως ἀλοιήν, ἀποδραίην ἂν. τίμι γὰρ ἐπαρθέντα ἐλπίδι
 δεῖ με συμπολιτεύεσθαι, ἢ τί με χρὴ διανοηθέντα, εἰδότα
 μὲν τῶν ἀντιδίκων τὴν προθυμίαν, ἀποροῦντα δ' ὄθεν
 χρὴ τῶν δικαίων τινὸς τυχεῖν; περὶ πλείστου οὖν ποιη- 22
 σάμενοι τὸ δίκαιον, καὶ ἐνθυμηθέντες ὅτι καὶ ὑπὲρ τῶν
 περιφανῶν ἀδικημάτων συγγνώμην ποιεῖσθε, τοὺς μη-
 δὲν ἀδικήσαντας δι' ἰδίας ἐχθρας μὴ περιδίητε ἀδίκως
 τοῖς μεγίστοις ἀτυχήμασι περιπεσόνας.

ΚΑΤΑ ΘΕΟΜΝΗΣΤΟΥ Α.

Μαρτύρων μὲν οὐκ ἀπορίαν μοι ἔσεσθαι δοκῶ, ὡς ἄνδρες δικασταί· πολλοὺς γὰρ ὑμῶν ὁρῶ δικάζοντας τῶν τότε παρόντων, ὅτε Λυσίθεος Θεόμνηστον εἰσήγγελλε τὰ ὄπλα ἀποβεβληκότα, οὐκ ἔξὸν αὐτῷ, δημηγορεῖν· ἐν ἐκείνῳ γὰρ τῷ ἀγῶνι τὸν πατέρα μ' ἔφασκεν ἀπεκτονέναι τὸν ἑμαυτοῦ. ἐγὼ δ', εἰ μὲν τὸν ἑαυτοῦ με ἀπεκτονέναι ἤτιᾶτο, συγγνώμην ἂν εἶχον αὐτῷ τῶν εἰρημένων (φραυ-
 2 λου γὰρ αὐτὸ καὶ οὐδενὸς ἄξιον ἡγούμην)· οὐδ' εἴ τι ἄλλο τῶν ἀπορρήτων ἤκουσα, οὐκ ἂν ἐπεξήλθον αὐτῷ (ἀνελεύθερον γὰρ καὶ λίαν φιλόδικον εἶναι νομίζω κακη-
 3 γορίας δικάζεσθαι)· νυνὶ δὲ αἰσχρὸν μοι εἶναι δοκεῖ περὶ τοῦ πατρός, οὕτω πολλοῦ ἀξίου γεγεννημένου καὶ ὑμῖν καὶ τῇ πόλει, μὴ τιμωρήσασθαι τὸν ταῦτ' εἰρηκότα. καὶ παρ' ὑμῶν εἰδέναι βούλομαι πότερον δῶσει δίκην, ἢ τούτῳ μόνῳ Ἀθηναίων ἐξαίρετόν ἐστι καὶ ποιεῖν καὶ λέ-
 γειν παρὰ τοὺς νόμους ὅ τι ἂν βούληται.

Ἐμοὶ γάρ, ὡς ἄνδρες δικασταί, ἔτη εἰσὶ τριάκοντα τρία, ἐξ ὅτου δ' ὑμεῖς κατεληλύθατε, εἰκοστὸν τουτί. φαίνομαι οὖν τρισκαιδεκέτης ὢν ὅτε ὁ πατήρ ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀπέθνησκε. ταύτην δὲ ἔχων τὴν ἡλικίαν οὔτε τί ἐστιν ὀλιγαρχία ἠπιστάμην, οὔτε ἂν ἐκείνῳ ἀδικουμέ-
 5 νῳ ἐδυνάμην βοηθῆσαι. καὶ μὲν δὴ οὐκ ὀρθῶς τῶν χρημάτων ἔνεκα ἐπεβούλευσα ἂν αὐτῷ· ὁ γὰρ πρεσβύτερος ἀδελφὸς Πανταλέων ἅπαντα παρέλαβε, καὶ ἐπιτροπεύ-
 σάς ἡμᾶς τῶν πατρῶων ἀπεστέρησεν, ὥστε πολλῶν ἔνεκα, ὡς ἄνδρες δικασταί, προσῆκέ μοι αὐτὸν βούλεσθαι ξῆν. ἀνάγκη μὲν οὖν περὶ αὐτῶν μνησθῆναι, οὐδὲν δὲ δεῖ πολλῶν λόγων· σχεδὸν ἐπίστασθε ἅπαντες ὅτι ἀλη-
 θῆ λέγω. ὅμως δὲ μάρτυρας αὐτῶν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἴσως τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, περὶ τούτων μὲν 6
 οὐδὲν ἀπολογήσεται, ἔρει δὲ πρὸς ὑμᾶς ἅπερ ἐτόλμα λέ-
 γειν καὶ πρὸς τὸν διαιτητὴν, ὡς οὐκ ἔστι τῶν ἀπορρή-
 των, ἐάν τις εἶπῃ τὸν πατέρα ἀπεκτονέναι· τὸν γὰρ νό-
 μον οὐ ταυτ' ἀπαγορεύειν, ἀλλ' ἀνδροφόνου οὐκ ἔῃν
 λέγειν. ἐγὼ δ' οἶμαι δεῖν ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὐ περὶ 7
 τῶν ὀνομάτων διαφέρεισθαι ἀλλὰ τῆς τούτων διανοίας,
 καὶ πάντας εἰδέναι ὅτι, ὅσοι [ἀπεκτόνασί τινας, καὶ ἀν-
 δροφόνοι τῶν αὐτῶν εἰσι, καὶ ὅσοι] ἀνδροφόνοι εἰσί, καὶ
 ἀπεκτόνασί τινας. πολὺ γὰρ ἂν ἔργον ἦν τῷ νομοθέτῃ
 ἅπαντα τὰ ὀνόματα γράφειν, ὅσα τὴν αὐτὴν δύναμιν
 ἔχει· ἀλλὰ περὶ ἑνὸς εἰπὼν περὶ πάντων ἐδήλωσεν. οὐ 8
 γὰρ δήπου, ὧ Θεόμνηστε, εἰ μὲν τίς σ' εἶποι πατραλοῖαν
 ἢ μητραλοῖαν, ἠξίους ἂν αὐτὸν ὀφλεῖν σοι δίκην, εἰ δέ
 τις εἶποι ὡς τὴν τεκοῦσαν ἢ τὸν φύσαντα ἔτυπτες, ᾧ
 ἂν αὐτὸν ἀξίμιον δεῖν εἶναι ὡς οὐδὲν τῶν ἀπορρήτων
 εἰρηκότα. ἠδέως | γὰρ ἂν σου πυθοίμην (περὶ τοῦτο γὰρ 9
 δευνὸς εἶ καὶ μεμελέτηκας καὶ ποιεῖν καὶ λέγειν)· εἰ τίς
 σε εἶποι ῥῖψαι τὴν ἀσπίδα, ἐν δὲ τῷ νόμῳ εἴρητο, ἐάν τις
 φάσκη ἀποβεβληκέναι, ὑπόδικον εἶναι, οὐκ ἂν ἐδικάζου
 αὐτῷ, ἀλλ' ἐξήρκει ἂν σοι ἐρριφέναι τὴν ἀσπίδα λέγοντι
 „οὐδέν μοι μέλει· οὐδὲ γὰρ τὸ αὐτό ἐστὶ ῥῖψαι καὶ ἀπο-
 βεβληκέναι“; ἀλλ' οὐδ' ἂν τῶν ἔνδεκα γενόμενος ἀποδέ- 10
 ξαιο, εἰ τις ἀπάγοι τινὰ φάσκων θοιμάτιον ἀποδεδύσθαι
 ἢ τὸν χιτωνίσκον ἐκδεδύσθαι, ἀλλ' ἀφείης ἂν τὸν αὐτὸν
 τρόπον, ὅτι οὐ λωποδύτης ὀνομάζεται. οὐδ' εἰ τις παῖδα
 ἔξαγαγὼν ληφθεῖν, οὐκ ἂν φάσκοις αὐτὸν ἀνδραποδι-
 στὴν εἶναι, εἶπερ μαχῇ τοῖς ὀνόμασιν, ἀλλὰ μὴ τοῖς ἔρ-
 γοις τὸν νοῦν προσέξεις, ὧν ἔνεκα τὰ ὀνόματα πάντες
 τίθενται. Ἔτι τοίνυν σκέψασθε, ὧ ἄνδρες δικασταί· 11
 οὐτοσί γάρ μοι δοκεῖ ὑπὸ ῥαθυμίας καὶ μαλακίας οὐδ' εἰς

- Ἄρειον πάγον ἀναβεβηκέναι. πάντες γὰρ ἐπίστασθε ὅτι ἐν ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ, ὅταν τὰς τοῦ φόνου δίκας δικάζωνται, οὐ διὰ τούτου τοῦ ὀνόματος τὰς διωμοσίας ποιοῦνται, ἀλλὰ δι' οὐπερ ἐγὼ κακῶς ἀκήκοα· ὁ μὲν γὰρ διώκων ὡς
- 12 ἔκτεινε διόμνυται, ὁ δὲ φεύγων ὡς οὐκ ἔκτεινεν. οὐκ οὖν ἄτοπον ἂν εἴη . . . τὸν δόξαντα κτεῖναι φάσκοντα ἀνδροφόνον εἶναι, ὅτι ὁ διώκων, ὡς ἔκτεινε, τὸν φεύγοντα διωμόσατο. τί γὰρ ταῦτα, ὧν οὗτος ἔρει, διαφέρει; καὶ αὐτὸς μὲν Θέωνι κακηγορίας ἐδικάσω εἰπόντι σε ἔρριφέναι τὴν ἀσπίδα. καίτοι περὶ μὲν τοῦ εἶπαι οὐδὲν ἐν τῷ νόμῳ εἴρηται, ἐὰν δέ τις εἴπη ἀποβεβληκέναι τὴν
- 13 ἀσπίδα, πεντακοσίας δραχμὰς ὀφείλειν κελεύει. οὐκ οὖν δεινόν, εἰ ὅταν μὲν δέῃ σε κακῶς ἀκούσαντα τοὺς ἐχθροὺς τιμωρεῖσθαι, οὕτω τοὺς νόμους ὥσπερ ἐγὼ νῦν λαμβάνειν, ὅταν δ' ἕτερον παρὰ τοὺς νόμους εἴπῃς κακῶς, οὐκ ἀξιοῖς δοῦναι δίκην; πότερον οὕτως σὺ δεινὸς εἶ ὥστε, ὅπως ἂν βούλῃ, οἷός τ' εἶ χρῆσθαι τοῖς νόμοις, ἢ τοσοῦτον δύνασαι ὥστε οὐδέποτε οἶει τοὺς ἀδικουμένους
- 14 ὑπὸ σοῦ τιμωρίας τεύξεσθαι; εἴτ' οὐκ αἰσχύνῃ οὕτως ἀνοήτως διακείμενος, ὥστε οὐκ ἐξ ὧν εὐ̄ πεποιήκας τὴν πόλιν, ἀλλ' ἐξ ὧν ἀδικῶν οὐ δέδωκας δίκην, οἶει δεῖν πλεονεκτεῖν; Καί μοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον.

NOMOS.

- 15 Ἐγὼ τοίνυν, ὧ̄ ἄνδρες δικασταί, ὑμᾶς μὲν πάντα εἰδέναι ἠγοῦμαι ὅτι ἐγὼ μὲν ὀρθῶς λέγω, τοῦτον δὲ οὕτω σκαιὸν εἶναι ὥστε οὐ δύνασθαι μαθεῖν τὰ λεγόμενα. βούλομαι οὖν αὐτὸν καὶ ἐξ ἑτέρων νόμων περὶ τούτων διδάξαι, ἂν πως ἀλλὰ νῦν ἐπὶ τοῦ βήματος παιδευθῇ καὶ τὸ λοιπὸν ἡμῖν μὴ παρέχῃ πράγματα. Καί μοι ἀνάγνωθι τούτους τοὺς νόμους τοὺς Σόλωνος τοὺς παλαιούς.
- 16 **NOMOS.** Δεδέσθαι δ' ἐν τῇ ποδοκάκῃ ἡμέρας πέντε τὸν πόδα, ἐὰν προστιμήσῃ ἢ ἡλιαία.

Ἡ ποδοκάκκη ταυτό ἐστιν, ὡς Θεόμνηστε, ὃ νῦν καλείται ἐν τῷ ξύλῳ δεδέσθαι. εἰ οὖν ὁ δεθεὶς ἐξελεθὼν ἐν ταῖς εὐθύναις τῶν ἔνδεκα κατηγοροίη ὅτι οὐκ ἐν τῇ ποδοκάκκῃ ἐδέδετο ἀλλ' ἐν τῷ ξύλῳ, οὐκ ἂν ἡλίθιον αὐτὸν νομίζοιεν; Λέγε ἕτερον νόμον.

ΝΟΜΟΣ. Ἐπεγγυᾶν δ' ἐπιορκήσαντα τὸν Ἀπόλλω. 17
δεδιότα δὲ δίκης ἕνεκα δρασκάζειν.

Τοῦτο τὸ ἐπιορκήσαντα ὁμόσαντά ἐστι, τὸ δὲ δρασκάζειν, ὃ νῦν ἀποδιδράσκειν ὀνομάζομεν.

Ὅστις δὲ ἀπίλλει τῇ θύρᾳ, ἔνδον τοῦ κλέπτου ὄντος.

Τὸ ἀπίλλειν τὸ ἀποκλείειν νομίζεται, καὶ μηδὲν διὰ τοῦτο διαφέρει.

Τὸ ἀργύριον στάσιμον εἶναι ἐφ' ὀπόσω ἂν βούληται 18
ὁ δανείζων.

Τὸ στάσιμον τοῦτό ἐστιν, ὡς βέλτιστε, οὐ ζυγῶ ἰστά-
ναι ἀλλὰ τόκον πράττεσθαι ὀπόσον ἂν βούληται. Ἐπα-
νάγνωθι τουτουὶ τοῦ νόμου τὸ τελευταῖον.

Ἔσθαι δὲ πεφασμένως πολοῦνται, 19
καὶ

οἰκῆος καὶ δούλης τὴν βλάβην εἶναι ὀφείλειν.

Προσέχετε τὸν νοῦν. τὸ μὲν πεφασμένως ἐστὶ φανερώς, πολεῖσθαι δὲ βαδίζειν, τὸ δὲ οἰκῆος θεράποντος. πολλὰ δὲ τοιαῦτα καὶ ἄλλα ἐστίν, ὡς ἄνδρες δικασταί. 20
ἀλλ' εἰ μὴ σιδηροῦς ἐστίν, οἶομαι αὐτὸν ἔννοον γεγόνε-
ναι ὅτι τὰ μὲν πράγματα ταῦτά ἐστι νῦν τε καὶ πάλαι, |
τῶν δὲ ὀνομάτων ἐνίοις οὐ τοῖς αὐτοῖς χρώμεθα νῦν τε
καὶ πρότερον. δηλώσει δὲ· οἰκῆσεται γὰρ ἀπιῶν ἀπὸ τοῦ
βήματος σιωπῆ. εἰ δὲ μή, δέομαι ὑμῶν, ὡς ἄνδρες δικα- 21
σταί, τὰ δίκαια ψηφίσασθαι, ἐνθυμουμένους ὅτι πολὺ
μείζον κακὸν ἐστὶν ἀκοῦσαι τινα τὸν πατέρα ἀπεκτο-
νέναι ἢ τὴν ἀσπίδα ἀποβεβληκέναι. ἐγὼ γοῦν δεξαίμην
ἂν πάσας τὰς ἀσπίδας ἐρριφέναι ἢ τοιαύτην γνώμην ἔχειν

- 22 περὶ τὸν πατέρα. οὗτος οὖν ἔνοχος μὲν ὢν τῇ αἰτία, ἐλάττονος δὲ οὔσης αὐτῷ τῆς συμφορᾶς, οὐ μόνον ὑφ' ὑμῶν ἠλεήθη, ἀλλὰ καὶ τὸν μαρτυρήσαντα ἠτίμωσεν. ἐγὼ δὲ ἑώρακῶς μὲν ἐκείνο τοῦτο ποιήσαντα ὃ καὶ ὑμεῖς ἴστε, αὐτὸς δὲ σώσας τὴν ἀσπίδα, ἀκηκοῶς δὲ οὕτως ἄνομον καὶ δεινὸν πρᾶγμα, μεγίστης δὲ οὔσης μοι τῆς συμφορᾶς, εἰ ἀποφεύξεται, τούτῳ δ' οὐδενὸς ἀξίας, εἰ κακηγορίας ἀλώσεται, οὐκ ἄρα δίκην παρ' αὐτοῦ λήψο-
- 23 μαι; τίνος ὄντος ἔμοι πρὸς ὑμᾶς ἐγκλήματος; πότερον ὅτι δικαίως ἀκήκοα; ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐτοὶ φήσαιτε. ἀλλ' ὅτι βελτίων καὶ ἐκ βελτιόνων ὁ φεύγων ἐμοῦ; ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐτὸς ἀξιώσειεν. ἀλλ' ὅτι ἀποβεβληκῶς τὰ ὄπλα δικάζομαι κακηγορίας τῷ σώσαντι; ἀλλ' οὐχ οὗτος ὁ λόγος
- 24 ἐν τῇ πόλει κατεσκέδασται. ἀναμνήσθητε δὲ ὅτι μεγάλην καὶ καλὴν ἐκείνην δωρεὰν αὐτῷ δεδώκατε· ἐν ἧ τὶς οὐκ ἂν ἐλεήσειε Διονύσιον, τοιαύτη μὲν συμφορὰ περιπεπτωκότα, ἄνδρα δὲ ἄριστον ἐν τοῖς κινδύνοις γεγεννημέ-
- 25 νον, ἀπιόντα δὲ ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου λέγοντα ὅτι δυστυχεστάτην ἐκείνην εἶημεν στρατείαν ἐστρατευμένοι, ἐν ἧ πολλοὶ μὲν ἡμῶν ἀπέθανον, οἱ δὲ σώσαντες τὰ ὄπλα ὑπὸ τῶν ἀποβαλόντων ψευδομαρτυριῶν ἐαλώκασι, κρείττον δὲ ἦν αὐτῷ τότε ἀποθανεῖν ἢ οἴκαδ' ἐλθόντι
- 26 τοιαύτη τύχη χρῆσθαι; μὴ τοίνυν ἀκούσαντα Θεόμνηστον κακῶς τὰ προσήκοντα ἐλεεῖτε, μηδ' ὑβρίζοντί τε καὶ λέγοντι παρὰ τοὺς νόμους συγγνώμην ἔχετε. τίς γὰρ ἂν ἔμοι μείζων ταύτης γένοιτο συμφορὰ, περὶ τοιούτου πα-
- 27 τρὸς οὕτως αἰσχροῦς αἰτίας ἀκηκοότι; ὃς πολλάκις μὲν ἐστρατήγησε, πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους κινδύνους μεθ' ὑμῶν ἐκινδύνευσε· καὶ οὔτε τοῖς πολεμίοις τὸ ἐκείνου σῶμα ὑποχείριον ἐγένετο, οὔτε τοῖς πολίταις οὐδεμίαν πᾶποτε ὄφλεν εὐθύνην, ἔτη δὲ γεγρονῶς ἑπτὰ καὶ ἐξήκοντα ἐν ὀλιγαρχίᾳ δι' εὐνοίαν τοῦ ὑμετέρου πλήθους

ἀπέθανεν. ἄρ' ἄξιον ὀργισθῆναι τῷ εἰρηκότι καὶ βοηθῆ- 28
σαι τῷ πατρὶ, ὡς καὶ ἐκείνου κακῶς ἀκηκοότος; τί γὰρ
ἂν τούτου ἀνιαρότερον γένοιτο αὐτῷ, ἢ τεθνάναι μὲν
ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, αἰτίαν δ' ἔχειν ὑπὸ τῶν παιδῶν [ἀνη-
ρῆσθαι]; οὐ ἔτι καὶ νῦν, ὧ ἄνδρες δικασταί, τῆς ἀρε-
τῆς τὰ μνημεῖα πρὸς τοῖς ὑμετέροις ἱεροῖς ἀνάκειται,
τὰ δὲ τούτου καὶ τοῦ τούτου πατρὸς τῆς κακίας πρὸς
τοῖς τῶν πολεμίων· οὕτω σύμφυτος αὐτοῖς ἡ δειλία.
καὶ μὲν δῆ, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅσῳ μείζους εἰσι καὶ 29
νεανίαι τὰς ὄψεις, τοσοῦτῳ μᾶλλον ὀργῆς ἄξιοί εἰσι· δῆ-
λον γὰρ ὅτι τοῖς μὲν σώμασι δύνανται, τὰς δὲ ψυχὰς οὐκ
ἔχουσιν.

Ἄκουέω δ' αὐτόν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐπὶ τοῦτον τὸν 30
λόγον τρέψεσθαι, ὡς ὀργισθεῖς εἴρηκε ταῦτα ἐμοῦ μαρ-
τυρήσαντος τὴν αὐτὴν μαρτυρίαν Διουνσίῳ. ὑμεῖς δ'
ἐνθυμεῖσθε, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅτι ὁ νομοθέτης οὐδε-
μίαν ὀργῆν συγγνώμην δίδωσιν, ἀλλὰ ζημιοῖ τὸν λέγοντα,
ἐὰν μὴ ἀποφαίνῃ ὡς ἐστὶν ἀληθῆ τὰ εἰρημένα. ἐγὼ δὲ
δὶς ἤδη περὶ τούτου μεμαρτύρηκα· οὐ γὰρ πῶ ἤδειν ὅτι
ὑμεῖς τοὺς μὲν ἰδόντας τιμωρεῖσθε, τοῖς δὲ ἀποβάλλουσι
συγγνώμην ἔχετε.

Περὶ μὲν οὖν τούτων οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· 31
ἐγὼ δ' ὑμῶν θέομαι καταψηφίσασθαι Θεομνήστου, ἐνθυ-
μουμένους ὅτι οὐκ ἂν γένοιτο τούτου μείζων ἀγών μοι.
νῦν γὰρ διώκω μὲν κακηγορίας, τῇ δ' αὐτῇ ψήφῳ φόνου
φεύγω τοῦ πατρός, ὃς μόνος, ἐπειδὴ τάχιστα ἐδοκιμά-
σθην, ἐπεξῆλθον τοῖς τριάκοντα ἐν Ἀρείῳ πάγῳ. ὧν 32
μεμνημένοι καὶ ἐμοὶ καὶ τῷ πατρὶ βοηθήσατε καὶ τοῖς νό-
μοις τοῖς κειμένοις καὶ τοῖς ὅρκοις οἷς ὁμωμόκατε

11.

| ΚΑΤΑ ΘΕΟΜΝΗΣΤΟΥ Β.

Ἵτι μὲν τὸν πατέρα μ' ἔφασκεν ἀπεκτονέαι, πολλοὶ συνοίδασιν ὑμῶν, καὶ μαρτυροῦσι δέ μοι· ὅτι δὲ οὐ πεποίηκα, ἔτη γάρ ἐστὶ μοι δύο καὶ τριάκοντα, ἐξ οὗ δ' 2 ὑμεῖς κατήλθετε, εἰκοστὸν τουτί. φαίνομαι οὖν δωδεκαέτης ὢν, ὅτε ὁ πατήρ ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀπέθνησκεν, ὥστ' οὐδ' ὅ τι ὀλιγαρχία ἦν ἤδειν, οὐδὲ τῷ πατρὶ βοηθεῖν οἶός τ' ἦν. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τῶν χρημάτων ἔνεκα ἐπεβούλευσα αὐτῷ· ὁ γὰρ πρεσβύτερος ἀδελφὸς πάντα λαβὼν ἀπεστέρησεν ἡμᾶς.

3 Ἴσως δ' ἔρει ὡς οὐκ ἔστι τῶν ἀπορρήτων, ἔάν τις εἴπῃ τὸν πατέρα ἀπεκτονέαι· τὸν γὰρ νόμον οὐ ταῦτ' ἀπαγορεύειν, ἀλλ' ἀνδροφόνον οὐκ ἔαν λέγειν. ἐγὼ δ' οἶμαι δεῖν οὐ περὶ τῶν ὀνομάτων διαφέρεσθαι, ἀλλὰ περὶ τῆς τῶν ἔργων διανοίας, καὶ πάντα εἰδέναί ὅτι ὁπόσοι ἀπεκτόνασι 4 τινας, καὶ ἀνδροφῶνοι τῶν αὐτῶν εἰσι, καὶ ὅσοι ἀνδροφῶνοι τινός, καὶ ἀπεκτόνασι τοῦτον. πολὺ γὰρ ἂν ἔργον εἴη τῷ νομοθέτῃ πάντα γράφειν τὰ ὀνόματα, ὅσα τὴν αὐτὴν δύναμιν ἔχει· ἀλλὰ περὶ ἑνὸς εἰπῶν περὶ πάντων ἐδήλωσεν. οὐ γὰρ δὴ πού ἐάν μὲν τις πατραλοῖαν ἢ μητραλοῖαν 5 καλῆ σε, ὑπόδικός ἐστιν, ἔάν τις τὴν τεκοῦσαν ἢ τὸν φυντεύσαντα τύπτειν φῆ, ἀξήμιος ἐσται. καὶ εἰ τις εἴποι ῥίψασπιν, ἀθῶος ἐσται· τὸν γὰρ νόμον, ἔάν τις εἴπῃ ἀποβεβληκέναι τὴν ἀσπίδα, ζημίαν τάττειν, ἀλλ' οὐκ ἂν τις ῥίψαι φῆ αὐτήν. ὁμοίως δ' ἂν καὶ τῶν ἔνδεκα γενόμενος οὐκ ἂν ἀπεδέχου τὸν ἀπαρόμενον, ὅτι θοιμάτιον ἐξω θέμενος ἢ 6 τὸν χιτανίσκον, εἰ μὴ λωποδύτην ὠνόμαζεν. οὐδ' εἰ τις παῖδ' ἐξῆγεν ὡς ἀνδραποδιστήν. καὶ αὐτὸς μὲν ἐδικάσω κακηγορίας τῷ εἰπόντι σε ῥίψαι τὴν ἀσπίδα. καίτοι ἐν τῷ νόμῳ οὐ γέγραπται, ἀλλ' ἔάν τις φῆ ἀποβεβληκέναι. πᾶς

οὖν οὐ δεινόν, ἐὰν μὲν τις σὲ εἴπῃ, τοὺς νόμους ἐκλαμβάνειν οὕτως ὥσπερ ἐγὼ νῦν, καὶ τιμωρεῖσθαι τοὺς ἐχθρούς, ἐὰν δ' αὐτὸς εἴπῃς, οὐκ ἀξιοῦν δοῦναι δίκην; βοηθήσατε 7 οὖν μοι, ἐνθυμούμενοι ὅτι μείζον ἐστὶ κακὸν [ἀκοῦσαι] τὸν πατέρα ἀπεκτονέσθαι ἢ τὴν ἀσπίδα ῥῖψαι. ἐγὼ γοῦν δεξαίμην ἂν πάσας ἀποβεβληκένοι ἢ τοιαύτην γνώμην περὶ τὸν πατέρα ἔχειν. καίτοι γε τοῦτον μὲν ἐώρακα ποιούοντα, ὡς καὶ ὑμεῖς ἴστε, αὐτὸς δ' ἔβωσα τὴν ἀσπίδα. ὥστε διὰ τί οὐκ ἂν λάβοιμι δίκην παρ' αὐτοῦ; τίνος ἐγ- 8 κλήματός μοι ὄντος; πότερον ὡς δικαίως ἤκουσα; ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐτοὶ φήσαιτε. ἀλλ' ὡς βελτίων οὗτος; ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐτὸς ἀξιώσειεν. ἀλλ' ὅτι ἀποβεβληκῶς τὰ ὄπλα τῶσσαντι δικάζομαι; ἀλλ' οὐχ οὗτος ὁ λόγος διέσπαρται κατὰ τὴν πόλιν. μὴ δὴ κακῶς ἀκούοντα τὰ προσήκοντα ἐλε- 9 εῖτε, μηδ' ὑβρίζοντί τε καὶ λέγοντι παρὰ τοὺς νόμους συγγνώμην ἔχετε, καὶ ταῦτα εἰς ἄνδρα ὃς πολλὰς μὲν στρατηγίας ἐστρατήγηκε, πολλοὺς δὲ μεθ' ὑμῶν κινδύνοους κεικινδύνευκε, καὶ οὔτε τοῖς πολεμίοις ὑποχείριος γέγονεν οὐθ' ὑμῖν εὐθυναν ὦφλεν, ἐβδομήκοντα δ' ἐτῶν ὦν ἐπ' ὀλιγαρχίας ἐτελεύτησε διὰ τὴν ὑμετέραν εὐνοίαν. ἀξιὸν δὲ ὀργισθῆναι ὑπὲρ αὐτοῦ· τί γὰρ ἂν τούτου ἀνία- 10 ρότερον ἀκούσειεν, ἢ εἰ τεθνηκῶς ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν αἰτίαν ἔχοι ὑπὸ τῶν τέκνων ἀνηρηθῆσθαι; οὐ τῆς ἀρετῆς τὰ μνημεῖα πρὸς τοῖς ὑμετέροις ἱεροῖς ἀνάκειται, τῆς δὲ τούτου κακίας πρὸς τοῖς τῶν πολεμίων;

Ἐρεῖ δὲ ὡς ὀργισθεὶς εἶρηκεν. ὑμεῖς δ' ἐνθυμεῖσθε 11 ὅτι ὁ νομοθέτης οὐδεμίαν συγγνώμην ὀργῇ δίδωσιν, ἀλλὰ ζημιοῖ τὸν λέγοντα, ἐὰν μὴ ἀποδεικνύῃ ἀληθῆ. ἐγὼ δὲ δις περὶ τούτου μεμαρτύρηκα· οὐ γὰρ ἤθδειν ὅτι ὑμεῖς τοὺς μὲν ἰδόντας τιμωρεῖσθε, τοῖς δὲ ἀποβάλλουσι συγγνώμην ἔχετε. δέομαι οὖν καταψηφίσασθαι | αὐτοῦ. νυνὶ γὰρ διώκω μὲν κακηγορίας, τῇ δ' αὐτῇ ψήφῳ φό- 12

νου φεύγω τοῦ πατρός, οὐ μείζων ἀγῶν οὐκ ἂν γένοιτό μοι, ὃς μόνος δοκιμασθεὶς τοῖς τριάκοντ' ἐπεξῆλθον ἐν Ἀρείῳ πάγῳ. βοηθήσατ' οὖν κἀκείνῳ κἀμοί.

12.

ΚΑΤΑ ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΤΟΥ ΓΕΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ, ΟΝ
ΑΥΤΟΣ ΕΙΠΕ ΛΥΣΙΑΣ.

Οὐκ ἄρξασθαί μοι δοκεῖ ἄπορον εἶναι, ὧ ἄνδρες δικασταί, τῆς κατηγορίας, ἀλλὰ παύσασθαι λέγοντι· τοιαῦτα αὐτοῖς τὸ μέγεθος καὶ τοσαῦτα τὸ πλήθος εἰργασται, ὥστε μὴτ' ἂν ψευδόμενον δεινότερα τῶν ὑπαρχόντων κατηγορῆσαι, μῆτε τάληθῆ βουλόμενον εἰπεῖν ἅπαντα δύνασθαι, ἀλλ' ἀνάγκη ἢ τὸν κατήγορον ἀπειπεῖν ἢ τὸν χρόνον ἐπιλιπεῖν. τούναντίον δέ μοι δοκοῦμεν πείσεσθαι ἢ ἐν τῷ πρὸ τοῦ χρόνῳ. πρότερον μὲν γὰρ ἔδει τὴν ἐχθρὰν τοὺς κατηγοροῦντας ἐπιδεῖξαι, ἣτις εἴη πρὸς τοὺς φεύγοντας· νυνὶ δὲ παρὰ τῶν φευγόντων χρὴ πυνθάνεσθαι ἣτις ἦν αὐτοῖς πρὸς τὴν πόλιν ἐχθρὰ, ἀνθ' ὅτου τοιαῦτα ἐτόλμησαν εἰς αὐτὴν ἕξαμαρτάνειν. οὐ μέντοι ὡς οὐκ ἔχων οἰκείας ἐχθρας καὶ συμφορὰς τοὺς λόγους ποιοῦμαι, ἀλλ' ὡς ἅπασι πολλῆς ἀφθονίας οὔσης ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἢ ὑπὲρ τῶν δημοσίων ὀργίζεσθαι. ἐγὼ μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὐτ' ἔμαντοῦ πώποτε οὔτε ἀλλότρια πράγματα πράξας νῦν ἠνάγκασμαι ὑπὸ τῶν γεγενημένων τούτου κατηγορεῖν, ὥστε πολλάκις εἰς πολλὴν ἀθυμίαν κατέστην, μὴ διὰ τὴν ἀπειρίαν ἀναξίως καὶ ἀδυνάτως ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ ἔμαντοῦ τὴν κατηγορίαν ποιήσωμαι· ὅμως δὲ πειράσομαι ὑμᾶς ἐξ ἀρχῆς ὡς ἂν δύνωμαι δι' ἐλαχίστων διδάξαι.

4 Οὐμὸς πατὴρ Κέφαλος ἐπέισθη μὲν ὑπὸ Περικλέους

εἰς ταύτην τὴν γῆν ἀφικέσθαι, ἔτη δὲ τριάκοντα ᾤκησε, καὶ οὐδενὶ πώποτε οὔτε ἡμεῖς οὔτε ἐκείνος δίκην οὔτε ἐδίκασάμεθα οὔτε ἐφύγομεν, ἀλλ' οὕτως ᾤκουῦμεν δημοκρατούμενοι ὥστε μήτε εἰς τοὺς ἄλλους ἐξαμαρτάνειν μήτε ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀδικεῖσθαι. ἐπειδὴ δ' οἱ τριάκοντα πονηροὶ 5 μὲν καὶ συκοφάνται ὄντες εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, φάσκοντες δὲ χρῆναι τῶν ἀδίκων καθαρὰν ποιῆσαι τὴν πόλιν καὶ τοὺς λοιποὺς πολίτας ἐπ' ἀρετὴν καὶ δικαιοσύνην τραπέσθαι, τοιαῦτα λέγοντες οὐ τοιαῦτα ποιεῖν ἐτόλμων, ὡς ἐγὼ περὶ τῶν ἔμαντοῦ πρώτου εἰπὼν καὶ περὶ τῶν ὑμετέρων ἀναμνήσαι πειράσομαι. Θεόγνις γὰρ καὶ Πείσων 6 ἔλεγον ἐν τοῖς τριάκοντα περὶ τῶν μετοίκων, ὡς εἶέν τινες τῇ πολιτείᾳ ἀχθόμενοι· καλλίστην οὖν εἶναι πρόφασιν τιμωρεῖσθαι μὲν δοκεῖν, τῷ δ' ἔργῳ χρηματίζεσθαι· πάντως δὲ τὴν μὲν πόλιν πένεσθαι, τὴν δ' ἀρχὴν δεῖσθαι χρημάτων. καὶ τοὺς ἀκούοντας οὐ χαλεπῶς ἐπειθον· 7 ἀποκτιννύναι μὲν γὰρ ἀνθρώπους περὶ οὐδενὸς ἠγοῦντο, λαμβάνειν δὲ χρήματα περὶ πολλοῦ ἐποιοῦντο. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς δέκα συλλαβεῖν, τούτων δὲ δύο πένητας, ἵνα αὐτοῖς ἢ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀπολογία, ὡς οὐ χρημάτων ἕνεκα ταῦτα πέπρακται, ἀλλὰ συμφέροντα τῇ πολιτείᾳ γεγένηται, ὥσπερ τι τῶν ἄλλων εὐλόγως πεποιηκότες. δια- 8 λαβόντες δὲ τὰς οἰκίας ἐβάδιζον· καὶ ἐμὲ μὲν ξένους ἐστίνωντα κατέλαβον, οὓς ἐξελάσαντες Πείσωνί με παραδιδόασιν· οἱ δὲ ἄλλοι εἰς τὸ ἐργαστήριον ἐλθόντες τὰ ἀνδράποδα ἀπεγράφοντο. ἐγὼ δὲ Πείσωνα μὲν ἠρωτων εἰ βούλοιτό με σῶσαι χρήματα λαβών· | ὁ δ' ἔφασκεν, εἰ 9 πολλὰ εἶη. εἶπον οὖν ὅτι τάλαντον ἀργυρίου ἔτοιμος εἶην δοῦναι· ὁ δ' ὠμολόγησε ταῦτα ποιήσειν. ἠπιστάμην μὲν οὖν ὅτι οὔτε θεοὺς οὔτ' ἀνθρώπους νομίζει, ὅμως δ' ἐκ τῶν παρόντων ἐδόκει μοι ἀναγκαιότατον εἶναι πίστιν παρ' αὐτοῦ λαβεῖν. ἐπειδὴ δὲ ᾤμοσεν ἐξώλειαν 10

- ἑαυτῷ καὶ τοῖς παισὶν ἐπαρώμενος, λαβὼν τὸ τάλαντόν
 με σώσειν, εἰσελθὼν εἰς τὸ δωμάτιον τὴν κιβωτὸν ἀνοι-
 γνυμι· Πείσων δ' αἰσθόμενος εἰσέρχεται, καὶ ἰδὼν τὰ
 ἐνόητα καλεῖ τῶν ὑπηρετῶν δύο, καὶ τὰ ἐν τῇ κιβωτῷ
 11 λαβεῖν ἐκέλευσεν. ἐπεὶ δὲ οὐχ ὅσον ὠμολόγησα εἶχεν, ὡς
 ἄνδρες δικασταί, ἀλλὰ τρία τάλαντα ἀργυρίου καὶ τετρα-
 κοσίους κυζικηνοὺς καὶ ἑκατὸν δαρεικοὺς καὶ φιάλας ἀρ-
 γυρίου τέσσαρας, ἐδέομην αὐτοῦ ἐφοδία μοι δοῦναι, ὃ
 12 δ' ἀγαπήσειν με ἔφασκεν, εἰ τὸ σῶμα σώσω. ἔξιουσιν
 δ' ἐμοὶ καὶ Πείσωνι ἐπιτυγχάνει Μηλόβιός τε καὶ Μνη-
 σιδειδῆς ἐκ τοῦ ἐργαστηρίου ἀπιόντες, καὶ καταλαμβά-
 νουσι πρὸς αὐταῖς ταῖς θύραις, καὶ ἐρωτῶσιν ὅπῃ βαδί-
 ζοιμεν· ὃ δ' ἔφασκεν εἰς τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ ἐμοῦ, ἵνα
 καὶ τὰ ἐν ἐκείνῃ τῇ οἰκίᾳ σκέψηται. ἐκεῖνον μὲν οὖν ἐκέ-
 λευον βαδίζειν, ἐμὲ δὲ μεθ' αὐτῶν ἀκολουθεῖν εἰς Δα-
 13 μνίππου. Πείσων δὲ προσελθὼν σιγᾶν μοι παρεκελεύετο
 καὶ θαρρεῖν, ὡς ἦξων ἐκεῖσε. καταλαμβάνομεν δὲ αὐ-
 τόθι Θεόγνιν ἐτέρους φυλάττοντα· ᾧ παραδόντες ἐμὲ
 πάλιν ᾤχοντο. ἐν τοιούτῳ δ' ὄντι μοι κινδυνεύειν ἐδό-
 14 κει, ὡς τοῦ γε ἀποθανεῖν ὑπάρχοντος ἦδη. καλέσας δὲ
 Δάμνιππον λέγω πρὸς αὐτὸν τάδε, „ἐπιτήδειος μὲν μοι
 τυγχάνεις ὢν, ἦκω δ' εἰς τὴν σὴν οἰκίαν, ἀδικῶ δ' οὐδέν,
 χρημάτων δ' ἔνεκα ἀπόλλυμαι. σὺ οὖν ταῦτα πάσχοντί
 μοι πρόθυμον παράσχου τὴν σεαυτοῦ δύναμιν εἰς τὴν
 ἐμὴν σωτηρίαν.“ ὃ δ' ὑπέσχετο ταῦτα ποιήσειν. ἐδόκει
 δ' αὐτῷ βέλτιον εἶναι πρὸς Θεόγνιν μνησθῆναι· ἠγεῖτο
 15 γὰρ ἅπαν ποιήσειν αὐτόν, εἴ τις ἀργύριον διδοίη. ἐκεῖ-
 νου δὲ διαλεγομένου Θεόγνιδι (ἔμπειρος γὰρ ὢν ἐτύχα-
 νον τῆς οἰκίας, καὶ ἦδειν ὅτι ἀμφίθυρος εἶη) ἐδόκει μοι
 ταύτη πειραῶσθαι σωθῆναι, ἐνθυμουμένῳ ὅτι, ἐὰν μὲν
 λάθω, σωθήσομαι, ἐὰν δὲ ληφθῶ, ἠγούμην μὲν, εἰ
 Θεόγνις εἶη πεπεισμένος ὑπὸ τοῦ Δαμνίππου χρήματα

λαβεῖν, οὐδὲν ἦττον ἀφεθήσεσθαι, εἰ δὲ μή, ὁμοίως ἀποθανεῖσθαι. ταῦτα διανοηθεῖς ἔφρευγον, ἐκείνων ἐπὶ 16 τῇ αὐλείῳ θύρᾳ τὴν φυλακὴν ποιουμένων· τριῶν δὲ θυρῶν οὐσῶν, ἃς ἔδει με διελθεῖν, ἅπασαι ἀνεωγμέναι ἔτυχον. ἀφικόμενος δὲ εἰς Ἀρχένεω τοῦ ναυκλήρου ἐκεῖνον πέμπω εἰς ἄστν, πευσόμενον περὶ τοῦ ἀδελφοῦ· ἦκων δὲ ἔλεγεν ὅτι Ἐρατοσθένους αὐτὸν ἐν τῇ ὁδῷ λαβῶν εἰς τὸ δεσμοτήριον ἀπαγάγοι. καὶ ἐγὼ τοιαῦτα πεπυσμέ- 17 νος τῆς ἐπιούσης νυκτὸς διέπλευσα Μέγαράδε. Πολεμάρχῳ δὲ παρήγγειλαν οἱ τριάκοντα τὸ ὑπὲρ ἐκείνων εἰθισμένον παράγγελμα, πίνειν κώνειον, πρὶν τὴν αἰτίαν εἰπεῖν δι' ἣντινα ἔμελλεν ἀποθανεῖσθαι· οὕτω πολλοῦ ἐδέησε κριθῆναι καὶ ἀπολογήσεσθαι. καὶ ἐπειδὴ ἀπεφέρετο 18 ἐκ τοῦ δεσμοτηρίου τεθνεώς, τριῶν ἡμῶν οἰκίῳν οὐσῶν οὐδεμιᾶς εἶασαν ἐξενεχθῆναι, ἀλλὰ κλίσιον μισθωσάμενοι προὔθεντο αὐτόν. καὶ πολλῶν ὄντων ἱματίων αἰτοῦσιν οὐδὲν ἔδοσαν εἰς τὴν ταφήν, ἀλλὰ τῶν φίλων ὁ μὲν ἱμάτιον ὁ δὲ προσκεφάλαιον ὁ δὲ ὅτι ἕκαστος ἔτυχεν ἔδωκεν εἰς τὴν ἐκείνου ταφήν. καὶ ἔχοντες μὲν ἑπτακοσίας ἀσπί- 19 δας τῶν ἡμετέρων, ἔχοντες δὲ ἀργύριον καὶ χρυσίον τοσοῦτον, χαλκὸν δὲ καὶ κόσμον καὶ ἐπιπλα καὶ ἱμάτια γυναικεῖα ὅσα οὐδεπώποτε ᾤοντο κτήσεσθαι, καὶ ἀνδράποδα εἴκοσι καὶ ἑκατόν, ὧν τὰ μὲν βέλτιστα ἔλαβον, τα δὲ λοιπὰ εἰς τὸ δημόσιον ἀπέδοσαν, εἰς τοσαύτην ἀπληστίαν καὶ αἰσχροκέρδειαν ἀφίκοντο καὶ τοῦ τρόπου τοῦ αὐτῶν ἀπόδειξιν ἐποιήσαντο· τῆς γὰρ Πολεμάρχου γυναικὸς χρυσοῦς ἐλικτηῆρας, οὓς ἔχουσα ἐτύγγανεν, ὅτε τὸ πρῶτον ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Μηλόβιος, ἐκ τῶν ὧτων ἐξείλετο. καὶ οὐδὲ κατὰ | τὸ ἐλάχιστον μέρος τῆς οὐσίας 20 ἐλέου παρ' αὐτῶν ἐτυγγάνομεν. ἀλλ' οὕτως εἰς ἡμᾶς διὰ τὰ χρήματα ἐξημάρτανον, ὥσπερ οὐκ ἂν ἕτεροι μεγάλων ἀδικημάτων ὀργὴν ἔχοντες, οὐ τούτων ἀξίους γε ὄντας τῇ

- πόλει, ἄλλα πάσας τὰς χορηγίας χορηγήσαντας, πολλὰς δ' εἰσφορὰς εἰσενεγκόντας, κοσμίους δ' ἡμᾶς αὐτοὺς παρέχοντας καὶ πᾶν τὸ προσταττόμενον ποιοῦντας, ἐχθρὸν δ' οὐδένα κεκτημένους, πολλοὺς δ' Ἀθηναίων ἐκ τῶν πολεμίων λυσαμένους· τοιούτων ἤξιωσαν οὐχ ὁμοίως
- 21 μετοικοῦντας ὥσπερ αὐτοὶ ἐπολιτεύοντο. οὗτοι γὰρ πολλοὺς μὲν τῶν πολιτῶν εἰς τοὺς πολεμίους ἐξήλασαν, πολλοὺς δ' ἀδίκως ἀποκτείναντες ἀτάφους ἐποίησαν, πολλοὺς δ' ἐπιτίμους ὄντας ἀτίμους τῆς πόλεως κατέστησαν, πολλῶν δὲ θυγατέρας μελλούσας ἐκδίδοσθαι ἐκώλυσαν.
- 22 Καὶ εἰς τοσοῦτόν εἰσι τόλμης ἀφιγμένοι ὥσθ' ἤκουσιν ἀπολογησόμενοι, καὶ λέγουσιν ὡς οὐδὲν κακὸν οὐδ' αἰσχρὸν εἰργασμένοι εἰσίν. ἐγὼ δ' ἐβουλόμην ἂν αὐτοὺς ἀληθῆ λέγειν· μετῆν γὰρ ἂν καὶ ἐμοὶ τούτου τάγαθοῦ οὐκ
- 23 ἐλάχιστον μέρος. νῦν δὲ οὔτε πρὸς τὴν πόλιν αὐτοῖς τοιαῦτα ὑπάρχει οὔτε πρὸς ἐμέ· τὸν ἀδελφὸν γὰρ μου, ὥσπερ καὶ πρότερον εἶπον, Ἐρατοσθένους ἀπέκτεινε, οὔτε αὐτὸς ἰδίᾳ ἀδικούμενος οὔτε εἰς τὴν πόλιν ὄρων ἐξαμαρτάνοντα, ἀλλὰ τῇ ἑαυτοῦ παρανομίᾳ προθύμως
- 24 ἐξυπηρετῶν. ἀναβιβασάμενος δ' αὐτὸν βούλομαι ἐρέσθαι, ὡς ἄνδρες δικασταί. τοιαύτην γὰρ γνώμην ἔχω· ἐπὶ μὲν τῇ τούτου ὠφελείᾳ καὶ πρὸς ἕτερον περὶ τούτου διαλέγεσθαι ἀσεβὲς εἶναι νομίζω, ἐπὶ δὲ τῇ τούτου βλάβῃ καὶ πρὸς αὐτὸν τοῦτον ὄσιον καὶ εὐσεβές. ἀνάβηθι οὖν μοι καὶ ἀπόκριναι, ὅ τι ἂν σε ἐρωτῶ.
- 25 Ἀπήγαγες Πολέμαρχον ἢ οὐ; Τὰ ὑπὸ τῶν ἀρχόντων προσταχθέντα δεδιῶς ἐποιοῦν. Ἦσθα δ' ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ὅτε οἱ λόγοι ἐγίνοντο περὶ ἡμῶν; Ἦν. Πότερον συνηγόρευες τοῖς κελεύουσιν ἀποκτεῖναι ἢ ἀντέλεγες; Αντέλεγον. Ἴνα μὴ ἀποθάνωμεν; Ἴνα μὴ ἀποθάνητε. Ἠγούμενος ἡμᾶς ἄδικα πάσχειν ἢ δίκαια; Ἄδικα.
- 26 Εἶτ', ὡς σχετικιώτατε πάντων, ἀντέλεγες μὲν ἴνα

σώσεως, συνελάμβανες δὲ ἵνα ἀποκτείναις; καὶ ὅτε μὲν τὸ πληθὸς ἦν ὑμῶν κύριον τῆς σωτηρίας τῆς ἡμετέρας, ἀντιλέγειν φῆς τοῖς βουλομένοις ἡμᾶς ἀπολέσαι, ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ σοὶ μόνῳ ἐγένετο καὶ σῶσαι Πολέμαρχον καὶ μὴ, εἰς τὸ δεσποτήριον ἀπήγαγες; εἶδ' ὅτι μὲν, ὡς φῆς, ἀντιπῶν οὐδὲν ὠφέλησας, ἀξιόις χρηστὸς νομίζεσθαι, ὅτι δὲ συλλαβῶν ἀπέκτεινας, οὐκ οἶμι καὶ τουτοισὶ δοῦναι δίκην;

Καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτο εἰκὸς αὐτῷ πιστεύειν, εἴπερ 27 ἀληθῆ λέγει φάσκων ἀντιπεῖν, ὡς αὐτῷ προσετάχθη. οὐ γὰρ δὴ πού ἐν τοῖς μετοίκοις πίστιν παρ' αὐτοῦ ἐλάμβανον. ἐπεὶ τοι τῷ ἤττον εἰκὸς ἦν προσταχθῆναι ἢ ὅστις ἀντιπῶν γε ἐτύγχανε καὶ [ἐναντίαν] γνώμην ἀποδεδειγμένος; τίνα γὰρ εἰκὸς ἦν ἤττον ταῦτα ὑπηρετῆσαι ἢ τὸν ἀντιπῶντα οἷς ἐκεῖνοι ἐβούλοντο πραχθῆναι; Ἔτι δὲ τοῖς 26 μὲν ἄλλοις Ἀθηναίοις ἰκανή μοι δοκεῖ πρόφασις εἶναι τῶν γεγεννημένων εἰς τοὺς τριάκοντα ἀναφέρειν τὴν αἰτίαν· αὐτοὺς δὲ τοὺς τριάκοντα, ἂν εἰς σφᾶς αὐτοὺς ἀναφέρωσι, πῶς ὑμᾶς εἰκὸς ἀποδέχεσθαι; εἰ μὲν γὰρ τις ἦν ἐν 29 τῇ πόλει ἀρχὴ ἰσχυροτέρα αὐτῆς, ὑφ' ἧς αὐτῷ προσετάττετο παρὰ τὸ δίκαιον ἀνθρώπους ἀπολλύναι, ἴσως ἂν εἰκότως αὐτῷ συγγνώμην εἶχετε· νῦν δὲ παρὰ τοῦ ποτε καὶ λήψεσθε δίκην, εἴπερ ἐξέσται τοῖς τριάκοντα λέγειν ὅτι τὰ ὑπὸ τῶν τριάκοντα προσταχθέντα ἐποίουν; Καὶ 30 μὲν δὴ οὐκ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀλλ' ἐν τῇ ὁδῷ σώζειν τε αὐτὸν καὶ τὰ τούτοις ἐψηφισμένα παρόν, συλλαβῶν ἀπήγαγεν. ὑμεῖς δὲ πάντες ὀργίζεσθε, ὅσοι εἰς τὰς οἰκίας ἤλθον τὰς ὑμετέρας ζήτησιν ποιούμενοι ἢ ὑμῶν ἢ τῶν ὑμετέρων τινός. καίτοι εἰ χορὴ τοῖς διὰ τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν ἑτέρους | 31 ἀπολέσασιν συγγνώμην ἔχειν, ἐκείνοις ἂν δικαιότερον ἔχοιτε· κίνδυνος γὰρ ἦν πεμφθεῖσι μὴ ἐλθεῖν καὶ καταλαβοῦσιν ἐξάρνοις γενέσθαι. τῷ δὲ Ἐρατοσθένει ἐξῆν

- εἶπεῦν ὅτι οὐκ ἀπήντησεν, ἔπειτα ὅτι οὐκ εἶδεν· ταῦτα γὰρ οὐτ' ἔλεγχον οὔτε βάσανον εἶχεν, ὥστε μῆδ' ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν βουλομένων οἶόν τ' εἶναι ἐξελεγχθῆναι.
- 32 χρῆν δέ σε, ὦ Ἐρατόσθενες, εἶπερ ἦσθα χρηστός, πολὺ μᾶλλον τοῖς μέλλουσιν ἀδίκως ἀποθανεῖσθαι μηνυτὴν γενέσθαι ἢ τοὺς ἀδίκως ἀπολουμένους συλλαμβάνειν. νῦν δέ σου τὰ ἔργα φανερὰ γεγένηται οὐχ ὡς ἀνωμένου
- 33 ἀλλ' ὡς ἠδομένου τοῖς γιγνομένοις, ὥστε τούσδε ἐκ τῶν ἔργων χρῆ μᾶλλον ἢ ἐκ τῶν λόγων τὴν ψῆφον φέρειν, ἃ ἴσασι γεγενημένα τῶν τότε λεγομένων τεκμήρια λαμβάνοντας, ἐπειδὴ μάρτυρας περὶ αὐτῶν οὐχ οἶόν τε παρασχέσθαι. οὐ γὰρ μόνον ἡμῖν παρεῖναι οὐκ ἐξῆν, ἀλλ' οὐδὲ παρ' αὐτοῖς εἶναι, ὥστ' ἐπὶ τούτοις ἐστὶ πάντα τὰ κακὰ εἰργασμένοις τὴν πόλιν πάντα τὰγαθὰ περὶ αὐτῶν
- 34 λέγειν. τοῦτο μέντοι οὐ φεύγω, ἀλλ' ὁμολογῶ σοι, εἰ βούλει, ἀντειπεῖν. θαυμάζω δὲ τί ἂν ποτε ἐποίησας συνειπῶν, ὁπότε ἀντειπεῖν φάσκων ἀπέκτεινας Πολέμαρχον. φέρε δὴ, τί ἂν εἰ καὶ ἀδελφοὶ ὄντες ἐτύχετε αὐτοῦ ἢ καὶ υἱεῖς; ἀπεψηφίσασθε; δεῖ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, Ἐρατοσθένην δυοῖν θάτερον ἀποδείξαι, ἢ ὡς οὐκ ἀπήγαγεν αὐτόν, ἢ ὡς δικαίως τοῦτ' ἔπραξεν. οὗτος δὲ ὁμολόγηκεν ἀδίκως συλλαβεῖν, ὥστε ῥαδίαν ὑμῖν τὴν
- 35 διαψήφισιν περὶ αὐτοῦ πεποίηκε. Καὶ μὲν δὴ πολλοὶ καὶ τῶν ἀστῶν καὶ τῶν ξένων ἤκουσιν εἰσόμενοι τίνα γνώμην περὶ τούτων ἔχετε. ὧν οἱ μὲν ὑμέτεροι ὄντες πολῖται μαθόντες ἀπίασιν ὅτι ἢ δίκην δώσουσιν ὧν ἂν ἐξαμάρτωσιν, ἢ πράξαντες μὲν ὧν ἐφίενται τύραννοι τῆς πόλεως ἔσονται, δυστυχήσαντες δὲ τὸ ἴσον ὑμῖν ἔξουσιν· ὅσοι δὲ ξένοι ἐπιδημοῦσιν, εἰσονται πότερον ἀδίκως τοὺς τριάκοντα ἐκκηρύττουσιν ἐκ τῶν πόλεων ἢ δικαίως. εἰ γὰρ δὴ αὐτοὶ οἱ κακῶς πεπονθότες λαβόντες ἀφήσουσιν, ἢ που σφᾶς αὐτοὺς ἠγῆθονται περιέρους ὑπὲρ ὑμῶν τιμωροῦμέ-

νοὺς. οὐκ οὖν δεινὸν εἶ τοὺς μὲν στρατηγούς, οἱ ἐνίκων 36
 ναυμαχοῦντες, ὅτε διὰ χειμῶνα οὐχ οἷοί τ' ἔφασαν εἶναι
 τοὺς ἐκ τῆς θαλάττης ἀνελέσθαι, θανάτῳ ἐξημιώσατε,
 ἡγούμενοι χρῆναι τῇ τῶν τεθνεώτων ἀρετῇ παρ' ἐκείνων
 δίκην λαβεῖν, τούτους δέ, οἱ ἰδιῶται μὲν ὄντες καθ'
 ὅσον ἐδύναντο ἐποίησαν ἠττηθῆναι ναυμαχοῦντας, ἐπει-
 δὴ δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, ὁμολογοῦσιν ἐκόντες
 πολλοὺς τῶν πολιτῶν ἀκρίτους ἀποκτινύναι, οὐκ ἄρα
 χρὴ αὐτοὺς καὶ τοὺς παῖδας ὑφ' ὑμῶν ταῖς ἐσχάταις
 ζημίαις κολάζεσθαι;

Ἐγὼ τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἠξίουμαι ἵκανὰ εἶναι 37
 τὰ κατηγορημένα· μέχρι γὰρ τούτου νομίζω χρῆναι κατ-
 ηγορεῖν ἕως ἂν θανάτου δόξῃ τῷ φεύγοντι ἄξια εἰργά-
 σθαι· ταύτην γὰρ ἐσχάτην δίκην δυνάμεθα παρ' αὐτῶν
 λαβεῖν. ὥστ' οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πολλὰ κατηγορεῖν τοιού-
 των ἀνδρῶν, οἱ οὐδ' ὑπὲρ ἐνὸς ἐκάστου τῶν πεπραγμέ-
 νων δις ἀποθανόντες δίκην δοῦναι δύναιντ' ἂν. οὐ γὰρ 38
 δὴ οὐδὲ τοῦτο αὐτῷ προσήκει ποιῆσαι, ὅπερ ἐν τῇδε τῇ
 πόλει εἰδισμένον ἐστί, πρὸς μὲν τὰ κατηγορημένα
 μηδὲν ἀπολογεῖσθαι, περὶ δὲ σφῶν αὐτῶν ἕτερα λέ-
 γουτες ἐνίοτε ἕξαπατῶσιν, ὑμῖν ἀποδεικνύντες ὡς στρα-
 τιῶται ἀγαθοὶ εἰσιν, ἢ ὡς πολλὰς τῶν πολεμίων ναῦς
 ἔλαβον τριηραρχήσαντες, ἢ πόλεις πολεμίας οὔσας φίλας
 ἐποίησαν· ἐπεὶ κελεύετε αὐτὸν ἀποδείξαι ὅπου τοσοῦ- 39
 τους τῶν πολεμίων ἀπέκτειναν ὅσους τῶν πολιτῶν, ἢ
 ναῦς ὅπου τοσαύτας ἔλαβον ὅσας αὐτοὶ παρέδοσαν, ἢ
 πόλιν ἣν τινα τοιαύτην προσεκτήσαντο οἷαν τὴν ὑμε-
 τέραν κατεδουλώσαντο. ἀλλὰ γὰρ ὅπλα τῶν πολεμίων 40
 ἐσκύλευσαν τοσαῦτα ὅσα περ ὑμῶν ἀφείλοντο; ἀλλὰ τείχη
 τοιαῦτα εἶλον οἷα τῆς ἑαυτῶν πατρίδος κατέσκαψαν; |
 οἷτινες καὶ τὰ περὶ τὴν Ἀττικὴν φρούρια καθείλον, καὶ
 ὑμῖν ἐδήλωσαν ὅτι οὐδὲ τὸν Πειραιᾶ Λακεδαιμονίων

προσταττόντων περιεῖλον, ἀλλ' ὅτι ἑαυτοῖς τὴν ἀρχὴν οὕτω βεβαιότεραν ἐνόμιζον εἶναι.

- 41 Πολλάκις οὖν ἐθαύμασα τῆς τόλμης τῶν λεγόντων ὑπὲρ αὐτῶν, πλὴν ὅταν ἐνθυμηθῶ ὅτι τῶν αὐτῶν ἐστὶν αὐτούς τε πάντα τὰ κακὰ ἐργάζεσθαι καὶ τοὺς τοιούτους
42 ἐπαινεῖν. οὐ γὰρ νῦν πρῶτον τῷ ὑμετέρῳ πλήθει τὰ ἐναντία ἔπραξεν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν τετρακοσίων ἐν τῷ στρατοπέδῳ ὀλιγαρχίαν καθιστὰς ἔφευγεν ἐξ Ἑλλησπόντου τριῆραρχος καταλιπὼν τὴν ναῦν, μετὰ Ἰατροκλέους καὶ ἐτέρων, ὧν τὰ ὀνόματα οὐδὲν δέομαι λέγειν. ἀφικόμενος δὲ δεῦρο τάναντία τοῖς βουλομένοις δημοκρατίαν εἶναι ἔπραττε. καὶ τούτων μάρτυρας ὑμῖν παρεξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 43 Τὸν μὲν τοίνυν μεταξὺ βίον αὐτοῦ παρήσω· ἐπειδὴ δὲ ἡ ναυμαχία καὶ ἡ συμφορὰ τῇ πόλει ἐγένετο, δημοκρατίας ἔτι οὔσης, ὅθεν τῆς στάσεως ἤρξαν, πέντε ἄνδρες ἔφοροι κατέστησαν ὑπὸ τῶν καλουμένων ἐταίρων, συναγωγεῖς μὲν τῶν πολιτῶν, ἄρχοντες δὲ τῶν συνωμοτῶν, ἐναντία δὲ τῷ ὑμετέρῳ πλήθει πράττοντες· ὧν
44 Ἐρατοσθένης καὶ Κριτίας ἦσαν. οὗτοι δὲ φυλάρχους τε ἐπὶ τὰς φυλακὰς κατέστησαν, καὶ ὅ τι δέοι χειροτονεῖσθαι καὶ οὔστινας χρεῖη ἄρχειν παρήγγελλον, καὶ εἴ τι ἄλλο πράττειν βούλοιντο, κύριοι ἦσαν· οὕτως οὐχ ὑπὸ τῶν πολεμίων μόνον ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τούτων πολιτῶν ὄντων ἐπεβουλευέσθε ὅπως μὴτ' ἀγαθὸν μηδὲν ψηφίσαισθε
45 πολλῶν τε ἐνδεεῖς ἔσεσθε. τοῦτο γὰρ καὶ ἠπίσταντο, ὅτι ἄλλως μὲν οὐχ οἰοί τε ἔσονται περιγενέσθαι, κακῶς δὲ πραττόντων δυνησονται· καὶ ὑμᾶς ἠγοῦντο τῶν παρόντων κακῶν ἐπιθυμοῦντας ἀπαλλαγῆναι περὶ τῶν μελ-
46 λόντων οὐκ ἐνθυμήσεσθαι. ὡς τοίνυν τῶν ἐφόρων ἐγένετο, μάρτυρας ὑμῖν παρεξομαι, ὡς τοὺς τότε συμπράτ-

τουτας (οὐ γὰρ ἂν δυναίμην), ἀλλὰ τοὺς αὐτοῦ Ἑρατο-
σθένους ἀκούσαντας. καίτοι εἰ ἔσωφρόνουν κατεμαρτύ- 47
ρουν ἂν αὐτῶν, καὶ τοὺς διδασκάλους τῶν σφετέρων
ἀμαρτημάτων σφόδρ' ἂν ἐκόλαζον, καὶ τοὺς ὄρκους, εἰ
ἔσωφρόνουν, οὐκ ἂν ἐπὶ μὲν τοῖς τῶν πολιτῶν κακοῖς
πιστοὺς ἐνόμιζον, ἐπὶ δὲ τοῖς τῆς πόλεως ἀγαθοῖς ῥαδίως
παρέβαινον. πρὸς μὲν οὖν τούτους τοσαῦτα λέγω, τοὺς
δὲ μάρτυράς μοι κάλει. Καὶ ὑμεῖς ἀνάβητε.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε. τὸ δὲ τελευταῖον εἰς 48
τὴν ἀρχὴν καταστάς ἀγαθοῦ μὲν οὐδενὸς μετέσχευ, ἄλ-
λων δὲ πολλῶν. καίτοι εἶπερ ἦν ἀνὴρ ἀγαθός, ἐχρῆν
ἂν πρῶτον μὲν μὴ παρανόμως ἀρχειν, ἔπειτα τῇ βουλῇ
αἰνυτὴν γίνεσθαι περὶ τῶν εἰσαγγελιῶν ἀπασῶν, ὅτι
ψευδεῖς εἶεν, καὶ Βάτραχος καὶ Αἰσχυλίδης οὐ τάληθῆ
μηνύουσιν, ἀλλὰ τὰ ὑπὸ τῶν τριάκοντα πλασθέντα εἰς-
αγγέλλουσι, συγκείμενα ἐπὶ τῇ τῶν πολιτῶν βλάβῃ. καὶ 49
μὲν δὴ, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅσοι κακόνοι ἦσαν τῷ ὑμε-
τέρῳ πλήθει, οὐδὲν ἔλαττον εἶχον σιωπῶντες· ἕτεροι
γὰρ ἦσαν οἱ λέγοντες καὶ πράττοντες ὧν οὐχ οἶόν τ' ἦν
μείζω κακὰ γενέσθαι τῇ πόλει. ὅποσοι δ' εὖνοί φασιν
εἶναι, πῶς οὐκ ἐνταῦθα ἔδειξαν, αὐτοί τε τὰ βέλτιστα
λέγοντες καὶ τοὺς ἔξαμαρτάνοντας ἀποτρέποντες;

"Ἴσως δ' ἂν ἔχοι εἰπεῖν ὅτι ἔδεδοίκει, καὶ ὑμῶν τοῦτο 50
ἐνίοις ἱκανὸν ἔσται. ὅπως τοίνυν μὴ φανήσεται ἐν τῷ
λόγῳ τοῖς τριάκοντα ἐναντιούμενος· εἰ δὲ μή, ἐνταυθοῖ
δηλὸς ἔσται ὅτι ἐκεῖνά τε αὐτῷ ἤρεσκε, καὶ τοσοῦτον
ἐδύνατο ὥστε ἐναντιούμενος μηδὲν κακὸν παθεῖν ὑπ'
αὐτῶν. χρῆν δ' αὐτὸν ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ταύ-
την τὴν προθυμίαν εἶχειν, ἀλλὰ μὴ ὑπὲρ Θεραμένους,
ὅς εἰς ὑμᾶς πολλὰ ἐξήμαρτεν. ἀλλ' οὗτος τὴν μὲν πόλιν 51

ἐχθρὸν ἐνόμιζεν εἶναι, τοὺς δ' ὑμετέρους ἐχθροὺς φί-
 λους, ὡς ἀμφοτέρωτα ταῦτα ἐγὼ πολλοῖς τεκμηρίοις παρα-
 στήσω, | καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους διαφορὰς οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν
 ἀλλ' ὑπὲρ ἑαυτῶν γιγνομένης, ὁπότεροι ταῦτα πράξουσιν
 52 καὶ τῆς πόλεως ἄρξουσιν. εἰ γὰρ ὑπὲρ τῶν ἀδικουμέ-
 νων ἐστασίαζον, ποῦ κάλλιον ἂν ἦν ἀνδρὶ ἄρχοντι, ἢ
 Θρασυβούλου Φυλῆν κατειληφότος, τότε ἐπιδειξασθαι
 τὴν αὐτοῦ εὖνοιαν; ὁ δ' ἀντὶ τοῦ ἐπαγγεῖλασθαι τι ἢ
 πράξαι ἀγαθὸν πρὸς τοὺς ἐπὶ Φυλῆ, ἐλθὼν μετὰ τῶν
 συναρχόντων εἰς Σαλαμίνα καὶ Ἐλευσῖνάδε τριακοσίους
 τῶν πολιτῶν ἀπήγαγεν εἰς τὸ δεσμοτήριον, καὶ μὲν ψή-
 53 φω αὐτῶν ἀπάντων θάνατον κατεψηφίσατο. ἐπειδὴ δὲ εἰς
 τὸν Πειραιᾶ ἦλθομεν καὶ αἱ ταραχαὶ γεγενημέναι ἦσαν
 καὶ περὶ τῶν διαλλαγῶν οἱ λόγοι ἐγίνοντο, πολλὰς ἐκά-
 τεροι ἐλπίδας εἶχομεν πρὸς ἀλλήλους ἔσεσθαι ὡς ἀμφο-
 τεροὶ ἐδείξαμεν. οἱ μὲν γὰρ ἐκ Πειραιῶς κρείττους ὄντες
 54 εἶασαν αὐτοὺς ἀπελθεῖν· οἱ δὲ εἰς τὸ ἄστυ ἐλθόντες τοὺς
 μὲν τριάκοντα ἐξέβαλον πλὴν Φεΐδωνος καὶ Ἐρατοσθέ-
 νους, ἄρχοντας δὲ τοὺς ἐκείνοις ἐχθίστους εἴλοντο,
 ἡγούμενοι δικαίως ἂν ὑπὸ τῶν αὐτῶν τοὺς τε τριάκοντα
 55 μισεῖσθαι καὶ τοὺς ἐν Πειραιεὶ φιλεῖσθαι. τούτων τοί-
 νυν Φεΐδων ὁ τῶν τριάκοντα γενόμενος καὶ Ἰπποκλῆς
 καὶ Ἐπιχάρης ὁ Λαμπρεὺς καὶ ἕτεροι οἱ δοκοῦντες εἶναι
 ἐναντιώτατοι Χαρικλεῖ καὶ Κριτία καὶ τῇ ἐκείνων ἐται-
 56 ρεῖα ἐπειδὴ αὐτοὶ εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, πολὺ μείζω
 στάσιν καὶ πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐν Πειραιεὶ τοῖς ἐξ ἄστεος
 57 ἐποίησαν· οἷς καὶ φανερῶς ἐπεδείξαντο ὅτι οὐχ ὑπὲρ τῶν
 ἐν Πειραιεὶ οὐδ' ὑπὲρ τῶν ἀδίκως ἀπολλυμένων ἐστα-
 σίαζον, οὐδ' οἱ τεθνεῶτες αὐτοὺς ἐλύπουν, οὐδ' οἱ μέλ-
 λοντες ἀποθανεῖσθαι, ἀλλ' οἱ μείζον δυνάμενοι καὶ θᾶσ-
 57 σον πλουτοῦντες. λαβόντες γὰρ τὰς ἀρχὰς καὶ τὴν πόλιν
 ἀμφοτέροις ἐπολέμουν, τοῖς τε τριάκοντα πάντα κακὰ

εἰργασμένοις καὶ ὑμῖν πάντα κακὰ πεπονθόσι. καίτοι τοῦτο πᾶσι δῆλον ἦν, ὅτι εἰ μὲν ἐκεῖνοι ἀδίκως ἔφευγον, ὑμεῖς δικαίως, εἰ δ' ὑμεῖς ἀδίκως, οἱ τριάκοντα δικαίως· οὐ γὰρ δὴ ἑτέρων ἔργων αἰτίαν λαβόντες ἐκ τῆς πόλεως ἐξέπεσον, ἀλλὰ τούτων. ὥστε σφόδρα χρηὶ ὀργίζεσθαι, 58 ὅτι Φείδων αἰρεθεὶς ὑμᾶς διαλλάξαι καὶ καταγαγεῖν τῶν αὐτῶν ἔργων Ἐρατοσθένει μετεῖχε καὶ τῇ αὐτῇ γνώμῃ τοὺς μὲν κρείττους αὐτῶν δι' ὑμᾶς κακῶς ποιεῖν ἔτοιμος ἦν, ὑμῖν δὲ ἀδίκως φεύγουσιν οὐκ ἠθέλησεν ἀποδοῦναι τὴν πόλιν, ἀλλ' ἐλθὼν εἰς Λακεδαιμόνα ἐπειθεν αὐτοὺς στρατεύεσθαι, διαβάλλων ὅτι Βοιωτῶν ἡ πόλις ἔσται, καὶ ἄλλα λέγων οἷς ᾤετο πείσειν μάλιστα. οὐ δυνάμενος 59 δὲ τούτων τυχεῖν, εἶτε καὶ τῶν ἱερῶν ἐμποδῶν ὄντων εἶτε καὶ αὐτῶν οὐ βουλομένων, ἑκατὸν τάλαντα ἐδανείσατο, ἵνα ἔχοι ἐπικούρους μισθοῦσθαι. καὶ Λύσανδρον ἄρχοντα ἠτήσατο, εὐνούστατον μὲν ὄντα τῇ ὀλιγαρχίᾳ, κακονούστατον δὲ τῇ πόλει, μισοῦντα δὲ μάλιστα τοὺς ἐν Πειραιεῖ. μισθωσάμενοι δὲ πάντας ἀνθρώπους ἐπ' 60 ὀλέθρῳ τῆς πόλεως, καὶ πόλεις ἐπάγοντες, καὶ τελευτῶντες Λακεδαιμονίους καὶ τῶν συμμάχων ὁπόσους ἐδύναντο πείσαι, οὐ διαλλάξαι ἀλλ' ἀπολέσαι παρεσκευάζοντο τὴν πόλιν εἰ μὴ δι' ἄνδρας ἀγαθοὺς, οἷς ὑμεῖς δηλώσατε παρὰ τῶν ἐχθρῶν δίκην λαβόντες, ὅτι καὶ ἐκείνοις χάριν ἀποδώσετε. ταῦτα δὲ ἐπίστασθε μὲν καὶ 61 αὐτοί, καὶ οἶδ' ὅτι οὐ δεῖ μάρτυρας παρασχέσθαι· ὁμως δέ· ἐγὼ τε γὰρ δέομαι ἀναπαύεσθαι, ὑμῶν τ' ἐνίοις ἠδιδον ὡς πλείστων τοὺς αὐτοὺς λόγους ἀκούειν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Φέρε δὴ καὶ περὶ Θηραμένους ὡς ἂν δύναμαι 62 δια βραχυτάτων διδάξω. δέομαι δ' ὑμῶν ἀκοῦσαι ὑπὲρ τ' ἔμμαντοῦ καὶ τῆς πόλεως. καὶ μηδεὺν τοῦτο παραστῆ,

ὡς Ἐρατοσθένους κινδυνεύοντος Θηραμένους κατηγο-
 ρῶ· πυνθάνομαι γὰρ ταῦτα ἀπολογήσεσθαι αὐτόν, ὅτι
 63 ἐκεῖνῳ φίλος ἦν καὶ τῶν αὐτῶν ἔργων μετεῖχε. καίτοι
 σφόδρ' ἂν αὐτὸν οἶμαι | μετὰ Θεμιστοκλέους πολιτευό-
 μενον προσποιεῖσθαι πράττειν ὅπως οἰκοδομηθήσεται
 τὰ τεῖχη, ὁπότε καὶ μετὰ Θηραμένους ὅπως καθαιρεθή-
 σεται. οὐ γὰρ μοι δοκοῦσιν ἴσου ἄξιοι γεγενῆσθαι· ὁ μὲν
 γὰρ Λακεδαιμονίων ἀκόντων ἄκοδόμησεν αὐτά, οὗτος
 64 δὲ τοὺς πολίτας ἔξαπατήσας καθείλε. περιέστηκεν οὖν
 τῇ πόλει τὸνναντίον ἢ ὡς εἰκὸς ἦν. ἄξιον μὲν γὰρ καὶ
 τοὺς φίλους τοὺς Θηραμένους προσαπολωλέναι, πλὴν εἴ-
 τις ἐτύγχανεν ἐκεῖνῳ τὰναντία πράττων· νῦν δὲ ὄρω τάς
 τε ἀπολογίας εἰς ἐκεῖνον ἀναφερομένας, τοὺς τ' ἐκεῖνῳ
 συνόντας τιμᾶσθαι πειρωμένους, ὥσπερ πολλῶν ἀγα-
 65 θῶν αἰτίου ἀλλ' οὐ μεγάλων κακῶν γεγεννημένου. ὃς
 πρῶτον μὲν τῆς προτέρας ὀλιγαρχίας αἰτιώτατος ἐγέν-
 νετο, πείσας ὑμᾶς τὴν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων πολιτείαν
 ἐλέσθαι. καὶ ὁ μὲν πατὴρ αὐτοῦ τῶν προβούλων ὦν
 ταῦτ' ἔπραττεν, αὐτὸς δὲ δοκῶν εὐνούστατος εἶναι τοῖς
 66 πράγμασι στρατηγὸς ὑπ' αὐτῶν ἠρέθη. καὶ ἕως μὲν ἐτι-
 μάτο, πιστὸν ἑαυτὸν παρεῖχεν· ἐπειδὴ δὲ Πείσανδρον
 μὲν καὶ Κάλλαισχρον καὶ ἑτέρους ἑώρα προτέρους αὐτοῦ
 γινομένους, τὸ δὲ ὑμέτερον πλῆθος οὐκέτι βουλόμενον
 67 τούτων ἀκροᾶσθαι, τότε ἤδη διὰ τε τὸν πρὸς ἐκείνους
 φθόνον καὶ τὸ παρ' ὑμῶν δέος μετέσχε τῶν Ἀριστοκρά-
 68 τος ἔργων. βουλόμενος δὲ τῷ ὑμετέρῳ πλήθει δοκεῖν
 πιστὸς εἶναι Ἀντιφῶντα καὶ Ἀρχεπτόλεμον φιλτάτους
 ὄντας αὐτῷ κατηγορῶν ἀπέκτεινεν, εἰς τοσοῦτον δὲ κα-
 κίας ἤλθεν, ὥστε ἅμα μὲν διὰ τὴν πρὸς ἐκείνους πίστιν
 ὑμᾶς κατεδουλώσατο, διὰ δὲ τὴν πρὸς ὑμᾶς τοὺς φίλους
 ἀπώλεσε. τιμώμενος δὲ καὶ τῶν μεγίστων ἀξιούμενος,
 αὐτὸς ἐπαγγειλάμενος σώσειν τὴν πόλιν αὐτὸς ἀπώλεσε,

φύσικων πράγμα εὐρηκέναι μέγα καὶ πολλοῦ ἄξιον. ὑπέ-
 σχετο δὲ εἰρήνην ποιήσειν μήτε ὄμηρα δούς μήτε τὰ τείχη
 καθελῶν μήτε τὰς ναῦς παραδούς· ταῦτα δὲ εἰπεῖν μὲν
 οὐδενὶ ἠθέλησεν, ἐκέλευσε δὲ αὐτῷ πιστεύειν. ὑμεῖς δέ, 69
 ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πραττούσης μὲν τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ
 βουλῆς σωτήρια, ἀντιλεγόντων δὲ πολλῶν Θηραμένει,
 εἰδότες δὲ ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι τῶν πολεμίων ἔνε-
 κεν τὰ πόρροητα ποιοῦνται, ἐκεῖνος δ' ἐν τοῖς αὐτοῦ πο-
 λίταις οὐκ ἠθέλησεν εἰπεῖν ταῦτα ἄ πρὸς τοὺς πολεμίους
 ἔμελλεν εἶρεῖν, ὅμως ἐπετρέψατε αὐτῷ πατρίδα καὶ παῖ-
 δας καὶ γυναῖκας καὶ ὑμᾶς αὐτούς. ὁ δὲ ὦν μὲν ὑπέσχετο 70
 οὐδὲν ἔπραξεν, οὕτως δὲ ἐνετεθύμητο ὡς χορὴ μικρὰν καὶ
 ἴσθινῃ γενέσθαι τὴν πόλιν, ὥστε περὶ ὧν οὐδεὶς πώ-
 ποτε οὔτε τῶν πολεμίων ἐμνήσθη οὔτε τῶν πολιτῶν
 ἤλπισε, ταῦθ' ὑμᾶς ἔπεισε πράξαι, οὐκ ὑπὸ Λακεδαι-
 μονίων ἀναγκαζόμενος, ἀλλ' αὐτὸς ἐκείνοις ἐπαγγελλό-
 μενος, τοῦ τε Πειραιῶς τὰ τείχη περιελεῖν καὶ τὴν ὑπάρ-
 χουσαν πολιτείαν καταλῦσαι, εὖ εἰδὼς ὅτι, εἰ μὴ πασῶν
 τῶν ἐλπίδων ἀποστερηθῆσεσθε, ταχεῖαν παρ' αὐτοῦ τὴν
 τιμωρίαν κομιεῖσθε. καὶ τὸ τελευταῖον, ὦ ἄνδρες δικα- 71
 σταί, οὐ πρότερον εἶασε τὴν ἐκκλησίαν γενέσθαι, ἕως
 ὁ λεγόμενος ὑπ' ἐκείνων καιρὸς ἐπιμελῶς ὑπ' αὐτοῦ ἐτη-
 ρήθη, καὶ μετεπέμψατο μὲν τὰς μετὰ Λυσάνδρου ναῦς
 ἐκ Σάμου, ἐπεδήμησε δὲ τὸ τῶν πολεμίων στρατόπεδον.
 τότε δὲ τούτων ὑπαρχόντων, καὶ παρόντων Λυσάνδρου 72
 καὶ Φιλοχάρους καὶ Μιλτιάδου, περὶ τῆς πολιτείας τὴν
 ἐκκλησίαν ἐποίουν, ἵνα μήτε ῥήτωρ αὐτοῖς μηδεὶς ἐναν-
 τιόητο μηδὲ ἀπειλοῖ, ὑμεῖς τε μὴ τὰ τῇ πόλει συμφέροντα
 ἔλοισθε, ἀλλὰ τὰ κείνοις δοκοῦντα ψηφίσαισθε. ἀναστὰς 73
 δὲ Θηραμένης ἐκέλευσεν ὑμᾶς τριάκοντα ἀνδράσιν ἐπι-
 τρέψαι τὴν πόλιν, καὶ τῇ πολιτείᾳ χρῆσθαι ἣν Δρακον-
 τίδης ἀπέφαινε. ὑμεῖς δ' ὅμως καὶ οὕτω διακείμενοι

ἐθορυβεῖτε ὡς οὐ ποιήσונτες ταῦτα· ἐγινώσκετε γὰρ ὅτι
 περὶ δουλείας καὶ ἐλευθερίας ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐξεκλη-
 74 σιάζεσθε. Θηραμένης δέ, ὧ ἄνδρες δικασταί, (καὶ τούτων
 60 ὑμᾶς αὐτοὺς | μάρτυρας παρέξομαι) εἶπεν ὅτι οὐδὲν
 αὐτῷ μέλοι τοῦ ὑμετέρου θορύβου, ἐπειδὴ πολλοὺς μὲν
 Ἀθηναίων εἰδείη τοὺς τὰ ὅμοια πράττοντας αὐτῷ, δο-
 κοῦντα δὲ Λυσάνδρῳ καὶ Λακεδαιμονίοις λέγοι. μετ'
 ἐκείνου δὲ Λύσανδρος ἀναστὰς ἄλλα τε πολλὰ εἶπε καὶ
 ὅτι παρασπόνδους ὑμᾶς ἔχοι, καὶ ὅτι οὐ περὶ πολιτείας
 ὑμῖν ἔσται ἀλλὰ περὶ σωτηρίας, εἰ μὴ ποιήσεθ' ἢ Θηρα-
 75 μένης κελεύει. τῶν δ' ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὅσοι ἄνδρες ἀγαθοὶ
 ἦσαν, γνόντες τὴν παρασκευὴν καὶ τὴν ἀνάγκην, οἱ μὲν
 αὐτοῦ μένοντες ἡσυχίαν ἤγον, οἱ δὲ ὄχοντο ἀπιόντες,
 τοῦτο γοῦν σφίσι αὐτοῖς συνειδότες, ὅτι οὐδὲν κακὸν
 τῇ πόλει ἐψηφίσαντο· ὀλίγοι δὲ τινες καὶ πονηροὶ καὶ
 κακῶς βουλευόμενοι τὰ προσταχθέντα ἐχειροτόνησαν.
 76 παρηγγέλλετο γὰρ αὐτοῖς δέκα μὲν οὓς Θηραμένης ἀπέ-
 δεῖξε χειροτονῆσαι, δέκα δὲ οὓς οἱ καθεστηκότες ἔφοροι
 κελεύοιεν, δέκα δ' ἐκ τῶν παρόντων· οὕτω γὰρ τὴν
 ὑμετέραν ἀσθενείαν ἐώρων καὶ τὴν αὐτῶν δύναμιν ἠπί-
 σταντο, ὥστε πρότερον ἤδεσαν τὰ μέλλοντα ἐν τῇ ἐκ-
 77 κλησίᾳ πραχθήσεσθαι. ταῦτα δὲ οὐκ ἐμοὶ δεῖ πιστεῦσαι,
 ἀλλὰ ἐκείνῳ· πάντα γὰρ τὰ ὑπ' ἐμοῦ εἰρημένα ἐν τη
 βουλῇ ἀπολογούμενος ἔλεγεν, ὄνειδίζων μὲν τοῖς φεύ-
 65 γουσιν, ὅτι δι' αὐτὸν κατέλθοιεν, οὐδὲν φροντιζόντων
 Λακεδαιμονίων, ὄνειδίζων δὲ τοῖς τῆς πολιτείας μετέ-
 χουσιν ὅτι πάντων τῶν πεπραγμένων τοῖς εἰρημένοις
 81 τρόποις ὑπ' ἐμοῦ αὐτὸς αἴτιος γεγεννημένος τοιούτων
 τυγχάνοι, πολλὰς πίστεις αὐτὸς ἔργῳ δεδωκὼς καὶ παρ'
 78 ἐκείνων ὄρκους εἰληφώς. καὶ τοσοῦτων καὶ ἐτέρων κα-
 κῶν καὶ αἰσχυρῶν καὶ πάλαι καὶ νεωστὶ καὶ μικρῶν καὶ
 μεγάλων αἰτίου γεγεννημένου τολμήσουσιν αὐτοὺς φέ-

λους ὄντας ἀποφαίνειν, οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν ἀποθανόντος
Θηραμένους ἀλλ' ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ πονηρίας, καὶ δικαίως
μὲν ἐν ὀλιγαρχίᾳ δίκην δόντος (ἤδη γὰρ αὐτὴν κατέ-
λυσε), δικαίως δ' ἂν ἐν δημοκρατίᾳ· δις γὰρ ὑμᾶς κατε-
δουλώσατο, τῶν μὲν παρόντων καταφρονῶν, τῶν δὲ
ἀπόντων ἐπιθυμῶν, καὶ τῷ καλλίστῳ ὀνόματι χρώμενος
δεινοτάτων ἔργων διδάσκαλος καταστάς.

Περὶ μὲν τολύου Θηραμένους ἱκανά μοί ἐστι τὰ 79
κατηγορημένα· ἦκει δ' ὑμῖν ἐκεῖνος ὁ καιρός, ἐν ᾧ δεῖ
συγγνώμην καὶ ἔλεον μὴ εἶναι ἐν ταῖς ὑμετέροις γνώ-
μαις, ἀλλὰ παρὰ Ἐρατοσθένους καὶ τῶν τουτουῖ συναρ-
χόντων δίκην λαβεῖν, μηδὲ μαχομένους [μὲν] κρείττους
εἶναι τῶν πολεμίων, ψηφίζομένους δὲ ἥττους τῶν ἐχ-
θρῶν. μηδ' ὧν φασι μέλλειν πράξειν πλείω χάριν αὐ- 80
τοῖς ἴστε, ἢ ὧν ἐποίησαν ὀργίζεσθε· μηδ' ἀποῦσι μὲν
τοῖς τριάκοντα ἐπιβουλεύετε, παρόντας δ' ἀφῆτε· μηδὲ
τῆς τύχης, ἢ τούτους παρέδωκε τῇ πόλει, κάκιον ὑμῖν
κῦτοῖς βοηθήσητε.

Κατηγοροῦνται δὴ Ἐρατοσθένους καὶ τῶν τούτου φί- 81
λων, οἷς τὰς ἀπολογίας ἀνοίσει καὶ μεθ' ὧν αὐτῷ ταῦτα
πέπρακται. ὁ μέντοι ἀγῶν οὐκ ἐξ ἴσου τῇ πόλει καὶ Ἐρα-
τοσθένει· οὗτος μὲν γὰρ κατήγορος καὶ δικαστὴς αὐτὸς
ἦν τῶν κρινομένων, ἡμεῖς δὲ νυνὶ εἰς κατηγορίαν καὶ
ἀπολογίαν καθέσταμεν. καὶ οὗτοι μὲν τοὺς οὐδὲν ἀδι- 82
κοῦντας ἀκρίτους ἀπέκτειναν, ὑμεῖς δὲ τοὺς ἀπολέσαν-
τας τὴν πόλιν κατὰ τὸν νόμον ἀξιοῦτε κρίνειν, παρ' ὧν
οὐδ' ἂν παρανόμως βουλόμενοι δίκην λαμβάνειν ἀξίαν
τῶν ἀδικημάτων ὧν τὴν πόλιν ἠδικήκασι λάβοιτε. τί
γὰρ ἂν παθόντες δίκην τὴν ἀξίαν εἶησαν τῶν ἔργων
δεδωκότες; πότερον εἰ αὐτοὺς ἀποκτείνετε καὶ τοὺς 83
παῖδας αὐτῶν, ἱκανὴν ἂν τοῦ φόνου δίκην λάβοιμεν,
ὧν οὗτοι πατέρας καὶ υἱεῖς καὶ ἀδελφοὺς ἀκρίτους ἀπέ-

κτειναν; ἀλλὰ γὰρ εἰ τὰ χρήματα τα φανερὰ δημεύσαίτε, καλῶς ἂν ἔχοι ἢ τῇ πόλει, ἣς οὗτοι πολλὰ εἰλήφασιν, ἢ
 84 τοῖς ἰδιώταις, ὧν οἰκίας ἐξεπόρθησαν; ἐπειδὴ τοίνυν πάντα ποιοῦντες δίκην παρ' αὐτῶν οὐκ ἂν δύνασθε λαβεῖν, πῶς οὐκ αἰσχρὸν ὑμῖν καὶ ἠντινοῦν ἀπολιπεῖν, ἠντινά τις βούλοιο παρὰ τούτων | λαμβάνειν; πᾶν δ' ἂν μοι δοκεῖ τολμησαί, ὅστις νυνὶ οὐχ ἐτέρων ὄντων τῶν δικαστῶν ἀλλ' αὐτῶν τῶν κακῶς πεπονθότων, ἡμεῖ ἀπολογησόμενος πρὸς αὐτοὺς τοὺς μάρτυρας τῆς τούτου πονηρίας· τοσοῦτον ἢ ὑμῶν καταπεφρόνηκεν ἢ ἐτέ-
 85 ροις πεπίστευκεν. ὧν ἀμφοτέρων ἄξιον ἐπιμεληθῆναι, ἐνθυμουμένους ὅτι οὗτ' ἂν ἐκεῖνα ἐδύναντο ποιεῖν μὴ ἐτέρων συμπραττόντων οὗτ' ἂν νῦν ἐπεχείρησαν ἐλθεῖν μὴ ὑπὸ τῶν αὐτῶν οἰόμενοι σωθήσεσθαι, οἱ οὐ τούτοις ἠκουσι βοηθήσοντες, ἀλλὰ ἠγούμενοι πολλὴν ἄδειαν σφίσι εἶσεσθαι τῶν [τε] πεπραγμένων καὶ τοῦ λοιποῦ ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωνται, εἰ τοὺς μεγίστων κακῶν αἰτίους λαβόντες ἀφήσετε.

86 Ἄλλὰ καὶ τῶν ξυνερούντων αὐτοῖς ἄξιον θαυμάζειν, πότερον ὡς καλοὶ κάγαθοὶ αἰτήσονται, τὴν αὐτῶν ἀρετὴν πλείονος ἀξίαν ἀποφαίνοντες τῆς τούτων πονηρίας· ἐβουλόμην μὲντ' ἂν αὐτοὺς οὕτω προθύμους εἶναι σώζειν τὴν πόλιν, ὥσπερ οὗτοι ἀπολλύναι· ἢ ὡς δεινοὶ λέγειν ἀπολογήσονται καὶ τὰ τούτων ἔργα πολλοῦ ἄξια ἀποφανοῦσιν. ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν οὐδεὶς αὐτῶν οὐδὲ τὰ δίκαια πώποτε ἐπεχείρησεν εἰπεῖν.

87 Ἄλλὰ τοὺς μάρτυρας ἄξιον ἰδεῖν, οἱ τούτοις μαρτυροῦντες αὐτῶν κατηγοροῦσι, σφόδρα ἐπιλήσμονας καὶ εὐήθεις νομίζοντες ὑμᾶς εἶναι, εἰ διὰ μὲν το ὑμέτερον πλῆθος ἀδεῶς ἠγοῦνται τοὺς τριάκοντα σώσειν, διὰ δὲ Ἐρατοσθένην καὶ τοὺς συνάρχοντας αὐτοῦ δεινὸν
 88 ἦν καὶ τῶν τεθνεώτων ἐπ' ἐκφορὰν ἐλθεῖν. καίτοι οὗτοι

μὲν σωθέντες πάλιν ἂν δύναιτο τὴν πόλιν ἀπολέσαι· ἐκείνοι δέ, οὓς οὗτοι ἀπώλεσαν, τελευτήσαντες τὸν βίον πέρας ἔχουσι τῆς παρὰ τῶν ἐχθρῶν τιμωρίας. οὐκ οὖν δεινὸν εἰ τῶν μὲν ἀδίκως τεθνεώτων οἱ φίλοι συναπώλυντο, αὐτοῖς δὲ τοῖς τὴν πόλιν ἀπολέσασιν δῆπου ἐπ' ἐκφορὰν πολλοὶ ἤξουσιν, ὅποτε βοηθεῖν τοσοῦτοι παρασκευάζονται; καὶ μὲν δὴ πολλῶ ῥάδιον ἠγοῦμαι εἶναι ὑπὲρ 89 ὧν ὑμεῖς ἐπάσχετε ἀντειπεῖν, ἢ ὑπὲρ ὧν οὗτοι πεποιήκασιν ἀπολογήσασθαι. καίτοι λέγουσιν ὡς Ἐρατοσθένει ἐλάχιστα τῶν τριάκοντα κακὰ εἴργασται, καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸν ἀξιοῦσι σωθῆναι· ὅτι δὲ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων πλειστα εἰς ὑμᾶς ἐξημάρτηκεν, οὐκ οἴονται χρῆναι αὐτὸν ἀπολέσθαι. ὑμεῖς δὲ δείξατε ἦν τινα γνώμην ἔχετε 90 περὶ τῶν πραγμάτων. εἰ μὲν γὰρ τούτου καταψηφισθε, δῆλοι ἔσεσθε ὡς ὀργιζόμενοι τοῖς πεπραγμένοις· εἰ δὲ ἀποψηφισθε, ὀφθῆσεσθε τῶν αὐτῶν ἔργων ἐπιθυμηταὶ τούτοις ὄντες, καὶ οὐχ ἔξετε λέγειν ὅτι τὰ ὑπὸ τῶν τριάκοντα προσταχθέντα ἐποιεῖτε· νυνὶ μὲν γὰρ οὐδεὶς ὑμᾶς 91 ἀναγκάζει παρὰ τὴν ὑμετέραν γνώμην ἀποψηφίσασθαι. ὥστε συμβουλεύω μὴ τούτων ἀποψηφισαμένους ὑμῶν αὐτῶν καταψηφίσασθαι. μὴδ' οἴεσθε κρύβδην εἶναι τὴν ψῆφον· φανερὰν γὰρ τῇ πόλει τὴν ὑμετέραν γνώμην ποιήσετε.

Βούλομαι δὲ ὀλίγα ἐκατέρους ἀναμνήσας καταβαί- 92 νειν, τοὺς τε ἐξ ἄστεος καὶ τοὺς ἐκ Πειραιῶς, ἵνα τὰς ὑμῖν διὰ τούτων γεγενημένας συμφορὰς παραδείγματα ἔχοντες τὴν ψῆφον φέρητε. καὶ πρῶτον μὲν ὅσοι ἐξ ἄστεός ἐστε, σκέψασθε ὅτι ὑπὸ τούτων οὕτω σφόδρα ἤρχεσθε, ὥστε ἀδελφοῖς καὶ υἱέσι καὶ πολίταις ἠναγκάζεσθε πολεμεῖν τοιοῦτον πόλεμον, ἐν ᾧ ἠττηθέντες μὲν τοῖς νικήσασιν τὸ ἴσον ἔχετε, νικήσαντες δ' ἂν τούτοις ἐδουλεύετε. καὶ τοὺς ἰδίους οἴκους οὗτοι μὲν [ἂν] ἐκ τῶν 93

πραγμάτων μεγάλους ἐκτήσαντο, ὑμεῖς δὲ διὰ τὸν πρὸς ἀλλήλους πόλεμον ἐλάττους ἔχετε· συνωφελεῖσθαι μὲν γὰρ ὑμᾶς οὐκ ἤξιουν, συνδιαβάλλεσθαι δ' ἠνάγκαζον, εἰς τοσοῦτον ὑπεροψίας ἐλθόντες ὥστε οὐ τῶν ἀγαθῶν κοινούμενοι πιστοὺς ὑμᾶς ἐκτῶντο, ἀλλὰ τῶν ὄνειδῶν

94 μεταδιδόντες εὖνους ᾤοντο εἶναι. ἀνθ' ὧν ὑμεῖς νῦν ἐν τῷ θαρραλέῳ ὄντες, καθ' ὅσον δύνασθε, καὶ ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν καὶ ὑπὲρ τῶν ἐκ Πειραιῶς τιμωρήσασθε, ἐνθυμηθέντες μὲν ὅτι ὑπὸ τούτων πονηροτάτων ὄντων ἤρχεσθε, ἐνθυμηθέντες δὲ ὅτι μετ' ἀνδρῶν νῦν ἀρίστων πολιτεύεσθε καὶ τοῖς πολεμίοις μάχεσθε καὶ περὶ τῆς πόλεως βουλευέσθε, ἀναμνησθέντες δὲ τῶν ἐπικούρων, οὓς οὗτοι φύλακας τῆς σφετέρως ἀρχῆς καὶ τῆς ὑμετέρας

95 δουλείας εἰς τὴν ἀκρόπολιν κατέστησαν. καὶ πρὸς ὑμᾶς μὲν ἔτι πολλῶν ὄντων εἰπεῖν τοσαῦτα λέγω. ὅσοι δ' ἐκ Πειραιῶς ἐστε, πρῶτον μὲν τῶν ὀπλων ἀναμνήσθητε, ὅτι πολλὰς μάχας ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ μαχεσάμενοι οὐχ ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀλλ' ὑπὸ τούτων εἰρήνης οὔσης ἀφηρέθητε τὰ ὄπλα, ἔπειθ' ὅτι ἐξεκηρύχθητε μὲν ἐκ τῆς πόλεως, ἣν ὑμῖν οἱ πατέρες παρέδοσαν, φεύγοντας δὲ ὑμᾶς

96 ἐκ τῶν πόλεων ἐξητοῦντο. ἀνθ' ὧν ὀργίσθητε μὲν ὥσπερ ὅτ' ἐφεύγετε, ἀναμνήσθητε δὲ καὶ τῶν ἄλλων κακῶν ἀπεπόνθατε ὑπ' αὐτῶν, οἱ τοὺς μὲν ἐκ τῆς ἀγορᾶς τοὺς δ' ἐκ τῶν ἱερῶν συναρπάζοντες βιαίως ἀπέκτειναν, τοὺς δὲ ἀπὸ τέκνων καὶ γονέων καὶ γυναικῶν ἀφέλκοντες φονέας αὐτῶν ἠνάγκασαν γενέσθαι καὶ οὐδὲ ταφῆς τῆς νομιζομένης εἶδσαν τυχεῖν, ἡγούμενοι τὴν αὐτῶν ἀρχὴν βε-

97 βαιοτέραν εἶναι τῆς παρὰ τῶν θεῶν τιμωρίας. ὅσοι δὲ τὸν θάνατον διέφυγον, πολλαχοῦ κινδυνεύσαντες καὶ εἰς πολλὰς πόλεις πλανηθέντες καὶ πανταχόθεν ἐκκηρυττόμενοι, ἐνδεεῖς ὄντες τῶν ἐπιτηδείων, οἱ μὲν ἐν πολεμίᾳ τῇ πατρίδι τοὺς παῖδας καταλιπόντες, οἱ δ' ἐν

ξένη γῆ, πολλῶν ἐναντιουμένων ἤλθετε εἰς τὸν Πειραιᾶ. πολλῶν δὲ καὶ μεγάλων κινδύνων ὑπαρξάντων ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι τοὺς μὲν ἠλευθερώσατε, τοὺς δ' εἰς τὴν πατρίδα κατηγάγετε. εἰ δὲ ἐδυστυχήσατε καὶ τούτων 98 ἡμάρτετε, αὐτοὶ μὲν ἂν δείσαντες ἐφεύγετε μὴ πάθητε τοιαῦτα οἷα καὶ πρότερον, καὶ οὐτ' ἂν ἱερὰ οὔτε βωμοὶ ὑμᾶς ἀδικουμένους διὰ τοὺς τούτων τρόπους ὠφέλησαν, ἃ καὶ τοῖς ἀδικουῦσι σωτήρια γίνεται· οἱ δὲ παῖδες ὑμῶν, ὅσοι μὲν ἐνθάδε ἦσαν, ὑπὸ τούτων ἂν ὑβρίζοντο, οἱ δ' ἐπὶ ξένης μικρῶν ἂν ἔνεκα συμβολαίων ἐδούλευον ἐρημῶν τῶν ἐπικουρησόντων.

Ἄλλὰ γὰρ οὐ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι βούλομαι λέγειν, 99 τὰ πραχθέντα ὑπὸ τούτων οὐ δύναμενος εἰπεῖν· οὐδὲ γὰρ ἐνὸς κατηγόρου οὐδὲ δυοῖν ἔργον ἐστίν, ἀλλὰ πολλῶν. ὅμως δὲ τῆς ἐμῆς προθυμίας [οὐδὲν] ἐλλέλειπται, ὑπὲρ τε τῶν ἱερῶν, ἃ οὗτοι τὰ μὲν ἀπέδοντο τὰ δ' εἰσιόντες ἐμίαινον, ὑπὲρ τε τῆς πόλεως, ἣν μικρὰν ἐποίουν, ὑπὲρ τε τῶν νεωρίων, ἃ καθείλον, καὶ ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων, οἷς ὑμεῖς, ἐπειδὴ ζῶσιν ἐπαμῦναι οὐκ ἠδύνασθε, ἀποθανοῦσι βοηθήσατε. οἶμαι δ' αὐτοὺς ἡμῶν¹⁰⁰ τε ἀκροᾶσθαι καὶ ὑμᾶς εἶσεσθαι τὴν ψῆφον φέροντας, ἡγουμένους, ὅσοι μὲν ἂν τούτων ἀποψηφίσθησθε, αὐτῶν θάνατον καταψηφιεῖσθαι, ὅσοι δ' ἂν παρὰ τούτων δίκην λάβωσιν, ὑπὲρ αὐτῶν τὰς τιμωρίας πεποιημένους.

Παύσομαι κατηγορῶν. ἀκηκόατε, ἐωράκατε, πεπόνθατε, ἔχετε. δικάζετε.

13.

ΚΑΤΑ ΑΓΟΡΑΤΟΥ [ΕΝΔΕΙΞΕΩΣ].

Προσῆκει μὲν, ὡς ἄνδρες δικασταί, πᾶσιν ὑμῖν τιμωρεῖν ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν οἱ ἀπέθανον εὖνοι ὄντες

τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, προσήκει δὲ κάμοι οὐχ ἥκιστα·
 κηδεστῆς γάρ μοι ἦν Διονυσόδωρος καὶ ἀνεψιός. τυγχά-
 νει οὖν ἐμοὶ ἢ αὐτῇ ἔχθρα πρὸς Ἀγοράτου τουτονὶ καὶ
 τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ ὑπάρχουσα· ἐπραξε γὰρ οὗτος
 2 τοιαῦτα, δι' ἃ ὑπ' ἐμοῦ νυνὶ εἰκότως μισεῖται, ὑπὸ τε
 ὑμῶν, ἂν θεὸς θέλῃ, | δικαίως τιμωρηθήσεται. Διονυ-
 σόδωρον γὰρ τὸν κηδεστὴν τὸν ἐμὸν καὶ ἑτέρους πολ-
 λούς, ὧν δὴ τὰ ὀνόματα ἀκούσεσθε, ἄνδρας ὄντας ἀγα-
 θοὺς περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον, ἐπὶ τῶν τριάκοντα
 ἀπέκτεινε, μηνυτῆς κατ' ἐκείνων γενόμενος. ποιήσας
 δὲ ταῦτα ἐμὲ μὲν ἰδίᾳ καὶ ἕκαστον τῶν προσηκόντων
 3 μεγάλα ἐξημίωσε, τὴν δὲ πόλιν κοινῇ πᾶσαν τοιούτων
 ἀνδρῶν ἀποστερήσας οὐ μικρά, ὡς ἐγὼ νομίζω, ἔβλα-
 ψεν. ἐγὼ οὖν, ἄνδρες δικασταί, δίκαιον καὶ ὄσιον ἡγοῦ-
 μαι εἶναι καὶ ἐμοὶ καὶ ὑμῖν ἅπασι τιμωρεῖσθαι καθ' ὅσοι
 ἕκαστος δύναται· καὶ ποιούσι ταῦτα νομίζω ἡμῖν καὶ
 παρὰ θεῶν καὶ παρ' ἀνθρώπων ἄμεινον ἂν γίγνεσθαι.
 δεῖ δ' ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐξ ἀρχῆς τῶν πραγμά-
 4 των ἀπάντων ἀκοῦσαι, ἵν' εἰδῆτε πρῶτον μὲν ὧ τρόπῳ
 ὑμῖν ἡ δημοκρατία κατελύθη καὶ ὑφ' οὗτου, ἔπειτα ὧ
 τρόπῳ οἱ ἄνδρες ὑπ' Ἀγοράτου ἀπέθανον, καὶ δὴ ὅτι
 ἀποθνήσκουσιν μέλλοντες ἐπέσκηψαν· ἅπαντα γὰρ ταῦτα
 ἀκριβῶς ἂν μαθόντες ἡδίων καὶ ὀσιώτερον Ἀγοράτου
 τουτουῖ καταψηφίζοισθε. ὄθεν οὖν ἡμεῖς τε ῥᾶστα δι-
 δάξομεν καὶ ὑμεῖς μαθήσεσθε, ἐντεῦθεν ὑμῖν ἄρξομαι
 διηγείσθαι.

5 Ἐπειδὴ γὰρ αἱ νῆες αἱ ὑμέτεραι διεφθάρησαν καὶ
 τὰ πράγματα ἐν τῇ πόλει ἀσθενέστερα ἐγεγένητο, οὐ
 πολλῷ χρόνῳ ὕστερον αἱ τε νῆες αἱ Λακεδαιμονίων ἐπὶ
 τὸν Πειραιᾶ ἀφικνοῦνται, καὶ ἅμα λόγοι πρὸς Λακεδαι-
 6 μόνους περὶ τῆς εἰρήνης ἐγίννοντο. ἐν δὲ τῷ χρόνῳ
 τούτῳ οἱ βουλόμενοι νεώτερα πράγματα ἐν τῇ πόλει

γίνεσθαι ἐπεβούλευον, νομίζοντες κάλλιστον καιρὸν
 εἰληφέναι καὶ μάλιστα ἐν τῷ τότε χρόνῳ τὰ πράγματα,
 ὡς αὐτοὶ ἠβούλοντο, καταστήσασθαι. ἡγοῦντο δὲ οὐδὲν ⁷
 ἄλλο σφίσι ἐμποδῶν εἶναι ἢ τοὺς τοῦ δήμου προεστη-
 κότητας καὶ τοὺς στρατηγούοντας καὶ ταξιαρχούοντας. τού-
 τους οὖν ἐβούλοντο ἀμωσγρέπως ἐκποδῶν ποιήσασθαι,
 ἵνα φραδίως ἅ βούλοιντο διαπράττουντο. πρῶτον μὲν οὖν
 Κλεοφῶντι ἐπέθεντο ἐκ τρόπου τοιούτου. ὅτε γὰρ ἡ ⁸
 πρώτη ἐκκλησία περὶ τῆς εἰρήνης ἐρίγνετο, καὶ οἱ παρὰ
 Λακεδαιμονίων ἦκοντες ἔλεγον ἐφ' οἷς ἔτοιμοι εἶεν τὴν
 εἰρήνην ποιῆσθαι Λακεδαιμόνιοι, εἰ κατασκαφείη τῶν
 τειχῶν τῶν μακρῶν ἐπὶ δέκα στάδια ἑκατέρου, τότε
 ὑμεῖς τε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐκ ἠνέσχεσθε ἀκού-
 σαντες περὶ τῶν τειχῶν τῆς κατασκαφῆς, Κλεοφῶν τε
 ὑπὲρ ὑμῶν πάντων ἀναστὰς ἀντεῖπεν ὡς οὐδενὶ τρόπῳ
 οἶόν τε εἴη ποιεῖν ταῦτα. μετὰ δὲ ταῦτα Θηραμένης, ⁹
 ἐπιβουλεύων τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, ἀναστὰς λέγει ὅτι,
 εἰ ἀντὶ τὸν ἐλησθε περὶ τῆς εἰρήνης πρεσβευτὴν αὐτο-
 κράτορα, ποιήσειν ὥστε μῆτε τῶν τειχῶν διελεῖν μῆτε
 ἄλλο τὴν πόλιν ἐλαττώσαι μηδέν· οἶοιτο δὲ καὶ ἄλλο τι
 ἀγαθὸν παρὰ Λακεδαιμονίων τῇ πόλει εὐρήσεσθαι. πει- ¹⁰
 σθέντες δὲ ὑμεῖς εἴλεσθε ἐκεῖνον πρεσβευτὴν αὐτοκρά-
 τορα, ὃν τῷ προτέρῳ ἔτει στρατηγὸν χειροτονηθέντα
 ἀπεδοκιμάσατε, οὐ νομίζοντες εὖνουν εἶναι τῷ πλήθει
 τῷ ὑμετέρῳ. ἐκεῖνος μὲν οὖν ἐλθὼν εἰς Λακεδαίμονα ¹¹
 ἔμεινεν ἐκεῖ πολὺν χρόνον, καταλιπὼν ὑμᾶς πολιορκου-
 μένους, εἰδὼς τὸ ὑμέτερον πλῆθος ἐν ἀπορίᾳ ἐχόμενον
 καὶ διὰ τὸν πόλεμον καὶ τὰ κακὰ τοὺς πολλοὺς τῶν ἐπι-
 τηδείων ἐνδεεῖς ὄντας, νομίζων, εἰ διαθείη ὑμᾶς ἀπόρως
 ὥσπερ διεθήκειν, ἀσμένως ὁποιαντινοῦν ἐθελῆσαι ἂν
 εἰρήνην ποιήσασθαι. οἱ δ' ἐνθάδε ὑπομένοντες καὶ ἐπι- ¹²
 βουλεύοντες καταλύσαι τὴν δημοκρατίαν εἰς ἀγῶνα

Κλεοφῶντα καθιστάσι, πρόφασιν μὲν ὅτι οὐκ ἦλθεν εἰς
 τὰ ὄπλα ἀναπαυσόμενος, τὸ δ' ἀληθές ὅτι ἀντεῖπεν ὑπὲρ
 ὑμῶν μὴ καθαιρεῖν τὰ τείχη. ἐκείνῳ μὲν οὖν δικαστη-
 ριον παρασκευάσαντες καὶ εἰσελθόντες οἱ βουλούμενοι
 ὀλιγαρχίαν καταστήσασθαι ἀπέκτειναν ἐν τῇ προφάσει
 13 ταύτῃ. Θηραμένης δὲ ὕστερον ἀφικνεῖται ἐκ Λακεδαί-
 μονος. προσιόντες δ' αὐτῷ τῶν τε στρατηγῶν τινες καὶ
 τῶν ταξίαρχων, ὧν ἦν Στρομβιχίδης καὶ Διονυσόδωρος,
 καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν πολιτῶν εὐνοοῦντες ὑμῖν, ὥς γ'
 ἐδήλωσαν ὕστερον, ἠγανάκτουν σφόδρα. ἦλθε γὰρ φέ-
 ρων εἰρήνην τοιαύτην, ἣν ἡμεῖς ἔργῳ μαθόντες ἔγνω-
 μεν· πολλοὺς γὰρ τῶν πολιτῶν καὶ ἀγαθοὺς ἀπωλέ-
 14 σαμεν, καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἐξηλάθημεν. ἦν
 γὰρ ἀντὶ μὲν τοῦ ἐπὶ δέκα στάδια τῶν μακρῶν τειχῶν
 διελεῖν ὅλα τὰ μακρὰ τείχη κατασκάψαι, ἀντὶ δὲ τοῦ
 ἄλλο τι ἀγαθὸν τῇ πόλει εὐρέσθαι τάς τε ναῦς παρα-
 δοῦναι τοῖς Λακεδαιμονίοις καὶ τὸ περὶ τὸν Πειραιᾶ
 15 τεῖχος περιελεῖν. ὀρῶντες δὲ οὗτοι οἱ ἄνδρες ὀνόματι
 μὲν εἰρήνην γενομένην, τῷ δ' ἔργῳ τὴν δημοκρατίαν
 καταλυομένην, οὐκ ἔφασαν ἐπιτρέψαι ταῦτα γενέσθαι,
 οὐκ ἔλεοῦντες, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ τείχη, εἰ πεσεῖ-
 ται, οὐδὲ κηδόμενοι τῶν νεῶν, εἰ Λακεδαιμονίοις παρα-
 δοθήσονται (οὐδὲν γὰρ αὐτοῖς τούτων πλεῖον ἢ ὑμῶν
 16 ἐκάστῳ προσῆκεν), ἀλλ' αἰσθόμενοι ἐκ τοῦ τρόπου τού-
 του τὸ υμέτερον πλῆθος καταλυθησόμενον, οὐδ' (ὥς
 φασί τινες) οὐκ ἐπιθυμοῦντες εἰρήνην γίνεσθαι, ἀλλὰ
 βουλόμενοι βελτίω ταύτης εἰρήνην τῷ δήμῳ τῶν Ἀθη-
 ναίων ποιήσασθαι. ἐνόμιζον δὲ δυνήσεσθαι, καὶ ἔπρα-
 ξαν ἂν ταῦτα, εἰ μὴ ὑπ' Ἀγοράτου τουτουῖ ἀπώλοντο.
 17 γνοὺς δὲ ταῦτα Θηραμένης καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἐπιβουλεύον-
 τες ὑμῖν, ὅτι εἰσὶ τινες οἱ κωλύσουσι τὸν δῆμον κατα-
 λυθῆναι καὶ ἐναντιώσονται περὶ τῆς ἐλευθερίας, εἴλοντο,

πριν τὴν ἐκκλησίαν τὴν περὶ τῆς εἰρήνης γενέσθαι, τού-
 τους πρῶτον εἰς διαβολὰς καὶ κινδύνους καταστῆσαι,
 ἵνα μηδεὶς ἐκεῖ ὑπὲρ τοῦ ὑμετέρου πλήθους ἀντιλέγοι.
 ἐπιβουλὴν οὖν τοιαύτην ἐπιβουλεύουσι. πείθουσι γὰρ 18
 Ἀγόρατον τουτονὶ μηνυτὴν κατὰ τῶν στρατηγῶν καὶ
 τῶν ταξιαρχῶν γενέσθαι, οὐ ξυνειδῶτα ἐκείνοις, ὡς
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδέν (οὐ γὰρ δήπου ἐκεῖνοι οὕτως
 ἀνόητοι ἦσαν καὶ ἄφιλοι, ὥστε περὶ τηλικούτων ἄν
 πραγμάτων πράττοντες Ἀγόρατον ὡς πιστὸν καὶ εὐ-
 νουν, δοῦλον καὶ ἐκ δούλων ὄντα, παρεκάλεσαν), ἀλλ'
 ἐδόκει αὐτοῖς οὗτος ἐπιτήδειος εἶναι μηνυτῆς. ἐβού- 19
 λοντο οὖν ἄκοντα δοκεῖν αὐτὸν καὶ μὴ ἐκόντα μηνύειν,
 ὅπως πιστότερα ὑμῖν ὑποφαίνοιτο. ὡς δὲ ἐκὼν ἐμήνυσε,
 καὶ ὑμᾶς οἶμαι ἐκ τῶν πεπραγμένων αἰσθῆσεσθαι. ἐκ-
 πέμπουσι γὰρ εἰς τὴν βουλὴν [τὴν πρὸ τῶν τριάκοντα
 βουλευούσων] Θεόκριτον τὸν τοῦ Ἐλαφοστίκτου καλού-
 μενον· ὁ δὲ Θεόκριτος οὗτος ἐταῖρος ἦν τῷ Ἀγοράτῳ
 καὶ ἐπιτήδειος. ἡ δὲ βουλὴ ἢ πρὸ τῶν τριάκοντα βου- 20
 λεύουσα διέφθαρτο καὶ ὀλιγαρχίας ἐπεθύμει, ὡς ἴστε,
 μάλιστα. τεκμήριον δέ· οἱ γὰρ πολλοὶ οἱ ἐξ ἐκείνης τῆς
 βουλῆς τὴν ὑστέραν βουλὴν τὴν ἐπὶ τῶν τριάκοντα
 ἐβούλευον. τοῦ δ' ἕνεκα ταῦτα λέγω ὑμῖν; ἵν' εἰδῆτε
 ὅτι τὰ ψηφίσματα τὰ ἐξ ἐκείνης τῆς βουλῆς οὐκ ἐπ' εὐ-
 νοίᾳ τῇ ὑμετέρᾳ ἀλλ' ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου τοῦ ὑμε-
 τέρου ἅπαντα ἐλέγετο, καὶ ὡς τοιούτοις οὖσιν αὐτοῖς
 τὸν νοῦν προσέχητε. εἰσελθὼν δὲ εἰς ταύτην τὴν 21
 βουλὴν ἐν ἀπορρήτῳ Θεόκριτος μηνύει ὅτι συλλέγονται
 τινες ἐναντιωσόμενοι τοῖς τότε καθισταμένοις πράγμασι.
 τὰ μὲν οὖν ὀνόματα οὐκ ἔφη αὐτῶν ἐρεῖν καθ' ἕκαστον·
 ὄρκους τε γὰρ ὁμωμοκέναι τοὺς αὐτοὺς ἐκείνοις, καὶ
 εἶναι ἐτέρους οἱ ἐροῦσι τὰ ὀνόματα, αὐτὸς δὲ οὐκ ἄν
 ποτε ποιῆσαι ταῦτα. καίτοι εἰ μὴ ἐκ παρασκευῆς ἐμη- 22

νύετο, πῶς οὐκ ἂν ἠνάγκασεν ἡ βουλή εἰπεῖν τὰ ὀνόματα Θεόκριτον καὶ μὴ ἀνώνυμον τὴν μήνυσιν ποιήσασθαι; νυνὶ δὲ τοῦτο τὸ ψήφισμα ψηφίζεται.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

- 23 Ἐπειδὴ τοίνυν τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐψηφίσθη, κατέρχονται ἐπὶ τὸν Ἀγόρατον εἰς τὸν Πειραιᾶ οἱ αἰρεθέντες τῶν βουλευτῶν, καὶ περιτυχόντες αὐτῷ ἐν ἀγορᾷ ἐξήτουν ἄγειν. παραγενόμενος δὲ Νικίας καὶ Νικομένης καὶ ἄλλοι τινές, ὀρῶντες τὰ πράγματα οὐχ οἷα βέλτιστα ἐν τῇ πόλει ὄντα, ἄγειν μὲν τὸν Ἀγόρατον οὐκ ἔφασαν προήσασθαι, ἀφηροῦντο δὲ καὶ ἡγγυῶντο καὶ ὁμολό-
- 24 γουν παράξιν εἰς τὴν βουλήν. γραψάμενοι δὲ οἱ βουλευταὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐγγυωμένων καὶ κωλυόντων, ἀπιόντες ᾤχοντο εἰς ἄστν. ὁ δὲ Ἀγόρατος καὶ οἱ ἐγγυηταὶ καθίζουσιν ἐπὶ τὸν βωμὸν Μουνηχίαςιν· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖ ἦσαν, ἐβουλευόντο τί χρὴ ποιεῖν. ἐδόκει οὖν τοῖς ἐγγυηταῖς καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἐκποδῶν ποιήσασθαι
- 25 τὸν Ἀγόρατον ὡς τάχιστα, καὶ παρορμίσαντες δύο πλοῖα Μουνηχίαςιν ἐδέοντο αὐτοῦ παντὶ τρόπῳ ἀπελθεῖν Ἀθήνηθεν, καὶ αὐτοὶ ἔφασαν συνεκπλευσεῖσθαι, ἕως τὰ πράγματα κατασταίῃ, λέγοντες ὅτι, εἰ κομισθεῖη εἰς τὴν βουλήν, βασανιζόμενος ἴσως ἀναγκασθήσεται ὀνόματα εἰπεῖν Ἀθηναίων ἃν ἂν ὑποβάλωσιν οἱ βουλόμενοι
- 26 κακόν τι ἐν τῇ πόλει ἐργάζεσθαι. ταῦτα ἐκείνων δεομένων, καὶ παρασκευασάντων πλοῖα, καὶ αὐτῶν ἐτοιμῶν ὄντων συνεκπλεῖν, οὐκ ἠθέλησε πείθεσθαι αὐτοῖς Ἀγόρατος οὐτοσί. καίτοι, ὦ Ἀγόρατε, εἰ μή τί σοι ἦν παρεσκευασμένον καὶ ἐπίστευες μηδὲν κακὸν πείσεσθαι, πῶς οὐκ ἂν ᾤχου καὶ πλοίων παρεσκευασμένων καὶ τῶν ἐγγυητῶν ἐτοιμῶν ὄντων σοι συνεκπλεῖν; ἔτι γὰρ οἶόν τέ
- 27 σοι ἦν, καὶ οὐπω ἡ βουλή σου ἐκράτει. ἀλλὰ μὲν δὴ οὐχ ὁμοιά γε σοὶ καὶ ἐκείνοις ὑπῆρχε. πρῶτον μὲν γὰρ Ἀθη-

ναῖοι ἦσαν ὥστε οὐκ ἐδεδίδεσαν βασανισθῆναι· ἔπειτα πατρίδα σφετέραν αὐτῶν καταλιπόντες ἔτοιμοι ἦσαν συνεκπλεῖν μετὰ σοῦ, ἡγησάμενοι ταῦτα μᾶλλον λυσιτελεῖν ἢ τῶν πολιτῶν πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ὑπὸ σοῦ ἀδίκως ἀπολέσθαι. σοὶ δὲ πρῶτον μὲν κίνδυνος ἦν βασανισθῆναι ὑπομείναντι, ἔπειτα οὐ πατρίδα ἂν σαντοῦ κατέλιπες· ὥστ' ἐκ παντὸς τρόπου σοὶ μᾶλλον ἢ ἐκείνοις 28 ἐκπλεῦσαι συνέφερεν, εἰ μὴ τι ἦν ᾧ ἐπίστευες. νῦν δὲ ἄκων μὲν προσποιῶ, ἐκὼν δὲ πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς Ἀθηναίων ἀπέκτεινας. ὥς δὲ παρεσκευάσθη ἅπαντα ἃ ἐγὼ λέγω, καὶ μάρτυρές εἰσι καὶ αὐτὸ τὸ ψήφισμα σοῦ τὸ τῆς βουλῆς καταμαρτυρήσει.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπειδὴ τοίνυν τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐψηφίσθη καὶ ἤλ- 29 θον οἱ ἐκ τῆς βουλῆς Μουνυχίαζε, ἐκὼν ἀνέστη Ἀγόρατος ἀπὸ τοῦ βωμοῦ· καίτοι νῦν γε βία φησὶν ἀφαιρεθῆναι. ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν βουλήν ἐκομίσθησαν, ἀπογράφει 30 Ἀγόρατος πρῶτον μὲν τῶν αὐτοῦ ἐγγνητῶν τὰ ὀνόματα, ἔπειτα τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιάρχων, ἔπειτα δὲ καὶ ἄλλων τινῶν πολιτῶν. ἡ δὲ ἀρχὴ αὕτη τοῦ παντὸς κακοῦ ἐγένετο. ὥς δὲ ἀπέγραψε τὰ ὀνόματα, οἶμαι μὲν καὶ αὐτὸν ὁμολογήσειν· εἰ δὲ μὴ, ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐγὼ αὐτὸν ἐξελέγξω. Ἀπόκριναι δὴ μοι.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Ἐβούλονται τοίνυν, ᾧ ἄνδρες δικασταί, ἔτι πλειό- 31 νων αὐτὸν τὰ ὀνόματα ἀπογράψαι· οὕτω σφόδρα ἔρρωτο ἡ βουλή κακόν τι ἐργάζεσθαι, καὶ αὐτὸς οὐκ ἐδόκει αὐτοῖς ἅπαντα τάληθῆ πω κατηγορηκένοι. τούτους μὲν οὖν ἅπαντας ἐκὼν ἀπογράφει, οὐδ' ἐμιαῖς αὐτῷ ἀνάγκης οὔσης. [μετὰ τοῦτο προσαπογράφει ἑτέρους τῶν πολιτῶν.]

32 ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐκκλησία Μουνυχίασιν ἐν τῷ θεάτρῳ ἐρί-
γνετο, οὕτω σφόδρα τινὲς ἐπεμελοῦντο ὅπως καὶ ἐν τῷ
δήμῳ περὶ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιαρχῶν μήνυσις
γένοιτο (περὶ δὲ τῶν ἄλλων ἀπέχρη ἢ ἐν τῇ βουλῇ [μή-
νυσις] γεγενημένη), ὥστε καὶ ἐκεῖ παράγουσιν εἰς τὸν
δήμον. Καί μοι ἀπόκριναί, ὦ Ἀγόρατε· ἀλλ' οὐκ οἶμαί
σε ἔξαρνον ἂν γενέσθαι ἂ ἐναντίον Ἀθηναίων ἀπάντων
ἐποίησας.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

33 Ὅμολογεῖ μὲν καὶ αὐτός, ὅμως δὲ καὶ τὰ ψηφίσματα
ὑμῖν τοῦ δήμου ἀναγνώσεται.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ.

Ἵτι μὲν ἀπέγραψεν Ἀγόρατος οὕτωσιν τῶν ἀνδρῶν
ἐκείνων τὰ ὀνόματα, καὶ τὰ ἐν τῇ βουλῇ καὶ τὰ ἐν τῷ
δήμῳ, καὶ ἔστι φονεὺς ἐκείνων, σχεδόν τι οἶμαι ὑμᾶς
ἐπίστασθαι· ὡς τοίνυν ἀπάντων τῶν κακῶν αἴτιος τῇ
πόλει ἐγένετο καὶ οὐδ' ὑφ' ἐνὸς αὐτὸν προσήκει ἐλεεί-
34 σθαι, ἐγὼ οἶμαι ὑμῖν ἐν κεφαλαίοις ἀποδείξειν. ἐπειδὴ
γὰρ ἐκεῖνοι συλληφθέντες ἐδέθησαν, | τότε καὶ ὁ Λύ-
σανδρος εἰς τοὺς λιμένας τοὺς ὑμετέρους εἰσέπλευσε, καὶ
αἱ νῆες αἱ ὑμέτεραι Λακεδαιμονίοις παρεδόθησαν, καὶ
τὰ τείχη κατεσκάφη, καὶ οἱ τριάκοντα κατέστησαν, καὶ
35 τί οὐ τῶν δεινῶν τῇ πόλει ἐγένετο; ἐπειδὴ τοίνυν οἱ
τριάκοντα κατεστάθησαν, εὐθέως κρίσιν τοῖς ἀνδράσι
τούτοις ἐποίουν ἐν τῇ βουλῇ, ὁ δὲ δῆμος ἐν τῷ δικα-
στηρίῳ ἐν δισχιλίοις ἐψηφίσατο. Καί μοι ἀνάγνωθι τὸ
ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

36 Εἰ μὲν οὖν ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἐκρίνοντο, ῥαδίως ἂν
ἐσώζοντο· ἅπαντες γὰρ ἤδη ἐγνωκότες ἦτε οὐ ἢ κακοῦ

ἡ πόλις, ἐν ᾧ οὐδὲν ἔτι ὠφελεῖν ἐδύνασθε· νῦν δ' εἰς τὴν βουλὴν αὐτοὺς τὴν ἐπὶ τῶν τριάκοντα εἰσάγουσιν. ἡ δὲ κρίσις τοιαύτη ἐγίγνετο, οἷαν καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ ἐπίστασθε. οἱ μὲν γὰρ τριάκοντα ἐκάθηντο ἐπὶ τῶν βάθρων, 37 οὗ νῦν οἱ πρυτάνεις καθέζονται· δύο δὲ τράπεζαι ἐν τῷ πρόσθεν τῶν τριάκοντα ἐκεῖσθην· τὴν δὲ ψῆφον οὐκ εἰς καδίσκους ἀλλὰ φανεράν ἐπὶ τὰς τραπέζας ταύτας ἔδει τίθεσθαι, τὴν μὲν καθαιροῦσαν ἐπὶ τὴν ὑστέραν..... ὥστε ἐκ τίνος τρόπου ἔμελλέ τις αὐτῶν σωθήσεσθαι; ἐνὶ δὲ λόγῳ, ὅσοι εἰς τὸ βουλευτήριον ἐπὶ τῶν τριά- 38 κοντα εἰσῆλθον κριθησόμενοι, ἀπάντων θάνατος κατεγινώσκετο καὶ οὐδενὸς ἀπεψηφίσαντο, πλὴν Ἀγοράτου τουτουῦ· τοῦτον δὲ ἀφείσαν ὡς εὐεργέτην ὄντα· ἵνα δὲ εἰδῆτε ὡς πολλοὶ ὑπὸ τούτου τεθνᾶσι, βούλομαι ὑμῖν τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἀναγνῶναι.

ΟΝΟΜΑΤΑ.

Ἐπειδὴ τοίνυν, ᾧ ἄνδρες δικασταί, θάνατος αὐτῶν 39 κατεγνώσθη καὶ ἔδει αὐτοὺς ἀποθνήσκειν, μεταπέμπονται εἰς τὸ δεσμοτήριον ὁ μὲν ἀδελφὴν, ὁ δὲ μητέρα, ὁ δὲ γυναῖκα, ὁ δ' ἢ τις ἦν ἐκάστῳ αὐτῶν προσήκουσα, ἵνα τὰ ὕστατα ἀσπασάμενοι τοὺς αὐτῶν οὕτω τὸν βίον τελευτήσειαν. καὶ δὴ καὶ Διονυσόδωρος μεταπέμπεται 40 τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν εἰς τὸ δεσμοτήριον, γυναῖκα ἑαυτοῦ οὖσαν. πυθομένη δ' ἐκείνη ἀφικνεῖται, μέλαν τε ἱμάτιον ἡμφιεσμένη, ... ὡς εἰκὸς ἦν ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς τοιαύτη συμφορᾷ κεχρημένῳ. ἐναντίον δὲ τῆς ἀδελφῆς 41 τῆς ἐμῆς Διονυσόδωρος τὰ τε οἰκεῖα τὰ αὐτοῦ διέθετο ὅπως αὐτῷ ἐδόκει, καὶ περὶ Ἀγοράτου τουτουῦ ἔλεγεν ὅτι αἴτιος ἦν τοῦ θανάτου, καὶ ἐπέσκηπτεν ἐμοὶ καὶ Διονυσίῳ τουτωί, τῷ ἀδελφῷ τῷ αὐτοῦ, καὶ τοῖς φίλοις πᾶσι τιμωρεῖν ὑπὲρ αὐτοῦ Ἀγόρατον· καὶ τῇ γυναικὶ τῇ 42

αὐτοῦ ἐπέσκηπτε, νομίζων αὐτὴν κυεῖν ἐξ αὐτοῦ, ἂν γένηται αὐτῇ παιδίον, φράζειν τῷ γενομένῳ ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἀγόρατος ἀπέκτεινε, καὶ κελεύειν τιμωρεῖν ὑπὲρ αὐτοῦ ὡς φονεὰ ὄντα. ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω, μάρτυρας τούτων παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 43 Οὗτοι μὲν τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπ' Ἀγοράτου ἀπογραφέντες ἀπέθανον· ἐπεὶ δὲ τούτους ἐκποδῶν ἐποίησαντο οἱ τριάκοντα, σχεδὸν οἶμαι ὑμᾶς ἐπίστασθαι ὡς πολλὰ καὶ δεινὰ μετὰ ταῦτα τῇ πόλει ἐγένετο· ὧν οὗτος ἀπάντων αἰτιός ἐστιν, ἀποκτείνας ἐκείνους. ἀνιῶμαι μὲν οὖν ὑπομιμνήσκων τὰς γεγενημένας συμφορὰς
- 44 τῇ πόλει, ἀνάγκη δ' ἐστίν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐν τῷ παρόντι καιρῷ, ἵν' εἰδῆτε ὡς σφόδρα ὑμῖν ἔλεειν προσήκει Ἀγόρατον. ἴστε μὲν γὰρ τοὺς ἐκ Σαλαμῖνος τῶν πολιτῶν κομισθέντας, οἳ οἱ ἦσαν καὶ ὅσοι, καὶ οἷψ ὀλέθρῳ ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀπώλοντο· ἴστε δὲ τοὺς ἐξ Ἐλευσίνος, ὡς πολλοὶ ταύτῃ τῇ συμφορᾷ ἐχρήσαντο· μέμνησθε δὲ καὶ τοὺς ἐνθάδε διὰ τὰς ἰδίας ἐχθρας ἀπαγομένους εἰς
- 45 τὸ δεσμοτήριον· οἳ οὐδὲν κακὸν τὴν πόλιν ποιήσαντες ἠναγκάζοντο αἰσχίστῳ καὶ ἀκλεεστάτῳ ὀλέθρῳ ἀπόλλυσθαι, οἳ μὲν γουέας [σφετέρους αὐτῶν] πρεσβύτας καταλείποντες, οἳ ἤλπιζον ὑπὸ τῶν σφετέρων αὐτῶν παίδων γηροτροφηθέντες, ἐπειδὴ τελευτήσειαν τὸν βίον, ταφήσεσθαι, | οἳ δὲ ἀδελφὰς ἀνεκδότους, οἳ δὲ παῖδας μι-
- 46 κρούς πολλῆς ἔτι θεραπείας δεομένους· οὓς, ὧ ἄνδρες δικασταί, ποίαν τινὰ οἴεσθε γνώμην περὶ τούτου ἔχειν, ἢ ποίαν τινὰ ἂν ψῆφον θέσθαι, εἰ ἐπ' ἐκείνοις γένοιτο, ἀποστρεφθέντας διὰ τοῦτον τῶν ἡδίστων; ἔτι δὲ τὰ τείχη ὡς κατεσκάφη, καὶ αἱ νῆες τοῖς πολεμίοις παρεδόθησαν, καὶ τὰ νεώρια καθηρέθη, καὶ Λακεδαιμόνιοι τὴν ἀκρό-

πολιν ὑμῶν εἶχον, καὶ ἡ δύναμις ἅπασα τῆς πόλεως παρελύθη, ὥστε μηδὲν διαφέρειν τῆς ἐλαχίστης πόλεως τὴν πόλιν. πρὸς δὲ τούτοις τὰς ἰδίας οὐσίας ἀπωλέσατε, 47 καὶ τὸ τελευταῖον συλλήβδην ἅπαντες ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἐκ τῆς πατρίδος ἐξηλάθητε. ταῦτα ἐκεῖνοι οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες αἰσθόμενοι οὐκ ἔφρασαν ἐπιτρέψαι τὴν εἰρήνην, ὡς ἄνδρες δικασταί, ποιήσασθαι· οὐς σύ, Ἄγο- 48 ρατε, βουλομένους ἀγαθόν τι πρᾶξαι τῇ πόλει ἀπέκτεινας, μηνύσας αὐτοὺς τῇ πόλει ἐπιβουλεύειν [τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ], καὶ αἴτιος εἶ ἀπάντων τῇ πόλει τῶν κακῶν τῶν γεγενημένων. νῦν οὖν μνησθέντες καὶ τῶν ἰδίων ἕκαστος δυστυχημάτων καὶ τῶν κοινῶν τῆς πόλεως, τιμωρεῖσθε τὸν αἴτιον τούτων.

Θαυμάζω δ' ἔγωγε, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὅ τί ποτε 49 τολμήσει πρὸς ὑμᾶς ἀπολογεῖσθαι· δεῖ γὰρ αὐτὸν ἀποδεῖξαι ὡς οὐ κατεμήνυσε τῶν ἀνδρῶν τούτων οὐδ' αἴτιος αὐτοῖς ἐστὶ τοῦ θανάτου, ὃ οὐκ ἂν δύναίτο οὐδέποτε [ἀποδεῖξαι]. πρῶτον μὲν γὰρ τὰ ψηφίσματα αὐτοῦ τὰ ἐκ 50 τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου καταμαρτυρεῖ, διαρρήδην ἀγορεύοντα περὶ ὧν Ἄγορατος κατείρηκεν· ἔπειτα ἡ κρίσις, ἣν ἐκρίθη ἐπὶ τῶν τριάκοντα καὶ ἀφείθη, διαρρήδην λέγει, „διότι“ φησὶν „ἔδοξε τάληθῃ εἰσαγγεῖλαι.“ Καί μοι ἀνάγνωθι.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ. ΓΝΩΣΙΣ. ΓΡΑΦΑΙ.

Ὡς μὲν οὖν οὐκ ἀπέγραψεν, οὐδενὶ τρόπῳ δύναίτ' 51 ἂν ἀποδεῖξαι· δεῖ τοίνυν αὐτὸν ὡς δικαίως ἐμήνυσε ταῦτα ἀποφαίνειν, ὁρῶν αὐτοὺς πονηρὰ καὶ οὐκ ἐπιτήδεια τῷ δήμῳ τῷ ὑμετέρῳ πράττοντας. οἶμαι δ' οὐδ' ἂν τοῦτο αὐτὸν ἐπιχειρήσαι ἀποδεικνύναι. οὐ γὰρ δήπου, εἴ τι κακὸν τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων εἰργάσαντο, οἱ τριάκοντα, δεδιότες μὴ καταλυθεῖν ἂν ὁ δῆμος, τι-

μωροῦντες ὑπὲρ τοῦ δήμου ἂν αὐτοὺς ἀπέκτειναν, ἀλλ' οἶμαι πολὺ τούναντίον τούτου.

- 52 Ἄλλ' ἴσως φήσει ἄκων τοσαῦτα κακὰ ἐργάσασθαι. ἐγὼ δ' οὐκ οἶμαι, ὡς ἄνδρες δικασταί, οὐδ' ἐάν τις ὑμᾶς ὡς μάλιστα ἄκων μεγάλα κακὰ ἐργάσεται, ὧν μὴ οἶόν τε γενέσθαι ἐστὶν ὑπερβολήν, οὐ τούτου ἕνεκα οὐ δεῖν ὑμᾶς ἀμύνεσθαι. εἶτα δὲ καὶ ἐκείνων μέμνησθε, ὅτι ἐξῆν Ἀγοράτῳ τουτῶι, πρὶν εἰς τὴν βουλὴν κοιμισθῆναι, ὅτ' ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἐκάθητο Μουνυχίασι, σωθῆναι· καὶ γὰρ πλοῖα παρεσκεύαστο καὶ οἱ ἐγγυηταὶ ἔτοιμοι ἦσαν συν-
- 53 ἀπιέναι. καίτοι εἰ ἐκείνοις ἐπίθου καὶ ἠθέλησας ἐκπλεῦσαι μετ' ἐκείνων, οὐτ' ἂν ἐκῶν οὔτε ἄκων τοσοῦτους Ἀθηναίων ἀπέκτεινας· νῦν δὲ πεισθεῖς ὑφ' ὧν τότε ἐπέισθης, εἰ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιαρχῶν τὰ ὀνόματα μόνον εἰποῖς, μέγα τι ῥῶν παρ' αὐτῶν διαπράξασθαι. οὐκ οὖν τούτου ἕνεκα δεῖ σε παρ' ἡμῶν συγγνώμης τινὸς τυχεῖν, ἐπεὶ οὐδὲ ἐκεῖνοι παρὰ σοῦ οὐδεμιᾶς ἔτυ-
- 54 χον, οὕς σὺ ἀπέκτεινας. καὶ Ἰππίας μὲν ὁ Θάσιος καὶ Ξενοφῶν ὁ Καριδεύς, οἳ ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ τούτῳ ὑπὸ τῆς βουλῆς μετεπέμφθησαν, οὗτοι μὲν ἀπέθανον, ὁ μὲν στρεβλωθεὶς, Ξενοφῶν, ὁ δὲ Ἰππίας οὕτω . . ., διότι οὐκ ἄξιοι ἐδόκουν τοῖς τριάκοντα σωτηρίας εἶναι (οὐδένα γὰρ Ἀθηναίων ἀπώλλυσαν). Ἀγόρατος δὲ ἀφείδη, διότι ἐδόκει ἐκείνοις τὰ ἥδιστα πεποιηκέναι.

- 55 Ἀκούω δ' αὐτὸν καὶ εἰς Μενέστρατον ἀναφέρειν τι περὶ τῶν γραφῶν τούτων. τὸ δὲ τοῦ Μενεστράτου πρᾶγμα τοιοῦτον ἐγένετο. ὁ Μενέστρατος οὗτος ἀπεγράφη ὑπὸ τοῦ Ἀγοράτου καὶ συλληφθεὶς ἐδέδετο· | Ἀγνόδωρος δ' ἦν Ἀμφιτροπαιεύς, δημότης τοῦ Μενεστράτου, Κριτίου κηδεστής τοῦ τῶν τριάκοντα. οὗτος οὖν, ὅτε ἡ ἐκκλησία Μουνυχίασιν ἐν τῷ θεάτρῳ ἐγένετο, ἅμα μὲν βουλόμενος τὸν Μενέστρατον σωθῆναι, ἅμα

δὲ ὡς πλείστους ἀπογραφέντας ἀπολέσθαι, παράγει αὐ-
τὸν εἰς τὸν δῆμον, καὶ εὐρίσκονται αὐτῷ κατὰ τὸ ψή-
φισμα τουτὶ ἄδειαν.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐγένετο, μηνύει ὁ 56
Μενέστρατος καὶ προσαπογράφει ἑτέρους τῶν πολιτῶν.
τοῦτον μέντοι οἱ μὲν τριάκοντα ἀφείσαν ὥσπερ Ἀγόρα-
του τουτουί, δόξαντα τάληθῆ εἰσαγγεῖλαι, ὑμεῖς δὲ πολ-
λῷ χρόνῳ ὕστερον λαβόντες ἐν δικαστηρίῳ ὡς ἀνδροφύ-
νον ὄντα, θάνατον δικαίως καταψηφισάμενοι, τῷ δημίῳ
παρέδοτε, καὶ ἀπετυμπανίσθη. καίτοι εἰ ἐκεῖνος ἀπέ- 57
θανεν, ἢ πού Ἀγόρατός γε δικαίως ἀποθάνειται, ὅς γε
τόν τε Μενέστρατον ἀπογράψας αἴτιος ἐκείνῳ ἐστὶ τοῦ
θανάτου, καὶ τοῖς ὑπὸ Μενεστράτου ἀπογραφείσι τίς αἰ-
τιώτερος ἢ ὁ εἰς τοιαύτην ἀνάγκην ἐκείνον καταστήσας;

Ἄνόμοιος δὲ μοι δοκεῖ Ἀριστοφάνει γενέσθαι τῷ 58
Χολλείδῃ, ὃς ἐγγυητὴς τότε τούτου ἐγένετο καὶ τὰ πλοῖα
παρασκευάσας Μουνυχίασιν ἔτοιμος ἦν συνεκπλεῖν μετὰ
τούτου. καὶ τό γε ἐπ' ἐκείνον εἶναι ἐσώθης, καὶ οὔτ' ἂν
Ἀθηναίων οὐδένα ἀπώλεσας οὔτ' ἂν αὐτὸς σὺ εἰς τοιού-
τους κινδύνους κατέστης· νῦν δὲ καὶ τὸν σωτήρα τὸν σαυ- 59
τοῦ ἐτόλμησας ἀπογράψαι, καὶ ἀπογράψας ἀπέκτεινας καὶ
ἐκείνον καὶ τοὺς ἄλλους ἐγγυητάς. τοῦτον μέντοι ὡς οὐ
καθαρῶς Ἀθηναῖον ὄντα ἐβούλοντό τινες βασανισθῆναι,
καὶ τουτὶ τὸ ψήφισμα τὸν δῆμον ἀναπέιθουσι ψηφίζεσθαι.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Μετα τοῦτο τοίνυν προσιόντες τῷ Ἀριστοφάνει οἱ 60
πράττοντες τότε τὰ πράγματα ἐδέοντο αὐτοῦ κατειπεῖν
καὶ σώζεσθαι, καὶ μὴ κινδυνεύειν ἀγωνισάμενον τῆς
ξενίας τὰ ἔσχατα παθεῖν. ὁ δὲ οὐκ ἔφη οὐδέποτε· οὕτω

χρηστὸς ἦν καὶ περὶ τοὺς δεδεμένους καὶ περὶ τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων, ὥστε εἴλετο μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ κατε-
 61 πείν καὶ ἀδίκως τινὰς ἀπολέσαι. ἐκεῖνος μὲν τοίνυν καὶ ὑπὸ σοῦ ἀπολλύμενος τοιουτοσὶ ἐγένετο [καὶ Ξενοφῶν ὁ στρεβλωθεὶς καὶ Ἰππίας ὁ Θάσιος]· σὺ δ' οὐδὲν τοῖς ἀνδράσιν ἐκείνοις συνειδῶς, πεισθεὶς δὲ ὡς σύ γε, ἂν ἐκεῖνοι ἀπόλωνται, μεθέξεις τῆς τότε πολιτείας καθιστά-
 μένης, ἀπέγραφες καὶ ἀπέκτεινας Ἀθηναίων πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς.

62 Βούλομαι δ' ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπιδειξαι οἶων ἀνδρῶν ὑπ' Ἀγοράτου ἀπεστέρησθε. εἰ μὲν οὐ πολλοὶ ἦσαν, καθ' ἕκαστον ἂν περὶ αὐτῶν ἠκούετε, νῦν δὲ συλλήβδην περὶ πάντων. οἱ μὲν γὰρ στρατηγή-
 σαντες ὑμῖν πολλάκις μείζω τὴν πόλιν τοῖς διαδεχομέ-
 νοις στρατηγοῖς παρεδίδοσαν· οἱ δ' ἑτέρας μεγάλας ἀρχὰς ἄρξαντες καὶ τριηραρχίας πολλὰς τριηραρχήσαντες οὐδε-
 63 πώποτε ὑφ' ὑμῶν οὐδεμίαν αἰτίαν αἰσχρὰν ἔσχον. οἱ δ' αὐτῶν περιγενομένοι καὶ σωθέντες, οὓς οὗτος μὲν ἀπέ-
 κτεινεν ὡμῶς καὶ θάνατος αὐτῶν κατεγνώσθη, ἣ δὲ τύχη καὶ ὁ δαίμων περιεποίησε· φυγόντες γὰρ ἐνθύνδε καὶ οὐ συλληφθέντες γε οὐδὲ ὑπομείναντες τὴν κρίσιν, κατελθόντες ἀπὸ Φυλῆς τιμῶνται ὑφ' ὑμῶν ὡς ἄνδρες ἀγαθοὶ ὄντες.

64 Τούτους μέντοι τοιούτους ὄντας Ἀγόρατος τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ φυγάδας ἐντεῦθεν ἐποίησε, τίς ὦν αὐτός; δεῖ γὰρ ὑμᾶς εἰδέναί ὅτι δοῦλος καὶ ἐκ δούλων ἔστιν, ἵν' εἰδῆτε οἷος ὦν ὑμᾶς ἔλυμαίνετο. τούτῳ μὲν γὰρ πατήρ ἦν Εὐμάρης, ἐγένετο δὲ ὁ Εὐμάρης οὗτος Νικοκλέους καὶ Ἀντικλέους. Καί μοι ἀνάβητε μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

65 [Πολλὰ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅσα κακὰ καὶ αἰσχρὰ καὶ τούτῳ καὶ τοῖς τούτου ἀδελφοῖς ἐπιτετήδευ-

ται, πολὺ ἂν εἴη ἔργον λέγειν. περὶ δὲ συκοφαντίας, ὅσας οὗτος ἢ δίκας ἰδίας συκοφαντῶν ἐδικάζετο ἢ γραφὰς ὅσας ἐγράφετο ἢ ἀπογραφὰς ἀπέγραφεν, οὐδὲν με δεῖ καθ' ἕκαστον λέγειν· συλλήβδην γὰρ ὑμεῖς ἅπαντες καὶ ἐν τῷ δήμῳ καὶ ἐν τῷ δικαστηρίῳ συκοφαντίας | αὐτοῦ κατέγνωτε καὶ ὄφλησεν ὑμῖν μυριάς δραχμᾶς, ὥστε 66 τοῦτο μὲν ἱκανῶς ὑπὸ ὑμῶν ἀπάντων μεμαρτύρηται. γυναικῶν τοίνυν τῶν πολιτῶν τοιοῦτος ὢν μοιχεύειν καὶ διαφθείρειν ἐλευθέρας ἐπεχείρησε, καὶ ἐλήφθη μοιχός· καὶ τούτου θάνατος ἢ ζημία ἐστίν. Ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, μάρτυρας κάλει.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.]

Ἦσαν τοίνυν οὗτοι, ὧ ἄνδρες δικασταί, τέτταρες 67 ἀδελφοί. τούτων εἰς μὲν ὁ πρεσβύτερος ἐν Σικελίᾳ παρὰ φρονκτωρευόμενος τοῖς πολεμίοις ληφθεὶς ὑπὸ Λαμάχου ἀπετυμπαυίσθη· ὁ δὲ ἕτερος εἰς Κόρινθον μὲν ἐντευθενὶ ἀνδράποδον ἐξήγαγεν, ἐκεῖθεν δὲ παιδίσκεν ἀστῆς ἐξαγαγὼν ἀλίσκεται, καὶ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ δεδεμένος ἀπέθανε· τὸν δὲ τρίτον Φαινιππίδης ἐνθάδε 68 λωποδύτην ἀπήγαγε, καὶ ὑμεῖς κρίναντες αὐτὸν ἐν τῷ δικαστηρίῳ καὶ καταγνόντες αὐτοῦ θάνατον ἀποτυμπαυίσαι παρέδοτε. ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, καὶ αὐτὸν οἶμαι ὁμολογήσειν τοῦτον καὶ μάρτυρας παρεξόμεθα.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Πᾶς οὖν οὐχ ἅπασι προσήκει ὑμῖν τούτου κατα- 69 ψηφίζεσθαι; εἰ γὰρ τούτων ἕκαστος δι' ἑν ἁμάρτημα θανάτου ἠξιώθη, ἢ που τοῦ γε πολλὰ ἐξημαρτηκότος καὶ δημοσίᾳ εἰς τὴν πόλιν καὶ ἰδίᾳ εἰς ἕκαστον ὑμῶν, ὢν ἕκαστου ἁμαρτήματος ἐν τοῖς νόμοις θάνατος ἢ ζημία ἐστί, δεῖ ὑμᾶς σφόδρα θάνατον αὐτοῦ καταψηφίσασθαι.

- 70 Λέξει δέ, ὡς ἄνδρες δικασταί, καὶ ἑξαπατῆσαι ὑμᾶς πειράσεται, ὡς ἐπὶ τῶν τετρακοσίων Φρύνιχον ἀπέκτεινε, καὶ ἀντὶ τούτου φησὶν αὐτὸν Ἀθηναῖον τὸν δῆμον ποιήσασθαι, ψευδόμενος, ὡς ἄνδρες δικασταί· οὔτε γὰρ Φρύνιχον ἀπέκτεινεν, οὔτε Ἀθηναῖον αὐτὸν ὁ δῆμος ἐποίη-
- 71 σατο. Φρυνίχῳ γάρ, ὡς ἄνδρες δικασταί, κοινῇ Θρασύβουλος τε ὁ Καλυδώνιος καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Μεγαρεὺς ἐπεβούλευσαν· ἐπειδὴ δὲ ἐπετυχέτην αὐτῷ βαδίζοντι, ὁ μὲν Θρασύβουλος τύπτει τὸν Φρύνιχον καὶ καταβάλλει πατάξας, ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος οὐχ ἤψατο· ἅμα τούτῳ κραυγὴ γίνεται καὶ ᾤχοντο φεύγοντες. Ἀγόρατος δὲ οὕτως οὔτε παρεκλήθη οὔτε παρεγένετο οὔτε οἶδε τοῦ πράγματος οὐδέν. ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, αὐτὸ ὑμῖν τὸ ψήφισμα δηλώσει.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

- 72 Ὅτι μὲν οὐκ ἀπέκτεινε Φρύνιχον, ἐξ αὐτοῦ τοῦ ψηφίσματος δῆλον· οὐδαμοῦ γάρ ἐστιν Ἀγόρατος Ἀθηναῖον εἶναι ὥσπερ Θρασύβουλον καὶ Ἀπολλόδωρον· καίτοι εἶπερ ἀπέκτεινε Φρύνιχον, ἔδει αὐτὸν ἐν τῇ αὐτῇ στήλῃ, ἵνα περ Θρασύβουλον καὶ Ἀπολλόδωρον, Ἀθηναῖον πεποιημένον... τὰ μέντοι ὀνόματα διαπράττονται τὰ σφῶν αὐτῶν, δόντες ἀργύριον τῷ ῥήτορι, προσγραφῆναι εἰς τὴν στήλην ὡς εὐεργέτας ὄντας. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐλέγξει.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

- 73 Οὕτω μέντοι οὕτως πολὺ ὑμῶν καταφρονεῖ, ὥστε οὐκ ὦν Ἀθηναῖος καὶ ἐδίκαξε καὶ ἐξεκλησίαξε καὶ γραφὰς τὰς ἐξ ἀνθρώπων ἐγράφετο, ἐπιγραφόμενος Ἀναγνῶσις εἶναι. ἔπειτα δὲ καὶ ἕτερον μέγα τεκμήριον ὡς οὐκ ἀπέκτεινε Φρύνιχον, δι' ὃ Ἀθηναῖός φησι γεγενῆσθαι.

ὁ Φρύνιχος γὰρ οὗτος τοὺς τετρακοσίους κατέστησεν· ἐπειδὴ δ' ἐκεῖνος ἀπέθανεν, οἱ πολλοὶ τῶν τετρακοσίων ἐφυγον. πότερον οὖν δοκοῦσιν ὑμῖν οἱ τριάκοντα καὶ 74 ἢ βουλὴ ἢ ἐπὶ τῶν τριάκοντα βουλευούσα, οἱ αὐτοὶ ἦσαν ἅπαντες τῶν τετρακοσίων τῶν φυγόντων, ἀφείναι ἂν λαβόντες τὸν Φρύνιχον ἀποκτείναντα, ἢ τιμωρήσασθαι ὑπὲρ Φρυνίχου καὶ τῆς φυγῆς ἧς αὐτοὶ ἐφυγον; ἐγὼ μὲν οἶμαι τιμωρεῖσθαι ἄν. εἰ μὲν οὖν μὴ ἀποκτείνας 75 προσποιεῖται, ἀδικεῖ, ὡς ἐγὼ φημι· εἰ δὲ ἀμφισβητεῖς καὶ φῆς Φρύνιχον ἀποκτείνειν, δῆλον ὅτι μεῖζω τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων κακὰ ποιήσας τὴν ὑπὲρ Φρυνίχου αἰτίαν πρὸς τοὺς τριάκοντα ἀπελεύσω· οὐδέποτε γὰρ πείσεις οὐδένα ἀνθρώπων ὡς Φρύνιχον ἀποκτείνας ἀφείδης ἂν | ὑπὸ τῶν τριάκοντα, εἰ μὴ μεγάλα τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων καὶ ἀνῆκεστα κακὰ εἰργάσω. ἔαν μὲν οὖν 76 φάσκη Φρύνιχον ἀποκτείνειν, τούτων μέμνησθε, καὶ τοῦτον τιμωρεῖσθε ἀνθ' ὧν ἐποίησεν· ἔαν δ' οὐ φάσκη, ἔρρεσθε αὐτὸν δι' ὅ τι φησὶν Ἀθηναῖος ποιηθῆναι. ἔαν δὲ μὴ ἔχη ἀποδείξει, τιμωρεῖσθε αὐτὸν ὅτι καὶ ἐδίκαζε καὶ ἐξεκλησίαζε καὶ ἐσυκοφάντει πολλοὺς ὡς Ἀθηναῖος τοῦνομα ἐπιγραφόμενος.

Ἀκούω δ' αὐτὸν παρασκευάζεσθαι ἀπολογεῖσθαι ὡς 77 ἐπὶ Φυλὴν τε ὄχετο καὶ συγκατῆλθε ἀπὸ Φυλῆς, καὶ τοῦτο μέγιστον ἀγώνισμα εἶναι. ἐγένετο δὲ τοιοῦτον. ἦλθεν οὗτος ἐπὶ Φυλὴν· καίτοι πῶς ἂν γένοιτο ἀνθρώπος μιαιώτερος, ὅστις εἰδὼς ὅτι εἰσὶ τινες ἐπὶ Φυλῆ τῶν ὑπὸ τούτου ἐκπεπτωκότων ἐτόλμησεν ἐλθεῖν ὡς τούτους; ἐπειδὴ δὲ εἶδον αὐτὸν τάχιστα, συλλαβόντες 78 ἄγουσιν ἄντικρυς ὡς ἀποκτενοῦντες, οὐπερ καὶ τοὺς ἄλλους ἀπέσφαττον, εἰ τινα ληστήν ἢ κακοῦργον συλλάβοιεν. στρατηγῶν δὲ Ἄνυτος [ἐπὶ Φυλὴν] οὐκ ἔφη χρῆναι ποιεῖν αὐτοὺς ταῦτα, λέγων ὅτι οὐχ οὕτω δια-

κείντο, ὥστε τιμωρεῖσθαι τινὰς τῶν ἐχθρῶν, ἀλλὰ νῦν μὲν δεῖν αὐτοὺς ἡσυχίαν ἔχειν, εἰ δέ ποτε οἴκαδε κατέλ-
 79 θοιεν, τότε καὶ τιμωρήσονται τοὺς ἀδικοῦντας. ταῦτα λέγων αἴτιος ἐγένετο τοῦ ἀποφυγεῖν τοῦτον ἐπὶ Φυλῆ· ἀνάγκη δὲ ἦν στρατηγοῦ ἀνδρὸς ἀκροᾶσθαι, εἴπερ ἔμελλον σωθήσεσθαι. ἀλλ' ἕτερον· οὔτε γὰρ συσσιτήσας τούτῳ οὐδεὶς φανήσεται οὔτε σύσκηνος γενόμενος, οὔτε ὀταξίαρχος εἰς τὴν φυλὴν κατατάξας, ἀλλ' ὥσπερ ἀλιτηριῶ οὐδεὶς ἀνθρώπων αὐτῷ διελέγετο. Καί μοι κάλει τὸν ταξίαρχον.

ΜΑΡΤΥΣ.

80 Ἐπειδὴ δὲ αἱ διαλλαναὶ πρὸς ἀλλήλους ἐγένοντο καὶ ἐπεμψαν οἱ πολῖται ἐκ Πειραιῶς τὴν πομπὴν εἰς πόλιν, ἡγεῖτο μὲν Αἰσίμος τῶν πολιτῶν, οὗτος δὲ οὕτω τολμηρὸς καὶ ἐκεῖ ἐγένετο· συνηκολούθει γὰρ λαβὼν τὰ ὄπλα καὶ συνέπεμπε τὴν πομπὴν μετὰ τῶν πολιτῶν πρὸς τὸ
 81 ἄστν. ἐπειδὴ δὲ πρὸς ταῖς πύλαις ἦσαν καὶ ἔθεντο τὰ ὄπλα, πρὶν εἰσιεῖναι εἰς τὸ ἄστν, ὁ μὲν Αἰσίμος αἰσθάνεται καὶ προσελθὼν τὴν τε ἀσπίδα αὐτοῦ λαβὼν ἔρριψε, καὶ ἀπιέναι ἐκέλευσεν εἰς κόρακας ἐκ τῶν πολιτῶν· οὐ γὰρ ἔφη δεῖν ἀνδροφόνον αὐτὸν ὄντα συμπέμπειν τὴν πομπὴν τῇ Ἀθηνᾶ. τούτῳ τῷ τρόπῳ ὑπὸ Αἰσίμου ἀπηλάθη. Ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

82 Τούτῳ τῷ τρόπῳ, ὧς ἄνδρες δικασταί, καὶ ἐπὶ Φυλῆ καὶ ἐν Πειραιεῖ πρὸς τοὺς πολῖτας διέκειτο· οὐδεὶς γὰρ αὐτῷ διελέγετο ὡς ἀνδροφόνῳ ὄντι, τοῦ τε μὴ ἀποθανεῖν Ἄνυτος ἐγένετο αὐτῷ αἴτιος. ἐὰν οὖν τῇ ἐπὶ Φυλὴν ὁδῷ ἀπολογία χρῆται, ὑπολαμβάνειν χρὴ εἰ Ἄνυτος αὐτῷ ἐγένετο αἴτιος μὴ ἀποθανεῖν ἐτοιμῶν ὄντων τιμωρεῖ-

σθαι, καὶ ἔρριψεν αὐτοῦ Αἴσιμος τὴν ἀσπίδα καὶ οὐκ εἶα μετὰ τῶν πολιτῶν πέμπειν τὴν πομπήν, καὶ εἴ τις αὐτὸν ταξίαρχος εἰς τάξιν τινὰ κατέταξε.

Μήτε οὖν ταῦτα αὐτοῦ ἀποδέχεσθαι, μήτε ἂν λέγῃ ⁸³ ὅτι πολλῶ χρόνῳ ὕστερον τιμωρούμεθα. οὐ γὰρ οἶμαι οὐδεμίαν τῶν τοιούτων ἀδικημάτων προθεσμίαν εἶναι, ἀλλ' ἐγὼ μὲν οἶμαι, εἴτ' εὐθύς εἴτε χρόνῳ τις τιμωρεῖται, τοῦτον δεῖν ἀποδεικνύναι ὡς οὐ πεποίηκε περὶ ὧν ἐστὶν ἡ αἰτία. οὗτος τοίνυν τοῦτο ἀποφαινέτω, ἢ ὡς ⁸⁴ οὐκ ἀπέκτεινεν ἐκείνους ἢ ὡς δικαίως, κακόν τι ποιούντας τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων. εἰ δὲ πάλαι δέον τιμωρεῖσθαι ὕστερον ἡμεῖς τιμωρούμεθα, τὸν χρόνον κερδαίνει ὃν ἔζη οὐ προσῆκον αὐτῷ, οἱ δὲ ἄνδρες ὑπὸ τούτου οὐδὲν ἤττον τεθνήκασιν.

Ἀκούω δ' αὐτὸν καὶ δισχυρίζεσθαι, ὅτι ἐπ' αὐτο- ⁸⁵ φώρῳ τῇ ἀπαγωγῇ ἐπιγέγραπται· ὃ πάντων ἐγὼ οἶμαι εὐηθέστατον· ὡς εἰ μὲν τὸ ἐπ' αὐτοφώρῳ μὴ προσεγγραπτο, ἔνοχος ὢν τῇ ἀπαγωγῇ· διότι δὲ τοῦτο | προσγγραπται, φαστῶνην τινὰ οἴεται αὐτῷ εἶναι. τοῦτο δὲ οὐδενὶ ἄλλῳ ἔοικεν ἢ ὁμολογεῖν ἀποκτεῖναι, μὴ ἐπ' αὐτοφώρῳ δέ, καὶ περὶ τούτου δισχυρίζεσθαι, ὥσπερ, εἰ μὴ ἐπ' αὐτοφώρῳ μὲν, ἀπέκτεινε δέ, τούτου ἔνεκα δέον αὐτὸν σῶζεσθαι. δοκοῦσι δ' ἔμοιγε οἱ ἔνδεκα οἱ παραδεξάμενοι ⁸⁶ τὴν ἀπαγωγὴν ταύτην, οὐκ οἰόμενοι Ἀγοράτῳ συμπράττειν τότε καὶ δισχυριζόμενοι σφόδρα ὀρθῶς ποιῆσαι Διονύσιον, τὴν ἀπαγωγὴν ἀπάγειν ἀναγκάζοντες, προσγράψασθαι τότε ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἢ ὅπου ἂν ἦ· πρῶτον μὲν ἐναντίον πεντακοσίων ἐν τῇ βουλῇ, εἶτα πάλιν ἐναντίον Ἀθηναίων ἀπάντων ἐν τῷ δήμῳ ἀπογράψας τινὰς ἀποκτείνειε καὶ αἴτιος γένοιτο τοῦ θανάτου. οὐ γὰρ ⁸⁷ δήπου τοῦτο μόνον οἴεται ἐπ' αὐτοφώρῳ, εἰάν τις ξύλῳ ἢ μαχαίρῳ πατάξας καταβάλλῃ, ἐπεὶ ἔκ γε τοῦ σοῦ λόγου

οὐδείς φανήσεται ἀποκτείνας τοὺς ἄνδρας οὓς σὺ ἀπέγραψας· οὔτε γὰρ ἐπάταξεν αὐτοὺς οὐδείς οὔτ' ἀπέσφαξεν, ἀλλ' ἀναγκασθέντες ὑπὸ τῆς σῆς ἀπογραφῆς ἀπέθανον. οὐκ οὖν ὁ αἷτιος τοῦ θανάτου, οὗτος ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐστί; τίς οὖν ἄλλος αἷτιος ἢ σὺ ἀπογράψας; ὥστε πῶς οὐκ ἐπ' αὐτοφώρῳ σὺ εἶ ὁ ἀποκτείνας;

- 88 Πυνθάνομαι δ' αὐτὸν καὶ περὶ τῶν ὄρκων καὶ περὶ τῶν συνθηκῶν μέλλειν λέγειν, ὡς παρὰ τοὺς ὄρκους καὶ τὰς συνθήκας ἀγωνίζεται ἅς συνεθέμεθα πρὸς τοὺς ἐν ἄστει οἱ ἐν [τῷ] Πειραιεῖ. σχεδὸν μὲν οὖν τούτοις ἰσχυριζόμενος ὁμολογεῖ ἀνδροφόνος εἶναι· ἐμποδῶν γοῦν ἢ ὄρκους ἢ συνθήκας ἢ χρόνον ἢ ἐπ' αὐτοφώρῳ τι ποιεῖται, αὐτῷ δὲ τῷ πράγματι οὔ τι πιστεύει καλῶς ἀγωνιεῖσθαι. ὑμῖν δέ, ὡς ἄνδρες δικασταί, οὐ προσήκει περὶ τούτων ἀποδέχεσθαι· ἀλλ' ὡς οὐκ ἀπέγραψεν οὐδὲ οἱ ἄνδρες τεθναῖσι, περὶ τούτων κελεύετε αὐτὸν ἀπολογεῖσθαι. ἔπειτα τοὺς ὄρκους καὶ τὰς συνθήκας οὐδὲν ἠγοῦμαι προσήκειν ἡμῖν πρὸς τοῦτον. οἱ γὰρ ὄρκοι τοῖς ἐν ἄστει πρὸς τοὺς ἐν Πειραιεῖ γεγέννηται. εἰ μὲν οὖν οὔτος μὲν ἐν ἄστει ἡμεῖς δ' ἐν Πειραιεῖ ἤμεν, εἶχον ἄν τινα λόγον αὐτῷ αἰ συνθῆκαι· νῦν δὲ καὶ οὔτος ἐν Πειραιεῖ ἦν καὶ ἐγὼ καὶ Διονύσιος καὶ οὔτοι ἅπαντες οἱ τοῦτον τιμωρούμενοι, ὥστε οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἐμποδῶν οὐδέν· οὐδένα γὰρ ὄρκον οἱ ἐν Πειραιεῖ τοῖς ἐν Πειραιεῖ ὤμοσαν.

- 91 Ἐκ παντὸς δὲ τρόπου ἔμοιγε δοκεῖ οὐχ ἐνὸς θανάτου ἄξιος εἶναι, ὅστις φησὶ μὲν ὑπὸ τοῦ δήμου . . . , τὸν δὲ δῆμον, ὃν αὐτός φησι πατέρα αὐτοῦ εἶναι, φαίνεται κακώσας, καὶ ἀφείς καὶ προδοὺς ἐξ ὧν ἐκεῖνος μείζων καὶ ἰσχυρότερος ἐγίγνετο. ὅστις οὖν τὸν τε γόνῳ πατέρα τὸν αὐτοῦ ἔτυπτε καὶ οὐδὲν παρείχε τῶν ἐπιτηδείων, τὸν τε ποιητὸν πατέρα ἀφείλετο ἃ ἦν ὑπάρχοντα ἐκεῖνον

ἀγαθά, πῶς οὐ καὶ διὰ τοῦτο κατὰ τὸν τῆς κακώσεως νόμον ἄξιός ἐστι θανάτῳ ζημιωθῆναι;

Προσῆκει δ' ὑμῖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἅπασι τι- 92
μωρεῖν ὑπὲρ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ὁμοίως ὥσπερ ἡμῶν ἐνὶ ἐκάστῳ. ἀποθνήσκοντες γὰρ ἡμῖν ἐπέσκηψαν καὶ ὑμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι τιμωρεῖν ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν Ἀγόρατον τουτουὶ ὡς φονεὰ ὄντα, καὶ κακῶς ποιεῖν καθ' ὅσον ἂν ἔμβραχυ ἕκαστος δύνηται. εἰ τοίνυν τι ἐκείνοι ἀγαθὸν τὴν πόλιν ἢ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον φανεροί εἰσι πεποιηκότες, ἃ καὶ αὐτοὶ ὑμεῖς ὁμολογεῖτε, ἀνάγκη ὑμᾶς ἐστὶ πάντας ἐκείνοις φίλους καὶ ἐπιτηδείους εἶναι, ὥστε οὐδὲν μᾶλλον ἡμῖν ἢ καὶ ὑμῶν ἐνὶ ἐκάστῳ ἐπέσκηψαν. οὐκ οὐτε ὅσιον οὐτε νόμιμον ὑμῖν ἐστὶν ἀνεῖ- 93
ναι Ἀγόρατον τουτουί. ὑμεῖς τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νυνὶ δὴ, ἐπεὶ ἐν τῷ τότε χρόνῳ, ἐν ᾧ ἐκείνοι ἀπέθνησκον, οὐχ οἷός τε ἐκείνοις ἐπαρκέσαι γεγόνατε διὰ τὰ πράγματα τὰ περιεσθηκότα, νυνὶ, ἐν ᾧ δύνασθε, τιμωρήσατε τὸν ἐκείνων φονεά. ἐνθυμείσθε δ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅπως μὴ πάντων ἔργον σχετικιώτατον ἐργάσησθε. εἰ γὰρ ἀποψηφείσθε Ἀγοράτου | τουτουί, οὐ μόνον τοῦτο διαπράττεσθε, ἀλλὰ καὶ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν, οὓς ὁμολογεῖτε ὑμῖν εὖνους εἶναι, τῇ αὐτῇ ψήφῳ ταύτῃ θάνατον καταψηφίξεσθε. ἀπολύοντες γὰρ 94
τὸν αἴτιον ὄντα ἐκείνοις τοῦ θανάτου οὐδὲν ἄλλο γινώσκετε ἢ ἐκείνους δικαίως ὑπὸ τούτου τεθνηκέναι. καὶ οὕτως ἂν δεινότατα πάντων πάθοιεν, εἰ οἷς ἐπέσκηπτον ἐκείνοι ὡς φίλοις οὐσί τιμωρεῖν ὑπὲρ αὐτῶν, οὗτοι ὁμόψηφοι κατ' ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν τοῖς τριάκοντα γενήσονται. μηδαμῶς, ὧ ἄνδρες δικασταί, πρὸς 95
θεῶν Ὀλυμπίων, μήτε τέχνη μήτε μηχανῇ μηδεμιᾶ θάνατον ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν καταψηφίσησθε, οἷ πολλὰ καγαθὰ ὑμᾶς ποιήσαντες διὰ ταῦτα ὑπὸ τῶν τριάκοντα

καὶ Ἀγοράτου τουτουὶ ἀπέθανου. ἀναμνησθέντες οὖν
 ἀπάντων τῶν δεινῶν, καὶ τῶν κοινῶν τῇ πόλει καὶ τῶν
 ἰδίων, ὅσα ἐκάστῳ ἐγένοντο ἐπειδὴ ἐκεῖνοι οἱ ἄνδρες
 ἐτελεύτησαν, τιμωρήσατε τὸν αἴτιον τούτων. ἀποδέ-
 96 δεικται δ' ὑμῖν [ἅπαντα] καὶ ἐκ τῶν ψηφισμάτων καὶ ἐκ
 τῶν ἀπογραφῶν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἀπάντων Ἀγόρατος
 ὧν αὐτοῖς αἴτιος τοῦ θανάτου. ἔτι δὲ καὶ προσήκει ὑμῖν
 ἐναντία τοῖς τριάκοντα ψηφίζεσθαι. ὧν μὲν τοίνυν ἐκεῖ-
 νοι θάνατον κατέγνωσαν, ὑμεῖς ἀποψηφίσασθε· ὧν δ'
 ἐκεῖνοι θάνατον οὐ κατέγνωσαν, ὑμεῖς καταγινώσκετε. οἱ
 τριάκοντα τοίνυν τῶν μὲν ἀνδρῶν τούτων, οἳ ἦσαν ὑμέ-
 97 τεροι φίλοι, θάνατον κατέγνωσαν, ὧν δεῖ ὑμᾶς ἀπο-
 ψηφίζεσθαι· Ἀγοράτου δὲ ἀπεψηφίσαντο, διότι ἐδόκει
 προθύμως τούτους ἀπολλύναι· οὗ προσήκει καταψηφί-
 ζεσθαι. ἐὰν οὖν τὰ ἐναντία τοῖς τριάκοντα ψηφίξησθε,
 πρῶτον μὲν οὐχ ὁμόψηφοι γίγνεσθε, ἔπειτα τοῖς ὑμετέ-
 ροις αὐτῶν φίλοις τετιμωρηκότες ἔσεσθε, ἔπειτα τοῖς
 πᾶσιν ἀνθρώποις δόξετε δίκαια καὶ ὅσια ψηφίσασθαι.

14.

ΚΑΤΑ ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΛΕΙΠΟΤΑΞΙΟΥ.

Ἦγοῦμαι μὲν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐδεμίαν ὑμᾶς
 ποθεῖν ἀκοῦσαι πρόφασιν παρὰ τῶν βουλομένων Ἀλ-
 κιβιάδου κατηγορεῖν· τοιοῦτον γὰρ πολίτην ἑαυτὸν ἐξ
 ἀρχῆς παρέσχευ, ὥστε καὶ εἰ μὴ τις ἰδίᾳ ἀδικούμενος ὑπ'
 αὐτοῦ τυγχάνει, οὐδὲν ἦττον προσήκει ἐκ τῶν ἄλλων
 2 ἐπιτηδευμάτων ἐχθρὸν αὐτὸν ἡγεῖσθαι. οὐ γὰρ μικρὰ
 τὰ ἀμαρτήματα οὐδὲ συγγνώμης ἄξια, οὐδ' ἐλπίδα παρ-
 ἔχοντα ὡς ἔσται τοῦ λοιποῦ βελτίων, ἀλλ' οὕτω πεπραγ-
 μένα καὶ εἰς τοσοῦτο κακίας ἀφιγμένα, ὥστ' ἐπ' ἐνίοις
 ὧν οὗτος φιλοτιμεῖται τοὺς ἐχθροὺς αἰσχύνεσθαι. ἐγὼ

μέντοι, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ πρότερον πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῖν διαφορᾶς ὑπαρχούσης, καὶ πάλαι τοῦτου ἐχθρὸν ἠγοούμενος, καὶ νῦν ὑπ' αὐτοῦ πεπονθὼς κακῶς, πειράσομαι περὶ πάντων τῶν πεπραγμένων μεθ' ὑμῶν αὐτὸν τιμωρήσασθαι. περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων Ἄρχε- 3 στρατίδης ἱκανῶς κατηγόρησε· καὶ γὰρ τοὺς νόμους ἐπέδειξε καὶ μάρτυρας πάντων παρέσχετο· ὅσα δ' οὗτος παραλέλοιπεν, ἐγὼ καθ' ἕκαστον ὑμᾶς διδάξω. [Ἀνάγνωθι δέ μοι τὸν νόμον.

NOMOS.]

Εἰκὸς τοίνυν ἐστίν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐξ οὗ τὴν 4 εἰρήνην ἐποιησάμεθα, πρῶτον περὶ τούτων νυνὶ δικάζοντας μὴ μόνον δικαστὰς ἀλλὰ καὶ νομοθέτας αὐτοὺς γενέσθαι, εὖ εἰδότας ὅτι, ὅπως ἂν ὑμεῖς νυνὶ περὶ αὐτῶν γνῶτε, οὕτω καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἢ πόλις αὐτοῖς χρησεται. δοκεῖ δέ μοι καὶ πολίτου χρηστοῦ καὶ δικαστοῦ δικαίου ἔργον εἶναι ταύτη τὸς νόμους διαλαμβάνειν, ὅπῃ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον μέλλει συνοίσειν τῇ πόλει. 5 τολμῶσι γὰρ τινες | λέγειν ὡς οὐδεὶς ἔνοχός ἐστι λειποταξίου οὐδὲ δειλίας· μάχην γὰρ οὐδεμίαν γεγενῆσθαι, τὸν δὲ νόμον κελεύειν, ἔάν τις λίσπῃ τὴν τάξιν εἰς τοῦπίσω δειλίας ἔνεκα, μαχομένων τῶν ἄλλων, περὶ τούτου τοὺς στρατιώτας δικάζειν. ὁ δὲ νόμος οὐ περὶ τούτων κελεύει μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁπόσοι ἂν μὴ παρῶσιν ἐν τῇ πεξῆ στρατιᾷ. Ἀνάγνωθί μοι τὸν νόμον.

NOMOS.

Ἀκούετε, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅτι περὶ ἀμφοτέρων 6 κείται, καὶ ὅσοι ἂν μάχης οὔσης εἰς τοῦπίσω ἀναχωρήσωσι, καὶ ὅσοι ἂν ἐν τῇ πεξῆ στρατιᾷ μὴ παρῶσι. σκέψασθε δὲ τίνες εἰσὶν οὓς δεῖ παρῆναι. οὐχ οἵτινες ἂν τὴν ἡλικίαν ταύτην ἔχωσιν; οὐχ οὓς ἂν οἱ στρατηγοὶ

7 καταλέξωσιν; ἡγοῦμαι δ', ὡς ἄνδρες δικασταί, ὅλω τῷ νόμῳ μόνον αὐτὸν τῶν πολιτῶν ἔνοχον εἶναι. ἀστρατείας μὲν γὰρ δικαίως ἂν αὐτὸν ἀλῶναι, ὅτι καταλεγείς ὀπλίτης οὐκ ἐξῆλθε μεθ' ὑμῶν στρατοπεδευόμενος, οὐδὲ παρέσχε μετὰ τῶν ἄλλων ἑαυτὸν τάξει, δειλίας δέ, ὅτι δεῖν αὐτὸν μετὰ τῶν ὀπλιτῶν κινδυνεύειν

8 ἰππεύειν εἴλετο. καίτοι φασὶν αὐτὸν ταύτην τὴν ἀπολογίαν ποιήσεσθαι, ὡς ἐπειδήπερ ἰππευεν, οὐδὲν ἠδίκει τὴν πόλιν. ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι διὰ τοῦθ' ὑμᾶς δικαίως ἂν αὐτῷ ὀργίζεσθαι, ὅτι τοῦ νόμου κελεύοντος, ἑάν τις ἀδοκίμαστος ἰππεύῃ, ἄτιμον εἶναι, ἐτόλμησεν ἀδοκίμαστος ἰππεύειν. Καί μοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον.

NOMOS.

9 Οὗτος τοίνυν εἰς τοῦτ' ἦλθε πονηρίας, καὶ οὕτως ὑμῶν κατεφρόνησε καὶ τοὺς πολεμίους ἔδεισε καὶ ἰππεύειν ἐπεθύμησε καὶ τῶν νόμων οὐκ ἐφρόντισεν, ὥστε οὐδὲν αὐτῷ τούτων τῶν κινδύνων ἐμέλησεν, ἀλλ' ἐβουλήθη καὶ ἄτιμος εἶναι καὶ τὰ χρήματ' αὐτοῦ δημευθῆναι καὶ πάσαις ταῖς κειμέναις ζημίαις ἔνοχος γενέσθαι μᾶλλον

10 ἢ μετὰ τῶν πολιτῶν εἶναι καὶ ὀπλίτης γενέσθαι. καὶ ἕτεροι μὲν οὐδεπώποτε ὀπλιτεύσαντες, ἰππεύσαντες δὲ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον καὶ πολλὰ κακὰ τοὺς πολεμίους πεποιηκότες, οὐκ ἐτόλμησαν ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀναβῆναι, δεδιότες ὑμᾶς καὶ τὸν νόμον· οὕτω γὰρ ἦσαν παρεσκευασμένοι, οὐχ ὡς ἀπολουμένης τῆς πόλεως, ἀλλ' ὡς σωθησομένης καὶ μεγάλης ἐδομένης καὶ τιμωρησομένης τοὺς ἀδικοῦντας. Ἀλκιβιάδης δ' ἐτόλμησεν ἀναβῆναι, οὔτε εὖνους ὦν τῷ πλήθει οὔτε πρότερον ἰππεύσας οὔτε νῦν ἐπιστάμενος οὔτε ὑφ' ὑμῶν δοκιμασθεῖς, ὡς οὐκ ἐξεσόμενον τῇ πόλει δίκην παρὰ

11 τῶν ἀδικούντων λαμβάνειν. ἐνθυμηθῆναι δὲ χρὴ ὅτι, εἰ ἐξέσται ὅ τι ἂν τις βούληται ποιεῖν, οὐδὲν ὄφελος

νόμους κείσθαι ἢ ὑμᾶς συλλέγεσθαι ἢ στρατηγούς αἰρεῖσθαι. θαναμάζω δέ, ὧ ἄνδρες δικασταί, εἴ τις ἀξιότη, ἐὰν μὲν τις προσιόντων τῶν πολεμίων τῆς πρώτης τάξεως τεταγμένος τῆς δευτέρας γένηται, τούτου μὲν δειλίαν καταψηφίζεσθαι, ἐὰν δέ τις ἐν τοῖς ὀπλίταις τεταγμένος ἐν τοῖς ἰππεῦσιν ἀναφανῆ, τούτῳ συγγνώμην ἔχειν. καὶ μὲν δὴ, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἡγοῦμαι δικάζειν 12 ὑμᾶς οὐ μόνον τῶν ἔξαμαρτανόντων ἕνεκα, ἀλλ' ἵνα καὶ τοὺς ἄλλους τῶν ἀκοσμοῦντων σωφρονεστέρους ποιῆτε. ἐὰν μὲν τοίνυν τοὺς ἀγνώτας κολάζητε, οὐδεὶς ἔσται τῶν ἄλλων βελτίων· οὐδεὶς γὰρ εἴσεται τὸν ὑφ' ὑμῶν καταψηφισθέντα· ἐὰν δὲ τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν ἔξαμαρτανόντων τιμωρῆσθε, πάντες πεύσονται, ὥστε τούτῳ παραδείγματι χρώμενοι βελτίους ἔσονται οἱ πολῖται. ἐὰν 13 τοίνυν τούτου καταψηφίσῃσθε, οὐ μόνον οἱ ἐν τῇ πόλει εἴδονται, ἀλλὰ καὶ οἱ σύμμαχοι αἰσθήσονται καὶ οἱ πολέμιοι πεύσονται, καὶ ἡγήσονται πολὺ πλείονος ἀξίαν εἶναι τὴν πόλιν, ἐὰν ὀρῶσιν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις τῶν ἀμαρτημάτων μάλισθ' ὑμᾶς ὀργιζομένους καὶ μηδεμιᾶς συγγνώμης τοὺς ἀκοσμοῦντας ἐν τῷ πολέμῳ τυγχάνοντας. ἐνθυμεῖσθε δ', ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅτι τῶν στρατιωτῶν 14 οἱ μὲν κάμνοντες ἐτύγχανον, οἱ δὲ ἐνδεεῖς ὄντες τῶν ἐπιτηδείων, καὶ ἡδέως ἂν οἱ μὲν ἐν ταῖς πόλεσι καταμείναντες ἐθεραπεύοντο, οἱ δὲ οἴκαδ' ἀπελθόντες τῶν οἰκείων | ἐπεμέλοντο, οἱ δὲ ψιλοὶ ἐστρατεύοντο, οἱ δ' ἐν τοῖς ἰππεῦσιν ἐκινδύνευον· ἀλλ' ὅμως οὐκ ἐτολμᾶτε 15 ἀπολιπεῖν τὰς τάξεις οὐδὲ τὰρεστὰ ὑμῖν αὐτοῖς αἰρεῖσθαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἐφοβεῖσθε τοὺς τῆς πόλεως νόμους ἢ τὸν πρὸς τοὺς πολεμίους κίνδυνον. ὧν χρῆ μεμνημένους ὑμᾶς νυνὶ τὴν ψῆφον φέρειν, καὶ πᾶσι φανερὸν ποιεῖν ὅτι Ἀθηναίων οἱ μὴ βουλόμενοι τοῖς πολεμίους μάχεσθαι ὑφ' ὑμῶν κακῶς πείσονται.

- 16 Ἠγοῦμαι δ', ὧ ἄνδρες δικασταί, περὶ μὲν τοῦ νόμου καὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος οὐχ ἔξιν αὐτοὺς ὃ τι λέξουσιν· ἀναβαίνοντες δ' ὑμᾶς ἐξαιτήσονται καὶ ἀντιβολήσουσιν, οὐκ ἀξιοῦντες τοῦ Ἀλκιβιάδου υἱέος τοσαύτην δειλίαν καταγνῶναι, ὡς ἐκείνον πολλῶν ἀγαθῶν ἀλλ' οὐχὶ πολλῶν κακῶν αἴτιον γεγενημένον, ὃν εἰ τηλικούτον ὄντα ἀπεκτείνετε, ὅτε πρῶτον εἰς ὑμᾶς ἐλάβετε ἑξαμαρτάνοντα, οὐκ ἂν ἐγένοντο συμφοραὶ τοσαῦται τῇ πόλει. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ, ὧ ἄνδρες δικασταί, εἶναι, εἰ αὐτοῦ μὲν ἐκείνου θάνατον κατέγνωτε, τοῦ δὲ υἱοῦ ἀδικοῦντος δι' ἐκείνον ἀποψηφιείσθε, ὅς αὐτὸς μὲν οὐκ ἐτόλμα μεθ' ὑμῶν μάχεσθαι, ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ μετὰ τῶν πολεμίων ἠξίου στρατεύεσθαι. καὶ ὅτε μὲν παῖς ὢν οὐπω δῆλος ἦν ὁποῖός τις ἔσται, διὰ τὰ του πατρὸς ἁμαρτήματα ὀλίγου τοῖς ἔνδεκα παρεδόθη· ἐπειδὴ δὲ πρὸς τοῖς ἐκείνῳ πεπραγμένοις ἐπίστασθε καὶ τὴν τούτου πονηρίαν, διὰ τὸν πατέρα ἔλεειν αὐτὸν ἀξιώ-
- 18 σετε; οὐκ οὖν δεινόν, ὧ ἄνδρες δικασταί, τούτους μὲν οὕτως εὐτυχεῖς εἶναι, ὥστ', ἐπειδὴν ἑξαμαρτάνοντες ληφθῶσι, διὰ τὸ αὐτῶν γένος σώζεσθαι, ἡμᾶς δέ, εἰ ἐδυστυχήσαμεν διὰ τοὺς οὕτως ἀτακτοῦντας, μηδὲν ἂν δύνασθαι παρὰ τῶν πολεμίων ἐξαιτήσασθαι μηδ' ἂν
- 19 τὰς τῶν προγόνων ἀρετάς; καίτοι πολλαὶ καὶ μεγάλαι καὶ ὑπὲρ ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων γεγόνασι, καὶ οὐδὲν ὅμοιαι τοῖς ὑπὸ τούτων περὶ τὴν πόλιν πεπραγμένοις, ὧ ἄνδρες δικασταί. εἰ δ' ἐκείνοι δοκοῦσι βελτίους εἶναι σώζοντες τοὺς φίλους, δῆλον ὅτι καὶ ὑμεῖς ἀμείνους
- 20 δόξετε εἶναι τιμωρούμενοι τοὺς ἐχθρούς. ἀξιώ δ', ὧ ἄνδρες δικασταί, ἔὰν μὲν τινες τῶν συγγενῶν αὐτὸν ἐξαιτῶνται, ὀργίξεσθαι ὅτι τούτου μὲν οὐκ ἐπεχείρησαν δεηθῆναι, ἢ δεηθέντες οὐκ ἐδύναντο εὐρέσθαι, ποιεῖν τὰ ὑπὸ τῆς πόλεως προσταττόμενα, ὑμᾶς δὲ πείθειν πει-

ρῶνται ὡς οὐ χρὴ παρὰ τῶν ἀδικούντων δίκην λαμβά-
 νειν· ἐὰν δέ τινες τῶν ἀρχόντων βοηθῶσιν αὐτῷ ἐπίδει- 21
 ξιν μὲν τῆς ἑαυτῶν δυνάμεως ποιούμενοι, φιλοτιμού-
 μενοι δὲ ὅτι καὶ τοὺς φανερωῶς ἡμαρτηκότας σώξιν
 δύνανται, ὑμᾶς δὲ χρὴ ὑπολαμβάνειν πρῶτον μὲν ὅτι,
 εἰ πάντες Ἀλκιβιάδῃ ὅμοιοι ἐγένοντο, οὐδὲν ἂν ἔδει τοῦ
 στρατηγεῖν (οὐδὲ γὰρ ἂν εἶχον ὄτου ἡγοῖντο), ἐπειθ' ὅτι
 πολὺ μᾶλλον αὐτοὺς προσήκει τῶν λιπόντων τὴν τάξιν
 κατηγορεῖν ἢ ὑπὲρ τῶν τοιούτων ἀπολογεῖσθαι. τίς γὰρ
 ἔστιν ἐλπίς τοὺς ἄλλους ἐθελήσειν ποιεῖν τὰ ὑπὸ τῶν
 στρατηγῶν προσταττόμενα, ὅταν αὐτοὶ οὗτοι τοὺς ἀκο-
 σμοῦντας σώξιν πειρῶνται; ἐγὼ τοίνυν ἀξιῶ, ἂν μὲν 22
 ἀποδειξῶσιν οἱ λέγοντες καὶ αἰτούμενοι ὑπὲρ Ἀλκιβιά-
 δου ὡς ἐστρατεύσατο ἐν τοῖς ὀπλίταις ἢ ὡς ἱππεύει δε-
 δοκιμασμένος, ἀποψηφίσασθαι· ἐὰν δὲ μηδὲν ἔχοντες δί-
 καιον κελεύωσιν αὐτοῖς χαρίζεσθαι, μεμνησθαι χρὴ ὅτι
 διδάσκουσιν ὑμᾶς ἐπιτορκεῖν καὶ τοῖς νόμοις μὴ πείθε-
 σθαι, καὶ ὅτι λίαν προθύμως τοῖς ἀδικούσι βοηθοῦντες
 πολλοὺς τῶν αὐτῶν ἔργων ἐπιθυμεῖν ποιήσουσι.

Θαυμάζω δὲ μάλιστα, ὃ ἄνδρες δικαιοταί, εἰ τις 23
 ὑμῶν τὸν Ἀλκιβιάδην ἀξιῶσει διὰ μὲν τοὺς βοηθοῦντας
 σώξεσθαι, διὰ δὲ τὴν αὐτοῦ πονηρίαν μὴ ἀπολέσθαι. ἥς
 ἄξιον ὑμᾶς ἀκοῦσαι, ἵν' ἐπίστησθε ὅτι οὐκ ἂν εἰκότως
 αὐτοῦ ἀποψηφίζοισθε, ὡς ταῦτα μὲν ἡμαρτηκότος, τὰ
 δ' ἄλλα πολίτου χρηστοῦ γεγεννημένου· ἐκ γὰρ τῶν ἄλ- 24
 λων τῶν τούτῳ πεπραγμένων δικαίως ἂν αὐτοῦ θάνατον
 καταψηφίζοισθε. προσήκει δ' ὑμῖν περὶ αὐτῶν εἰδέναι·
 ἐπειδὴ γὰρ καὶ τῶν | ἀπολογουμένων ἀποδέχεσθε λεγόν-
 των τὰς σφετέρως αὐτῶν ἀρετὰς καὶ τὰς τῶν προγόνων
 εὐεργεσίας, εἰκὸς ὑμᾶς καὶ τῶν κατηγορῶν ἀκροᾶσθαι,
 ἐὰν ἀποφαίνωσι τοὺς φεύγοντας πολλὰ εἰς ὑμᾶς ἡμαρ-
 τηκότας καὶ τοὺς προγόνους αὐτῶν πολλῶν κακῶν αἰ-

25 τίους γεγενημένους. Οὗτος γὰρ παῖς μὲν ὢν παρ' Ἀρχε-
 δήμῳ τῷ γλάμῳ, οὐκ ὀλίγα τῶν ὑμετέρων ὑψηρομένῳ,
 πολλῶν ὀρώντων ἔπινε μὲν ὑπὸ τῷ ἀετώματι κατακεί-
 μενος, ἐκώμαξε δὲ μεθ' ἡμέραν, ἀνηβος ἐταίρῳν ἔχων,
 μιμούμενος τοὺς ἑαυτοῦ προγόνους, καὶ ἠγούμενος οὐκ
 ἂν δύνασθαι πρεσβύτερος ὢν λαμπρὸς γενέσθαι, εἰ μὴ
 26 νέος ὢν πονηρότατος δόξει εἶναι. μετεπέμφθη δ' ὑπὸ
 Ἀλκιβιάδου, ἐπειδὴ φανερωῶς ἐξημάρτανε. καίτοι ποτὸν
 τινα χρῆ αὐτὸν ὑφ' ὑμῶν νομιζέσθαι εἶναι, ὅστις κά-
 κείνῳ τοιαῦτ' ἐπιτηδεύων διεβέβλητο, ὃς τοὺς ἄλλους
 ταῦτ' ἐδίδασκε; μετὰ Θεοτίμου δὲ ἐπιβουλεύσας τῷ πα-
 τρὶ Ὀρνεῶς προὔδωκεν. ὁ δὲ παραλαβὼν τὸ χωρίον
 πρότερον μὲν ὑβρίζεν αὐτὸν ὠραῖον ὄντα, τελευτῶν δὲ
 27 δήσας ἀργύριον εἰσεπράττετο. ὁ δὲ πατήρ αὐτὸν οὕτως
 ἐμίσει σφόδρα, ὥστ' οὐδ' ἂν ἀποθανόντος ἔφασκε τὰ
 ὄστ' ἀκομίσασθαι. τελευτήσαντος δ' ἐκείνου ἐραστῆς γε-
 νόμενος Ἀρχεβιάδης αὐτὸν ἐλύσατο. οὐ πολλῶν δὲ χρόνων
 ὕστερον κατακυβένσας τὰ ὄντα, ἐκ Λευκῆς ἀκτῆς ὀρμώ-
 28 μενος τοὺς φίλους κατεπόντιζεν. ὅσα μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες
 δικασταί, ἢ εἰς τοὺς πολίτας ἢ εἰς τοὺς οἰκείους ἢ περὶ
 τοὺς αὐτοῦ ξένους ἢ περὶ τοὺς ἄλλους ἡμάρτηκε, μακρὸν
 ἂν εἶη λέγειν. Ἰππόνικος δὲ πολλοὺς παρακαλέσας ἐξέ-
 πεμψε τὴν αὐτοῦ γυναῖκα, φάσκων τοῦτον ὡς οὐκ ἀδελ-
 φὸν αὐτῆς ἀλλ' ὡς ἄνδρα ἐκείνης εἰς τὴν οἰκίαν εἰσιέναι
 29 τὴν αὐτοῦ. καὶ τοιαῦθ' ἡμαρτηκότι καὶ οὕτω δεινὰ καὶ
 πολλὰ καὶ μεγάλα πεποιηκότι οὔτε τῶν πεπραγμένων
 αὐτῷ μεταμέλει οὔτε τῶν μελλόντων ἔσεσθαι, ἀλλ' ὃν
 ἔδει κοσμιώτατον εἶναι τῶν πολιτῶν, ἀπολογίαὶν ποιού-
 μενον τὸν ἑαυτοῦ βίον τῶν τοῦ πατρὸς ἀμαρτημάτων,
 οὗτος ἐτέρους ὑβρίζειν πειρᾶται, ὥσπερ δυνάμενος ἂν
 πολλοστὸν μέρος τῶν ὄνειδῶν τῶν ἑαυτῷ προσόντων
 30 τοῖς ἄλλοις μεταδοῦναι, καὶ ταῦθ' υἱὸς ὢν Ἀλκιβιάδου,

ὃς ἐπεισε μὲν Δακείλειαν Λακεδαιμονίους ἐπιτειχίσαι, ἐπὶ δὲ τὰς νήσους ἀποστήσων ἐπλευσε, διδάσκαλος δὲ τῶν τῆς πόλεως κακῶν ἐγένετο, πλεονάκεις δὲ μετὰ τῶν ἐχθρῶν ἐπὶ τὴν πατρίδα ἐστρατεύσατο ἢ μετὰ τῶν πολιτῶν ἐπ' ἐκείνους. ἀνθ' ὧν καὶ ὑμῖν καὶ τοῖς μέλλουσιν ἔσθαι τιμωρεῖσθαι προσήκει ὄντινα λαμβάνετε τούτων. καίτοι σφόδρα εἰθισται λέγειν ὡς οὐκ εἰκός ἐστι τὸν μὲν 31 πατέρα αὐτοῦ κατελθόντα δωρεὰς παρὰ τοῦ δήμου λαβεῖν, τοῦτον δ' ἀδίκως διὰ τὴν φυγὴν τὴν ἐκείνου διαβεβλήσθαι. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ δεινὸν εἶναι, εἰ τὰς μὲν δωρεὰς αὐτοῦ ἀφείλεσθε ὡς οὐ δικαίως δεδωκότες, τούτου δὲ ἀδικοῦντος ἀποψηφιεσθε ὡς τοῦ πατρὸς χρηστοῦ περὶ τὴν πόλιν γεγενημένου. Καὶ μὲν δὴ, ὡς ἄνδρες δικασταί, 32 ἄλλων τε πολλῶν ἄξιον εἶνεκα αὐτοῦ καταψηφίσασθαι, καὶ ὅτι ταῖς ὑμετέραις ἀρεταῖς χρῆται παραδείγματι περὶ τῆς ἑαυτοῦ πονηρίας. τολμᾷ γὰρ λέγειν ὡς Ἀλκιβιάδης οὐδὲν δεινὸν εἰργασται ἐπὶ τὴν πατρίδα στρατεύσας· καὶ γὰρ 33 ὑμᾶς φεύγοντας Φυλὴν καταλαβεῖν καὶ δένδρα τεμεῖν καὶ πρὸς τὰ τεῖχη προσβαλεῖν, καὶ ταῦτα ποιήσαντας οὐκ ὄνειδος τοῖς παισὶ καταλιπεῖν, ἀλλὰ τιμὴν παρὰ πᾶσιν ἄνθρωποις κτήσασθαι, ὡς τῶν αὐτῶν ὄντας ἀξίους ὅσοι φυγόντες μετὰ τῶν πολεμίων ἐπὶ τὴν χώραν ἐστράτευσαν, καὶ ὅσοι κατήεσαν Λακεδαιμονίων ἐχόντων τὴν πόλιν. καὶ μὲν δὴ πᾶσιν ἠγοῦμαι δῆλον εἶναι ὅτι οὗτοι 34 μὲν ἐξήτουν κατιέναι ὡς τὴν μὲν τῆς θαλάττης ἀρχὴν Λακεδαιμονίοις παραδώσοντες, αὐτοὶ δ' ὑμῶν ἄρξοντες· τὸ δ' ὑμέτερον πλῆθος κατελθὼν τοὺς μὲν πολεμίους ἐξήλασε, τῶν δὲ πολιτῶν καὶ τοὺς βουλομένους δουλεύειν ἠλευθέρωσεν· | ὥστ' οὐχ ὁμοίων τῶν ἔργων ἀμφοτέροις γεγενημένων τοὺς λόγους ποιεῖται. Ἄλλ' ὅμως 35 τοσοῦτων συμφορῶν καὶ οὕτως [αὐτῶ] μεγάλων ὑπαρχουσῶν ἐπὶ τῇ τοῦ πατρὸς πονηρίᾳ φιλοτιμεῖται, καὶ

λέγει ὡς οὕτως ἐκεῖνος μέγα ἐδύνατο, ὥστε τῇ πόλει πάντων κακῶν αἴτιος γενένηται. καίτοι τίς οὕτως ἄπειρος τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος, ὃς οὐκ ἂν βουλόμενος εἶναι πονηρὸς εἰσηγήσαιο μὲν τοῖς πολεμίοις ἅ ἡμεῖς κατὰ λαβεῖν τῶν χωρίων, δηλώσειε δ' ἂν ἅ κακῶς φυλάττεται τῶν φρουρίων, διδάξειε δ' ἂν ἅ πονηρῶς ἔχει τῶν πραγμάτων, μηνύσειε δ' ἂν τοὺς βουλομένους ἀφίστασθαι

36 τῶν συμμάχων; οὐ γὰρ δήπου, ὅτε μὲν ἔφευγε, διὰ τὴν δύναμιν κακῶς οἷός τ' ἦν ποιεῖν τὴν πόλιν, ἐπειδὴ δὲ ὑμᾶς ἔξαπατήσας κατήλθε καὶ πολλῶν ἤρξε τριήρων, οὔτε τοὺς πολεμίους ἐδύνατο ἐκ τῆς χώρας ἐκβαλεῖν, οὔτε Χίους οὓς ἀπέστησε πάλιν φίλους ποιῆσαι, οὔτε

37 ἄλλο οὐδὲν ἀγαθὸν ὑμᾶς ἐργάσασθαι. ὥστ' οὐ χαλεπὸν γινῶναι ὅτι Ἀλκιβιάδης δυνάμει μὲν οὐδὲν τῶν ἄλλων διέφερε, πονηρία δὲ τῶν πολιτῶν πρῶτος ἦν. ἅ μὲν γὰρ ἤδει τῶν ὑμετέρων κακῶς ἔχοντα, μηνυτῆς αὐτῶν τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐγένετο· ἐπειδὴ δ' ἔδει αὐτὸν στρατηγεῖν, οὐδὲν κακὸν ποιεῖν ἐκείνους ἐδύνατο, ἀλλ' ὑποσχόμενος δι' ἑαυτὸν παρέξιεν βασιλέα χρήματα, πλέου

38 ἢ διακόσια τάλαντα τῆς πόλεως ὑφείλετο. καὶ οὕτω πολλὰ ἐνόμιζεν εἰς ὑμᾶς ἡμαρτηκένοι, ὥστε λέγειν δυνάμενος καὶ φίλων ὄντων καὶ χρήματα κεκτημένος οὐδέποτ' ἐλθῶν εὐθύνας ἐτόλμησε δοῦναι, ἀλλὰ φυγὴν αὐτοῦ καταγνοῦς καὶ Θράκης καὶ πάσης πόλεως ἐβούλετο πολιτῆς γενέσθαι μᾶλλον ἢ τῆς πατρίδος εἶναι τῆς ἑαυτοῦ. καὶ τὸ τελευταῖον, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὑπερβολὴν ποιησάμενος τῆς προτέρας πονηρίας ἐτόλμησε τὰς ναῦς Ἀν-

39 σάνδρω μετὰ Ἀδειμάντου προδοῦναι. ὥστε εἴ τις ὑμῶν ἢ τοὺς τεθνεῶτας ἐν τῇ ναυμαχίᾳ ἔλεετ, ἢ ὑπὲρ τῶν δουλευσάντων τοῖς πολεμίοις αἰσχύνεται, ἢ τῶν τειχῶν καθηρημένων ἀγανακτεῖ, ἢ Λακεδαιμονίους μισεῖ, ἢ τοῖς τριάκοντα ὀργίζεται, τούτων ἀπάντων χρὴ τὸν τού-

του πατέρα αἴτιον ἡγεῖσθαι, καὶ ἐνθυμηθῆναι ὅτι Ἀλκιβιάδην μὲν τὸν πρόπαππον αὐτοῦ καὶ τὸν πατρὸς πρὸς μητρὸς πάππον Μεγακλέα οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι δις ἀμφοτέρους ἐξωστράκισαν, τοῦ δὲ πατρὸς αὐτοῦ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν θάνατον κατέγνωσαν, ὥστε νῦν χρὴ ἡγησά- 40 μένους πατρικὸν ἐχθρὸν τοῦτον εἶναι τῇ πόλει καταψηφίσασθαι, καὶ μήτε ἔλεον μήτε συγγνώμην μήτε χάριν μηδεμίαν περὶ πλείονος ποιήσασθαι τῶν νόμων τῶν κειμένων καὶ τῶν ὄρκων οὓς ἀμόσατε.

Σκέψασθαι δὲ χρὴ, ὧ ἄνδρες δικασταί, διὰ τί ἄν τις 41 τοιούτων ἀνδρῶν φείσασθαι; πότερον ὡς πρὸς μὲν τὴν πόλιν δεδυστυχήκασιν, ἄλλως δὲ κόσμιοί εἰσι καὶ σωφρόνως βεβιώκασιν; οὐχ οἱ μὲν πολλοὶ αὐτῶν ἡταιρήκασιν, οἱ δὲ ἀδελφαῖς συγγεγόνασι, τοῖς δ' ἐκ θυγατέρων παῖδες γεγόνασιν, οἱ δὲ μυστήρια πεποιήκασιν καὶ τοὺς Ἑρμᾶς 42 περικεκόφασιν καὶ περὶ πάντα τοὺς θεοὺς ἡσεβήκασιν καὶ εἰς ἅπασαν τὴν πόλιν ἡμαρτήκασιν, ἀδίκως καὶ παρανόμως καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους διακείμενοι καὶ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς πολιτευόμενοι, οὐδεμιᾶς τόλμης ἀπεχόμενοι, οὐδὲ ἔργου δεινοῦ ἄπειροὶ γεγενημένοι; ἀλλὰ καὶ πεπόνθασιν καὶ πεποιήκασιν ἅπαντα. οὕτω γὰρ διάκεινται, ὥστ' ἐπὶ μὲν τοῖς καλοῖς αἰσχύνεσθαι, ἐπὶ δὲ τοῖς κακοῖς φιλοτιμείσθαι. Καὶ μὲν δὴ, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἤδη τι- 43 νῶν ἀπεψηφίσασθε ἀδικεῖν μὲν νομίσαντες, οἴομενοι δ' εἰς τὸ λοιπὸν χρησίμους ὑμῖν ἔσεσθαι. τίς οὖν ἐλπίς ὑπὸ τούτου τι ἀγαθὸν πείσεσθαι τὴν πόλιν, ὃν ὑμεῖς, ὅτι μὲν οὐδενὸς ἄξιός ἐστιν, ἐπειδὴν ἀπολογῆται, εἴσεσθε, ὅτι δὲ πονηρός ἐστιν, ἐκ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων ἥσθησθε; Ἀλλὰ μὲν δὴ οὐδ' ἂν ἐξελεθῶν ἐκ τῆς πόλεως οὐδὲν 44 δύναται κακὸν ὑμᾶς ἐργάσασθαι, | δειλὸς ὢν καὶ πένης καὶ πράττειν ἀδύνατος καὶ τοῖς οἰκείοις διάφορος καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων μισούμενος. ὥστ' οὐδὲ τούτων ἕνεκα
p. 546-552.

- 45 αὐτὸν ἄξιον φυλάττεσθαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον παράδειγμα ποιῆσαι καὶ τοῖς ἄλλοις καὶ τοῖς τούτου φίλοις, οἳ τὰ μὲν προσταττόμενα ποιεῖν οὐκ ἐθέλουσι, τοιούτων δ' ἔργων ἐπιθυμοῦσι, καὶ περὶ τῶν σφετέρων αὐτῶν κακῶς βουλευσάμενοι περὶ τῶν ὑμετέρων δημηγοροῦσιν.
- 46 Ἐγὼ μὲν οὖν ὡς ἐδυνάμην ἄριστα κατηγόρηκα, ἐπίσταμαι δ' ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι τῶν ἀκροωμένων θανατοῦσιν, ὅπως ποθ' οὕτως ἀκριβῶς ἐδυνήθην ἐξευρεῖν τὰ τούτων ἁμαρτήματα, οὗτος δέ μου καταγελαῖ, ὅτι οὐδὲ πολλοστὸν μέρος εἴρηκα τῶν τούτοις ὑπαρχόντων κακῶν.
- 47 Ὑμεῖς οὖν καὶ τὰ εἰρημένα καὶ τὰ παραλελειμμένα ἀναλογισάμενοι πολὺ μᾶλλον αὐτοῦ καταψηφίσασθε, ἐνθυμηθέντες ὅτι ἔνοχος μὲν ἐστὶ τῇ γραφῇ, μεγάλη δ' εὐτυχία τὸ τοιούτων πολιτῶν ἀπαλλαγῆναι πόλει. Ἀνάγνωθι δ' αὐτοῖς τοὺς νόμους καὶ τοὺς ὄρκους καὶ τὴν γραφὴν· καὶ τούτων μεμνημένοι ψηφιοῦνται τὰ δίκαια.

NOMOI. ΟΡΚΟΙ. ΓΡΑΦΗ.

15.

ΚΑΤΑ ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΑΣΤΡΑΤΕΙΑΣ.

- Ἐγὼ μὲν, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ ὑμᾶς αἰτοῦμαι τὰ δίκαια ψηφίσασθαι, καὶ τῶν στρατηγῶν δέομαι, ἐπεὶ καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ ἀρχῇ πολλοῦ ἄξιοι τῇ πόλει γεγόνασι, καὶ περὶ τῶν τῆς ἀστρατείας γραφῶν κοινούς εἶναι τῷ τε διακόντι καὶ τῷ φεύγοντι, καὶ μὴ βοηθοῦντας ὧ ἂν βούλωνται πᾶσαν προθυμίαν ἔχειν παρὰ τὸ δίκαιον ὑμᾶς
- 2 ψηφίσασθαι, ἐνθυμουμένους ὅτι σφόδρ' ἂν ἠγανακτεῖτε, εἰ ἐν τῇ ὑμετέρᾳ δοκιμασίᾳ οἱ θεσμοθέται ἀναβάντες ὑμῶν ἐδέοντο καταψηφίσασθαι, ἠγούμενοι δεινὸν εἶναι, εἰ οἱ τιθέντες τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν ψῆφον διδόντες παρακελεύονται τῶν μὲν μὴ [καταψηφίζεσθαι τῶν δὲ] κατα-
- 3 ψηφίζεσθαι. τί δ' ἂν αἰσχίον ἔθος ἢ δεινότερον πρᾶγμα

τούτου τῇ πόλει γένοιτο, εἰ τολμήσει ὁ μὲν ἄρχων ἐν ταῖς
 τῶν ἐπικλήρων δίκαις ἀντιβολεῖν καὶ ἰκετεύειν τοὺς δι-
 καστάς ὅ τι ἂν βούληταιπραχθῆναι, ὁ δὲ πολέμαρχος καὶ
 οἱ ἑνδεκα δεήσονται ἐν ταῖς δίκαις ταῖς ὑφ' ἑαυτῶν εἰσα-
 γομέναις, ὥσπερ καὶ νῦν; χορὴ τοίνυν καὶ ὑπὲρ ὑμῶν αὐ- 4
 τῶν τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν, ἐνθυμουμένουσ' ὅτι οὐδὲν
 διοίσει ὑμᾶς ἰδίᾳ περὶ τῆς ἀστρατείας βοηθεῖν, ἢ τούτων
 τινὰς δεῖσθαι αὐτοὺς τὴν ψῆφον διδόντας. σκέψασθε δέ, 5
 ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐὰν ἱκανὸν γένηται τεκμήριον ὅτι
 οὐδεὶς πω τῶν ἀρχόντων ἐν τῷ στρατοπέδῳ Ἀλκιβιάδῃ
 ἦν παρεσκευασμένος. ἐχορῆν γὰρ αὐτούς, εἴπερ ἀληθῆ
 λέγουσιν, ἀνακαλεῖν μὲν Πάμφιλον, ὅτι ἀφαιρῶν τὸν
 ἵππον ἰππέως ἀπεστέρει τὴν πόλιν, ἐπιβάλλειν δὲ τῷ
 φυλάρχῳ, ὅτι ἐξελαύνων Ἀλκιβιάδην ἐκ τῆς φυλῆς ἄκυ-
 ρον ἐποίει τὴν τούτων τάξιν, κελεύειν δὲ τὸν ταξίαρχον
 ἐξαλείφειν αὐτὸν ἐκ τοῦ τῶν ὀπλιτῶν καταλόγου. νῦν 6
 δὲ τούτων οὐδὲν ἐποίησαν, ἀλλ' ἐν μὲν τῷ στρατοπέδῳ
 περιεώρων αὐτὸν ὑπὸ πάντων προπηλακίζόμενον κἂν
 τοῖς ἵπποτοξόταις ἰππεύοντα, ἐπειδὴ δὲ ὑμᾶς δεῖ παρὰ
 τῶν ἀδικούντων δίκην λαμβάνειν, χαριζόμενοι μαρτυ-
 ροῦσιν ὑφ' ἑαυτῶν αὐτὸν τετάχθαι. καίτοι δεινόν, ὧ
 ἄνδρες δικασταί, αὐτοὺς μὲν τοὺς στρατηγούς ὑπὸ τοῦ
 δήμου χειροτονηθέντας μὴ ἂν τολμῆσαι πρότερον ἡμῶν
 ἠγγῆσασθαι, ἕως ἐδοκιμάσθησαν κατὰ τοὺς νόμους, Ἀλ-
 κιβιάδην δὲ τολμᾶν παρὰ τοὺς τῆς πόλεως νόμους ὑπ'
 αὐτῶν ταχθῆναι. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι, ὧ ἄνδρες 7
 δικασταί, εἰ τῶν μὲν | δεδοκιμασμένων ἰππέων οὐκ ἐπὶ
 τούτοις ἔστιν ὄντινα βούλονται αὐτοὶ εἰς τοὺς ὀπλίτας
 καταλέξαι, τῶν δὲ ὀπλιτῶν ἀδοκιμάστων ὄντων ἐπὶ τού-
 τοις ἔσται ὄντιν' ἂν βούλονται ἰππεύειν. εἰ μὲν τοίνυν, 8
 ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅντες κύριοι πολλῶν βουλομένων
 μηδένα τῶν ἄλλων ἰππεύειν εἴασαν, οὐκ ἂν δικαίως χα-

ρίζοισθε αὐτοῖς· εἰ δ' ἄκυροι ὄντες ὁμολογήσουσι τάξαι,
 ἐνθυμείσθαι χρὴ ὅτι ὁωμόκατε τὰ δίκαια γνώσεσθαι,
 ἀλλ' οὐχ ὅτι ἂν οὗτοι κελεύωσι ψηφιεῖσθαι, ὥστε οὐ-
 δένα χρὴ τῶν δεομένων περὶ πλείονος ὑμῶν αὐτῶν καὶ
 9 τῶν ὄρκων ποιείσθαι. καὶ μὲν δὴ, ὡς ἄνδρες δικασταί, εἰ
 τῷ δοκεῖ μεγάλη ἢ ζημίαι εἶναι καὶ λίαν ἰσχυρὸς ὁ νόμος,
 μεμνησθαι χρὴ ὅτι οὐ νομοθετήσαντες περὶ αὐτῶν ἦκατε,
 ἀλλὰ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ψηφιούμενοι, οὐδὲ
 τοὺς ἀδικοῦντας ἐλέησαντες, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον αὐτοῖς
 ὀργιούμενοι καὶ ὅλη τῇ πόλει βοηθήσαντες, εὖ εἰδότες
 ὅτι ὑπὲρ τῶν παρεληλυθότων ὀλίγους τιμωρησάμενοι
 πολλοὺς ποιήσετε κοσμιωτέρους ἐν τοῖς μέλλουσι κινδυ-
 10 νεύειν. χρὴ δέ, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὥσπερ οὗτος ἀμελή-
 σας τῆς πόλεως τὴν αὐτοῦ σωτηρίαν ἐσκέψατο, οὕτως
 ὑμᾶς ἀμελήσαντας τούτου τῇ πόλει τὰ βέλτιστα ψηφίσα-
 σθαι, ἄλλως τε καὶ ὄρκους ὁωμοκότας καὶ περὶ Ἀλκι-
 βιάδου μέλλοντας ψηφίσασθαι, ὃς ἂν ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ,
 καταγελῶν τῆς πόλεως ἄπεισιν· οὐ γὰρ δὴ χάριν γε ὑμῖν
 ἀποδώσει τῇ ψῆφῳ κρύβδην εὖ παθῶν, ὃς τῶν φίλων
 11 τοὺς φανερωῶς αὐτὸν εὖ ποιήσαντας κακῶς ποιεῖ. ὑμεῖς
 οὖν, ὡς ἄνδρες δικασταί, τὰς τούτων δεήσεις περὶ ἐλάτ-
 τονος ποιησάμενοι τὰ δίκαια ψηφίσασθε. ἀποδέδεικται
 δὲ καταλεγείς εἰς τοὺς ὀπίστας καὶ λιπῶν τὴν τάξιν καὶ
 τῶν νόμων κωλυόντων ἀδοκίμαστος ἰππεύσας, καὶ περὶ
 ὧν οἱ νόμοι διαρρήδην οὔτε στρατηγὸν οὔτε ἵππαρχον
 οὔτε ἄλλον οὐδένα κυριώτερον ἐκείνων ἀποδεικνύουσι,
 περὶ τούτων ἰδιώτης ὢν τὴν ἐξουσίαν αὐτῷ δεδωκώς.
 12 ἐγὼ μὲν οὖν καὶ φίλῳ ὄντι Ἀρχεστρατίδῃ βοηθῶν, καὶ
 Ἀλκιβιάδῃ ἐχθρὸν ὄντα ἑμαυτοῦ τιμωρούμενος, δέομαι
 τὰ δίκαια ψηφίσασθαι· ὑμᾶς δὲ χρὴ τὴν αὐτὴν γνώμην
 ἔχοντας τὴν ψῆφον φέρειν, ἥνπερ ὅτε ᾤεσθε πρὸς τοὺς
 πολεμίους διακινδυνεύειν.

16.

ΕΝ ΒΟΥΛΗΙ

ΜΑΝΤΙΘΕΩΙ ΔΟΚΙΜΑΖΟΜΕΝΩΙ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Εἰ μὴ συνήδειν, ᾧ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς βουλο-
 μένοις ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, πολλὴν ἂν
 αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας· ἡγοῦμαι γὰρ
 τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις τούτους εἶναι μεγίστων ἀγα-
 θῶν αἰτίους, οἵτινες ἂν αὐτοὺς ἀναγκάζωσιν εἰς ἔλεγχον
 τῶν αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι. ἐγὼ γὰρ οὕτω σφό- 2
 δρα ἐμαντῶ πιστεύω, ὥστ' ἐλπίζω καὶ εἰ τις πρὸς με
 τυγχάνει ἀηδῶς ἢ κακῶς διακείμενος, ἐπειδὴν ἐμοῦ λέ-
 γοντος ἀκούσῃ περὶ τῶν πεπραγμένων, μεταμελήσειν αὐ-
 τῶ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγήσασθαι.
 ἀξιῶ δέ, ᾧ βουλή, ἔάν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, 3
 ὡς εὖνους εἰμὶ τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὡς ἠνάγ-
 κασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδὲν πώ
 μοι πλέον εἶναι· ἔάν δὲ φαίνωμαι καὶ περὶ τὰ ἄλλα μετρίως
 βεβιωκῶς καὶ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ παρὰ τοὺς λό-
 γους τοὺς τῶν ἐχθρῶν, δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν,
 τούτους δὲ ἡγείσθαι χείρους εἶναι. πρῶτον δὲ ἀποδείξω
 ὡς οὐχ ἵππευον οὗτ' ἐπεδήμουν ἐπὶ τῶν τριάκοντα, οὐδὲ
 μετέσχον τῆς τότε πολιτείας.

Ἡμᾶς γὰρ ὁ πατὴρ πρὸ τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμ- 4
 φορᾶς ὡς Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ διαιτησομένους
 ἐξέπεμψε, καὶ οὕτε | τῶν τειχῶν καθαιρουμένων οὕτε
 μεθισταμένης τῆς πολιτείας, ἀλλ' ἦλθομεν πρὶν τοὺς
 ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ κατελθεῖν πρότερον πένθ'
 ἡμέραις. καίτοι οὕτε ἡμᾶς εἰκὸς ἦν εἰς τοιοῦτον καιρὸν 5
 ἀφιγμένους ἐπιθυμεῖν μετέχειν τῶν ἀλλοτρίων κινδύ-
 νων, οὗτ' ἐκεῖνοι φαίνονται τριαύτην γνώμην σχόντες
 ὥστε καὶ τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ τοῖς μηδὲν ἐξαμαρτάνουσι

μεταδιδόναι τῆς πολιτείας, ἀλλὰ μᾶλλον ἠτίμαζον καὶ
 6 τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον. Ἐπειτα δὲ ἐκ μὲν τοῦ
 σανιδίου τοὺς ἱππεύσαντας σκοπεῖν εὐηθές ἐστίν· ἐν
 τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἱππεύειν οὐκ
 ἐνεισιν, ἐνιοὶ δὲ τῶν ἀποδημούντων ἐπιγεγραμμένοι εἰ-
 σίν. ἐκεῖνος δ' ἐστὶν ἔλεγχος μέγιστος· ἐπειδὴ γὰρ κατ-
 ἤλθετε, ἐψηφίσασθε τοὺς φυλάρχους ἀπενεργεῖν τοὺς
 ἱππεύσαντας, ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξητε παρ'
 7 αὐτῶν. ἐμὲ τοίνυν οὐδεὶς ἂν ἀποδείξειεν οὔτ' ἀπενε-
 χθέντα ὑπὸ τῶν φυλάρχων οὔτε παραδοθέντα τοῖς συν-
 δίκοις οὔτε κατάστασιν παραλαβόντα. καίτοι πᾶσι ῥά-
 διον τοῦτο γινῶναι, ὅτι ἀναγκαῖον ἦν τοῖς φυλάρχοις,
 εἰ μὴ ἀποδείξειαν τοὺς ἔχοντας τὰς καταστάσεις, αὐτοῖς
 ζημιοῦσθαι. ὥστε πολὺ ἂν δικαιότερον ἐκείνοις τοῖς
 γράμμασιν ἢ τούτοις πιστεύοιτε· ἐκ μὲν γὰρ τούτων
 ῥάδιον ἦν ἐξαλειφθῆναι τῷ βουλομένῳ, ἐν ἐκείνοις δὲ
 τοὺς ἱππεύσαντας ἀναγκαῖον ἦν ὑπὸ τῶν φυλάρχων
 8 ἀπενεχθῆναι. Ἔτι δέ, ὦ βουλή, εἶπερ ἱππευσα, οὐκ ἂν
 ἦν ἕξαρκος ὡς δεινόν τι πεπονηκώς, ἀλλ' ἠξίουν, ἀπο-
 δείξας ὡς οὐδεὶς ὑπ' ἐμοῦ τῶν πολιτῶν κακῶς πέπονθε,
 δοκιμάζεσθαι. ὁρῶ δὲ καὶ ὑμᾶς ταύτῃ τῇ γνώμῃ χρωμέ-
 νους, καὶ πολλοὺς μὲν τῶν τότε ἱππευσάντων βουλευού-
 τας, πολλοὺς δ' αὐτῶν στρατηγούς καὶ ἱππάρχους κεχει-
 ροτουημένους. ὥστε μηδὲν δι' ἄλλο με ἠγείσθε ταύτην
 ποιεῖσθαι τὴν ἀπολογίαν, ἢ ὅτι περιφανῶς ἐτόλμησάν
 μου καταψεύσασθαι. Ἀνάβηθι δέ μοι καὶ μαρτύρησον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

9 Περὶ μὲν τοίνυν ταύτης τῆς αἰτίας οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ
 πλείω λέγειν· δοκεῖ δέ μοι, ὦ βουλή, ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις
 ἀγῶσι περὶ αὐτῶν μόνων τῶν κατηγορημένων προσήκειν
 ἀπολογεῖσθαι, ἐν δὲ ταῖς δοκιμασίαις δίκαιον εἶναι παν-
 τὸς τοῦ βίου λόγον διδόναι. δέομαι οὖν ὑμῶν μετ' εὐ-

νοίας ἀκροάσασθαι μου. ποιήσομαι δὲ τὴν ἀπολογίαὶν ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων.

Ἐγὼ γὰρ πρῶτον μὲν οὐσίας μοι οὐ πολλῆς κατα- 10
 λειφθείσης διὰ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς τοῦ πατρὸς καὶ τὰς
 τῆς πόλεως, δύο μὲν ἀδελφὰς ἐξέδωκα, ἐπιδοὺς τριά-
 κοντα μναῖς ἑκατέρω, πρὸς τὸν ἀδελφὸν δ' οὕτως ἐνειμά-
 μην ὥστ' ἐκεῖνον πλεον ὁμολογεῖν ἔχειν ἐμοῦ τῶν πα-
 τρώων, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας οὕτω βεβίωκα
 ὥστε μηδεπώποτε μοι μηδὲ πρὸς ἓνα μηδὲν ἔγκλημα
 γενέσθαι. καὶ τὰ μὲν ἴδια οὕτω διώκηκα· περὶ δὲ τῶν 11
 κοινῶν μοι μέγιστον ἠγοῦμαι τεκμηρίον εἶναι τῆς ἐμῆς
 ἐπεικειίας, ὅτι τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους
 ἢ περὶ τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς
 ποιούμενοι, πάντας αὐτοὺς ὄψεσθαι μοι διαφόρους ὄντας,
 καὶ πλείστα τούτους περὶ ἐμοῦ λογοποιοῦντας καὶ ψευ-
 δομένους. καίτοι δῆλον ὅτι, εἰ τῶν αὐτῶν ἐπεθυμοῦμεν,
 οὐκ ἂν τοιαύτην γνώμην εἶχον περὶ ἐμοῦ. ἔτι δ', ὦ βουλή, 12
 οὐδεὶς ἂν ἀποδείξει περὶ ἐμοῦ δύναιτο οὔτε δίκην αἰ-
 σχρὰν οὔτε γραφήν οὔτε εἰσαγγελίαν γεγεννημένην· καί-
 τοι ἐτέρους ὁρᾶτε πολλάκις εἰς τοιοῦτους ἀγῶνας καθε-
 στηκότας. πρὸς τοίνυν τὰς στρατείας καὶ τοὺς κινδύνους
 τοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους σκέψασθε οἶον ἐμαντὸν παρ-
 ἔχω τῇ πόλει. πρῶτον μὲν γάρ, ὅτε τὴν συμμαχίαν ἐποιή- 13
 σασθε πρὸς τοὺς Βοιωτοὺς καὶ εἰς Ἀλίαρτον ἔδει βοηθεῖν,
 ὑπὸ Ὀρθοβούλου κατειλεγμένος ἱππεύειν, ἐπειδὴ πάντας
 ἑώρων τοῖς μὲν ἱππεύουσιν ἀσφάλειαν εἶναι δεῖν νομί-
 ζοντας, τοῖς δ' ὀπλίταις κίνδυνον ἠγούμενους, ἐτέρων
 ἀναβάντων ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀδοκιμάστων παρὰ τὸν
 νόμον ἐγὼ προσελθὼν ἔφην τῷ Ὀρθοβούλῳ ἐξαλεῖψαι
 με ἐκ τοῦ καταλόγου, ἠγούμενος αἰσχρὸν εἶναι τοῦ πλή-
 θους μέλλοντος κινδυνεύειν ἄδειαν ἐμαντῷ παρασκευά-
 σαντι στρατεύεσθαι. Καὶ μοι ἀνάβηθι, Ὀρθόβουλε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

- 14 Συλλεγέντων τοίνυν τῶν δημοτῶν πρὸ τῆς ἐξόδου, εἰδὼς αὐτῶν ἐνίους πολίτας μὲν χρηστοὺς ὄντας καὶ προθύμους, ἐφοδίω δὲ ἀποροῦντας, εἶπον ὅτι χρὴ τοὺς ἔχοντας παρέχειν τὰ ἐπιτήδεια τοῖς ἀπόρως διακειμένοις. καὶ οὐ μόνον τοῦτο συνεβούλευον τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἔδωκα δυοῖν ἀνδροῖν τριάκοντα δραχμὰς ἑκατέρῳ, οὐχ ὡς πολλὰ κεκτημένος, ἀλλ' ἵνα παράδειγμα τοῦτο τοῖς ἄλλοις γένηται. Καί μοι ἀνάβητε, [μάρτυρες].

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 15 Μετὰ ταῦτα τοίνυν, ᾧ βουλή, εἰς Κόρινθον ἐξόδου γενομένης καὶ πάντων προειδόντων ὅτι δεήσει κινδυνεύειν, ἑτέρων ἀναδυομένων ἐγὼ διεπραξάμην ὥστε τῆς πρώτης τεταγμένος μάχεσθαι τοῖς πολεμίοις· καὶ μάλιστα τῆς ἡμετέρας φυλῆς δυστυχησάσης, καὶ πλείστων ἐνθανόντων, ὕστερον ἀνεχώρησα τοῦ σεμνοῦ Στειριέως
- 16 τοῦ πᾶσιν ἀνθρώποις δειλίαν ὠνειδικότος. καὶ οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον μετὰ ταῦτα ἐν Κορίνθῳ χωρίων ἰσχυρῶν κατελιημμένων, ὥστε τοὺς πολεμίους μὴ δύνασθαι προσιέναι, Ἀγησιλάου δ' εἰς τὴν Βοιωτίαν ἐμβαλόντος, ψηφισαμένων τῶν ἀρχόντων ἀποχωρῆσαι τάξεις αἵτινες βοηθήσουσι, φοβουμένων ἀπάντων (εἰκότως, ᾧ βουλή· δεινὸν γὰρ ἦν ἀγαπητῶς ὀλίγῳ πρότερον σεσωσμένους ἐφ' ἕτερον κίνδυνον ἰέναι) προσελθὼν ἐγὼ τὸν ταξίαρχον ἐκέλευον ἀκληρωτὶ τὴν ἡμετέραν τάξιν πέμ-
- 17 πειν. ὥστ' εἴ τινες ὑμῶν ὀργίζονται τοῖς τὰ μὲν τῆς πόλεως ἀξιοῦσι πράττειν, ἐκ δὲ τῶν κινδύνων ἀποδιδρασκουσιν, οὐκ ἂν δικαίως περὶ ἐμοῦ τὴν γνώμην ταύτην ἔχοιεν· οὐ γὰρ μόνον τὰ προσταττόμενα ἐποίουν προθύμως, ἀλλὰ καὶ κινδυνεύειν ἐτόλμων. καὶ ταῦτ' ἐποίουν οὐχ ὡς οὐ δεινὸν ἠγούμενος εἶναι Λακεδαιμονίοις μάχε-

σθαι, ἀλλ' ἵνα, εἴ ποτε ἀδίκως εἰς κίνδυνον καθίσταίμην, διὰ ταῦτα βελτίων ὑφ' ὑμῶν νομιζόμενος ἀπάντων τῶν δικαίων τυγχάνοιμι. Καί μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τῶν τοίνυν ἄλλων στρατειῶν καὶ φρουρῶν οὐδε- 18
μιᾶς ἀπελείφθην πώποτε, ἀλλὰ πάντα τὸν χρόνον δια-
τετέλεκα μετὰ τῶν πρώτων μὲν τὰς ἐξόδους ποιούμενος,
μετὰ τῶν τελευταίων δὲ ἀναχωρῶν. καίτοι χρὴ τοὺς φι-
λοτιμίως καὶ κοσμίως πολιτενομένους ἐκ τῶν τοιούτων
σκοπεῖν, ἀλλ' οὐκ εἴ τις τολμᾷ, διὰ τοῦτο μισεῖν· τὰ μὲν
γὰρ τοιαῦτα ἐπιτηδεύματα οὔτε τοὺς ἰδιώτας οὔτε τὸ
κοινὸν τῆς πόλεως βλάπτει, ἐκ δὲ τῶν κινδυνεύειν ἐθε-
λόντων πρὸς τοὺς πολεμίους ἅπαντες ὑμεῖς ὠφελεῖσθε.
ὥστε οὐκ ἄξιον ἀπ' ὄψεως, ᾧ βουλή, οὔτε φιλεῖν οὔτε 19
μισεῖν οὐδένα, ἀλλ' ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν· πολλοὶ μὲν
γὰρ μικρὸν διαλεγόμενοι καὶ κοσμίως περιερχόμενοι με-
γάλων κακῶν αἴτιοι γέγονασιν, ἕτεροι δὲ τῶν τοιούτων
ἀμελοῦντες πολλὰ κάγαθὰ ὑμᾶς εἰσιν εἰργασμένοι.

Ἦδη δὲ τινων ἡσθόμην, ᾧ βουλή, καὶ διὰ ταῦτα 20
ἄχθομένων μοι, ὅτι νεώτερος ὢν ἐπεχείρησα λέγειν ἐν
τῷ δήμῳ. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἠναγκάσθην ὑπὲρ τῶν
ἑμαυτοῦ πραγμάτων δημηγορῆσαι, ἔπειτα μέντοι καὶ
ἑμαντῷ δοκῶ φιλοτιμότερον διατεθῆναι τοῦ δέοντος,
ἅμα μὲν τῶν προγόνων ἐνθυμίζεμενος, ὅτι οὐδὲν πέ-
παινεται τῶν τῆς πόλεως πράττοντες, ἅμα δὲ ὑμᾶς ὄρων 21
(τὰ γὰρ ἀληθῆ χρὴ λέγειν) τούτους μόνους ἀξίους νομί-
ζοντας εἶναι, ὥστε ὄρων ὑμᾶς ταύτην τὴν γνώμην ἔχον-
τας τίς οὐκ ἂν ἐπαρθεῖη πράττειν καὶ λέγειν ὑπὲρ τῆς
πόλεως; ἔτι δὲ τί ἂν τοῖς τοιούτοις ἄχθοισθε; οὐ γὰρ
ἕτεροι περὶ αὐτῶν κριταὶ εἰσιν, ἀλλ' ὑμεῖς.

17.

| ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ.

Ἴσως τινὲς ὑμῶν, ὡς ἄνδρες δικασταί, διὰ τὸ βούλεσθαι με ἄξιον εἶναι τινος ἡγοῦνται καὶ εἰπεῖν ἂν μᾶλλον ἑτέρου δύνασθαι· ἐγὼ δὲ τοσοῦτου δέω περὶ τῶν μὴ προσηκόντων ἱκανὸς εἶναι λέγειν, ὥστε δέδοικα μὴ καὶ περὶ ὧν ἀναγκαῖόν μοι ἐστὶ λέγειν, ἀδύνατος ὡς τὰ δέοντα εἰπεῖν. οἶομαι μὲν οὖν, ἂν πάντα διηγήσωμαι τὰ πεπραγμένα ἡμῖν πρὸς Ἐράτωνα καὶ τοὺς ἐκείνου παῖδας, ραδίως ἐξ αὐτῶν ὑμᾶς εὐρήσειν ἃ προσήκει σκέψασθαι περὶ ταύτης τῆς διαδικασίας. ἐξ ἀρχῆς οὖν ἀκούσατε.

- 2 Ἐράτων ὁ Ἐρασιφῶντος πατὴρ ἐδανείσατο παρὰ τοῦ ἐμοῦ πάππου τάλαντα δύο. ὅτι μὲν οὖν ἔλαβε τὰργύριον καὶ ὡς τοσοῦτόν γε ἐδεήθη δανεῖσαι, ὧν ἐναντίον ἐδόθη, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι· ὡς δ' ἐχρήσατο αὐτῷ καὶ ὅσα ὠφελήθη, οἱ μᾶλλον τε ἐμοῦ εἰδότες καὶ παραγεγενημένοι οἷς ἐκεῖνος ἔπραττε διηγήσονται ὑμῖν καὶ μαρτυρήσουσι. Καί μοι κάλει μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 3 Ἔως τοίνυν ὁ Ἐράτων ἔζη, τοὺς τε τόκους ἀπελάμβανον ἐγὼ καὶ τᾶλλα τὰ συγκείμενα· ἐπειδὴ δὲ ἔτελεύτησε καταλιπὼν υἱοὺς τρεῖς, Ἐρασιφῶντα καὶ Ἐράτωνα καὶ Ἐρασίστρατον, οὗτοι οὐδὲν ἔτι ἡμῖν τῶν δικαίων ἐποιοῦν. ἐν μὲν οὖν τῷ πολέμῳ, διότι οὐκ ἦσαν δίκαι, οὐ δυνατοὶ ἡμεν παρ' αὐτῶν ἢ ὠφείλον πράξασθαι· ἐπειδὴ δὲ εἰρήνη ἐγένετο, ὅτε περ πρῶτον αἱ ἀστικά δίκαι ἐδικάζοντο, λαχὼν ὁ πατὴρ παντὸς τοῦ συμβολαίου Ἐρασιστράτῳ, ὅσπερ μόνος τῶν ἀδελφῶν ἐπεδήμει, κατ-

εδικάσατο ἐπὶ Ξεναινέτου ἄρχοντος. μάρτυρας δὲ καὶ τούτων παρέξομαι ὑμῖν. Καὶ μοι κάλει μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ὅτι μὲν τὰ Ἐράτωνος δικαίως ἂν ἡμέτερα εἶη, ἐκ 4
 τούτων ῥάδιον εἰδέναι, ὅτι δὲ πάντα δημεύεται, ἐξ αὐ-
 τῶν τῶν ἀπογραφῶν· τρεῖς γὰρ καὶ τέτταρες ἕκαστα
 ἀπογεγράφασι. καίτοι τοῦτό γε παντὶ εὐγνωστον, ὅτι
 οὐκ ἂν παραλιπόντες, εἴ τι ἄλλο τῶν Ἐράτωνος οἶόν τε
 ἦν δημεύειν, πάντα τὰ Ἐράτωνος ἀπέγραφον, [ἀπογρά-
 φοντες] καὶ ἂ ἐγὼ πολὺν ἤδη χρόνον κέκτημαι. ὥς μὲν
 οὖν ἡμῖν οὐδ' ἐτέρωθεν εἰσπράξασθαι οἶόν τε, ἂν ὑμεῖς
 ταῦτα δημεύσητε, εὐγνωστόν μοι δοκεῖ εἶναι· ὥς δὲ τὴν 5
 ἀμφισβήτησιν ἐποησάμην πρὸς τε ὑμᾶς καὶ τοὺς ἰδιώ-
 τας, ἔτι ἀκούσατε. ἕως μὲν γὰρ ἡμῖν οἱ Ἐρασιφῶντος
 οἰκέτοι τούτων τῶν χρημάτων ἡμφισβήτουν, ἅπαντα
 ἤξιλον ἐμὰ εἶναι, διότι ὑπὲρ ἅπαντος τοῦ χρέως ἀντι-
 δικῶν πρὸς τὸν πατέρα ὁ Ἐρασίστρατος ἠττήθη· καὶ τὰ
 μὲν Σφηττοῖ ἤδη τρία ἔτη μεμίσθωκα, τῶν δὲ Κικυνοῖ
 καὶ τῆς οἰκίας ἐδικαζόμεν τοῖς ἔχουσι. πέρουσι μὲν οὖν
 διεγράψαντό μου τὰς δίκας, ἔμποροι φάσκοντες εἶναι·
 νυνὶ δὲ λαχόντος ἐν τῷ Γαμηλιῶνι μηνὶ οἱ ναυτοδίκαι
 οὐκ ἐξεδίκασαν. ἐπειδὴ δ' ὑμῖν τὰ Ἐρασιφῶντος δη- 6
 μεύειν ἔδοξεν, ἀφείς τῇ πόλει τὰ δύο μέρη τὰ Ἐρασι-
 στρατοῦ ἀξιώ μοι ψηφισθῆναι, διότι ταῦτά γε ἤδη καὶ
 πρότερον ἐγνώκατε ἡμέτερα εἶναι. ὠρισάμην οὖν ἐμαν-
 τῷ τὸ τρίτον μέρος τῆς ἐκείνων οὐσίας οὐ τὴν ἀκριβειαν
 ἐπισκεψάμενος, ἀλλὰ πολλῷ πλέον ἢ τὰ δύο μέρη τῷ
 δημοσίῳ ὑπολιπῶν. ῥάδιον δὲ γινῶναι ἐκ τοῦ τιμήματος 7
 τοῦ ἐπιγεγραμμένου τοῖς χρήμασιν. ἅπαντα μὲν γὰρ
 πλείονος ἢ ταλάντου τετίμηται, ὧν δ' ἐγὼ ἀμφισβητῶ
 τῷ μὲν πέντε μυᾶς τῷ δὲ χίλλας δραχμὰς ἐπεγραψάμην·

καὶ εἰ πλείονος ἄξιά ἐστιν ἢ τοσούτου, ἀποκηρυχθέντων
 8 τὸ περιττὸν ἢ πόλις λήψεται. ἵνα οὖν εἰδῆτε ὅτι ταῦτα
 ἀληθῆ ἐστὶ, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι πρῶτον μὲν τοὺς
 μεμισθωμένους παρ' ἐμοῦ τὸ Σφηττοῖ χωρίον, ἔπειτα
 τοῦ | Κικυνοῖ τοὺς γείτονας, οἱ Ἰσασιν ἡμᾶς ἤδη τρία
 ἔτη ἀμφισβητοῦντας, ἔτι δὲ τοὺς τε πέρυσιν ἄρξαντας,
 9 ἀναγνωσθήσονται δὲ ὑμῖν καὶ αὐταὶ αἱ ἀπογραφαί· ἐκ
 τούτων γὰρ μάλιστα γνώσεσθε ὅτι οὔτε νεωστὶ ταῦτα
 τὰ χρήματα ἀξιούμεν ἡμέτερα εἶναι, οὔτε νυνὶ τῷ δη-
 μοσίῳ πλείονων ἀμφισβητοῦμεν ἢ τῷ ἔμπροσθεν χρό-
 νῳ τοῖς ἰδιώταις. Καί μοι κάλει μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

10 Ὅτι μὲν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐ παρὰ τὸ δί-
 καιον ἄξιῳ μοι ψηφίσασθαι τὸ διαδίκασμα, ἀλλ' αὐτὸς
 τῇ πόλει πολλὰ τῶν ἔμαντοῦ ἀφείς τοῦτο ἄξιῳ μοι ἀπο-
 δοθῆναι, ἀποδέδεικται. ἤδη δέ μοι δοκεῖ δίκαιον εἶναι
 καὶ δεηθῆναι ὑμῶν τε καὶ τῶν συνδίκων ἐναντίον ὑμῶν.

18.

ΠΕΡΙ ΔΗΜΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΤΟΥ ΝΙΚΙΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ [ΕΠΙΛΟΓΟΣ].

Ἐνθυμήθητε τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οἳοί τινες
 ὄντες πολῖται καὶ αὐτοὶ καὶ ὧν προσήκοντες ἀδικούμενοι
 ἀξιούμεν ἐλεεῖσθαι ὑφ' ὑμῶν καὶ τῶν δικαίων τυγχάνειν·
 οὐ γὰρ μόνον περὶ τῆς οὐσίας ἀγωνιζόμεθα, ἀλλὰ καὶ
 περὶ τῆς πολιτείας, εἰ χρὴ δημοκρατουμένης τῆς πόλεως
 ἡμῖν μετεῖναι. πρῶτον μὲν οὖν περὶ Νικίου τοῦ ἡμε-
 2 τέρου θείου ἀναμνήσθητε. ἐκεῖνος γὰρ ὅσα μὲν τῇ ἑαυ-
 τοῦ γνώμῃ χρώμενος ὑπὲρ τοῦ πλήθους τοῦ ὑμετέρου

ἔπραξε, πανταχοῦ φανήσεται πολλῶν μὲν καὶ ἀγαθῶν αἷτιος τῇ πόλει γεγενημένος, πλεῖστα δὲ καὶ μέγιστα κακα τοὺς πολεμίους εἰργασμένος· ὅσα δὲ οὐ βουλόμενος ἀλλ' ἄκων ἠναγκάσθη ποιῆσαι, τῶν μὲν κακῶν οὐκ ἐλάχιστον αὐτὸς μετέσχε μέρος, τὴν δ' αἰτίαν τῆς συμφορᾶς οἱ πείσαντες ὑμᾶς δικαίως ἂν ἔχοιεν, ἐπεὶ τὴν γε πρὸς ὑμᾶς 3 εὐνοίαν καὶ τὴν ἀρετὴν τὴν αὐτοῦ ἐν ταῖς εὐτυχίαις ταῖς ὑμετέραις καὶ ταῖς δυστυχίαις ταῖς τῶν ἐχθρῶν ἐπεδείξατο· στρατηγῶν γὰρ πολλὰς μὲν πόλεις εἶλε, πολλὰ δὲ καὶ καλὰ κατὰ τῶν πολεμίων ἔστησε τρόπαια, ὧν καθ' ἕν ἑκαστον πολὺ ἂν ἔργον εἶη λέγειν. Εὐκράτης τοίνυν, 4 ἀδελφὸς μὲν ὦν ἐκείνου, πατὴρ δ' ἐμός, ἤδη τῆς τελευταίας ναυμαχίας γεγενημένης φανερὰν ἐπεδείξατο τὴν εὐνοίαν ἣν εἶχε περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον· ἠττημένον γὰρ ἐν τῇ ναυμαχίᾳ στρατηγὸς ὑφ' ὑμῶν ἠρημένος, καὶ παρακαλούμενος μετέχειν τῆς ὀλιγαρχίας ὑπὸ τῶν ἐπιβουλευόντων τῷ πλήθει, οὐκ ἠθέλησεν αὐτοῖς πείθεσθαι, ἐν τοιούτῳ καιρῷ ληφθεὶς ἐν ᾧ οἱ πλεῖστοι τῶν 5 ἀνθρώπων καὶ μεταβάλλονται πρὸς τὰ παρόντα καὶ ταῖς τύχαις εἴκουσι, δυστυχοῦντος τοῦ δήμου, οὐκ ἀπελευνόμενος τῆς πολιτείας οὐδ' ἰδίας ἐχθρας ὑπαρχούσης πρὸς τοὺς ἄρξειν μέλλοντας, ἀλλ' ἐξὸν αὐτῷ καὶ τῶν τριάκοντα γενέσθαι καὶ μηδενὸς ἔλαττον δύνασθαι, μᾶλλον εἶλετο πράττων ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ἀπολέσθαι ἢ ἐπιδεῖν τὰ τεῖχη καθαιρούμενα καὶ τὰς ναῦς τοῖς πολεμίοις παραδιδόμενας καὶ τὸ ὑμέτερον πλῆθος καταδουλούμενον. καὶ οὐ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον Νικήρατος, 6 ἀνεψιὸς ὦν ἐμός καὶ υἱὸς Νικίου, εὐνοὺς ὦν τῷ ὑμέτερω πλήθει, συλληφθεὶς ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀπέθανεν, οὔτε γένει οὔτε οὐσίᾳ οὔθ' ἡλικίᾳ δοκῶν ἀνάξιος εἶναι τῆς πολιτείας μετασχεῖν· ἀλλὰ τοιαῦτα ἐνομιζέτο τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ πρὸς τὸ ὑμέτερον πλῆθος εἶναι καὶ διὰ τοὺς

προγόνους καὶ αὐτόν, ὥστε οὐκ ἂν ποθ' ἐτέρας ἐπιθυ-
 7 μῆσαι πολιτείας. συνήδεσαν γὰρ ἅπασιν αὐτοῖς ὑπὸ τῆς
 πόλεως τιμωμένοις, καὶ πολλαχοῦ μὲν ὑπὲρ ὑμῶν κενι-
 δυνευκόσι, μεγάλας δ' εἰσφορὰς εἰσηνηνοχόσι | καὶ λε-
 λειτουργηκόσι κάλλιστα, καὶ τῶν ἄλλων οὐδενὸς πώ-
 ποτ' ἀποστᾶσιν ὧν ἡ πόλις αὐτοῖς προσέταξεν, ἀλλὰ
 8 προθύμως λειτουργοῦσι. καίτοι τίνες ἂν ἡμῶν εἶησαν
 δυστυχεστέροι, εἰ ἐν μὲν τῇ ὀλιγαρχίᾳ ἀποθνήσκουμεν
 εὖνοι ὄντες τῷ πλήθει, ἐν δὲ τῇ δημοκρατίᾳ ὡς κακόνου
 9 ὄντες τῷ πλήθει ἀποστεροίμεθα τῶν ὄντων; καὶ μὲν δὴ,
 ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ Διόγνητος διαβληθεὶς μὲν ὑπὸ
 τῶν συκοφαντῶν φεύγων ὥχετο, μετ' ὀλίγων δὲ τῶν
 ἐκπεπωκότων οὗτ' ἐπὶ τὴν πόλιν ἐστρατεύσατο οὗτ'
 εἰς Δεκέλειαν ἀφίκετο· οὐδ' ἔστιν ὅτου κακοῦ αἴτιος
 οὔτε φυγῶν οὔτε κατελθῶν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει γεγένη-
 ται, ἀλλ' εἰς τοῦτ' ἀρετῆς ἦλθεν ὥστε μᾶλλον ὠργίζετο
 τοῖς εἰς ὑμᾶς ἡμαρτηκόσιν ἢ τοῖς αὐτῷ τῆς καθόδου αἰ-
 10 τίοις γεγενημένοις ἐχαρίζετο. καὶ ἀρχὴν μὲν οὐδεμίαν ἤρ-
 ξεν ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ· ἐπειδὴ δὲ τάχιστα ἦλθον εἰς τὴν
 Ἀκαδήμειαν Λακεδαιμόνιοι καὶ Πανσανίας, λαβὼν τὸν
 Νικηράτου καὶ ἡμᾶς παῖδας ὄντας, ἐκεῖνον μὲν κατέθηκεν
 ἐπὶ τοῖς γόνασι τοῖς Πανσανίου, ἡμᾶς δὲ παραστησά-
 μενος ἔλεγε πρὸς ἐκεῖνον καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς πυρόν-
 τας ὅσα εἴημεν πεπονθότες καὶ οἷαις τύχαις κεχρημέ-
 νοι, καὶ ἡξίου Πανσανίαν βοηθῆσαι καὶ διὰ τὴν φι-
 λίαν καὶ διὰ τὴν ξενίαν τὴν ὑπάρχουσαν, καὶ τι-
 11 μωρὸν γενέσθαι τῶν εἰς ἡμᾶς ἡμαρτηκότων. ὅθεν
 Πανσανίας ἤρξατο εὖνους εἶναι τῷ δήμῳ, παράδειγμα
 ποιούμενος πρὸς τοὺς ἄλλους Λακεδαιμονίους τὰς ἡμε-
 τέρας συμφορὰς τῆς τῶν τριάκοντα πονηρίας· δῆλον γὰρ
 ἅπασιν τοῖς ἐλθοῦσι Πελοποννησίων ἐγεγένητο, ὅτι οὐ
 τοὺς πονηροτάτους τῶν πολιτῶν ἀπέκτεινον, ἀλλ' οἷς

μάλιστα προσήκον καὶ διὰ γένος καὶ διὰ πλοῦτον καὶ διὰ τὴν ἄλλην ἀρετὴν τιμᾶσθαι. οὕτω δ' ἡλεούμεθα καὶ 12 πᾶσι δεινὰ ἔδοκοῦμεν πεπονθέναι, ὥστε Πανσανίας τὰ μὲν παρὰ τῶν τριάκοντα ξένια οὐκ ἠθέλησε λαβεῖν, τὰ δὲ παρ' ἡμῶν ἐδέξατο. καίτοι δεινόν, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὑπὸ μὲν τῶν πολεμίων παίδας ἡμᾶς ὄντας ἐλεεῖσθαι, οἷ τῇ ὀλιγαρχίᾳ βοηθήσοντες ἦλθον, ὑπὸ δὲ ὑμῶν, ὡς ἄνδρες δικασταί, τοιούτους γεγενημένους τῶν ὄντων ἀποστρεφείσθαι, ὧν οἱ πατέρες ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας ἀπέθανον.

Εὖ δ' οἶδ', ὡς ἄνδρες δικασταί, ὅτι περὶ πλείστου 13 ἂν ποιήσαιτο Πολίοχος τοῦτον τὸν ἀγῶνα κατορθῶσαι, ἡγούμενος αὐτῷ καλὴν εἶναι τὴν ἀπόδειξιν καὶ πρὸς τοὺς πολίτας καὶ τοὺς ξένους, ὅτι Ἀθήνησι τοσοῦτον δύναται, ὥσθ' ὑμᾶς τοὺς αὐτούς, περὶ ὧν ὄρκους ὁμωμόκατε, ὑμῖν αὐτοῖς τὰ ἐναντία ποιεῖν ψηφίζεσθαι. πάν- 14 τες γὰρ εἰδονται ὅτι τότε μὲν χιλίαις δραχμαῖς ἐξημιώσατε τὸν βουλόμενον τὴν ἡμετέραν γῆν δημοσίαν ποιῆσαι, νυνὶ δὲ κελεύων δημεῦσαι νενίκηκε, καὶ περὶ τούτων δὴ ἀμφοτέρων Ἀθηναῖοι, παρανόμων φεύγοντος τοῦ αὐτοῦ ἀνδρός, τὰναντία σφίσιν αὐτοῖς ἐψηφίσαντο. οὐκ 15 οὖν αἰσχρόν, εἰ ἂ μὲν Λακεδαιμονίοις συνέθεσθε βεβαιώσετε, ἂ δὲ αὐτοῖς ἐψηφίσασθε οὕτω ῥαδίως διαλύσετε· καὶ τὰς μὲν πρὸς ἐκείνους συνθήκας κυρίας ποιήσετε, τὰς δὲ πρὸς αὐτοὺς ἀκύρους· καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις Ἑλλησιν ὀργίξοισθε, εἰ τις Λακεδαιμονίους ὑμῶν περὶ πλείονος ποιεῖται, ὑμεῖς δ' αὐτοὶ φανήσεσθε πιστότερον 16 πρὸς ἐκείνους ἢ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς διακείμενοι; ἄξιον δὲ μάλιστα φθονῆσαι ὅτι οὕτως ἦδη [οἱ] τὰ τῆς πόλεως [πράττοντες] διάκειται, ὥστ' οὐχ ὅ τι ἂν τῇ πόλει βέλτιστον ἦ, τοῦτο οἱ ῥήτορες λέγουσιν, ἀλλ' ἀφ' ὧν ἂν αὐτοὶ κερδαίνειν μέλλωσι, ταῦτα ὑμεῖς ψηφίξεσθε. καὶ 17 εἰ μὲν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει συνέφερε τοὺς μὲν ἔχειν τὰ

αὐτῶν, τῶν δὲ ἀδίκως δημεύεσθαι τὴν οὐσίαν, εἰκότως
 ἂν ἡμελεῖτε τῶν ὑφ' ἡμῶν λεγομένων· νυνὶ δὲ πάντες
 ἂν ὁμολογήσαίτε ὁμόνοιαν μέγιστον ἀγαθὸν εἶναι πόλει,
 στάσιν δὲ πάντων κακῶν αἰτίαν, διαφέρεσθαι δὲ πρὸς
 ἀλλήλους ἐκ τῶν τοιούτων μάλιστ', ἂν οἱ μὲν τῶν ἄλλο-
 18 τριῶν ἐπιθυμῶσιν, οἱ δ' ἐκ τῶν ὄντων | ἐκπίπτωσι. καὶ
 ταῦθ' ὑμεῖς ἔγνωτε νεωστὶ κατελθόντες, ὀρθῶς βου-
 λευόμενοι· ἔτι γὰρ ἐμέμνησθε τῶν γεγενημένων συμ-
 φορῶν, καὶ τοῖς θεοῖς εἰς ὁμόνοιαν εὐχεσθε καταστήναι
 τὴν πόλιν μᾶλλον, ἢ ἐπὶ τιμωρίαν τῶν παρεληλυθότων
 τραπόμενοι τὴν μὲν πόλιν στασιάσαι, τοὺς δὲ λέγοντας
 19 ταχέως πλουτήσαι... καίτοι πλείων συγγνώμη μνησικα-
 κεῖν νεωστὶ κατεληλυθόσιν, ἔτι τῆς ὀργῆς οὐσῆς προσ-
 φάτου, ἢ τοσοῦτῳ χρόνῳ ὕστερον ἐπὶ τιμωρίαν τῶν
 παρεληλυθότων τραπέσθαι, ὑπὸ τοιούτων πεισθέντας
 οἱ ἐν ἄστει μείναντες ταύτην ὑμῖν οἴονται διδόναι πίστιν
 τῆς αὐτῶν εὐνοίας, ἑτέρους κακῶς ποιοῦντες, ἀλλ' οὐ
 σφᾶς αὐτοὺς χρηστοὺς παρέχοντες, καὶ νυνὶ τῶν τῆς
 πόλεως εὐτυχιῶν ἀπολαύοντες, ἀλλ' οὐ πρότερον τῶν
 ὑμετέρων κινδύνων μετέχοντες.

20 Καὶ εἰ μὲν ἑωρᾶτε, ὧ ἄνδρες δικασταί, σωζόμενα
 τῇ πόλει τὰ ὑπὸ τούτων δημευόμενα, συγγνώμη ἂν εἰ-
 χομεν· νῦν δ' ἐπίστασθε ὅτι τὰ μὲν αὐτῶν ὑπὸ τούτων
 ἀφανίζεται, τὰ δὲ πολλοῦ ἄξια ὄντα ὀλίγου πιπράσκειται.
 ἂν δ' ἔμοι πείθησθε, οὐκ ἐλάττω ἀπ' αὐτῶν ὑμεῖς ὠφε-
 21 ληθήσεσθε ἢ ἡμεῖς οἱ κεκτημένοι, ἐπεὶ καὶ νυνὶ Διόμνη-
 στος καὶ ἐγὼ καὶ ὁ ἀδελφὸς ἐκ μιᾶς οἰκίας τρεῖς ὄν-
 τες τριηραρχοῦμεν, καὶ ὅταν ἡ πόλις δέηται χρημάτων,
 ἀπὸ τούτων ὑμῖν εἰσφέρομεν. ὡς οὖν ἡμῶν ταύτη τῇ
 γνώμη χρωσμένων, καὶ τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων
 22 τοιούτων γεγενημένων, φείδεσθε ἡμῶν. οὐδὲν γὰρ ἂν
 ἡμᾶς κωλύοι, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἀθλιωτάτους εἶναι,

ἐπὶ μὲν τῶν τριάκοντα ὄρφανούς καταλειφθέντας, ἐν δὲ τῇ δημοκρατίᾳ τῶν ὄντων ἐστειρημένους, οἷς ἡ τύχη παρέδωκεν ὥστ' ἔτι [ἡμᾶς] παῖδας ὄντας ἐπὶ τὴν Πανσαυίου σκηνὴν ἐλθόντας βοηθῆσαι τῷ πλήθει. καὶ τοιούτων ἡμῖν ὑπαρχόντων εἰς τίνας ἂν ἐβουλήθημεν δικαστὰς καταφυγεῖν; οὐκ εἰς τοὺς οὕτω πολιτευομένους 23 ὑπὲρ τῆς πολιτείας ἧς καὶ ὁ πατήρ καὶ οἱ προσήκοντες ἡμῖν ἀπέθανον; νῦν τοίνυν ταύτην ἀνθ' ἀπάντων ἀπαιτοῦμεν ὑμᾶς τὴν χάριν, μὴ περιδεῖν ἡμᾶς ἀπόρως διατεθέντας μηδ' ἐνδεεῖς τῶν ἐπιτηδείων γενομένους, μηδὲ τὴν τῶν προγόνων εὐδαιμονίαν καταλῦσαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον παράδειγμα ποιῆσαι τοῖς βουλομένοις τὴν πόλιν εὖ ποιεῖν, οἷων ὑμῶν ἐν τοῖς κινδύνοις τεύξονται.

Οὐκ ἔχω, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὔστινας δεησομένους 24 ὑπὲρ ἡμῶν ἀναβιβάσομαι· τῶν γὰρ προσηκόντων οἱ μὲν ἄνδρας ἀγαθοὺς αὐτοὺς παρασχόντες καὶ μεγάλην τὴν πόλιν ποιοῦντες ἐν τῷ πολέμῳ τεθνήσκουσιν, οἱ δ' ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς ὑμετέρας ἐλευθερίας ὑπὸ τῶν τριάκοντα κώνειον πίνοντες, ὥστε τῆς ἐρημίας τῆς ὑμετέρας 25 αἰτίαι γερόνασιν αἶ τε τῶν προσηκόντων ἀρεταὶ καὶ αἱ τῆς πόλεως συμφοραί. ὧν ἄξιον ὑμᾶς ἐνθυμηθέντας προθύμως ἡμῖν βοηθῆσαι, ἡγησαμένους τούτους ἂν ἐν δημοκρατίᾳ δικαίως εὖ πάσχειν ὑφ' ὑμῶν, οἷπερ ἐν ὀλιγαρχίᾳ τῶν συμφορῶν μετέσχον τὸ μέρος. Ἄξιον δὲ καὶ 26 τούτους τοὺς συνδίκους εὖνους ἡμῖν εἶναι, ἐκείνου τοῦ χρόνου μνησθέντας, ὅτ' ἐκ τῆς πατρίδος ἐκπεπωκότες καὶ τὰς οὐσίας ἀπολωλεκότες ἄνδρας ἀρίστους ἐνομιζέτω εἶναι τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν ἀποθνήσκοντας, καὶ τοῖς θεοῖς εὐχεσθε δυνηθῆναι χάριν τοῖς ἐξ ἐκείνων ἀποδοῦναι. ἡμεῖς τοίνυν, υἱεῖς ὄντες καὶ συγγενεῖς τῶν ὑπὲρ τῆς 27 ἐλευθερίας προκεκινδυνευκότων, ἀπαιτοῦμεν ὑμᾶς νυνὶ ταύτην τὴν χάριν, καὶ ἀξιοῦμεν μὴ ἀδίκως ἡμᾶς ἀπολέ-

σαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον βοηθεῖν τοῖς τῶν αὐτῶν μετα-
σχουσί συμφορῶν. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ δέομαι καὶ ἀντιβολᾷ
καὶ ἱκετεύω, καὶ τούτων παρ' ὑμῶν τυγχάνειν ἀξιῶ·
οὐ γὰρ περὶ μικρῶν κινδυνεύομεν, ἀλλὰ περὶ τῶν ὄν-
των ἀπάντων.

19.

ΥΠΕΡ ΤΩΝ | ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ,
ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝ.

Πολλὴν μοι ἀπορίαν παρέχει ὁ ἀγὼν οὗτοςί, ὃ ἄν-
δρες δικασταί, ὅταν ἐνθυμηθῶ ὅτι, ἂν ἐγὼ μὲν μὴ νῦν
εὖ εἴπω, οὐ μόνον ἐγὼ ἀλλὰ καὶ ὁ πατήρ δόξει ἄδικος
εἶναι καὶ τῶν ὄντων ἀπάντων στερηθῶμαι. ἀνάγκη οὖν,
εἰ καὶ μὴ δεινὸς πρὸς ταῦτα πέφυκα, βοηθεῖν τῷ πατρὶ
2 καὶ ἐμαντῷ οὕτως ὅπως ἂν δύνωμαι. τὴν μὲν οὖν παρα-
σκευὴν καὶ προθυμίαν τῶν ἐχθρῶν ὁρᾶτε, καὶ οὐδὲν
δεῖ περὶ τούτων λέγειν· τὴν δ' ἐμὴν ἀπειρίαν πάντες
ἴσασι, ὅσοι ἐμὲ γινώσκουσιν. αἰτήσομαι οὖν ὑμᾶς δί-
καια καὶ ῥάδια χαρίσασθαι, ἄνευ ὀργῆς καὶ ἡμῶν ἀκοῦ-
3 σαι, ὥσπερ τῶν κατηγορῶν. ἀνάγκη γὰρ τὸν ἀπολογεύ-
μενον, κἂν ἐξ ἴσου ἀκροᾷσθε, ἔλαττον ἔχειν. οἱ μὲν
γὰρ ἐκ πολλοῦ χρόνου ἐπιβουλεύοντες, αὐτοὶ ἄνευ κιν-
δύνων ὄντες, τὴν κατηγορίαν ἐποιήσαντο, ἡμεῖς δὲ ἀγω-
νιζόμεθα μετὰ θεούς καὶ διαβολῆς καὶ κινδύνου μεγί-
στου. εἰκὸς οὖν ὑμᾶς εὐνοίαν πλείω ἔχειν τοῖς ἀπολο-
4 γουμένοις. οἶμαι γὰρ πάντας ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι πολλοὶ
ἤδη πολλὰ καὶ δεινὰ κατηγορήσαντες παραχρηῖμα ἐξηλέγ-
χθησαν ψευδόμενοι οὕτω φανερώς, ὥστε ὑπὲρ πάντων
τῶν πεπραγμένων μισηθέντες ἀπελθεῖν· οἱ δ' αὖ μαρ-
τυρήσαντες τὰ ψευδῆ καὶ ἀδίκως ἀπολέσαντες ἀνθρώ-
ποις ἐάλωσαν ἡνίκα οὐδὲν ἦν πλέον τοῖς πεπονθόσιν.

ὅτ' οὖν τοιαῦτα πολλὰ γεγένηται, ὡς ἐγὼ ἀκούω, εἰκὸς 5
 ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες δικασταί, μήπω τοὺς τῶν κατηγορῶν
 λόγους ἠγείσθαι πιστούς, πρὶν ἂν καὶ ἡμεῖς εἴπωμεν.
 ἀκούω γὰρ ἔγωγε, καὶ ὑμῶν δὲ τοὺς πολλοὺς οἶμαι εἰδέ-
 ναι, ὅτι πάντων δεινότατόν ἐστι διαβολή. μάλιστα δὲ 6
 τοῦτο ἔχει ἂν τις ἰδεῖν, ὅταν πολλοὶ ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ
 εἰς ἀγῶνα καταστῶσιν. ὡς γὰρ ἐπὶ τὸ πολὺ οἱ τελευταῖοι
 κρινόμενοι σώζονται· πεπανμένοι γὰρ τῆς ὀργῆς αὐτῶν
 ἀκροῶσθε, καὶ τοὺς ἐλέγχους ἤδη θέλοντες ἀποδέχεσθε.
 ἐνθυμείσθε οὖν ὅτι Νικόφημος καὶ Ἀριστοφάνης ἄκρι- 7
 τοὶ ἀπέθανον, πρὶν παραγενέσθαι τινὰ αὐτοῖς ἐλεγχο-
 μένοις ὡς ἠδίκουν. οὐδεὶς γὰρ οὐδ' εἶδεν ἐκείνους μετὰ
 τὴν σύλληψιν· οὐδὲ γὰρ θάψαι τὰ σώματ' αὐτῶν ἀπέ-
 δωκαν, ἀλλ' οὕτω δεινὴ ἢ συμφορὰ γεγένηται ὥστε πρὸς 8
 τοῖς ἄλλοις καὶ τούτου ἐστέρηται. ἀλλὰ ταῦτα μὲν εἶσω· 8
 οὐδὲν γὰρ ἂν περαίνοιμι· πολὺ δὲ ἀθλιώτεροι δοκοῦσί
 μοι οἱ παῖδες οἱ Ἀριστοφάνους. οὐδένα γὰρ οὐτ' ἰδίᾳ οὔτε
 δημοσίᾳ ἠδίκηκότες οὐ μόνον τὰ πατρῷα ἀπολωλέκασι
 παρὰ τοὺς νόμους τοὺς ὑμετέρους, ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπόλοι-
 πος ἐλπὶς ἦν, ὑπὸ τοῦ πάππου ἐκτραφῆναι, ἐν οὕτω 9
 δεινῷ καθέστηκεν. ἔτι δ' ἡμεῖς ἐστερημένοι μὲν κηδε- 9
 στῶν, ἐστερημένοι δὲ τῆς προικός, παιδάρια δὲ τρία
 ἠναγκασμένοι τρέφειν, προσέτι συκοφαντούμεθα, καὶ
 κινδυνεύομεν περὶ ὧν οἱ πρόγονοι ἡμῖν κατέλιπον κτη-
 σάμενοι ἐκ τοῦ δικαίου. καίτοι, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὁ 10
 ἐμὸς πατὴρ ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ πλείω εἰς τὴν πόλιν ἀνάλω-
 σεν ἢ εἰς αὐτὸν καὶ τοὺς οἰκείους, τετραπλάσια δὲ ἢ νῦν
 ἔστιν ἡμῖν, ὡς ἐγὼ λογιζομένῳ αὐτῷ πολλάκις παρεγε-
 νόμην. μὴ οὖν προκαταγινώσκετε ἀδικίαν τοῦ εἰς αὐτὸν 10
 μὲν μικρὰ δαπανῶντος, ὑμῖν δὲ πολλὰ καθ' ἕκαστον
 τὸν ἐνιαυτὸν, ἀλλ' ὅσοι καὶ τὰ πατρῷα καὶ ἂν τί ποθεν
 λάβωσιν, εἰς τὰς αἰσχίστας ἠδονὰς εἰθισμένοι εἰσὶν ἀνα-

- 11 λίσκειν. χαλεπὸν μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἀπολογείσθαι πρὸς δόξαν ἦν ἐνιοὶ ἔχουσι περὶ τῆς Νικοφήμεου οὐσίας, καὶ σπάνιν ἀργυρίου ἢ νῦν ἐστὶν ἐν τῇ πόλει, καὶ τοῦ ἀγῶνος πρὸς τὸ δημόσιον ὄντος· ὅμως | δὲ καὶ τούτων ὑπαρχόντων ῥαδίως γνώσεσθε ὅτι οὐκ ἀληθῆ ἐστὶ τὰ κατηγορημένα. δέομαι δ' ὑμῶν πάσῃ τέχνῃ καὶ μηχανῇ μετ' εὐνοίας ἀκροασαμένους ἡμῶν διὰ τέλους, ὅ τι ἂν ὑμῖν ἄριστον καὶ εὐορκότατον νομίξητε εἶναι, τοῦτο ψηφίσασθαι.
- 12 Πρῶτον μὲν οὖν, ὧ τρόπῳ κηδεσταὶ ἡμῖν ἐγένοντο, διδάξω ὑμᾶς. στρατηγῶν γὰρ Κόνων περὶ Πελοπόννησον, τριηραρχήσαντι τῷ ἐμῷ πατρὶ πάλαι φίλος γεγενημένος, ἐδεήθη δοῦναι τὴν ἀδελφὴν αἰτοῦντι τῷ υἱεὶ τῷ
- 13 Νικοφήμεου. ὁ δὲ ὁρῶν αὐτοὺς ὑπ' ἐκείνου τε πεπιστευμένους γεγονότας τε ἐπιεικεῖς τῇ τε πόλει ἐν γε τῷ τότε χρόνῳ ἀρέσκοντας, ἐπέισθη δοῦναι, οὐκ εἰδὼς τὴν ἐσομένην διαβολήν, ἀλλ' ὅτε καὶ ὑμῶν ὅστισοῦν ἂν ἐκείνοις ἤξιωσε κηδεστῆς γενέσθαι, ἐπεὶ ὅτι γε οὐ χρημάτων ἕνεκα, ῥαδίου γινῶναι ἐκ τοῦ βίου παντὸς καὶ τῶν
- 14 ἔργων τῶν τοῦ πατρός. ἐκεῖνος γὰρ ὅτ' ἦν ἐν ἡλικίᾳ, παρὸν μετὰ πολλῶν χρημάτων γῆμαι ἄλλην, τὴν ἐμὴν μητέρα ἔλαβεν οὐδὲν ἐπιφερομένην, ὅτι δὲ Ξενοφῶντος ἦν θυγάτηρ τοῦ Εὐριπίδου υἱέος, ὃς οὐ μόνον ἰδίᾳ χρηστὸς ἐδόκει εἶναι, ἀλλὰ καὶ στρατηγεῖν αὐτὸν ἠξιώσατε,
- 15 ὡς ἐγὼ ἀκούω. τὰς τοίνυν ἐμὰς ἀδελφὰς θελόντων τινῶν λαβεῖν ἀπροίκους πάνυ πλουσίων οὐκ ἔδωκεν, ὅτι ἐδόκουν κάκιον γεγονέναι, ἀλλὰ τὴν μὲν Φιλομήλῳ τῷ Παιανιεῖ, ὃν οἱ πολλοὶ βελτίονα ἡγοῦνται εἶναι ἢ πλουσιώτερον, τὴν δὲ πένητι γεγενημένῳ οὐ διὰ κακίαν, ἀδελφιδῷ δὲ Φαίδρῳ ὄντι Μυρρινουσίῳ, ἐπιδούς τετ-
- 16 ταράκοιτα μνᾶς, καὶ Ἀριστοφάνει τὸ ἴσον. πρὸς δὲ τούτοις ἐμοὶ πολλὴν ἐξὸν πάνυ προῖκα λαβεῖν ἐλάττω

συνεβούλευσεν, ὥστε εὖ εἰδέναι ὅτι κηδεσταῖς χρησοί-
 μην κοσμίους καὶ σώφροσι. καὶ νῦν ἔχω γυναῖκα τὴν
 Κριτοδήμου θυγατέρα τοῦ Ἀλωπεκῆθεν, ὃς ὑπὸ Λακε-
 δαιμονίων ἀπέθανεν, ὅτε ἡ ναυμαχία ἐγένετο ἐν Ἐλλησ-
 πόντῳ. καίτοι, ὡ ἄνδρες δικασταί, ὅστις αὐτός τε ἄνευ 17
 χρημάτων ἐγῆμε ταῦν τε θυγατέροισιν πολὺ ἀργύριον ἐπέ-
 δωκε τῷ τε υἱεὶ ὀλίγην προῖκα ἔλαβε, πῶς οὐκ εἰκὸς περὶ
 τούτου πιστεύειν ὡς οὐχ ἔνεκα χρημάτων τούτοις κηδε-
 στῆς ἐγένετο;

Ἄλλὰ μὴν ὃ γε Ἀριστοφάνης ἤδη ἔχων τὴν γυναῖκα 18
 ὅτι πολλοῖς δὴ μᾶλλον ἐχοῖτο ἢ τῷ ἐμῷ πατρί, ῥάδιον
 γυνῶναι. ἢ τε γὰρ ἡλικία πολὺ διάφορος, ἢ τε φύσις ἐτι
 πλέον· ἐκείνῳ μὲν γὰρ ἦν τὰ ἑαυτοῦ πράττειν, Ἀριστο-
 φάνης δὲ οὐ μόνον τῶν ἰδίων ἀλλὰ καὶ τῶν κοινῶν ἐβού-
 λετο ἐπιμελεῖσθαι, καὶ εἴ τι ἦν αὐτῷ ἀργύριον, ἀνήλωσεν
 ἐπιθυμῶν τιμᾶσθαι. γινώσθε δὲ ὅτι ἀληθῆ λέγω ἐξ αὐ- 19
 τῶν ἂν ἐκεῖνος ἔπραττε. πρῶτον μὲν γὰρ βουλομένου
 Κόνωνος πέμπειν τινὰ εἰς Σικελίαν, ὄχθετο ὑποστάς μετὰ
 Εὐνόμου, Διονυσίου φίλου ὄντος καὶ ξένου, τὸ πλῆθος το
 ὑμέτερον πλεῖστα ἀγαθὰ πεποιηκότος, ὡς ἐγὼ ἀκήκοα
 τῶν ἐν Πειραιεὶ τῶν παραγενομένων. ἦσαν δ' ἐλπίδες 20
 τοῦ πλοῦ πείσαι Διονύσιον κηδεστὴν μὲν γενέσθαι Εὐα-
 γόρα, πολέμιον δὲ Λακεδαιμονίοις, φίλον δὲ καὶ σύμ-
 μαχον τῇ πόλει τῇ ὑμετέρῃ. καὶ ταῦτ' ἔπραττον πολλῶν
 κινδύνων ὑπαρχόντων πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ τοὺς πο-
 λεμίους, καὶ ἔπεισαν Διονύσιον μὴ πέμψαι τριήρεις ἄς
 τότε παρεσκευάσατο Λακεδαιμονίοις. μετὰ δὲ ταῦτα 21
 ἐπειδὴ οἱ πρέσβεις ἦκον ἐκ Κύπρου ἐπὶ τὴν βοήθειαν,
 οὐδὲν ἐνέλιπε προθυμίας σπεύδων. ὑμεῖς δὲ τριήρεις
 αὐτοῖς ἔδοτε καὶ τᾶλλα ἐψηφίσασθε, ἀργυρίου δ' εἰς τὸν
 ἀπόστολον ἠπόρουν. ὀλίγα μὲν γὰρ ἦλθον ἔχοντες χρή-
 ματα, πολλῶν δὲ προσεδεήθησαν· οὐ γὰρ μόνον εἰς

τὰς ναῦς, ἀλλὰ καὶ πελταστὰς ἐμισθώσαντο καὶ ὄπλα
 22 ἐπρίαντο. Ἀριστοφάνης δ' οὖν τῶν χρημάτων τὰ μὲν
 πλεῖστα αὐτὸς παρέσχεν· ἐπειδὴ δὲ οὐχ ἱκανὰ ἦν, τοὺς
 φίλους ἐπειθε δεόμενος καὶ ἐγγυώμενος, καὶ τοῦ ἀδελ-
 φοῦ τοῦ ὁμοπατρῖου ἀποκειμένης παρ' αὐτῷ τεσσαρά-
 κοντα μναῖς εἰπὼν κατεχρήσατο. τῇ δὲ προτεραία ἢ
 ἀνήγετο, | εἰσελθὼν ὡς τὸν πατέρα τὸν ἕμὸν ἐκέλευσε
 χρῆσαι ὃ τι εἴη ἀργύριον. προσδεῖν γὰρ ἔφη πρὸς τὸν
 μισθὸν τοῖς πελτασταῖς. ἦσαν δ' ἡμῖν ἔνδον ἑπτὰ μναῖ·
 23 ὁ δὲ καὶ ταύτας λαβὼν κατεχρήσατο. τίνα γὰρ οἴεσθε,
 ᾧ ἄνδρες δικασταί, φιλότιμον μὲν ὄντα, ἐπιστολῶν δ'
 αὐτῷ ἠκουσῶν παρὰ τοῦ πατρὸς μηδὲν ἀπορήσειν ἐκ
 Κύπρου, ἠρημένον δὲ πρεσβευτὴν καὶ μέλλοντα πλεῖν
 ὡς Εὐαγόραν, ὑπολείπεσθαι ἂν τι τῶν ὄντων, ἀλλ' οὐκ
 εἴ ἦν δυνατὸς πάντα παρασχόντα χαρίσασθαι ἐκείνῳ τε
 καὶ κομίσασθαι μὴ ἐλάττω; Ὡς τοίνυν ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ,
 κάλει μοι Εὐνομον

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

24 Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκούετε, οὐ μόνον ὅτι ἔχρησαν
 ἐκείνου δεηθέντος, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἀπειλήφασιν· ἐκομίσθη
 γὰρ αὐτοῖς ἐπὶ τῆς τριήρους.

Ῥάδιον μὲν οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων γινῶναι ὅτι τοι-
 ούτων καιρῶν συμπεσόντων οὐδενὸς ἂν ἐφείδατο τῶν
 25 ἑαυτοῦ· ὃ δὲ μέγιστον τεκμήριον· Δῆμος γὰρ ὁ Πυρι-
 λάμπους, τριηραρχῶν εἰς Κύπρον, ἐδεήθη μου προσελ-
 θεῖν αὐτῷ, λέγων ὅτι ἔλαβε σύμβολον παρὰ βασιλέως
 τοῦ μεγάλου φιάλην χρυσοῦν, [ὡς Ἀριστοφάνην,] καὶ λα-
 βεῖν ἑκκαίδεκα μναῖς ἐπ' αὐτῇ, ἃς ἔχοι ἀναλίσκειν εἰς τὰ τῆς
 τριηραρχίας· ἐπειδὴ δὲ εἰς Κύπρον ἀφίκοιτο, λύσεσθαι
 ἀποδοῦς εἴκοσι μναῖς· πολλῶν γὰρ ἀγαθῶν καὶ ἄλλων
 καὶ χρημάτων εὐπορήσειν διὰ τὸ σύμβολον ἐν πάσῃ τῇ

ἡπείρω. Ἀριστοφάνης τοίνυν ἀκούων μὲν ταῦτα Δήμου, 26
 δεομένου δ' ἑμοῦ, μέλλων δ' ἄξειν τὸ χρυσίον, τέτταρας
 δὲ μναῖς τόκον λήψεσθαι, οὐκ ἔφη εἶναι, ἀλλ' ὤμνυε καὶ
 προσδεδανεῖσθαι τοῖς ξένοις ἄλλοθεν, ἐπειδὴ ἥδιστ'
 ἂν ἀνθρώπων ἄγειν τε εὐθύς ἐκεῖνο τὸ σύμβολον καὶ
 χαρίσασθαι ἡμῖν ἃ ἐδεόμεθα. ὡς δὲ ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ, 27
 μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ὅτι μὲν τοίνυν οὐ κατέλιπεν Ἀριστοφάνης ἀργύριον
 οὐδὲ χρυσίον, ράδιον γινῶναι ἐκ τῶν εἰρημένων καὶ με-
 μαρτυρημένων· χαλκῶματα δὲ σύμμικτα οὐ πολλὰ ἐκέ-
 κτητο. ἀλλὰ καὶ ὄθ' εἰστία τοὺς παρ' Εὐαγόρου πρε-
 σβεύοντας, αἰτησάμενος ἐχρήσατο. ἃ δὲ κατέλιπεν,
 ἀναγνώσεται ὑμῖν.

ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΧΡΗΜΑΤΩΝ.

Ἴσως ἐνίοις ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, δοκεῖ ὀλίγα 28
 εἶναι· ἀλλ' ἐκεῖνο ἐνθυμεῖσθε, ὅτι πρὶν τὴν ναυμαχίαν
 νικῆσαι ἡμᾶς, οὐκ ἦν ἄλλ' ἢ χωρίδιον μικρὸν Ῥα-
 μνοῦντι. ἐγένετο δ' ἡ ναυμαχία ἐπ' Εὐβούλου ἄρχοντος.
 ἐν οὖν τέτταρσιν ἢ πέντε ἔτεσι, πρότερον μὴ ὑπαρχού- 29
 σης οὐσίας, χαλεπόν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τραγηδοῖς τε
 οἷς χορηγῆσαι, ὑπὲρ αὐτοῦ τε καὶ τοῦ πατρός, καὶ τρία
 ἔτη συνεχῶς τριηραρχῆσαι, εἰσφοράς τε πολλὰς εἰσενηνο-
 χέναι, οἰκίαν τε πενήκοντα μναῶν πρίασθαι, γῆς τε
 πλέον ἢ τριακόσια πλέθρα κτήσασθαι, ἔτι δὲ πρὸς τού-
 τοις οἶεσθαι χρῆναι ἐπιπλα πολλὰ καταλελοιπέναι. ἀλλ'
 οὐδ' οἱ πάλαι πλούσιοι δοκοῦντες εἶναι ἄξια λόγου
 ἔχοιεν ἂν ἐξενεγκεῖν· ἐνίοτε γὰρ οὐκ ἔστιν, οὐδ' ἂν τις
 πάνυ ἐπιθυμῆ, πρίασθαι τοιαῦτα ἃ κτησαμένῳ εἰς τὸν
 λοιπὸν χρόνον ἡδουήν ἂν παρέχοι. ἀλλὰ τόδε σκοπεῖτε. 31

τῶν ἄλλων ὅσων ἐδημεύσατε τὰ χρήματα, οὐχ ὅπως σκευή
 ἀπέδοσθε, ἀλλὰ καὶ αἱ θύραι ἀπὸ τῶν οἰκημάτων ἀφη-
 πάσθησαν· ἡμεῖς δὲ ἤδη δεδημευμένων καὶ ἐξεληλυθυίας
 τῆς ἐμῆς ἀδελφῆς φύλακα κατεστήσαμεν ἐν τῇ [ἐμῇ]
 οἰκίᾳ, ἵνα μήτε θυρώματα μήτε ἀγγεῖα μήτε ἄλλο μη-
 δὲν ἀπόλοιτο. ἐπιπλα δὲ ἀπεφαίνοντο πλείον ἢ χιλίων
 32 δραχμῶν, ὅσα οὐδενός πώποτ' ἐλάβετε. πρὸς δὲ τού-
 οτις καὶ πρότερον πρὸς τοὺς συνδίκους καὶ νῦν ἐθέλο-
 μεν πίστιν δοῦναι, ἥτις ἐστὶ μεγίστη τοῖς ἀνθρώποις,
 μὴ ἔχειν τῶν Ἀριστοφάνους χρημάτων, ὀφείλεσθαι δὲ
 τὴν προῖκα τῆς ἀδελφῆς καὶ ἑπτὰ μνᾶς, ἃς ᾤχετο λαβῶν
 83 παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ. πῶς ἂν οὖν εἶεν ἄνθρωποι
 ἀθλιώτεροι, ἢ εἰ τὰ σφέτερόν αὐτῶν ἀπολωλεκότες δο-
 κοῦεν τὰ κείνων ἔχειν; ὃ δὲ πάντων δεινότατον, τὴν
 ἀδελφὴν | ὑποδέξασθαι παιδία ἔχουσιν πολλά, καὶ ταῦτα
 τρέφειν, μηδ' αὐτοὺς ἔχοντας μηδέν, ἐὰν ὑμεῖς τὰ ὄντ'
 84 ἀφέλησθε. φέρε πρὸς θεῶν Ὀλυμπίων οὕτω γὰρ σκο-
 πεῖτε, ὧ δικασταί. εἴ τις ὑμῶν ἔτυχε δοὺς Τιμοθέῳ τῷ
 Κόνωνος τὴν θυγατέρα ἢ τὴν ἀδελφὴν, καὶ ἐκείνου ἀπο-
 δημήσαντος καὶ ἐν διαβολῇ γενομένου ἐδημεύθη ἡ οὐσία,
 καὶ μὴ ἐγένετο τῇ πόλει πραθέντων ἀπάντων τέτταρα τά-
 λαντα ἀργυρίου, διὰ τοῦτο ἤξιούτε ἂν τοὺς ἀναγκαίους
 τοὺς ἐκείνου καὶ τοὺς προσήκοντας ἀπολέσαι, ὅτι οὐδὲ
 πολλοστὸν μέρος τῆς δόξης τῆς παρ' ὑμῖν ἐφάνη τὰ χρή-
 85 ματα; ἀλλὰ μὴν τούτων πάντες ἐπίστασθε Κόνωνα μὲν
 ἄρχοντα, Νικόφημον δὲ ποιοῦντα ὅτι ἐκεῖνος προστάτ-
 τοι. τῶν οὖν ὀφειλῶν Κόνωνα εἰκὸς πολλοστὸν μέρος
 ἄλλῳ τινι μεταδιδόναί, ὥστ' εἰ οἴονται πολλὰ γενέσθαι
 Νικοφίμῳ, ὁμολογήσειαν ἂν τὰ Κόνωνος εἶναι πλείονα
 86 ἢ δεκαπλάσια. ἔτι δὲ φαίνονται οὐδὲν πώποτε διενεχθέν-
 τες, ὥστ' εἰκὸς καὶ περὶ τῶν χρημάτων ταῦτα γινῶναι,
 ἱκανὰ μὲν ἐνθάδε τῷ υἱεὶ ἐκάτερον καταλιπεῖν, τὰ δὲ

ἄλλα παρ' αὐτοῖς ἔχειν· ἦν γὰρ Κόνωνι μὲν υἱὸς ἐν Κύ-
 πρῳ καὶ γυνή, Νικοφήμῳ δὲ γυνή καὶ θυγάτηρ, ἡγοῦντο
 δὲ καὶ τὰ ἐκεῖ ὁμῶς σφίσι εἶναι σὰ ὥσπερ καὶ τὰ ἐν-
 θάδε. πρὸς δὲ τούτοις ἐνθυμείσθε ὅτι καὶ εἴ τις μὴ κτη- 37
 σάμενος ἀλλὰ παρὰ τοῦ πατρὸς παραλαβὼν τοῖς παισὶ
 διένειμεν, οὐκ ἐλάχιστα ἂν αὐτῷ ὑπέλιπε· βούλονται
 γὰρ πάντες ὑπὸ τῶν παίδων θεραπεύεσθαι ἔχοντες χρή-
 ματα μᾶλλον ἢ ἐκείνων δεῖσθαι ἀποροῦντες. νῦν τοίνυν 38
 εἰ δημεύσατε τὰ Τιμοθέου, — ὃ μὴ γένοιτο, εἰ μὴ τι
 μέλλει μέγα ἀγαθὸν ἔσσεσθαι τῇ πόλει —, ἐλάττονα δὲ ἐξ
 αὐτῶν λάβοιτ' ἢ ἐκ τῶν Ἀριστοφάνους γεγένηται, τού-
 του ἔνεκα ἂν ἀξιοῖτε τοὺς ἀναγκαίους τοὺς ἐκείνου τὰ
 σφέτερο' αὐτῶν ἀπολέσαι; ἀλλ' οὐκ εἰκός, ὧ ἄνδρες δι- 39
 κασταί· ὁ γὰρ Κόνωνος θάνατος καὶ αἱ διαθῆκαι, ἃς
 διέθετο ἐν Κύπρῳ, σαφῶς ἐδήλωσαν ὅτι πολλοστὸν μέ-
 ρος ἦν τὰ χρήματα ὧν ὑμεῖς προσεδοκάτε· τῇ μὲν γὰρ
 Ἀθηνᾶ καθιέρωσεν εἰς ἀναθήματα καὶ τῷ Ἀπόλλωνι εἰς
 Δελφοὺς πεντακισχιλίους στατηῆρας· τῷ δὲ ἀδελφιδῷ τῷ 40
 ἑαυτοῦ, ὃς ἐφύλαττεν αὐτῷ καὶ ἐταμίευε πάντα τὰ ἐν
 Κύπρῳ, ἔδωκεν ὡς μυριάς δραχμᾶς, τῷ δὲ ἀδελφῷ τρία
 τάλαντα· τὰ δὲ λοιπὰ τῷ υἱεῖ κατέλιπε, τάλαντα ἑπτα-
 καίδεκα. τούτων δὲ κεφάλαιον γίνεται περὶ τετταρά-
 κοντα τάλαντα. καὶ οὐδενὶ οἶόν τε εἰπεῖν ὅτι διηρπάσθη 41
 ἢ ὡς οὐ δικαίως ἀπεφάνθη· αὐτὸς γὰρ ἐν τῇ νόσῳ ὧν εὐ-
 φρονῶν διέθετο. Καὶ μοι κάλει τούτων μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἄλλὰ μὴν ὅστισοῦν, ὧ ἄνδρες δικασταί, πρὶν ἀμ- 42
 φότερα δῆλα γενέσθαι, πολλοστὸν μέρος τὰ Νικοφήμου
 τῶν Κόνωνος χρημάτων φῆθη ἂν εἶναι. Ἀριστοφάνης
 τοίνυν γῆν μὲν καὶ οἰκίαν ἐκτήσατο πλέον ἢ πέντε τα-
 λάντων, κατεχορήγησε δὲ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς

πεντακισχιλίας δραχμάς, τριηραρχῶν δὲ ἀνήλωσεν ὄγ-
 43 δοήκοντα μναῖς. εἰσενήνεκται δὲ ὑπὲρ ἀμφοτέρων οὐκ
 ἔλαττον μναῶν τετταράκοντα. εἰς δὲ τὸν ἐν Σικελίᾳ πλοῦν
 ἀνήλωσεν ἑκατὸν μναῖς. εἰς δὲ τὸν ἀπόστολον τῶν τριή-
 ρων, ὅτε οἱ Κύπριοι ἦλθον καὶ ἔδοτε αὐτοῖς τὰς δέκα
 ναῦς, καὶ τῶν πελταστῶν τὴν μίσθωσιν καὶ τῶν ὄπλων
 τὴν ὠνὴν παρέσχε τριςμυρίας δραχμάς. καὶ τούτων κε-
 φάλαιον πάντων γίνεταί μικροῦ λείποντος πεντεκαί-
 44 δεκα τάλαντα. ὥστε οὐκ ἂν εἰκότως ἡμᾶς αἰτιάσαισθε, ἐπεὶ
 τῶν Κόνωνος, τῶν ὁμολογουμένων δικαίως ἀποφανθῆ-
 ναι ὑπ' αὐτοῦ ἐκείνου, πολλαπλασίῳν δοκούντων εἶναι
 πλέον ἢ τρίτον μέρος φαίνεται τὰ Ἀριστοφάνους. καὶ οὐ
 προσλογιζόμεθα ὅσα αὐτὸς ἐν Κύπρῳ ἔσχε Νικόφημος,
 οὔσης αὐτῷ ἐκεῖ γυναικὸς καὶ θυγατρὸς.

45 Ἐγὼ μὲν οὐκ ἀξιῶ, ὡς ἄνδρες δικασταί, οὕτω πολλὰ
 καὶ μεγάλα τεκμήρια παρασχομένους ἡμᾶς ἀπολέσθαι
 ἀδίκως. ἀκήκοα γὰρ ἔγωγε καὶ τοῦ πατρὸς καὶ ἄλλων
 πρεσβυτέρων, ὅτι οὐ νῦν μόνον ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἔμπρο-
 σθεν χρόνῳ πολλῶν ἐψεύσθητε τῆς οὐσίας, καὶ ζῶντες
 μὲν πλουτεῖν ἐδόκουν, ἀποθανόντες δὲ πολὺν παρὰ τὴν
 46 δόξαν τὴν ὑμετέραν ἐφάνησαν. αὐτίκα Ἴσχομάχῳ, ἕως
 ἕξῃ, πάντες ὄντο εἶναι πλεῖον ἢ ἑβδομήκοντα τάλαντα,
 ὡς ἐγὼ ἀκούω· ἐνειμάσθη δὲ τῷ υἱῷ οὐδὲ δέκα τάλαντα
 ἑκάτερος ἀποθανόντος. Στεφάνῳ δὲ τῷ Θάλλου ἐλέ-
 γετο εἶναι πλέον ἢ πεντήκοντα ταλάντων, ἀποθανόν-
 47 τος δ' ἡ οὐσία ἐφάνη περὶ ἑνδεκα τάλαντα. ὁ τοίνυν
 Νικίου οἶκος προσεδοκᾶτο εἶναι οὐκ ἔλαττον ἢ ἑκατὸν
 ταλάντων, καὶ τούτων τὰ πολλὰ ἔνδον [ἦν]. Νικήρατος
 δὲ ὅτ' ἀπέθνησκεν, ἀργύριον μὲν ἢ χρυσίον οὐδ' αὐτὸς
 ἔφη καταλείπειν οὐδέν, ἀλλὰ τὴν οὐσίαν ἦν κατέλιπε
 τῷ υἱεῖ, οὐ πλείονος ἀξία ἐστὶν ἢ τεττάρων καὶ δέκα
 48 ταλάντων. Καλλίας τοίνυν ὁ Ἴππονίου, ὅτε νεωστὶ

ἔτεθνήκει ὁ πατήρ, πλείστα τῶν Ἑλλήνων ἐδόκει κεκτῆ-
 σθαι, καὶ ὡς φησι, διακοσίων ταλάντων ἐτιμήσατο αὐτοῦ
 ὁ πάππος τότε, τούτου τὸ νῦν τίμημα οὐδὲ δυοῖν ταλάν-
 τωιν ἐστὶ. Κλεοφῶντα δὲ πάντες ἴστε, ὅτι πολλὰ ἔτη
 διεχείρισε τὰ τῆς πόλεως πάντα καὶ προσεδοκᾶτο πάννυ
 πολλὰ ἐκ τῆς ἀρχῆς ἔχειν· ἀποθανόντος δ' αὐτοῦ οὐ-
 δαμοῦ δῆλα τὰ χρήματα, ἀλλὰ καὶ οἱ προσήκοντες καὶ
 οἱ κηδεσταί, παρ' οἷς κατέλιπεν, ὁμολογουμένως πένη-
 τές εἰσι. φαινόμεθα δὴ καὶ τῶν ἀρχαιοπλούτων πολὺ 49
 ἐψευσμένοι καὶ τῶν νεωστὶ ἐν δόξῃ γεγενημένων. αἴτιον
 δέ μοι δοκεῖ εἶναι, ὅτι ῥαδίως τινὲς τολμῶσι λέγειν ὡς
 ὁ δεῖνα ἔχει τάλαντα πολλὰ ἐκ τῆς ἀρχῆς. καὶ ὅσα μὲν
 περὶ τεθνεώτων λέγουσιν, οὐ πάννυ θαυμάζω (οὐ γὰρ
 ὑπὸ γε ἐκείνων ἐξελεγχθεῖεν ἂν), ἀλλ' ὅσα ζώντων ἐπι-
 χειροῦσι καταψεύδεσθαι. αὐτοὶ γὰρ ἔναρχος ἠκούετε 50
 ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ὡς Διότιμος ἔχει τάλαντα τετταράκοντα
 πλείω ἢ ὅσα αὐτὸς ὁμολογεῖ παρὰ τῶν ναυκλήρων καὶ
 ἐμπόρων· καὶ ταῦτα, ἐπειδὴ ἦλθεν, ἐκείνου ἀπογράφ-
 οντος καὶ χαλεπῶς φέροντος ὅτι ἀπὸν διεβάλλετο, οὐ-
 δεῖς ἐξήλεγξε, θεομένης μὲν τῆς πόλεως χρημάτων, ἐθέ-
 λοντος δὲ ἐκείνου λογίσασθαι. ἐνθυμεῖσθε τοίνυν οἷον 51
 ἂν ἐγένετο, εἰ Ἀθηναίων ἀπάντων ἀκηκοότων ὅτι τετ-
 ταράκοντα τάλαντα ἔχει Διότιμος, εἶτα ἔπαθ' ἐ τι πρὶν
 καταπλεῦσαι δεῦρο. εἶτα οἱ προσήκοντες ἂν αὐτοῦ ἐν
 κινδύνῳ ἦσαν τῷ μεγίστῳ, εἰ ἔδει αὐτοὺς πρὸς τοσαύτην
 διαβολὴν ἀπολογεῖσθαι, μὴ εἰδότας μηδὲν τῶν πεπραγ-
 μένων. αἴτιοι οὖν εἰσι καὶ ὑμῖν πολλῶν ἤδη ψευσθῆναι
 καὶ δὴ ἀδίκως γέ τινας ἀπολέσθαι οἱ ῥαδίως τολμῶντες
 ψεύδεσθαι καὶ συκοφαντεῖν ἀνθρώπους ἐπιθυμοῦντες.
 ἔπειτ' οἶμαι ὑμᾶς εἰδέναί ὅτι Ἀλκιβιάδης τέτταρα ἢ 52
 πέντε ἔτη ἐφεξῆς ἐστρατήγει ἐπικρατῶν καὶ νενικηκῶς
 Λακεδαιμονίους, καὶ διπλάσια ἐκείνῳ ἠξίουσι αἱ πόλεις

διδόναι ἢ ἄλλῳ τινὶ τῶν στρατηγῶν, ὥστ' ᾤοντο εἶναι
τινες αὐτῷ πλέον ἢ ἑκατὸν τάλαντα. ὁ δ' ἀποθανὼν
ἐδήλωσεν ὅτι οὐκ ἀληθῆ ταῦτα ἦν· ἐλάττω γὰρ οὐσίαν
κατέλιπε τοῖς παισὶν ἢ αὐτὸς παρὰ τῶν ἐπιτροπευσάν-
των παρέλαβεν.

- 53 Ὅτι μὲν οὖν καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ τοιαῦτα
ἐγίνετο, ῥᾶδιον γινῶναι· φασὶ δὲ καὶ τοὺς ἀρίστους καὶ
σοφωτάτους μάλιστα ἐθέλειν μεταγινώσκειν. εἰ οὖν δο-
κοῦμεν εἰκότα λέγειν καὶ ἱκανὰ τεκμήρια παρέχεσθαι,
ὧς ἄνδρες δικασταί, πάσῃ τέχνῃ καὶ μηχανῇ ἐλεήσατε,
ὧς ἡμεῖς τῆς μὲν διαβολῆς οὕτω μεγάλης οὐσης ἀεὶ
προσεδοκῶμεν κρατήσειν μετὰ τοῦ ἀληθοῦς· ὑμῶν δὲ
μηδενὶ τρόπῳ ἐθέλησάντων πεισθῆναι οὐδ' ἐλπίς οὐδε-
54 μία σωτηρίας ἐδόκει ἡμῖν εἶναι. ἀλλὰ πρὸς θεῶν Ὀλυμ-
πίων, ὧς ἄνδρες δικασταί, βούλεσθε ἡμᾶς δικαίως σῶσαι
μᾶλλον ἢ ἀδίκως ἀπολέσαι, καὶ πιστεύετε τούτοις ἀληθῆ
λέγειν, οἳ ἂν καὶ σιωπῶντες ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ παρέχωσι
σώφρονας σφᾶς αὐτοὺς καὶ δικαίους.

- 55 Περὶ μὲν οὖν αὐτῆς τῆς γραφῆς, καὶ ᾧ τρόπῳ κη-
δεσταὶ ἡμῖν ἐγένοντο, καὶ ὅτι οὐκ ἐξήρκει τὰ ἐκείνου εἰς
τὸν ἔκπλου, ἀλλὰ καὶ ὧς ἄλλοθεν | προσεδανείσατο
ἀκηκόατε καὶ μεμαρτύρηται ὑμῖν· περὶ δ' ἑμαυτοῦ βρα-
χέα βούλομαι ὑμῖν εἰπεῖν. ἐγὼ γὰρ ἔτη γεροντῶς ἤδη τριά-
κοντα οὕτε τῷ πατρὶ οὐδὲν πώποτε ἀντεῖπον, οὕτε τῶν
πολιτῶν οὐδεὶς μοι ἐνεκάλεσεν, ἐγγύς τε οἰκῶν τῆς
ἀγορᾶς οὐδὲ πρὸς δικαστηρίῳ οὐδὲ πρὸς βουλευτηρίῳ
ᾧφθην οὐδεπώποτε, πρὶν ταύτην τὴν συμφορὰν γενέ-
56 σθαι. περὶ μὲν οὖν ἑμαυτοῦ τοσαῦτα λέγω, περὶ δὲ τοῦ
πατρός, ἐπειδὴ ὥσπερ ἀδικοῦντος αἱ κατηγορίαι γεγέ-
νηνται, συγγνώμην ἔχετε, ἐὰν λέγω ἃ ἀνήλωσεν εἰς τὴν
πόλιν καὶ εἰς τοὺς φίλους· οὐ γὰρ φιλοτιμίας ἔνεκεν
ἀλλὰ τεκμήριον ποιούμενος ὅτι οὐ τοῦ αὐτοῦ ἐστίν

ἄνδρὸς ἄνευ ἀνάγκης τε πολλὰ ἀναλίσκειν καὶ μετὰ κιν-
δύνου τοῦ μεγίστου ἐπιθυμῆσαι ἔχειν τι τῶν κοινῶν.
εἰσὶ δὲ τινες οἱ προαναλίσκοντες οὐ μόνον τούτου ἔνε- 57
κεν, ἀλλ' ἵνα ἄρχειν ὑφ' ὑμῶν ἀξιωθέντες διπλάσια κο-
μίσωνται. ὁ τοίνυν ἐμὸς πατὴρ ἄρχειν μὲν οὐδεπώποτε
ἐπεθύμησε, τὰς δὲ χορηγίας ἀπάσας κεχορήγηκε, τε-
τριηράρχηκε δὲ ἐπτάκις, εἰσφορὰς δὲ πολλὰς καὶ μεγά-
λας εἰσενήνοχεν. ἵνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς, καὶ καθ' ἐκάστην
ἀναγνώσεται.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΙ.

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες δικασταί, τὸ πλῆθος. πεντή- 58
κοντα γὰρ ἔτη ἔστιν ὅσα ὁ πατὴρ καὶ τοῖς χρήμασι καὶ
τῷ σώματι τῇ πόλει ἐλειτούργει. ἐν οὖν τοσοῦτῳ χρόνῳ
δοκοῦντά τι ἐξ ἀρχῆς ἔχειν οὐδεμίαν εἰκὸς δαπάνην πε-
φηνγέναι. ὁμως δὲ καὶ μάρτυρας ὑμῖν παρεξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τούτων συμπάντων κεφάλαιόν ἐστιν ἑννέα τάλαντα 59
καὶ δισχίλια δραχμαί. ἔτι τοίνυν καὶ ἰδίᾳ τισὶ τῶν πολι-
τῶν ἀποροῦσι συνεξέδωκε θυγατέρας καὶ ἀδελφάς, τοὺς
δ' ἐλύσατο ἐκ τῶν πολεμίων, τοῖς δ' εἰς ταφὴν παρεῖχεν
ἀργύριον. καὶ ταῦτ' ἐποίει ἡγούμενος εἶναι ἄνδρὸς ἀγα-
θοῦ ἀφελεῖν τοὺς φίλους, καὶ εἰ μηδεὶς μέλλοι εἴσεσθαι.
νῦν δὲ πρέπον ἐστὶ καὶ ὑμᾶς ἀκοῦσαί[μου]. Καί μοι κάλει
τὸν καὶ τόν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τῶν μὲν οὖν μαρτύρων ἀκηκόατε· ἐνθυμεῖσθε δὲ 60
ὅτι ὀλίγον μὲν χρόνον δύναιτ' ἂν τις πλάσασθαι τὸν
τρόπον τὸν αὐτοῦ, ἐν ἑβδομήκοντα δὲ ἔτεσιν οὐδ' ἂν
εἰς λάθοι πονηρὸς ᾖν. τῷ τοίνυν πατρὶ τῷ ἐμῷ ἄλλα μὲν
ἂν τις ἔχοι ἐπικαλέσθαι ἴσως, εἰς χρήματα δὲ οὐδεὶς οὐδὲ

- 61 τῶν ἐχθρῶν ἐτόλμησε πώποτε. οὐκ οὖν ἄξιον τοῖς τῶν κατηγόρων λόγοις πιστεῦσαι μᾶλλον ἢ τοῖς ἔργοις, ἃ ἐπράχθη ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ, καὶ τῷ χρόνῳ, ὃν ὑμεῖς σαφέστατον ἔλεγχον τοῦ ἀληθοῦς νομίζατε. εἰ γὰρ μὴ ἦν τοιοῦτος, οὐκ ἂν ἐκ πολλῶν ὀλίγα κατέλιπεν, ἐπεὶ εἰ νῦν γε ἐξαπατηθείητε ὑπὸ τούτων καὶ δημεύσαιθ' ἡμῶν τὴν οὐσίαν, οὐδὲ δύο τάλαντα λάβοιτ' ἄν. ὥστε οὐ μόνον πρὸς δόξαν ἀλλὰ καὶ εἰς χρημάτων λόγον λυσιτελεῖ μᾶλλον ὑμῖν ἀποψηφίσασθαι· πολὺ γὰρ πλείω ὠφελήσεσθε, 62 ἂν ἡμεῖς ἔχωμεν. σκοπεῖτε δὲ ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, ὅσα φαίνεται ἀνηλωμένα εἰς τὴν πόλιν· καὶ νῦν ἀπὸ τῶν ὑπολοίπων τριηραρχῶ μὲν ἐγώ, τριηραρχῶν δὲ ὁ πατήρ ἀπέθανεν, πειράσομαι δ', ὥσπερ ἐκεῖνον ἐσθρων, ὀλίγα κατὰ μικρὸν παρασκευάσασθαι εἰς τὰς κοινὰς ὠφελείας. ὥστε τῷ γ' ἔργῳ πάσαι ταῦτ' ἐστὶ . . . , καὶ οὗτ' ἐγὼ ἀφηρημένος ἀδικεῖσθαι οἴησομαι, ὑμῖν δὲ πλεί- 63 ουσ οὕτως αἰ ὠφελείαι ἢ εἰ δημεύσαιτε. πρὸς δὲ τούτοις ἄξιον ἐνθυμηθῆναι οἷαν φύσιν εἶχεν ὁ πατήρ. ὅσα γὰρ ἔξω τῶν ἀναγκαίων ἐπεθύμησεν ἀναλίσκειν, πάντα φανήσεται τοιαῦτα ὄθεν καὶ τῇ πόλει τιμὴ ἔμελλεν ἔσεσθαι. αὐτίκα ὅτε ἵππευεν, οὐ μόνον ἵππους ἐκτήσατο λαμπροὺς ἀλλὰ καὶ ἀθλητάς, οἷς ἐνίκησεν Ἴσθμοῖ καὶ Νεμέᾳ, ὥστε τὴν πόλιν κηρυχθῆναι καὶ αὐτὸν στεφανω- 64 θῆναι. δέομαι οὖν ὑμῶν, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ τούτων καὶ τῶν ἄλλων μεμνημένους ἀπάντων τῶν εἰρημένων βοηθεῖν ἡμῖν καὶ μὴ περιδεῖν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἀναιρεθέντας. καὶ ταῦτα ποιοῦντες τά τε δίκαια ψηφιεῖσθε καὶ ὑμῖν αὐτοῖς τὰ συμφέροντα.

20.

| ΥΠΕΡ ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΥ.

Οὐ μοι δοκεῖ χρῆναι ὀργίζεσθαι ὑμᾶς τῷ ὀνόματι
 τῷ τῶν τετρακοσίων, ἀλλὰ τοῖς ἔργοις ἐνίων. οἱ μὲν γὰρ
 ἐπιβουλεύσαντες ἦσαν αὐτῶν, οἱ δ' ἵνα μήτε τὴν πόλιν
 μηδὲν κακὸν ἐργάσαιντο μηδ' ὑμῶν μηδένα, ἀλλ' εὖνοι
 ὄντες εἰσῆλθον εἰς τὸ βουλευτήριον, ὧν εἰς ὧν οὗτος
 τυγχάνει Πολύστρατος. οὗτος γὰρ ἠρέθη μὲν ὑπὸ τῶν 2
 φυλετῶν ὡς χρηστός ὧν ἀνὴρ καὶ περὶ τοὺς δημότας καὶ
 περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον· κατηγοροῦσι δὲ αὐτοῦ ὡς
 οὐκ εὖνους ἦν τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, αἰρεθεῖς ὑπὸ τῶν
 φυλετῶν, οἱ ἄριστα διαγνοῖεν ἂν περὶ σφῶν αὐτῶν
 ὁποιοὶ τινές εἰσιν. οὗτος δὲ τίνας ἂν ἔνεκα ὀλιγαρχίας 3
 ἐπεθύμησε; πότερον ὡς ἡλικίαν εἶχε λέγων τι διαπρατ-
 τεσθαι παρ' ὑμῖν, ἢ τῷ σώματι πιστεύων, ἵνα ὑβρίζοι
 εἰς τῶν ὑμετέρων τινά; ἀλλ' ὁρᾶτε αὐτοῦ τὴν ἡλικίαν,
 ἢ καὶ τοὺς ἄλλους ἱκανός ἐστιν ἀποτρέπειν τούτων. ὅστις 4
 μὲν οὖν ἄτιμος ὧν, κακόν τι ἐργασάμενος ἐν τῷ πρόσθεν
 χρόνῳ, ἐτέρας πολιτείας ἐπεθύμησε, διὰ τὰ πρόσθεν
 ἁμαρτήματα αὐτοῦ ἔνεκ' ἂν ἔπραττε· τούτῳ δὲ τοιοῦτον
 οὐδὲν ἡμάρτηται, ὥστε ἢ αὐτοῦ ἔνεκα μισεῖν τὸ πλῆ-
 θος τὸ ὑμέτερον, ἢ τῶν παίδων. ὁ μὲν γὰρ ἐν Σικελίᾳ
 ἦν, οἱ δ' ἐν Βοιωτοῖς· ὥστε μηδὲ τούτων ἔνεκα ἐτέρας
 πολιτείας ἐπιθυμῆσαι διὰ τὰ πρόσθεν ἁμαρτήματα. καὶ 5
 κατηγοροῦσι μὲν αὐτοῦ ὡς πολλὰς ἀρχὰς ἤρξεν, ἀπο-
 δεῖξαι δὲ οὐδεὶς οἶός τέ ἐστιν ὡς οὐ καλῶς ἤρξεν.
 ἐγὼ δ' ἠγοῦμαι οὐ τούτους ἀδικεῖν ἐν τοῖς πράγμα-
 σιν ἐκείνοις, ἀλλ' εἴ τις ὀλίγας ἀρχὰς μὴ τὰ ἄρι-
 στα ἤρξε τῇ πόλει. οὐ γὰρ οἱ καλῶς ἀρχοντες προῦ-
 δίδουσαν τὴν πόλιν, ἀλλ' οἱ μὴ δικαίως. οὗτος δὲ 6

πρώτον μὲν ἄρχας ἐν Ὁρωπῶ οὔτε προέδωκε καὶ ἑτέροι
 πολιτείαν κατέστησε, τῶν ἄλλων ἀπάντων, ὅσοι ἤρχον,
 καταπροδόντων τὰ πράγματα. οἱ δ' οὐχ ὑπέμειναν, κα-
 ταγνόντες σφῶν αὐτῶν ἀδικεῖν· ὁ δὲ ἡγούμενος μηδὲν
 7 ἡδίκηκέναι δίκην δίδωσι. καὶ τοὺς μὲν ἀδικούντας οἱ
 κατήγοροι ἐκκλέπτουσιν, ἀργύριον λαμβάνοντες· παρ'
 ὧν δ' ἂν μὴ κερδαίνωσιν, ἀδικούντας ἀποφαίνουσι. καὶ
 ὁμοίως τὰς κατηγορίας ποιοῦνται τῶν τε εἰπόντων γνώ-
 μην τινὰ ἐν τῇ βουλῇ καὶ τῶν μὴ. οὗτος δὲ οὐδὲ γνώμην
 8 οὐδεμίαν εἶπε περὶ τοῦ ὑμετέρου πλήθους. ἐγὼ δ' ἡγοῦ-
 μαι ἀξίους εἶναι τούτους μηδὲν πάσχειν ὑφ' ὑμῶν κακόν,
 εἰ ὑμῖν μὲν εὖνοι ἦσαν, ἐκείνοις δὲ οὐκ ἀπηχθάνοντο.
 τῶν γὰρ λεγόντων ἐναντία ἐκείνοις οἱ μὲν ἔφευγον οἱ δὲ
 ἀπέθνησκον, ὥστ' εἴ τις καὶ ἐβούλετο ἐναντιοῦσθαι ὑπὲρ
 ὑμῶν, τὸ δέος καὶ ὁ φόβος τῶν πεπονθότων ἀπέτρεπε
 9 πάντας. ὥστε οἱ πολλοὶ πάντα ἐγίγνωσκον αὐτῶν· τοὺς
 μὲν γὰρ ἐξήλανον αὐτῶν, τοὺς δὲ ἀπεκτίννυσαν. οἱ δὲ
 ἐκείνων ἐμελλον ἀκροᾶσθαι καὶ μηδὲν ἐπιβουλεύειν
 μηδὲ ἐξαγγέλλειν, τούτους ἂν καθίσταντο. ὥστε οὐκ
 ἂν ῥαδίως μετέστη ἂν ὑμῖν ἡ πολιτεία. οὐκουν δίκαιοί
 10 εἰσιν, ὧν ὑμῖν εὖνοι ἦσαν, τούτων δίκην δίδουσι. δει-
 νὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι, εἰ τοῖς εἰποῦσι περὶ τὸ πλήθος τὸ
 ὑμέτερον μὴ τὰ ἄριστα ὁ μηδὲν εἰπὼν ταῦτά πείσεται.
 καὶ ἐν μὲν ἑβδομήκοντα ἔτεσιν οὐδὲν ἐξήμαρτεν εἰς ὑμᾶς,
 ἐν ὀκτῶ δ' ἡμέραις; καὶ οἱ μὲν τὸν βίον ἅπαντα πονηροὶ
 ὄντες χρηστοὶ ἐν τῷ λογιστηρίῳ γεγένηται, πείσαντες
 τοὺς κατηγοροῦς, οἱ δ' αἰεὶ ὑμῖν χρηστοὶ ἦσαν, οὗτοι
 11 πονηροί; Καίτοι ἐν γε ταῖς πρότερον κατηγορίαις τὰ τε
 ἄλλα κατηγορήσαν ψευδῆ τοῦ πατρός, καὶ συγγενῆ Φρυ-
 νιχον αὐτοῦ εἶναι ἔφησαν. καίτοι εἴ τις βούλεται, ἐν τῷ
 λόγῳ τῷ ἐμῷ μαρτυρησάτω ὡς ἀναγκαῖον ὄντα | Φρυ-
 νίχῳ. ἀλλὰ γὰρ ψευδῆ κατηγοροῦν. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐκ

παιδείας φίλος ἦν αὐτῶ· ὁ μὲν γὰρ ἐν ἀργῶ πένης ὦν
 ἐποίμαινεν, ὁ δὲ πατήρ ἐν τῷ ἄστει ἐπαιδεύετο. καὶ 12
 ἐπειδὴ ἀνὴρ ἐγένετο, ὁ μὲν ἐγεώργει, ὁ δ' ἐλθὼν εἰς
 τὸ ἄστυ ἐσυκοφάντει, ὥστε μηδὲν ὁμολογεῖν τῷ τρόπῳ
 τῶ ἀλλήλων. καὶ ὅτ' ἐξέτινε τῷ δημοσίῳ, οὐκ εἰσήνεγκεν
 αὐτῷ τὸ ἀργύριον· καίτοι ἐν τοῖς τοιούτοις μάλιστα δη-
 λουῖσιν οἱ ἄν φίλοι ὧσιν. εἰ δ' ἦν δημότης, οὐ δίκαιος
 διὰ τοῦτο βλάπτεσθαι ἐστίν ὁ πατήρ, εἰ καὶ μὴ ὑμεῖς
 ἀδικεῖτε, ὅτι ὑμῶν ἐστὶ πολίτης. Πῶς δ' ἂν γένοιτο δη- 13
 μοτικώτερος, ἢ ὅστις ὑμῶν ψηφισαμένων πεντακισχι-
 λίοις παραδοῦναι τὰ πράγματα καταλογεὺς ὦν ἐννακισ-
 χιλίους κατέλεξεν, ἵνα μηδεὶς αὐτῷ διάφορος εἴη τῶν
 δημοτῶν, ἀλλ' ἵνα τὸν μὲν βουλόμενον γράφοι, εἰ δέ τῳ
 μὴ οἶόν τ' εἴη, χαρίζοιτο. καίτοι οὐχ οἱ ἂν πλείους πολί-
 τας ποιῶσιν, οὔτοι καταλύουσι τὸν δῆμον, ἀλλ' οἱ ἂν ἐκ
 πλειόνων ἐλάττους. οὔτος δὲ οὔτε ὁμόσαι ἠθέλεν οὔτε 14
 καταλέγειν, ἀλλ' αὐτὸν ἠνάγκαζον, ἐπιβολὰς ἐπιβάλ-
 λοντες καὶ ζημιοῦντες· ἐπεὶ δὲ ἠναγκάσθη καὶ ὤμοσε τὸν
 ὄρκον, ὀκτῶ ἡμέρας εἰσελθὼν εἰς τὸ βουλευτήριον ἐξέ-
 πλει εἰς Ἐρέτριαν, καὶ ἐδόκει ἐκεῖ τὴν ψυχὴν οὐ πονηρὸς
 εἶναι ἐν ταῖς ναυμαχίαις, καὶ τετρωμένος δεῦρ' ἦλθε,
 καὶ ἤδη μετεπεπτῶκει τὰ πράγματα. καὶ οὔτος μὲν οὔτ'
 εἰπὼν γνώμην οὐδεμίαν, οὔτε πλέον ὀκτῶ ἡμερῶν ἐλ-
 θὼν εἰς τὸ βουλευτήριον ὄφλε χρήματα τοσαῦτα· τῶν
 δ' εἰπόντων ὑμῖν τάναντία καὶ διὰ τέλους ἐν τῷ βουλευ-
 τηρίῳ ὄντων πολλοὶ ἀποπεφεύγασιν. καὶ οὐ φθονῶν τού- 15
 τοις λέγω, ἀλλ' ἡμᾶς ἐλεῶν· οἱ μὲν γὰρ δοκοῦντες ἀδι-
 κεῖν ἐξητημένοι εἰσὶν ὑπὸ τῶν ὑμῖν προθύμων ἐν τοῖς
 πράγμασι γενομένων, οἱ δ' ἠδικηκότες ἐκπριάμενοι τοὺς
 κατηγοροὺς οὐδ' ἐδοξαν ἀδικεῖν. πῶς ἂν οὖν οὐκ ἂν
 δευνὰ πάσχοιμεν; καὶ κατηγοροῦσι μὲν τῶν τετρακο- 16
 σίων, ὅτι ἦσαν κακοί· καίτοι ὑμεῖς αὐτοὶ πεισθέντες

ὑπὸ τούτων παρέδοτε τοῖς πεντακισχιλίοις . . . , καὶ εἰ
 αὐτοὶ τοσοῦτοι ὄντες ἐπέλσθητε, ἕνα ἕκαστον τῶν τετρα-
 κοσίων οὐ χρῆν πεισθῆναι; ἀλλ' οὐχ οὗτοι ἀδικοῦσιν,
 ἀλλ' οἱ ὑμᾶς ἐξηπάτων καὶ κακῶς ἐποιοῦν. οὗτος δ' ἐν
 πολλοῖς δηλοῖ ὑμῖν ὅτι, εἰ πέρα τι νεωτερίζειν ἐβούλετο
 εἰς τὸ ὑμέτερον πλῆθος, οὐκ ἂν ποτ' ἐν ὀκτῶ ἡμέραις
 17 εἰσελθὼν εἰς τὸ βουλευτήριον ᾤχετο ἐκπλέων. ἀλλ' εἶποι
 ἂν τις ὅτι κερδαίνειν ἐπιθυμῶν ἐξέπλευσεν, ὥσπερ ἔνιοι
 ἤρπαζον καὶ ἔφερον. οὐδεὶς τοίνυν ἂν εἶποι ὃ τί πως τῶν
 ὑμετέρων ἔχει, ἀλλὰ πάντα μᾶλλον κατηγοροῦσιν ἢ εἰς
 τὴν ἀρχήν. καὶ οἱ κατήγοροι τότε μὲν οὐδαμῆ εὖνοι ὄν-
 τες ἐφαίνοντο τῷ δήμῳ οὐδὲ ἐβοήθουν· νῦν δὲ ἡνίκα
 αὐτὸς ἑαυτῷ εὐνούστατός ἐστιν ὁ δῆμος, βοηθοῦσι τῷ
 18 μὲν ὀνόματι ὑμῖν, τῷ δὲ ἔργῳ σφίσιβιν αὐτοῖς. καὶ μὴ
 θαναμάζετε, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὅτι τοσαῦτα ὄφλε χρή-
 ματα. ἔρημον γὰρ αὐτὸν λαβόντες, αὐτοῦ τε καὶ ἡμῶν
 κατηγοροῦντες εἶλον. τῷ μὲν γὰρ οὐδ' εἰ τις εἶχε μαρ-
 τυρίαν, εἶχε μαρτυρεῖν διὰ τὸ δέος τὸ τῶν κατηγορῶν,
 19 τοῖς δὲ καὶ τὰ ψευδῆ δεδοικότες ἐμαρτύρουν. ἢ δεινὰ γ'
 ἂν πάθοιμεν, ὡς ἄνδρες δικασταί, εἰ τοὺς μὲν οὐχ οἴους
 τε ὄντας ἐξάρνους εἶναι μὴ οὐ χρήματα ἔχειν ὑμῶν, τού-
 τους μὲν ἀφεῖτε ἀνδρὶ ἐξαιτουμένῳ, ἡμῖν δὲ αὐτοῖς τε
 προθύμοις γεγεννημένοις περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον,
 καὶ τοῦ πατρὸς οὐδὲν ὑμᾶς ἠδικηκότος, οὐ χαριεῖσθε. καὶ
 εἰ μὲν ξένος τις ἐλθὼν ὑμᾶς ἢ χρήματα ἤτιι ἢ εὐεργέτης
 ἀναγραφῆναι ἠξίου, ἔδοτε ἂν αὐτῷ· ἡμῖν δὲ οὐ δώσετε
 20 ἡμᾶς αὐτοὺς ἐπιτίμους ὑμῖν γενέσθαι; εἰ δέ τινες κακό-
 νοι ἐγένοντο εἰς τὰ ὑμέτερα πράγματα ἢ γνώμην μὴ ἐπι-
 τηδείαν εἶπον, οὐχ οἱ ἀπόντες τούτων αἰτιοὶ εἰσιν, ἐπεὶ
 καὶ τοὺς παρήντας ὑμεῖς ἀπελύσατε. οὐδὲ γὰρ εἰ τις τῶν
 ἐνθάδε μὴ τὰ ἄριστα λέγων πείθει ὑμᾶς, οὐχ ὑμεῖς ἐστε
 21 αἰτιοί, ἀλλ' ὁ ἕξαπατῶν ὑμᾶς. ἐκεῖνοι δὲ σφῶν αὐτῶν

προκαταγνόντες ἀδικεῖν οἴχονται, | ἵνα μὴ δοῖεν δίκην·
καὶ εἴ τινες ἄλλοι ἀδικουῦσιν, ἦττον μὲν ἐκείνων, ἀδι-
κουῖσι δέ, τὸ δέος αὐτούς ποιεῖ τό τε ὑμέτερον καὶ τὸ τῶν
κατηγόρων μὴ ἐπιδημεῖν ἀλλὰ στρατεύεσθαι, ἵνα ἢ ὑμᾶς
πραιοτέρους ποιῶσιν ἢ τούτους πείθωσιν. οὗτος δὲ ὑμῖν ²²
δίκην δέδωκεν, οὐδὲν ὑμᾶς ἀδικῶν, εὐθύς μετὰ τὰ πράγ-
ματα, ὅτε ὑμεῖς τε μάλιστα ἐμέμνησθε τῶν γενομένων
καὶ οὗτος ἐλεγχθῆσεσθαι ἐμελλε, πιστεύων αὐτῷ μηδὲν
ἡμαρτῆσθαι ἀλλ' ἀγωνιεῖσθαι εὖ μετὰ τοῦ δικαίου. ὡς
δ' ἦν δημοτικός, ἐγὼ ὑμῖν ἀποδείξω. πρῶτον μὲν γὰρ ²³
ὄσων οὐδεμιᾶς στρατείας ἀπελείφθη, ἀλλ' ἐστρατεύετο,
ὡς συνειδότες ἂν εἶποινεν οἱ δημόται· καὶ ἐξὸν αὐτῷ τὴν
οὐσίαν ἀφανῆ καταστήσαντι μηδὲν ὑμᾶς ὠφελεῖν, εἴλετο
μᾶλλον συνειδέναί ὑμᾶς, ἵν', εἰ καὶ βούλοιο κακὸς εἶναι,
μὴ ἐξείη αὐτῷ, ἀλλ' εἰσφέροι τε τὰς εἰσφορὰς καὶ λει-
τουργοίη. καὶ ἡμᾶς παρεσκεύασεν, ὡς ἂν τῇ πόλει ὠφε-
λιμώτατοι εἴημεν. καὶ ἐμὲ μὲν εἰς Σικελίαν ἐξέπεμψεν, ²⁴
ὑμῖν δ' οὐκ ἦν...., ὥστ' εἰδέναί τοὺς ἰππέας, οἷος ἦν τὴν
ψυχὴν, ἕως τὸ στρατόπεδον σῶν ἦν· ἐπειδὴ δὲ διεφθάρη
καὶ ἀνεσώθη εἰς Κατάνην, ἐληξιόμην ὀρμώμενος ἐν-
τεῦθεν καὶ τοὺς πολεμίους κακῶς ἐποιοῦν, ὥστε τῇ θεῷ
τε τὰς δεκάτας ἐξαιρεθῆναι πλέον ἢ τριάκοντα μνᾶς καὶ
τοῖς στρατιώταις εἰς σωτηρίαν, ὅσοι ἐν τοῖς πολεμίους
ἦσαν. καὶ ἐπειδὴ Καταναῖοι ἠνάγκαζον ἰππεύειν, ἵπ- ²⁵
πενον καὶ οὐδενὸς οὐδ' ἐνταῦθα κινδύνου ἀπελειπόμην,
ὥστ' εἰδέναί ἅπαντας οἷος ἦν τὴν ψυχὴν ἰππεύων τε καὶ
ὀπλιτεύων. ἂν ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἀκηκόατε μὲν τῶν μαρτύρων, ὧ ἄνδρες δικασταί· ²⁶
οἷος δ' εἰμί περὶ τὸ ὑμέτερον πλῆθος, ἐγὼ ὑμῖν απο-
δείξω. ἀφικομένου γὰρ ἐκεῖσε Συρακουσίου ὄρκιον ἔχον-
p. 678—687.

τος καὶ ἐτοίμου ὄντος ὀρκοῦν καὶ προσιόντος πρὸς ἕνα ἕκαστον τῶν ἐκεῖ ὄντων, ἀντεῖπον εὐθύς αὐτῶ, καὶ ἔλθων ὡς Τυδέα διηγούμην ταῦτα, καὶ συλλογὴν ἐποίει, καὶ λόγοι οὐκ ὀλίγοι ἦσαν. ὧν δ' οὖν ἐγὼ εἶπον, καλῶ μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

27 Σκέψασθε δὴ καὶ τοῦ πατρὸς τὴν ἐπιστολὴν, ἣν ἔδωκεν ἀποδοῦναι ἐμοί, πότερα τῶ ὑμετέρῳ πλήθει ἀγαθὰ ἦν ἢ οὐ. τά τε γὰρ οἰκεία ἐνεγέγραπτο, καὶ ἔτι, ὅτε καλῶς ἔχοι τὰ ἐν Σικελίᾳ, ἦκειν. καίτοι ταῦτα ὑμῖν συνέφερε καὶ τοῖς ἐκεῖ· ὥστ' εἰ μὴ εὖνους ἦν τῇ πόλει καὶ ὑμῖν, οὐκ ἂν ποτε τοιαῦτα ἐπέστελλεν.

28 Ἄλλὰ μὴν καὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν νεώτατον, οἷος εἰς ὑμᾶς ἔστιν, ἐγὼ ἀποδείξω. καταδρομῆς γὰρ γενομένης τῶν φυγάδων, οἳ οὐ μόνον ἐνθάδε ὅ τι οἰοί τ' ἦσαν κακὸν εἰργάζοντο, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ τείχους ἔφερον καὶ ἦγον ὑμᾶς, ἐξελάσας ἐκ τῶν ἄλλων ἰππέων ἕνα ἀπέκτεινεν. ὧν ὑμῖν αὐτοὺς μάρτυρας τοὺς παραγενομένους παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

29 Τὸν δὲ πρεσβύτατον ἀδελφὸν αὐτοὶ οἱ συστρατευόμενοι ἴσασιν, οἵτινες ἐνθάδε ὄντες ἦτε ἐν Ἑλλησπόντῳ, ὥστε νομίζειν μηδενὸς ἦττον εἶναι ἀνθρώπων τὴν ψυχὴν. Καί μοι ἀνάβητε δεῦρο.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

30 Πῶς οὖν οὐ χρὴ χάριν παρ' ὑμῶν ἀπολαμβάνειν, ἐλ τοιοῦτοί ἐσμεν; ὧν μὲν ὁ πατήρ διαβέβληται εἰς ὑμᾶς, δικαίως τούτων δεῖ ἡμᾶς ἕνεκα ἀπολέσθαι, δι' ὧν δὲ πρόθυμοι εἰς τὴν πόλιν γεγενήμεθα, μηδεμίαν ὠφέλειαν γενέσθαι; ἀλλ' οὐ δίκαιον. ἀλλ' εἰ διὰ τὴν τούτου

διαβολὴν δεῖ ἡμᾶς πάσχειν, δίκαιοί ἐσμεν διὰ τὴν ἡμετέ-
 ραν προθυμίαν τοῦτόν τε σῶσαι καὶ ἡμᾶς. οὐ γὰρ ἡμεῖς 31
 χρημάτων γε ἕνεκα, ἵνα λάβοιμεν, εὖ ὑμᾶς ἐποιοῦμεν,
 ἀλλ' ἵνα, εἴ ποτε κίνδυνος εἴη ἡμῖν, ἐξαιτούμενοι παρ'
 ὑμῶν τὴν ἀξίαν χάριν ἀπολάβοιμεν. χρὴ δὲ ὑμᾶς καὶ
 τῶν ἄλλων ἕνεκα τοιούτους εἶναι, γιγνώσκοντας ὅτι,
 εἴαν τις πρόθυμος εἰς ὑμᾶς ᾗ, οὐ μόνον ἡμᾶς ὠφελή-
 σετε· ἡμῶν μὲν γὰρ καὶ πρὶν δεηθῆναι πεπειρασθε, οἷοί
 ἐσμεν εἰς ὑμᾶς· τοὺς δὲ ἄλλους προθυμοτέρους ποιήσετε,
 κατ' ἀξίαν χαριζόμενοι, ὅταν τις ὑμᾶς εὖ ποιῇ. καὶ μη- 32
 δαμῶς τοῖς λέγουσι βεβαιώσητε | λόγον τὸν πάντων πο-
 νηρότατον· λέγεται γὰρ τοὺς κακῶς πεπονθότας μεμνη-
 σθαι μᾶλλον ἢ τοὺς εὖ. τίς γὰρ ἔτι θελήσει χρηστὸς εἶναι,
 εἰ ἠττηθήσονται τῶν κακῶς ὑμᾶς ποιοούντων οἱ εὖ ποι-
 οῦντες; ἔχει δ' ὑμῖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὕτω. περὶ
 ἡμῶν γὰρ ἔστι ψῆφος ὑμῖν, καὶ οὐ περὶ χρημάτων. ἕως 33
 μὲν γὰρ εἰρήνη ᾗν, ἡμῖν φανερὰ οὐσία, καὶ ᾗν ὁ πατήρ
 ἀγαθὸς γεωργός· ἐπειδὴ δὲ εἰσέβαλον οἱ πολέμιοι, πάν-
 των τούτων ἐστερήθημεν. ὥστε αὐτῶν τούτων ἕνεκα
 πρόθυμοί ἐσμεν εἰς ὑμᾶς, εἰδότες ὅτι χρήματα μὲν ἡμῖν
 οὐκ ἔστι πόθεν ἐκτίσωμεν, αὐτοὶ δὲ πρόθυμοι ὄντες εἰς
 ὑμᾶς ἀξιούμεθα εὐρίσκεσθαι χάριν. καίτοι ὀρωμέν γ' 34
 ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες δικασταί, εἴαν τις παῖδας αὐτοῦ ἀναβι-
 βασάμενος κλαίῃ καὶ ὀλοφύρῃται, τοὺς τε παῖδας δι'
 αὐτὸν εἰ ἀτιμωθήσονται ἔλεοῦντας, καὶ ἀφιέντας τὰς
 τῶν πατέρων ἀμαρτίας διὰ τοὺς παῖδας, οὓς οὐπω ἴστε
 εἶτε ἀγαθοὶ εἶτε κακοὶ ἠβήσαντες γενήσονται· ἡμᾶς δ'
 ἴστε ὅτι πρόθυμοι γεγενήμεθα εἰς ὑμᾶς, καὶ τὸν πατέρα
 οὐδὲν ἡμαρτηκότα. ὥστε πολλῶν δικαιοτέροί ἐστε, ὧν
 πεπειρασθε, τούτοις χαρίσασθαι, ἢ οὓς οὐκ ἴστε ὅποιοί
 τινες ἔσονται. πεπόνθαμεν δὲ τούναντίον τοῖς ἄλλοις 35
 ἀνθρώποις. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι τοὺς παῖδας παραστησά-

μενοι ἐξαιτουῦνται σφᾶς, ἡμεῖς δὲ τὸν πατέρα τουτονὶ καὶ ἡμᾶς ἐξαιτούμεθα, μὴ ἡμᾶς ἀντὶ μὲν ἐπιτίμων ἀτίμους ποιήσητε, ἀντὶ δὲ πολιτῶν ἀπόλιδας· ἀλλὰ ἐλεήσατε καὶ τὸν πατέρα γέροντα ὄντα καὶ ἡμᾶς. εἰ δὲ ἡμᾶς ἀδίκως ἀπολεῖτε, πῶς ἢ οὗτος ἡμῖν ἠδέως συνέσται ἢ ἡμεῖς ἀλλήλοις ἐν τῷ αὐτῷ, ὄντες ὑμῶν τε ἀνάξιοι καὶ τῆς πόλεως; ἀλλ' ὑμῶν δεόμεθα τρεῖς ὄντες ἕᾶσαι ἡμᾶς ἔτι
 36 προθυμοτέρους γενέσθαι. δεόμεθα οὖν ὑμῶν πρὸς τῶν ὑπαρχόντων ἀγαθῶν ἐκάστω, ὅτῳ μὲν εἰσὶν υἱεῖς, τούτων ἕνεκεν ἐλεῆσαι, ὅστις δ' ἡμῖν ἡλικιώτης τυγχάνει ἢ τῷ πατρὶ, ἐλεήσαντας ἀποψηφίσασθαι· καὶ μὴ ἡμᾶς βουλομένους εὖ ποιεῖν τὴν πόλιν ὑμεῖς κωλύσητε. δεινὰ δ' ἂν πάθοιμεν, εἰ ὑπὸ τῶν πολεμίων μὲν ἐσώθημεν, οὓς εἰκὸς ἦν διακωλύειν μὴ σώζεσθαι, παρ' ὑμῶν δὲ μηδὲ εὖρησόμεθα τὸ σωθῆναι.

21.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΔΩΡΟΔΟΚΙΑΣ ΑΠΑΡΑΣΗΜΟΣ.

Περὶ μὲν τῶν κατηγορημένων, ᾧ ἄνδρες δικασταί, ἱκανῶς ὑμῖν ἀποδέδεικται· ἀκοῦσαι δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὑμᾶς ἀξιῶ, ἵν' ἐπίστησθε περὶ οἴου τινὸς ὄντος ἐμοῦ ψηφιεῖσθε. ἐγὼ γὰρ ἐδοκιμάσθην μὲν ἐπὶ Θεοπόμπου ἄρχοντος, καταστάς δὲ χορηγὸς τραγωδοῖς ἀνήλωσα τριάκοντα μνᾶς καὶ τρίτῳ μηνὶ Θαρρηγλίῳ νικήσας ἀνδρικῶ χορῷ δισχιλίας δραχμᾶς, ἐπὶ δὲ Γλαυκίππου ἄρχοντος εἰς πυρριχιστὰς Παναθηναίοις τοῖς μεγάλοις
 2 ὀκτακοσίας. ἔτι δ' ἀνδράσι χορηγῶν εἰς Διουύσια ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἄρχοντος ἐνίκησα, καὶ ἀνήλωσα σὺν τῇ τοῦ τρίποδος ἀναθέσει πεντακισχιλίας δραχμᾶς, καὶ ἐπὶ Διοκλέους Παναθηναίοις τοῖς μικροῖς κυκλικῶ χορῷ τριακοσίας. τὸν δὲ μεταξὺ χρόνον ἐτριηράρχουν ἑπτὰ ἔτη,

καὶ ἕξ τάλαντα ἀνήλωσα. καὶ τοσαύτας δαπάνας δαπα- 3
 νώμενος, καὶ καθ' ἡμέραν ὑπὲρ ὑμῶν κινδυνεύων καὶ
 ἀποδημῶν, ὅμως εἰσφορὰν τὴν μὲν τριάκοντα μνᾶς τὴν
 δὲ τετρακισχιλίας δραχμᾶς εἰσενήνοχα. ἐπειδὴ δὲ κατέ-
 πλευσα ἐπὶ Ἀλεξίου ἄρχοντος, εὐθύς ἐγυμνασιάρχου
 εἰς Προμήθεια, καὶ ἐνίκων ἀναλώσας δώδεκα μνᾶς. καὶ 4
 | ὕστερον κατέστην χορηγὸς παιδικῶ χορῶ, καὶ ἀνήλωσα
 πλέον ἢ πεντεκαίδεκα μνᾶς. ἐπὶ δὲ Εὐκλείδου ἄρχοντος
 κωμωδοῖς χορηγῶν Κηφισοδώρῳ ἐνίκων, καὶ ἀνήλωσα
 σὺν τῇ τῆς σκευῆς ἀναθέσει ἑκκαίδεκα μνᾶς, καὶ Πανα-
 θηναίοις τοῖς μικροῖς ἐχορήγουν πυρρῆχισταῖς ἀγενείοις,
 καὶ ἀνήλωσα ἐπὶ μνᾶς. νενίκηκα δὲ τριῆρι μὲν ἀμιλ- 5
 λώμενος ἐπὶ Σουνίῳ, ἀναλώσας πεντεκαίδεκα μνᾶς·
 χωρὶς δὲ ἀρχιθεωρίας καὶ ἀρρηφορίας καὶ ἄλλα τοιαῦτα,
 εἰς ἃ ἔμοι δεδαπάνηται πλέον ἢ τριάκοντα μναῖ. καὶ τού-
 των ὧν κατέλεξα, εἰ ἐβουλόμην κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν
 τῷ νόμῳ λειτουργεῖν, οὐδ' ἂν τὸ τέταρτον μέρος ἀνή-
 λωσα. τὸν δὲ χρόνον ὃν ἐτριηράρχουν, ἡ ναῦς ἀρισταῖ 6
 μοι ἔπλει παντὸς τοῦ στρατοπέδου. τεκμήριον δὲ τούτου
 ὑμῖν μέγιστον ἐρῶ. πρῶτον μὲν γὰρ Ἀλκιβιάδης, ὃν ἐγὼ
 περὶ πολλοῦ ἂν ἐποίησάμην μὴ συμπλεῖν μοι, οὔτε φίλος
 ὧν οὔτε συγγενὴς οὔτε φυλῆτης ἔπλει ἐπὶ τῆς ἐμῆς νεώς.
 καίτοι ὑμᾶς οἶμαι εἰδέναι ὅτι στρατηγὸς ὧν, ᾧ ἕξῃν ποι- 7
 εῖν ὅ τι ἐβούλετο, οὐκ ἂν ποτε ἀνέβη ἐπ' ἄλλην ναῦν εἰ
 μὴ τὴν ἀριστα πλεύσαν, μέλλων αὐτὸς κινδυνεύσειν.
 ἐπειδὴ δὲ ἐκείνους μὲν ὑμεῖς ἐπαύσατε τῆς ἀρχῆς, τοὺς
 δὲ μετὰ Θρασύλου δέκα εἴλεσθε, οὔτοι πάντες ἐβούλοντο 8
 ἐπὶ τῆς ἐμῆς νεώς πλεῖν, ἀνέβη μέντοι πολλῶν λοιδοριῶν
 αὐτοῖς γενομένων Ἀρχέστρατος ὁ Φρεάρριος· ἀποθα-
 νόντος δὲ τούτου ἐν Μυτιλήνῃ Ἐρασινίδης μετ' ἐμοῦ
 συνέπλει. καίτοι οὕτω παρεσκευασμένην τριῆρη πόσα
 οἴεσθε ἀνηλωκέναι χρήματα ἢ πόσα τοὺς πολεμίους εἰρ-
 ρ. 694--701.

9 γάσθαι κακά, ἢ πόσα τὴν πόλιν εὖ πεποιηκέναι; τεκμήριον δὲ τούτου μέγιστον· ὅτε γὰρ ἐν τῇ τελευταίᾳ ναυμαχίᾳ αἱ νῆες διεφθάρησαν, οὐδενός μοι συμπλέοντος στρατηγοῦ (ἵνα καὶ τούτου μνησθῶ, ἐπειδὴ καὶ τοῖς τριηράρχοις ὠργίσθητε διὰ τὴν γενομένην συμφορὰν) ἐγὼ τὴν τε ἔμαντοῦ ναῦν ἐκόμισα καὶ τὴν Ναυσιμάχου
 10 τοῦ Φαληρέως ἔσωσα. καὶ ταῦτα οὐκ ἀπὸ τύχης ἐγίγνετο, ἀλλ' ἀπὸ παρασκευῆς τῆς ἐμῆς· εἶχον γὰρ χρήμασι πείσας κυβερνήτην Φαντίαν ἅπαντα τὸν χρόνον, ὃς ἐδόκει τῶν Ἑλλήνων ἄριστος εἶναι, παρεσκευασάμην δὲ καὶ τὸ πλῆρωμα πρὸς ἐκείνον· καὶ τὴν ἄλλην ὑπηρεσίαν ἀκόλουθον. καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, πάντες ἐπίστασθε, ὅσοι ἐτυγχάνετε ὄντες ἐκεῖ τῶν στρατιωτῶν. κάλεσον δὲ καὶ Ναυσίμαχον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

11 Αἱ μὲν τοίνυν σωθεῖσαι τῶν νεῶν δώδεκα ἦσαν· ἐγὼ δ' ὑμῖν δύο ἐκόμισα, τὴν ἔμαντοῦ καὶ τὴν Ναυσιμάχου τριήρη.

Καὶ οὕτω πολλοὺς κινδύνους ὑπὲρ ὑμῶν κεικιδυ-
 νευκῶς καὶ τοσαῦτα ἀγαθὰ εἰργασμένος τὴν πόλιν, νυνὶ δέομαι οὐ δωρεὰν ὥσπερ ἕτεροι ἀντὶ τούτων παρ' ὑμῶν λαβεῖν, ἀλλὰ μὴ στερηθῆναι τῶν ἔμαντοῦ, ἡγούμενος καὶ ὑμῖν αἰσχρὸν εἶναι παρὰ τε ἐκόντος ἐμοῦ καὶ παρ'
 12 ἄκοντος λαμβάνειν. καὶ οὐ τοσοῦτόν μοι μέλει εἰ με δεῖ τὰ ὄντα ἀπολέσαι· ἀλλ' οὐκ ἂν δεξαίμην ὑβρισθῆναι, οὐδὲ παραστῆναι τοῖς διαδυομένοις τὰς λειτουργίας ἐμοὶ μὲν ἀχάριστα εἶναι τὰ εἰς ὑμᾶς ἀνηλωμένα, ἐκείνους δὲ δοκεῖν ὀρθῶς βεβουλεῦσθαι ὅτι ὑμῖν οὐδὲν προεῖνται τῶν σφετέρων αὐτῶν. ἂν οὖν ἐμοὶ πεισθῆτε, τὰ τε δίκαια ψηφιεῖσθε καὶ τὰ λυσιτελοῦντα ὑμῖν αὐτοῖς αἰ-
 13 ρήσεσθε. ὁρᾶτε γάρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, τὰ προσιόντα τῇ πόλει ὡς ὀλίγα ἐστί, καὶ ταῦτα ὡς ὑπὸ τῶν ἐφεσθη-

κότων ἀρπάζεται· ὥστ' ἄξιον ταύτην ἡγεῖσθαι πρόσοδον βεβαιοτάτην τῇ πόλει, τὰς οὐσίας τῶν θελούντων λειτουργεῖν. ἂν οὖν εὖ βουλευσῆσθε, οὐδὲν ἦττον ἐπιμελήσεσθε τῶν ἡμετέρων χρημάτων ἢ τῶν ἰδίων τῶν ὑμετέρων αὐτῶν, εἰδότες ὅτι ἐξετε πᾶσι χρῆσθαι τοῖς 14 ἡμετέροις ὥσπερ καὶ πρότερον. οἶμαι δὲ πάντας ὑμᾶς ἐπίστασθαι ὅτι τῶν ἐμῶν ἐγὼ πολὺ βελτίων ὑμῖν ἔσομαι ταμίας τῶν τὰ τῆς πόλεως ὑμῖν ταμιευόντων. ἐὰν δ' ἐμὲ πένητα ποιήσητε, καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ἀδικήσετε· ἔτεροι δὲ καὶ ταῦτα διανεμοῦνται, ὥσπερ καὶ τᾶλλα.

Ἄξιον δέ ἐστιν | ἐνθυμηθῆναι ὅτι πολὺ μᾶλλον 15 ὑμῖν προσήκει τῶν ὑμετέρων ἐμοὶ διδόναι ἢ τῶν ἐμῶν ἐμοὶ ἀμφισβητῆσαι, καὶ πένητα γενόμενον ἐλεῆσαι μᾶλλον ἢ πλουτοῦντι φθονῆσαι, καὶ τοῖς θεοῖς εὐχεσθαι τοὺς ἄλλους εἶναι τοιοῦτους πολίτας, ἵνα τῶν μὲν ὑμετέρων μὴ ἐπιθυμήσωσι, τὰ δὲ σφέτερα αὐτῶν εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκωσιν. ἡγοῦμαι δ', ὡς ἄνδρες δικασταί (καὶ μηδεὶς ὑμῶν 16 ἀχθεσθῆ), πολὺ ἂν δικαιότερον ὑμᾶς ὑπὸ τῶν ζητητῶν ἀπογραφῆναι τὰ ἐμὰ ἔχειν, ἢ ἐμὲ νυνὶ κινδυνεύειν ὡς τοῦ δημοσίου χρήματα ἔχοντα. τοιοῦτον γὰρ ἐμαυτὸν τῇ πόλει παρέχω, ὥστ' ἰδίᾳ μὲν τῶν [όντων] φείδομαι, δημοσίᾳ δὲ λειτουργῶν ἡδομαι, καὶ οὐκ ἐπὶ τοῖς περιοῦσι μέγα φρονῶ, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς εἰς ὑμᾶς ἀνηλωμένοις, ἡγούμενος τούτων 17 μὲν αὐτὸς αἴτιος εἶναι, τὴν δ' οὐσίαν ἑτέρους μοι καταλιπεῖν, καὶ διὰ ταύτην μὲν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἀδίκως συκοφαντεῖσθαι, δι' ἐκεῖνα δὲ ὑφ' ὑμῶν δικαίως σώζεσθαι. ὥστ' οὐκ ἂν εἰκότως ἔτεροί με ἐξαίτησαιντο παρ' ὑμῶν, ἀλλὰ καὶ εἴ τις τῶν ἐμῶν φίλων τοιοῦτον ἀγῶνα ἡγωνίζετο, ὑμᾶς ἂν ἠξίουεν ἐμοὶ δοῦναι ταύτην χάριν, καὶ εἰ παρ' ἄλλοις ἐκινδύνευον, ὑμᾶς εἶναι τοὺς δεομένους ὑπὲρ ἐμοῦ. τοῦτο δ' οὐκ ἂν εἰπεῖν ἔχοι τις, ὡς πολλὰς 18 ἀρχὰς ἄρχας ἐκ τῶν ὑμετέρων ὠφέλημαι, ἢ ὡς αἰσχροῦς

δίκας δεδίκασμαι, ἢ ὡς αἰσχροῦ τινος αἰτιός εἰμι, ἢ ὡς τὰς τῆς πόλεως συμφορὰς ἀσμένως εἶδον· ὑπὲρ ἀπάντων δὲ καὶ τῶν ἰδίων καὶ τῶν δημοσίων οὕτως ἠγοῦμαι μοι πεπολιτευῆσθαι καὶ ὑμᾶς εἰδέναί, ὥστε οὐδὲν δεῖν 19 με ἀπολογήσασθαι περὶ αὐτῶν. δέομαι οὖν ὑμῶν, ὡς ἄνδρες δικασταί, τὴν αὐτὴν νῦν περὶ ἐμοῦ γνώμην ἔχειν ἦνπερ καὶ ἐν τῷ τέως χρόνῳ, καὶ μὴ μόνον τῶν δημοσίων λειτουργιῶν μεμνηῆσθαι, ἀλλὰ τῶν ἰδίων ἐπιτηδευμάτων ἐνθυμείσθαι, ἠγομένους ταύτην εἶναι τὴν λειτουργίαν ἐπιπουωτάτην, διὰ τέλους τὸν πάντα χρόνον κόσμιον εἶναι καὶ σώφρονα καὶ μὴθ' ὑφ' ἡδονῆς ἠττηθῆναι μὴθ' ὑπὸ κέρδους ἐπαρθῆναι, ἀλλὰ τοιοῦτον παρασχεῖν ἑαυτὸν ὥστε μηδένα τῶν πολιτῶν μήτε μέμψασθαι μήτε δίκην τολμῆσαι προσκαλέσασθαι.

20 Οὕκουν ἄξιον, ὡς ἄνδρες δικασταί, πειθομένους κατηγοροῖς τοιούτοις ἐμοῦ καταψηφίσασθαι, οἳ περὶ ἀσεβείας μὲν ἀγωνιζόμενοι τηλικοῦτοι γεγόνασιν, οὐκ ἂν δυνάμενοι δ' ὑπὲρ τῶν σφετέρων ἀμαρτημάτων ἀπολογήσασθαι ἐτέρων κατηγορεῖν τολμῶσι. καὶ ὧν Κινησίας οὕτω διακείμενος πλείους στρατείας ἐστράτευται, οὗτοι περὶ τῶν τῆς πόλεως ἀγανακτοῦσι. καὶ ἐξ ὧν μὲν ἡ πόλις εὐδαίμων ἔσται, οὐ συμβάλλονται, πάντα δὲ 21 ποιοῦσιν ὅπως ὑμεῖς τοῖς εὖ πεπονηκόσιν ὀργισθήσεσθε.

21 οὗτοι μὲν οὖν, ὡς ἄνδρες δικασταί, ἐν τῷ δήμῳ κατεῖποιεν ὑμῖν τὰ σφέτερόν αὐτῶν ἐπιτηδεύματα· οὐ γὰρ ἂν ἔχοιμι ὅ τι τούτου μείζον αὐτοῖς εὐξαίμην κακόν· ἐγὼ δ' ὑμῶν δέομαι καὶ ἱκετεύω καὶ ἀντιβολῶ μὴ καταγνώναι δωροδοκίαν ἐμοῦ, μηδ' ἠγήσασθαι τοσαῦτα χρήματα εἶναι, δι' ἃ ἐγὼ βουληθείην ἂν τι κακὸν τῇ πόλει γενέσθαι. 22 μαινοίμην γὰρ ἂν, ὡς ἄνδρες δικασταί, εἰ τὴν μὲν πατρώαν οὐσίαν φιλοτιμούμενος εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκοιμι, ἐπὶ δὲ τῷ τῆς πόλεως κακῷ παρὰ τῶν ἄλλων δωροδο-

κοίην. ἐγὼ μὲν οὖν, ὧς ἄνδρες δικασταί, οὐκ οἶδ' οὔστι-
 νας ἢ ὑμᾶς ἐβουλήθην περὶ ἐμοῦ δικαστὰς γενέσθαι,
 εἶπερ χρὴ τοὺς εὖ πεπονθότας περὶ τῶν εὖ πεποιοηκό-
 των εὐχεσθαι τὴν ψῆφον φέρειν. καὶ μὲν δὴ, ὧς ἄνδρες 23
 δικασταί (ἐπιθυμῶ γὰρ καὶ τούτων μνησθῆναι), οὐδε-
 πώποτε, λειτουργεῖν ὑπὲρ ὑμῶν δέον . . . , εἰ τοσοῦτον
 πενεστέρους τοὺς παῖδας καταλείψω, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον
 εἰ μὴ προθύμως ποιήσω τὰ προσταχθέντα· οὐδ' εἴ ποτε 24
 κινδυνεύσειν ἐν ταῖς ναυμαχίαις μέλλοιμι, οὐδεπώποτ'
 ἠλέησα οὐδ' ἐδάκρυσα οὐδ' ἐμνήσθην γυναικὸς οὐδὲ
 παιδῶν τῶν ἐμαυτοῦ, οὐδ' ἠγοῦμην δεινὸν εἶναι εἰ τε-
 λευτήσας ὑπὲρ τῆς πατρίδος τὸν βίον ὄρφανοὺς καὶ πα-
 τρὸς ἀπεστερημένους αὐτοὺς καταλείψω, ἀλλὰ πολὺ
 μᾶλλον εἰ σωθεὶς αἰσχυρῶς ὄνειδῆ καὶ ἐμαυτῶ καὶ ἐκεί-
 νοις περιάψω. ἀνθ' ὧν ὑμᾶς ἀπαιτῶ νῦν τὴν χάριν, καὶ 25
 ἀξιῶ, ἐν τοῖς κινδύνοις ἐμοῦ τοιαύτην περὶ ὑμῶν γνώ-
 μην ἔχοντος, ὑμᾶς νυνὶ ἐν τῷ θαρραλέῳ ὄντας ἐμὲ καὶ
 τοὺς παῖδας τούτους περὶ πολλοῦ ποιήσασθαι, ἠγουμέ-
 νους ἡμῖν μὲν δεινὸν ὑμῖν δὲ αἰσχυρὸν εἶναι, εἰ ἀναγ-
 κασθησόμεθα ἐπὶ τοιαύταις αἰτίαις ἄτιμοι γενέσθαι, καὶ
 στερηθέντες τῶν ὑπαρχόντων πένητες εἶναι καὶ πολλῶν
 ἐνδεεῖς ὄντες περιέμεναι, ἀνάξια μὲν ἡμῶν αὐτῶν πεπον-
 θότες, ἀνάξια δὲ τῶν εἰς ὑμᾶς ὑπηργμένων. μηδαμῶς,
 ὧς ἄνδρες δικασταί· ἀλλ' ἀποψηφισάμενοι τοιούτοις ἡμῖν
 χρῆσθε πολίταις οἷοισπερ ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ.

22.

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΣΙΤΟΠΩΛΩΝ.

Πολλοί μοι προσεληλύθασιν, ὧς ἄνδρες δικασταί,
 θαυμάζοντες ὅτι ἐγὼ τῶν σιτοπωλῶν ἐν τῇ βουλῇ κατη-
 γόρουν, καὶ λέγοντες ὅτι ὑμεῖς, εἰ ὡς μάλιστα αὐτοὺς

ἀδικεῖν ἠγείσθε, οὐδὲν ἦττον καὶ τοὺς περὶ τούτων ποιουμένους λόγους συκοφαντεῖν νομίζετε. ὅθεν οὖν ἠνάγκασμαι κατηγορεῖν αὐτῶν, περὶ τούτων πρῶτον εἰπεῖν βούλομαι.

2 Ἐπειδὴ γὰρ οἱ πρυτάνεις ἀπέδοσαν εἰς τὴν βουλὴν περὶ αὐτῶν, οὕτως ὠργίσθησαν αὐτοῖς, ὥστε ἔλεγόν τινες τῶν δητόρων ὡς ἀκρίτους αὐτοὺς χρὴ τοῖς ἔνδεκα παραδοῦναι θανάτῳ ζημιῶσαι. ἠγούμενος δὲ ἐγὼ δεινὸν εἶναι τοιαῦτα ἐθίξεσθαι ποιεῖν τὴν βουλὴν, ἀναστὰς εἶπον ὅτι μοι δοκοῖη κρίνειν τοὺς σιτοπώλας κατὰ τὸν νόμον, νομίζων, εἰ μὲν εἰσιν ἄξια θανάτου εἰργασμένοι, ὑμᾶς οὐδὲν ἦττον ἡμῶν γνώσεσθαι τὰ δίκαια, εἰ δὲ μηδὲν ἀδικοῦσιν, οὐ δεῖν αὐτοὺς ἀκρίτους ἀπολωλέναι.

3 πεισθείσης δὲ τῆς βουλῆς ταῦτα, διαβάλλειν ἐπεχείρουν με λέγοντες ὡς ἐγὼ σωτηρίας ἔνεκα τῆς τῶν σιτοπωλῶν τοὺς λόγους τούτους ἐποιούμην. πρὸς μὲν οὖν τὴν βουλὴν, ὅτ' ἦν αὐτοῖς ἡ κρίσις, ἔργῳ ἀπελογησάμην· τῶν γὰρ ἄλλων ἡσυχίαν ἀγόντων ἀναστὰς αὐτῶν κατηγοροῦν, καὶ πᾶσι φανερὸν ἐποίησα ὅτι οὐχ ὑπὲρ τούτων

4 ἔλεγον, ἀλλὰ τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις ἐβόηθουν. ἠρξάμην μὲν οὖν τούτων ἔνεκα, δεδιὼς τὰς αἰτίας· αἰσχροὺν δ' ἠγοῦμαι πρότερον παύσασθαι, πρὶν ἂν ὑμεῖς περὶ αὐτῶν ὅ τι ἂν βούλησθε ψηφίσησθε.

5 Καὶ πρῶτον μὲν ἀνάβηθι καὶ εἰπέ σὺ ἐμοί, μέτοικος εἶ; Ναί. Μετοικεῖς δὲ πότερον ὡς πεισόμενος τοῖς νόμοις τοῖς τῆς πόλεως, ἢ ὡς ποιήσων ὅ τι ἂν βούλη; Ὡς πεισόμενος. Ἄλλο τι οὖν ἄξιοις ἢ ἀποθανεῖν, εἴ τι ἐποίησας παρὰ τοὺς νόμους, ἐφ' οἷς θάνατος ἢ ζημία; Ἐργαγε. Ἀπόκριται δὴ μοι, εἰ ὁμολογεῖς πλείω σῖτον συμπριάσθαι πεντήκοντα φορμῶν, ὧν ὁ νόμος ἐξεῖναι κελεύει. Ἐγὼ τῶν ἀρχόντων κελευόντων συνεπριάμην.

6 Ἄν μὲν τοίνυν ἀποδείξῃ, ὧς ἄνδρες δικασταί, ὡς

ἔστι νόμος ὃς κελεύει τοὺς σιτοπώλας συνωνεῖσθαι τὸν σῖτον, ἂν οἱ ἄρχοντες κελεύωσιν, ἀποψηφίσασθε· εἰ δὲ μή, δίκαιον ὑμᾶς καταψηφίσασθαι. ἡμεῖς γὰρ ὑμῖν παρεσχόμεθα τὸν νόμον, ὃς ἀπαγορεύει μηδένα τῶν ἐν τῇ πόλει πλειῶ σῖτον πεντήκοντα φορμαῶν συνωνεῖσθαι.

Χρῆν μὲν τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἱκανὴν εἶναι 7 ταύτην τὴν κατηγορίαν, ἐπειδὴ οὗτος μὲν ὁμολογεῖ συμπρίασθαι, ὁ δὲ νόμος ἀπαγορεύων φαίνεται, ὑμεῖς δὲ κατὰ τοὺς νόμους ὁμωμόκατε ψηφιεῖσθαι· ὅμως δ' ἵνα πεισθῆτε ὅτι καὶ κατὰ τῶν ἀρχόντων ψεύδονται, ἀνάγκη καὶ μακρότερον εἰπεῖν περὶ αὐτῶν. ἐπειδὴ γὰρ οὗτοι 8 τὴν αἰτίαν εἰς ἐκείνους ἀνέφερον, παρακαλέσαντες τοὺς ἔρχοντας ἠρωτῶμεν. καὶ οἱ μὲν τέσσαρες οὐδὲν ἔφασαν εἰδέναι τοῦ πράγματος, Ἄνυτος δ' ἔλεγεν ὡς τοῦ προτέρου χειμῶνος, ἐπειδὴ τίμιος ἦν ὁ σῖτος, | τούτων ὑπερβαλλόντων ἀλλήλους καὶ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς μαχομένων συμβουλεύσειεν αὐτοῖς παύσασθαι φιλονεικῶσιν, ἠγούμενος συμφέρειν ὑμῖν τοῖς παρὰ τούτων ἄνω- μένοις ὡς ἀξιωτάτον τούτους πρίασθαι· δεῖν γὰρ αὐτοὺς ὀβολῶ μόνον πωλεῖν τιμιώτερον. ὡς τοίνυν οὐ συμ- 9 πριαμένους καταθέσθαι ἐκέλευεν αὐτούς, ἀλλὰ μὴ ἀλλήλοις ἀντωνεῖσθαι συνεβούλευεν, αὐτὸν ὑμῖν Ἄνυτον μάρτυρα παρεῖξομαι, καὶ ὡς οὗτος μὲν ἐπὶ τῆς προτέρας βουλῆς τούτους εἶπε τοὺς λόγους, οὗτοι δ' ἐπὶ τῆσδε συνωνοῦμενοι φαίνονται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ὅτι μὲν τοίνυν οὐχ ὑπὸ τῶν ἀρχόντων κελευσθέν- 10 τες συνεπρίαντο τὸν σῖτον, ἀκηκόατε· ἠγοῦμαι δ', ἂν ὡς μάλιστα περὶ τούτων ἀληθῆ λέγωσιν, οὐχ ὑπὲρ αὐτῶν αὐτοὺς ἀπολογήσεσθαι, ἀλλὰ τούτων κατηγορήσειν· περὶ γὰρ ὧν εἰσι νόμοι διαρρήδην γεγραμμένοι, πῶς οὐ
 ο. 712—719.

χρη διδόναι δίκην καὶ τοὺς μὴ πειθομένους καὶ τοὺς κελεύοντας τούτοις τάναντία πράττειν;

- 11 Ἀλλὰ γάρ, ὡς ἄνδρες δικασταί, οἶομαι αὐτοὺς ἐπὶ μὲν τοῦτον τὸν λόγον οὐκ ἐλεύσεσθαι· ἴσως δ' ἐρουσιν, ὡσπερ καὶ ἐν τῇ βουλῇ, ὡς ἐπ' εὐνοίᾳ τῆς πόλεως συνεωνοῦντο τὸν σίτον, ἵν' ὡς ἀξιώτατον ἡμῖν πωλοῖεν. μέγιστον δ' ὑμῖν ἐρωῶ καὶ περιφανέστατον τεκμήριον ὅτι
- 12 ψεύδονται. ἐχορῆν γὰρ αὐτούς, εἶπερ ὑμῶν ἕνεκα ἔπρατον ταῦτα, φαίνεσθαι τῆς αὐτῆς τιμῆς πολλὰς ἡμέρας πωλοῦντας, ἕως ὃ συνεωνημένος αὐτοὺς ἐπέλιπε· νυνὶ δ' ἐνίοτε τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐπώλουν δραχμῇ τιμιώτερον, ὡσπερ κατὰ μέδιμνον συνωνούμενοι. καὶ τούτων ὑμῖν μάρτυρας παρῆξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 13 Δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι, εἰ ὅταν μὲν εἰσφορὰν εἰσενεγκεῖν δέη, ἢν πάντες εἴσεσθαι μέλλουσιν, οὐκ ἐθέλουσιν, ἀλλὰ πενίαν προφασίζονται, ἐφ' οἷς δὲ θάνατός ἐστιν ἢ ζημία καὶ λαθεῖν αὐτοῖς συνέφερε, ταῦτα ἐπ' εὐνοίᾳ φασὶ τῇ ὑμετέρᾳ παρανομησαι. καίτοι πάντες ἐπίστασθε ὅτι τούτοις ἥκιστα προσήκει τοιούτους ποιεῖσθαι λόγους. τάναντία γὰρ αὐτοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις συμφέρει· τότε γὰρ πλείστα κερδαίνουσιν, ὅταν κακοῦ τινος
- 14 ἀπαγγελθέντος τῇ πόλει τίμιον τὸν σίτον πωλῶσιν. οὕτω δ' ἄσμενοι τὰς συμφορὰς τὰς ὑμετέρας ὀρωσιν, ὡστε τὰς μὲν πρότεροι τῶν ἄλλων πυνθάνονται, τὰς δ' αὐτοὶ λογοποιοῦσιν, ἢ τὰς ναῦς διεφθάρθαι τὰς ἐν τῷ Πόντῳ, ἢ ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐκπλεύσας συνειληφθαι, ἢ τὰ ἐμπορία κεκλεισθαι, ἢ τὰς σπονδὰς μέλλειν ἀπορρηθῆσε-
- 15 σθαι, καὶ εἰς τοῦτ' ἐχθρας ἐληλύθασιν, ὡστ' ἐν τούτοις τοῖς καιροῖς ἐπιβουλεύουσιν ἡμῖν, ἐν οἷσπερ οἱ πολέμιοι. ὅταν γὰρ μάλιστα σίτου τυγχάνητε δεόμενοι, ἀναρπά-

ζουσιν οὗτοι καὶ οὐκ ἐθέλουσι πωλεῖν, ἵνα μὴ περὶ τῆς τιμῆς διαφερώμεθα, ἀλλ' ἀγαπῶμεν ἅν ὅποσουτινοσοῦν πριάμενοι παρ' αὐτῶν ἀπέλθωμεν· ὥστ' ἐνίοτε εἰρήνης οὔσης ὑπὸ τούτων πολιορκούμεθα. οὕτω δὲ πάλαι περὶ 16 τῆς τούτων πανουργίας καὶ κακονοίας ἡ πόλις ἔγνωκεν, ὥστ' ἐπὶ μὲν τοῖς ἄλλοις ὠνίοις ἅπασι τοὺς ἀγορανόμους φυλάκας κατεστήσατε, ἐπὶ δὲ ταύτῃ μόνη τῇ τέχνῃ χωρὶς σιτοφύλακας ἀπεκληροῦτε· καὶ πολλάκις ἤδη παρ' ἐκείνων πολιτῶν ὄντων δίκην τὴν μεγίστην ἐλάβετε, ὅτι οὐχ οἰοί τ' ἦσαν τῆς τούτων πονηρίας ἐπικρατῆσαι. καίτοι τί χρὴ αὐτοὺς τοὺς ἀδικοῦντας ὑφ' ὑμῶν πάσχειν, ὅποτε καὶ τοὺς οὐ δυναμένους φυλάττειν ἀποκτείνετε;

Ἐνθυμεισθαι δὲ χρὴ ὅτι ἀδύνατον ὑμῖν ἐστὶν ἀπο- 17 ψηφίσασθαι. εἰ γὰρ ἀπογνώσεσθε ὁμολογούντων αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἐμπόρους συνίστασθαι, δόξεθ' ὑμεῖς ἐπιβουλεύειν τοῖς εἰσπλέουσιν. εἰ μὲν γὰρ ἄλλην τινα ἀπολογία ἐποιοῦντο, οὐδεὶς ἂν εἶχε τοῖς ἀποψηφισαμένοις ἐπιτιμᾶν· ἐφ' ὑμῖν γὰρ ὀποτέροις βούλεσθε πιστεύειν· νῦν δὲ πῶς οὐ δεινὰ ἂν δόξαίτε ποιεῖν, εἰ τοὺς ὁμολογούντας παρανομεῖν ἀξιμίους ἀφήσετε; ἀναμνήσθητε 18 δέ, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὅτι πολλῶν ἤδη ἐχόντων ταύτην τὴν αἰτίαν [λαμβάνειν] καὶ μάρτυρας παρεχομένων | θάνατον κατέγνωτε, πιστοτέρους ἠγησάμενοι τοὺς τῶν κατηγορῶν λόγους. καίτοι πῶς ἂν οὐ θαυμαστόν εἴη, εἰ περὶ τῶν αὐτῶν ἁμαρτημάτων δικάζοντες μᾶλλον ἐπεθυμεῖτε παρὰ τῶν ἀρνούμενων δίκην λαμβάνειν; Καὶ μὲν δὴ, ὡς ἄνδρες δικασταί, πᾶσιν ἠγοῦμαι 19 φανερόν εἶναι ὅτι οἱ περὶ τῶν τοιούτων ἀγῶνες κοινότατοι τυγχάνουσιν ὄντες τοῖς ἐν τῇ πόλει, ὥστε πεύσονται ἦντινα γνώμην περὶ αὐτῶν ἔχετε, ἠγοῦμενοι, ἂν μὲν θάνατον αὐτῶν καταγνωῶτε, κοσμιωτέρους ἔσεσθαι τοὺς λοιπούς· ἂν δ' ἀξιμίους ἀφήτε, πολλὴν ἄδειαν αὐτοῖς

- 20 ἐψηφισμένοι ἔσεσθε ποιεῖν ὅτι ἂν βούλωνται. χρη δέ, ὡς ἄνδρες δικασταί, μὴ μόνου τῶν παρεληλυθόντων ἕνεκα αὐτοὺς κολάζειν, ἀλλὰ καὶ παραδείγματος ἕνεκα τῶν μελλόντων ἔσεσθαι· οὕτω γὰρ ἔβουλοντο μόνον ἀνεκτοί. ἐνθυμεῖσθε δὲ ὅτι ἐκ ταύτης τῆς τέχνης πλείστοι περὶ τοῦ σώματος εἰσιν ἡγωνισμένοι· καὶ οὕτω μεγάλα ἐξ αὐτῆς ὠφελοῦνται, ὥστε μᾶλλον αἰροῦνται καθ' ἑκάστην ἡμέραν περὶ τῆς ψυχῆς κινδυνεύειν ἢ πάνεσθαι παρ' ὑμῶν ἀδίκως κερδαίνοντες. καὶ μὲν δὴ οὐδ' ἂν ἀντιβουλοῦσιν ὑμᾶς καὶ λικετεύωσι, δικαίως ἂν αὐτοὺς ἐλεήσαίτε, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον τῶν τε πολιτῶν οἳ διὰ τὴν τούτων πονηρίαν ἀπέθνησκον, καὶ τοὺς ἐμπόρους ἐφ' οὓς οὗτοι συνέστησαν· οἷς ὑμεῖς χαριεῖσθε καὶ προθυμοτέρους ποιήσατε, δίκην παρ' αὐτῶν λαμβάνοντες. εἰ δὲ μή, τίν' αὐτοὺς οἴεσθε γνώμην ἔξειν, ἐπειδὴν πύθωνται ὅτι τῶν καπήλων, οἳ τοῖς εἰσπλέουσιν ὠμολόγησαν ἐπιβουλεύειν, ἀπεψηφίσασθε;
- 22 Οὐκ οἶδ' ὅτι δεῖ πλείω λέγειν· περὶ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων τῶν ἀδικούντων, ὅτε δικάζονται, δεῖ παρὰ τῶν κατηγορῶν πυνθέσθαι, τὴν δὲ τούτων πονηρίαν ἅπαντες ἐπίστασθε. ἂν οὖν τούτων καταψηφίσησθε, τά τε δίκαια ποιήσατε καὶ ἀξιώτερον τὸν σῆτον ἀνήσεσθε· εἰ δὲ μή, τιμωρότερον.

23.

ΚΑΤΑ ΠΑΓΚΛΕΩΝΟΣ ΟΤΙ ΟΥΚ ΗΝ
ΠΛΑΤΑΙΕΥΣ.

Πολλὰ μὲν λέγειν, ὡς ἄνδρες δικασταί, περὶ τοῦτου τοῦ πράγματος οὗτ' ἂν δυναίμην οὔτε μοι δοκεῖ δεῖν· ὥς δὲ ὀρθῶς τὴν δίκην ἔλαχον τουτῶρι Παγκλέωνι οὐκ ὄντι Πλαταιεῖ, τοῦτο ὑμῖν πειράσομαι ἀποδείξει.

Ὡς γὰρ ἀδικῶν με πολὺν χρόνον οὐκ ἐπαύετο, ἐλ- 2
 θῶν ἐπὶ τὸ γναφεῖον, ἐν ᾧ εἰργάζετο, προσεκαλεσάμην
 κῦτὸν πρὸς τὸν πολέμαρχον, νομίζων μέτοικον εἶναι.
 εἰπόντος δὲ τούτου ὅτι Πλαταιεὺς εἶη, ἠρόμην ὁπόθεν
 δημοτεύοιτο, παραινέσαντός τινος τῶν παρόντων προσ-
 καλεσασθαι καὶ πρὸς τὴν φυλὴν, ἧς τινος εἶναι σκή-
 πτοιο. ἐπειδὴ δὲ ἀπεκρίνατο ὅτι Δεκελειόθεν, προσ-
 καλεσάμενος αὐτὸν καὶ πρὸς τοὺς τῆ Ἰπποθωντίδι δι-
 κάζοντας, ἐλθὼν ἐπὶ τὸ κουρεῖον τὸ παρὰ τοὺς Ἐρμᾶς, 3
 ἵνα οἱ Δεκελεῖς προσφοιτῶσιν, ἠρώτων, οὓς τε ἐξευρί-
 σκοιμι Δεκελέων ἐπυθνανόμην εἴ τινα γινώσκοιεν Δε-
 κελειόθεν δημοτευόμενον Παγκλέωνα. ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς
 ἔφασκεν γινώσκειν αὐτόν, πυθόμενος ὅτι καὶ ἑτέρας
 δίκας τὰς μὲν φεύγοι τὰς δ' ὠφλήκοι παρὰ τῷ πολεμάρ-
 χῳ, ἔλαχον καὶ ἐγώ.

Πρῶτον μὲν οὖν ὑμῖν Δεκελέων οὓς ἠρόμην μάρτυ- 4
 ρας παρέξομαι, ἔπειτα δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῶν λαχόντων
 τε δίκας αὐτῷ πρὸς τὸν πολέμαρχον καὶ καταδικασαμέ-
 νων, ὅσοι τυγχάνουσι παρόντες. Καί μοι ἐπίλαβε το
 ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐκ μὲν τούτων πεισθεὶς πρὸς τὸν πολέμαρχον αὐτῷ 5
 τὴν δίκην ἔλαχον· ἐπειδὴ δὲ μοι αὐτὴν ἀντεγράψατο μὴ
 εἰσαγώγιμον εἶναι, περὶ | πολλοῦ ποιούμενος μηδενὶ
 δόξαι ὑβρίζειν βούλεσθαι μᾶλλον ἢ δίκην λαβεῖν ὧν ἡδι-
 κήθην, πρῶτον μὲν Εὐθύκριτον, ὃν πρεσβύτατόν τε
 Πλαταιέων ἐγίγνωσκον καὶ μάλιστα φόμην εἶδέναι, ἠρό-
 μην εἴ τινα γινώσκοι Ἰππαρμωδῶρον υἱὸν Παγκλέωνα
 Πλαταιέα· ἔπειτα δέ, ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἀπεκρίνατό μοι ὅτι 6
 τὸν Ἰππαρμωδῶρον μὲν γινώσκοι, υἱὸν δὲ ἐκείνῳ οὐ-
 δένα οὔτε Παγκλέωνα οὔτε ἄλλον οὐδένα εἰδείη ὄντα,
 v. 725-732.

ηρώτων δὴ καὶ τῶν ἄλλων ὅσους ἤδειν Πλαταιέας ὄντας. πάντες οὖν ἀγνοοῦντες τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀκριβέστατα ἂν ἔφασάν με πυθέσθαι ἐλθόντα εἰς τὸν χλωρὸν τυρὸν τῆ ἔνη καὶ νέα· ταύτη γὰρ τῆ ἡμέρα τοῦ μηνὸς ἐκάστου
 7 ἐκεῖσε συλλέγεσθαι τοὺς Πλαταιέας. ἐλθὼν οὖν εἰς τὸν τυρὸν ταύτη τῆ ἡμέρα ἐπυνθανόμην αὐτῶν, εἴ τινα γιννώσκοιεν Παγκλέωνα πολίτην σφέτερον. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι οὐκ ἔφασαν γιννώσκειν, εἷς δέ τις εἶπεν ὅτι τῶν μὲν πολιτῶν οὐδενὶ εἰδείη τοῦτο ὃν τὸ ὄνομα, δοῦλον μέντοι ἔφη ἑαυτοῦ ἀφεςτῶτα εἶναι Παγκλέωνα, τὴν τε ἡλικίαν λέγων τὴν τούτου καὶ τὴν τέχνην ἣ οὗτος χρῆται.
 8 Ταῦτ' οὖν ὡς ἀληθῆ ἔστι, τὸν τε Εὐθύκριτον, ὃν πρῶτον ἠρόμην, καὶ τῶν ἄλλων Πλαταιέων ὅσοις προσῆλθον, καὶ τὸν ὃς ἔφη δεσπότης τούτου εἶναι, μάρτυρας παρέξομαι. Καί μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

9 Ἡμέραις τοίνυν μετὰ ταῦτα οὐ πολλαῖς ὕστερον ἰδὼν ἀγόμενον τουτουὶ Παγκλέωνα ὑπὸ Νικομήδους, ὃς ἐμαρτύρησεν αὐτοῦ δεσπότης εἶναι, προσῆλθον βουλόμενος εἰδέναι ὁποῖόν τι περὶ αὐτοῦ πραχθήσοιτο. τότε μὲν οὖν ἐπειδὴ ἐπαύσαντο μαχόμενοι, εἶπόν τινες τῶν τούτῳ παρόντων ὅτι εἶη αὐτῷ ἀδελφὸς ὃς ἐξαιρήσοιτο αὐτὸν εἰς ἐλευθερίαν· ἐπὶ τούτοις ἐγγυησάμενοι παρέ-
 10 ξειν εἰς ἀγορὰν ᾤχοντο ἀπιόντες. τῆ δ' ὕστερα αὐτῆς τε ἀντιγραφῆς ἔνεκα ταυτησὶ καὶ αὐτῆς τῆς δίκης ἔδοξέ μοι χρῆναι μάρτυρας λαβόντι παραγενέσθαι, ἵν' εἰδείην τὸν τ' ἐξαιρησόμενον αὐτὸν καὶ ὃ τι λέγων ἀφαιρήσοιτο. ἔφ' οἷς μὲν οὖν ἐξηγγυήθη, οὔτε ἀδελφὸς οὔτε ἄλλος οὐδεὶς ἦλθε, γυνὴ δὲ φάσκουσα αὐτῆς αὐτὸν εἶναι δοῦλον, ἀμφισβητοῦσα τῷ Νικομήδει, καὶ οὐκ ἔφη ἑάσειν
 11 αὐτὸν ἄγειν. ὅσα μὲν οὖν αὐτόθι ἐρρήθη, πολὺς ἂν εἶη μοι λόγος διηγείσθαι· εἰς τοῦτο δὲ βιαιότητος ἦλθον οἱ

τε παρόντες τούτῳ καὶ αὐτὸς οὗτος, ὥστε ἐθέλοντος μὲν τοῦ Νικομήδους ἐθελούσης δὲ τῆς γυναικὸς ἀφιέναι, εἴ τις ἢ εἰς ἐλευθερίαν τοῦτον [ἐξαιροῖτο] ἢ ἄγοι φάσκων ἑαυτοῦ δοῦλον εἶναι, τούτων οὐδὲν ποιήσαντες ἀφελόμενοι ᾤχοντο. Ὡς οὖν τῇ τε προτεραίᾳ ἐπὶ τούτοις ἐξηγγυήθη καὶ τότε βία ᾤχοντο ἀφελόμενοι αὐτόν, μάρτυρας παρέξομαι ὑμῖν. Καί μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ῥάδιον τοίνυν εἰδέναι ὅτι οὐδ' αὐτὸς Παγκλέων νο- 12 μίζει ἑαυτὸν μὴ ὅτι Πλαταιέα εἶναι, ἀλλ' οὐδ' ἐλεύθερον. ὅστις γὰρ ἐβουλήθη βία ἀφαιρεθεὶς ἐνόχους καταστήσαι τοὺς ἑαυτοῦ ἐπιτηδείους τοῖς βιαίοις μᾶλλον ἢ κατὰ τοὺς νόμους εἰς τὴν ἐλευθερίαν ἐξαιρεθεὶς δίκην λαβεῖν παρὰ τῶν ἀγόντων αὐτόν, οὐδενὶ χαλεπὸν γινῶναι ὅτι εὖ εἰδὼς ἑαυτὸν ὄντα δοῦλον ἔδεισεν ἐγγυητὰς καταστήσας περὶ τοῦ σώματος ἀγωνίσασθαι.

Ὅτι μὲν οὖν Πλαταιεὺς εἶναι πολλοῦ δεῖ, οἶμαι 13 ὑμᾶς ἐκ τούτων σχεδόν τι γινώσκειν. ὅτι δὲ οὐδ' οὗτος, ὃς ἄριστα οἶδε τὰ αὐτοῦ, ἠγήσατο δόξαι ἂν ὑμῖν Πλαταιεὺς εἶναι, ἐξ ὧν ἔπραξε ῥαδίως μαθήσεσθε. ἐν τῇ ἀντωμοσίᾳ γὰρ τῆς δίκης ἦν αὐτῷ ἔλαχεν Ἀριστόδικος οὐτοσί, ἀμφισβητῶν μὴ πρὸς τὸν πολέμαρχον εἶναι οἱ τὰς δίκας διεμαρτυρήθη μὴ Πλαταιεὺς εἶναι, ἐπισκηψά- 14 μενος δὲ τῷ μάρτυρι οὐκ ἐπεξῆλθεν, ἀλλ' εἶασε καταδικάσασθαι αὐτοῦ τὸν Ἀριστόδικον. ἐπεὶ δὲ ὑπερήμερος ἐγένετο, ἐξέτισε τὴν δίκην, καθότι ἐπειθε. καὶ τούτων, ὡς ἀληθῆ ἔστι, μάρτυρας ἐγὼ παρέξομαι ὑμῖν. Καί μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Πρὶν τοίνυν ταῦτα ὁμολογηθῆναι αὐτῷ, δεδιὼς 15 τὸν Ἀριστόδικον, μεταστὰς ἐντεῦθεν Θήβησι | μετῴκει.

καίτοι οἶμαι εἰδέναι ὑμᾶς ὅτι εἶπερ ἦν Πλαταιεύς, πανταχοῦ μᾶλλον ἢ Θήβησιν εἰκὸς ἦν αὐτὸν μετοικῆσαι. Ὡς οὖν ᾤκει ἐκεῖ πολὺν χρόνον, τούτων ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι. Καί μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 16 Ἐξαρκεῖν μοι νομίζω τὰ εἰρημένα, ὧ ἄνδρες δικασταί· ἐὰν γὰρ διαμνημονεύητε, οἶδ' ὅτι τά τε δίκαια καὶ τάληθῆ ψηφιεῖσθε, καὶ ἃ ἐγὼ ὑμῶν δέομαι.

24.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΔΙΔΟΣΘΑΙ ΤΩΙ ΑΔΥΝΑΤΩΙ ΑΡΙΓΥΡΙΟΝ.

Οὐ πολλοῦ δέω χάριν ἔχειν, ὧ βουλή, τῷ κατηγόρῳ, ὅτι μοι παρεσκεύασε τὸν ἀγῶνα τουτουί. πρότερον γὰρ οὐκ ἔχων πρόφασιν ἐφ' ἧς τοῦ βίου λόγον δοίην, νυνὶ διὰ τοῦτον εἴληφα. καὶ πειράσομαι τῷ λόγῳ τοῦτον μὲν ἐπιδειξάμενος ψευδόμενον, ἐμαυτὸν δὲ βεβιωκότα μέχρι τῆσδε τῆς ἡμέρας ἐπαίνου μᾶλλον ἄξιον ἢ φθόνου· διὰ γὰρ οὐδὲν ἄλλο μοι δοκεῖ παρασκευάσαι τόνδε μοι τὸν
 2 κίνδυνον οὔτος ἢ διὰ φθόνου. καίτοι ὅστις τούτοις φθονεῖ οὐς οἱ ἄλλοι ἐλεοῦσι, τίνος ἂν ὑμῖν ὁ τοιοῦτος ἀποσχέσθαι δοκεῖ πονηρίας; οὐ μὲν γὰρ ἐνεκα χρημάτων με συνοφαντεῖ, οὐδ' ὡς ἐχθρὸν ἑαυτοῦ με τιμωρεῖται [ψεύδεται]. διὰ γὰρ τὴν πονηρίαν αὐτοῦ οὔτε φίλῳ οὔτε
 3 ἐχθρῷ πώποτε ἐχρησάμην αὐτῷ. ἤδη τοίνυν, ὧ βουλή, δηλὸς ἐστὶ φθονῶν, ὅτι τοιαύτη κεχρημένος συμφορᾶ τούτου βελτίων εἰμὶ πολίτης. καὶ γὰρ οἶμαι δεῖν, ὧ βουλή, τὰ τοῦ σώματος δυστυχήματα τοῖς τῆς ψυχῆς ἐπιτηδεύμασιν ἰᾶσθαι καλῶς. εἰ γὰρ ἐξ ἴσου τῆ συμφορᾶ καὶ τὴν διάνοιαν ἔξω καὶ τὸν ἄλλον βίον διάξω, τί τούτου διοίσω;

Περὶ μὲν οὖν τούτων τσαῦτά μοι εἰρήσθω· ὑπὲρ 4
 ὧν δέ μοι προσήκει λέγειν ὡς ἂν οἶόν τε διὰ βραχυτάτων
 ἐρῶ. φησὶ γὰρ ὁ κατήγορος οὐ δικαίως με λαμβάνειν τὸ
 παρὰ τῆς πόλεως ἀργύριον· καὶ γὰρ τῷ σώματι δύνα-
 σθαι καὶ οὐκ εἶναι τῶν ἀδυνάτων, καὶ τέχνην ἐπίστασθαι
 τοιαύτην ὥστε καὶ ἄνευ τοῦ διδομένου τούτου ζῆν. καὶ 5
 τεκμηρίοις χρῆται τῆς μὲν τοῦ σώματος ῥώμης, ὅτι ἐπὶ
 τοὺς ἵππους ἀναβαίνω, τῆς δ' ἐν τῇ τέχνῃ εὐπορίας, ὅτι
 δύναμαι συνεῖναι δυναμένοις ἀνθρώποις ἀναλίσκειν.
 τὴν μὲν οὖν ἐκ τῆς τέχνης εὐπορίαν καὶ τὸν ἄλλον τὸν
 ἐμὸν βίον, οἷος τυγχάνει, πάντας ὑμᾶς οἶομαι γινώσκειν·
 ὅμως δὲ κἀγὼ διὰ βραχέων ἐρῶ. ἐμοὶ γὰρ ὁ μὲν πατήρ 6
 κατέλιπεν οὐδέν, τὴν δὲ μητέρα τελευτήσασαν πέπαυμαι
 τρέφων τρίτον ἔτος τουτί, παῖδες δέ μοι οὐπω εἰσὶν οἱ
 με θεραπεύσουσι. τέχνην δὲ κέκτημαι βραχεὰ δυναμένην
 ἀφελεῖν, ἣν αὐτὸς μὲν ἤδη χαλεπῶς ἐργάζομαι, τὸν δια-
 δεξόμενον δ' αὐτὴν οὐπω δύναμαι κτήσασθαι. πρόσοδος
 δέ μοι οὐκ ἔστιν ἄλλη πλὴν ταύτης, ἣν ἂν ἀφέλησθέ με,
 κινδυνεύσαιμ' ἂν ὑπὸ τῇ δυσχερεστάτῃ γενέσθαι τύχη-
 μὴ τοίνυν, ἐπειδὴ γε ἔστιν, ὧ βουλή, σῶσαί με δικαίως, 7
 ἀπολέσσητε ἀδίκως· μηδὲ ἂ νεωτέρῳ καὶ μᾶλλον ἐρρω-
 μένῳ ὄντι ἔδοτε, πρεσβύτερον καὶ ἀσθενέστερον γιγνώ-
 μενον ἀφέλησθε· μηδὲ πρότερον καὶ περὶ τοὺς οὐδὲν
 ἔχοντας κακὸν ἐλεημονέστατοι δοκοῦντες εἶναι νυνὶ διὰ
 τοῦτον τοὺς καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἐλεεινοὺς ὄντας ἀγρίως
 ἀποδέξησθε· μηδ' ἐμὲ τολμήσαντες ἀδικῆσαι καὶ τοὺς
 ἄλλους τοὺς ὁμοίως ἐμοὶ διακειμένους ἀθυμῆσαι ποιή-
 σητε. καὶ γὰρ ἂν ἄτοπον εἴη, ὧ βουλή, εἰ ὅτε μὲν ἀπλῆ 8
 μοι ἦν ἡ συμφορά, τότε μὲν φαινοίμην λαμβάνων τὸ
 ἀργύριον τοῦτο, νῦν δ' ἐπειδὴ καὶ γῆρας καὶ νόσοι καὶ
 τὰ τούτοις ἐχόμενα κακὰ | προσγίνεται μοι, τότε ἀφαι-
 ρεθείην. δοκεῖ δέ μοι τῆς πενίας τῆς ἐμῆς τὸ μέγεθος ὁ 9

κατήγορος ἂν ἐπιδείξει σαφέστατα μόνος ἀνθρώπων. εἰ γὰρ ἐγὼ κατασταθεὶς χορηγὸς τραγωδοῖς προκαλεσαίμην αὐτὸν εἰς ἀντίδοσιν, δεκάκις ἂν ἔλοιτο χορηγήσαι μᾶλλον ἢ ἀντιδοῦναι ἅπαξ. καὶ πῶς οὐ δεινὸν ἔστι νῦν μὲν κατηγορεῖν ὡς διὰ πολλὴν εὐπορίαν ἐξ ἴσου δύνamai συνεῖναι τοῖς πλουσιωτάτοις, εἰ δὲ ὦν ἐγὼ λέγω τύχῃ τι γενόμενον, τοιοῦτον εἶναι; καὶ ἔστι τι πονηρότερον;

- Περὶ δὲ τῆς ἐμῆς ἵππικῆς, ἧς οὗτος ἐτόλμησε μνησθῆναι πρὸς ὑμᾶς, οὔτε τὴν τύχην δείσας οὔτε ὑμᾶς αἰσχυνθεὶς, οὐ πολὺς ὁ λόγος. ἔγνω γὰρ, ὦ βουλή, πάντας τοὺς ἔχοντάς τι δυστύχημα τοιοῦτόν τι ζητεῖν καὶ τοῦτο φιλοσοφεῖν, ὅπως ὡς ἀλυπότατα μεταχειριῶνται τὸ συμβεβηκὸς πάθος. ὦν εἰς ἐγὼ, καὶ περιπεπτωκῶς τοιαύτῃ συμφορᾷ ταύτῃν ἐμαντῶ δραστῶνῃν ἐξεῦρον εἰς τὰς ὁδοὺς τὰς μακροτέρας τῶν ἀναγκαίων.
- 11 ὁ δὲ μέγιστος, ὦ βουλή, τεκμήριον ὅτι διὰ τὴν συμφορὰν ἀλλ' οὐ διὰ τὴν ὕβριν, ὡς οὗτός φησιν, ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀναβαίνω [ῥάδιόν ἔστι μαθεῖν]. εἰ γὰρ ἐκεκτῆμην οὐσίαν, ἐκ' ἀστράβης ἂν ὠχούμην, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τοὺς ἀλλοτρίους ἵππους ἀνέβαινον· νυνὶ δ' ἐπειδὴ τοιοῦτον οὐ δύνamai κτήσασθαι, τοῖς ἀλλοτρίοις ἵπποις
- 12 ἀναγκάζομαι χρῆσθαι πολλάκις. καίτοι πῶς οὐκ ἄτοπόν ἔστιν, ὦ βουλή, τοῦτον αὐτόν, εἰ μὲν ἐπ' ἀστράβης ὀχούμενον ἐώρα με, σιωπᾶν ἂν (τί γὰρ ἂν καὶ ἔλεγεν;), ὅτι δ' ἐπὶ τοὺς ἡτημένους ἵππους ἀναβαίνω, πειρᾶσθαι πεῖθειν ὑμᾶς ὡς δυνατός εἰμι; καὶ ὅτι μὲν δυοῖν βακτηρίαιν χρῶμαι, τῶν ἄλλων μιᾷ χρωμένων, μὴ κατηγορεῖν ὡς καὶ τοῦτο τῶν δυναμένων ἔστιν· ὅτι δ' ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀναβαίνω, τεκμηρίῳ χρῆσθαι πρὸς ὑμᾶς ὡς εἰμι τῶν δυναμένων; οἷς ἐγὼ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἀμφοτέροις χρῶμαι.

- 13 Τοσοῦτον δὲ διενήνοχεν ἀναισχυντία τῶν ἀπάντων

ἀνθρώπων, ὥστε ὑμᾶς πειρᾶται πείθειν, τοσοῦτους
 ὄντας εἷς ὢν, ὡς οὐκ εἰμι τῶν ἀδυνάτων ἐγώ. καίτοι
 εἰ τοῦτο πείσει τινὰς ὑμῶν, ὧ βουλή, τί με κωλύει
 κληροῦσθαι τῶν ἐννεα ἀρχόντων, καὶ ὑμᾶς ἐμοῦ μὲν
 ἀφελῆσθαι τὸν ὀβολὸν ὡς ὑγιαίνοντος, τούτῳ δὲ ψηφί-
 σασθαι πάντα ὡς ἀναπήρω; οὐ γὰρ δήπου τὸν αὐτὸν
 ὑμεῖς μὲν ὡς δυνάμενον ἀφαιρήσεσθε τὸ διδόμενον, οἱ
 δὲ ὡς ἀδύνατον ὄντα κληροῦσθαι κωλύσουσιν. ἀλλὰ 14
 γὰρ οὔτε ὑμεῖς τούτῳ τὴν αὐτὴν ἔχετε γνώμην, οὔθ'
 οὗτος εὖ ποιῶν. ὁ μὲν γὰρ ὥσπερ ἐπικλήρου τῆς συμ-
 φορᾶς οὔσης ἀμφισβητήσεων ἤκει καὶ πειρᾶται πείθειν
 ὑμᾶς ὡς οὐκ εἰμι τοιοῦτος οἶον ὑμεῖς ὄρατε πάντες·
 ὑμεῖς δὲ (ὃ τῶν εὖ φρονούντων ἔργον ἐστί) μᾶλλον
 πιστεύετε τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν ὀφθαλμοῖς ἢ τοῖς τού-
 του λόγοις.

Λέγει δ' ὡς ὑβριστὴς εἰμι καὶ βίαιος καὶ λίαν ἀσελ- 15
 γῶς διακειμένος, ὥσπερ εἰ φοβερῶς ὀνομάσαι, μέλλων
 ἀληθῆ λέγειν, ἀλλ' οὐκ, ἂν πάνυ πρᾶόνως, μηδὲ ψεύ-
 δηται, ταῦτα ποιήσω. ἐγὼ δ' ὑμᾶς, ὧ βουλή, σαφῶς
 οἶμαι δεῖν διαγινώσκειν οἷς τ' ἐγχωρεῖ τῶν ἀνθρώπων
 ὑβρισταῖς εἶναι καὶ οἷς οὐ προσήκει. οὐ γὰρ πενομένους 16
 καὶ λίαν ἀπόρως διακειμένους ὑβρίζειν εἰκός, ἀλλὰ τοὺς
 πολλῶ πλείω τῶν ἀναγκαίων κεκτημένους· οὐδὲ τοὺς 17
 ἀδυνάτους τοῖς σώμασιν ὄντας, ἀλλὰ τοὺς μάλιστα πι-
 στεύοντας ταῖς αὐτῶν ῥώμασι· οὐδὲ τοὺς ἤδη προβεβη-
 κότας τῇ ἡλικίᾳ, ἀλλὰ τοὺς ἔτι νέους καὶ νέαις ταῖς δια-
 νοαῖσι χρωμένους. οἱ μὲν γὰρ πλούσιοι τοῖς χρήμασιν 17
 ἐξωνοῦνται τοὺς κινδύνους, οἱ δὲ πένητες ὑπὸ τῆς παρ-
 ούσης ἀπορίας σωφρονεῖν ἀναγκάζονται· καὶ οἱ μὲν νέοι
 συγγνώμης ἀξιοῦνται τυγχάνειν παρὰ τῶν πρεσβυτέ-
 ρων, τοῖς δ' ἑτέροις ἐξαμαρτάνουσιν ὁμοίως ἐπιτιμῶσιν
 ἀμφοτέροι· καὶ τοῖς μὲν ἰσχυροῖς ἐγχωρεῖ μηδὲν αὐτοῖς 18

πάσχουσιν, οὓς ἂν βουληθῶσιν, ὑβρίζειν, τοῖς δὲ ἀσθενέσιν οὐκ ἔστιν οὔτε ὑβριζομένοις ἀμύνεσθαι τοὺς ὑπάρξαντας οὔτε ὑβρίζειν βουλομένοις περιγίνεσθαι τῶν ἀδικομένων. ὥστε μοι δοκεῖ ὁ κατήγορος εἰπεῖν περὶ τῆς ἐμῆς ὑβρεως οὐ σπουδάζων, ἀλλὰ παίζων, οὐδ' ὑμᾶς πείσαι βουλόμενος ὡς εἰμι τοιοῦτος, ἀλλ' ἐμὲ κωμωδεῖν βουλόμενος, ὥσπερ τι καλὸν ποιῶν.

- 19 Ἔτι δὲ καὶ συλλέγεσθαι φησιν ἀνθρώπους ὡς ἐμὲ πονηροὺς καὶ πολλοὺς, οἱ τὰ μὲν ἑαυτῶν ἀνηλώκασι, τοῖς δὲ τὰ σφέτερα σώζειν βουλομένοις ἐπιβουλεύουσιν. ὑμεῖς δὲ ἐνθυμήθητε πάντες ὅτι ταῦτα λέγων οὐδὲν ἐμοῦ κατηγορεῖ μᾶλλον ἢ τῶν ἄλλων ὅσοι τέχνας ἔχουσιν, οὐδὲ τῶν ὡς ἐμὲ εἰσιόντων μᾶλλον ἢ τῶν ὡς τοὺς ἄλλους δημιουργούς. ἕκαστος γὰρ ὑμῶν εἰθισται προσφοιτᾶν ὁ μὲν πρὸς μυροπωλεῖον, ὁ δὲ πρὸς κουρεῖον, ὁ δὲ πρὸς σκυτοτομεῖον, ὁ δ' ὅποι ἂν τύχῃ, καὶ πλειστοὶ μὲν ὡς τοὺς ἐγγυτάτω τῆς ἀγορᾶς κατεσκευασμένους, ἐλάχιστοι δὲ ὡς τοὺς πλειστον ἀπέχοντας αὐτῆς· ὥστ' εἴ τις ὑμῶν πονηρίαν καταγνώσεται τῶν ὡς ἐμὲ εἰσιόντων, δῆλον ὅτι καὶ τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις διατριβόντων· εἰ δὲ κάκεινων, ἀπάντων Ἀθηναίων· ἅπαντες γὰρ εἰθισθε προσφοιτᾶν καὶ διατρίβειν ἀμοῦν γέ που.

- 21 Ἀλλὰ γὰρ οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ λίαν με ἀκριβῶς ἀπολογούμενον πρὸς ἕν ἕκαστον ὑμῖν τῶν εἰρημένων ἐνοχλεῖν πλείω χρόνον. εἰ γὰρ ὑπὲρ τῶν μεγίστων εἴρηκα, τί δεῖ περὶ τῶν ὁμοίως τούτῳ φάυλων σπουδάζειν; ἐγὼ δ' ὑμῶν, ὡ βουλή, δέομαι πάντων τὴν αὐτὴν ἔχειν περὶ ἐμοῦ διάνοιαν, ἣν περὶ καὶ πρότερον. μηδ' οὐ μόνου μεταλαβεῖν ἔδωκεν ἢ τύχη μοι τῶν ἐν τῇ πατρίδι, τούτοις διὰ τουτονὶ ἀποστερήσητέ με· μηδ' ἂ πάλαί κοινῇ πάντες ἔδοτέ μοι, νῦν οὗτος εἰς ὧν πείση πάλιν ὑμᾶς ἀφελέσθαι. ἐπειδὴ γὰρ, ὡ βουλή, τῶν μεγίστων ἀρχῶν ὁ δαι-

μων ἀπεστέρησεν ἡμᾶς, ἡ πόλις ἡμῖν ἐψηφίσατο τοῦτο
 τὸ ἀργύριον, ἡγουμένη κοινὰς εἶναι τὰς τύχας τοῖς
 ἅπασιν καὶ τῶν κακῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν. πῶς οὖν οὐκ 23
 ἂν δειλαιότατος εἴην, εἰ τῶν μὲν καλλίστων καὶ μεγί-
 στων διὰ τὴν συμφορὰν ἀπεστερημένος εἴην, ἃ δ' ἡ πό-
 λις ἔδωκε προνοηθεῖσα τῶν οὕτως διακειμένων, διὰ τὸν
 κατήγορον ἀφαιρεθείην; μηδαμῶς, ὦ βουλή, ταύτη θῆ-
 σθε τὴν ψῆφον. διὰ τί γὰρ ἂν καὶ τύχοιμι τοιούτων
 ὑμῶν; πότερον ὅτι δι' ἐμέ τις εἰς ἀγῶνα πάποτε κατα- 24
 στάς ἀπώλεσε τὴν οὐσίαν; ἀλλ' οὐδ' ἂν εἰς ἀποδείξειεν.
 ἀλλ' ὅτι πολυπράγμων εἰμι καὶ θρασὺς καὶ φιλαπεχθή-
 μων; ἀλλ' οὐ τοιαύταις ἀφορμαῖς τοῦ βίου πρὸς τὰ
 τοιαῦτα τυγχάνω χρώμενος. ἀλλ' ὅτι λίαν ὑβριστῆς καὶ 25
 βίαιος; ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐτὸς φήσειεν, εἰ μὴ βούλοιο καὶ
 τοῦτο ψεύδεσθαι τοῖς ἄλλοις ὁμοίως. ἀλλ' ὅτι ἐπὶ τῶν
 τριάκοντα γενόμενος ἐν δυνάμει κακῶς ἐποίησα πολλοὺς
 τῶν πολιτῶν; ἀλλὰ μετὰ τοῦ ὑμετέρου πλήθους ἔφυγον
 εἰς Χαλκίδα τὴν ἐπ' Εὐρίπῳ, καὶ ἔξόν μοι μετ' ἐκείνων
 ἀδεῶς πολιτεύεσθαι, μεθ' ὑμῶν εἰλόμην κινδυνεύειν
 ἀπάντων. μὴ τοίνυν, ὦ βουλή, μηδὲν ἡμαρτηκῶς ὁμοίως 26
 ὑμῶν τύχοιμι τοῖς πολλὰ ἡδικοηκόσιν, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν
 ψῆφον θέσθε περὶ ἐμοῦ ταῖς ἄλλαις βουλαῖς, ἀναμνη-
 σθέντες ὅτι οὔτε χρήματα διαχειρίσας τῆς πόλεως δίδωμι
 λόγον αὐτῶν, οὔτε ἀρχὴν ἀρχῆς οὐδεμίαν εὐθύνας ὑπ-
 ἔχω νῦν αὐτῆς, ἀλλὰ περὶ ὀβολοῦ μόνον ποιοῦμαι τοὺς
 λόγους. καὶ οὕτως ὑμεῖς μὲν τὰ δίκαια γνώσεσθε πάν- 27
 τες, ἐγὼ δὲ τουτων ὑμῖν τυχῶν ἔξω τὴν χάριν, οὗτος δὲ
 τοῦ λοιποῦ μαθήσεται μὴ τοῖς ἀσθενεστέροις ἐπιβου-
 λεύειν ἀλλὰ τῶν ὁμοίων αὐτῷ περιγίνεσθαι.

25.

| ΔΗΜΟΥ ΚΑΤΑΛΥΣΕΩΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Ὑμῖν μὲν πολλὴν συγγνώμην ἔχω, ὧς ἄνδρες δικασταί, ἀκούουσι τοιούτων λόγων καὶ ἀναμιμνησκομένους τῶν γεγενημένων, ὁμοίως ἅπασιν ὀργίζεσθαι τοῖς ἐπιᾶσται μείνασι· τῶν δὲ κατηγορῶν θαναμάζω, οἳ ἀμελοῦντες τῶν οἰκείων τῶν ἀλλοτρίων ἐπιμελοῦνται· οἳ σαφῶς εἰδότες τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας καὶ τοὺς πολλὰ ἐξημαρτηκότας ζητοῦσι κερδαίνειν, ἢ ὑμᾶς πείθειν περὶ ἀπάντων ἡμῶν τὴν γνώμην ταύτην ἔχειν. εἰ μὲν οὖν οἴονται ἂν ὑπὸ τῶν τριάκοντα γεγένηται τῇ πόλει, ὁμοῦ κατηγορηκέναι, ἀδυνάτους αὐτοὺς ἡγοῦμαι λέγειν· οὐδὲ γὰρ πολλοστὸν μέρος τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων εἰρήκασιν· εἰ δὲ ὡς ἐμοί τι προσῆκον περὶ αὐτῶν ποιοῦνται τοὺς λόγους, ἀποδείξω τούτους μὲν ἅπαντα ψευδομένους ἑμαυτὸν δὲ τοιοῦτον ὄντα οἷόςπερ ἂν τῶν ἐκ Πειραιῶν βέλτιστος ἐν ἅσται μείνας ἐγένετο. δέομαι δ' ὑμῶν, ὧς ἄνδρες δικασταί, μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν τοῖς συκοφάνταις. τούτων μὲν γὰρ ἔργον ἐστὶ καὶ τοὺς μηδὲν ἡμαρτηκότας εἰς αἰτίαν καθιστάναι (ἐκ τούτων γὰρ ἂν μάλιστα χρηματίζονται), ὑμέτερον δὲ τοῖς μηδὲν ἀδικοῦσιν ἐξ ἴσου τῆς πολιτείας μεταδιδόναι· οὕτω γὰρ ἂν τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι πλείστους συμμάχους ἔχοιτε. ἀξίω δέ, ὧς ἄνδρες δικασταί, εἰάν ἀποφανῶ συμφορᾶς μὲν μηδεμιάς αἰτίος γεγενημένος, πολλὰ δὲ κάγαθὰ εἰργασμένος τὴν πόλιν καὶ τῷ σώματι καὶ τοῖς χρήμασι, ταῦτα γοῦν μοι παρ' ὑμῶν ὑπάρχειν, ὧν οὐ μόνον τοὺς εὐπεποιηκότας ἀλλὰ καὶ τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας τυγχάνειν δίκαιόν ἐστι. μέγα μὲν οὖν ἡγοῦμαι τεκμήριον εἶναι, ὅτι εἶπερ ἐδύναντο οἱ κατήγοροι ἰδίᾳ με ἀδικοῦντα ἐξελέγξαι,

οὐκ ἂν τὰ τῶν τριάκοντα ἁμαρτήματα ἐμοῦ κατηγοροῦν, οὐδ' ἂν ᾤοντο χρῆναι ὑπὲρ τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων ἑτέρους διαβάλλειν, ἀλλ' αὐτοὺς τοὺς ἀδικοῦντας τιμωρεῖσθαι· νῦν δὲ νομίζουσι τὴν πρὸς ἐκείνους ὀργὴν ἱκανὴν εἶναι καὶ τοὺς μηδὲν κακὸν εἰργασμένους ἀπολέσαι. ἐγὼ δὲ οὐχ ἠγοῦμαι δίκαιον εἶναι οὔτε εἴ τινες τῆ 6 πόλει πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιοι γεγένηται, ἄλλους τινὰς ὑπὲρ τούτων τιμὴν ἢ χάριν κομίσασθαι παρ' ὑμῶν, οὔτ' εἴ τινες πολλὰ κακὰ εἰργασμένοι εἰσίν, εἰκότως ἂν δι' ἐκείνους τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας ὀνειδούς καὶ διαβολῆς τυγχάνειν· ἱκανοὶ γὰρ οἱ ὑπάρχοντες ἐχθροὶ τῆ πόλει καὶ μέγα κέρδος νομίζοντες εἶναι τοὺς ἀδίκως ἐν ταῖς διαβο- 7 λαις καθεστηκότας.

Πειράσομαι δ' ὑμᾶς διδάξαι, οὓς ἠγοῦμαι τῶν πο- 7 λιτῶν προσήκειν ὀλιγαρχίας ἐπιθυμεῖν καὶ δημοκρατίας. ἐκ τούτου γὰρ καὶ ὑμεῖς γνώσεσθε, κἀγὼ περὶ ἐμαυτοῦ τὴν ἀπολογίαὶν ποιήσομαι, ἀποφαίνων ὡς οὔτε ἐξ ᾧ ἐν δημοκρατίᾳ οὔτε ἐξ ᾧ ἐν ὀλιγαρχίᾳ πεποίηκα, οὐδὲν μοι προσῆκον κακόνου εἶναι τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ. πρῶ- 8 τον μὲν οὖν ἐνθυμηθῆναι χρὴ ὅτι οὐδεὶς ἐστὶν ἀνθρώπων φύσει οὔτε ὀλιγαρχικὸς οὔτε δημοκρατικὸς, ἀλλ' ἥτις ἂν ἐκάστῳ πολιτεία συμφέρῃ, ταύτην προθυμεῖται καθιστάναι· ὥστε οὐκ ἐλάχιστον ἐν ὑμῖν ἐστὶ μέρος ὡς πλείστους ἐπιθυμεῖν τῶν παρόντων νυνὶ πραγμάτων. καὶ ταῦτα ὅτι οὕτως ἔχει, οὐ χαλεπῶς ἐκ τῶν πρότερον γεγενημένων μαθήσεσθε. σκέψασθε γάρ, ὧ ἄνδρες δι- 9 κασταί, τοὺς προστάνας ἀμφοτέρων τῶν πολιτειῶν, ὁσάκις δὴ μετεβάλλοντο. οὐ Φρούνιχος μὲν καὶ Πείσανδρος καὶ οἱ μετ' ἐκείνων δημαγωγοί, ἐπειδὴ πολλὰ εἰς ὑμᾶς ἐξήμαρτον, τὰς περὶ τούτων δειδαντες τιμωρίας τὴν προτέραν ὀλιγαρχίαν κατέστησαν, πολλοὶ δὲ τῶν τετρακοσίων μετὰ τῶν ἐκ Πειραιῶς συγκατηλθόν, ἐνιοὶ

- δὲ τῶν ἐκείνους ἐκβαλόντων αὐτοὶ αὐτίς τῶν τριάκοντα ἐγένοντο; εἰσὶ δὲ οἵτινες | τῶν Ἐλευστίναδε ἀπογραφάμενων, ἐξελθόντες μεθ' ὑμῶν, ἐπολιόρκουν τοὺς μεθ' αὐτῶν. οὐκ οὐν χαλεπὸν γινῶναι, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὅτι οὐ περὶ πολιτείας εἰσὶν αἱ πρὸς ἀλλήλους διαφοραί, ἀλλὰ περὶ τῶν ἰδίᾳ συμφερόντων ἐκάστῳ. ὑμᾶς οὖν χρὴ ἐκ τούτων δοκιμάζειν τοὺς πολίτας, σκοποῦντας μὲν ὅπως ἦσαν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ πεπολιτευμένοι, ζητοῦντας δὲ ἥτις αὐτοῖς ἐγίνετο ὠφέλεια τῶν πραγμάτων μεταπεσόντων· οὕτως γὰρ ἂν δικαιοτάτην τὴν κρίσιν περὶ αὐτῶν ποιούσθε. ἐγὼ τοίνυν ἠγοῦμαι, ὅσοι μὲν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ ἄτιμοι ἦσαν εὐθύνας δεδωκότες ἢ τῶν ὄντων ἀπεστερημένοι ἢ ἄλλῃ τινὶ συμφορᾷ τοιαύτῃ κεχρημένοι, προσήκειν αὐτοῖς ἑτέρας ἐπιθυμεῖν πολιτείας, ἐλπίζοντας τὴν μεταβολὴν ὠφέλειάν τινα αὐτοῖς ἔσεσθαι· ὅσοι δὲ τὸν δῆμον πολλὰ κάγαθὰ εἰργασμένοι εἰσὶ, κακὸν δὲ μηδὲν πώποτε, ὀφείλεται δὲ αὐτοῖς χάριν κομίσασθαι παρ' ὑμῶν μᾶλλον ἢ δοῦναι δίκην τῶν πεπραγμένων, οὐκ ἄξιον τὰς τούτων ἀποδέχεσθαι διαβολάς, οὐδ' ἂν πάντες οἱ τὰ τῆς πόλεως πράττοντες ὀλιγαρχικοὺς αὐτοὺς φάσκωσιν εἶναι. ἐμοὶ τοίνυν, ὡς ἄνδρες δικασταί, οὐτ' ἰδίᾳ οὔτε δημοσίᾳ συμφορὰ ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ οὐδεμίᾳ πώποτε ἐγένετο, ἀνθ' ἧς τινος ἂν προθυμούμενος τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγῆναι ἑτέρων ἐπεθύμουν πραγμάτων. τετριτηράρχηκα μὲν γὰρ πεντάκις, καὶ τετρακίς νεναυμάχηκα, καὶ εἰσφορὰς ἐν τῷ πολέμῳ πολλὰς εἰσενήνοχα, καὶ τᾶλλα λελειτούργηκα οὐδενὸς χεῖρον τῶν πολιτῶν. καίτοι διὰ τοῦτο πλείω τῶν ὑπὸ τῆς πόλεως προσταττομένων ἔδαπανώμην, ἵνα καὶ βελτίων ὑφ' ὑμῶν νομιζοίμην, καὶ εἴ πού μοί τις συμφορὰ γίνοιτο, ἄμεινον ἀγωνιζοίμην. ὦν ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ ἀπάντων ἀπεστερουίμην· οὐ γὰρ τοὺς τῷ πλήθει ἀγαθοῦ τινος

αίτιους γεγενημένους χάριτος παρ' αὐτῶν ἡξίουں τυγχάνειν, ἀλλὰ τοὺς πλείστα κακὰ ὑμᾶς εἰργασμένους εἰς τὰς τιμὰς καθίστασαν, ὡς ταύτην παρ' ἡμῶν πίστιν εἰληφότες. ἂ χρὴ πάντας ἐνθυμουμένους μὴ τοῖς τούτων λόγοις πιστεύειν, ἀλλὰ [καὶ] ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν ἂ ἐκάστῳ τυγχάνει πεπραγμένα. ἐγὼ γάρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὔτε τῶν τετρακοσίων ἐγενόμην· ἢ τῶν κατηγορῶν ὁ βουλόμενος παρελθὼν ἐλεγεῖάτω· οὐ τοίνυν οὐδ' ἐπειδὴ οἱ τριάκοντα κατέστησαν, οὐδεὶς με ἀποδείξει οὔτε βουλευσάντα οὔτε ἀρχὴν οὐδεμίαν ἄρξαντα. καίτοι εἰ μὲν ἐξόν μοι ἄρχειν μὴ ἡβουλόμην, ὑφ' ὑμῶν νυνὶ τιμᾶσθαι δίκαιός εἰμι· εἰ δὲ οἱ τότε δυνάμενοι μὴ ἡξίουں μοι μεταδιδόναι τῶν πραγμάτων, πῶς ἂν φανερώτερον ἢ οὔτως ψευδομένους ἀποδείξαιμι τοὺς κατηγοροὺς;

Ἔτι τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων ἄξιον σκέψασθαι. ἐγὼ γὰρ τοιοῦτον ἐμαυτὸν ἐν ταῖς τῆς πόλεως συμφοραῖς παρέσχον ὥστε, εἰ πάντες τὴν αὐτὴν γνώμην ἔσχον ἐμοί, μηδένα ἂν ὑμῶν μηδεμιᾶ κεχρησθαι συμφορᾷ. ὑπ' ἐμοῦ γὰρ ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ οὔτε ἀπαχθεῖς οὐδεὶς φανήσεται, οὔτε τῶν ἐχθρῶν οὐδεὶς τετιμωρημένος, οὔτε τῶν φίλων εὖ πεπονθώς. καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἄξιον θαυμάζειν· εὖ μὲν γὰρ ποιεῖν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ χαλεπὸν ἦν, ἕξαμαρτάνειν δὲ τῷ βουλομένῳ ῥάδιον. οὐ τοίνυν οὐδ' εἰς τὸν κατάλογον Ἀθηναίων καταλέξας οὐδένα φανήσομαι, οὐδὲ δίκαιον καταδικασιζόμενος οὐδενός, οὐδὲ πλουσιώτερος ἐκ τῶν ὑμετέρων γεγωναὶ συμφορῶν. καίτοι εἰ τοῖς τῶν γεγενημένων κακῶν αἰτίοις ὀργίζεσθε, εἰκὸς καὶ τοὺς μηδὲν ἡμαρτηκότας βελτίους ὑφ' ὑμῶν νομίζεσθαι. καὶ μὲν δὴ, ὧ ἄνδρες δικασταί, μεγίστην ἠγοῦμαι περὶ ἐμαυτοῦ τῇ δημοκρατίᾳ πίστιν δεδωκέναι. ὅστις γὰρ τότε οὐδὲν ἐξήμαρτον οὔτω πολλῆς δεδομένης ἐξουσίας,

ἢ που νῦν σφόδρα προθυμηθήσομαι χρηστὸς εἶναι, εὐ-
εἰδῶς ὅτι, ἐὰν ἀδικῶ, παραχρηῖμα δώσω δίκην. ἀλλὰ
γὰρ τοιαύτην διὰ τέλους γνώμην ἔχω, ὥστε ἐν ὀλιγαρ-
χίᾳ | μὲν μὴ ἐπιθυμεῖν τῶν ἀλλοτριῶν, ἐν δημοκρατίᾳ δὲ
τὰ ὄντα προθύμως εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκειν.

- 18 Ἐγοῦμαι δέ, ὡς ἄνδρες δικασταί, οὐκ ἂν δικαίως
ὑμᾶς μισεῖν τοὺς ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ μηδὲν πεπονθότας κα-
κόν, ἐξὸν ὀργίζεσθαι τοῖς εἰς τὸ πλῆθος ἐξημαρτηκόσιν,
οὐδὲ τοὺς μὴ φυγόντας ἐχθροὺς νομίζειν, ἀλλὰ τοὺς
ὑμᾶς ἐκβαλόντας, οὐδὲ τοὺς προθυμουμένους τὰ ἐαν-
τῶν σῶσαι, ἀλλὰ τοὺς τὰ τῶν ἄλλων ἀφηρημένους, οὐδὲ
οἱ τῆς σφετέρως αὐτῶν σωτηρίας ἕνεκα ἔμειναν ἐν τῷ
ἄστει, ἀλλ' οἱ τινες ἐτέρους ἀπολέσαι βουλόμενοι μετέ-
σχον τῶν πραγμάτων. εἰ δὲ οἴεσθε χρῆναι, οὓς ἐκείνῳ
παρέλιπον ἀδικοῦντες, ὑμεῖς ἀπολέσαι, οὐδεὶς τῶν πο-
λιτῶν ὑπολειφθήσεται.
- 19 Σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ ἐκ τῶνδε, ὡς ἄνδρες δικασταί.
πάντες γὰρ ἐπίστασθε ὅτι ἐν τῇ προτέρᾳ δημοκρατίᾳ τῶν
τὰ τῆς πόλεως πραττόντων πολλοὶ μὲν τὰ δημόσια ἔκλε-
πτον, ἔνιοι δ' ἐπὶ τοῖς ὑμετέροις ἐδωροδόκουν, οἱ δὲ
συκοφαντοῦντες τοὺς συμμαχοὺς ἀφίστασαν. καὶ εἰ μὲν
οἱ τριάκοντα τούτους μόνους ἐτιμωροῦντο, ἄνδρας ἀγα-
θοὺς καὶ ὑμεῖς ἂν αὐτοὺς ἠγεῖσθε· νῦν δέ, ὅτι ὑπὲρ τῶν
ἐκείνοις ἠμαρτημένων τὸ πλῆθος κακῶς ποιεῖν ἠξίου,
ἠγανακτεῖτε, ἠγούμενοι δεινὸν εἶναι τὰ τῶν ὀλίγων ἀδι-
20 κήματα πάσῃ τῇ πόλει κοινὰ γίνεσθαι. οὐ τοίνυν ἄξιον
χρησθαι τούτοις, οἷς ἐκείνους ἐωρᾶτε ἐξαμαρτάνοντας,
οὐδὲ ἂν πάσχοντες ἄδικα ἐνομίζετε πάσχειν, ὅταν ἐτέρους
ποιῆτε, δίκαια ἠγεῖσθαι, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν κατελθόντες
περὶ αὐτῶν γνώμην ἔχετε, ἢ ὑπερφεύγοντες περὶ ὑμῶν
αὐτῶν εἴχετε· ἐκ τούτων γὰρ καὶ ὁμόνοιαν πλείστην

ποιήσετε, καὶ ἡ πόλις ἔσται μεγίστη, καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἀνιαρότατα ψηφιεῖσθε.

Ἐνθυμηθῆναι δὲ χρῆ, ὡς ἄνδρες δικασταί, καὶ τῶν ἐπὶ 21 τῶν τριάκοντα γεγενημένων, ἵνα τὰ τῶν ἐχθρῶν ἀμαρτήματα ἄμεινον ὑμᾶς ποιήσῃ περὶ τῶν ὑμετέρων αὐτῶν βουλευσασθαι. ὅτε μὲν γὰρ ἀκούοιτε τοὺς ἐν ἄστει τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν, μικρὰς ἐλπίδας εἶχετε τῆς καθόδου, ἡγούμενοι τὴν ἡμετέραν ὁμόνοιαν μέγιστον κακὸν εἶναι τῇ ὑμετέρᾳ φυγῇ· ἐπειδὴ δὲ πυνθάνοισθε τοὺς 22 μὲν τρισχιλίους στασιάζοντας, τοὺς δὲ ἄλλους πολίτας ἐκκεκηρυγμένους ἐκ τοῦ ἄστεος, τοὺς δὲ τριάκοντα μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας, πλείους δὲ ὄντας τοὺς ὑπὲρ ἡμῶν δεδιότας ἢ τοὺς ὑμῖν πολεμοῦντας, τότε ἤδη καὶ κατιέναι προσεδοκᾶτε καὶ παρὰ τῶν ἐχθρῶν λήψεσθαι δίκην. ταῦτα γὰρ τοῖς θεοῖς εὐχεσθε, ἅπερ ἐκείνους ἑωρᾶτε ποιοῦντας, ἡγούμενοι διὰ τὴν τῶν τριάκοντα πονηρίαν πολὺ μᾶλλον σωθήσεσθαι ἢ διὰ τὴν τῶν φευγόντων δύναμιν κατιέναι. χρῆ τοίνυν, ὡς ἄνδρες δικασ- 23 ται, τοῖς πρότερον γεγενημένοις παραδείγμασι χρωμένους βουλευέσθαι περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι, καὶ τούτους ἡγεῖσθαι δημοτικωτάτους, οἵτινες ὁμοιοεῖν ὑμᾶς βυλόμενοι τοῖς ὄρκοις καὶ ταῖς συνθήκαις ἐμμένουσι, νομίζοντες καὶ τῆς πόλεως ταύτην ἰκανωτάτην εἶναι σωτηρίαν καὶ τῶν ἐχθρῶν μεγίστην τιμωρίαν· οὐδὲν γὰρ ἂν εἴη αὐτοῖς χαλεπώτερον τούτων, ἢ πυνθάνεσθαι μὲν ἡμᾶς μετέχοντας τῶν πραγμάτων, αἰσθάνεσθαι δὲ οὕτως διακειμένους τοὺς πολίτας ὥσπερ μηδενὸς ἐγκλήματος 24 πρὸς ἀλλήλους γεγενημένου. χρῆ δὲ εἰδέναι, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὅτι οἱ φεύγοντες τῶν ἄλλων πολιτῶν ὡς πλείστους καὶ διαβεβλήσθαι καὶ ἡτιμῶσθαι βούλονται, ἐλπίζοντες τοὺς ὑφ' ὑμῶν ἀδικουμένους ἑαυτοῖς ἔσεσθαι συμμάχους, τοὺς δὲ συκοφάντας εὐδοκιμεῖν δέξαιντ' ἂν παρ' ὑμῖν

καὶ μέγα δύνασθαι ἐν τῇ πόλει· τὴν γὰρ τούτων πονη-
ρίαν ἑαυτῶν ἠγοῦνται σωτηρίαν.

- 25 Ἄξιον δὲ μνησθῆναι καὶ τῶν μετὰ τοὺς τετρακοσίους
πραγμάτων· εὖ γὰρ εἴσεσθε ὅτι, ἃ μὲν οὗτοι συμβου-
λεύουσιν, οὐδεπώποτε ὑμῖν ἐλυσιτέλησεν, ἃ δ' ἐγὼ παρ-
αινῶ, ἀμφοτέραις ἀεὶ ταῖς πολιτείαις συμφέρει. ἴστε
γὰρ Ἐπιγένην καὶ Δημοφάνην καὶ | Κλεισθένην ἰδίᾳ μὲν
καρπωσαμένους τὰς τῆς πόλεως συμφορὰς, δημοσίᾳ δὲ
26 ὄντας μεγίστων κακῶν αἰτίους. ἐνίων μὲν γὰρ ἔπεισαν
ὑμᾶς ἀκρίτων θάνατον καταψηφίσασθαι, πολλῶν δὲ
ἀδίκως δημεῦσαι τὰς οὐσίας, τοὺς δ' ἐξελάσαι καὶ ἀτιμῶ-
σαι τῶν πολιτῶν· τοιοῦτοι γὰρ ἦσαν ὥστε τοὺς μὲν
ἡμαρτηκότας ἀργύριον λαμβάνοντες ἀφιέναι, τοὺς δὲ
μῆδὲν ἠδίκηκότας εἰς ὑμᾶς εἰσιόντες ἀπολλύναι. καὶ οὐ
πρότερον ἐπαύσαντο, ἕως τὴν μὲν πόλιν εἰς στάσεις καὶ
τὰς μερίστας συμφορὰς κατέστησαν, αὐτοὶ δ' ἐκ πενήτων
27 πλούσιοι ἐγένοντο. ὑμεῖς δὲ οὕτως διετέθητε· τοὺς μὲν
φεύγοντας κατεδέξασθε, τοὺς δ' ἀτίμους ἐπιτίμους ἐποι-
ήσατε, τοῖς δ' ἄλλοις περὶ ὁμοιοῖας ὄρκους ὤμνυτε·
τελευτῶντες δὲ ἠδίου ἂν τοὺς ἐν τῇ δημοκρατίᾳ συκο-
φαντοῦντας ἐτιμωρήσασθε ἢ τοὺς ἄρχοντας ἐν τῇ ὀλι-
γαρχίᾳ. καὶ εἰκότως, ὧ ἄνδρες δικασταί· πᾶσι γὰρ ἤδη
φανερὸν ἔστιν ὅτι διὰ τοὺς μὲν ἀδίκως πολιτευομένους
ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ δημοκρατία γίνεται, διὰ δὲ τοὺς ἐν τῇ
δημοκρατίᾳ συκοφαντοῦντας ὀλιγαρχία δις κατέστη. ὥστε
οὐκ ἄξιον τούτοις πολλάκις χρῆσθαι συμβούλοις, οἷς
28 οὐδὲ ἄπαξ ἐλυσιτέλησε πειθομένοις. σκέψασθαι δὲ χρῆ
ὅτι καὶ τῶν ἐκ Πειραιῶς οἱ μεγίστην δόξαν ἔχοντες καὶ
μάλιστα κινδυνευκότες καὶ πλεῖστα ὑμᾶς ἀγαθὰ εἰρ-
γασμένοι πολλάκις ἤδη τῷ ὑμετέρῳ πλήθει διεκελεύ-
σαντο τοῖς ὄρκοις καὶ ταῖς συνθήκαις ἐμμένειν, ἠγούμε-
νοι ταύτην δημοκρατίας εἶναι φυλακὴν· τοῖς μὲν γὰρ

ἐξ ἄστεος ὑπὲρ τῶν παρεληλυθότων ἄδειαν ποιήσειν,
 τοῖς δ' ἐκ Πειραιῶς οὕτω πλείστον χρόνον τὴν πολιτείαν
 ἂν παραμείναι. οἷς ὑμεῖς πολὺ ἂν δικαιότερον πιστεύοιτε 29
 ἢ τούτοις, οἱ φεύγοντες μὲν δι' ἑτέρους ἐσώθησαν, κατ-
 ελθόντες δὲ συκοφαντεῖν ἐπιχειροῦσιν. ἡγοῦμαι δέ, ὡ
 ἄνδρες δικασταί, τοὺς μὲν τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας
 ἐμοὶ τῶν ἐν ἄστει μεινάντων φανεροὺς γεγενῆσθαι καὶ
 ἐν ὀλιγαρχίᾳ καὶ ἐν δημοκρατίᾳ, ὅποιοί τινές εἰσι πο-
 λῖται· τούτων δ' ἄξιον θαυμάζειν, ὅτι ἂν ἐποίησαν, εἰ 30
 τις αὐτοὺς εἶασε τῶν τριάκοντα γενέσθαι, οἱ νῦν δημο-
 κρατίας οὔσης ταῦτ' ἀκείνοις πράττουσι, καὶ ταχέως μὲν
 ἐκ πενήτων πλούσιοι γεγένηται, πολλὰς δὲ ἀρχὰς ἀρ-
 χοντες οὐδεμιᾶς εὐθύνην διδόασιν, ἀλλ' ἀντὶ μὲν ὁμο-
 νοίας ὑποψίαν πρὸς ἀλλήλους πεποιθήκασιν, ἀντὶ δὲ εἰρή-
 νης πόλεμον κατηγγέλασι, διὰ τούτους δὲ ἄπιστοι τοῖς
 Ἑλλησι γεγενῆμεθα. καὶ τοσούτων κακῶν καὶ ἑτέρων 31
 πολλῶν ὄντες αἴτιοι, καὶ οὐδὲν διαφέροντες τῶν τριά-
 κοντα πλὴν ὅτι ἐκείνοι μὲν ὀλιγαρχίας οὔσης ἐπεθύμουν
 ὧνπερ οὗτοι, οὗτοι δὲ δημοκρατίας τῶν αὐτῶν ὧνπερ
 ἐκείνοι, ὅμως οἴονται χρῆναι οὕτως ῥαδίως ὃν ἂν βού-
 λωνται κακῶς ποιεῖν, ὥσπερ τῶν μὲν ἄλλων ἀδικούν-
 των, ἄριστοι δὲ ἄνδρες αὐτοὶ γεγενημένοι. καὶ τούτων 32
 μὲν οὐκ ἄξιον θαυμάζειν, ὑμῶν δέ, ὅτι οἴεσθε μὲν δη-
 μοκρατίαν εἶναι, γίγνεται δὲ ὅτι ἂν οὗτοι βούλωνται,
 καὶ δίκην διδόασιν οὐχ οἱ τὸ ὑμέτερον πλῆθος ἀδικοῦντες,
 ἀλλ' οἱ τὰ σφέτερα αὐτῶν μὴ διδόντες. καὶ δέξαιντ' ἂν
 μικρὰν εἶναι τὴν πόλιν μᾶλλον ἢ δι' ἄλλους μεγάλην καὶ
 ἔλευθέραν, ἡγοῦμενοι νῦν μὲν διὰ τοὺς τῶν ἐκ Πειραιῶς 33
 κινδύνους αὐτοῖς ἐξεῖναι ποιεῖν ὅτι ἂν βούλωνται, ἐὰν
 δ' ὕστερον ὑμῖν δι' ἑτέρους σωτηρία γένηται, τούτους
 μὲν ἐπιλύσεσθαι, ἐκείνους δὲ μείζον δυνήσεσθαι· ὥστε
 τὸ αὐτὸ πάντες ἐμποδῶν εἰσιν, ἐὰν τι δι' ἄλλων ἀγαθὸν

34 ὑμῖν φαίνηται. τοῦτο μὲν οὖν οὐ χαλεπὸν τῷ βουλομένῳ
κατανοῆσαι· αὐτοὶ τε γὰρ οὐκ ἐπιθυμοῦσι λανθάνειν
ἀλλ' αἰσχύνονται μὴ δοκοῦντες εἶναι πονηροί, ὑμεῖς
τὰ μὲν αὐτοὶ ὁρᾶτε τὰ δ' ἑτέρων πολλῶν ἀκούετε. ἤ
δέ, ὡς ἄνδρες δικασταί, δίκαιον μὲν ἡγοῦμεθ' εἶναι πρὸς
πάντας ὑμᾶς τοὺς πολίτας ταῖς συνθήκαις καὶ τοῖς
35 κοῖς ἐμμένειν, ὅμως δέ, ὅταν μὲν ἴδωμεν τοὺς τῶν κακῶν
αἰτίους δίκην δίδοντας, τῶν τότε περὶ ὑμᾶς γεγενημένων
μεμνημένοι συγγνώμην ἔχομεν, ὅταν δὲ φανερὰ
γένησθε τοὺς μηδὲν αἰτίους ἐξ ἴσου τοῖς ἀδικοῦσι
μωρούμενοι, τῇ αὐτῇ ψήφῳ πάντας ἡμᾶς εἰς ὑπο.....

26.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΥΑΝΔΡΟΥ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ.

..... ἡγούμενος ἀκριβῆ νῦν τὴν δοκιμασίαν αὐτοῦς
τὸν χρόνον ποιήσεσθαι, ἐπεὶ σύνοισθα πολλὰ καὶ δεῖ
εἰς αὐτοὺς ἐξημαρτηκῶς, ὧν ἐπιλελησθαι καὶ οὐδ' ἀπο
μνησθήσεσθαι ἐνίοις αὐτῶν νομίζεις. ὃ δὲ ἔγωγε
ἀγανακτῶ, εἰ ταύτῃ τῇ ἐλπίδι εἰς ὑμᾶς ἦκει πιστεύειν
ὡσπερ ἄλλων μὲν τινῶν ὄντων τῶν ἡδίκημένων, ἐτέρων
δὲ τῶν ταῦτα διαψηφιομένων, ἀλλ' οὐκ ἀμφοτέρω
2 αὐτῶν καὶ πεπονθότων καὶ ἀκουσομένων. αἰτίοι
τούτων ὑμεῖς ἐστε· οὐ γὰρ ἐνθυμεῖσθε ὅτι οὗτοι μὲν
ὅτε ἡ πόλις ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων ἦρχετο, οὐδὲ τῆς
αὐτῆς δουλείας ὑμῖν μεταδοῦναι ἠξίωσαν, ἀλλὰ καὶ τῆς
πόλεως ἐξήλασαν, ὑμεῖς δ' ἐλευθέραν αὐτὴν ποιήσαντες
οὐ μόνον τῆς ἐλευθερίας αὐτοῖς ἀλλὰ καὶ τοῦ δικαίου
καὶ τοῦ ἐκκλησιασίου περὶ τῶν κοινῶν μετέδοτε, ὡς
εἰκότως ὑμῶν ταύτην τὴν εὐήθειαν καταγιγνώσκουσιν
3 ὧν εἷς οὗτος ὧν οὐκ ἀγαπᾷ εἰ τις αὐτὸν ἐξ αὐτῶν μὲν
ἔχειν, ἀλλὰ καὶ πρὶν ἐκείνων δοῦναι δίκην πάλιν ἄρχεται

ἀξιοῖ. καὶ νυνὶ αὐτὸν ἀκούω μὲν ὑπὲρ τῶν αὐτοῦ κατηγορουμένων διὰ βραχέων ἀπολογήσεσθαι, ἐπισύροντα τὰ πράγματα καὶ διακλέπτοντα τῇ ἀπολογίᾳ τὴν κατηγορίαν, λέξειν δὲ ὡς πολλὰ εἰς τὴν πόλιν ἀνηλώκασι καὶ φιλοτίμως λειτουργήκασι καὶ νίκας πολλὰς καὶ καλὰς ἐν δημοκρατίᾳ νενικήκασι, καὶ ὅτι αὐτὸς κόσμιός ἐστι καὶ οὐχ ὀραῖται ποιῶν ἅ ἕτεροι ἐνταῦθα τολμῶσιν, ἀλλὰ τὰ ἑαυτοῦ πράττειν ἀξιοῖ. ἐγὼ δὲ πρὸς τούτους τοὺς 4 λόγους οὐ χαλεπὸν οἶμαι ἀντειπεῖν· πρὸς μὲν τὰς λειτουργίας, ὅτι κρείττων ἦν ὁ πατήρ αὐτοῦ μὴ λειτουργήσας ἢ τοσαῦτα τῶν ἑαυτοῦ ἀναλώσας· διὰ γὰρ ταῦτα πιστευθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου κατέλυσε τὴν δημοκρατίαν, ὥστ' εἶναι ταῦτα τὰ ἔργα ἀειμνηστότερα ἢ τὰ ἐκ τῶν λειτουργιῶν αὐτῷ ἀναθήματα· πρὸς δὲ τὴν ἡσυχίότητα 5 τὴν τούτου, ὅτι οὐ νῦν δεῖ αὐτὸν ἐξετάζειν εἰ σῶφρων ἐστίν, ὅτ' αὐτὸν οὐκ ἔξεστιν ἀσελγαίνειν, ἀλλ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον σκοπεῖν, ἐν ᾧ ἔξον ὀποτέρως ἐβούλετο ζῆν εἴλετο παρανόμως πολιτευθῆναι. τοῦ μὲν γὰρ νῦν μηδὲν ἔξαμαρτάνειν οἱ κωλύσαντες αἴτιοι, τῶν δὲ τότε γενομένων ὁ τούτου τρόπος καὶ οἱ τούτῳ ἐπιτρέπειν ἀξιούντες. ὥστε ἂν ἐκ τούτων δοκιμάζεσθαι ἀξιοῖ, ταῦτα 6 χρὴ ὑπολαμβάνειν, μὴ εὐήθεις αὐτῷ εἶναι δοκῆτε.

Ἄν δὲ καὶ ἐπὶ τοιούτῳ λόγον τράπωνται, ὡς ὁ χρό- 6 νος οὐκ ἐγγωρεῖ ἄλλον ἀποκληρωῶσαι, ἀλλὰ ἀνάγκη, ἐὰν αὐτὸν ἀποδοκιμάσητε, ἅθρυτα τὰ πάτρια ἱερὰ γίνεσθαι, τὰ δ' ἐνθυμήθητε, ὅτι πάλαι ὁ χρόνος ἤδη παρελήλυθεν. ἢ γὰρ αὐριον ἡμέρα μόνη λοιπὴ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐστίν, ἐν δὲ ταύτῃ τῷ Διὶ τῷ σωτήρι θυσία γίγνεται, δικαστήριον δὲ παρὰ τοὺς νόμους ἀδύνατον πληρωθῆναι. εἰ δὲ ταῦτα 7 πάνθ' οὗτος ὥστε γενέσθαι διαπέπρακται, τί προσδοκῆσαι δεῖ δοκιμασθέντα αὐτὸν ποιήσιν, εἰ τὴν ἐξιούσαν ἀρχὴν πέπεικεν αὐτοῦ ἔνεκα παρανομησαι; ἄρ' ἂν ὀλίγα 8

- 8 τοιαῦτα ἐν τῷ ἐνιαυτῷ διαπραξασθαι; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ ἂν οἶμαι. ἔστι δ' ὑμῖν οὐ τοῦτο μόνον σκεπτέον, ἀλλὰ καὶ πότερον εὐσεβέστερον τὸν βασιλέα καὶ τοὺς συνάρχοντας τὰ ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος ἄρξαι ἱερά θῦσαι, ὡς καὶ πρότερον ἤδη γεγένηται, ἢ καὶ τοῦτον, ὃν οὐδὲ καθαρὸν εἶναι τὰς χεῖρας οἱ εἰδότες μεμαρτυρήκασι, καὶ πότερον ὑμεῖς ὠμόσατε εἰς τὴν ἀρχὴν ἀδοκίμαστον καταστήσειν, ἢ δοκιμάσαντες τὸν ἄξιον τῆς ἀρχῆς | στεφανώσειν.
- 9 ταῦτα γὰρ σκοπεῖσθε· κἀκεῖνο ἐνθυμεῖσθε, ὅτι ὁ θεὸς τὸν περὶ τῶν δοκιμασιῶν νόμον οὐχ ἥκιστα περὶ τῶν ἐν ὀλιγαρχίᾳ ἀρχάντων ἔνεκα ἔθηκεν, ἡγούμενος δεινὸν εἶναι, εἰ δι' οὗς ἡ δημοκρατία κατελύετο, οὔτοι ἐν αὐτῇ τῇ πολιτείᾳ πάλιν ἄρξουσι, καὶ κύριοι γενήσονται τῶν νόμων καὶ τῆς πόλεως, ἣν πρότερον παραλαβόντες οὕτως αἰσχροῶς καὶ δεινῶς ἐλωβήσαντο. ὥστ' οὐκ ἄξιον τῆς δοκιμασίας ὀλιγώρως ἔχειν, οὐδὲ μικρὸν ἡγουμένους τὸ πράγμα μὴ φροντίζειν αὐτῆς, ἀλλὰ φυλάττειν· ὡς ἐν τῷ ἕκαστον δικαίως ἄρχειν ἢ τε πολιτεία καὶ τὸ ἄλλο
- 10 πληθὸς τὸ ὑμέτερον σώζεται. εἰ μὲν δὴ βουλευσῶν νυνὶ ἐδοκιμάζετο καὶ ὡς ἱππενκότος αὐτοῦ ἐπὶ τῶν τριακονταῶν ἄρμα ἐν ταῖς σανίσι ἐνεγέγραπτο, καὶ ἄνευ κατηγοροῦ ἂν αὐτὸν ἀπεδοκιμάξετε· νῦν δέ, ὅτε μὴ μόνον ἱππενκῶς μηδὲ βεβουλευκῶς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ πληθὸς ἐξημαρτηκῶς φαίνεται, οὐκ ἂν ἄτοπον ποιήσαιτε, εἰ μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντες περὶ αὐτοῦ φανοῖσθε;
- 11 καὶ μὲν δὴ βουλεύειν γε δοκιμασθεῖς πεντακοσιοστὸς ἂν μετὰ τῶν ἄλλων ἐνιαυτὸν ἂν μόνον ἐβούλευσεν, ὥστε καὶ εἴ τι ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐξαμαρτάνειν ἐβούλετο, ῥαδίως ἂν ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐκωλύετο. ταύτην δὲ τὴν ἀρχὴν ἄξιοι μόνος αὐτὸς καθ' αὐτὸν ἄρχειν, καὶ μετὰ τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς τὸν ἅπαντα χρόνον τῶν μεγίστων
- 12 κύριος γενέσθαι· ὥστε ὑμῖν καθήκειν περὶ ταύτης τῆς

ἀρχῆς ἀκριβεστέραν τὴν δοκιμασίαν ἢ περὶ τῶν ἄλλων
 ἀρχῶν ποιεῖσθαι. εἰ δὲ μή, πῶς οἴεσθε τὸ ἄλλο πλῆθος
 τῶν πολιτῶν διακείσεσθαι, ὅταν αἰσθῶνται, ὅτι προσῆκε
 δίκας τῶν ἡμαρτημένων διδόναι, τοῦτον ὑφ' ὑμῶν τοι-
 αύτης ἀρχῆς ἠξιωμένον; καὶ φόνου δίκας δικάζοντα, ὃν
 ἔδει αὐτὸν ὑπὸ τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς κρίνεσθαι;
 καὶ πρὸς τούτοις ἰδῶσιν ἐστεφανωμένον, καὶ ἐπικλήρων
 καὶ ὄρφανῶν κύριον γεγενημένον, ὃν ἐνίοις αὐτὸς οὗτος
 τῆς ὄρφανίας αἴτιος γεγένηται; ἄρ' οὐκ οἴεσθε αὐτούς 13
 χαλεπῶς διακείσεσθαι καὶ ὑμᾶς αὐτῶν αἰτίους ἠγγήσε-
 σθαι, ὅταν γένωνται ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις, ἐν οἷς
 αὐτῶν πολλοὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀπήγοντο καὶ ἀκριτοὶ
 ὑπὸ τούτων ἀπώλλυντο καὶ φεύγειν τὴν σφετέραν αὐ-
 τῶν ἠναγκάζοντο; κἀκεῖνοι προσενθυμηθῶσιν, ὅτι ὁ αὐ-
 τὸς οὗτος ἀνὴρ [Θρασύβουλος] αἴτιος γεγένηται Λεωδά-
 μαντά τε ἀποδοκιμασθῆναι καὶ τοῦτον δοκιμασθῆναι,
 τοῦ μὲν κατήγορος γενόμενος, ὑπὲρ τούτου δὲ ἀπολογή-
 σασθαι παρασκευασάμενος; ὃς ὅπως πρὸς τὴν πόλιν διά-
 κειται καὶ πόσων αἴτιος αὐτῇ κακῶν γεγένηται . . . ἢ 14
 πειθόμενοι πῶς ἂν οἴεσθε διαβληθῆναι; τότε μὲν γὰρ
 ὑμᾶς ᾤοντο ὀργισθέντας Λεωδάμαντα ἀποδοκιμάσαι·
 ἔαν δὲ τοῦτον δοκιμάσητε, εὖ εἴσονται ὅτι οὐ δικαία
 γνώμη περὶ αὐτοῦ κέχρησθε. ἔστι δὲ τούτοις μὲν πρὸς
 ὑμᾶς ἀγών, ὑμῖν δὲ πρὸς ἅπασαν τὴν πόλιν, ἢ σκοπεῖ
 νυνὶ τίνα ὑμεῖς γνώμην περὶ αὐτῆς ἔξετε. καὶ μηδεὶς 15
 ὑμῶν ἠγείσθω με Λεωδάμαντι χαριζόμενον κατηγορεῖν
 Εὐάνδρου, ὅτι φίλος ὢν τυγχάνει, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν καὶ
 τῆς πόλεως προνοούμενον. ῥάδιον δ' ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγ-
 ματος μαθεῖν. Λεωδάμαντι γὰρ συμφέρει τοῦτον δοκι-
 μασθῆναι, οὕτω γὰρ ὑμεῖς μάλιστα διαβληθήσεσθε, καὶ
 δόξετε ἀντὶ δημοτικῶν ἀνθρώπων ὀλιγαρχικοὺς εἰς τὰς
 ἀρχὰς καθιστάναι· ὑμῖν δὲ τόνδε ἀποδοκιμάσαι, δόξετε

γὰρ κἀκεῖνον δικαίως ἀποδοκιμάσαι· ἐὰν δὲ μηδὲ τόνδε, οὐδ' ἐκεῖνον δικαίως.

- 16 Καίτοιγε αὐτὸν ἀκούω λέξειν ὡς οὐ περὶ αὐτοῦ μόνον ἢ δοκιμασία ἐστίν, ἀλλὰ περὶ πάντων τῶν ἐν ἄστει μεινάντων, καὶ τοὺς ὄρκους καὶ τὰς συνθήκας ὑμᾶς ὑπομνήσειν, ὡς ἐκ τούτων προσληψόμενον αὐτὸν δοκιμαστὰς τοὺς ἐν ἄστει μείναντας. ἐγὼ δ' ὑπὲρ τοῦ πλήθους βραχέα πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν βούλομαι, ὅτι ὁ δῆμος οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχει περὶ πάντων τῶν ἐν ἄστει μεινάντων, ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν τοιαῦτα ἐξαμαρτανόντων οἷαν ἐγὼ φημι δεῖν, περὶ δὲ τῶν ἄλλων τὴν ἐναν-
- 17 τίαν. τεκμήριον δέ· οὐ γὰρ ἐλάττους τούτων ἢ πόλις τετίμηκε τῶν ἐπὶ Φυλὴν ἐλθόντων καὶ τὸν Πειραιᾶ καταλαβόντων. εἰκότως· τοὺς μὲν γὰρ ἴσασιν ὁποῖοί τινες ἐν δημοκρατίᾳ μόνῃ γεγένηται, ὁποῖοι δ' ἄν τινες ἐν ὀλιγαρχίᾳ γένοιεντο, οὐπω πεῖραν εἰλήφασι· παρὰ δὲ τούτων ἐκατέρως τῆς πολιτείας ἱκανὴν βάσανον ἔχουσιν,
- 18 ὥστ' εἰκότως πιστεύειν. καὶ ἠγοῦνται γε διὰ μὲν τοὺς τοιούτους τοὺς συλληφθέντας τότε ἀποθανεῖν, διὰ δὲ τοὺς ἄλλους τοὺς συλληφθέντας ἐκφυγεῖν, ἐπεὶ εἴ γε τὴν αὐτὴν γνώμην ἅπαντες ἔσχον, οὐτ' ἂν φυγὴ οὐτ' ἂν κἀθοδος οὐτ' ἄλλο οὐδὲν ἂν τῶν γεγενημένων τῇ πόλει
- 19 συνέβη. ἀλλὰ καὶ ὁ ἄλογον δοκεῖ εἶναι παρὰ τισιν, ὅπως ποτὲ πολλοὶ ὄντες ὑπ' ὀλίγων τῶν ἐν Πειραιεῖ ἠττήθησαν, οὐδαμόθεν ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῆς τούτων προνοίας γεγένηται· οὗτοι γὰρ εἶλοντο μετὰ τῶν κατελθόντων πολιτεύεσθαι μᾶλλον ἢ μετὰ τῶν τριάκοντα Λακεδαιμονίοις
- 20 δουλεύειν. τοιγάρτοι ἀντὶ τούτων αὐτοὺς ὁ δῆμος ταῖς μεγίσταις τιμαῖς τετίμηκεν, ἱππαρχεῖν καὶ στρατηγεῖν καὶ πρεσβεύειν ὑπὲρ αὐτῶν αἰρούμενοι· καὶ οὐδέποτε αὐτοῖς μετεμέλησε. καὶ διὰ μὲν γε τοὺς πολλὰ ἐξαμαρτόντας τὰς δοκιμασίας εἶναι ἐψηφίσαντο, διὰ δὲ τοὺς

μηδὲν τοιοῦτον πράξαντας τὰς συνθήκας ἐποιήσαντο. τοιαῦτά σοι ἐγὼ ὑπὲρ τοῦ δήμου ἀποκρίνομαι.

Ἐμέτερον δὴ ἔργον ἐστίν, ὃ ἄνδρες βουλευταί, σκέ- 21
ψασθαι ποτέρῳ ἂν πειθόμενοι περὶ τῆς δοκιμασίας ταύ-
της ἄμεινον βουλευσάσθε, πότερον ἐμοὶ ἢ Θρασυβούλῳ,
ὃς αὐτῷ ἀπολογήσεται. περὶ μὲν οὖν ἐμοῦ ἢ τοῦ πατρὸς
ἢ τῶν προγόνων οὐδὲν οὗτος εἰπεῖν ἔξει εἰς μισοδημίαν.
οὔτε γὰρ ὡς ὀλιγαρχίας μετέσχον (ἕστερον γὰρ τῶν χρό-
νων τούτων ἀνὴρ εἶναι ἐδοκιμάσθη), οὔθ' ὡς ὁ πατήρ
(πρὸ γὰρ τῶν στάσεων πολὺ ἐν Σικελίᾳ ἄρχων ἐτελεύ-
τησεν)· οὐδ' ὡς οἱ πρόγονοι ὑπὸ τοῖς τυράννοις ἐγέ- 22
νοντο· στασιάζοντες γὰρ πρὸς αὐτοὺς τὸν ἅπαντα χρό-
νον διετέλεσαν. ἀλλὰ μὲν δὴ οὐδὲ τὴν οὐσίαν ἡμᾶς ἐν
τῷ πολέμῳ φήσει κτήσασθαι, εἰς δὲ τὴν πόλιν οὐδὲν
ἀνηλωκέναι· πᾶν γὰρ τούναντίον, ἐν εἰρήνῃ μὲν ὀγδοη-
κοντατάλαντος ἡμῶν ὁ οἶκος ἐγένετο, εἰς δὲ τὴν τῆς
πόλεως σωτηρίαν ἐν τῷ πολέμῳ ἅπας ἀνηλώθη. ἐγὼ δὲ 23
περὶ τούτου τρία ἔξω εἰπεῖν τηλικαῦτα τὸ μέγεθος, ὥστ'
ἄξιον εἶναι ἕκαστον ἔργον θανάτου· πρῶτον μὲν ὅτι τὴν
ἐν Βοιωτοῖς πολιτείαν χρήματα λαβὼν μετέστησε καὶ τῆς
συμμαχίας ἡμᾶς ταύτης ἀπεστέρησεν, ἔπειτα ὅτι τὰς
ναῦς προὔδωκε καὶ τὴν πόλιν περὶ σωτηρίας βουλευέ-
σθαι πεποίηκεν, ἔπειτα ὅτι παρὰ τῶν αἰχμαλώτων, οὓς 24
αὐτὸς ἀπώλεσε, τριάκοντα μνᾶς ἐβυκοφάντησεν, οὐ
φάσκων αὐτοὺς λύσεσθαι, εἰ μὴ τοῦτο αὐτῷ παρὰ σφῶν
αὐτῶν παράσχοιεν. συνειδότες οὖν ἡμῶν ἑκατέρῳ τὸν
βίον, πρὸς ταῦτα βουλευέσθε ὅποτέρῳ χορὴ πιστεύειν
περὶ τῆς Εὐάνδρου δοκιμασίας, καὶ οὕτως οὐκ ἐξαμαρ-
τήσεσθε.

27.

ΚΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΠΡΕ-
ΣΒΕΥΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΟΣ ΩΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ.

Κατηγορηται μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Ἐπικρατοὺς
 ἱκανὰ καὶ τῶν συμπρεσβευτῶν· ἐνθυμείσθαι δὲ χρὴ ὅτι
 πολλάκις ἠκούσατε τούτων λεγόντων, ὅποτε βούλοιντό
 τινα ἀδίκως ἀπολέσαι, ὅτι, εἰ μὴ καταψηφιεῖσθε ἂν αὐ-
 2 τοὶ κελεύουσιν, ἐπιλείψει ὑμᾶς ἡ μισθοφορά. καὶ νῦν
 οὐδὲν ἦττον τοσοῦτον | ἐνδεῖ, ὥστε τὸ μὲν πλῆθος . . .
 καὶ ἡ αἰσχύνῃ ἢ διὰ τούτων ὑμῖν γίνεται, ἢ δ' ὠφέλεια
 τούτοις· πεπειράνται γὰρ ὅτι, ὅποταν οὗτοι καὶ οἱ τού-
 των λόγοι δοκῶσιν αἴτιοι εἶναι ψηφιεῖσθαι ὑμᾶς παρὰ
 τὸ δίκαιον, ῥαδίως παρὰ τῶν ἀδικούντων χρήματα λαμ-
 3 βάνουσι. καίτοι τίνα χρὴ ἐλπίδα ἔχειν σωτηρίας, ὅποταν
 ἐν χρήμασιν ἢ καὶ σωθῆναι τὴν πόλιν καὶ μὴ, ταῦτα δὲ
 οὗτοι, φύλακες ὑφ' ὑμῶν καταστάντες, οἱ τῶν ἀδικούν-
 των κολασταί, κλέπτωσί τε καὶ καταδωροδοκῶσι; καὶ οὐ
 νῦν πρῶτον ὤφθησαν ἀδικούντες, ἀλλὰ καὶ πρότερον
 4 ἤδη δῶρων ἐκρίθησαν. καὶ ὑμῖν ἔχω ἐπικαλέσαι ὅτι τοῦ
 αὐτοῦ ἀδικήματος Ὀνομάσαντος μὲν κατεψηφίσασθε,
 τούτου δὲ ἀπεψηφίσασθε, τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς ἀπάντων
 κατηγοροῦντος καὶ τῶν αὐτῶν καταμαρτυρούντων, οἳ
 οὐχ ἑτέρων ἠκούσαν, ἀλλ' αὐτοὶ ἦσαν οἱ περὶ τῶν χρη-
 5 μάτων καὶ τῶν δῶρων πρὸς τούτους πράττοντες. καίτοι
 τοῦτο ἅπαντες ἐπίστασθε, ὅτι οὐχ ὅταν τοὺς μὴ δυνα-
 μένους λέγειν κολάζητε, τότε ἔσται παράδειγμα τοῦ μὴ
 ὑμᾶς ἀδικεῖν, ἀλλ' ὅποταν παρὰ τῶν δυναμένων δίκην
 λαμβάνητε, τότε πάντες παύσονται ἐπιχειροῦντες εἰς
 6 ὑμᾶς ἔξαμαρτάνειν. νῦν δ' ἀσφαλῶς αὐτοῖς ἔχει τὰ ὑμέ-
 τερα κλέπτειν. ἂν μὲν γὰρ λάθωσιν, ἀδεῶς αὐτοῖς ἔχουσι

χρῆσθαι· ἂν δὲ ὀφθῶσιν, ἢ μέρει τῶν ἀδικημάτων τὸν
 κίνδυνον ἐξεπρίαντο, ἢ εἰς ἀγῶνα καταστάντες τῇ αὐτῶν
 δυνάμει ἐσώθησαν. νῦν τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, πα-
 ράδειγμα ποιήσετε τοῖς ἄλλοις δικαίοις εἶναι, παρὰ τού-
 των δίκην λαβόντες. ἤκουσι δὲ πάντες οἱ τὰ τῆς πόλεως 7
 πράττοντες οὐχ ἡμῶν ἀκροασόμενοι, ἀλλ' ὑμᾶς εἰσόμε-
 νοι ἦντινα γνώμην περὶ τῶν ἀδικούντων ἔξετε. ὥστ' εἰ
 μὲν ἀποψηφιεῖσθε τούτων, οὐδὲν δεινὸν δόξει αὐτοῖς
 εἶναι ὑμᾶς ἐξαπατήσαντας ἐκ τῶν ὑμετέρων ὠφελεῖσθαι·
 εἰ δὲ καταψηφισάμενοι θανάτου τιμήσητε, τῇ αὐτῇ
 ψήφῳ τοὺς τε ἄλλους κοσμιωτέρους ποιήσετε ἢ νῦν εἰσι,
 καὶ παρὰ τούτων δίκην εἰληφότες ἔσεσθε. ἡγοῦμαι δ', 8
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδ' εἰ μὴ προθύμους αὐτοῖς κρίσιν,
 ἢ ἀπολογουμένων μὴ ἐθελήσαντες ἀκοῦσαι, καταψηφι-
 σάμενοι τῶν ἐσχάτων τιμήσαιτε, οὐκ ἂν ἀκρίτους αὐτοὺς
 ἀπολωλέναι, ἀλλὰ τὴν προσήκουσαν δίκην δεδωκέναι.
 οὐ γὰρ οὗτοι ἄκριτοὶ εἰσι, περὶ ὧν ἂν ὑμεῖς εἰδότες τὰ
 πραχθέντα ψηφίσησθε, ἀλλ' οἳ τινες ἂν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν
 διαβληθέντες περὶ ὧν ὑμεῖς μὴ ἴστε, ἀκροάσεως μὴ τύ-
 χωσι. τούτων δὲ τὰ μὲν πράγματα κατηγορεῖ, ἡμεῖς δὲ
 καταμαρτυροῦμεν· καὶ οὐ τοῦτο δέδοικα, ὡς εἰάν ἀκροᾶ- 9
 σθε αὐτῶν ἀποψηφιεῖσθε· ἀλλ' οὐκ ἂν ἡγοῦμαι αὐτοὺς
 δίκην ἀξίαν δεδωκέναι, εἰ ἀκροασάμενοι αὐτῶν κατα-
 ψηφίσαισθε. πῶς γάρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, οἷς οὐδὲ
 ταῦτά καὶ ὑμῖν συμφέρει; οὗτοι μὲν γὰρ ἐν τῷ πολέμῳ
 ἐκ πενήτων πλούσιοι γερόνασιν ἐκ τῶν ὑμετέρων, ὑμεῖς
 δὲ διὰ τούτους πένητες. καίτοι οὐ ταῦτα ἀγαθῶν δημα- 10
 γωγῶν ἐστὶ, τὰ ὑμέτερα ἐν ταῖς ὑμετέραις συμφοραῖς
 λαμβάνειν, ἀλλὰ τὰ ἑαυτῶν ὑμῖν διδόναι. καὶ γὰρ τοι
 εἰς τοσοῦτον ἤκομεν, ὥσθ' οἱ πρότερον ἐν τῇ εἰρήνῃ
 οὐδὲ σφᾶς αὐτοὺς ἐδύναντο τρέφειν, νῦν ὑμῖν εἰσφορὰς
 εἰσφέρουσι καὶ χορηγοῦσι καὶ οἰκίας μεγάλας οἰκοῦσι.

- 11 καίτοι ἑτέροις ὑμεῖς ἔστιν ὅτε τὰ πατρῶα κεκτημένοι
ταῦτα ποιουῖσιν ἐφθονεῖτε· νῦν δ' οὕτως ἡ πόλις διά-
κεται, ὥστε οὐκέτι ὧν οὗτοι κλέπτουσιν ὀργίζεσθε, ἀλλ'
ὧν αὐτοὶ λαμβάνετε χάριν ἴστε, ὥσπερ ὑμεῖς τὰ τούτων
μισθοφοροῦντες, ἀλλ' οὐ τούτων τὰ ὑμέτερα κλεπόν-
12 των. τὸ δὲ πάντων ὑπερφυέστατον, ὅτι ἐν μὲν τοῖς ἰδίους
οἱ ἀδικούμενοι δακρύουσι καὶ ἔλεεινοί εἰσιν, ἐν δὲ τοῖς
δημοσίοις οἱ μὲν ἀδικοῦντες ἔλεεινοί, ὑμεῖς δ' οἱ ἀδι-
κούμενοι ἔλεεῖτε. καὶ νῦν ἴσως ποιήσουσιν ἄπερ καὶ
πρότερον ἦσαν εἰδισμένοι καὶ δημόται καὶ φίλοι, κλαί-
13 οντες ἔξαιτεῖσθαι αὐτοὺς παρ' ὑμῶν. ἐγὼ δ' οὕτως ἀξιῶ
γενέσθαι· εἰ μὲν ἀδικεῖν τούτους μηδὲν νομίζουσιν,
ἀποδείξαντας ὡς ψευδῆ τὰ κατηγορημένα, οὕτως πείθειν
ὑμᾶς ἀποψηφισάσθαι· εἰ δὲ νομίσαντες ἀδικεῖν αἰτή-
14 σονται, δῆλον ὅτι τοῖς ἀδικοῦσιν εὐνούτεροί εἰσιν ἢ
ὑμῖν τοῖς ἀδικουμένοις, ὥστ' οὐ χάριτος ἀξιοὶ τυχεῖν
ἀλλὰ τιμωρίας, ὁπόταν ὑμεῖς δύνησθε. ἔτι δὲ τοὺς αὐ-
15 τοὺς ἠγεῖσθαι χρὴ καὶ τῶν κατηγορῶν σφόδρα δεήσε-
σθαι, νομίζοντας πολὺ ἂν θᾶττον παρ' ἡμῶν ὀλίγων
όντων ταύτην τὴν χάριν λαμβάνειν ἢ παρ' ὑμῶν, ἔτι δὲ
ῥᾶον ἄλλους τινὰς τὰ ὑμέτερα καταχαρίζεσθαι ἢ ὑμᾶς
16 αὐτούς γε. ἡμεῖς μὲν τοίνυν οὐκ ἠθελήσαμεν προδοῦ-
ναι, ἀξιουῖμεν δὲ μηδ' ὑμᾶς, ἐνθυμουμένους ὅτι σφόδρ'
ἂν ἡμῖν ὀργίζεσθε καὶ ἐτιμωρεῖσθε, ὅπου παρεπίπτομεν,
ὡς εἰκὸς τοὺς ἀδικοῦντας, εἰ ἡμεῖς παρὰ τούτων ἢ χρή-
ματα λαβόντες ἢ ἄλλῳ τινὶ τρόπῳ διηλλάγημεν. καίτοι
εἰ τοῖς μὴ δικαίως ἐπεξιούσιν ὀργίζεσθε, ἢ που σφόδρα
16 χρὴ αὐτοὺς τοὺς ἀδικοῦντας τιμωρεῖσθαι. νῦν τοίνυν,
ὡ ἄνδρες δικασταί, καταψηφισάμενοι Ἐπικράτους τῶν
ἐσχάτων τιμήσατε, καὶ μή, ὥσπερ ἐν τῷ τέως χρόνῳ ἐ-
θισμένοι ἐστέ, ἐπειδὴν καταψηφισάμενοι ἐξελέγητε τοὺς
ἀδικοῦντας, ἐν τῷ τιμήματι ἀξημίους ἀφίετε, ἐχθραν,

οὐ δίκην παρὰ τῶν ἀδικούντων λαμβάνοντες, ὥσπερ τοῦ ὄνειδους ἀλλ' οὐ τῆς ζημίας αὐτοῖς μέλον, εὖ εἰδότες ὅτι ἐν μὲν τῇ ψήφῳ οὐδὲν ἄλλο ποιεῖτε ἢ ὄνειδίσετε τοῖς ἀδικούσιν, ἐν δὲ τῷ τιμῆματι τιμωρεῖσθε τοὺς ἔξαμαρτάνοντας.

28.

ΚΑΤΑ ΕΡΓΟΚΛΕΟΥΣ ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

Τὰ μὲν κατηγορημένα οὕτως ἐστὶ πολλὰ καὶ δεινὰ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥστε οὐκ ἂν μοι δοκεῖ δύνασθαι Ἐργοκλῆς ὑπὲρ ἐνὸς ἐκάστου τῶν πεπραγμένων αὐτῷ πολλάκις ἀποθανῶν δοῦναι δίκην ἀξίαν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει. καὶ γὰρ πόλεις προδεδωκῶς φαίνεται, καὶ προξένους καὶ πολίτας ὑμετέρους ἡδικηκῶς, καὶ ἐκ πένητος ἐκ τῶν ὑμετέρων πλούσιος γεγεννημένος. καίτοι πᾶς αὐ- 2 τοῖς χρῆ συγγνώμην ἔχειν, ὅταν ὁρᾶτε τὰς μὲν ναῦς, ὧν ἦρχον οὗτοι, δι' ἀπορίαν χρημάτων καταλυόμενας καὶ ἐκ πολλῶν ὀλίγας γινομένας, τούτους δὲ πένητας καὶ ἀπόρους ἐκπλεύσαντας οὕτω ταχέως πλείστην τῶν πολιτῶν οὐσίαν κεκτημένους; ὑμέτερον τοίνυν ἔργον ἐστίν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ὀργίζεσθαι· καὶ 3 γὰρ δὴ δεινὸν ἂν εἴη, εἰ νῦν μὲν οὕτως αὐτοὶ πιεζόμενοι ταῖς εἰσφοραῖς συγγνώμην τοῖς κλέπτουσι καὶ τοῖς δωροδοκοῦσιν ἔχοιτε, ἐν δὲ τῷ τέως χρόνῳ, καὶ τῶν οἴκων τῶν ὑμετέρων μεγάλων ὄντων καὶ τῶν δημοσίων προσόδων μεγάλων οὐσῶν, θανάτῳ ἐκολάζετε τοὺς τῶν ὑμετέρων ἐπιθυμοῦντας. οἶμαι δ' ἔγωγε πάντας ὑμᾶς ὁμολο- 4 γῆσαι, εἰ ὑμῖν Θρασύβουλος ἐπηγγέλλετο τριήρεις ἔχων ἐκπλεύσεσθαι καὶ ταύτας παλαιᾶς ἀντὶ καινῶν παραδώσειν, καὶ τοὺς μὲν κινδύνους ὑμετέρους ἔσεσθαι, τὰς δ' ὠφελείας τῶν αὐτοῦ φίλων, καὶ ὑμᾶς μὲν διὰ τὰς εἰσφο-

ρὰς πενεστέρους ἀποδείξειν, Ἐργοκλέα δὲ καὶ τοὺς κό-
 λακας τοὺς αὐτοῦ πλουσιωτάτους τῶν πολιτῶν ποιήσειν,
 οὐδένα ἂν ὑμῶν ἐπιτρέψαι τὰς ναῦς ἐκείνον ἔχοντα ἐκ-
 5 πλεῦσαι. ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ τάχιστα ὑμεῖς ἐψηφίσασθε
 τὰ χρήματα ἀπογράψαι τὰ ἐκ τῶν πόλεων εἰλημμένα καὶ
 τοὺς ἄρχοντας τοὺς μετ' ἐκείνου καταπλεῖν εὐθύνας δώ-
 σοντας, Ἐργοκλῆς ἔλεγεν ὡς ἤδη συκοφαντεῖτε καὶ τῶν
 ἀρχαίων νόμων ἐπιθυμεῖτε, καὶ Θρασυβούλῳ συνεβού-
 λευε Βυζάντιον καταλαβεῖν καὶ τὰς ναῦς ἔχειν | καὶ
 6 τὴν Σεύθου θυγατέρα γαμεῖν. „ἵνα αὐτῶν ἐκκόψῃς“
 ἔφη „τὰς συκοφαντίας· ποιήσεις γὰρ αὐτοὺς οὐκ ἐπι-
 βουλευόντας σοὶ καθῆσθαι καὶ τοῖς σοῖς φίλοις, ἀλλὰ
 περὶ αὐτῶν δεδιέναι.“ οὕτως, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπει-
 δὴ τάχιστα ἐνέπληντο καὶ τῶν ὑμετέρων ἀπέλαυσαν, ἀλ-
 7 λοτρίους τῆς πόλεως ἑαυτοὺς ἠγήσαντο. ἅμα γὰρ πλου-
 τοῦσι καὶ ὑμᾶς μισοῦσι, καὶ οὐκέτι ὡς ἀρξόμενοι παρα-
 σκευάζονται ἀλλ' ὡς ὑμῶν ἄρξοντες, καὶ δεδιότες ὑπὲρ
 ὧν ὑφήρηται ἔτοιμοί εἰσι καὶ χωρία καταλαμβάνειν καὶ
 ὀλιγαρχίαν καθιστάναι καὶ πάντα πράττειν, ὅπως ὑμεῖς
 ἐν τοῖς δεινοτάτοις κινδύνοις καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἔσε-
 σθε· οὕτως γὰρ ἠγοῦνται οὐκέτι τοῖς σφετέροις αὐτῶν
 ἁμαρτήμασι τὸν νοῦν ὑμᾶς προσέξειν, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν
 αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως ὀρρωδοῦντας ἠσυχίαν πρὸς τού-
 8 τος ἔξειν. Θρασύβουλος μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 (οὐδὲν γὰρ δεῖ περὶ αὐτοῦ πλείω λέγειν) καλῶς ἐποίησεν
 οὕτως τελευτήσας τὸν βίον· οὐ γὰρ ἔδει αὐτὸν οὔτε ζῆν
 τοιούτοις ἔργοις ἐπιβουλευόντα, οὔθ' ὑφ' ὑμῶν ἀπο-
 θανεῖν ἤδη τι δοκοῦντα ὑμᾶς ἀγαθὸν πεποιημέναι, ἀλλὰ
 9 τοιούτῳ τρόπῳ τῆς πόλεως ἀπαλλαγῆναι. ὁρῶ δ' αὐτοὺς
 διὰ τὴν πρώην ἐκκλησίαν οὐκέτι φειδομένους τῶν χρη-
 μάτων, ἀλλ' ὠνούμενους τὰς αὐτῶν ψυχὰς καὶ παρὰ τῶν
 λεγόντων καὶ παρὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ παρὰ τῶν πρυτά-

νεων, καὶ πολλοὺς Ἀθηναίων ἀργυρίῳ διαφθείρειν. ὑπὲρ ὧν ὑμῖν ἄξιό ἐστιν ἀπολογήσασθαι παρὰ τούτου νῦν δίκην λαβοῦσι, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐπιδειξάι ὅτι οὐκ ἔστι τοσαῦτα χρήματα, ὧν ὑμεῖς ἠττήσεσθε ὥστε μὴ τιμωρεῖσθαι τοὺς ἀδικοῦντας. ἐνθυμεῖσθε γάρ, ὧ ἄν- 10
δρες Ἀθηναῖοι, ὅτι οὐκ Ἐργοκλῆς μόνος κρίνεται, ἀλλὰ καὶ ἡ πόλις ὅλη. νυνὶ γὰρ τοῖς ἀρχουσι τοῖς ὑμετέροις ἐπιδειξετε πότερον χρὴ δίκαιοις εἶναι, ἢ ὡς πλεῖστα τῶν ὑμετέρων ὑφελομένοις τῷ αὐτῷ τρόπῳ τὴν σωτηρίαν παρασκευάζεσθαι, ὥπερ οὗτοι νυνὶ πειρῶνται. καίτοι εὖ εἰδέναι χρὴ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· ὅστις ἐν τοσαύτῃ 11
ἀπορίᾳ τῶν ὑμετέρων πραγμάτων ἢ πόλεις προδίδωσιν ἢ χρήματα κλέπτειν ἢ δωροδοκεῖν ἄξιό, οὗτος καὶ τὰ τείχη καὶ τὰς ναῦς τοῖς πολεμίοις παραδίδωσι καὶ ὀλιγαρχίαν ἐκ δημοκρατίας καθίστησιν· ὥστ' οὐκ ἄξιον ὑμῖν τῆς τούτων παρασκευῆς ἠττᾶσθαι, ἀλλὰ παράδειγμα πᾶσιν ἀνθρώποις ποιῆσαι καὶ μήτε κέρδος μήτε ἔλεον μήτ' ἄλλο μηδὲν περὶ πλείονος ποιήσασθαι τῆς τούτων τιμωρίας.

Οἶμαι δ' Ἐργοκλέα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ μὲν 12
Ἀλικαρνασσοῦ καὶ περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ περὶ τῶν αὐτῶν πεπραγμένων οὐκ ἐπιχειρήσειν ἀπολογεῖσθαι, ἐρεῖν δὲ ὡς ἀπὸ Φυλῆς κατῆλθε καὶ ὡς δημοτικὸς ἐστι καὶ ὡς τῶν κινδύνων τῶν ὑμετέρων μετέσχευ. ἐγὼ δέ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχω περὶ τῶν τοιούτων· ἀλλ' ὅσοι μὲν ἐλευθερίας καὶ τοῦ δικαίου ἐπιθυμοῦντες 13
καὶ τοὺς νόμους ἰσχύειν βουλόμενοι καὶ τοὺς ἀδικοῦντας μισοῦντες τῶν ὑμετέρων κινδύνων μετέσχον, οὐ πονηροὺς εἶναι πολίτας, οὐδὲ ἀδίκως τούτοις φημὶ ἂν εἶναι ὑπόλογον τὴν ἐκείνων φυγὴν· ὅσοι δὲ κατελθόντες ἐν δημοκρατίᾳ τὸ μὲν ὑμέτερον πλῆθος ἀδικοῦσι, τοὺς δὲ ἰδίους οἴκους ἐκ τῶν ὑμετέρων μεγάλους ποιοῦσι,

πολὺ μᾶλλον αὐτοῖς προσήκει ὀργίζεσθαι ἢ τοῖς τριά-
 14 κοντα. οἱ μὲν γὰρ ἐπὶ τοῦτ' ἐχειροτόνηθησαν, ἵνα κακῶς,
 εἴ πη δύναιτο, ὑμᾶς ποιήσειαν· τούτοις δ' ὑμᾶς αὐτοὺς
 ἐπετρέφατε, ὡς μεγάλην καὶ ἐλευθέραν τὴν πόλιν ποιή-
 σωσιν· ὧν ὑμῖν οὐδὲν ἀποβέβηκεν, ἀλλὰ τὸ ἐπὶ τούτοις
 εἶναι ἐν τοῖς δεινότατοις κινδύνοις καθεστῆκατε, ὥστε
 πολὺ ἂν δικαιότερον ὑμᾶς αὐτοὺς ἢ τούτους ἐλεοῖτε, καὶ
 τοὺς ὑμετέρους παῖδας καὶ γυναῖκας, ὅτι ὑπὸ τοιούτων
 15 ἀνδρῶν λυμαίνεσθε. ὅταν γὰρ ἠγησώμεθα σωτηρίας
 ἀντειληφθαι, δεινότερα ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἀρχόντων
 πάσχομεν ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων. καίτοι ἅπαντες ἐπί-
 στασθε ὅτι οὐδεμία ἐλπίς σωτηρίας ὑμῖν δυστυχήσασι.
 ὥστε ἄξιον ὑμᾶς παρακελευσαμένους ὑμῖν αὐτοῖς παρὰ
 τούτων νυνὶ τὴν μεγίστην δίκην λαβεῖν, καὶ τοῖς ἄλλοις
 Ἑλλησιν ἐπιδείξαι ὡς τοὺς ἀδικοῦντας τιμωρεῖσθε, καὶ
 16 τοὺς ὑμετέρους ἀρχοντας βελτίους ποιήσετε. ἐγὼ μὲν
 οὖν ταῦθ' ὑμῖν παρακελεύομαι· ὑμᾶς δὲ χρὴ εἰδέναι ὅτι,
 ἂν μὲν ἐμοὶ πεισθῆτε, εὖ περὶ αὐτῶν βουλευσέσθε, εἰ δὲ
 μὴ, χείροσι τοῖς ἄλλοις πολίταις χρήσεσθε. ἔτι δέ, ὧ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἂν αὐτῶν ἀποψηφίσησθε, οὐδεμίαν
 ὑμῖν εἶσονται χάριν, ἀλλὰ τοῖς ἀνηλωμένοις καὶ τοῖς
 χρήμασι οἷς ὑφῆρηται· ὥστε τὴν μὲν ἔχθραν ὑμῖν
 αὐτοῖς καταλείψετε, τῆς δὲ σωτηρίας ἐκείνοις εἶσονται
 17 χάριν. καὶ μὲν δὴ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ οἱ Ἀλικαρ-
 νασσεῖς καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ὑπὸ τούτων ἠδικημένοι, ἂν μὲν
 παρὰ τούτων τὴν μεγίστην δίκην λάβητε, νομιούσιν
 ὑπὸ τούτων μὲν ἀπολωλέναι, ὑμᾶς δὲ αὐτοῖς βεβοη-
 θηκέναι· εἰ δὲ τούτους σώσητε, ἠγήσονται καὶ ὑμᾶς
 ὁμογνώμονας γεγονέναι τοῖς αὐτοῖς προδεδωκόσιν. ὥστ'
 ἄξιον τούτων ἀπάντων ἐνθυμηθέντας ἅμα τοῖς τε φίλοις
 τοῖς ὑμετέροις ἀποδοῦναι χάριν καὶ παρὰ τῶν ἀδικούν-
 των τὴν δίκην λαβεῖν.

29.

ΚΑΤΑ ΦΙΛΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

Ὁ μὲν ἀγὼν οὗτος, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἐρημότερος γεγένηται ἢ ἐγὼ προσεδόκων. πολλοὶ γὰρ ἦσαν οἱ ἀπειλοῦντες καὶ οἱ φάσκοντες Φιλοκράτους κατηγορήσειν· ὧν οὐδεὶς νυνὶ φαίνεται. ὁ δὲ κάμοι δοκεῖ οὐδενὸς ἔλαττον εἶναι τεκμήριον τῆς ἀπογραφῆς ὅτι ἀληθῆς οὖσα τυγχάνει· εἰ γὰρ μὴ πολλὰ τῶν Ἐργοκλέους εἶχε χρημάτων, οὐκ ἂν οὕτως οἶός τ' ἦν ἀπαλλάξαι τοὺς κατηγοροὺς. ἐγὼ δέ, ὃ ἄνδρες δικασταί, πάντας ὑμᾶς ἠγοῦμαι εἰδέναι ὅτι Ἐργοκλέους διὰ τοῦτο ὑμεῖς θάνατον κατεχειροτονήσατε, ὅτι κακῶς διαθεῖς τὰ τῆς πόλεως πλεόν ἢ τριάκοντα ταλάντων οὐσίαν ἐκτήσατο. καὶ τούτων τῶν χρημάτων οὐδὲν ἐν τῇ πόλει φαίνεται. καίτοι ποῦ χρὴ τραπέσθαι ἢ πῆ ζητῆσαι τὰ χρήματα; εἰ γὰρ παρὰ τοῖς κηδεσταῖς καὶ οἷς ἐκεῖνος οἰκειότατ' ἀνθρώπων ἐχρήτη μὴ φανήσεται, χαλεπῶς παρὰ τοῖς ἐχθροῖς εὐρεθήσεται. τίνα δὲ Ἐργοκλῆς περὶ πλείονος Φιλοκράτους ἐποίητο, ἢ πρὸς τίν' ἀνθρώπων διέκειτο οἰκειότερον; οὐ τῶν μὲν ὑμετέρων πωλητὴν αὐτὸν ἐξήγαγε, τῶν δ' αὐτοῦ χρημάτων ταμίαν ἐποίησε, καὶ τὸ τελευταῖον τριήραρχον αὐτὸν κατέστησε; καίτοι δεινὸν εἰ οἱ μὲν τὰς οὐσίας ἔχοντες ὀλοφυροῦνται τριήραρχοῦντες, οὗτος δὲ οὐδὲν πρότερον κεκτημένος ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἐθελουτῆς ὑπέστη ταύτην τὴν λειτουργίαν. οὐκοῦν δὴ οὐχ ὡς ζημιωθησόμενον αὐτὸν τριήραρχον κατέστησεν, ἀλλ' ὡς ὠφεληθησόμενον καὶ φυλάξοντα τὰ αὐτοῦ χρήματα, οὐκ ἔχων ὄτῳ χρὴ μᾶλλον τούτου πιστεῦσαι. ἠγοῦμαι δέ, ὃ ἄνδρες δικασταί, Φιλοκράτει δύο εἶναι καὶ μόνας ἀπολογίας· προσήκειν γὰρ αὐτῷ ἀποδείξαι ἢ ἑτέρους ἔχον-

τας τὰ Ἐργοκλέους χρήματα, ἢ ἀδίκως ἀπολωλότα ἐκεῖνον καὶ οὐδὲν ὑψηρομένον τῶν ὑμετέρων οὐδὲ δεδωροδοκηκότα· εἰ δὲ τούτων μηδέτερον ποιήσει, δεδόχθαι καταψηφίζεσθαι, καὶ μὴ τοῖς μὲν παρὰ τῶν ἄλλων λαμβάνουσιν ὀργίζεσθαι, τοῖς δὲ τὰ ὑμέτερόν αὐτῶν ἔχουσι συγγνώμην ἔχειν.

6 Τίς δ' οὐκ οἶδεν Ἀθηναίων τρία τάλαντα | περὶ Ἐργοκλέους μεσεγγυηθέντα τοῖς λέγουσιν, εἰ δύναιτο αὐτὸν σῶσαι [καὶ μὴ κατηγορεῖν]; οὐ ἐπειδὴ ἐώρων τὴν ὑμέτεραν ὀργὴν τιμωρεῖσθαι βουλομένων, ἡσυχίαν ἤγρον καὶ οὐκ ἐτόλμων σφᾶς αὐτοὺς φανεροὺς ποιῆσαι. καὶ τὸ μὲν πρῶτον οὗτος οὐ κοιμιζόμενος παρ' αὐτῶν τὰ χρή-
7 ματα μηνύειν ἔφη τῇ πόλει· ἐπειδὴ δὲ καὶ ταῦτα ἀπείληψε καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐκείνου κύριος γεγένηται, εἰς τοῦτο τόλμης ἐλήλυθεν, ὥστε μάρτυρας πεπόρισται οἱ μαρτυρήσουσιν αὐτῷ ὡς ἦν ἐχθιστος ἀπάντων ἀνθρώπων Ἐργοκλεῖ. καίτοι οἶεσθ' ἂν αὐτόν, ὡς ἄνδρες δικασταί, εἰς τοῦτο μανίας ἀφικέσθαι, ὥστε Θρασυβούλου στρατηγοῦντος καὶ Ἐργοκλέους αὐτῷ διαφερομένου ἐθελουτὴν ὑποστῆναι τριηραρχίαν; πῶς γὰρ ἂν θᾶττον ἀπώλετο, ἢ πῶς ἂν μᾶλλον ἐπηρεάζετο;

8 Περὶ μὲν οὖν τούτων ἱκανὰ τὰ εἰρημένα· ἐγὼ δ' ὑμᾶς ἀξίῳ ὑμῖν αὐτοῖς βοηθῆσαι, καὶ πολὺ μᾶλλον τοὺς ἀδικοῦντας τιμωρεῖσθαι ἢ τοὺς τὰ τῆς πόλεως ἔχοντας ἐλεεινοὺς ἡγεῖσθαι. οὐδὲν γὰρ τῶν αὐτοῦ καταθήσει, ἀλλὰ τὰ ὑμέτερα ὑμῖν αὐτοῖς ἀποδώσει, καὶ πολλῷ πλεῖον
9 αὐτῷ τούτων περιέσται. καὶ γὰρ δὴ δεινὸν ἂν εἴη, ὡς ἄνδρες δικασταί, εἰ τοῖς μὲν μὴ δυναμένοις τὰ σφέτερόν αὐτῶν εἰσφέρειν ὀργίζοισθε καὶ τὰς οὐσίας αὐτῶν ὡς ἀδικούντων δημεύοιτε, τοὺς δὲ τὰ ὑμέτερα αὐτῶν ἔχοντας μὴ τιμωροῖσθε, ἀλλὰ τῶν τε χρημάτων ἀποστεροῖσθε
10 καὶ τούτους χαλεπωτέρους ἐχθροὺς ἔχοιτε. ἕως γὰρ ἂν

τὰ ὑμέτερα ἐχοντες σφίσιν αὐτοῖς ξυνειδῶσιν, οὐδέποτε ὑμῖν παύσονται κακονοοῦντες, νομίζοντες τὰς τῆς πόλεως δυστυχίας μόνας ἀπαλλαγὴν εἶναι τῶν πρὸς αὐτοὺς πραγμάτων.

Ἦγοῦμαι δ', ὧ ἄνδρες δικασταί, οὐ μόνον περὶ 11
 χρημάτων αὐτῷ προσήκειν ἀγωνίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ περὶ
 τοῦ σώματος κινδυνεύειν. καὶ γὰρ δὴ δεινὸν ἂν εἴη, εἰ
 οἱ μὲν τὰ τῶν ἰδιωτῶν ἀπολλύμενα τοῖς κλέπταις συνει-
 δότες τοῖς αὐτοῖς ἐνέχοιντο, οὗτος δὲ τὰ τῆς πόλεως
 Ἔργοκλεῖ συνειδῶς κλέπτουσι καὶ ἐπὶ τοῖς ὑμετέροις
 δωροδοκοῦντι μὴ τῆς αὐτῆς τιμωρίας τυγχάνοι, ἀλλὰ
 ἄθλα λάβοι τὴν ὑπ' ἐκείνου καταλειφθεῖσαν οὐσίαν
 ἀντὶ τῆς αὐτοῦ πονηρίας. ἄξιοι δ' ὑμῖν εἰσιν ὄργῆς, 12
 ὧ ἄνδρες δικασταί. οὗτοι γάρ, ὅτε Ἔργοκλῆς ἐκρίνετο,
 ἐν τῷ δήμῳ περιούνητες ἔλεγον ὡς πεντακόσιοι μὲν αὐ-
 τοῖς εἶψαν ἐκ τοῦ Πειραιῶς δεδεκασμένοι, ἑξακόσιοι
 δὲ καὶ χίλιοι ἐκ τοῦ ἄστεος· μᾶλλον δὲ προσεποιούντο
 πιστεύειν τοῖς χρήμασιν ἢ δεδιέναι τὰ αὐτῶν ἁμαρτή-
 ματα. ἐκεῖ μὲν οὖν ἐπεδείξατε αὐτοῖς, ἐὰν δὲ εὖ φρονῆτε, 13
 καὶ νυνὶ τοῦτο φανερὸν πᾶσιν ἀνθρώποις ποιήσετε, ὅτι
 οὐκ ἔστι τοσαῦτα χρήματα ἢ ὑμᾶς, οὓς ἂν λαμβάνητε
 ἀδικοῦντας, ἀποτρέψει τιμωρεῖσθαι, καὶ μηδεμίαν αὐ-
 τοῖς ἄδειαν δώσετε τὰ ὑμέτερα αὐτῶν διαρπάζουσι καὶ
 κλέπτουσιν. ἐγὼ μὲν οὖν ταῦτα ὑμῖν παραινῶ. πάντες 14
 γὰρ ἐπίστασθε ὅτι Ἔργοκλῆς χρηματιούμενος ἄλλ' οὐ
 πρὸς ὑμᾶς φιλοτιμησόμενος ἐξέπλευσε, καὶ οὐδεὶς ἄλ-
 λος ἔχει τὰ χρήματα ἢ οὗτος. ἐὰν οὖν σωφρονῆτε, τὰ
 ὑμέτερ' αὐτῶν κομειῖσθε.

| ΚΑΤΑ ΝΙΚΟΜΑΧΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΕΥ-
ΘΥΝΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ.

Ἦδη, ὧ ἄνδρες δικασταί, τινὲς εἰς κρίσιν κατα-
στάντες ἀδικεῖν μὲν ἔδοξαν, ἀποφαίνοντες δὲ τὰς τῶν
προγόνων ἀρετὰς καὶ τὰς σφετέρως αὐτῶν εὐεργεσίας
συγγνώμης ἔτυχον παρ' ὑμῶν. ἐπειδὴ τοίνυν καὶ τῶν
ἀπολογουμένων ἀποδέχεσθε, ἔάν τι ἀγαθὸν φαίνωνται
τὴν πόλιν πεποιηκότες, ἀξιῶ καὶ τῶν κατηγορῶν ὑμᾶς
ἀκροάσασθαι, ἔάν ἀποφαίνωσι τοὺς φεύγοντας πάσαι
2 πονηροὺς ὄντας. ὅτι μὲν τοίνυν ὁ πατὴρ ὁ Νικομάχου
δημόσιος ἦν, καὶ οἷα νέος ὢν οὗτος ἐπετήδευσε, καὶ ὅσα
ἔτη γεγωνῶς εἰς τοὺς φράτορας εἰσήχθη, πολὺ ἂν ἔργον
εἶη λέγειν· ἐπειδὴ δὲ τῶν νόμων ἀναγραφεὺς ἐγένετο,
τίς οὐκ οἶδεν οἷα τὴν πόλιν ἐλυμήνατο; προσταχθὲν
γὰρ αὐτῷ τεσσάρων μηνῶν ἀναγράψαι τοὺς νόμους
3 τοὺς Σόλωνος, ἀντὶ μὲν Σόλωνος αὐτὸν νομοθέτην κατέ-
στήσεν, ἀντὶ δὲ τεττάρων μηνῶν ἐξέτη τὴν ἀρχὴν ἐποι-
ήσατο, καθ' ἑκάστην δὲ ἡμέραν ἀργύριον λαμβάνων τοὺς
4 μὲν ἐνέγραφε τοὺς δὲ ἐξήλειφεν. εἰς τοῦτο δὲ κατέστημεν
ὥστε ἐκ τῆς τούτου χειρὸς τεταμιεύμεθα τοὺς νόμους·
καὶ οἱ ἀντίδικοι ἐπὶ τοῖς δικαστηρίοις ἐναντίους παρεί-
χοντο, ἀμφοτέρω παρὰ Νικομάχου φάσκοντες εἰληφέναι.
ἐπιβαλλόντων δὲ τῶν ἀρχόντων ἐπιβολὰς καὶ εἰσαγόν-
των εἰς τὸ δικαστήριον οὐκ ἠθέλησε παραδοῦναι τοὺς
νόμους· ἀλλὰ πρότερον ἢ πόλις εἰς τὰς μεγίστας συμ-
φορὰς κατέστη, πρὶν τοῦτον ἀπαλλαγῆναι τῆς ἀρχῆς καὶ
τῶν πεπραγμένων εὐθύνας ὑποσχεῖν. καὶ γὰρ τοι, ὧ
ἄνδρες δικασταί, ἐπειδὴ ἐκείνων δίκην οὐ δέδωκεν,
ὅποιαν καὶ νῦν τὴν ἀρχὴν κατεστήσατο; ὅστις πρῶτον

μὲν τέτταρα ἔτη ἀνέγραψεν, ἐξὸν αὐτῷ τριάκοντα ἡμε-
 ρῶν ἀπαλλαγῆναι· ἔπειτα διωρισμένον ἐξ ὧν ἔδει ἀνα-
 γράφειν, αὐτὸν ἀπάντων κύριον ἐποίησατο, καὶ ὅσα ...
 διαχειρίσας μόνος οὗτος τῶν ἀρχάντων εὐθύνας οὐκ
 ἔδωκεν, ἀλλ' οἱ μὲν ἄλλοι τῆς αὐτῶν ἀρχῆς κατὰ προ- 5
 τανείαν λόγον ἀναφέρουσι, σὺ δέ, ὦ Νικόμαχε, οὐδὲ
 τεττάρων ἐτῶν ἠξίωσας ἐγγράψαι, ἀλλὰ μόνῳ σοι τῶν
 πολιτῶν ἐξεῖναι νομίζεις ἄρχειν πολὺν χρόνον, καὶ μήτε
 εὐθύνας δίδοναι μήτε τοῖς ψηφίσμασι πείθεσθαι μήτε
 τῶν νόμων φροντίζειν, ἀλλὰ τὰ μὲν ἐγγράφεις τὰ δ'
 ἐξαλείφεις, καὶ εἰς τοῦτο ὕβρεως ἤμεις ὥστε σαυτοῦ
 νομίζεις εἶναι τὰ τῆς πόλεως, αὐτὸς δημόσιος ὢν. ὑμᾶς 6
 τοίνυν χρῆ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀναμνησθέντας καὶ τῶν
 προγόνων τῶν Νικομάχου, οἵτινες ἦσαν, καὶ οὗτος ὡς
 ἀχαρίστως ὑμῖν προσενηνέκται παρανομήσας, κολάσαι
 αὐτόν, καὶ ἐπειδὴ ἐνὸς ἐκάστου δίκην οὐκ εἰλήφατε, νῦν
 ὑπὲρ ἀπάντων γε αὐτῶν τὴν τιμωρίαν ποιήσασθε.

Ἴσως δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπειδὴν περὶ αὐτοῦ 7
 μηδὲν δύνηται ἀπολογεῖσθαι, ἐμὲ διαβάλλειν πειράσε-
 ται. τότε δὲ περὶ τῶν ἐμῶν τούτῳ ἀξίῳ πιστεύειν ὑμᾶς,
 ὁπόταν ἀπολογίας ἐμοὶ δοθείσης μὴ δύνωμαι ψευδόμε-
 νον αὐτὸν ἐξελέγξαι. ἐὰν δ' ἄρα ἐπιχειρῆ λέγειν ἅπερ ἐν
 τῇ βουλῇ, ὡς ἐγὼ τῶν τετρακοσίων ἐγενόμην, ἐνθυ-
 μεῖσθε· τούτων τοιαῦτα λεγόντων ἐκ τῶν τετρακοσίων
 πλεῖον ἢ χίλιοι γενήσονται· καὶ γὰρ τοὺς ἔτι παῖδας ὄν-
 τας ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ καὶ τοὺς ἀποδημοῦντας οἱ δια-
 βάλλειν βουλόμενοι ταῦτα λοιδοροῦσιν. ἐγὼ δὲ οὕτω πολ- 8
 λοῦ ἔδέησα τῶν τετρακοσίων γενέσθαι, ὥστε οὐδὲ τῶν
 πεντακισχιλίων κατελέγην. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι ὅτι,
 εἰ μὲν περὶ ἰδίων συμβολαίων ἀγωνιζόμενος οὕτω φα-
 νερωῶς ἐξήλεγχον αὐτὸν ἀδικοῦντα, οὐδ' ἂν αὐτὸς ἠξίωσε
 τοιαῦτα ἀπολογούμενος ἀποφεύγειν, νυνὶ δὲ περὶ τῶν

τῆς | πόλεως κρινόμενος ολήσεται χρῆναι ἐμοῦ κατηγο-
 ρῶν ὑμῖν μὴ δοῦναι δίκην.

- 9 Ἔτι δέ, οἴμαι, θαναμαστὸν νομίζω Νικόμαχον ἑτέροις
 ὡς ἀδικουσί μνησικακεῖν ἀξιοῦν, ὃν ἐγὼ ἐπιβουλεύσαντα
 τῷ πλήθει ἀποδείξω. καί μου ἀκούσατε· δίκαιον γάρ, ὡ
 ἄνδρες δικασταί, περὶ τῶν τοιούτων ἀνθρώπων τὰς τοι-
 10 αὔτας κατηγορίας ἀποδέχεσθαι, οἵτινες τότε συγκατα-
 λύσαντες τὸν δῆμον νυνὶ δημοτικοί φασιν εἶναι. ἐπειδὴ
 γὰρ ἀπολομένων τῶν νεῶν ἢ μετὰστασις ἐπράττετο,
 Κλεοφῶν τὴν βουλήν ἐλοιδόρει, φάσκων συνεστάναι καὶ
 οὐ τὰ βέλτιστα βουλευεῖν τῇ πόλει. Σάτυρος δὲ Κη-
 φισιεύς βουλευῶν ἔπεισε τὴν βουλήν δήσαντας αὐτὸν
 11 παραδοῦναι δικαστηρίῳ. οἱ δὲ βουλόμενοι αὐτὸν ἀπο-
 λέσαι, δεδιότες μὴ οὐκ ἀποκτείνωσιν ἐν τῷ δικαστηρίῳ,
 πείθουσι Νικομαχίδην νόμον ἀποδείξαι ὡς χρὴ καὶ τὴν
 βουλήν συνδικάζειν. καὶ ὁ πάντων οὗτος πονηρότατος
 οὕτω φανερώς συνεστασίασεν, ὥστε τῇ ἡμέρᾳ ἧ ἡ κρίσις
 12 ἐγένετο ἀποδείξαι τὸν νόμον. Κλεοφῶντος τοίνυν, ὡ
 ἄνδρες δικασταί, ἕτερα μὲν ἂν τις ἔχοι κατηγορῆσαι·
 τοῦτο δὲ παρὰ πάντων ὁμολογεῖται, ὅτι οἱ καταλύοντες
 τὸν δῆμον ἐκεῖνον ἐβούλοντο μάλιστα τῶν πολιτῶν ἐκ-
 ποδῶν γενέσθαι, καὶ ὅτι Σάτυρος καὶ Χρέμων οἱ τῶν
 τριάκοντα γενόμενοι οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν ὀργιζόμενοι Κλεο-
 φῶντος κατηγοροῦν, ἀλλ' ἵνα ἐκεῖνον ἀποκτείναντες
 13 αὐτοὶ ὑμᾶς κακῶς ποιῶσι. καὶ ταῦτα διεπράξαντο διὰ
 τὸν νόμον ὃν Νικόμαχος ἀπέδειξεν. εἰκὸς τοίνυν, ὡ
 ἄνδρες δικασταί, ἐνθυμεῖσθαι καὶ ὁπόσοι ὑμῶν ἐνό-
 μιζον Κλεοφῶντα κακὸν πολίτην εἶναι, ὅτι καὶ τῶν ἐν
 τῇ ὀλιγαρχίᾳ ἀποθανόντων ἴσως τις ἦν πονηρός, ἀλλ'
 ὅμως καὶ διὰ τοὺς τοιούτους ὀργίζεσθε τοῖς τριάκοντα,
 ὅτι οὐ τῶν ἀδικημάτων ἕνεκα ἀλλὰ κατὰ στάσιν αὐτοὺς
 14 ἀπέκτειναν. ἐὰν οὖν πρὸς ταῦτα ἀπολογῆται, τοσοῦτον

μέμνησθε, ὅτι ἐν τοιούτῳ καιρῷ τον νόμον ἀπέδειξεν ἐν ᾧ ἡ πολιτεία μεθίστατο, καὶ τούτοις χαριζόμενος οἱ τὸν δῆμον κατέλυσαν, καὶ ταύτην τὴν βουλήν συνδικάζειν ἐποίησεν ἐν ἧ Σάτυρος μὲν καὶ Χρέμων μέγιστον ἐδύναντο, Στρομβιχίδης δὲ καὶ Καλλιάδης καὶ ἕτεροι πολλοὶ καὶ καλοὶ κάγαθοὶ τῶν πολιτῶν ἀπάλλυντο.

Καὶ περὶ τούτων οὐδένα ἂν ἐποίησάμην λόγον, εἰ 15 μὴ ἤσθανόμην αὐτὸν ὡς δημοτικὸν ὄντα πειράσασθαι παρὰ τὸ δίκαιον σώζεσθαι, καὶ τῆς εὐνοίας τῆς εἰς τὸ πλῆθος τεκμηρίῳ χρησόμενον ὅτι ἔφυγεν. ἐγὼ δὲ καὶ ἑτέρους ἂν ἔχοιμι ἐπιδείξαι τῶν συγκαταλυσάντων τὸν δῆμον τοὺς μὲν ἀποθανόντας, τοὺς δὲ φυγόντας τε καὶ οὐ μετασχόντας τῆς πολιτείας, ὥστε οὐδένα εἰκὸς αὐτῷ 16 τούτου ὑπόλογον γενέσθαι. τοῦ μὲν γὰρ ὑμᾶς φυγεῖν μέρος τι καὶ οὗτος συνεβάλετο, τοῦ δὲ τοῦτον κατελθεῖν τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον αἴτιον ἐγένετο. ἔτι δὲ καὶ δεινόν, εἰ ὧν μὲν ἄκων ἔπαθε χάριν αὐτῷ εἴσεσθε, ὧν δ' ἐκὼν ἐξήμαρτε μηδεμίαν τιμωρίαν ποιήσεσθε.

Πυνθάνομαι δὲ αὐτὸν λέγειν ὡς ἀσεβῶ καταλύων 17 τὰς θυσίας. ἐγὼ δ' εἰ μὲν νόμους ἐτίθην περὶ τῆς ἀναγραφῆς, ἡγούμην ἂν ἐξεῖναι Νικομάχῳ τοιαῦτα εἰπεῖν περὶ ἐμοῦ· νῦν δὲ τοῖς κοινοῖς καὶ κειμένοις ἀξιῶ τοῦτον πείθεσθαι. θαυμάζω δὲ εἰ μὴ ἐνθυμεῖται, ὅταν ἐμὲ φάσκη ἀσεβεῖν λέγοντα ὡς χρηθύνειν τὰς θυσίας τὰς ἐκ τῶν κύρβεων καὶ τῶν στηλῶν κατὰ τὰς συγγραφάς, ὅτι καὶ τῆς πόλεως κατηγορεῖ· ταῦτα γὰρ ὑμεῖς ἐψηφίσασθε. ἔπειτα εἰ ταῦτα νομίζεις δεινά, ἢ πού σφόδρα ἐκείνους ἡγῆ ἀδικεῖν, οἱ τὰ ἐκ τῶν κύρβεων μόνον ἔθνουν. καίτοι, 18 ὧ ἄνδρες δικασταί, περὶ εὐσεβείας οὐ παρὰ Νικομάχου χρηθὴ μανθάνειν, ἀλλ' ἐκ τῶν γεγεννημένων σκοπεῖν. οἱ τοίνυν πρόγονοι τὰ ἐκ τῶν κύρβεων θύοντες μεγίστην καὶ εὐδαιμονεστάτην τῶν Ἑλληνίδων τὴν πόλιν παρέδο-

σαν, ὥστε ἄξιον ἡμῖν τὰς αὐτὰς ἐκείνοις θυσίας ποιῆσθαι καὶ εἰ μηδὲν δι' ἄλλο, τῆς τύχης ἔνεκα τῆς ἐξ ἐκείνων τῶν ἱερῶν γεγεννημένης. πῶς | δ' ἂν τις εὐσεβέστερος γένοιτο ἐμοῦ, ὅστις ἄξιῶ πρῶτον μὲν κατὰ τὰ πάτρια θύειν, [ἔπειτα] ἂ μᾶλλον συμφέρει τῇ πόλει, ἔτι δὲ ἂ ὁ δῆμος ἐψηφίσατο καὶ δυνησόμεθα δαπανᾶν ἐκ τῶν προσιόντων χρημάτων; σὺ δέ, ὦ Νικόμαχε, τούτων τάναντία πεποίηκας· ἀναγράφας γὰρ πλείω τῶν προσταχθέντων αἴτιος γεγένησαι τὰ προσιόντα χρήματα εἰς ταῦτα μὲν ἀναλίσκεσθαι, ἐν δὲ ταῖς πατρίοις θυσίαις ἐπιλείπειν. αὐτίκα πέρυσιν ἱερὰ ἄθυτα τριῶν ταλάντων γεγένηται τῶν ἐν ταῖς κύρβεσι γεγραμμένων. καὶ οὐχ οἶόν τε εἰπεῖν ὡς οὐχ ἱκανὰ ἦν ἂ προσῆλθε τῇ πόλει· εἰ γὰρ οὗτος μὴ πλείω ἀνέγραψεν ἕξ ταλάντοις, εἰς τε τὰς θυσίας τὰς πατρίους ἂν ἐξήρκεσε καὶ τρία τάλαντα ἂν περιεγένετο τῇ πόλει. περὶ δὲ τῶν εἰρημένων καὶ μαρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

21 Ἐνθυμείσθε τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι, ὅταν μὲν κατὰ τὰς συγγραφὰς ποιῶμεν, ἅπαντα τὰ πάτρια θύεται, ἐπειδὴν δὲ κατὰ τὰς στήλας ἄς οὗτος ἀνέγραψε, πολλὰ τῶν ἱερῶν καταλύεται. καίτοι οὗτος ὁ ἱερόσυλος περιτρέχει, λέγων ὡς εὐσεβειαν ἄλλ' οὐκ εὐτέλειαν ἀνέγραψε· καὶ εἰ μὴ ταῦτα ὑμῖν ἀρέσκει, ἐξαλείφειν κελεύει, καὶ ἐκ τούτων οἴεται πείθειν ὡς οὐδὲν ἀδικεῖ· ὃς ἐν δυοῖν μὲν ἑτοῖν πλείω ἤδη τοῦ δέοντος δώδεκα ταλάντοις ἀνάλωσε, παρ' ἑκαστον δὲ τὸν ἐνιαυτὸν ἐπε-
22 χείρησεν ἕξ ταλάντοις τὴν πόλιν ζημιῶσαι, καὶ ταῦτα ὄρων αὐτὴν ἀποροῦσαν χρημάτων καὶ Λακεδαιμονίου μὲν ἀπειλοῦντας, ὅταν μὴ ἀποπέμψωμεν αὐτοῖς τὰ χρήματα, Βοιωτοὺς δὲ σύλας ποιουμένους, ὅτι οὐ δυνάμεθα

δύο τάλαντα ἀποδοῦναι, τοὺς δὲ νεωσοίκους καὶ τὰ τεῖχη
 περικαταρρέοντα, εἰδὼς δὲ ὅτι ἡ βουλή ἢ βουλευούσα,
 ὅταν μὲν ἔχη ἱκανὰ χρήματα εἰς διοίκησιν, οὐδὲν ἔξα-
 μαρτάνει, ὅταν δὲ εἰς ἀπορίαν καταστῆ, ἀναγκάζεται
 εἰσαγγελίας δέχεσθαι καὶ δημεύειν τὰ τῶν πολιτῶν καὶ
 τῶν ρητόρων τοῖς τὰ πονηρότατα λέγουσι πείθεσθαι.
 χορὴ τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, μὴ τοῖς βουλευούσιν 23
 ἐκάστοτε ὀργίζεσθαι, ἀλλὰ τοῖς εἰς τοιαύτας ἀπορίας καθ-
 ιστᾶσι τὴν πόλιν. προσέχουσι τὸν νοῦν οἱ βουλόμενοι
 τὰ κοινὰ κλέπτειν, ὅπως Νικόμαχος ἀγωνιεῖται· οἷς
 ὑμεῖς, ἐὰν μὴ τοῦτον τιμωρήσῃθε, πολλὴν ἄδειαν
 ποιήσετε· ἐὰν δὲ καταψηφισάμενοι τῶν ἐσχάτων αὐτῶ
 τιμήσῃτε, τῇ αὐτῇ ψήφῳ τοὺς τε ἄλλους βελτίους ποιή-
 σετε καὶ παρὰ τούτου δίκην εἰληφότες ἔσεσθε. ἐπίστα- 24
 σθε δέ, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅτι παράδειγμα τοῖς ἄλλοις
 ἔσται μὴ τολμᾶν εἰς ὑμᾶς ἔξαμαρτάνειν οὐχ ὅταν τοὺς
 ἀδυνάτους εἰπεῖν κολάζῃτε, ἀλλ' ὅταν παρὰ τῶν δυνα-
 μένων λέγειν δίκην λαμβάνῃτε. τίς οὖν τῶν ἐν τῇ πόλει
 ἐπιτηδειότερος Νικομάχου δοῦναι δίκην; τίς ἐλάττω τὴν
 πόλιν ἀγαθὰ πεποίηκεν ἢ πλείω ἠδίκηκεν; ὅς και τῶν 25
 ὀσίων καὶ τῶν ἱερῶν ἀναγραφεὺς γενόμενος εἰς ἀμφο-
 τερα ταῦτα ἡμάρτηκεν. ἀναμνήσθητε δὲ ὅτι πολλοὺς
 ἤδη τῶν πολιτῶν ἐπὶ κλοπῇ χρημάτων ἀπεκτείνετε. καί-
 τοι ἐκεῖνοι μὲν τοσοῦτον μόνον ὑμᾶς ἔβλαψαν ὅσον ἐν
 τῷ παρόντι, οὗτοι δ' ἐπὶ τῇ τῶν νόμων ἀναγραφῇ καὶ
 τῶν ἱερῶν δῶρα λαμβάνοντες εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον τὴν
 πόλιν ζημιούσι.

Διὰ τί δ' ἂν τις ἀποψηφίσαίτο τούτου; πότερον 26
 ὡς ἀνδρὸς ἀγαθοῦ πρὸς τοὺς πολεμίους καὶ πολλαῖς
 μάχαις καὶ ναυμαχίαις παραγεγεννημένου; ἀλλὰ ὅτε ὑμεῖς
 ἐκινδυνεύετε ἐκπλέοντες, οὗτος αὐτοῦ μένων τοὺς Σό-
 λωνος νόμους ἐλυμαίνετο. ἀλλ' ὅτι χρήματα δεδαπάνηκε

- καὶ πολλὰς εἰσφορὰς εἰσενήνοχεν; ἀλλ' οὐχ ὅπως ὑμῖν τῶν αὐτοῦ τι ἐπέδωκεν, ἀλλὰ τῶν ὑμετέρων πολλὰ ὑφή-
 27 ρηται. ἀλλὰ διὰ τοὺς προγόνους; ἤδη γάρ τινες καὶ διὰ τοῦτο συγγνώμης ἔτυχον παρ' ὑμῶν. ἀλλὰ τούτῳ γε προσήκει διὰ μὲν αὐτὸν τεθνάναι, διὰ δὲ τοὺς προγόνους πεπραῖσθαι. ἀλλ' ὥς, εἰν νῦν αὐτοῦ φείσησθε, αὐτίς ἀποδώσει | τὰς χάριτας; ὅς οὐδ' ὦν πρότερον μετέλαβε παρ' ὑμῶν ἀγαθῶν μέμνηται. καίτοι ἀντὶ μὲν δούλου πολίτης γεγένηται, ἀντὶ δὲ πτωχοῦ πλούσιος, ἀντὶ δὲ
 28 ὑπογραμμάτεως νομοθέτης. ἃ καὶ ὑμῶν ἔχοι ἂν τις κατηγορηῆσαι, ὅτι οἱ μὲν πρόγονοι νομοθέτας ἤρουντο Σόλωνα καὶ Θεμιστοκλέα καὶ Περικλέα, ἠγούμενοι τοιούτους ἔσεσθαι τοὺς νόμους οἳοί περ ἂν ὧσιν οἱ τιθέντες, ὑμεῖς δὲ Τισαμενὸν τὸν Μηχανίωνος καὶ Νικόμαχον καὶ ἑτέρους ἀνθρώπους ὑπογραμμάτεας· καὶ τὰς μὲν ἀρχὰς ὑπὸ τῶν τοιούτων ἠγείσθε διαφθείρεσθαι, αὐτοῖς δὲ
 29 τούτοις πιστεύετε. ὃ δὲ πάντων δεινότατον· ὑπογραμματοῦσαι μὲν οὐκ ἔξεστι δις τὸν αὐτὸν τῇ ἀρχῇ τῇ αὐτῇ, περὶ δὲ τῶν μεγίστων τοὺς αὐτοὺς ἔατε πολὺν χρόνον κυρίους εἶναι. καὶ τὸ τελευταῖον Νικόμαχον εἴλεσθε ἀναγράφειν τὰ πάτρια, ᾧ κατὰ πατέρα τῆς πόλεως οὐ
 30 προσήκει· καὶ ὃν ἔδει ὑπὲρ τοῦ δήμου κρίνεσθαι, οὗτος τὸν δῆμον συγκαταλύσας φαίνεται. νῦν τοίνυν ὑμῖν μεταμελησάτω τῶν πεπραγμένων, καὶ μὴ ὑπὸ τούτων ἀεὶ κακῶς πάσχοντες ἀνέχεσθε, μηδὲ ἰδίᾳ μὲν ὄνειδίσετε τοῖς ἀδικοῦσιν, ἐπειδὴν δ' ἐξῆ δίκην παρ' αὐτῶν λαμβάνειν, ἀποψηφίζεσθε.
- 31 Καὶ περὶ μὲν τούτων ἱκανά μοι τὰ εἰρημένα· περὶ δὲ τῶν ἐξαιτησομένων βραχέα πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν βούλομαι. παρεσκευασμένοι τινὲς εἰσι καὶ τῶν φίλων καὶ τῶν τὰ τῆς πόλεως πραττόντων δεῖσθαι ὑπὲρ αὐτοῦ· ὦν ἐγὼ ἠγοῦμαι ἐνίοις προσήκειν ὑπὲρ τῶν ἑαυτοῖς πεπραγμέ-

νων ἀπολογεῖσθαι πολὺ μᾶλλον ἢ τοὺς ἀδικοῦντας σώ-
 ζειν προαιρεῖσθαι. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι, ὧ ἄνδρες 32
 δικασταί, εἰ τούτου μὲν ἐνὸς ὄντος καὶ οὐδὲν ὑπὸ τῆς
 πόλεως ἠδίκημένου οὐκ ἐπεχειρήσαν δεῖσθαι ὡς χρὴ
 παύσασθαι εἰς ὑμᾶς ἔξαμαρτάνοντα, ὑμᾶς δὲ τοσοῦτους
 ὄντας καὶ ἠδίκημένους ὑπὸ τούτου ζητήσουσιν [πεῖθειν]
 ὡς οὐ χρὴ δίκην παρ' αὐτοῦ λαμβάνειν. χρὴ τοίνυν, 33
 ὥσπερ ἂν τούτους ὁρᾶτε προθύμως σώζοντας τοὺς φί-
 λους, οὕτως καὶ ὑμᾶς τοὺς ἐχθροὺς τιμωρεῖσθαι, εὐ-
 ειδότας ὅτι τούτοις πρώτοις ἄνδρες ἀμείνους δόξετε
 εἶναι, ἐπὶ τῶν ἀδικούντων δίκην λαμβάνητε. ἐν-
 θυμείσθε δὲ ὅτι οὔτε Νικόμαχος οὔτε τῶν αἰτησομένων
 οὐδεὶς τοσαῦτα ἀγαθὰ πεποίηκε τὴν πόλιν, ὅσα οὗτος
 ἠδίκηκεν, ὥστε πολὺ μᾶλλον ὑμῖν προσήκει τιμωρεῖσθαι
 ἢ τούτοις βοηθεῖν. εὐ δ' εἰδέναι χρὴ τοὺς αὐτοὺς τού- 34
 τους, ὅτι πολλὰ δεηθέντες τῶν κατηγορῶν ἡμᾶς μὲν
 οὐδαμῶς ἔπεισαν, τὴν δὲ ὑμετέραν ψῆφον καταπειρά-
 σοντες εἰσεληλύθασιν εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ἐλπίζουσιν
 ὑμᾶς ἔξαπατήσαντες ἄδειαν εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον λήψε-
 σθαι τοῦ ποιεῖν ὅτι ἂν βούλωνται. ἡμεῖς μὲν τοίνυν οὐκ 35
 ἠθελήσαμεν ὑπὸ τούτων ἀξιούμενοι πεισθῆναι, τὸ δὲ
 αὐτὸ τοῦτο παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, καὶ μὴ πρὸ τῆς κρίσεως
 μισοπονηρεῖν, ἀλλ' ἐν τῇ κρίσει τιμωρεῖσθαι τοὺς τὴν
 ὑμετέραν νομοθεσίαν ἀφανίζοντας· οὕτω γὰρ ἐννόμως
 διοικηθήσεται τὰ κατὰ τὴν πολιτείαν ἅπαντα.

31.

ΚΑΤΑ ΦΙΛΩΝΟΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ.

Ῥιμην μὲν, ὧ βουλή, οὐκ ἂν ποτ' εἰς τοῦτο τόλ-
 μης Φίλωνα ἀφικέσθαι, ὥστε ἐθελῆσαι ὡς ὑμᾶς ἐλθεῖν
 δοκιμασθῆσόμενον· ἐπειδὴ δὲ οὐχ ἔν τι μόνον ἀλλὰ

πολλὰ τολμηρός ἐστίν, ἐγὼ δὲ ὁμόσας εἰσηλθὼν εἰς τὸ
 2 βουλευτήριον τὰ βέλτιστα συμβουλευέσθην τῇ πόλει, ἐν-
 εστί τε ἐν τῷ ὄρκῳ ἀποφαίνεσθαι εἰ τίς τινα οἶδε τῶν λα-
 χόντων ἀνεπιτήδειον ὄντα βουλεύεσθαι, ἐγὼ τὴν κατὰ
 τουτουὶ Φίλωνος ποιήσομαι | κατηγορίαν, οὐ μέντοι γε
 ἰδίαν ἔχθραν οὐδεμίαν μεταπορευόμενος, οὐδὲ τῷ δύνα-
 σθαι καὶ εἰσθῆναι λέγειν ἐν ὑμῖν ἐπαρθεῖς, ἀλλὰ τῷ
 πλήθει τῶν ἀμαρτημάτων αὐτοῦ πιστεύων, καὶ τοῖς
 3 ὄρκοις οἷς ὅμοσα ἐμμένειν ἀξιῶν. γινώσθε μὲν οὖν
 ὅτι οὐκ ἀπὸ ἰσῆς παρασκευῆς ἐγὼ τε τοῦτον ἐλέγξω οἷός
 ἐστί, καὶ οὗτος ἐπεχείρησε πονηρός εἶναι· ὅμως εἰ τι
 ἐγὼ ἐλλείποιμι τῷ λόγῳ τῆς κατηγορίας, οὐκ ἂν δίκαιος
 εἶην οὗτος διὰ τοῦτο ὠφεληθῆναι, ἀλλὰ μᾶλλον, ὅ τι
 4 ἱκανῶς διδάξαιμι, ἐκ τούτων ἀποδοκιμασθῆναι. ἐνδεῶς
 μὲν γὰρ διὰ τὴν ἀπειρίαν πάντων τῶν τούτῳ πεπραγμέ-
 νων, ἱκανῶς δὲ διὰ τὴν περὶ αὐτὸν κακίαν εἰρηκῶς ἂν
 εἶην. ἀξιῶ δὲ καὶ ὑμῶν οἵτινες δυνατώτεροι ἐμοῦ εἰσι
 τῷ λόγῳ, ἀποφῆναι μείζω ὄντα αὐτοῦ τὰ ἀμαρτήματα,
 καὶ ἐξ ὧν ἂν ἐγὼ ὑπολίπω, πάλιν αὐτοὺς περὶ ὧν
 ἴσασι κατηγορήσαι Φίλωνος· οὐ γὰρ ἐκ τῶν ὑπ' ἐμοῦ
 λεγομένων δεῖ ὑμᾶς περὶ αὐτοῦ ὁποῖός ἐστι σκέψασθαι.
 5 Ἐγὼ γὰρ οὐκ ἄλλους τινὰς φημι δίκαιον εἶναι βουλεύεσθαι
 περὶ ἡμῶν, ἢ τοὺς πρὸς τῷ εἶναι πολίτας καὶ ἐπιθυ-
 μούντας τούτου. τούτοις μὲν γὰρ μεγάλα τὰ διαφέροντά
 ἐστίν· ἐν τε πράττειν τὴν πόλιν τήνδε καὶ ἀνεπιτηδείως
 διὰ τὸ ἀναγκαῖόν σφισιν αὐτοῖς ἡγεῖσθαι εἶναι μετέχειν
 τὸ μέρος τῶν δεινῶν, ὥσπερ καὶ τῶν ἀγαθῶν μετέχου-
 6 σι· καὶ γὰρ οἱ φύσει μὲν πολῖταί εἰσι, γνώμη δὲ χρω-
 νται ὡς πᾶσα γῆ πατρὶς αὐτοῖς ἐστίν ἐν ἣ ἂν τὰ ἐπιτήδεια
 ἔχουσιν, οὗτοι δῆλοί εἰσιν ὅτι ἂν παρέντες τὸ τῆς πόλεως
 κοινὸν ἀγαθὸν ἐπὶ τὸ ἑαυτῶν ἴδιον κέρδος ἔλθοιεν διὰ
 τὸ μὴ τὴν πόλιν ἀλλὰ τὴν οὐσίαν πατρίδα ἑαυτοῖς ἡγεῖ-

σθαι. ἐγὼ τοίνυν ἀποφανῶ Φίλωνα τουτουὶ περὶ πλείο- 7
 νος πρὸς αἰσθάνετον τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν ἢ τὸν κοινὸν τῆς
 πόλεως κίνδυνον, καὶ ἡγησάμενον κρεῖττον εἶναι αὐτὸν
 ἀκινδύνως τὸν βίον διάγειν ἢ τὴν πόλιν σώζειν ὁμοίως
 τοῖς ἄλλοις πολίταις κινδυνεύοντα. οὗτος γάρ, ὡς βουλή, 8
 ὅτε ἡ συμφορὰ τῇ πόλει ἦν (ἣς ἐγὼ, καθ' ὅσον ἀναγκά-
 ζομαι, κατὰ τοῦτο μέμνημαι), ἐκκεκηρυγμένος ἐκ τοῦ
 ἄστεος ὑπὸ τῶν τριάκοντα μετὰ τοῦ ἄλλου πλήθους τῶν
 πολιτῶν τέως μὲν ᾤκει ἐν ἀργῶ, ἐπειδὴ δὲ οἱ ἀπὸ Φυλῆς
 κατῆλθον εἰς τὸν Πειραιᾶ, καὶ οὐ μόνον οἱ ἐκ τῶν
 ἀργῶν ἀλλὰ καὶ οἱ ἐκ τῆς ὑπερορίας οἱ μὲν εἰς τὸ ἄστν
 οἱ δ' εἰς τὸν Πειραιᾶ συνελέγοντο, καὶ καθ' ὅσον ἕκα-
 στος οἴός τ' ἦν, κατὰ τοσοῦτον ἐβοήθει τῇ πατρίδι, τὰ
 ἐναντία ἅπασιν τοῖς ἄλλοις πολίταις ἐποίησε· συσκευασά- 9
 μενος γὰρ τὰ ἑαυτοῦ ἐνθάδε εἰς τὴν ὑπερορίαν ἐξώκησε,
 καὶ ἐν Ὠρωπῶ μετοίκιον κατατιθεὶς ἐπὶ προστάτου ᾤκει,
 βουλευθεὶς παρ' ἐκείνοις μετοικεῖν μᾶλλον ἢ μεθ' ἡμῶν
 πολίτης εἶναι. οὐ τοίνυν οὐδ' ὥσπερ ἐνιοὶ τινες τῶν
 πολιτῶν μετεβάλλοντο, ἐπειδὴ ἐώρων τοὺς ἀπὸ Φυλῆς
 ἐν οἷς ἔπραττον εὐτυχοῦντας, οὐδὲ τούτων τι τῶν εὐ-
 τυχημάτων ἠξίωσε μετασχεῖν, ἐπὶ κατειργασμένοις μᾶλ-
 λον ἐλθεῖν βουλόμενος ἢ συγκατελθεῖν κατεργασάμενός
 τι τῶν τῇ κοινῇ πολιτείᾳ συμφερόντων· οὐδ' ἦλθεν εἰς
 τὸν Πειραιᾶ, οὐδ' ἔστιν ὅπου ἑαυτὸν ὑμῖν τάξει παρα-
 σχεῖν. καίτοιγε ὅστις εὐτυχοῦντας ὄρων ὑμᾶς ἐτόλμα 10
 προδιδόναι, τί ποτε ὡς μὴ βουλόμεθά γε πράττοντας
 ἐποίησεν ἄν; ὅσοι μὲν τοίνυν διὰ συμφορὰς ἰδίας οὐ
 μετέσχον τῶν τότε γενομένων τῇ πόλει κινδύνων, συγ-
 γνώμης τινὸς ἄξιοι εἰσι τυχεῖν· οὐδενὶ γὰρ οὐδὲν ἐκού-
 σιον δυστύχημα γίννεται· ὅσοι δὲ γνώμη τοῦτο ἐπραξαν, 11
 οὐδεμιᾶς συγγνώμης ἄξιοι εἰσιν· οὐ γὰρ διὰ δυστυχίαν
 ἀλλὰ δι' ἐπιβουλήν ἐποίησαν αὐτό. καθέστηκε δέ τι

ἔθος δίκαιον πᾶσιν ἀνθρώποις τῶν αὐτῶν ἀδικημάτων
 μάλιστα ὀργίζεσθαι τοῖς μάλιστα δυναμένοις μὴ ἀδικεῖν,
 τοῖς δὲ πένησιν ἢ ἀδύνατοις τῷ σώματι συγγνώμην ἔχειν
 12 διὰ τὸ ἡγεῖσθαι ἄκουτας αὐτοὺς ἀμαρτάνειν. οὗτος τοί-
 13 νυν οὐδεμιᾶς συγγνώμης ἄξιός ἐστι τυχεῖν· οὔτε γὰρ
 τῷ σώματι ἀδύνατος ἦν ταλαιπωρεῖν, ὡς καὶ ὑμεῖς
 ὄρατε, οὔτε τῇ | οὐσίᾳ ἄπορος λειτουργεῖν, ὡς ἐγὼ ἀπο-
 δείξω. ὅστις οὖν ὅσον δυνατὸς ἦν ὠφελεῖν, τοσοῦτον
 κακὸς ἦν, πῶς οὐκ ἂν εἰκότως ὑπὸ πάντων ὑμῶν μι-
 13 σοῖτο; ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἀπεχθήσεσθέ γε τῶν πολιτῶν
 οὐδενὶ τοῦτον ἀποδοκιμάσαντες, ὃς οὐ τι τοὺς ἐτέρους
 ἀλλ' ἀμφοτέρους φανερός ἐστι προδότης, ὥστε μήτε τοῖς
 ἐν τῷ ἄστει γενομένοις φίλον προσήκειν εἶναι τοῦτον
 (οὐ γὰρ ἠξίωσεν ὡς αὐτοὺς ἐλθεῖν κινδυνεύοντας), μήτε
 τοῖς τὸν Πειραιᾶ καταλαβοῦσιν· οὐδὲ γὰρ τούτοις ἠθέ-
 λησε συγκατελθεῖν. φαίη δ' ἂν ταῦτα καὶ αὐτὸς ἐλεγχο-
 14 μενος. εἰ μέντοι τι μέρος περιέσθαι τῶν πολιτῶν ὃ τι τῶν
 αὐτῶν μετέσχε τούτῳ πραγμάτων, μετ' ἐκείνων, εἴαν ποτε
 (ὃ μὴ γένοιτο) λάβωσι τὴν πόλιν, βουλευεῖν ἀξιούτω.

Ὡς οὖν ᾤκει τε ἐν Ὁρωπῷ ἐπὶ προστάτου καὶ ἐκέ-
 κτητο ἰκανὴν οὐσίαν καὶ οὐτ' ἐν τῷ Πειραιεῖ οὐτ' ἐν τῷ
 ἄστει ἔθετο τὰ ὄπλα, ἵνα εἰδῆτε ὅτι ταῦτα πρῶτον ἀληθῆ
 λέγω, ἀκούσατε τῶν μαρτύρων.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

15 Ὑπολείπεται τοίνυν αὐτῷ λέγειν ὡς τῷ μὲν σώματι
 δι' ἀσθένειάν τινα γενομένην ἀδύνατος κατέστη βοηθη-
 σαι εἰς τὸν Πειραιᾶ, ἀπὸ δὲ τῶν ὑπαρχόντων ἐπαγγελιά-
 μενος αὐτὸς ἢ χρημάτων εἰσενεγκεῖν εἰς τὸ πλῆθος τὸ ὑμέ-
 11 τερον ἢ ὀπλίσαι τινὰς τῶν ἑαυτοῦ δημοτῶν, ὥσπερ καὶ
 ἄλλοι πολλοὶ τῶν πολιτῶν αὐτοὶ οὐκ ἀδύνατοι λειτουργ-
 16 γεῖν τοῖς σώμασιν. ἵνα οὖν μὴ ἐγγένηται αὐτῷ ψευσα-

μένω εξαπατηῆσαι, καὶ περὶ τούτων ἤδη σαφῶς ὑμῖν ἀποδείξω, ἐπειδὴ ὕστερον οὐκ ἐξέσται μοι παρελθόντι ἐνθάδ' ἐλέγχειν αὐτόν. Καί μοι κάλει αὐτόν Διότιμον Ἀχαρνέα καὶ τοὺς αἰρεθέντας μετ' αὐτοῦ τοὺς δημότας ὀπλίσαι ἀπὸ τῶν εἰσενεχθέντων χρημάτων.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΩΝ ΑΙΡΕΘΕΝΤΩΝ ΜΕΤΑ ΔΙΟΤΙΜΟΥ.

Οὗτος τοίνυν οὐχ ὅπως ὠφελήσκει τὴν πόλιν ἐν τοῖς 17
ούτω καιρῷ καὶ τοιαύτη καταστάσει διανοήθη, ἀλλ' ὅπως
τι κερδανεῖ ἀπὸ τῶν ὑμετέρων συμφορῶν παρεσκευάσατο·
ὀρμώμενος γὰρ ἐξ Ὠρωποῦ, τοτὲ μὲν αὐτὸς μόνος, τοτὲ
δ' ἑτέροις ἡγούμενος οἷς τὰ ὑμέτερα δυστυχήματα ἐντυ- 18
χήματα ἐγεγόνει, περιωὴν κατὰ τοὺς ἀγρούς καὶ ἐντυγ-
χάνων τῶν πολιτῶν τοῖς πρεσβυτάτοις, οἳ κατέμειναν
ἐν τοῖς δήμοις ὀλίγα μὲν τῶν ἐπιτηδείων ἔχοντες, ἀναγ-
καῖα δέ, εὐνοὶ μὲν ὄντες τῷ πλήθει, ἀδύνατοι δὲ ὑπὸ
τῆς ἡλικίας βοηθεῖν, τούτους ἀφηρεῖτο τὰ ὑπάρχοντα,
περὶ πλείονος ποιούμενος αὐτὸς μικρὰ κερδαίνειν ἢ
ἐκείνους μηδὲν ἀδικεῖν· οἳ νῦν αὐτὸν δι' αὐτὸ τοῦτο
οὐχ οἷοί τε εἰσὶν ἐπεξελεθεῖν ἅπαντες, δι' ὅπερ καὶ τότε
ἀδύνατοι τῇ πόλει βοηθεῖν ἦσαν. οὐ μέντοι τοῦτόν γε 19
χρὴ διὰ τὴν ἐκείνων ἀδυναμίαν δις ὠφεληθῆναι, τότε τ'
ἀφελόμενον ἅ εἶχον, νῦν τε δοκιμασθέντα ὑφ' ὑμῶν·
ἀλλὰ κἂν ὅστισοῦν παραγένηται τῶν ἀδικηθέντων, μέγα
αὐτὸ ἠγήσασθε εἶναι, καὶ τοῦτον ὑπερμισήσατε, ὅστις
ἐτόλμησεν, οἷς ἕτεροι διδόναι παρ' ἑαυτῶν τι προη-
ροῦντο διὰ τὴν ἀπορίαν οἰκτεῖραντες αὐτούς, τούτων
ἀφαιρεῖσθαι τὰ ὑπάρχοντα. Κάλει μοι τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Οὐ τοίνυν ἔγωγε οἶδα ὃ τι ὑμᾶς διαφερόντως δεῖ 20
γιννώσκειν περὶ αὐτοῦ ἢ οἱ οἰκεῖοι γιννώσκουσι· τοι-
p. 875 - 883.

- αὐτὰ γὰρ ἐστίν, ὥστ' εἰ καὶ μηδὲν αὐτῶ ἄλλο ἡμάρτητο, διὰ μόνον ταῦτα δίκαιον εἶναι ἀποδοκιμασθῆναι. οἷα μὲν οὖν ζῶσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ κατηγορεῖ, παρήσω· ἐξ ὧν δὲ τελευτῶσα τὸν βίον διεπράξατο τεκμαιρομένοις ῥαδίον
- 21 ἐστίν ὑμῖν γινῶναι ὁποῖός τις ἦν περὶ αὐτήν. ἐκείνη γὰρ τούτῳ μὲν ἠπίστησεν ἀποθανοῦσαν ἑαυτὴν ἐπιτρέψαι, Ἀντιφάνει δὲ οὐδὲν προσήκουσα πιστεύσασα ἔδωκεν εἰς τὴν ἑαυτῆς ταφήν τρεῖς μναῖς ἀργυρίου, παραλιποῦσα τοῦτον υἱὸν ὄντα ἑαυτῆς. ἄρα δῆλον ὅτι εὖ ἤδει αὐτὸν οὐδὲ διὰ τὸ προσῆκειν αὐτῇ τὰ δέοντα ἂν ποιήσοντα;
- 22 καίτοι εἰ μήτηρ, ἣ πέφυκε καὶ ἀδικουμένη ὑπὸ τῶν ἑαυτῆς παιδῶν μάλιστα ἀνέχεσθαι καὶ μικρὸ ὠφελουμένη μεγάλα ἔχειν ἠγρεῖσθαι διὰ τὸ εὐνοία μᾶλλον ἢ ἐλέγχῳ τὰ γιγνώμενα | δοκιμάζειν, ἐνόμιζε τοῦτον καὶ ἀπὸ τεθνεώσης φέρειν ἑαυτῆς, τί χρὴ ὑμᾶς περὶ αὐτοῦ διανοηθῆ-
- 23 ναι; ὅστις γὰρ περὶ τοὺς ἑαυτοῦ ἀναγκαίους τοιαῦτα ἁμαρτάνει ἁμαρτήματα, τί ἂν περὶ γε τοὺς ἀλλοτριούς ποιήσειεν; Ὡς οὖν καὶ ταῦτ' ἀληθῆ ἐστίν, ἀκούσατε αὐτοῦ τοῦ λαβόντος τὸ ἀργύριον καὶ θάψαντος αὐτήν.

ΜΑΡΤΥΣ.

- 24 Τί οὖν βουλευθέντες ὑμεῖς τοῦτον δοκιμάσατε; πότερον ὡς οὐχ ἡμαρτηκότα; ἀλλὰ τὰ μέγιστα περὶ τὴν πατρίδα ἠδίκηκεν· ἀλλ' ὡς ἔσται βελτίων; τοιγάρτοι πρότερον βελτίων γενόμενος περὶ τὴν πόλιν ὕστερον βουλεύειν ἀξιούτω, φανερόν τι ἀγαθὸν ὥσπερ τότε κακὸν ποιήσας. σωφρονέστερον γὰρ ἐστίν ὕστερον πᾶσι τῶν ἔργων τὰς χάριτας ἀποδιδόναι· δεινὸν γὰρ ἔμοιγε δοκεῖ εἶναι, εἰ ἐξ ὧν μὲν ἤδη ἡμάρτηκε μηδέποτε τιμωρηθήσεται, ἐξ ὧν δὲ μέλλει εὖ ποιήσειν ἤδη τιμω-
- 25 μήσεται. ἀλλ' ἄρα ἵνα βελτίους ὦσιν οἱ πολῖται ὄρωντες ἅπαντας ὁμοίως τιμωμένους, διὰ τοῦτο δοκιμαστέον

ἐστίν; ἀλλὰ κίνδυνος καὶ τοὺς χρηστοὺς, ἐὰν αἰσθάνωνται ὁμοίως τοὺς πονηροὺς τιμωμένους, παύσεσθαι τῶν χρηστῶν ἐπιτηδευμάτων, τῶν αὐτῶν ἡγουμένους εἶναι τοὺς τε κακοὺς τιμᾶν καὶ τῶν ἀγαθῶν ἀμνημονεῖν. ἄξιον δὲ καὶ τόδε ἐνθυμηθῆναι, ὅτι εἰ μὲν τις φρούριόν 26 τι προὔδωκεν ἢ ναῦν ἢ στρατόπεδόν τι, ἐν ᾧ μέρος τι ἐτύγχανε τῶν πολιτῶν ὄν, ταῖς ἐσχάταις ἂν ζημίαις ἐξημιούτο, οὗτος δὲ προδοὺς ὄλην τὴν πόλιν οὐχ ὅπως μὴ τιμωρηθῆσεται παρασκευάζεται. καίτοι δικαίως γ' ἂν, ὅστις φανερωῶς ὥσπερ οὗτος προὔδωκε τὴν ἐλευθερίαν, οὐ περὶ τοῦ βουλευεῖν ἀλλὰ περὶ τοῦ δουλεύειν καὶ τῆς μεγίστης τιμωρίας ἐκκλησιάζοιτε.

Ἀκούω δ' αὐτὸν λέγειν ὡς, εἴ τι ἦν ἀδίκημα τὸ μὴ 27 παραγενέσθαι ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ, νόμος ἂν ἔκειτο περὶ αὐτοῦ διαρρήδην, ὥσπερ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀδικημάτων. οὐ γὰρ οἶεται ὑμᾶς γνώσεσθαι ὅτι διὰ τὸ μέγεθος τοῦ ἀδικήματος οὐδεὶς περὶ αὐτοῦ ἐγράφη νόμος. τίς γὰρ ἂν ποτε ῥήτωρ ἐνεθυμήθη ἢ νομοθέτης ἤλπισεν ἀμαρτήσεσθαι τινα τῶν πολιτῶν τοσαύτην ἀμαρτίαν; εὐ γὰρ δὴ πού, εἰ μὲν τις λίποι τὴν τάξιν μὴ αὐτῆς τῆς 28 πόλεως ἐν κινδύνῳ οὔσης ἀλλ' ἑτέρους εἰς τοῦτο κατιστάσης, ἐτέθη νόμος ὡς μέγала ἀδικοῦντος, εἰ δὲ τις αὐτῆς τῆς πόλεως ἐν κινδύνῳ οὔσης λίποι τὴν πόλιν αὐτήν, οὐκ ἂν ἄρα ἐτέθη. σφόδρα γ' ἂν, εἴ τις φήθη τινὰ τῶν πολιτῶν ἀμαρτήσεσθαι τι τοιοῦτόν ποτε. τίς 29 δ' οὐκ ἂν εἰκότως ἐπιτιμήσειεν ὑμῖν, εἰ τοὺς μετοίκους μὲν, ὅτι οὐ κατὰ τὸ προσῆκον ἑαυτοῖς ἐβοήθησαν τῷ δήμῳ, ἐτιμήσατε ἀξίως τῆς πόλεως, τοῦτον δέ, ὅτι παρὰ τὸ προσῆκον ἑαυτῷ προὔδωκε τὴν πόλιν, μὴ κολάσετε, εἰ μὴ γε ἄλλῳ τινὶ μελζοι, τῇ γε παρούσῃ ἀτιμία; ἀναμνήσθητε δὲ δι' ὅ τι ποτὲ τοὺς ἀγαθοὺς ἀνδρας 30 γινομένους περὶ τὴν πόλιν τιμᾶτε καὶ τοὺς κακοὺς ἀτι-

- μάξετε. ἐδείχθη γὰρ ἀμφοτέρα ταῦτα οὐ τῶν γεγεννη-
 μένων μᾶλλον τι ἔνεκα ἢ τῶν γενησομένων, ἵν' ἀγαθοὶ
 προθυμῶνται γίγνεσθαι ἐκ παρασκευῆς, κακοὶ δὲ μηδὲ
 31 ἐξ ἑνὸς τρόπου ἐπιχειρῶσιν. ἔτι δὲ ἐνθυμήθητε ποίων
 ἂν ὑμῖν δοκεῖ οὗτος ὄρκων φροντίσαι, ὃς ἔργῳ τοὺς πα-
 τρώους θεοὺς προὔδωκεν; ἢ πῶς ἂν χρηστόν τι βου-
 λεῦσαι περὶ τῆς πολιτείας, ὃς οὐδὲ ἐλευθερῶσαι τὴν
 πατρίδα ἐβουλήθη; ἢ ποῖα ἂν ἀπόρρητα τηρῆσαι, ὃς
 οὐδὲ τὰ προειρημένα ποιῆσαι ἠξίωσε; πῶς δ' εἰκός ἐστι
 τοῦτον, ὃς οὐδὲ τελευταῖος ἐπὶ τοὺς κινδύνους ἦλθε,
 πρότερον τῶν κατεργασαμένων καὶ οὕτω συντιμηθῆναι;
 32 σχέτλιον δ' ἂν εἴη, εἰ οὗτος μὲν ἅπαντας τοὺς πολίτας
 περὶ οὐδενὸς ἠγήσατο, ὑμεῖς δὲ τοῦτον ἕνα ὄντα μὴ
 ἀποδοκιμάσατε. ὄρω δὲ τινὰς οἱ νῦν μὲν τούτῳ παρα-
 σκευάζονται βοηθεῖν καὶ δεῖσθαι ὑμῶν, ἐπειδὴ ἐμὲ οὐκ
 ἠδύναντο πείσαι· τότε δέ, ὅτε οἱ κίνδυνοι μὲν ὑμῖν
 καὶ οἱ μέγιστοι ἀγῶνες ἦσαν, τὰ δὲ ἄθλα αὐτῆ ἢ πολι-
 τεία ἔκειτο, καὶ ἔδει οὐ μόνον περὶ τοῦ βουλευεῖν ἀλλὰ
 καὶ περὶ | τῆς ἐλευθερίας βουλευέσθαι, τότε οὐκ ἐδέοντο
 33 αὐτοῦ βοηθῆσαι καὶ ὑμῖν καὶ κοινῇ τῇ πόλει, καὶ μὴ
 προδοῦναι μήτε τὴν πατρίδα μήτε τὴν βουλήν, ἧς νῦν
 ἀξιοῖ τυχεῖν οὐ μετὸν αὐτῶ, ἄλλων γε κατεργασαμένων.
 μόνος δὴ, ὡς βουλή, δικαίως οὐδ' ἂν ἀγανακτοίη μὴ τυ-
 χῶν· οὐ γὰρ ὑμεῖς νῦν αὐτὸν ἀτιμάξετε, ἀλλ' αὐτὸς
 αὐτὸν τότε ἀπεστέρησεν, ὅτε οὐκ ἠξίωσεν, ὥσπερ νῦν
 προθύμως κληρωσόμενος ἦλθε, καὶ τότε διαμαχούμενος
 περὶ αὐτῆς καταστῆναι μεθ' ὑμῶν.
- 34 Ἰκανά μοι νομίζω εἰρησθαι, καίτοι πολλὰ γε παρα-
 λιπῶν· ἀλλὰ πιστεύω ὑμᾶς καὶ ἄνευ τούτων αὐτοὺς τὰ
 συμφέροντα τῇ πόλει γνώσεσθαι. οὐ γὰρ ἄλλοις τισὶν
 ὑμᾶς δεῖ περὶ τῶν ἀξίων ὄντων βουλευεῖν τεκμηρίοις
 χρῆσθαι ἢ ὑμῖν αὐτοῖς, ὅποιοί τινες ὄντες αὐτοὶ περὶ

τὴν πόλιν ἐδοκιμάσθητε. ἔστι γὰρ τὰ τούτου ἐπιτη-
δεύματα κοινὰ παραδείγματα καὶ πάσης δημοκρατίας
ἄλλότρια.

32.

ΚΑΤΑ ΔΙΟΓΕΙΤΟΝΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΜΑΞΙΜΟΥ ΤΟΥ ΠΛΑΝΟΥΔΟΥ.

Διόδωτος Διογείτονος τοῦ ἀδελφοῦ θυγατέρα γήμας καὶ
σχῶν ἐξ αὐτῆς παιῖδας ἐξιῶν ἐπὶ πόλεμον ἐν τοῖς Πελοποννη-
σιακοῖς ἐπίτροπον καταλιμπάνει τῶν παιδῶν τὸν ἀδελφόν,
καὶ μαχόμενος ἐν Ἐφέσῳ τελευτᾷ τὸν βίον· Ἀθηναίων δὲ τις
γήμας τὴν Διοδότου μὲν θυγατέρα, Διογείτονος δὲ θυγα-
τριδῆν, ἐγράψατο Διογείτονα κακῆς ἐπιτροπῆς τῶν παιδῶν·
ὃ Ἀνσίας γέγραφε τὸν κατὰ Διογείτονος λόγον.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΑΛΙΚΑΡ-
ΝΑΣΣΕΩΣ.

Διόδωτος, εἰς τῶν μετὰ Θρασύλου καταλεγέντων ἐν τῷ
Πελοποννησιακῷ πολέμῳ, μέλλων ἐκπλεῖν εἰς τὴν Ἀσίαν ἐπὶ
Γλανκίππου ἄρχοντος, ἔχων νήπια παιδία, διαθήκας ἐποι-
ήσατο, καταλιπὼν αὐτοῖς ἐπίτροπον τὸν ἑαυτοῦ μὲν ἀδελφόν,
Διογείτονα, τῶν δὲ παιδίων θεῖόν τε καὶ πάππον ἀπὸ μη-
τρὸς. αὐτὸς μὲν οὖν ἐν Ἐφέσῳ μαχόμενος ἀποθνήσκει· Διο-
γείτων δὲ πᾶσαν τὴν οὐσίαν τῶν ὀρφανῶν διαχειρισάμενος,
καὶ ἐκ πολλῶν πάνυ χρημάτων οὐδὲν ἀποδείξας, αὐτὸς ἔτι
περιῶν κατηγορεῖται πρὸς ἑνὸς τῶν μειρακίων δοκιμασθέν-
τος κακῆς ἐπιτροπῆς. λέγει δὲ κατ' αὐτοῦ τὴν δίκην ὁ τῆς
ἐκείνου μὲν θυγατριδῆς, τῶν δὲ μειρακίων ἀδελφῆς, ἀνήρ.

Εἰ μὲν μὴ μεγάλα ἦν, ὧ ἄνδρες δικασταί, τὰ δια- 1
φέροντα, οὐκ ἂν ποτε εἰς ὑμᾶς εἰσελθεῖν τούτους εἶσα,
νομίζων αἰσχιστον εἶναι πρὸς τοὺς οἰκείους διαφέρεισθαι,
εἰδώς τε ὅτι οὐ μόνον οἱ ἀδικοῦντες χεῖρους ὑμῖν εἶναι
δοκοῦσιν, ἀλλὰ καὶ οἵτινες ἂν ἔλαττον ὑπὸ τῶν προση-

- κόντων ἔχοντες ἀνέχεσθαι μὴ δύνωνται· ἐπειδὴ μὲν-
 τοι, ὧ ἄνδρες δικασταί, πολλῶν χρημάτων ἀπεστέρη-
 νται καὶ πολλὰ καὶ δεινὰ πεπονθότες ὑφ' ὧν ἥκιστα
 ἐχοῖν, ἐπ' ἐμὲ κηδεστὴν ὄντα κατέφυγον, ἀνάγκη
 2 μοι γεγένηται εἰπεῖν ὑπὲρ αὐτῶν. ἔχω δὲ τούτων μὲν
 ἀδελφὴν, Διογείτονος δὲ θυγατριδῆν, καὶ πολλὰ δεη-
 θεῖς ἀμφοτέρων τὸ μὲν πρῶτον ἔπεισα αὐτοὺς τοῖς φίλοις
 ἐπιτρέψαι δίκαιαν, περὶ πολλοῦ πριούμενος τὰ τούτων
 πράγματα μηδένα τῶν ἄλλων εἰδένα· ἐπεὶ δὲ ὁ Διογεί-
 των ἄφανερῶς ἔχων ἐξηλέγχετο, περὶ τούτων οὐδενὶ
 τῶν αὐτοῦ φίλων ἐτόλμα πείθεσθαι, ἀλλ' ἐβουλήθη καὶ
 φεύγειν δίκας καὶ μὴ οὔσας διώκειν καὶ ὑπομεῖναι τοὺς
 ἐσχάτους κινδύνους μᾶλλον ἢ τὰ δίκαια ποιήσας ἀπηλ-
 λάχθαι τῶν πρὸς τούτους ἐγκλημάτων, ὑμῶν δέομαι,
 3 ἂν μὲν ἀποδείξω οὕτως αἰσχροῦς αὐτοὺς ἐπιτετροπευ-
 μένους ὑπὸ τοῦ πάππου ὡς οὐδεὶς πώποτε ὑπὸ τῶν
 οὐδὲν προσηκόντων ἐν τῇ πόλει, βοηθεῖν αὐτοῖς τὰ δί-
 καια, εἰ δὲ μή, τούτῳ μὲν ἅπαντα πιστεύειν, ἡμᾶς δὲ
 εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγεῖσθαι χεῖρους εἶναι. ἔξ ἀρχῆς
 δ' ὑμᾶς περὶ αὐτῶν διδάξαι πειράσομαι.
- 4 Ἄδελφοι ἦσαν, ὧ ἄνδρες δικασταί, Διόδοτος καὶ
 Διογείτων ὁμοπάτριοι καὶ ὁμομήτριοι, καὶ τὴν μὲν
 ἀφανῆ οὐσίαν ἐνείμαντο, τῆς δὲ φανερᾶς ἐκοινώνουν.
 ἐργασαμένου δὲ Διοδότου κατ' ἐμπορίαν πολλὰ χρήματα
 πείθει αὐτὸν λαβεῖν Διογείτων τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα,
 ἥπερ ἦν αὐτῶ μόνη· καὶ γίνονται αὐτῶ δύο υἱοὶ καὶ
 5 θυγάτηρ. χρόνῳ δὲ ὕστερον καταλεγείς Διόδοτος μετὰ
 Θρασύλου τοῦ ἐπὶ τῶν ὀπλιτῶν, καλέσας τὴν ἑαυτοῦ
 γυναῖκα, ἀδελφιδῆν οὔσαν, καὶ τὸν ἐκείνης μὲν πατέρα,
 αὐτοῦ δὲ κηδεστὴν καὶ ἀδελφὸν ὁμοπάτριον, πάππον
 δὲ τῶν παιδίων καὶ θεῖον, ἡγούμενος διὰ ταύτας τὰς
 ἀνάγκας οὐδενὶ μᾶλλον προσήκειν δικαίῳ περὶ τοὺς αὐ-

τοῦ παιδᾶς ἐπιτρόπῳ γενέσθαι, διαθήκην αὐτῷ δίδωσι
 καὶ πέντε τάλαντα ἀργυρίου παρακαταθήκην· ναυτικά 6
 δὲ ἐπεδειξεν ἐκδεδομένα ἑπτὰ τάλαντα καὶ τετταράκοντα
 μνᾶς, δισχιλίας δὲ ὀφειλομένας ἐν Χερρονήσῳ.
 ἐπέσκηψε δὲ, εἴαν τι πάθῃ, τάλαντον μὲν ἐπιδοῦναι τῇ
 γυναικὶ καὶ τὰ ἐν τῷ δωματίῳ δοῦναι, τάλαντον δὲ τῇ
 θυγατρὶ. κατέλιπε δὲ καὶ εἴκοσι μνᾶς τῇ γυναικὶ καὶ
 τριάκοντα στατήρας Κυζικηνούς. ταῦτα δὲ πράξας καὶ 7
 οἴκοι ἀντίγραφα καταλιπὼν ὄχητο στρατευσόμενος μετὰ
 Θρασύλου. ἀποθανόντος δὲ ἐκείνου ἐν Ἐφέσῳ Διογεί-
 τῶν τὴν μὲν θυγατέρα ἔκρυπτε τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός,
 καὶ τὰ γράμματα λαμβάνει ἃ κατέλιπε σεσημασμένα,
 φάσκων τὰ ναυτικὰ χρήματα δεῖν ἐκ τούτων τῶν γραμ-
 ματείων κομίσασθαι. ἐπεὶ δὲ τῷ χρόνῳ ἐδήλωσε τὸν 8
 θάνατον αὐτοῖς καὶ ἐποίησαν τὰ νομιζόμενα, τὸν μὲν
 πρῶτον ἐνιαυτὸν ἐν Πειραιεῖ διητῶντο· ἅπαντα γὰρ
 αὐτοῦ κατελέλειπτο τὰ ἐπιτήδεια· ἐκείνων δὲ ἐπιλει-
 πόντων τοὺς μὲν παῖδας εἰς ἄστὺ ἀναπέμπει, τὴν δὲ
 μητέρα αὐτῶν ἐκδίδωσιν ἐπιδούς πεντακισχιλίας δραχ-
 μάς, χιλίας ἔλαττον ὧν ὁ ἀνὴρ αὐτῇ ἔδωκεν. ὀγδόῳ δ' 9
 ἔτει δοκιμασθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ πρεσβυτέρου τοῦν
 μειρακίῳν, καλέσας αὐτοὺς εἶπε Διογείτων ὅτι κατα-
 λίποι αὐτοῖς ὁ πατὴρ εἴκοσι μνᾶς ἀργυρίου καὶ τριά-
 κοντα στατήρας. „ἐγὼ οὖν πολλὰ τῶν ἐμαντοῦ δεδα-
 πάνηκα εἰς τὴν ὑμετέραν τροφήν. καὶ ἕως μὲν εἶχον,
 οὐδέν μοι διέφερε· νυνὶ δὲ καὶ αὐτὸς ἀπόρως διάκει-
 μαί. σὺ οὖν, ἐπειδὴ δεδοκίμασαι καὶ ἀνὴρ γεγένησαι,
 σκόπει αὐτὸς ἤδη πόθεν ἔξεις τὰ ἐπιτήδεια.“ ταῦτ' 10
 ἀκούσαντες ἐκπεπληγμένοι καὶ δακρύνοντες ὄχοντο πρὸς
 τὴν μητέρα, καὶ παραλαβόντες ἐκείνην ἦκον πρὸς ἐμέ,
 οἰκτρῶς ὑπὸ τοῦ πάθους διακείμενοι καὶ ἀθλίως ἐκπε-
 πτωκότες, κλαίοντες καὶ παρακαλοῦντές με μὴ περιιδεῖν

αὐτοὺς ἀποστερηθέντας τῶν πατρῶων μηδ' εἰς πτωχείαν
 καταστάντας, ὑβρισμένους ὑφ' ὧν ἤκιστα ἐχρῆν, ἀλλὰ
 11 βοηθῆσαι καὶ τῆς ἀδελφῆς ἕνεκα καὶ σφῶν αὐτῶν. πολὺ
 ἂν εἶη ἔργον λέγειν, ὅσον πένθος ἐν τῇ ἐμῇ οἰκίᾳ ἦν ἐν
 ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ. τελευτῶσα δὲ ἡ μήτηρ αὐτῶν ἠντι-
 βόλει με καὶ ἰκέτευε συναγαγεῖν αὐτῆς τὸν πατέρα καὶ
 τοὺς φίλους, εἰποῦσα ὅτι, εἰ καὶ πρότερον μὴ εἰθίσται
 λέγειν ἐν ἀνδράσι, τὸ μέγεθος αὐτὴν ἀναγκάσει τῶν
 συμφορῶν περὶ τῶν σφετέρων κακῶν δηλῶσαι πάντα
 12 πρὸς ἡμᾶς. ἐλθὼν δ' ἐγὼ ἠγανάκτου μὲν πρὸς Ἡγή-
 μονα τὸν ἔχοντα τὴν τούτου θυγατέρα, λόγους δ' ἐποι-
 ούμην πρὸς τοὺς ἄλλους ἐπιτηδεῖους, ἠξίου δὲ τοῦτου
 εἰς ἔλεγχον ἵνα περὶ τῶν πραγμάτων. Διογείτων δὲ τὸ
 μὲν πρῶτον οὐκ ἤθελε, τελευτῶν δὲ ὑπὸ τῶν φίλων
 ἠναγκάσθη. ἐπειδὴ δὲ συνήλθομεν, ἤρετο αὐτὸν ἡ
 γυνή, τίνα ποτὲ ψυχὴν ἔχων ἀξιοῖ περὶ τῶν παίδων τοι-
 αύτη γνώμη χρῆσθαι, „ἀδελφὸς μὲν ὦν τοῦ πατρὸς
 13 αὐτῶν, πατὴρ δ' ἐμός, θεῖος δὲ αὐτοῖς καὶ πάππος. καὶ εἰ
 μηδένα ἀνθρώπων ἠσχύνου, τοὺς θεοὺς ἐχρῆν σε“ φησί
 „δεδιέναι· ὃς ἔλαβες μὲν, ὅτ' ἐκεῖνος ἐξέπλει, πέντε
 τάλαντα παρ' αὐτοῦ παρακαταθήκην. καὶ περὶ τούτων
 ἐγὼ θέλω τοὺς παῖδας παρασθησαμένη καὶ τούτους καὶ
 τοὺς ὕστερον ἐμαυτῇ γενομένους ὁμόσαι ὅπου ἂν αὐτὸς
 λέγῃς. καίτοι οὐχ οὕτως ἐγὼ εἶμι ἀθλία, οὐδ' οὕτω περὶ
 πολλοῦ ποιοῦμαι χρήματα, ὥστ' ἐπιροκήσασα κατὰ τῶν
 παίδων τῶν ἐμαυτῆς τὸν βίον [κατα]λιπεῖν, ἀδίκως δὲ
 14 ἀφελῆσθαι τὴν τοῦ πατρὸς οὐσίαν.“ ἔτι τοίνυν ἐξήλεγ-
 χεν αὐτὸν ἑπτὰ τάλαντα κεκομισμένον ναυτικὰ καὶ τε-
 τρακισχιλίας δραχμάς, καὶ τούτων τὰ γράμματα ἀπέ-
 δειξεν· ἐν γὰρ τῇ διοικίσει, ὅτ' ἐκ Κολλυτοῦ διφκίζετο
 εἰς τὴν Φαίδρου οἰκίαν, τοὺς παῖδας ἐπιτυχόντας ἐκβε-
 15 βλημένῳ τῷ βιβλίῳ ἐνεγκεῖν πρὸς αὐτήν. ἀπέφηνε δ'

αὐτὸν ἑκατὸν μναῖς κεκομισμένον ἐγγείους ἐπὶ τόκῳ δε-
 δανεισμένας, καὶ ἑτέρας δισχιλίας δραχμὰς καὶ ἐπιπλα
 πολλοῦ ἄξια· φοιτᾶν δὲ καὶ σῖτον αὐτοῖς ἐκ Χερρονήσου
 καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν. „ἔπειτα σὺ ἐτόλμησας“ ἔφη
 „εἰπεῖν, ἔχων τοσαῦτα χρήματα, ὡς δισχιλίας δραχμὰς
 ὁ τούτων πατήρ κατέλιπε καὶ τριάκοντα στατήρας, ἅπερ
 ἔμοι καταλειφθέντα ἐκείνου τελευτήσαντος ἐγὼ σοι ἔδω-
 κα; καὶ ἐκβαλεῖν τούτους ἠξιώκας θυγατριδοῦς ὄντας ἐκ 16
 τῆς οἰκίας τῆς αὐτῶν ἐν τριβωνίοις, ἀνυποδήτους, οὐ
 μετὰ ἀκολούθου, οὐ μετὰ στρωμάτων, οὐ μετὰ ἱματίων,
 οὐ μετὰ τῶν ἐπίπλων ἃ ὁ πατήρ αὐτοῖς κατέλιπεν,
 οὐδὲ μετὰ τῶν παρακαταθηκῶν ἃς ἐκεῖνος παρὰ σοι κατ-
 ἔθετο. καὶ νῦν τοὺς μὲν ἐκ τῆς μητροιᾶς τῆς ἐμῆς παι- 17
 δεύεις ἐν πολλοῖς χρήμασιν εὐδαίμονας ὄντας· καὶ ταῦτα
 μὲν καλῶς ποιεῖς· τοὺς δ' ἐμοὺς ἀδικεῖς, οὓς ἀτίμως ἐκ
 τῆς οἰκίας ἐκβαλὼν ἀντὶ πλουσίων πτωχοὺς ἀποδειξαι
 προθυμῆ. καὶ ἐπὶ τοιούτοις ἔργοις οὔτε τοὺς θεοὺς
 φοβῆ, οὔτε ἐμὲ τὴν σὴν θυγατέρα τὴν συνειδυῖαν αἰ-
 σχύνῃ, οὔτε τοῦ ἀδελφοῦ μέμνησαι, ἀλλὰ πάντας ἡμᾶς
 περὶ ἐλάττονος ποιῆ χρημάτων.“ τότε μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες 18
 δικασταί, πολλῶν καὶ δεινῶν ὑπὸ τῆς γυναικὸς ῥηθέν-
 των οὕτω διετέθημεν πάντες οἱ παρόντες ὑπὸ τῶν τούτῳ
 πεπραγμένων καὶ τῶν λόγων τῶν ἐκείνης, ὁρῶντες μὲν
 τοὺς παῖδας, οἷα ἦσαν πεπονθότες, ἀναμιμνησκόμενοι
 δὲ τοῦ ἀποθανόντος, ὡς ἀνάξιον τῆς οὐσίας τὸν ἐπί-
 τροπον κατέλιπεν, ἐνθυμούμενοι δὲ ὡς χαλεπὸν ἐξευ-
 ρεῖν ὄτῳ χρῆ περὶ τῶν ἑαυτοῦ πιστεῦσαι τινα, ὥστε, ὧ
 ἄνδρες δικασταί, μηδένα τῶν παρόντων δύνασθαι φθέγ-
 ξασθαι, ἀλλὰ καὶ δακρύοντας μηδὲν ἦττον τῶν πεπον-
 θότων ἀπιόντας οἴχεσθαι σιωπῆ.

Πρῶτον μὲν οὖν τούτων ἀνάβητέ μοι μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

19 Ἀξιῶ τοίνυν, ὡς ἄνδρες δικασταί, τῷ λογισμῷ προσ-
 ἔχειν τὸν νοῦν, ἵνα τοὺς μὲν νεανίσκους διὰ τὸ μέγεθος
 τῶν συμφορῶν ἐλεήσητε, τοῦτον δ' ἅπασιν τοῖς πολίταις
 ἄξιον ὀργῆς ἠγήσησθε. εἰς τοσαύτην γὰρ ὑποψίαν Διογεί-
 των πάντας ἀνθρώπους [εἰς ἀλλήλους] καθίστησιν, ὥστε
 μήτε ζῶντας μήτε ἀποθνήσκοντας μηδὲν μᾶλλον τοῖς οἴ-
 20 κειοτάτοις ἢ τοῖς ἐχθίστοις πιστεύειν· ὃς ἐτόλμησε τὰ μὲν
 ἕξαρνος γενέσθαι, τὰ δὲ τελευτῶν ὁμολογήσας ἔχειν, εἰς
 δύο παῖδας καὶ ἀδελφὴν λῆμμα καὶ ἀνάλωμα ἐν ὄκτῳ ἔτε-
 σιν ἑπτὰ τάλαντα ἀργυρίου καὶ ἑπτακισχιλίας δραχμὰς
 ἀποδείξει. καὶ εἰς τοῦτο ἦλθεν ἀναισχυντίας, ὥστε οὐκ
 ἔχων ὅποι τρέψειε τὰ χρήματα, εἰς ὄψον μὲν δυοῖν παι-
 δίοιιν καὶ ἀδελφῇ πέντε ὀβολοὺς τῆς ἡμέρας ἐλογίζετο, εἰς
 ὑποδήματα δὲ καὶ εἰς γναφεῖον καὶ εἰς κουρεῖον οὐκ ἦν
 αὐτῷ κατὰ μῆνα οὐδὲ κατ' ἐνιαυτὸν γεγραμμένα, συλ-
 λήβδην δὲ παντὸς τοῦ χρόνου πλεῖον ἢ τάλαντον ἀργυ-
 21 ρίου. εἰς δὲ τὸ μνημα τοῦ πατρὸς οὐκ ἀναλώσας πέντε
 καὶ εἴκοσι μναῖς ἐκ πεντακισχιλίων δραχμῶν, τὸ μὲν
 ἡμισυ αὐτῷ τίθησι, τὸ δὲ τούτοις λελόγισται. εἰς Διο-
 νύσια τοίνυν, ὡς ἄνδρες δικασταί, (οὐκ ἄτοπον γὰρ μοι
 δοκεῖ καὶ περὶ τούτου μνησθῆναι) ἑκκαίδεκα δραχμῶν
 ἀπέφαινε ἐωνημένον ἀρνίον, καὶ τούτων τὰς ὄκτῳ
 δραχμὰς ἐλογίζετο τοῖς παισίν· ἐφ' ᾧ ἡμεῖς οὐχ ἦκιστα
 ὠργίσθημεν. οὕτως, ὡς ἄνδρες, ἐν ταῖς μεγάλαις ζημίαις
 ἐνίοτε οὐχ ἦττον τὰ μικρὰ λυπεῖ τοὺς ἀδικουμένους· λίαν
 γὰρ φανερὰν τὴν πονηρίαν τῶν ἀδικούντων ἐπιδείκνυ-
 22 σιν. εἰς τοίνυν τὰς ἄλλας ἑορτὰς καὶ θυσίας ἐλογίσατο
 αὐτοῖς πλεόν ἢ τετρακισχιλίας δραχμὰς ἀνηλωμένας,
 ἕτερά τε παμπληθῆ, ἃ πρὸς τὸ κεφάλαιον συνελογίζετο,
 ὥσπερ διὰ τοῦτο ἐπίτροπος τῶν παιδίων καταλειφθεῖς,
 ἵνα γράμματα αὐτοῖς ἀντὶ χρημάτων ἀποδείξειε καὶ πε-
 νεστάτους ἀντὶ πλουσίων ἀποφήνειε, καὶ ἵνα, εἰ μὲν τις

αὐτοῖς πατρικὸς ἐχθρὸς ἦν, ἐκείνου μὲν ἐπιλάθονται, τῷ δ', ἐπεὶ τῶν πατρῶων εἰσὶν ἀπεστερημένοι, πολεμῶσι. καίτοι εἰ ἐβούλετο δίκαιος εἶναι περὶ τοὺς παῖδας, ἐξῆν 23 αὐτῷ, κατὰ τοὺς νόμους οὐ κείνται περὶ τῶν ὀρφανῶν καὶ τοῖς ἀδυνάτοις τῶν ἐπιτρόπων καὶ τοῖς δυναμένοις, μισθῶσαι τὸν οἶκον ἀπηλλαγμένους πολλῶν πραγμάτων, ἢ γῆν πριάμενος ἐκ τῶν προσιόντων τοὺς παῖδας τρέφειν· καὶ ὁπότερον τούτων ἐποίησεν, οὐδενὸς ἂν ἦττον Ἀθηναίων πλούσιοι ἦσαν. νῦν δέ μοι δοκεῖ οὐδεπώποτε διανοηθῆναι ὡς φανεράν καταστήσων τὴν οὐσίαν, ἀλλ' ὡς αὐτὸς ἔξων τὰ τούτων, ἡγούμενος δεῖν τὴν αὐτοῦ πονηρίαν κληρονόμον εἶναι τῶν τοῦ τεθνεῶτος χρημάτων. ὃ δὲ πάντων δεινότατον, ὧ δικασταί· οὗτος γὰρ 24 συντριηραρχῶν Ἀλέξιδι τῷ Ἀριστοδίκου, φάσκων δυοῖν δεούσας πεντήκοντα μναῖς ἐκείνῳ συμβαλέσθαι, τὸ ἡμισυ τούτων αὐτοῖς ὀρφανοῖς οὐσί λελόγισται, οὓς ἡ πόλις οὐ μόνον παῖδας ὄντας ἀτελεῖς ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ ἐπειδὰν δοκιμασθῶσιν ἐνιαυτὸν ἀφήκεν ἀπασῶν τῶν λειτουργιῶν. οὗτος δὲ πάππος ὦν παρὰ τοὺς νόμους τῆς ἑαυτοῦ τριηραρχίας παρὰ τῶν αὐτοῦ θυγατριδῶν τὸ ἡμισυ πρᾶτ- 25 τεται. καὶ ἀποπέμψας εἰς τὸν Ἀδρίαν ὀλκάδα δυοῖν ταλάντοι, ὅτε μὲν ἀπέστειλεν, ἔλεγε πρὸς τὴν μητέρα αὐτῶν ὅτι τῶν παιδῶν ὁ κίνδυνος εἴη, ἐπεὶ δὲ ἐσώθη καὶ ἐδιπλασίασεν, αὐτοῦ τὴν ἐμπορίαν ἔφασκεν εἶναι. καίτοι εἰ μὲν τὰς ζημίας τούτων ἀποδείξει, τὰ δὲ σωθέντα τῶν χρημάτων αὐτὸς ἔξει, ὅποι μὲν ἀνήλωται τὰ χρήματα, οὐ χαλεπῶς εἰς τὸν λόγον ἐγγράψει, ῥαδίως δὲ ἐκ τῶν ἀλλοτριῶν αὐτὸς πλουτήσει. καθ' ἕκαστον μὲν οὖν, ὧ 26 δικασταί, πολὺ ἂν εἴη ἔργον πρὸς ὑμᾶς λογίζεσθαι· ἐπειδὴ δὲ μόλις παρ' αὐτοῦ παρέλαβον τὰ γράμματα, μάρτυρας ἔχων ἡρώτων Ἀριστόδικον τὸν ἀδελφὸν τὸν Ἀλέξιδος (αὐτὸς γὰρ ἐτύγχανε τετελευτηκῶς) εἰ ὁ λόγος

αὐτῷ εἶη τῆς τριηραρχίας· ὁ δὲ ἔφασκεν εἶναι, καὶ ἐλ-
θόντες οἴκαδε εὔρομεν Διογείτονα τέτταρας καὶ εἴκοσι
27 μναῖς ἐκείνῳ συμβεβλημένον εἰς τὴν τριηραρχίαν. οὗτος
δὲ ἐπέδειξε δυοῖν δεούσας πεντήκοντα μναῖς ἀνηλωκένας,
ὥστε τούτοις λελογίσθαι ὅσον περ ὅλον τὸ ἀνάλωμα
αὐτῷ γεγένηται. καίτοι τί αὐτὸν οἴεσθε πεποιηκέναι
περὶ ὧν αὐτῷ οὐδεὶς σύννοιδεν ἀλλ' αὐτὸς μόνος διεχει-
ριζεν, ὃς ἂ δι' ἑτέρων ἐπράχθη καὶ οὐ χαλεπὸν ἦν περὶ
τούτων πνθίσθαι, ἐτόλμησε ψευδάμενος τέτταρσι καὶ
εἴκοσι μναῖς τοὺς αὐτοῦ θυγατριδοῦς ζημιῶσαι; Καί μοι
ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

28 Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, ᾧ δικασταί· ἐγὼ δ'
ὅσα τελευτῶν ᾧμολόγησεν αὐτὸς ἔχειν χρήματα, ἐπτά
τάλαντα καὶ τετταράκοντα μναῖς, ἐκ τούτων αὐτῶν λο-
γιοῦμαι, πρόσοδον μὲν οὐδεμίαν ἀποφαίνων, ἀπὸ δὲ
τῶν ὑπαρχόντων ἀναλίσκων, καὶ θήσω ὅσον οὐδεὶς
πώποτε ἐν τῇ πόλει, εἰς δύο παῖδας καὶ ἀδελφὴν καὶ
παιδαγωγὸν καὶ θεράπαιναν χιλίας δραχμὰς ἐκάστου
ἐνιαυτοῦ, μικρῷ ἔλαττον ἢ τρεῖς δραχμὰς τῆς ἡμέρας.
29 ἐν ὀκτῶ αὐταὶ ἑτέσι γίνονται ὀκτακισχίλιαι δραχμαί, καὶ
ἀποδείκνυνται ἕξ τάλαντα περιόντα τῶν ἐπτά ταλάντων
καὶ εἴκοσι μναῖ [τῶν τετταράκοντα μνῶν]. οὐ γὰρ ἂν
δύναίτο ἀποδείξαι οὐθ' ὑπὸ τῶν ληστῶν ἀπολωλεκώς
οὔτε ζημίαν εἰληφώς οὔτε χρήσταις ἀποδεδωκώς.

33.

Ο Λ Υ Μ Π Ι Α Κ Ο Σ .

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἔστι δὴ τις αὐτῷ πανηγυρικός λόγος, ἐν ᾧ πείθει τοὺς
Ἕλληνας ἀγομένης Ὀλυμπίας τῆς πανηγύρεως, ἐκβάλλειν
Διονύσιον τὸν τύραννον τῆς ἀρχῆς καὶ Σικελίαν ἐλευθερω-

σαι, ἄρξασθαί τε τῆς ἔχθρας αὐτίκα μάλα διαρπάσαντας τὴν τοῦ τυράννου σκηνὴν χρυσῶ τε καὶ πορφύρα καὶ ἄλλω πλούτῳ πολλῶ κεκοσμημένην. ἔπεμψε γὰρ θεωροὺς εἰς τὴν πανήγυριν ὁ Διονύσιος ἄγοντας θυσίαν τῷ θεῷ, μεγαλοπρεπῆς τε καταγωγῇ τῶν θεωρῶν ἐγένετο ἐν τῷ τεμένει καὶ πολυτελής, ἵνα θαυμασθῆι μάλλον ὁ τύραννος ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος. ταύτην λαβὼν τὴν ὑπόθεσιν τοιαύτην πεποίηται τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου.

Ἄλλων τε πολλῶν καὶ καλῶν ἔργων ἕνεκα, ὧ ἄνδρες, ἄξιον Ἡρακλέους μεμνησθαι, καὶ ὅτι τόνδε τὸν ἀγῶνα πρῶτος συνήγειρε δι' εὐνοίαν τῆς Ἑλλάδος. ἐν μὲν γὰρ τῷ τέως χρόνῳ ἀλλοτρίως αἱ πόλεις πρὸς ἀλλήλας διέκειντο· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνος τοὺς τυράννους ἔπαυσε καὶ 2 τοὺς ὑβρίζοντας ἐκώλυσε, ἀγῶνα μὲν σωμάτων ἐποίησε, φιλοτιμίαν δὲ πλούτου, γνώμης δ' ἐπίδειξιν ἐν τῷ καλλίστῳ τῆς Ἑλλάδος, ἵνα τούτων ἀπάντων ἕνεκα εἰς τὸ αὐτὸ συνέλθωμεν, τὰ μὲν ὀψόμενοι, τὰ δὲ ἀκουσόμενοι· ἠγήσατο γὰρ τὸν ἐνθάδε σύλλογον ἀρχὴν γενήσεσθαι τοῖς Ἑλλησι τῆς πρὸς ἀλλήλους φιλίας. ἐκεῖνος μὲν οὖν 3 ταῦθ' ὑφηγήσατο, ἐγὼ δ' ἦκα οὐ μικρολογησόμενος οὐδὲ περὶ τῶν ὀνομάτων μαχόμενος. ἠγοῦμαι γὰρ ταῦτα ἔργα μὲν εἶναι σοφιστῶν λίαν ἀχρήστων καὶ σφόδρα βίου δεομένων, ἀνδρὸς δὲ ἀγαθοῦ καὶ πολίτου πολλοῦ ἄξιου περὶ τῶν μεγίστων συμβουλεύειν, ὁρῶν οὕτως αἰσχρῶς διακειμένην τὴν Ἑλλάδα, καὶ πολλὰ μὲν αὐτῆς ὄντα ὑπὸ τῷ βαρβάρῳ, πολλὰς δὲ πόλεις ὑπὸ τυράννων ἀναστάτους γεγενημένας. καὶ ταῦτα εἰ μὲν δι' ἀσθένειαν 4 ἐπάσχομεν, στέργειν ἂν ἦν ἀνάγκη τὴν τύχην· ἐπειδὴ δὲ διὰ στάσιν καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους φιλονεικίαν, πῶς οὐκ ἄξιον τῶν μὲν παύσασθαι τὰ δὲ κωλύσαι, εἰδότες ὅτι φιλονεικεῖν μὲν ἔστιν εὐ πραττόντων, γινῶναι δὲ τὰ βέλτιστα τῶν αὐτῶν; ὁρῶμεν γὰρ τοὺς κινδύνους καὶ 5 μεγάλους καὶ πανταχόθεν περιεστηκότας· ἐπίστασθε δὲ

ὅτι ἡ μὲν ἀρχὴ τῶν κρατούντων τῆς θαλάσσης, τῶν δὲ
 χρημάτων βασιλεὺς ταμίας, τὰ δὲ τῶν Ἑλλήνων σώματα
 τῶν δαπανᾶσθαι δυναμένων, ναῦς δὲ πολλὰς μὲν αὐτὸς
 6 κέκτηται, πολλὰς δ' ὁ τύραννος τῆς Σικελίας. ὥστε ἄξιον
 τὸν μὲν πρὸς ἀλλήλους πόλεμον καταθέσθαι, τῇ δ' αὐτῇ
 γνώμῃ χρωμένους τῆς σωτηρίας ἀντέχεσθαι, καὶ περὶ
 μὲν τῶν παρεληλυθότων αἰσχύνεσθαι, περὶ δὲ τῶν μελ-
 λόντων ἔσεσθαι δεδιέναι, καὶ τοὺς προγόνους μιμεῖσθαι,
 οἳ τοὺς μὲν βαρβάρους ἐποίησαν τῆς ἀλλοτρίας ἐπιθυ-
 μοῦντας τῆς σφετέρως αὐτῶν ἔστερησθαι, τοὺς δὲ τυ-
 ράννους ἐξελάσαντες κοινήν ἄπασιν τὴν ἐλευθερίαν κατ-
 7 ἔστησαν. θαυμάζω δὲ Λακεδαιμονίους πάντων μάλιστα,
 τίνι ποτὲ γνώμῃ χρώμενοι καιομένην τὴν Ἑλλάδα περι-
 ορῶσιν, ἡγεμόνες ὄντες τῶν Ἑλλήνων οὐκ ἀδίκως καὶ
 διὰ τὴν ἔμφυτον ἀρετὴν καὶ διὰ τὴν τῶν πρὸς τὸν πό-
 λεμον ἐπιστήμην, μόνοι δὲ οἰκοῦντες ἀπόρθητοι καὶ
 ἀτείχιστοι καὶ ἀστασίαστοι καὶ ἀήττητοι καὶ τρόποις ἀεὶ
 τοῖς αὐτοῖς χρώμενοι· ὧν ἔνεκα ἐλπίς ἀθάνατον τὴν
 ἐλευθερίαν αὐτοὺς κέκτησθαι, καὶ ἐν τοῖς παρεληλυθόσι
 κινδύνοις σωτηρίας γενομένους τῆς Ἑλλάδος περὶ τῶν
 8 μελλόντων προορᾶσθαι. οὐ τοίνυν ὁ ἐπιὼν καιρὸς τοῦ
 παρόντος βελτίων· οὐ γὰρ ἀλλοτρίας δεῖ τὰς τῶν ἀπο-
 λωλότων συμφορὰς νομίζειν ἀλλ' οἰκείας, οὐδ' ἀναμεῖ-
 ναι, ἕως ἂν ἐπ' αὐτοὺς ἡμᾶς αἱ δυνάμεις ἀμφοτέρων
 ἔλθωσιν, ἀλλ' ἕως ἔτι ἔξεστι, τὴν τούτων ὕβριν κωλύ-
 9 σαι. τίς γὰρ οὐκ ἂν ἐνορῶν ἐν τῷ πρὸς ἀλλήλους πολέμῳ
 μεγάλους αὐτοὺς γεγενημένους; ὧν οὐ μόνον αἰσχυρῶν
 ὄντων ἀλλὰ καὶ δεινῶν, τοῖς μὲν μεγάλα ἡμαρτηκόσιν
 ἐξουσία γεγένηται τῶν πεπραγμένων, τοῖς δὲ Ἑλλησιν
 οὐδεμία αὐτῶν τιμωρία

34.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΚΑΤΑΛΥΣΑΙ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΟΝ
ΠΟΛΙΤΕΙΑΝ ΑΘΗΝΗΣΙ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Τοῦ δήμου κατελθόντος ἐκ Πειραιῶς καὶ ψηφισαμένου διαλύσασθαι πρὸς τοὺς ἐν ἄστει καὶ μηδενὸς τῶν γεγενημένων μνησικακεῖν, δέους δὲ ὄντος μὴ πάλιν τὸ πλῆθος εἰς τοὺς εὐπόρους ὑβρίσῃ τὴν ἀρχαίαν ἐξουσίαν κεκομισμένον, καὶ πολλῶν ὑπὲρ τούτου γινομένων λόγων, Φορμίσίος τις τῶν συγκατελθόντων μετὰ τοῦ δήμου γνώμην εἰσηγήσατο, τοὺς μὲν φεύγοντας κατιέναι, τὴν δὲ πολιτείαν μὴ πᾶσιν ἀλλὰ τοῖς γῆν ἔχουσι παραδοῦναι, βουλομένων ταῦτα γενέσθαι καὶ Λακεδαιμονίων. ἔμελλον δὲ τοῦ ψηφίσματος τούτου κυρωθέντος πεντακισχίλιοι σχεδὸν Ἀθηναίων ἀπελαθῆσθαι τῶν κοινῶν. ἵνα δὴ μὴ τοῦτο γένοιτο, γράφει τὸν λόγον τόνδε ὁ Λυσίας τῶν ἐπισήμων τινὲ καὶ πολιτευομένων.

Ὅτε ἐνομιζομεν, ὦ Ἀθηναῖοι, τὰς γεγενημένας συμφορὰς ἱκανὰ μνημεῖα τῇ πόλει καταλελειφθαι, ὥστε μὴδ' ἂν τοὺς ἐπιγινομένους ἑτέρας πολιτείας ἐπιθυμεῖν, τότε δὴ οὗτοι τοὺς κακῶς πεπονθότας καὶ ἀμφοτέρων πεπειραμένους ἐξαπατῆσαι ζητοῦσι τοῖς αὐτοῖς ψηφίσμασιν οἷσπερ καὶ πρότερον δις ἤδη. καὶ τούτων μὲν οὐ θανα- 2 μάζω, ὑμῶν δὲ τῶν ἀκρωμένων, ὅτι πάντων ἐστὲ ἐπιλησμονέστατοι ἢ πάσχειν ἐτοιμότατοι κακῶς ὑπὸ τοιούτων ἀνδρῶν, οἳ τῇ μὲν τύχῃ τῶν ἐκ Πειραιῶς πραγμάτων μετέσχον, τῇ δὲ γνώμῃ τῶν ἐξ ἄστεος. καίτοι τί ἔδει φεύγοντας κατελθεῖν, εἰ χειροτονοῦντες ὑμᾶς αὐτοὺς καταδουλώσεσθε; ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ Ἀθηναῖοι, [οὔτε οὐσία] 3 οὔτε γένει ἀπελαννόμενος, ἀλλ' ἀμφότερα τῶν ἀντιλεγόντων πρότερος ὢν, ἠγοῦμαι ταύτην μόνην σωτηρίαν εἶναι τῇ πόλει, ἅπασιν Ἀθηναίοις τῆς πολιτείας μετεῖναι,

ἐπεὶ ὅτε καὶ τὰ τείχη καὶ τὰς ναῦς καὶ τὰ χρήματα καὶ
 συμμαχούς ἐκεκτήμεθα, οὐχ ὅπως Ἀθηναίων τινὰ ἀπό-
 σομεν διενουόμεθα, ἀλλὰ καὶ Εὐβοεῦσιν ἐπιγαμίαν ἐποι-
 ούμεθα· νῦν δὲ καὶ τοὺς ὑπάρχοντας πολίτας ἀπολου-
 4 μεν; οὐκ ἂν ἔμοιγε πείθησθε, οὐδὲ μετὰ τῶν τειχῶν καὶ
 ταῦτα ἡμῶν αὐτῶν περιαιρησόμεθα, ὀπίστας πολλοὺς
 καὶ ἰππέας καὶ τοξότας, ὧν ὑμεῖς ἀντεχόμενοι βεβαίως
 δημοκρατήσεσθε, τῶν δὲ ἐχθρῶν πλέον ἐπικρατήσετε,
 ὠφελιμώτεροι δὲ τοῖς συμμαχοῖς ἔσεσθε· ἐπίστασθε γὰρ
 κἂν ταῖς ἐφ' ἡμῶν ὀλιγαρχίαις γεγενημέναις οὐ τοὺς γῆν
 κεκτημένους ἔχοντας τὴν πόλιν, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς μὲν
 αὐτῶν ἀποθανόντας, πολλοὺς δ' ἐκ τῆς πόλεως ἐκπεσόν-
 5 τας, οὓς ὁ δῆμος καταγαγὼν ὑμῖν μὲν τὴν ὑμετέραν ἀπέ-
 δωκεν, αὐτὸς δὲ ταύτης οὐκ ἐτόλμησε μετασχεῖν. ὥστε,
 ἂν ἔμοιγε πείθησθε, οὐ τοὺς εὐεργέτας, καθὸ δύνασθε,
 τῆς πατρίδος ἀποστερήσετε, οὐδὲ τοὺς λόγους πιστοτέ-
 ρους τῶν ἔργων οὐδὲ τὰ μέλλοντα τῶν γεγενημένων νο-
 μιεῖτε, ἄλλως τε καὶ μεμνημένοι τῶν περὶ τῆς ὀλιγαρ-
 χίας μαχομένων, οἳ τῷ μὲν λόγῳ τῷ δῆμῳ πολεμοῦσι, τῷ
 δὲ ἔργῳ τῶν ὑμετέρων ἐπιθυμοῦσιν· ἅπερ κτήσονται,
 6 ὅταν ὑμᾶς ἐρήμους συμμαχῶν λάβωσιν. εἶτα τοιούτων
 ὑμῖν ὑπαρχόντων ἐρωτᾶσι τίς ἔσται σωτηρία τῇ πόλει,
 εἰ μὴ ποιήσομεν ἢ Λακεδαιμόνιοι κελεύουσιν; ἐγὼ δὲ
 τούτους εἰπεῖν ἀξιῶ, τί τῷ πλήθει περιγενήσεται, εἰ ποιή-
 σαιμεν ἢ ἐκεῖνοι προστάττουσιν; εἰ δὲ μή, πολὺ κάλλιον
 μαχομένους ἀποθνήσκειν ἢ φανερωῆς ἡμῶν αὐτῶν θάνα-
 7 τον καταψηφίσασθαι. ἡγοῦμαι γὰρ, ἐὰν μὲν πείθω, ἀμ-
 φοτέροις κοινὸν εἶναι τὸν κίνδυνον. ὁρῶ δὲ καὶ Ἀργεῖους
 καὶ Μαντινέας τὴν αὐτὴν ἔχοντας γνώμην τὴν αὐτῶν οἰ-
 κοῦντας, τοὺς μὲν ὁμόρους ὄντας Λακεδαιμονίοις, τοὺς
 δὲ ἐγγυὺς οἰκοῦντας, καὶ τοὺς μὲν οὐδὲν ἡμῶν πλείους,
 8 τοὺς δὲ οὐδὲ τρισχιλίους ὄντας. ἴσασι γὰρ ὅτι, κἂν πολ-

λάκεις εἰς τὴν τούτων ἐμβάλλωσι, πολλάκις αὐτοῖς ἀπαν-
 τήσονται ὄπλα λαβόντες, ὥστε οὐ καλὸς ὁ κίνδυνος
 αὐτοῖς δοκεῖ εἶναι, ἐὰν μὲν νικήσωσι, τούτους οὐ κατα-
 δουλώσεσθαι γε, ἐὰν δὲ ἡττηθῶσι, σφᾶς αὐτοὺς τῶν
 ὑπαρχόντων ἀγαθῶν ἀποστερηῆσαι· ὅσῳ δ' ἂν ἄμεινον
 πράττωσι, τοσοῦτῳ [ἦττον] ἐπιθυμοῦσι κινδυνεύειν.
 εἴχομεν δέ, ὡς Ἀθηναῖοι, καὶ ἡμεῖς ταύτην τὴν γνώμην, 9
 ὅτε τῶν Ἑλλήνων ἤρχομεν, καὶ ἔδοκοῦμεν καλῶς βου-
 λεύεσθαι περιοριῶντες μὲν τὴν χώραν τεμνομένην, οὐ
 νομίζοντες δὲ χρῆναι περὶ αὐτῆς διαμάχεσθαι· ἄξιον γὰρ
 ἦν ὀλίγων ἀμελοῦντας πολλῶν ἀγαθῶν φείσασθαι. νῦν
 δέ, ἐπεὶ ἐκείνων μὲν ἀπάντων μάχῃ ἐστερήμεθα, ἡ δὲ
 πατρὶς ἡμῖν λέλειπται, ἴσμεν ὅτι ὁ κίνδυνος οὗτος μόνος
 ἔχει τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας. ἀλλὰ γὰρ χρὴ ἀναμνη- 10
 σθέντας ὅτι ἤδη καὶ ἑτέροις ἀδικουμένοις βοηθήσαντες
 ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ πολλὰ τρόπαια τῶν πολεμίων ἐστήσαμεν,
 ἄνδρας ἀγαθοὺς περὶ τῆς πατρίδος καὶ ἡμῶν αὐτῶν
 γίνεσθαι, πιστεύοντας μὲν τοῖς θεοῖς καὶ ἐλπίζοντας τὸ
 δίκαιον μετὰ τῶν ἀδικουμένων ἔσεσθαι. δεινὸν γὰρ ἂν 11
 εἶη, ὡς Ἀθηναῖοι, εἶ, ὅτε μὲν ἐφεύγομεν, ἐμαχόμεθα
 Λακεδαιμονίοις, ἵνα κατέλθωμεν, κατελθόντες δὲ φευξό-
 μεθα, ἵνα μὴ μαχώμεθα. οὐκ οὖν αἰσχρὸν εἰ εἰς τοῦτο
 κακίας ἤξομεν, ὥστε οἱ μὲν πρόγονοι καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν
 ἄλλων ἐλευθερίας Ἑλλήνων διεκινδύνευον, ὑμεῖς δὲ οὐδὲ
 ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας αὐτῶν τολμᾶτε πολεμεῖν;

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ.

Ι. ΠΡΟΣ ΔΙΣΧΙΝΗΝ ΤΟΝ ΣΩΚΡΑΤΙΚΟΝ ΧΡΕΩΣ.

1. Οὐκ ἂν ποτ' ᾤηθην, ἄνδρες δικασταί, Δισχίνην τολμη-
σαι οὕτως αἰσχρὰν δίκην δικάσασθαι, νομίζω δ' οὐκ ἂν ῥαδίως
αὐτὸν ἑτέραν ταύτης συκοφαντωδεστέραν ἐξευρεῖν. Οὗτος γάρ,
ὡς ἄνδρες δικασταί, ὀφείλων ἀργύριον ἐπὶ τρισὶ δραγμαῖς Σωσι-
νόμῳ τῷ τραπεζίτῃ καὶ Ἀριστογείτονι προσελθὼν πρὸς ἐμὲ ἐδεῖτο
μὴ περιιδεῖν αὐτὸν διὰ τοὺς τόκους ἐκ τῶν ὄντων ἐκπεσόντα.
2. „κατασκευάζομαι δ'“ ἔφη „τέχνην μυρεψικὴν· ἀφορμῆς δὲ δέο-
μαι, [καὶ] οἶδω δέ σοι ἐννέ' ὀβολοὺς τῆς μναῖς τόκους.“ πεισθεῖς
δ' ὑπ' αὐτοῦ τοιαῦτα λέγοντος καὶ ἅμα οἰόμενος τουτονὶ Δισχι-
νήν Σωκράτους γεγονότα μαθητὴν καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ
ἀρετῆς πολλοὺς καὶ σεμνοὺς λέγοντα λόγους οὐκ ἂν ποτε ἐπιχει-
ρῆσαι οὐδὲ τολμηῆσαι ἄπερ οἱ πονηρότατοι καὶ ἀδικώτατοι ἄν-
θρωποι ἐπιχειροῦσι πράττειν.
3. Ἀλλὰ γάρ, ὡς ἄνδρες δικασταί, οὐκ εἰς ἐμὲ μόνον τοιοῦτος
ἔστιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἅπαντας τοὺς αὐτῷ κεχρημένους.
οὐχ οἱ μὲν κάπηλοι οἱ ἐγγὺς οἰκοῦντες, παρ' ὧν προδόσεις λαμ-
βάνων οὐκ ἀποδίδωσι, δικάζονται αὐτῷ συγκλείσαντες τὰ κα-
πηλεῖα, οἱ δὲ γέλτονες οὕτως ὑπ' αὐτοῦ δεινὰ πάσχουσιν ὥστ' ἐκ-
4 λιπόντες τὰς αὐτῶν οἰκίας ἑτέρας πόρρω μισθοῦνται; ὅσους δ'
ἐράνους συνελλεκται, τὰς μὲν ὑπολοίπους φορὰς οὐ κατατίθησιν,
ἀλλὰ περὶ τοῦτον τὸν κάπηλον ὡς περὶ στήλην διαφθείρονται.
τοσοῦτοι δὲ ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἀπαιτήσοντες τὰ ὀφει-
λόμενα ἔρχονται, ὥστε οἶσθαι τοὺς παριόντας ἐπ' ἐκφορὰν αὐ-
τοὺς ἤκειν τοῦ τεθνεῶτος. οὕτω δ' οἱ ἐν τῷ Πειραιεῖ διακείνται,
ὥστε πολὺ ἀσφαλέστερον εἶναι δοκεῖν εἰς τὸν Ἀδρίαν πλεῖν ἢ
5 τούτῳ συμβάλλειν· πολὺ γὰρ μᾶλλον ἢ ἂν δανείσῃται αὐτοῦ νο-

μίζει εἶναι ἢ ἂ ὁ πατὴρ αὐτῶ κατέλιπεν. ἀλλὰ γὰρ οὐ τὴν οὐσίαν κέκτηται Ἑρμαίου τοῦ μυροπώλου, τὴν γυναικα διαφθείρας ἐβ-δομήκοντα ἔτη γεγυυῖαν; ἢς ἐρᾶν προσποιησάμενος οὕτω διέ-θνηκεν, ὥστε τὸν μὲν ἄνδρα αὐτῆς καὶ τοὺς υἱοὺς πτωχοὺς ἐποίη-σεν, αὐτὸν δὲ ἀντὶ καπήλου μυροπώλην ἀπέδειξεν. οὕτως ἐρωτι-κῶς τὸ κόριον μετεχειρίζετο, τῆς ἡλικίας αὐτῆς ἀπολαύων, ἢς ῥᾶν τοὺς ὀδόντας ἀριθμῆσαι [ὄσῳ ἐλάττους ἦσαν] ἢ τῆς χειρὸς τοὺς δακτύλους. Καί μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ὁ μὲν οὖν βίος τοῦ σοφιστοῦ τοιοῦτος. Athen. 13. p. 611. D.

II. ΚΑΤ' ΑΙΣΧΙΝΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΗΜΕΤΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ.

2. Ἐπειδὴ τοίνυν τοὺς Χύτρους ὁ Δημάρατος ἐάλω προ-διδούς. Harpocr. v. Χύτροι.

III. ΠΡΟΣ ΑΙΣΧΙΝΗΝ ΒΛΑΒΗΣ.

3. Οὗτος ἐμοὶ βλάβης δεδίκασται. Bekk. Anecd. p. 132, 23.

IV. ΠΡΟΣ ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΝ ΠΕΡΙ ΟΙΚΙΑΣ.

4. Ἐκπλεύσαντες γὰρ κοινῇ Ἀξίοχος καὶ Ἀλκιβιάδης εἰς Ἑλλήσποντον ἔγρημαν ἐν Ἀβύδῳ δύο ὄντε Μεδοντιάδα τὴν Ἀβυδηνήν καὶ ξυνωκείτην. ἔπειτα αὐτοῖν γίνεται θυγάτηρ, ἣν οὐκ ἔφαντο δύνασθαι γνῶναι ὀποτέρου εἴη. ἐπεὶ δὲ ἦν ἀνδρὸς ὠραία, ξυνεκοιμῶντο καὶ ταύτῃ, καὶ εἰ μὲν χρῶτο καὶ ἔχοι Ἀλκιβιάδης, Ἀξίοχον ἔφασκεν εἶναι θυγατέρα, εἰ δὲ Ἀξίοχος, Ἀλκιβιάδου. Athen. 12. p. 534. F.

5. Οἶμαι τοίνυν καὶ ἐκείνο ὑμᾶς αἰσθάνεσθαι ὅτι Ἀρχεβιάδης οὐκ ἄλλο τι ἐξήτει κομίσασθαι, ἀλλὰ τῶν ἐμῶν ἡμφισβή-σει. Suid. v. αἰσθέσθαι.

6. Καίτοι εἰ ἀποδεδῶκει τῷ Κτησικλεῖ τὰς ν' παλαιάς, ὥσπερ οὗτος φησιν. Phot. lex. p. 370, 26. Suid. v. παλαιόν.

V. ΠΡΟΣ ΑΝΔΟΚΙΑΝ ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΥ.

7. Οὔτε τιμῆς τεταγμένης πωλοῦσιν, ἀλλ' ὡς ἂν δύναιτο πλειστηριάσαντες πλείστου ἀπέδοντο. Pollux 7. §. 14.

VI. ΚΑΤΑ ΑΝΤΙΓΕΝΟΥΣ ΑΜΒΛΩΣΕΩΣ.

8. Σκέψασθε δὲ καὶ ὡς Ἀντιγένης πεποίηκεν οὗτοςί· γραψάμενος τὴν μητέρα ἡμῶν ἀξιοῖ λαβεῖν τὴν ἀδελφὴν καὶ ἀγωνί-σασθαι μὲν, ἵνα μὴ ἀποτίσῃ τὰς χίλλας δραχμάς, ἃς δεῖ ἀποτί-

νειν εἰάν τις μὴ ἐπέξέλθῃ γραψάμενος. *Fragm. lex. rhet. Cantabr. p. 669, 20. Dobr.*

VII. ΠΡΟΣ ΑΡΕΣΑΝΔΡΟΝ.

9. Νῦν δὲ πρὸς τοὺς ἐκλογέας τοῦ φόρου ἅπαντα ἀπογραφομέθα. *Harproc. v. ἐκλογεῖς.*

VIII. ΚΑΤΑ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ ΑΡΓΙΑΣ.

10. Δράκων ἦν ὁ θεὸς τὸν νόμον, ἀνθὶς δὲ καὶ Σόλων ἐχρήσατο, θάνατον οὐχ ὀρίσας ὥσπερ ἐκεῖνος, ἀλλ' ἀτιμίαν, εἰάν τις ἀλῶ τρεῖς, εἰάν δ' ἅπαξ, ζημιουῖσθαι δραχμὰς ἑκατόν. *Fragm. lex. rhet. Cantabr. p. 665, 19.*

IX. ΠΡΟΣ ΑΡΜΟΔΙΟΝ ΠΕΡΙ ΙΦΙΚΡΑΤΟΥΣ ΔΩΡΕΩΝ.

11. Εἰ, πρὶν ποιῆσαι, ἤξιουν τῆς εἰκόνας τυχεῖν εἰάν ποιήσω, ἔδοτε ἄν· ποιήσαντι δ' ἄρ' οὐ δώσετε; μὴ τοίνυν μέλλοντες μὲν ὑπισχνεῖσθε, παθόντες δ' ἀφαιρεῖσθε. *Aristot. rhetor. 2. 23. Dionys. Hal. 6. p. 739. R.*

12. Καὶ γὰρ Ἀρμοδίῳ καὶ Αριστογείτονι οὐδὲν πρότερον ὑπῆρχε γενναῖον πρὶν γενναῖόν τι πράξαι. τὰ γοῦν ἔργα συγγενέστερά ἐστι τὰ ἐμὰ τοῖς Ἀρμοδίου καὶ Αριστογείτονος ἢ τὰ σά. *Aristot. ibid.*

13. Εἰ ἐπὶ ὑμῖν ἦσαν τοιοῦτοι στρατηγοὶ οἷος ἐγώ, ἀοίκητος ἂν ἦν ἡ Λακεδαίμων. *Aristid. or. 49. p. 518. Dind.*

14. Τρεῖς μὲν οἶεσθε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ παρ' ὑμῶν ταῦτά μοι γράμματα καὶ τὴν στήλην εἶναι τι σεμνόν, ἐμοὶ δὲ στήλη οὐρανομήκης ἔστηκεν ἐν τῇ Πελοποννήσῳ μαρτυροῦσα τὴν ἀρετὴν. *Aristid. ibid.*

15. Τὸ μὲν ἐμὸν ἀπ' ἐμοῦ γένος ἄρχεται, τὸ δὲ σὸν ἐν σοὶ παύεται. *Plut. apophthegm. p. 187. B. (cfr. Arsenius viol. p. 308. Io. Stobaeus floril. 86, 15. Ulpianus ad Demosth. Mid. §. 62. p. 79. sq. ed. Meier. ita habet idem fragm.: τὸ μὲν ἐμὸν γένος ἀπ' ἐμοῦ τὴν ἀρχὴν τοῦ γνωρίζεσθαι λαμβάνει, τὸ δὲ σὸν μέχρι σοῦ τὴν δόξαν ἔστησεν.)*

X. ΠΡΟΣ ΑΡΧΕΒΙΑΔΗΝ.

16. Ἐπειδὴ τάχιστα ἔλαχέ μοι ταύτην τὴν δίκην Ἀρχεβιάδης, ὧ ἄνδρες δικασταί, προσῆλθον αὐτῷ λέγων ὅτι νέος καὶ ἄπειρος εἶην πραγμάτων καὶ οὐδὲν δεόμενος εἰσιέναι εἰς δικαστήριον· „ἐγὼ οὖν σε ἀξιῶ μὴ εὖρημα ἠγεῖσθαι τὴν ἡλικίαν τῆ

ἐμὴν, ἀλλὰ παραλαβόντα τοὺς ἐμοὺς φίλους καὶ τοὺς σαυτοῦ διηγῆσασθαι περὶ τοῦ χρόως ὅθεν γεγένηται. κὰν δόξης ἀληθῆ λέγειν ἐκείνοις, οὐδέν σοι δεήσει πραγμάτων, ἀλλ' ἅπει λαβὼν ἐπὶ τὰ σαυτοῦ. δίκαιος δὲ εἰ μὴδὲν παραλιπεῖν, ἀλλ' εἰπεῖν ἅπαντα, ἐπειδὴ νεώτερός εἰμι τοῦ συμβολαίου, ἵνα ἀκούσαντες περὶ ὧν οὐκ ἴσμεν βουλευσώμεθα περὶ ὧν σὺ λέγεις, ἕάν πως φανερόν γένηται, πότερον ἀδίκως τῶν ἐμῶν ἐφίεσαι ἢ δικαίως τὰ σαυτοῦ ζητεῖς κομίσασθαι.“ ταῦτ' ἐμοῦ προκαλουμένου οὐδὲ πώποτ' ἠθέλησε συνελθεῖν οὐδὲ λόγον περὶ ὧν ἐνεκάλει ποιήσασθαι, οὐδὲ δίαίταν ἐπιτρέψαι, ἕως ὑμεῖς τὸν νόμον τὸν περὶ τῶν δαιτητῶν ἔθεσθε. Dionys. Hal. 5. p. 601. coll. p. 604. R.

XI. ΚΑΤ' ΑΥΤΟΚΛΕΟΥΣ.

17. Ψηφοπαικτοῦσι τὸ δίκαιον. Pollux 7, 200.

XII. ΚΑΤ' ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΥΣ ΜΟΙΧΕΙΑΣ.

18. Τοῖς ὀψιζομένοις ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐπιτιθέμενοι τὰ ἱμάτια ἀποδύονται. Bekk. Anecd. p. 110, 29.

19. Τετύχηκε δέ μοι καὶ εἰκοσίμωως ἔρανος. Pollux 9, 56.

20. Τὸν παῖδα τὸν ἀκολουθοῦντα μετ' αὐτοῦ. Phrynichi epitome p. 333. Lob.

21. Μεταλλαξαμένη χιτῶνα. Pollux 7, 44.

XIII. ὙΠΕΡ ΑΧΙΛΛΕΙΔΟΥ ΦΟΝΟΥ.

22. Ἀκράτης λύπης γενηθεῖσα αὐτὴν ἀπέκτεινε. Apsines in Rhetor. Gr. 9. p. 591. Walz.

XIV. ΠΡΟΣ ΓΛΑΥΚΩΝΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ.

23. Καὶ μὲν δὴ οὐδὲ τοῦτο ἂν ἔχοι Γλαύκων εἰπεῖν ἢ ἄλλος τις τῶν Δικαιογένους συγγενῶν, ὡς, ὅτε μὲν προὔκειτο, ὠκνοῦν καὶ ἠσχύνοντο λόγους περὶ αὐτοῦ ποιεῖσθαι, ἐξενεχθέντος δὲ ἢ περὶ τῶν χρημάτων τινα μνείαν εἶχετε ἢ τὰς θυγατέρας ἤξιούτε δαιτιαῖσθαι. Suid. v. προὔκειτο.

24. Δικαιογένης δὲ τῶς μὲν ᾧκει παρ' ἡμῖν, δοκιμασθεῖς δὲ ἔγημα. Suid. v. τῶς.

XV. ὙΠΕΡ ΔΕΞΙΟΥ ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΥ.

25. Καθίστησιν αὐτὸν ἐπὶ τὰς αἴγας, καὶ ἠπόλει αὐταῖς. Bekk. Anecd. p. 129, 15.

26. Ἐχρῆν τὸν Κλειτοφῶντα καὶ τοὺς ἀντιδικοῦντας αὐτῷ
Ibid. p. 129, 18.

XVI. ΚΑΤΑ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.

27. Εἰ γὰρ τι ἐγκαλεῖς τῷδε τῷ μειρακίῳ καὶ τῶν σῶν τ
ἔχει, δίκασαι αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους, εἰ μὲν χωρίου ἀμφισβητεῖς
καρποῦ, εἰ δὲ οἰκίας, ἐνοικίου, ὥσπερ οὗτος σοὶ νῦν ἐπιτροπή
δικάζεται. Harpocr. v. καρποῦ δίκη.

28. Πέντε μῆσι μετὰ τῶν ἐλεοκόπων διαιτώμενος. Harpocr
v. ἐλεοκόπων.

XVII. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ.

29. Διογένει δὲ οἰκειότατα πάντων ἀνθρώπων ἐχρώμεθα
καὶ ἕως γε ὑγλαίνεν, ἐξ ἀγροῦ ὅποτε ἔλθοι, παρ' ἡμῖν διητᾶτο
Priscian. 18. c. 25. p. 230. Kt.

30. Ἦν γὰρ αὐτῇ υἱὸς ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς ἐτῶν γεγο
νὼς ἐκκαίδεκα. Priscian. ib. p. 210. Kt.

31. Μόλις ὁ τῶν ἐν Πειραιεῖ. Harpocr. v. Μόλις.

XVIII. ΠΡΟΣ ΔΙΟΓΕΝΗΝ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΟΥ.

32. Ἄρα οὖν ἀπράγμων εἶναι δοκεῖ ὑμῖν Δικαιογένης, ὅ
ἐπιδικάζεται μὲν τῶν κλήρων, ἀμφισβητεῖ δὲ τοῖς ὀρφανοῖς ὧν
αὐτοῖς οἱ πατέρες κατέλιπον; Bekk. Anecd. p. 145, 8. et 120, 14

[XIX. ΚΑΤΑ ΔΙΟΚΛΕΟΥΣ ΤΥΒΡΕΩΣ.

33. Ὁ ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς καὶ Κτήσων, οἰκεῖος ὧν ἡμῖν, συν
τυγχάνουσι τῷ Ἐρμιῶνι ἐς Βόθυνον ἀπίοντι. Bekk. Anecd. p
173, 26.]

XX. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΓΓΤΘΗΚΗΣ.

34. Εἰ μὲν δίκαιον ἔλεγεν ἢ μέτριον, ἄνδρες δικασταί, Λυ
σιμένης.

οὐκ ἂν ἐσπούδαζον περὶ αὐτῆς τῆς ἐγγυθήκης δικαιολογεῖσθαι
ἢ οὐκ ἔστιν ἀξία τριάκοντα δραχμῶν. πέρουσι δὲ ἐπισκευάσα
αὐτὴν βουλόμενος ἐξέδωκα εἰς τι χαλκεῖον. ἔστι γὰρ συνθετὴ
καὶ Σατύρων ἔχει πρόσωπα καὶ βουκεφάλια
ἄλλο ἔτι μέγεθος τὸ αὐτό. ὁ γὰρ αὐτὸς τεχνίτης πολλὰ σκεύη
ταῦτά καὶ ὅμοια ἐργάζεται. Athen. 5. p. 209. F.

XXI. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΠΙΓΕΝΟΥΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ.

35. Ἐπειδὴ τοίνυν Ἐπιγένης ἀσθενὴς τριηραρχεῖν ἡναγ-

κάξετο, ἀνάργυρος ὢν καὶ τῆς γῆς τῶν πολεμίων κρατούντων.
Suid. v. ἀνάργυρος.

XXII. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΕΤΕΡΓΕΣΙΩΝ.

36. Οἱ Κεῖοι μὲν πόλις τοσαύτη. Harpogr. v. Κεῖοι.

XXIII. ΚΑΤ' ΕΤΘΥΛΙΚΟΤ.

37. Οὐ δυνάμενος δ' ἐκβαλεῖν διὰ τὸ ἀμφιδέαις δεδέσθαι
τὰς θύρας. Harpogr. v. ἀμφιδέαι.

XXIV. ΥΠΕΡ ΕΤΘΥΝΟΥ.

38. Καὶ τοῦτο ἐποιήσαμεν οὐκ αὐτοτελῶς, ἀλλ' ἀκριβῶς.
Bekk. Anecd. p. 467, 32.

XXV. ΥΠΕΡ ΕΥΚΡΙΤΟΥ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ.

39. Ἀδηφάγους τριήρεις. Harpogr. h. v.

XXVI. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΓΗΣΑΝΔΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

40. Ὡς ἔμελλεν ἐπὶ τε τοὺς βωμοὺς ἰέναι καὶ τὰ νομιζόμε-
νά γε ποιήσειν. Priscian. 18. p. 221. Krehl.

41. Τοῖς ἐγγύτατα γένους συνώκουν. Idem 18. p. 187. Kr.

XXVII. ΚΑΤΑ ΘΕΟΠΟΜΠΟΥ ΑΙΚΙΑΣ.

42. Ἐγὼ δ' ὀξύμελι πίνω. Athen. 2. p. 67. E.

XXVIII. ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΑΙΔΑΣ.

43. Οὐχ ἰκάνόν, ᾧ ἄνδρες δικασταί, τοῖς ἐπιτρόποις ὅσα
πράγματα διὰ τὴν ἐπιτροπείαν ἔχουσιν, ἀλλὰ καὶ διασώζοντες
τὰς τῶν φίλων οὐσίας συκοφαντοῦνται ὑπὸ τῶν ὀρφανῶν πολ-
λοί· ὅπερ καμοὶ νῦν συμβέβηκεν. ἐγὼ γάρ, ᾧ ἄνδρες δικασταί,
καταλειφθεὶς ἐπίτροπος τῶν Ἰπποκράτους χρημάτων καὶ διαχει-
ρίσας ὀρθῶς καὶ δικαίως τὴν οὐσίαν καὶ παραδοὺς τοῖς υἱοῖς
δοκιμασθεῖσι τὰ χρήματα ᾧ ἐπίτροπος κατελείφθην, συκοφαν-
τοῦμαι νῦν ὑπ' αὐτῶν ἀδίκως. Dionys. Hal. 5. p. 599. R. coll.
p. 600.

XXIX. ΠΡΟΣ ΙΣΟΚΡΑΤΗΝ [ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΝ Poll. 8, 46.]
ΑΙΚΙΑΣ.

44. Καίτοι τίς οὐκ οἶδεν ὑμῶν ὅτι τὴν μὲν αἰκίαν χρημά-
των ἔστι μόνον τιμῆσαι, τοὺς δὲ ὑβρίζειν δόξαντας ἔξεστιν ὑμῖν
θανάτῳ ζημιοῦν; Phot. p. 614, 10. Suid. et Etym. M. v. ὑβρις.

[XXX. ΥΠΕΡ ΙΦΙΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

45. Ἐἴτα σὺ μὲν ὢν Ἀριστοφῶν οὐκ ἂν προδοίης, ἐγὼ δ'

ἢ Ἰφικράτης; Aristot. rhetor. 2, 23. p. 1398. (Σὺ δ' αὐτὸς εἰ κύριος ἦσθα τῶν νεῶν, πότερον προὔδωκας ἢ οὐ; — εἶτα σὺ μὲν οὐκ ἂν προὔδωκας ἢ Ἀριστοφῶν, Ἰφικράτης δὲ προὔδωκεν; Aristid. or. 49. vol. 2. p. 519. Dind.)

46. Ἡ γὰρ ὁδὸς μοι τῶν λόγων διὰ μέσων τῶν Χάρητι πεπραγμένων ἐστίν. Aristot. rhetor. 3, 11. p. 1411.

47. Τραύματα ἔχων οὐχ ἑτέρων ἐπ' ἐμὲ ἐρχομένων, ἀλλ' αὐτὸς ἐπιών. Schol. Hom. Il. p. 364. B. 22. Bk.

48. Οἷα ποιεῖς, ὦ ἄνθρωπε, πολέμου περιεστῶτος τὴν πόλιν περὶ ἐμοῦ πείθων βουλευέσθαι καὶ μὴ μετ' ἐμοῦ. Plul. moral. p. 187. B.

49. Βελτίων μὲν ὁ τῶν ἀντιδίκων ὑποκριτής, δρᾶμα δὲ τοῦ μὸν ἄμεινον. Plul. moral. p. 801. F.]

XXXI. ΤΠΕΡ ΚΑΛΛΑΙΣΧΡΟΥ.

50. Μετ' ἀβακίου δὲ καὶ τραπεζίου πωλῶν ἑαυτόν. Pollux 10, 105.

XXXII. ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΟΥ ΤΒΡΕΩΣ.

51. Καὶ ἐξελθοῦσα ἡ παιδίσκη τὴν θύραν ἀνοίγνυσι. Poll. 3, 76.

[XXXIII. ΤΠΕΡ ΚΑΛΛΙΟΥ.

52. Οὗτοι δὲ φάσκοντες πλείονος μισθώσασθαι καὶ τίμημα καταστήσασθαι. Harpocr. et Suid. v. τίμημα.]

XXXIV. ΚΑΤΑ ΚΙΝΗΣΙΟΥ ΤΠΕΡ ΦΑΝΙΟΥ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ.

53. Θαυμάζω δὲ εἰ μὴ βαρέως φέρετε ὅτι Κινησίας ἐστὶν ὁ τοῖς νόμοις βοηθός, ὃν ὑμεῖς πάντες ἐπίστασθε ἀσεβέστατον ἀπάντων καὶ παρανομώτατον ἀνθρώπων γεγονέναι. Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοιαῦτα περὶ θεοῦς ἑξαμαρτάνων, ἀ τοῖς μὲν ἄλλοις αἰσχρόν ἐστι καὶ λέγειν, τῶν κωμωδοδιδασκάλων δ' ἀκούετε καθ' ἕναστος ἐνιαυτόν; οὐ μετὰ τούτου ποτὲ Ἀπολλοφάνης καὶ Μυσταλλίδης καὶ Λυσίθεος συνεισιτιῶντο, μίαν ἡμέραν ταξάμενοι τῶν ἀποφράδων, ἀντὶ νομηνιαστικῶν κακοδαιμονιστὰς σφίσιν αὐτοῖς τούνομα θέμενοι, πρόπον μὲν ταῖς αὐτῶν τύχαις, οὐ μὴν ὡς τοῦτο διαπραττόμενοι τὴν διάνοιαν ἔσχον, ἀλλ' ὡς καταγε-
3 λῶντες τῶν θεῶν καὶ τῶν νόμων τῶν ἡμετέρων. ἐκείνων μὲν οὖν ἕκαστος ἀπώλετο, ὡσπερ εἰκὸς τοὺς τοιοῦτους· τοῦτον δὲ

τὸν ὑπὸ πλείστων γινγνωσκόμενον οἱ θεοὶ οὕτω διέθεσαν, ὥστε τοὺς ἐχθροὺς αὐτὸν βούλεσθαι ζῆν μᾶλλον ἢ τεθνᾶναι, παράδειγμα τοῖς ἄλλοις, ἵν' ἴδωσιν ὅτι τοῖς λίαν ὑβριστικῶς πρὸς τὰ θεῖα διακειμένοις οὐκ εἰς τοὺς παῖδας ἀποτίθενται τὰς τιμωρίας, ἀλλ' αὐτοὺς κακῶς ἀπολλύουσι, μείζους καὶ χαλεπωτέρας τὰς συμφορὰς καὶ τὰς νόσους ἢ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις προσβάλλοντες. τὸ μὲν γὰρ ἀποθανεῖν ἢ καμεῖν νομίμως κοινὸν ἅ-⁴ πασι ἡμῖν ἐστὶ, τὸ δ' οὕτως ἔχοντα τοσοῦτον χρόνον διατελεῖν καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀποθνήσκοντα μὴ δύνασθαι τελευτῆσαι τὸν βίον τούτοις μόνοις προσήκει τοῖς τὰ τοιαῦτα ἄπερ οὗτος ἐξημαρτηκόσιν. Athen. 12. p. 551. D.

XXXV. ΠΡΟΣ ΚΛΕΙΝΙΑΝ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ.

54. Ἐπειδὴ πάντες κατέδαρθον, συσκευασάμενος τῶν χαλκωμάτων ὅσα οἶός τ' ἦν πλείστα, λαβὼν ἐξήγαγε ξίφος ἔχων ὑπομάλης. Suid. v. ὑπὸ μάλης.

XXXVI. ΠΡΟΣ ΚΛΕΟΣΤΡΑΤΟΝ.

55. Οὐδὲ εἴ τις εἰσποίητος πάθοι, οὐκ ἀποστρεφεῖ τὴν μητέρα τούτων τῶν χρημάτων. Priscian. 18. p. 235. Kγ.

XXXVII. ΠΡΟΣ ΚΛΕΩΝΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ ΤΡΙΠΟΛΟΣ.

56. Ἀργυρώματά τε ἢ χρυσώματα ἔτι ἦν διδόναι. Athen. 6. p. 231. B. (cfr. Poll. 10, 174. 7, 103 et 104.)

XXXVIII. ΚΑΤΑ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ.

57. Καὶ τοὺς μὲν τῶν ἄλλων Ἀθηναίων παῖδας, ὧν οἱ πατέρες βοηθήσαντες ὑμῖν ἔτι ζῶσιν, ἀπειπεῖν ἐν τοῖς νόμοις μῆτε ἄδικον μῆτε δίκαιον λέγειν. Suid. v. ἀπειπεῖν.

XXXIX. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΤΝΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

58. Ἐλυμαίνοντο γὰρ μου τὸν καρκίνον εἰσφοιτῶσαι αἱ κύνες. Harpocr. v. καρκίνος.

XXXX. ΠΡΟΣ ΛΑΙΔΑ.

59. Φιλύρα γέ τοι ἐπαύσατο πορνευομένη ἔτι νέα οὖσα καὶ Σκιῶνη καὶ Ἰππάφεις καὶ Θεόκλεια καὶ Ψαμάθη καὶ Λαγίσκα καὶ Ἀνθεια (καὶ Ἀριστόκλεια. Athen. 13. p. 592. E.). Athen. 13. p. 586. E.

XXXXI. ΠΡΟΣ ΛΑΚΡΑΤΗΝ.

60. Οὐδ' ἂν εἰ πολὺ ἐλάττονα τόκον λογισάιτο τις ἢ ὅσον

οὔτοι οἱ ὀβολοστατοῦντες τοὺς ἄλλους πράττονται. Harpocr. v. ὀβολοστατεῖ.

XXXXII. ΚΑΤΑ ΛΥΣΙΘΕΟΥ.

61. Κάμπαντι τοῦ τείχους, ὡς βουλή, ἐστὶ γωνιασμός ἐν ἀριστερᾷ καὶ εὐρυχωρία πάνυ πολλή. Harpocr. v. γωνιασμός. Suid. v. γωνία.

62. Ἐβιάζετό τε γὰρ καὶ οἶος ἦν ἐξευρεῖν τὴν θύραν. Phot. lex. p. 323, 5.

XXXXIII. ΚΑΤΑ ΜΙΚΙΝΟΥ ΦΟΝΟΥ.

63. Τὴν νύκτα ἐκάθητο ἐν τῷ ἱερῷ τὴν ὄψιν κατακαλυψάμενος. Anonym. in Rhet. Gr. 7. p. 286. Walz.

64. Οἱ μὲν ἄλλοι συγγενεῖς παρεγένοντο, μόνος δ' ἀπελείφθη. Idem eod. loco.

65. Τὰ πρὸς ἐτέρας αἰτίας ἀνήκειν δοκοῦντα παραλείψεται. Priscian. 18. p. 194. Kr.

66. Ἐπὶ τὸ σύνδειπνον κεκλημένον. Athen. 8. p. 365. B.

XXXXIV. ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΜΙΞΙΑΗΜΟΥ ΓΡΑΦΗΝ.

67. Καὶ δύο παῖδας αὐτῷ ἀκολούθους εἶναι, ὧν οὗτος τὸν μὲν Μουσαῖον καλεῖ τὸν δὲ Ἡσίοδον. Harpocr. v. Μουσαῖος.

XXXXV. ΠΡΟΣ ΜΝΗΣΙΜΑΧΟΝ.

68. Συντίθεται δὲ τούτοις καὶ Καρκίνος ὁ ποιητὴς εἰπῶν· οὐκ οἶνος ἐξέστησε· τὰς γὰρ ἐμφύτους ὀρθῶς παγείσας — μεν — φρένας οὐδεὶς ἐπαίρει καιρὸς ἐξαμαρτάνειν. Harpocr. v.

Καρκίνος.

XXXXVI. ΠΡΟΣ ΝΑΥΣΙΑΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ.

69. Ἀλλὰ διὰ τὸ τρεῖς τέχνας ἐργάζεσθαι, τὴν τε λιθουργικὴν καὶ λιθοτριβικὴν καὶ πρὸς τούτοις τὸ τετροφηκέναι. Suid. v. λιθουργική.

XXXXVII. ΠΡΟΣ ΝΙΚΙΑΝ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗΣ.

70. Τὴν μὲν παρασκευὴν καὶ τὴν προθυμίαν τῶν ἀντιδίκων ὁρᾶτε, ὡς ἄνδρες δικασταί. Clem. Alex. strom. 6. p. 626. Sylb.

[XXXXVIII. ΤΠΕΡ ΝΙΚΙΟΥ.

71. Κλαίω τὸν ἀμάχητον καὶ ἀνανυμάχητον ὄλεθρον. — ἐκίται μὲν αὐτοὶ τῶν θεῶν καθίζοντες, προδότας δὲ τῶν ὄρκων

ἡμᾶς ἀποφαίνοντες. — ἀνακαλοῦντες συγγένειαν εὐμένειαν.
Dionys. Hal. 5. p. 483. R.]

II. ΠΡΟΣ ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΝ (vel ΞΕΝΟΦΩΝΤΑ).

72. Συγκομίσας δ' ὀπώραν καὶ ἀποδόμενος τὸν ἀγρόν.
Phot. lex. p. 546. et 767. Suid. v. συγκομιδῆ.

L. ΠΡΟΣ ΤΙΜΩΝΑ.

73. Οἱ δ' ἀλαζονεύονται μὲν Τίμωνι παραπλησίως καὶ
ἔσχηματισμένοι περιέρχονται ὥσπερ οὗτος. Suid. v. ἔσχηματι-
σμένος.

LI. ΠΡΟΣ ΤΙΜΩΝΙΔΗΝ.

74. Πῶς δ' ἂν τῆς διαθέσεως τοῦ τετελευτηκότος ἀμελή-
σαιμεν, ἣν ἐκείνος διέθετο οὐ παρανοῶν οὐδὲ γυναικί πεισθείς;
Suid. v. διάθεσις.

LII. ΚΑΤΑ ΤΙΣΙΔΟΣ.

75. Ἀρχιππος γὰρ οὗτος, ὃς Ἀθηναῖοι, ἀπεδύσατο μὲν εἰς
τὴν αὐτὴν παλαίστραν οὐπὲρ καὶ Τῶσις ὃ φεύγων τὴν δίκην, ὀρ-
γῆς δὲ γενομένης ἐς σκώματά τε αὐτοῖς καὶ ἀντιλογίαν καὶ
ἔχθραν καὶ λοιδορίαν κατέστησαν. Ἔστιν οὖν Πυθίας ἐραστής
μὲν τοῦ μειρακίου — πάντα γὰρ εἰρήσεται τάληθ' ἡ πρὸς ὑμᾶς —
ἐπίτροπος δὲ ὑπὸ τοῦ πατρὸς καταλελειμμένος. οὗτος, ἐπειδὴ 2
Τῆσις πρὸς αὐτὸν τὴν ἐν τῇ παλαίστρᾳ λοιδορίαν διηγῆσατο, βου-
λόμενος χαρίζεσθαι καὶ δοκεῖν δεινὸς καὶ ἐπίβουλος εἶναι, ἐκέ-
λευσεν αὐτόν, ὡς ἡμεῖς ἐκ τε τῶν πεπραγμένων ἠσθήμεθα καὶ
τῶν εὖ εἰδότεων ἐπυθόμεθα, ἐν μὲν τῷ παρόντι διαλλαγῆναι, σκο-
πεῖν δὲ ὅπως αὐτὸν μόνον που λήψεται. πεισθείς δὲ ταῦτα καὶ 3
καταλλαγείς καὶ χρώμενος καὶ προσποιούμενος ἐπιτήδειος εἶναι
εἰς τοῦτο μανίας τηλικούτος ἂν καθίστατο, ὥστε ἐτύγχανε μὲν
οὐσα ἵπποδρομῖα Ἀνακείων, ἰδὼν δ' αὐτὸν μετ' ἐμοῦ παρὰ τὴν
θύραν παριόντα — γείτονες γὰρ ἀλλήλοις τυγχάνουσιν ὄντες —
τὸ μὲν πρῶτον συνδειπνεῖν ἐκέλευεν, ἐπειδὴ δ' οὐκ ἠθέλησεν,
ἐδεήθη ἠκείν αὐτὸν ἐπὶ κῶμον, λέγων ὅτι μεθ' αὐτοῦ καὶ τῶν
οἰκετῶν πιέτω. δειπνήσαντες οὖν ἤδη συσκοτάζοντος ἔλθόντες 4
κόπτομεν τὴν θύραν, οἱ δ' ἡμᾶς ἐκέλευον εἰσιέναι. ἐπειδὴ δὲ ἐν-
δον ἐγενόμεθα, ἐμὲ μὲν ἐκβάλλουσιν ἐκ τῆς οἰκίας, τουτονὶ δὲ
συναρπάσαντες ἔδησαν πρὸς τὸν κίονα, καὶ λαβῶν μάλιστα τις
ἐντείνας πολλὰς πληγὰς εἰς οἶκημα αὐτὸν καθεῖρξε. καὶ οὐκ ἐξ-

ἤρκεσεν αὐτῷ ταῦτα μόνον ἐξαμαρτεῖν, ἀλλ' ἐξηλωκῶς μὲν τῶν νεωτέρων τοὺς πονηροτάτους τοὺς ἐν τῇ πόλει, νεωστὶ δὲ τὰ πατρῶα παρειληφῶς καὶ προσποιούμενος νέος καὶ πλούσιος εἶναι, πάλιν τοὺς οἰκέτας ἐκέλευσεν ἡμέρας ἤδη γενομένης πρὸς τὸν κίονα 5 αὐτὸν μαστιγοῦν δῆσαντας. οὕτω δὲ τοῦ σώματος πονήρως ἤδη διακειμένου Ἀντίμαχον μεταπεμψάμενος τῶν μὲν γεγενημένων οὐδὲν εἶπεν, ἔλεγε δ' ὡς αὐτὸς μὲν δειπνῶν τύχοι, οὗτος δὲ μεθύων ἔλθοι, ἐκκόψας δὲ τὴν θύραν καὶ εἰσελθὼν κακῶς λέγοι αὐτὸν καὶ τὸν Ἀντίμαχον καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν. Ἀντίμαχος δὲ ὠργίζετο μὲν αὐτοῖς ὡς μεγάλα ἡμαρτηκόσιν, ὅμως δὲ μάρτυρας παρακαλέσας ἠρώτα αὐτὸν πῶς εἰσέλθοι· ὁ δὲ κελεύσαντος 6 Τρίσιδος καὶ τῶν οἰκετῶν ἔφασκε. συμβουλευόντων δὲ τῶν εἰσελθόντων ὡς τάχιστα λῦσαι καὶ τὰ γεγενημένα δεινὰ νομιζόντων εἶναι ἀπέδωσαν αὐτὸν τοῖς ἀδελφοῖς. οὐ δυναμένου δὲ βαδίζειν ἐκόμισαν αὐτὸν εἰς τὸ δεῖγμα ἐν κλίνῃ, καὶ ἐπέδειξαν πολλοῖς μὲν Ἀθηναίων, πολλοῖς δὲ καὶ τῶν ἄλλων ξένων οὕτω διακειμένου ὥστε τοὺς ἰδόντας μὴ μόνον τοῖς ποιήσασιν ὀργίσεσθαι, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως κατηγορεῖν ὅτι οὐ δημοσίᾳ οὐδὲ παραχορήμα τοὺς τὰ τοιαῦτα ἐξαμαρτάνοντας τιμωρεῖται. Dionys. Hal. 6. p. 983. R.

76. Ἐπιτήδειός μοι ἔστιν Ἀρχιππος οὐτοσί, ὧ δικασταί.
Anonymus Seguerii p. 34.

LIII. ΠΡΟΣ ΤΛΗΠΟΛΕΜΟΝ.

77. Οὐτοσί δὲ πυρούς ἐπὶ καλάμῃ ἄροϊ. Suid. v. ἐπὶ καλάμῃ ἄροῦν.

LIV. ΥΠΕΡ ΦΕΡΕΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΝΔΡΟΚΛΕΙΔΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

78. Ἀναγκαῖόν μοι δοκεῖ εἶναι, ὧ ἄνδρες δικασταί, περὶ τῆς φιλίας τῆς ἐμῆς καὶ τῆς Φερενίκου πρῶτον εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἵνα μηδεὶς ὑμῶν θαυμάσῃ ὅτι ὑπὲρ οὐδενὸς ὑμῶν πάποτε εἰρη- 2 κῶς πρότερον ὑπὲρ τούτου νυνὶ λέγω. ἐμοὶ γάρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, ξένος ἦν Κηφισόδοτος ὁ τούτου πατήρ, καὶ ὅτε ἐφεύγομεν, ἐν Θήβαις παρ' ἐκείνῳ καταγόμεν καὶ ἐγὼ καὶ ἄλλος Ἀθηναίων ὁ βουλούμενος, καὶ πολλὰ καὶ ἀγαθὰ καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ πα- 3 θόντες ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἡμετέραν αὐτῶν κατήλθομεν. ἐπεὶ δ' οὖν οὗτοι ταῖς αὐταῖς τύχαις ἐχρήσαντο καὶ φυγάδες Ἀθήναζε ἀφίκοντο, ἡγούμενος τὴν μεγίστην αὐτοῖς ὀφείλειν χάριν, οὕτως

οικειῶς αὐτοὺς ὑπεδεξάμην, ὥστε μηδένα γινῶναι τῶν εἰδιόντων, εἰ μὴ τις πρότερον ἠπίστατο, ὁπότερος ἡμῶν ἐκέκτητο τὴν οὐσίαν. οἶδε μὲν οὖν καὶ Φερένικος, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὅτι πολλοὶ λέγειν εἰσὶν ἐμοῦ δεινότεροι καὶ μᾶλλον τοιούτων πραγμάτων ἔμπειροι· ἀλλ' ὅμως ἠγείται τὴν ἐμὴν οἰκειότητα πιστοτάτην εἶναι. αἰσχρὸν οὖν δοκεῖ εἶναι ἱκετεύοντος τούτου καὶ δεομένου τὰ δίκαια αὐτῷ βοηθῆσαι περιιδεῖν αὐτόν, καθ' ὅσον οἶός τ' εἰμι ἐγώ, τῶν ὑπ' Ἀνδροκλείδου δεδομένων στέρηθῆναι. Dionys. Hal. 5. p. 594. coll. p. 596. sq. R.

79. Εἰ μὲν γὰρ ἀγροὺς κατέλιπεν Ἀνδροκλείδης ἢ ἄλλην φανεράν οὐσίαν, ἐξῆν ἂν εἰπεῖν τῷ βουλομένῳ, ὅτι οὗτος μὲν ψεύδεται, αὐτῷ δὲ δέδοται. περὶ δὲ ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ καὶ ἀφανοῦς οὐσίας δῆλον ὅτι, ὅστις ἔχων αὐτὰ φαίνεται, τούτῳ δέδωκεν. Suid. v. οὐσία φανερά.

LV. ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.

80. Φιλίππῳ δὲ μὴ οἴεσθε ταυτ' ἀποχρᾶν. Zonar. lex. v. ἀποχρῆν καὶ ἀποχρᾶν.

LVI. ΠΡΟΣ ΦΙΛΩΝΑ ΠΕΡ ΘΕΟΚΛΕΙΔΟΥ ΦΟΝΟΥ.

81. Ἄλλ' εἰς τὸ οἰκάριον τὸ ὀπισθε τῆς γυναικωνίτιδος. Poll. 9, 39.

LVII. ΚΑΤΑ ΦΙΛΩΝΙΔΟΥ ΒΙΑΙΩΝ.

82. Ἔστιν οὖν γυνὴ ἑταῖρα, Ναῖς ὄνομα, ἧς Ἀρχίας κύριός ἐστιν, ὃ δ' Ἰμέναιος ἐπιτήδειος, Φιλωνίδης δ' ἔρᾳν φησίν. Athen. 13. p. 592. C.

LVIII. ΠΡΟΣ ΧΥΤΡΙΝΟΝ.

83. Ἐξαίφνης τοῦ συνακολουθοῦντος οἰκέτου λίθον τις λαβῶν ἔκρουσε τὸν λυχροῦχον. Pollux 10, 116.

ΑΠΑΡΑΣΗΜΑ.

84. Καὶ φανερὸς γέγονεν οὐ τῶν σωμάτων συγγενῆς ὦν ἀλλὰ τῶν χρημάτων. Clem. Alex. Strom. 6. p. 226. Sylb.

85. Ὅστις τοῦ μὲν μὴ ἀδικεῖν οὐ προνοεῖται, τοῦ δὲ μὴ δοῦναι δίκην ἐπιμελεῖται, κακουργεῖ. Stob. floril. 2, 24.

86. Πεύδασθαι προχειρότατον τοῖς πολλάκις ἁμαρτάνουσιν. Id. 12, 21.

87. Τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν δικάζοντας ἄξιον ἢ περ νομοθετοῦντας. Id. 46, 17.

88. *Εἰ μὲν οἶόν τ' ἦν ἐκ τῶν προτέρων λόγων τὰ δίκαια γινώσκειν, οὐδὲν ἂν ἔδει τοὺς φεύγοντας ἀπολογεῖσθαι, ἀλλ' ἀκριτὶ ἀποθνήσκειν· ἐπεὶ δὲ τὰ ψευδῆ λέγειν δυνατόν ἐστι τοῖς κατηγοροῦσι, δίκαιον ἀμφοτέρων τῶν ἀντιδίκων ἀκούσαντας τηρικαῦτα τὴν περὶ τοῦ δικαίου ψῆφον φέρειν.* Id. 46, 110.

89. *Προσῆκει δ' ὑμῖν περὶ ψυχῆς δικάζουσι μὴ παρανομεῖν ἀλλ' εὐσεβεῖν, μηδὲ θορύβῳ τὰ πράγματα κρίνειν ἀλλὰ σιωπῇ τὰ δίκαια γινώσκειν.* Id. 46, 111.

90. *Ἡ γὰρ ἂν ἡμέρα γυνὴ προδῶ τὸ σῶμα καὶ τὴν τάξιν λίπη τῆς αἰδοῦς, εὐθέως παραλλάττει τῶν φρενῶν, ὥστε νομίζειν τοὺς μὲν οἰκίους ἐχθρούς, τοὺς δὲ ἀλλοτρίους πιστούς, περὶ δὲ τῶν καλῶν καὶ αἰσχυρῶν ἐναντίαν ἔχειν τὴν γνώμην.* Id. 68, 32.

91. *Τοῦ νόμου κελεύοντος τοὺς ἐπιτρόπους τοῖς ὀρφανοῖς ἔγγειον τὴν οὐσίαν καθιστάναι, οὗτος δὲ ναυτικούς ἡμᾶς ἀποφαίνει.* Suid. v. ἔγγειον.

92. *Ἡ γὰρ γλῶττα νοῦν οὔτε πολὺν οὔτε μικρὸν ἔχει, ὁ δὲ νοῦς, ᾧ μὲν πολὺ, πολὺς, ᾧ δὲ μικρὸν, μικρός.* Gregor. Cor. p. 4. Schaef.

93. *Ὅσας ἄξιος ἦν λαβεῖν πληγὰς, τοσαύτας εἴληφε δραχμάς.* Demetr. in Rhetor. Gr. 9. p. 58. W.

94. *Εἰσιόντων πρὸς τῇ Νεμέᾳ ἔστηκεν ἐπιδέξια.* Poll. 2, 159.

95. *Ἀρπάσας τὴν κνημίαν τῆς ἀμάξης.* Poll. 7, 116.

96. *Ἀδελφιδοῦς μοί ἐστιν, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.* Maxim. Plan. in Rhet. Gr. 5. p. 382. W.

97. *Πολλαχῇ οἰκειότατον ἑμαυτῷ νομίζω βοηθεῖν.* Apsines in Rhet. Gr. 9. p. 482.

98. *Εἴ τις ἄλλος βούλεται, αἰτεῖσθω ὑμῶν.* Bekk. Anecd. p. 122.

99. *Ὅς λειτουργῆσαι μὲν οὐδὲν πάποτε ἐτόλμησε τῇ πόλει.* Ibid. p. 155.

100. *Ὅτι προδικῶ τοῦ ἀλλοτρίου ἀπελευθέρου.* Ibid. p. 169.

101. *Ἦν γὰρ προϊδόντα τινὰ καὶ τὸ πῦρ τῆς Χιμαίρας φυλάσασθαι.* Tzetz. ad Lycophr. v. 17.

102. *Ἐξείργασται καὶ τέλος ἔχει καὶ πέρασ ἀηδίας ἐστίν.* Synes. ep. 32.

INDEX

NOMINUM ET RERUM MEMORABILIUM.

A.

- ἄγειν* (εἰς δουλείαν), abducere in servitutem, or. 23. § 9. 10. 11. 12.
Ἀγησίλαος irruptionem fecit in Boeotiam, or. 16. § 16.
Ἀγνόδαρος ὁ Ἀμφιτροπαιεύς, Κριτίου κηδεστής, or. 13. § 55. [*Ἄγνων*], Theramenis pater, unus de probulis, v. πρόβουλοι.
ἄγορανόμοι, or. 22. § 16.
Ἀγόρατος, reus or. 13.
Ἀδείμαντος una cum Alcibiade naves Atheniensium prodidisse Lysandro perhibetur, or. 14. § 38.
ἄδοκίμαστος, or. 15. § 11. or. 16. § 13. or. 26. § 8. Qui ἄδοκίμαστος equestrem militiam subiit, ἄτιμος factus est, or. 14. § 8.
Ἀδραστος, Argivorum rex, adversus Thebas expeditionem suscepit, or. 2. § 7.
Ἀδριαίας, mare Adriaticum, or. 32. § 25.
ἀδύνατοι, veterani emeriti stipendium ex aerario accipiebant, or. 24.
ἄετωμα, fastigium domus, or. 14. § 25.
Ἀθηνᾶ, or. 13. § 81. or. 19. § 39.
Ἀθηναὶ ἀείμνηστοι, or. 6. § 25.
Ἀθηναῖοι αὐτόχθονες, or. 2. § 17.
Ἀθήνηθεν, or. 13. § 25.
Ἀθήνησι, or. 18. § 13.
ἄθληταί (ἵπποι), or. 19. § 63.
Ἄθως, mons Chalcidicae. (Ξέρξης) διορῦξας τὸν Ἄθω, or. 2. § 29.
Ἀίγινα — bellum Aeginae illatum, or. 2. § 49.
Ἀλγινήται — ναυμαχίας Ἀθηναίοις πρὸς Ἀλγινήτας γενομένης, or. 2. § 48.
Ἀίγυπτος — bellum Aegypto illatum, or. 2. § 49.
Ἀΐσιμος pompam civium e Piraeo in arcem duxit, or. 13. § 80 sq.
Ἀσχυλίδης, delator sub dominatione XXXvirorum, or. 12. § 48.
Ἀκαδήμεια, or. 18. § 10.
Ἀλεξίας ἄρχων (Olymp. 93, 4. a Chr. n. 405.), or. 21. § 3.
Ἄλεξις ὁ Ἀριστοδίκου, or. 32. § 24. 26.
Ἄλλατος — pugna ad Haliartum facta (Ol. 96, 2. a. Chr. n. 395.), or. 16. § 13.
Ἀλικαρνασσεῖς, or. 28. § 17.
Ἀλικαρνασσός, or. 28. § 12.
ἄλιτήριος, or. 6. § 52. 53. or. 13. § 79.
Ἀλκίας, Antisthenis libertus, or. 7. § 10.
Ἀλκιβιάδης, avus Alcibiadis celeberrimi et proavus rei orationum 14. et 15., testarum suffragio eiectus, or. 14. § 39.

- Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου clarissimus, pater rei orationum 14. et 15., or. 14. § 16. 17. 26. 29 sqq. Hermas deiecit, or. 14. § 42. strategus per quattuor vel quinque annos opinione minores pecunias post mortem reliquit, or. 19. § 52.
- Ἀλκιβιάδης, filius superioris, ἀστρατείας reus, or. 14. et 15., pravi mores eius, or. 14. § 25 sqq.
- Ἀμαξόνες, Martis filiae, ab Atheniensibus victae, or. 2. § 4 sq.
- ἄμύητοι, non initiati, profani, or. 6. § 51.
- ἄμφιθυρος οἰκία. V. οἰκία.
- ἀναγράφειν τοὺς νόμους, or. 30. § 2. 4. 21. τὰ πάτρια, or. 30. § 29.
- ἀναγραφεὺς τῶν νόμων, or. 30. § 2. τῶν ὁσίων καὶ τῶν λεγῶν, or. 30. § 25.
- ἀναγραφή τῶν νόμων, or. 30. § 17. 25.
- ἀναθήματα, donaria ab iis qui in gymniciis certaminibus vicerant memoriae caussa in templis dedicata, or. 26. § 4.
- ἀνασεῖεν φοινικίδας, concutere purpureas vestes sacerdotes dicuntur, si quem diris devotebant, or. 6. § 51.
- Ἄνδοκίδης ἀσεβείας reus, or. 6.
- ἀνδραποδιστὴς quis? or. 10. § 10. (or. 11. § 6. or. 13. § 67.)
- ἀνδροφόνοι qui dicantur, or. 10. § 7.
- ἀνδρωνῆτις, or. 1. § 9.
- ἀντιγράφεσθαι, exceptione uti, or. 23. § 5.
- ἀντιγραφὴ, exceptio fori, or. 23. § 5. 10.
- ἀντίδοσις, or. 3. § 20. or. 4. § 1. or. 24. § 9.
- Ἀντικλῆς, or. 7. § 4.
- Ἀντικλῆς, or. 13. § 64.
- Ἀντισθένης, or. 7. § 10.
- Ἀντιφάνης, or. 31. § 21.
- Ἀντιφῶν (ὁ Ῥαμνούσιος), unus e Quadringentis, or. 12. § 67.
- ἀντωμοσία, iuramentum et ab actore et ab reo depositum, or. 23. § 13.
- Ἄνυτος στρατηγῶν ἐπὶ Φυλῆ, or. 13. § 78 sqq.
- Ἄνυτος, unus e quinque Piraei σιτοφύλαξι, or. 22. § 8. 9.
- ἀπάγειν et ἀπαγωγή, or. 12. § 25. or. 13. § 86. or. 25. § 15.
- ἀπίλλειν, verbum obsoletum pro ἀποκλείειν, or. 10. § 17.
- ἀπογράφειν, litem alicui scribere, per libellum aliquem accusare, or. 7. § 2. 29. bona publicanda in indicem referre, or. 17. § 4.
- ἀπογράφεσθαι, nomen dare, or. 25. § 9.
- ἀπογραφὴ, designatio s. index bonorum publicandorum, or. 9. § 3. or. 17. § 4. 9. or. 29. § 1.
- ἀποδιοπομπεῖσθαι, sacrificio Iovi oblato purgare locum, or. 6. § 53.
- ἀποδοκιμάζειν, reiicere magistratum, or. 6. § 33. strategum, or. 13. § 10. senatorem, or. 26. § 6. 15. or. 31. § 3. 13. 31.
- ἀποκηρύττειν, or. 17. § 7.
- ἀποκληροῦν, sorte constituere, or. 22. § 16. or. 26. § 6.
- Ἀπολλόδαρος ὁ Μεγαρεὺς quod Phrynichi caedi interfuit agrum Pisandri publicatum a civitate dono accepit, or. 7. § 4. or. 13. § 71.
- Ἀπόλλων, or. 19. § 39.
- ἀπόρητα, arcana non divulganda in Cereris religionibus, or. 6. § 51. probra quae lege interduntur, or. 10. § 6. 8.
- Ἀργεῖοι, or. 34. § 7.

- Ἄργινοῦσαι, pugna navalis ad Argin. (Ol. 93, 3. a Chr. n. 406.), or. 12. § 36.
- Ἄρειος πάγος. ᾧ καὶ πατριὸν ἔστι καὶ ἐφ' ἡμῶν ἀποδέδοται τοῦ νόμου τὰς δίκας δικάζειν, or. 1. § 30. in Areopago quomodo et qualia iudicia facta sint, or. 6. § 14. 15. habebat olearum sacrarum curam, or. 7. § 22. 25 sqq., prospiciebat saluti urbis post cladem ad Aegospotamos acceptam, or. 12. § 69. apud eum aliquando XXXviri petiti ab actore or. 10. § 31. ἢ στηλή ἢ ἐξ Ἄρειου πάγου, or. 1. § 30. (v. στηλή). Ceterum v. or. 10. § 11. or. 26. § 11. 12.
- Ἀριστόδικος, or. 23. § 13. 14. 15.
- Ἀριστόδικος, Alexidis pater, or. 32. § 24.
- Ἀριστόδικος, Alexidis frater, or. 32. § 26.
- Ἀριστοκράτης, unus e Quadringentis idemque imperii eorum eversor, or. 12. § 66.
- Ἀριστόκριτος, Simonis amicus, or. 3. § 8.
- Ἀριστοφάνης ὁ Χολλείδης a XXXviris interfectus, or. 13. § 58 sqq.
- Ἀριστοφάνης, Nicophemi filius, indicta caussa interfectus eiusque bona publicata, or. 19. § 7 sqq.
- Ἀρμόδιος, Euphileti vicinus, or. 1. § 41.
- ἄρρηφορία, or. 21. § 5.
- Ἄρτεμισιον, Euboeae promontorium. Ἀθηναῖοι ἐπ' Ἄρτεμισιον ἐβοήθησαν, or. 2. § 30.
- Ἀρχεβιάδης rem habuit cum Alcibiade iuniore, or. 14. § 27.
- Ἀρχέδημος ὁ γλάμων consuetudinem habuit cum Alcibiade iuniore, or. 14. § 25.
- ἄρχεῖον, consistorium magistratus, or. 9. § 9.
- Ἀρχένεως, Lysiae amicus, or. 12. § 16.
- Ἀρχεπτόλεμος, unus e Quadringentis, amicus Antiphontis et Theramenis, or. 12. § 67.
- Ἀρχεστρατίδης, Alcibiadis iunioris accusator, or. 14. § 3. or. 15. § 12.
- Ἀρχέστρατος ὁ Φρεάρριος, Mytilenae obiit, or. 21. § 8.
- ἀρχιθεωρία, or. 21. § 5.
- Ἀρχιππος, ab Andocide ἀσεβείας accusatus, quod statuam Mercurii Andocideam mutilaverit, or. 6. § 11. 12.
- ἄρχοντες, οἱ ἐννεά, or. 6. § 4. or. 7. § 22. or. 24. § 13. Ceterum v. βασιλεύς. πολέμαρχος. θεσμοθέται.
- Ἀσία. ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεύς, rex Persarum, or. 2. § 21.
- ἀστικάι δίκαι, or. 17. § 3.
- ἀστράβη (Buttm. excursus VII. ad Midian.). ἐπ' ἀστράβης ὄχεισθαι, mula vehi, or. 24. § 11. 12.
- ἀστρατείας delictum, or. 14. § 7 sqq. or. 15. § 1 sqq.
- ἀτελεῖς οἱ ὄρφανοί, or. 32. § 24.
- Ἄττικῆ. τὰ περὶ τὴν Ἄττικὴν φρούρια eversa a XXXviris, or. 12. § 40.
- Ἄυτοκλῆς, Simonis amicus, or. 3. § 12.
- Ἄυτοκράτης, or. 8. § 15.
- ἐπ' αὐτοφώρῳ, de hac formula or. 13. § 85 sqq. ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐλέγχειν, or. 7. § 42. or. 13. § 30.
- ἀφαιρεῖσθαι (εἰς ἐλευθερίαν), servum in libertatem vindicare, or. 13. § 23. or. 23. § 10.

B.

- βαρυνδαιμονία, or. 4. § 9.
 βασιλεύς, ἄρχων, or. 6. § 4. 5. 11.
 or. 26. § 8. 12.
 Βάτραχος, delator sub imperio
 XXXvirorum, or. 6. § 45. or. 12.
 § 48.
 βιαιῶν δίκη, caussa de vi illata,
 or. 23. § 12.
 βλάβη — διπλὴν τὴν βλάβην
 ὀφείλειν, or. 1. § 32.
 Βοιωτοί, or. 20. § 4.
 Βοιωτοί — cum his foedus ab
 Atheniensibus factum in bello
 Corinth. ol. 96, 2. a. Chr. n.
 395., or. 16. § 13., postea rup-
 tum Thrasybulo Collytensi au-
 ctore, or. 26. § 23. pignora ce-
 perunt, quod Athen. duo talenta
 solvere non potuerunt, or. 30.
 § 22.
 Βοιωτῶν ἡ πόλις, or. 12. § 58.
 Βυζάντιον a Thrasybulo Ergocle
 suasore occupatum, or. 28. § 5.

Γ.

- Γαμηλιῶν, mensis, or. 17. § 5.
 Γεράνεια, mons agri Megarensis
 a Corinthiis occupatus, or. 2.
 § 49.
 Γλαυκίππος ἄρχων Ol. 92, 3. a.
 Chr. n. 410., or. 21. § 1.
 γνώμονες, legati ab Areopago
 electi ad inspiciendas oleas, or.
 7. § 25.
 γυμνασιαρχεῖν, or. 21. § 3.
 γυναικωνίτις, or. 1. § 9. or. 3. § 6.

Δ.

- Δάμνιππος, Lysiae amicus, or. 12.
 § 12 sqq.
 δειλίαις crimen, or. 14. § 5. 7.
 δεκάζειν, largitionibus corrup-
 pere, or. 29. § 12.

Δεκέλεια auctore Alcibiade a La-
 cedaemoniis munita, or. 14.
 § 30. or. 18. § 9. Ceterum v.
 δῆμοι.

Δελφοί, or. 19. § 39.

Δημήτριος, or. 7. § 10.

Δῆμοι:

— Ἄλωπεκῆ (tribus Antiochidis).

Ἄλωπεκῆθεν, or. 19. § 16.

— Ἀμφιτροπή (tr. Antiochidis).

Ἀμφιτροπαιεύς, or. 13. § 55.

— Ἀναγροῦς (tr. Erechtheidis).

Ἀναγροῦσιος, or. 13. § 73.

— Ἀχαρναί (tr. Oeneidis). Ἀχαρ-
 νεύς, or. 31. § 16.

— Δεκέλεια (tr. Hippothontidis)

Δεκελειόθεν, or. 23. § 2. 3. Δε-
 κελείς, or. 23. § 3.

— Κηφισιά (tr. Erechtheidis). Κη-
 φισιεύς, or. 30. § 10.

— Κίκυννα (tr. Cecropidis). Κικυ-
 νοῦ, or. 17. § 5. 8.

— Κολλυτός (tr. Aegeidis), or. 32.
 § 14.

— Λαμπραί (tr. Erechtheidis).
 ὁ Λαμπρεύς, or. 12. § 55.

— Μυρρινοῦς (tr. Pandionidis).
 ὁ Μυρρινούσιος, or. 19. § 15.

— Οἴη (tr. Oeneidis). Οἴηθεν, or.
 1. § 16.

— Παιανιά (tr. Pandionidis). ὁ Παι-
 ανιεύς, or. 19. § 15.

— Ραμνοῦς (tr. Aeantidis), or. 19.
 § 28.

— Στειριά (tr. Pandionidis). ὁ Στει-
 ριεύς, or. 16. § 15.

— Σφηττός (tr. Acamantidis).
 Σφηττοῦ, or. 17. § 5. 8.

— Φάληρον s. Φαληρός (tr. Aeant-
 tidis). ὁ Φαληρεύς, or. 21. § 9.

— Φρέαροι (tr. Leontidis). ὁ Φρε-
 άρριος, or. 21. § 8.

— Χολλεῖδαι (tr. Leontidis). ὁ Χολ-
 λειδής, or. 13. § 58.

Δῆμος ὁ Πυριλάμπος, or. 19
 § 25 sq.

- δημόσιον, publicum aerarium, or. 12. § 19. publica pecunia, or. 21. § 16.
- δημόσιος, servus publicus, or. 30. § 2. 5.
- δημόται, or. 16. § 14. or. 20. § 2. 12. 23. or. 27. § 12. or. 31. § 15. 16.
- δημοτεύεσθαι δήμον τινός, or. 23. § 2. 3.
- δημότης, or. 20. § 12.
- Δημοφάνης sycophanta, or. 25. § 25.
- Διαγόρας ὁ Μήλιος, homo impius, or. 6. § 17.
- διαγράφεσθαι, irritam facere litem, or. 17. § 5.
- διαδικασία, lis aerario mota, or. 17. § 1.
- διαδίκασμα, or. 17. § 10.
- διαδύεσθαι τὰς λειτουργίας, defugere munia publica, or. 21. § 12.
- δίαιταν ἐπιτρέπειν τοῖς φίλοις, or. 32. § 2.
- διαμαρτυρεῖν, or. 23. § 13.
- δικαιώσεις, iuris capita s. tituli, or. 9. § 8.
- Διογείτων, reus or. 32.
- Διόγνητος, Niciae frater et fortasse tutor filiorum Eucratis, or. 18. § 9.
- Διόδοτος, Diogitonis frater, or. 32. § 4. 5.
- Διόδωρος, or. 8. § 10. 14.
- Διοκλῆς, or. 4. § 4.
- Διοκλῆς ὁ Ζακόρου τοῦ Ἱεροφάντου, or. 6. § 54.
- Διοκλῆς ἄρχων Ol. 92, 4. a. Chr. n. 409., or. 21. § 2.
- Διόμνηστος (fortasse Diogneti filius), or. 18. § 21.
- διόμνησθαι σεμνόν ὄρκιον actor dicitur, or. 3. § 1. 4. or. 10. § 11.
- Διονύσια, or. 4. § 3. or. 21. § 2. or. 32. § 21.
- Διονύσιος, Syracusarum tyrannus, or. 6. § 6. legatio ad eum missa, or. 19. § 19 sqq. splendidam legationem ad ludos Olympicos misit, argum. or. 33.
- Διονύσιος quidam cum actore or. 10. Lysitheo testis affuerat contra Theomnestum, or. 10. § 24. 30.
- Διονύσιος, Dionysodori frater, or. 13. § 41. 86. 90.
- Διονυσόδωρος, affinis actoris or. 13. a XXXviris interemtus, or. 13. § 1. 2. 13. 40 sqq.
- Διότιμος, classis praefectus, in suspicionem aversarum pecuniarum adductus, or. 19. § 50. 51.
- Διότιμος Ἀχαρνέως, or. 31. § 16.
- διωμοσία, or. 10. § 11.
- δοκιμάζειν πολίτας, or. 25. § 10. pueros or. 21. § 1. or. 32. § 9. 24. magistratus or. 26. § 7. 14. 15. 21. equites or. 15. § 7. senatores or. 16. § 3. 8. or. 26. § 10. 11. or. 31. § 24. 25. 34.
- δοκιμασίαι, or. 16. § 9. magistratum, or. 15. § 2. or. 26. § 9. 15. 20. 21.
- δοκιμασταί, or. 26. § 16.
- Δρακοντιδῆς evertendae reipublicae et instituendorum XXXvirorum in contione auctor, or. 12. § 73.
- δρασκάζειν, verbum obsoletum pro ἀποδιδράσκειν, or. 10. § 17.
- δῶρων κρίνεσθαι, or. 27. § 3.

E.

- ἐγκαλεῖν ἀργύριον, in iudicio de pecunia postulare, or. 3. § 26.
- εἰσαγγέλλαι, or. 12. § 48. or. 16. § 12. or. 30. § 22.
- εἰσαγγέλλειν — εἰσήγγελλε τὰ ὄπλα ἀποβεβληκότα δημηγορεῖν, or. 10. § 1. or. 16. § 20.

- εἰσαγεῖν εἰς τὸ δικαστήριον, or. 6. § 21. or. 30. § 3.
- εἰσαγωγίμος δίκη, or. 23. § 5.
- ἐκδιδόναι ἀδελφάς, elocare sorores, or. 16. § 10. (v. συνεκδιδόναι). τὴν μητέρα, or. 32. § 8.
- ἐκδικάζειν, litem ad finem perducere, plene disceptare, or. 17. § 5.
- ἐκκηρύττειν, voce praeconis e civitatibus expellere, or. 12. § 35. 97. or. 25. § 22. or. 31. § 8. voce praeconis exercitu expellere, or. 3. § 45.
- ἐκπέμπειν, dimittere uxorem s. divortium facere, or. 14. § 28.
- Ἐλαφόστικτος, or. 13. § 19.
- Ἐλευσίνιον templum Cereris quod Athenis erat, or. 6. § 4. 52.
- Ἐλευσίς — Argivi ad Thebas caesi Eleusine sepulti sunt, or. 2. § 10. templum Cereris quod Eleusine erat, or. 6. § 4. Ἐλευσινάδε ξυνθεωρεῖν, Eleusinem una proficisci ad mysteria, or. 8. § 5. Eleusine multi cives aXXX-viris interfecti, or. 12. § 52. or. 13. § 44. οἱ Ἐλευσινάδε ἀπογραψάμενοι, or. 25. § 9.
- ἐλικτήρες, inanes, or. 12. § 19.
- Ἐλλησποντος — τὸ στενώτατον τοῦ Ἐλλησπόντου, or. 2. § 29. (Ξέρξης) ζεύξας τὸν Ἐλλησποντον, ibid. — [Ἐρατοσθένης] ἔφηνεν ἐξ Ἐλλησπ. (ubi Quadringenti partem navium suarum habebant), or. 12. § 42. ἢ ἐν Ἐλλησπόντῳ (ad Aegos flumen) συμφορά, or. 16. § 4. itidem ἢ ἐν Ἐλλησπ. ναυμαχία, or. 19. § 16. ἀπολομένων τῶν νεῶν ἐν Ἐλλησπ. or. 2. § 58.
- ἐνδεικνύμαι, or. 6. § 15.
- ἐνδεκα, οἱ, or. 10. § 10. or. 11. § 5. or. 13. § 86. or. 14. § 17. or. 15. § 3. or. 22. § 2. αἱ εὐθύναι τῶν ἐνδεκα, or. 10. § 16.
- ἐνη καὶ νέα, novilunio (Kalendis), or. 23. § 6.
- ἐξάγειν, abducere aliquem mancipium, or. 10. § 10. or. 13. § 67.
- ἐξαιρεῖσθαι εἰς ἐλευθερίαν, servum vindicare in libertatem, or. 23. § 9. 10. 12.
- ἐξιούσα ἀρχή, abiens magistratus, or. 26. § 7.
- ἐξώλειαν ἐπαρᾶσθαι, perniciem imprecari, or. 12. § 10.
- ἐπάγειν, adducere magistratum ad ipsum delictum, de ephgesi, or. 7. § 22.
- ἐπιβάλλειν, multam irrogare, or. 15. § 5. ἐπιβολάς, or. 20. § 14. or. 30. § 3.
- ἐπιβολή, multa irrogata: ἐξ ἐπιβ., or. 6. § 21. κυρῶσαι τὴν ἐπιβολήν, or. 9. § 11.
- ἐπιγαμία, conubium Euboensibus concessum ab Athen., or. 34. § 3.
- Ἐπιγένης, sycophanta, or. 25. § 25.
- ἐπικλήρων δίκαι, or. 15. § 3.
- Ἐπικράτης (ὁ σακεσφόρος), reus or. 27. § 1 sqq.
- ἐπιμεληταί, curatores olearum ab Areopago electi, or. 7. § 29. (v. γνώμονες).
- ἐπισησάντα obsolete pro ὁμόσαντα, or. 10. § 17.
- ἐπισκῆπτεσθαι εἰς τινα, diem dicere, or. 3. § 39. τινί, or. 3. § 40. or. 23. § 14.
- Ἐπιχάρης ὁ Λαμπροεύς, in Xvirum collegium post abolitam XXXvirorum dominationem lectus, or. 12. § 55.
- οἱ ἐπτά ἐπὶ Θήβας, or. 2. § 10.
- Ἐρασινίδης, or. 21. § 8.
- Ἐρασίστρατος, Eratonis filius, or. 17. § 3. 5 sqq.
- Ἐρασιφῶν, Eratonis filius, or. 17. § 2. 3. 5 sqq.

Ἐρατοσθένης Οἰηθευ, reus orat.

1. § 16.

Ἐρατοσθένης, unus de XXXviris, reus or. 12.

Ἐράτων, or. 17. § 2.

Ἐράτων, illius filius, or. 17. § 3 sqq.

Ἐργοκλῆς, Thrasybuli amicus et in imperio collega, reus or. 28.

§ 1 sqq. or. 29. § 1 sqq. capitibus damnatus, or. 29. § 2.

Ἐρέτρια, or. 20. § 14.

Ἐρμαί, statuæ Mercurii, or. 23.

§ 3. mutilatæ, or. 6. § 11. 12. or. 14. § 42.

Ἐταιρία, sodalium coniuratorum, or. 12. § 55.

Ἐταῖροι, socii coniurati, or. 12. § 43.

Ἐναγόρας ὁ Κύπρου βασιλεύων, or. 6. § 26. or. 19. § 20. 23. 27.

Ἐάνδρος, reus or. 26. § 15. 24.

Ἐῤβουλος ἀρχων Ol. 96, 3. a. Chr. n. 394., or. 19. § 28.

Ἐῤθύκροτος Plataeensis, or. 23. § 5.

Ἐκλειδῆς ἀρχων Ol. 94, 2. a. Chr. n. 403., or. 21. § 4.

Ἐνκράτης, Niciae frater, strategus a XXXviris ad dominationis societatem invitatus, or. 18. § 4.

Ἐμάρης servus, Agorati pater, or. 13. § 64.

Ἐμολπίδαι de iure sacrorum respondent secundum leges non scriptas, or. 6. § 10.

Ἐῤνομος, Dionysii tyranni hospes et amicus, or. 19. § 19. 23.

Ἐριπίδης, Xenophontis strategii pater, or. 19. § 14.

Ἐριπος, or. 24. § 25.

Ἐρυντόλεμος, or. 8. § 15.

Ἐρυσθεύς, inimicus Herculis eiusque filiorum, or. 2. § 11 sq.

Ἐφίλητος, actor or. 1. § 16.

Ἐφοροι quinque ante XXXvirorum dominatum instituti, or. 12. § 43.

46. 76.

Z.

Ζακόρος ὁ ἱεροφάντης, Dioclis pater, or. 6 § 54.

Ζεὺς ὁ σωτήρ, or. 26. § 6.

ζητηταί, quaesitores, or. 21. § 16.

H.

ἠγεμόνες Athenienses facti esse (falso) dicuntur post pugnam

Plataeensem, or. 2. § 47. (§ 57.)

ἠγήμων, or. 32. § 12.

Ἡρακλῆς ludos Olympicos instituit, or. 33. § 1. Herculis liberi

ab Eurystheo supplices confugerunt ad Athenienses, or. 2. § 11.

Θ.

Θάλλος, Stephani pater, or. 19. § 46.

Θαργῆλια, or. 21. § 1.

Θεμιστοκλῆς, or. 2. § 42. νομοθέτης, or. 30. § 28. Cum eo

Theramenes per irrisionem comparatus, or. 12. § 63.

Θεόγνις, unus e XXXviris, or. 12. § 6 sqq.

Θεόδοτος, Πλαταϊκὸν μειράμιον, or. 3. § 5. 22.

Θεόκριτος ὁ τοῦ Ἐλαφοστίκτου καλούμενος, Agorati amicus, or. 13. § 19 sqq.

Θεόμνηστος, reus or. 10.

Θεότιμος una cum Alcibiade iunioris patri huius insidiatus, or. 14. § 26.

Θεόφιλος, Simonis amicus, or. 3. § 12.

Θερμοπύλαι. Pugna a Lacedaemoniis in Thermopylis commissa, or. 2. § 30.

Θερμῶδων, Cappadociae fluvius, ad quem habitabant Amazones, or. 2. § 4.

θῆσις τοῦ ἵππου, oppignatio equi, or. 8. § 10.

θρασοθέται, or. 15. § 2.

- Θεσμοφόρεια, or. 1. § 20.
 Θέων, or. 10. § 12.
 Θῆβαι. Bellum septem ducum ad Thebas gestum, or. 2. § 7 sqq.
 Θήβησι, or. 23. § 15.
 Θηραμένης, unus e XXXviris, or. 12. § 50 sqq. or. 13. § 9 sqq.
 Θράκη, or. 14. § 38.
 Θρασύβουλος ὁ Στειριεύς Phyle occupata Athenas liberavit, or. 12. § 52. Ergoolis amicus et in imperio collega, or. 28. § 4. or. 29. § 7. Byzantium occupavit, or. 28. § 5., interfectus, or. 28. § 8.
 Θρασύβουλος ὁ Καλυδώνιος Phrynichum interfecisse narratur, or. 13. § 71.
 Θρασύβουλος (ὁ Κολλυτεύς), or. 26. § 13. 21.
 Θρασύλος strategus, or. 21. § 7. ὁ ἐπὶ τῶν ὀπλιτῶν, or. 32. § 5. 7.
 Θρασύμαχος, or. 8. § 14 sqq.
 θύειν εἰς τὴν πανήγυριν, hostiam mactare sollemnitatis caussa, or. 6. § 5.
 θύρα, προστίθησι τὴν θύραν, adducit, ocludit ianuam, or. 1. § 13. τὴν θύραν ἀνέωξεν, or. 1. § 14. τί αἱ θύραι νύκτωρ ψοφοῖεν, or. 1. § 14. ἄσαντες τὴν θ., or. 1. § 24. ἐκκόψας τὰς θύρας, or. 3. § 6. τὰς θ. ἐμβάλλων, or. 3. § 23. ἡ μέταυλος θύρα καὶ ἡ αὐλεια (interior et antica ianua), or. 1. § 17. or. 12. § 16.

I.

- Ἰατροκλήης, Eratosthenis sodalis, or. 12. § 42.
 ἱερεῖαι καὶ ἱερεῖς qua ratione de-
 vererint eos qui mysteriorum ar-
 cana divulgaverant, or. 6. § 51.
 ἱεροσυλία, or. 5.
 ἱερόσυλος, or. 30. § 21.

- ἱεροφάντης, or. 6. § 1.
 Ἰππαρχομόδωρος, or. 23. §. 5. 6.
 Ἰππίας ὁ Θάσιος capitis damna-
 tus a senatu sub XXXviris, or.
 13. § 54.
 Ἰπποθωντὶς φυλή, or. 23. § 2.
 Ἰπποκλήης in Xvirum collegium
 post abolitam XXXvirorum do-
 minationem creatus, or. 12. § 55.
 Ἰππόνικος, Calliae pater, or. 19.
 § 48.
 Ἰππόνικος, Calliae filius, or. 14
 § 28.
 ἱπποτοξόται, equites sagittarii, or.
 15. § 6.
 Ἰσθμοὶ, ludi Isthmici, or. 19. § 63.
 Ἰσθμὸς a Peloponnesiis muro clau-
 sus, or. 2. § 44 sq.
 Ἰσχόμαχος, homo opulentus, or. 19.
 § 46.

K.

- καδίσκοι, urnae, quibus iniicie-
 bantur calculi, or. 12. § 37.
 Καδμεῖοι, Thebani, or. 2. § 7. 8.
 10.
 κατηγορίας δίκη, or. 10. § 2. 12.
 31.
 κακολογιῶν κατηγορία, or. 8.
 Κάλλαισχος, unus e Quadringen-
 tis, or. 12. § 66.
 Καλλιᾶδης interfectus a XXXvi-
 ris, or. 30. § 14.
 Καλλίας ὁ Ἰπποκρινον, quantum
 post mortem reliquerit, or. 19.
 § 48.
 Καλλίας ὁ μέτοικος sacrilegii ac-
 cusatus, or. 5.
 Καλλικράτης, or. 9. § 5.
 Καλλίστρατος, or. 7. § 9.
 Καλυδών, Aetolorum urbs. Κα-
 λυδώνιος, or. 13. § 71.
 καταλέγειν, conscribere nomina ci-
 vium, or. 20. § 14. or. 30. § 8.
 καταλέγεσθαι στρατιώτην, or. 9.
 § 4. or. 32. § 5.

- καταλογεύς, conscriptor nominum civium quinque milium, or. 20. § 13.
- καταλογος, or. 15. § 5. or. 16. § 13. or. 25. § 16.
- Κατανάιοι, or. 20. § 24.
- Κατάνη, Siciliae urbs, or. 20. § 24.
- καταρᾶσθαι, exsecrari, or. 6. § 51.
- κατάστασις, manupretium, or. 16. § 6.
- καταχορηγεῖν, pro choregia expendere, or. 19. § 42.
- Κέφαλος, Lysiae pater, or. 12. § 4.
- Κηφίσιος, Andocidis accusator, or. 6. § 42.
- Κηφισόδωρος, poeta comicus, or. 21. § 4.
- Κινησίας, homo ignavus, or. 21. § 20.
- Κιτιέων βασιλεύς, or. 6. § 26.
- κλεῖν ἐφέλκεσθαι, or. 1. § 13.
- Κλεισθένης, sycophanta, or. 25. § 25.
- Κλειτόδικος, or. 8. § 13.
- Κλεοφῶν restitit pacis conditionibus a Lacedaemoniis oblati, or. 13. § 8. 9. in iudicium vocatus a rerum novarum studiosis et capite damnatus, or. 13. § 12. or. 30. § 11. 12. 13. post mortem opes reliquit nullas, or. 19. § 48.
- Κνίδος, pugna ad Cnidum facta Eubulo archonte Ol. 96, 3. a. Chr. n. 394., or. 19. § 28.
- Κόνων classis dux ad Peloponnesum Ol. 96, 4. s. 393., or. 19. § 12. legationem misit ad Dionysium tyrannum, or. 19. § 19. Timothei pater, or. 19. § 34., opulentus, or. 19. § 35. 42. 44. Cypri uxorem et filium habebat, or. 19. § 36. ibidem postquam testatus est, decessit, or. 19. § 39.
- Κορίνθιοι sociique Atheniensibus bellum intulerunt, or. 2. § 49. cum Atheniensibus Lacedaemoniis infesti, or. 2. § 67.
- Κόρινθος, or. 13. § 67. bellum Corinthiacum, or. 3. § 45. or. 16. § 15 sqq.
- Κορώνεια, oppidum Boeotiae: pugna ad Coroneam commissa, or. 3. § 45.
- κουρεῖον (in tonstrinis convenire solebant οἱ δημόται), or. 23. § 3. or. 24. § 20.
- Κριτίας, unus de XXXviris, isque vehementissimae factionis inter illos dux, or. 12. § 43 sqq. or. 13. § 55.
- Κριτόδημος ὁ Ἄλωπεκῆθεν, in pugna ad Aegospotamos occisus or. 19. § 16.
- Κτησικλῆς ὁ ἄρχων (i. e. στρατηγός), or. 9. § 6.
- Κυζικηνοί, or. 12. § 11. or. 32. § 6.
- κυκλικὸς χορός, or. 21. § 2.
- Κύπριοι, or. 19. § 43.
- Κύπρος, or. 19. § 21. 23. 25. 35. 36. 39. 40. 44.
- κύρβεις — αἱ θυσίαι αἱ ἐκ τῶν κύρβεων, or. 30. § 17. 18.
- κωμάζειν, or. 3. § 23. or. 14. § 25.
- κώνειον, cicuta, qua interemti sunt sub XXXviris popularium partium studiosi, or. 18. § 24.

Λ.

- λαγχάνειν δίκην τινί, or. 23. § 3. 4. 5. 13.
- Λακεδαιμόνιοι. Res ab iis bello Persico gestae, cr. 2. § 30 sqq. bello Peloponnesiaco, or. 7. § 6. or. 14. § 30. exeunte, or. 12. et 13. passim. αἱ πρὸς τοὺς Λακ. συνθήκαι, or. 6. § 38. 40. duce Pausania in Academiam veniunt, or. 18. § 10. centum talenta Atheniensibus perPhidonem mu-

- duo data (or. 12. § 59.) repetunt,
 or. 30. § 22.
- Λακεδαιμόνων*, or. 12. § 58. or. 13.
 § 11. 13.
- Λάμαχος*, imperator Atheniensium
 in Sicilia, or. 13. § 67.
- Λάμπων* (Lamponis domus), or. 3.
 § 17.
- Λάχης ὁ ταξίαρχος* (in bello Co-
 rinthiaco), or. 3. § 45.
- λειποτάξιου*, deserti ordinis cri-
 men, or. 14. § 5 sqq.
- λειτουργεῖν*, or. 7. § 31. or. 20. § 23.
 or. 25. § 12. or. 26. § 3. 4. or. 31.
 § 12. 15.
- λειτουργίαι*, or. 21. or. 32. § 24.
 — *χορηγία*, or. 7. § 31. or. 12.
 § 20. or. 19. § 29. 42. 57. or.
 21. § 1 sqq. or. 24. § 9. or. 27.
 § 10. — *τριηραρχία*, or. 7. § 31.
 or. 13. § 62. or. 18. § 21. or.
 19. § 12. 25. 29. 42. 57. 62. or.
 21. § 2 sqq. or. 25. § 12. or. 29.
 § 3. 4. 7. or. 32. § 24. 26.
- Λευκή ἀκτὴ*, fortasse ad Proponti-
 dem sita, or. 14. § 27.
- λευκάμα* — *εἰς λευκάμα γράφειν*,
 in album referre, or. 9. § 6.
- Λεωδάμας*, a Thrasybulo accusa-
 tus, or. 26. § 13. 14. 15.
- λογιστήριον*, curia censoria, or.
 20. § 10.
- Λύσανδρος*, paucorum imperii stu-
 diosus, popularis osor, or. 12.
 § 59. Athenarum portus intravit,
 or. 13. § 34. arcessitus a Thera-
 mene, or. 12. § 71. Atheniensi-
 um naves ei traditae, or. 14.
 § 38. eo praesente de reipubli-
 cae Atheniensium conversione in
 contione agitur, or. 12. § 72. 73.
- Λυσίθεος* Theomnestum accusavit,
 or. 10. § 1.
- Λυσίμαχος*, or. 3. § 11. 12.
- λαποδύτης* quis? or. 10. § 10. or.
 11. § 5. or. 13. § 68
- M.**
- Μαντίθεος* in examine apud se
 natum instituto se defendit or.
 16.
- Μαντινείς*, or. 34. § 7.
- Μαραθῶν* — (*οἱ Πέρσαι*) ἀπέ-
 βησαν εἰς *Μαραθῶνα*, or. 2.
 § 21.
- Μεγακλῆς*, proavus Alcibiadis iu-
 nioris, bis ostracismo eiectus
 or. 14. § 39.
- Μεγαράδε*, or. 12. § 17.
- Μεγαρεύς ἀνῆρ* sacra violavit
 or. 6. § 54.
- Μενέστρατος* de coniuratione
 XXXviris indicavit, posteriore
 vero tempore capitis damnatus
 est, or. 13. § 55 sqq.
- μεσεγγυᾶν*, deponere pecuniam per
 modum fidei commissi, or. 29.
 § 6.
- μετοίκιον*, tributum inquilinorum,
 or. 31. § 9.
- Μηλόβιος*, unus de XXXviris, or.
 12. § 12 sqq.
- μήνυτρα* indicii praemia, or. 6.
 § 43.
- μητρολοίας*, matricida, or. 10.
 § 8.
- Μηχανίων*, Tisameni pater, or. 30.
 § 28.
- Μιλτιάδης*, comes Lysandri, or. 12.
 § 72.
- Μνησιθείδης*, unus de XXXviris,
 or. 12. § 12.
- Μνησίφιλος*, or. 8. § 15.
- μοιχὸς* deprehensus morte multa-
 tus, or. 13. § 66. cfr. potissimum
 or. 1.
- Μόλων ὁ γναφεύς*, or. 3. § 16.
- μορία* sive *μορίαι ἐλαταί*, pro-
 pagines eius oleae, quae erat in
 acropoli, or. 7. § 2. 7. et alibi.
- Μουνυχία*, *Μουνυχίασιν*, tem-
 plum Dianae illic situm, ad quod

supplices confugiebant, or. 13.
 § 24. 52. theatrum, or. 13. § 55.
 μύλων — εἰς μύλωνα ἐμπροσθίν,
 in pistrinum detrudi, poena ser-
 vorum, or. 1. § 18.
 μυροπωλείον — ad tabernas un-
 guentarias itare solebant Athe-
 nienses, or. 24. § 20.

Μυρωνίδης, dux Atheniensium in
 bello Peloponnesiaco, or. 2. § 52.
 μυστήρια, or. 6. § 4. or. 14. § 42.
 Mystera qui divulgaverat et pro-
 fanis aperuerat, eum diris ex-
 secrabantur sacrifici et sacrificae
 ad occasum versi, or. 6. § 51.
 Μυτιλήνη, or. 21. § 8.

N.

ναυκληρεῖν, navigii magistrum es-
 se, or. 6. § 49.
 Ναυσίμαχος ὁ Φαληρεὺς, or. 21.
 § 9. 10. 11.
 ναυτικά, fenus nauticum, or. 32.
 § 6. 14.

ναυτοδίκαι, or. 17. § 5. 8.
 Νεμέα — Nemeaea, or. 19. § 63.
 νεώρια Atheniensium deleta, or.
 13. § 46.

νεώσοικοι, or. 30. § 22.
 Νικήρατος, Niciae filius, or. 18.
 § 5. quantum reliquerit post
 mortem, or. 19. § 47.

Νικίας, popularium partium stu-
 diosus, or. 13. § 23. strategus,
 Eucratis frater, multa et magna
 in rempubl. merita habuit, or.
 18. § 1 sq. opulentus, or. 19.
 § 47.

Νικολῆς, or. 13. § 64.
 Νικομαχίδης idem qui Νικόμα-
 χος, or. 30. § 11.

Νικόμαχος, actor caussae de olea
 sacra, or. 7. § 20. 36. 39.

Νικόμαχος, reus or. 30. § 2 sqq.
 Νικομένης, popularium partium
 studiosus, or. 13. § 23.

LYSIAS.

Νικομήδης, or. 23. § 9. 10. 11.
 Νικόφημος, Aristophanis pater,
 indicta caussa interfectus eius-
 que bona publicata, or. 19. § 7
 sqq.
 τὰ νομιζόμενα ποιεῖν, or. 32. § 8.
 τῶν νομιζομένων τυγχάνειν,
 or. 2. § 9.

Ξ.

Ξεναίνετος ἄρχων Ol. 94, 4. a. Chr.
 n. 401., or. 17. § 3.

ξένια λαβεῖν, or. 18. § 12.

Ξενοφῶν ὁ Καριδεὺς a senatu
 sub XXXviris capitis damnatus,
 or. 13. § 54.

Ξενοφῶν, Euripidis filius, impe-
 rator, or. 19. § 14.

Ξέρξης ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς, or.
 2. § 27.

ξυνθεωρεῖν, una ad mysteria pro-
 ficisci, or. 8. § 5.

O.

οἰκία ἀμφίδυρος, aedes bifores,
 or. 12. § 15.

οἰκίδιον διπλοῦν, domus duabus
 contignationibus instructa, 1. § 9.

οἰκονόμος δευρῆ, or. 1 § 7.

ὀκλᾶς, navis oneraria s. mercatoria,
 or. 32. § 25.

Ὀλυμπιακός (λόγος) ludis Olym-
 picis ab Lysia habitus, or. 33.

Ὀλύμπιοι θεοί, or. 19. § 34. 54.

Ὀρθόβουλος, equitatu praefectus,
 ut verisimile est, or. 16. § 13.

ὄρκοι — αἱ συνθῆκαι καὶ οἱ ὄρ-
 κοί, v. συνθῆκαι.

Ὀρνεαί, Argolidis oppidum, pro-
 ditum ab Alcibiade iuniore, or.
 14. § 26.

Π.

Παγκλέων, or. 23. § 1 sqq.

Πάμφιλος (fortasse equitatu praef-
 ectus), or. 15. § 5.

- Παναθήναια τὰ μεγάλα*, or. 21.
 § 1. *τὰ μικρά*, or. 21. § 2. 4.
Πανταλέων, frater actoris or. 10.
 § 5.
παραφροντωρεύεσθαι, indicium
 per accensos ignes facere, or. 13.
 § 67.
πατραλοίας, patricida, or. 10. § 8.
Πανσανίας, Lacedaemoniorum
 rex, in Academiam venit cum
 exercitu, or. 18. § 10 sqq.
Πειραιεύς, or. 2. § 61. 66. or. 3.
 § 11. 12. or. 12. § 53. 97. or.
 13. § 5. 23. 80. 82. or. 16. § 4.
 or. 29. § 12. or. 31. § 8. 9.
 14. 15. or. 32. § 8. sublatus a
 XXXviris, or. 12. § 40. 70. or.
 13. § 14. *οἱ Πειραιᾶ καταλα-*
βόντες, or. 26. § 17. or. 31.
 § 13. *οἱ ἐν Πειραιεῖ*, or. 12.
 § 54. 55. 56. 59. or. 13. § 88.
 89. 90. or. 19. § 19. or. 26.
 § 19. *οἱ ἐκ Πειραιῶς*, or. 6.
 § 38. 39. or. 12. § 53. 92. 94.
 95. or. 25. § 2. 9. 28. 33. *τὰ ἐκ*
Πειραιῶς πράγματα, or. 34. § 2.
Πείσανδρος, dominationis Qua-
 dringentorum socius, or. 25.
 § 9. bonis suis a populo priva-
 tus, or. 7. § 4. or. 12. § 66.
Πείσων, unus de XXXviris, or. 12.
 § 6 sqq.
πεντακισχίλιοι cives Athen. ad
 comitia convocandi, or. 20. § 16.
 or. 30. § 8.
Περικλῆς admonuit Athenienses
 ut adversus impios etiam legi-
 bus non scriptis uterentur, or. 6.
 § 10. Cephalum Lysiae patrem
 exhortatus est ut in Atticam ve-
 niret, or. 12. § 4. *νομοθέτης*,
 or. 30. § 28.
περικόπτειν, mutilare Hermas,
 or. 6. § 51.
Πλαταιαί — pugna ad Plataeas
 commissa, or. 2. § 46 sq.
- Πλαταιεύς* — (Plataeenses civitate
 Attica donati), or. 23. § 1 sqq.
Πλαταικὸν μειράκιον, or. 3. § 5
ποδοκάκη, pedica, or. 10. § 16.
πολεῖσθαι antiquitus pro *βαδίζειν*,
 or. 10. § 19.
Πολέμαρχος, Lysiae frater, or. 12.
 § 17 sqq.
πολέμαρχος, *ἄρχων*, or. 15. § 3.
 or. 23. § 2. 3. 4. 5. 13.
Πολύαινος, defensor caussae or.
 9. § 5.
Πολυκλῆς, or. 8. § 10 sqq.
Πολυνείκης Thebis bellum intulit,
 or. 2. § 7.
Πολύστρατος, unus e Quadringen-
 tis, or. 20. § 1 sqq.
Πόντος, or. 22. § 14.
Πόντος. rex Ponti s. Bospori, or.
 16. § 4.
πρέμνον, stipes arboris, or. 7. § 19.
πρόβουλοι, post cladem Sicilien-
 sem ab oligarchis instituti, in
 quibus erat Hagno, pater The-
 ramenis, or. 12. § 65.
προθεσμία, actionis praescriptio,
 or. 7. § 17. or. 13. § 83.
προκαλέσασθαι εἰς ἀντίδοσιν,
 or. 24. § 9.
πρόκλησις, or. 4. § 15 sqq. or. 7.
 § 34 sqq.
Προμήθεια, or. 21. § 3.
πρόνοια quid sit: or. 3. § 41 sq.
πρόξενοι, or. 28. § 1.
προσκαλεῖσθαι, in ius vocare, de
 actore, qui denunciabat adver-
 sario ut certa die apud magi-
 stratum adesset, or. 23. § 2.
πρόσοδοι, supplicationes, or. 6.
 § 33.
προστάται τῶν Ἑλλήνων Atheni-
 enses, or. 2. § 57.
προστάτης, patronus inquilini, or.
 31. § 9. 14.
προστιμᾶν, mulctam adicere, or.
 10. § 16.

προτιθέναι κρίσιν τινί, iudicii potestatem facere alicui, or. 27. § 8.

προτίθεσθαι, exponere mortuum, or. 12. § 18.

προτανεία, or. 30. § 5.

προτάνεις, or. 13. § 37. or. 22. § 2. or. 28. § 9.

Πρώταρχος, Simonis amicus, or. 3. § 12.

Πρωτίεας, or. 7. § 10.

Πυθόδωρος ἄρχων Ol. 94, 1. a. Chr. n. 404., or. 7. § 9.

Πυριλάμπης, Demi pater, or. 19. § 25.

πυρκαϊαί, or. 7. § 24.

πυρριχισταί, or. 21. § 1. ἀγένειοι, or. 21. § 4.

πωλητής, or. 29. § 3.

P.

πόπτρον, anulus ianuae, or. 6. § 1.

Σ.

σανίδιον, tabula in qua inscribantur equites, or. 16. § 6.

σανίς i. q. σανίδιον, or. 26. § 10.

Σαλαμίς — Liberi et mulieres Athenis Salaminem translatae, or. 2. § 34 sq. Pugna Salamina, or. 2. § 41. Salamine multi cives a XXXviris interfecti, or. 12. § 52. or. 13. § 44.

Σάμος insula, unde arcessitae naves Lysandri, or. 12. § 71.

Σάτυρος ὁ ἐν τῷ Πόντῳ, Bospori rex, or. 16. § 4.

Σάτυρος ὁ Κηφισιεύς, (unus ex Ὑπερβωρίαις) oligarchiaestudiosissimus, or. 30. § 10. 12. 14.

Servi ob crimina magistratui indicata manu missi, or. 5. § 4. or. 7. § 16. dominis malevolentissimi, or. 7. § 35.

Σεύθου, regis Thraciae, filiam in matrimonium ducere instituit Thrasybulus suasore Ergocle, or. 28. § 5.

σηκός, proprie saeptum, quo oleae sacrae truncus continebatur, or. 7. § 2. et alibi.

Σικελία, or. 6. § 6. or. 13. § 67. or. 19. § 19. 43. or. 20. § 4. 24. 27. or. 26. § 21.

Σίμων, reus orat. 3.

σιτοπῶλαι, mercatores frumentarii, or. 22. § 1 sqq.

σιτοφύλακες, frumenti inspectores, or. 22. § 16.

σκυτοτομείον (in sutrinis convenire solebant Athenienses), or. 24. § 20.

Σόλων ὁ νομοθέτης, or. 30. § 28.

— Leges Solonis priscae obsoleta forma scriptae, or. 10. § 15 sqq. recognitae et corruptae, or. 30. § 2. 26.

Σουνιάδης ἄρχων Ol. 95, 4. a. Chr. n. 397., or. 7. § 11.

Σούνιον, Atticae promontorium, or. 21. § 5.

στάσιμον (τὸ ἀργύριον) quid? or. 10. § 18.

στατήρες Κυζικηνοί, or. 32. § 6.

Στέφανος ὁ Θάλλου, homo opulentus, or. 19. § 46.

στήλαι — αἱ θυσαίαι αἱ ἐκ τῶν στηλῶν, or. 30. § 17. 21.

στήλη — ἐκ τῆς στηλῆς τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου (in qua leges Draconis inscriptae erant), or. 1. § 30.

στολή, vestis sacerdotalis, or. 6. § 51.

Στρομβιχίδης, strategus, προσηριον partium studiosus, or. 13. § 13. or. 30. § 40.

συγγραφαί, or. 30. § 17.

συμβόλαιον, pactum conventum, or. 17. § 3 or. 30. § 8.

σύμβολον, tessera hospitalis, or. 19. § 25.

συμπορά et *συμποραὶ* dicitur proelium ad Aegos fl. commissum, or. 6. § 46. or. 12. § 43. or. 16. § 4. or. 21. § 9. or. 30. § 3. or. 31. § 8. or. 33. § 1.

συναγωγαί, conciliatores civium, or. 12. § 43.

σύνδικοι post XXXviro instituti Athenis, or. 16. § 7. or. 17. § 10. or. 18. § 26. or. 19. § 32.

συνεκιδιδόναι θυγατέρας καὶ ἀδελφάς, or. 19. § 59. V. ἐκιδιδόναι.

συνθήκαι Atheniensium cum Lacedaemoniis et eorum qui in urbe remanserant cum exulibus ex Piraeo in itae, or. 6. § 37. 38. 39. or. 13. § 88 sqq. or. 25. § 23. 28. 34. or. 26. § 15. 20.

συνωμοταί, coniurati, or. 12. § 43.

Συρακούσιος, or. 20. § 26.

σύσκηνος, or. 13. § 79.

συσσιτεῖν de militibus una in castris coenantibus, or. 13. § 79.

Σώστρατος, amicus Euphileti, or. 1. § 22. 39. amicus actoris orat. 9. (Polyaeni), or. 9. § 13.

T.

ταμίαι, quaestores s. aerarii praefecti, or. 9. § 6. 7. 8. 11.

ταμίας χρημάτων, quaestor strategi, or. 29. § 3.

ταμιεύεσθαι τοὺς νόμους, leges quasi dispensatas depromptasque accipere, or. 30. § 3.

τὰ τεῖχη τὰ μακρά, or. 13. § 8. 9. or. 12. § 42. 65. or. 13. § 70 sqq.

or. 20. § 1 sqq. or. 25. § 9. 14. 25. or. 30. § 7. 8.

τιμᾶσθαι, litem aestimare, poenam sibi statuere, or. 6. § 21.

Τιμόθεος, Cononis filius opulentus, or. 19. § 34.

Τισαμενὸς ὁ Μηχανίωνος, νομοδότης, or. 30. § 28.

οἱ τριάκοντα, or. 6. § 45. or. 7. § 4. 27. or. 10. § 4. 31. or. 12.

§ 5 sqq. or. 14. § 39. or. 18. § 3. 12. 22. 24. or. 21. § 3. or.

24. § 25. or. 25. § 2. 5. 9. 14. 19. 21. 22. 30. 31. or. 26.

§ 10. 19. or. 28. § 13. or. 30. § 12. 13. or. 31. § 8. quomodo electi sint, or. 12. § 73. 76.

quomodo ius dixerint, or. 13. § 37.

τρισχίλιοι cives sub XXXviris, or. 25. § 22.

Τυδεύς, Atheniensis, or. 20. § 26.

τυρός, v. *χλωρός*.

T.

ὔδωρ, aqua oratori in clepsydra assignata. τὸ ὔδωρ ἐπιλαμβάνειν, inhibere clepsydram, or.

23. § 4. 8. 11. 14. 15.

ὑπερήμερος, qui diem certam condictam praeterire sinit, or. 23

§ 14.

ὑπογραμματαί, or. 30. § 27. 28.

ὑπογραμματατεύειν, or. 30. § 29.

ὑπόπια, sugillationes, or. 4. § 9.

Φ.

Φαῖδρος, or. 32. § 14.

Φαῖδρος ὁ Μυρρινούσιος, or. 19. § 15.

Φαινιππίδης, or. 13. § 68.

φάναι = *μηνύειν*, indicare, or. 7. § 22.

Φαντίος ὁ κυβερνήτης, or. 21. § 10.

φάρμακον (piaculum, i. e. Ardicidem) ἀποπέμπειν, or. 6. § 53.

Φείδων, unus de XXXviris, in Xvirum collegium lectus, or. 12. § 54 sqq.

Φιλῖνος, or. 4. § 4.
 Φίλιος (si quidem scriptura vera),
 or. 9. § 5.
 φίλοι, Piraeensium factio, or. 7.
 § 6.
 Φιλοκράτης, Ergoelis quaestor et
 amicus, reus or. 29. § 1 sqq.
 Φιλόμηλος ὁ Παιανιεύς, or. 19.
 § 15.
 Φιλοχάρης, comes Lysandri, or.
 12. § 72.
 Φίλων, reus or. 31.
 φορμοί, sportae viminibus con-
 textae, mensurae genus, or. 22.
 § 5. 6.
 φράτορες — εἰς φράτορας εἰσά-
 γασθαι, or. 30. § 2.
 φρούρια, τὰ περὶ τὴν Ἀττικὴν
 φρούρια, v. Ἀττικῆ.
 Φρόνιχος, unus de CCCviris, or.
 25. § 9., a quo et quomodo in-
 terfectus, or. 13. § 70 sqq.
 cognatus Polystrati ab huius ac-
 cusatoribus esse dicebatur, or.
 20. § 11.
 φύλαρχοι, praefecti equitum, or.
 12. § 44. debebant nomina
 equitum deferre, or. 16. § 6. 7.
 φυλέται, or. 20. § 2. or. 21. § 6.
 Φυλή, castellum Atticae a Thrasy-
 bulo occupatum, or. 12. § 53.
 or. 14. § 33. οἱ ἐπὶ Φυλῆ,
 qui a partibus popularibus sta-
 bant, or. 12. § 52. or. 13. § 77
 sqq. οἱ ἀπὸ Φυλῆς, or. 13.
 § 77. or. 16. § 4. or. 31. § 8.
 οἱ ἐπὶ Φυλὴν ἐλθόντες, or. 26.
 § 17. ἀπὸ Φυλῆς κατελθεῖν,
 or. 13. § 63. or. 28. § 12.

X.

Χαλκίς ἡ ἐπ' Εὐβοίῳ (huc con-
 fugiebant partium popularium
 studiosi sub XXXviris), or. 24.
 § 25.
 Χαρικλῆς, unus de XXXviris, ve-
 hementissimae iactionis inter il-
 los una cum Critia dux, or. 12.
 § 55.
 χερνίπτεσθαι, manus lavare e sa-
 cro lavacro, or. 6. § 52.
 χέρνιψ, sacrum lavacrum, or. 6.
 § 52.
 Χερρόνησος, or. 32. § 6. 15.
 Χίτι, or. 14. § 36.
 χλωρός τυρός, forum, ubi recens
 caseus venit, or. 23. § 6.
 χορός ἀνδρικός, or. 21. § 1.
 — κυλικός, or. 21. § 2.
 — παιδικός, or. 21. § 4.
 Χρέμων, unus e XXXviris, or. 30.
 § 12. 14.

Ψ.

ψιμυδιοῦν, cerussare. ἔδοξε δὲ
 μοι — τὸ πρόσωπον ἐψιμυ-
 διῶσθαι, or. 1. § 14. ἔδοξέ τε
 μοι ἢ γυνὴ ἐψιμυδιῶσθαι, or.
 1. § 17.
 ψοφεῖν — τί αἱ θύραι νύκτωρ
 ψοφοῦεν, or. 1. § 14. ἐψόφει
 ἡ μέταυλος θύρα, or. 1. § 17.

Ω.

Ὁρεοί, depravata scriptura or. 14.
 § 26. pro Ὁρνεαί, quod vide.
 Ὁρωπός, Boeotiae urbs, or. 20. § 6.
 or. 31. § 9. 14. 17.

Addenda et corrigenda:

Orat. 6. § 31. in annotatione critica lege: ἐπινοεῖν] ἐπινοῶν vir eruditissimus apud Taylorum: infinitivus vero recte se habet.

Orat. 26. § 13. Libri οὖν habent pro οὐκ, Palatinus διακεῖσθαι pro διακελσεσθαι (quam scripturam doleo a me notatam non esse) et ἡγήσασθαι pro ἡγήσεσθαι. Recte igitur, ut mihi quidem videtur, Paullus Ricardus Müllerus in Schneidewini Philol. IX. 3. p. 556 (qui fasciculus nunc demum ad me pervenit, quum omnia iam formis descripta sunt) ita locum restituit: ἄρ' οὐκ ἂν οἴεσθε αὐτοὺς χαλεπῶς διακεῖσθαι καὶ ὑμᾶς αὐτῶν αἰτίους ἡγήσασθαι. Ceterum moneo, quod idem homo doctus l. d. Antiphontem in orat. 5. §. 12 scripsisse coniecit καὶ ἡγεῖ χρῆναι pro καὶ εἶγε χρῆναι, eius emendationis laudem a Dryandro in calce commentationis de Antiphontis Rhamnusii vita et scriptis (Halis 1838) occupatam esse, nisi quod hic ἡγεῖ voluit.

Fragm. 1. § 2. in annot. crit. lege: [καὶ] οἴσω δὲ nunc scripsi, καὶ particulam, ut ab h. l. alienam, uncis includens (φέρειν de usuris solvendis usurpaverunt Lycurgus in Leocr. § 23. et Aeschin. in Ctes. § 104.). Possis etiam καταθήσω δὲ, quod verbum de eadem re est apud Plat. legg. IX. p. 921. D.

Im Verlage von B. G. Teubner in Leipzig sind erschienen:

Benseler-Schenkl's

Griechisch-deutsches und Deutsch-griechisches

SCHUL-WÖRTERBUCH.

- I. Band: Griechisch-Deutsch. Von G. E. Benseler. 5. Aufl.
Besorgt von J. Rieckher. gr. 8. geh. Preis 6 Mark
75 Pf.
- II. Band: Deutsch-Griechisch. Von K. Schenkl. gr. 8.
2. Aufl. geh. Preis 8 Mark 40 Pf.

Wörterbuch zu den Homerischen Gedichten. Für
den Schulgebrauch bearbeitet von Georg Autenrieth
Mit vielen Holzschnitten und zwei Karten. Zweite ver-
besserte Auflage. gr. 8. 1877. geh. 3 Mark.

Wörterbuch zu Xenophon's Anabasis. Von F. Voll-
brecht. Mit 75 Holzschnitten, 3 lith. Tafeln und 1 Karte.
3. Aufl. gr. 8. 1876. geh. 1 Mark 80 Pf.

**Schulwörterbuch zu C. J. Cäsar mit besonderer Berück-
sichtigung der Phraseologie.** Von Dr. S. Ebeling. gr. 8.
geh. 1 Mark.

**Wörterbuch zu den Lebensbeschreibungen des Cornelius
Nepos.** Für den Schulgebrauch herausgegeben von S. Haacke.
5. Aufl. 8. 1878. geh. 1 Mark. [Mit dem Text des Nepos
1 Mark 20 Pf.]

**Schulwörterbuch zu Cornelius Nepos mit besonderer
Berücksichtigung der Phraseologie.** Von Dr. S. Ebeling.
gr. 8. geh. 80 Pf.

Wörterbuch zu den Fabeln des Phädrus. Für den Schul-
gebrauch herausgegeben von A. Schaubach. 2. Aufl. 8. 1877.
geh. 60 Pf. [Mit dem Text des Phädrus 90 Pf.]

Wörterbuch zu Siebelis' tirocinium poeticum. Von
A. Schaubach. 4. Aufl. gr. 8. 1877. geh. 45 Pf.

Lateinisch-deutsches und deutsch-lateinisches
SCHUL-WÖRTERBUCH

von

Friedrich Adolph Heinichen,

Dr. der Phil. und Licentiaten der Theologie, Gymnasialprorector s. D.
und Professor.

Erster Theil:

Lateinisch-deutsch.

3. Aufl. Lex.-8. 1875. geh. 6 Mark.

Zweiter Theil:

Deutsch-lateinisch.

3. Aufl. Lex.-8. 1877. geh. 5 Mark.

Dieses neueste lateinische Wörterbuch ist für den ganzen Cursus des
Gymnasial-Unterrichts bestimmt und hat bereits in den meisten Schulen
Deutschlands Eingang gefunden. Seine Vorzüge vor ähnlichen compendiösen
Wörterbüchern sind allgemein anerkannt.

Wörterbuch

zu

Ovid's Metamorphosen.

Von

Dr. Johannes Siebelis.

2. Aufl. Besorgt von Fr. Polle. gr. 8. geh. 2 Mark 70 Pf.

Der durch seine Ausgabe der Metamorphosen (9. Aufl. 1876) und anderer
Schulbücher rühmlichst bekannte Verfasser bietet in diesem Wörterbuche
ein neues Hilfsmittel für das Verständnis der Metamorphosen, das den Be-
dürfnissen der Schule und der Wissenschaft gleichzeitig Rechnung trägt.

Fr. Lübker's

Reallexikon des classischen Alterthums

für Gymnasien.

Fünfte durchgesehene verbesserte Auflage.

Vorausgegeben

von

Prof. Dr. Max Erler,

Director des Gymnasiums zu Bwidau.

Lex.-8. Mit vielen Abbildungen. geh. 12 Mark.

Das Buch hat eine so ausserordentlich günstige Aufnahme gefunden,
dass vier starke Auflagen rasch hintereinander nöthig wurden. Dasselbe wird
vorzugsweise gern zu Prämien benutzt.

8259/
11